త్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము ప్రథమ అధ్యాయము.

పదునాలుగు మన్యంతరములు, సూర్త్య వంశము, చంద్రవంశము లో జన్హించిన రాజుల వంశ చలిత్రలు అన్ని విన్న తరువాత పలీక్షిత్తు మహారాజు శుక మహల్నిని ఇలా అడిగాడు.

"ఓ శుకయోగీంద్రా! తమరు నాకు సూర్య వంశ రాజుల చలిత్రలు, చంద్ర వంశ రాజుల చలిత్రలు వివరంగా చెప్మారు. ఆ వంశములలో ధర్మశీలుడైన యదువు పేరుతో పిలువబడే పరమ పవిత్రమైన యదువంశము గులంచి కూడా వివలంచారు. ఈ యదువంశములో శ్రీకృష్ణుడు, బలరాముడు ఉద్ధవించారు అని అన్నారు.

ఈ విశ్వసృష్టికి మూలమైన వాడు, ఈ విశ్వము అంతా నిండి ఉన్న వాడు అయిన పరమాత్త, యాదవ కులములో శ్రీకృష్ణునిగా అవతలించి, ఏయే లీలలు చేసాడో ఆయా లీలావిశేషములు, నాకు వివరంగా చెప్పమని ప్రాల్థిస్తున్నాను. శ్రీకృష్ణుడు పుట్టినప్పటి నుండి ఆయన తన బాల్యములో ఏయే లీలలు చేసాడో సవిస్తరంగా చెప్పండి. ఎందుకంటే, శ్రీకృష్ణుని గుణములను కీల్తించడం, వినడం, చెప్పడం ఇవన్నీ మోక్షము కోరుకునే వాలలో ఉన్న ప్రాపంచిక విషయములు, విషయవాసనలు అనే రోగములను సమూలంగా నాశనం చేసే చక్కని ఔషధము వంటిబి.

శ్రీకృష్ణుని చలత్ర వినడం కృష్ణభక్తులకు చెవులలో అమృతం పాసినట్టు ఉంటుంది. బుద్ధి మంతుడు అయిన వాడు ఎవరైనా శ్రీకృష్ణుని లీలలను వినడానికి ఉత్యాహపడుతుంటాడు. కేవలము ఆహారం సంపాదించుకోవడం, కామసుఖాలు అనుభవించడం నిద్రపావడం, మాత్రమే తెలిసిన వారు తప్ప, బుద్ధిమంతులగు మానవులు ఎవరైనా శ్రీహలని కీల్తించకుండా ఉంటాడా!

మా తాతలు అందరూ శ్రీకృష్ణుని ఒక నావగా చేసుకొని, భీష్కుడు మొదలగు తిమింగలములు సంచలస్తున్న కురుక్షేత్రము అనే మహా సముద్రమును, చిన్న పిల్లకాలువ మాటిలి దాటి, విజయము అనే తీరాన్ని చేరుకున్నారు. పాండవ వంశ నిర్మూలన కొరకు అశ్వత్థామ సంధించిన బ్రహ్మాస్త్రము బాలి నుండి శ్రీకృష్ణుడు నా తల్లి ఉత్తర గర్భంలో ఉన్న నన్ను రక్షించాడు.

అన్ని జీవుల లోపల ఆత్త్తస్వరూపుడు గానూ, బయట కాల స్వరూపుడుగానూ, ప్రకటితమవుతూ, తన మాయచేత సంసార బంధనములను కలుగచేస్తున్న ఆ పరమాత్త్త, మనుష్యరూపంలో శ్రీకృష్ణుడిగా అవతలంచి దుష్టశిక్షణ చేసాడు గదా! ఆ శ్రీకృష్ణుని అవతార లీలా విశేషములను నాకు విశధంగా చెప్పండి.

ఓ శుకదేవా! తమరు బలరాముడు రోహిణీ కుమారుడు అని చెప్మారు కదా! కాని ఆ బలరాముడు దేవకీదేవి గర్భము నుండి ఏడవ కుమారుడిగా కూడా జన్మించాడు అని చెబుతారు. ఇబి ఎలా జలిగింది. దేవకీదేవి గర్భంలో ఉన్న బలరాముడు రోహిణీదేవి గర్భంలోకి ఎలా వచ్చాడు? అంతా అయోమయంగా ఉంది. అంతేకాకుండా, వసుదేవుని గృహములో జస్త్వించిన శ్రీకృష్ణుడు, ఏ కారణం చేత, ఎవల చేత, ఏ ప్రకారంగా నందుని గ్రామమునకు చేరుకున్నాడు. నందుని గ్రామంలో బలరాముడితో కలిసి ఎలా పెలగాడు. నందుని గ్రామంలోనూ, మధురలోనూ ఎటువంటి లీలలను ప్రదర్శించాడు.

శ్రీకృష్ణడు తన మేనమామ, మహాబలవంతుడు అయిన కంసుని ఎందుకు, ఎలా వధించాడు. అందుకు కారణమేమి?. శ్రీకృష్ణడు మధురా నగరములో ఎన్ని సంవత్యరములు నివసించాడు. శ్రీకృష్ణనికి ఎంతమంది భార్యలు? ఇవే కాకుండా శ్రీకృష్ణడు చేసిన లీలలు ఇంకా ఏవన్నా ఉంటే అవన్నీ కూడా వివలించండి. ప్రాయోపవేశబీక్షలో ఉన్న నేను కనీసము నీటిని కూడా తాగకుండా గడుపుతున్నాను. అయినా తమలి ముఖము నుండి స్రవిస్తున్న శ్రీకృష్ణని లీలలు అనే అమృతధారలను తాగుతున్న నాకు, ఆకలి, దస్పిక ఎందుకుంటాయి." అని అన్నాడు.

శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు ఈ విధంగా చెప్పసాగాడు.

"ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! నీ బుద్ధి పరమాత్తయందు లగ్నం అయింది. నీవు శ్రీకృష్ణుని యందు ఏకాగ్రభక్తి కలిగి ఉన్నావు. శ్రీమహానిష్ణువు పాదముల నుండి ఉద్భవించిన గంగ మూడులోకము లను పావనం చేసినట్టు, శ్రీకృష్ణుని చలిత్ర గులించిన అడిగిన ప్రశ్నలు, ఆ ప్రశ్నించిన వాడిని, ఆ ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పిన వాడిని, శ్రీకృష్ణచలిత్ర నిన్న వాడిని, పవిత్రులుగా చేస్తుంది. ఓ పలీక్షేత్ మహారాజా! ద్వాపర యుగంలో అధర్తం పెచ్చలిల్లి పోయింది. క్షత్రియులు అందరూ ధర్తం తప్వారు. వాలిలో రాక్షసత్వం పెల్లుజికింది. ఎవలికి వారు సైన్ఛములను సమకూర్చుకొని యుద్ధాలు చేసుకుంటున్నారు. ప్రజాక్షేమం మలిచారు. రాక్షసుల్లా ప్రవల్తిస్తున్నారు. దానితో భూమి భారం పెలిగిపోయింది.

ఆ సమయంలో భూదేవి గోవు రూపంలో బ్రహ్హ వద్దకు పోయి ఆయనకు తన కష్టములను చెప్పకుంటి. బ్రహ్హదేవుడు భూదేవిని తీసుకొని మహాశివుని వెంటబెట్టుకొని, దేవతలతో సహా వైకుంఠము నకు వెళ్లాడు. బ్రహ్మదేవుడు పురుషసూక్తమును పలస్తూ శ్రీమహా విష్ణవును ప్రాల్థించాడు. బ్రహ్మదేవుడు ధ్యానంలో కూర్చున్నాడు. పరమాత్తను ధ్యానించాడు.

సమాభి అవస్థలో ఉన్న బ్రహ్హాదేవుని హృదయంలో కొన్ని మాటలు వినిపించాయి. ఆ మాటలను జాగ్రత్తగా విన్నాడు బ్రహ్హా. సమాభిలో నుండి బయటకు వచ్చాడు. తన వెంట వచ్చిన దేవతా గణములతో ఇలా అన్నాడు.

"వైకుంఠవాసుడయిన శ్రీమహావిష్ణవు నా మనసులో గోచలంచి ఈ మాటలు చెప్మాడు. ఆయనకు భూదేవి కష్టము ఇంతకు ముందే తెలుసట. ఆయన భూలోకములో అవతలంచబోతున్నాడు. ఆయన భూలోకములో సంచలస్తున్న కాలములో మీరందరూ యాదవ వంశంలో ఆయనకు పుత్రులుగా, పౌత్రులుగా, బంధువులుగా, అనుచరులుగా జిబ్హించండి. ఆయనకు సహకలంచండి. పరమాత్ష భూలోకంలో వసుదేవుని ఇంటిలో కృష్ణుడు అనే పేరుతో జన్మిస్తాడు. అక్కడి నుండి నందుని గ్రామమునకు తీసుతొని పోటడతాడు. దేవతాస్త్రీలందరూ ఆ గ్రామములో గ్రామస్థులుగానూ, గోప కాంతలుగానూ పుట్టండి. పరమాత్ష రాక కోసరం ఎదురు చూడండి. వాసుదేవుని అంశ అయిన సంకర్నణుడు (ఆబిశేషువు) పరమాత్మడి కన్నా ముందే పుడతాడు. శ్రీకృష్ణుడికి అన్నగారుగా ష్యవహలస్తాడు. మూడులోకములను ఏ విష్ణుమాయ ఆవలించి ఉందో, ఆ మాయాశక్తి భగవంతుని ఆదేశము ప్రకారము ఆవిర్థవిస్తుంటి. దేవకిని నిద్రావస్థలో ఉంచుతుంటి. కంసుని మోసం చేస్తుంటి. కాబట్టి మీరందరూ మీ మీ శక్తికి తగ్గట్టు భూలోకములో అవతలించండి. భగవానునికి సహకలించండి." అని పలికి బ్రహ్మదేవుడు దేవతా గణములను ఆదేశించి, భూదేవిని తగువిధంగా ఓదాల్షి, తన లోకమునకు వెక్లవిందుండు.

(ఇక్కడ ఒక విషయం గమనించండి. పరమాత్త నిరాణారుడు. బ్రహ్హకు, శివుడికి, దేవతలకు, భూదేవికి ఏ రూపంలోనూ కనపడలేదు. సమాభి అవస్థలో ఉన్న బ్రహ్హకు మనసులో గోచలించాడు. కర్తమ్మమును ఉపదేశించాడు. మనం పూజించే విష్ణమూల్త మనం కల్టించుకున్న మూల్త. మనం ఏ విధంగా సంకల్టిస్తే ఆరూపంలో కనపడతాడు. ఆ పరమాత్త్వను సాక్షాత్కలింపజేసుకోవాలంటే ధ్యానమే ముఖ్యము. పరమాత్త్వను దల్మించాలంటే ధ్యానం ఒకటే మార్గము. మనసును నిశ్చలంగా ఉంచుకొని ధ్యానం చేయాలి. ఈ పూజలు అవన్నీ ధ్యానము కుదరడానికి ఉపాయాలు మాత్రమే. కాని మనం మాత్రం పూజలు, వ్రతాలు, తీర్థప్రసాదాల హడావిడి దగ్గరే ఆగిపోయాము.

ఓ పలీక్షేత్ మహారాజా! పరమాత్త, శ్రీకృష్ణునిగా అవతలంచడానికి మూల కారణం ఈ విధంగా పలణమించింది. ఇంక భూలోకంలో ఏమి జరుగుతూ ఉందో తెలుసుకుందాము.

ద్వాపర యుగంలో శూరసేసుడు అనే యాదవ రాజు మధురా నగరమును రాజధానిగా చేసుకొని, మాధురము, శూరసేనము అనే రాజ్యములను పలిపాలిస్తున్నాడు.

(తొమ్మదవ అధ్యాయములో చెప్పబడిన యాదవ రాజుల వంశములను అన్వయం చేసుకుంటే అర్థం అవుతుంది. మరొకసాల గుర్తు చేస్తాను. శూరుని కుమారుడు వసుదేవుడు. ఆహుకుడు అనే రాజుకు దేవకుడు, ఉగ్రసేనుడు కుమారులు. దేవకుని కుమార్తె దేవకి. ఉగ్రసేనుని కుమారుడు కంసుడు. దేవకి, కంసుడు పెదతండ్రి, పినతండ్రి సంతానము.ఆ విధంగా అన్న చెల్లి అయ్యారు. శూరుని కుమారుడు వసుదేవుడు, దేవకుని కుమార్తె దేవకిని వివాహం చేసుకున్నాడు. ఇంక చదవండి.)

మధురా నగరము యాదవ రాజులకు రాజధానిగా ప్రసిబ్ధిచెందింది. దేవకీ వసుదేవుల వివాహము మధురా నగరములో వైభవంగా జలగింది. కొత్త పెళ్ల కూతురు దేవకిని వెంటబెట్టుకొని వసుదేవుడు తన ఇంటి వెళ్లాడానికి రథం ఎక్కాడు. దేవకి తండ్రి అయిన దేవకుడు వివాహ సమయంలో కుమార్తెకు 400 ఏనుగులు, 10,000 గురములు, 1800 వందల రథములు, వివిధ ఆభరణములు, ටිරයා ක්රයව ක්රඩ යාද්වන් පාත්ජි කුදුක්.

ఉగ్రసేనుని కుమారుడు, దేవకి అన్నగారైన కంసుడు, తన చెల్లి మీద ఉన్న ప్రేమతో, దేవకీ వసుదేవులు ఎక్కిన బంగారు రథాన్ని స్వయంగా నడపడానికి రథం ఎక్కి పగ్గములను పట్టుకున్నాడు. శంఖములు, మృదంగములు, తూర్యనాదముల శబ్దం మిన్నముట్టింది. కంసుడు నడుపుతున్న రథం బయలుదేలింది. కొంత దూరంవెళ్లన తరువాత ఆకాశంలో నుండి ఒక శబ్దం వినిపించింది.

"ఓల మూర్ఖుడా! కంసా! నీవు ఎవల రథం నడుపుతున్నావో తెలుసా! నీ రథంలో ప్రయాణిస్తున్న నీ చెల్లెలికి అష్టమ గర్భంలో పుట్టబోయేవాడి చేతిలో నీవు మరణిస్తావు." అని వినిపించింది.

భోజకులానికి కళంకం తెచ్చేవాడు, పాపాత్త్ముడు, క్రూరుడు అయిన కంసునికి భయం, కోపం రెండూ ఒకేసాల కలిగాయి. అతని ఆలోచనా శక్తి నసించింది. బుద్ధి పెడతోవ బట్టింది. వెంటనే రథం దిగాడు. కత్తి తీసుకున్నాడు. తన చెల్లెలు దేవకి జుట్టు పట్టుకొని కిందికి లాగాడు.

ఇదంతా చూచి వసుదేవుడు నిర్హాంత పోయాడు. తన భార్యను వధించడానికి కత్తిఎత్తిన కంసుని ఆపడానికి ప్రయత్నించాడు. కంసునితో ఇలా అన్నాడు. "నీవు భోజవంశములో పుట్టావు. నీవు వీరుడవనీ, గుణవంతుడవనీ అందరూ నిన్ను పాగుడుతుంటారు. నీ వంటి వీర్యవంతుడు, గుణవంతుడు ఈ ప్రకారంగా ఒక అబలను, ఒక నూతన వధువును అదీ నీ సోదలని చంపడం న్యాయమా! ధర్తమా!

ఓ వీరుడా! ఈమెకు కలగబోయే ఎనిమిదవ సంతానము నీ మృత్యుకారకుడు అని కదా ఆకాశవాణి పలికింది. మృత్యువు నిన్నే కాదు ఈ లోకంలో పుట్టిన వాల నందలనీ వలస్తుంది. అది సహజం. పుట్టినవారు గిట్టక తప్పదు కదా! ఎవరూ కలకాలం జీవించి ఉండరు. మనిషి పుట్టగానే వాడితోపాటు వాడి మృత్యువు కూడా పుడుతుంది. అది ఎప్పడు వస్తుందో ఎవలకీ తెలియదు. కాకపోతే నీ మరణం గులంచి నీకు ముందే తెలిసింది. అంతే!

దేహమును ధరించిన వారందరికీ మరణం ఒక వరం లాంటిబి. ఒక దేహము శిభిలము కాగానే ఆ దేహములో ఉన్న జీవుడు, ఎటువంటి ప్రయత్నం లేకుండానే, శిభిలమైన దేహమును వటిలి మరొక కొత్త దేహంలోకి ప్రవేశిస్తాడు. ఇబి సహజం. మనము నడిచేటప్పడు ఒక పాదమును ముందు పెట్టిన తరువాత, వెనుకపాదమును ఎత్తుతాము. గడ్డి పురుగు కూడా తనముందు కాళ్లను ముందుకు చాచి ఒక ఆకు మీద పెట్టిన తరువాతనే, తన వెనుక కాళ్లను ఎత్తుతుంది. అలాగే జీవుడు కూడా తాను ధరించబోయే దేహమును ముందుగానే ఎంచుకొన్న తరువాతనే అంతకు ముందు దేహమును విడిచిపెడతాడు. నూతన దేహంలోకి ప్రవేశిస్తాడు.

ఓ కంసరాజా! మానవుడు ఈ లోకంలో ప్రాపంచిక సంబంధమైన కోలకలు కోరుకుంటూ ఉంటాడు. వాటిగులించి వింటూ ఉంటాడు. ఆ కోలకల యందు తన మనసును లగ్నం చేస్తాడు. ఆ కోలకలు తీరడానికి సకల ప్రయుత్వాలు చేస్తాడు. ఆ కోలకల తాలూకు జ్ఞాపకాలను, తలచుకుంటూ, తాను నిద్రపోయినపుడు కూడా, అవయువములు పనిచేయనప్పడు కూడా, వాటి గులించి కలలు కంటూ ఉంటాడు. ఈ దేహమును విడిచిపెట్టేటప్పడు కూడా ఆ తీరని కోలకలను తలచుకుంటూ ఈ దేహాన్ని విడిచిపెడతాడు. మరుజన్మలో కూడా ఆ కోలకలను తీర్చుకోడానికి అనువైన శలీరాన్ని పాందడం కోసం నానా అవస్థలుపడతాడు. తుదకు తన కోలకలను తీర్చుకోడానికి అనువైన దేహాన్నిపాంది, ఆ దేహంలో ఉన్నప్పడు తానే ఆ కోలకలను తీర్చుకోడానికి అనువైన దేహాన్నిపాంది, ఆ దేహంలో ఉన్నప్పడు తానే ఆ కోలకలను తీర్చుకుంటున్నట్టు అహంకలిస్తాడు. ఈ కారణంగానే జనన మరణాలుసంభవిస్తుంటాయి.

ఓ కంసరాజేంద్రా! సూర్యుడు, చంద్రుడు ఆకాశంలో వెలుగుతుంటారు. వాలి ప్రతి జింబములు భూమి మీద ఉన్న జలాశయములలో పడుతుంటాయి. ఆ జలాశయములలో ఉన్న నీరు కటిలినపుడు, సూర్యచంద్రుల ప్రతి జింబములు కూడా కటిలినట్టు కనిపిస్తాయి. నిజానికి సూర్యుడు, చంద్రుడు ఆకాశంలో స్థిరంగా ఉంటారు. అదేమాటిల ఈ దేహము కూడా మన అవిద్య వలన ఏర్వడింటి. మనస్సు ఈ దేహాన్ని తన ఇష్టం వచ్చినట్టు ఆడిస్తుంటి. దేహధాల అయిన జీవుడు, ఈ దేహమే శాశ్యతము అనీ, ఈ దేహంతో చేసే పనులు అన్నీ తనే చేస్తున్నాను అనే అహంకారంతో ప్రవల్తిస్తుంటాడు. కాని మానపుడు చేసే పనులు అన్నీ అతని పూర్వజన్మలో చేసిన కర్తల ఫలితంగానే జరుగుతుంటాయి. అలాగే జనన మరణాలుకూడా జీవుడు పూర్యజన్మలో చేసిన కర్తల ఫలితంగానే సంప్రాప్తిస్తాయి. పూర్య జన్మలో మంచి కర్తలు చేస్తే తరువాతి జన్మలో మంచి దేహం లభిస్తుంది. పూర్యజన్మలో చెడు కర్తలు చేస్తే తరువాతి జన్హలో నికృష్ణమైన దేహం లభిస్తుంది.

ఓ కంసరాజా! నీకు నీ పూర్వజన్హలో చేసిన సత్కర్తల ఫలితంగా ఈ జన్హలో రాజుగా ప్రజలను పలిపాలించే దేహం లభించింది. ఈ జన్హలో కూడా నీవు సత్కర్తలు చేస్తే, దేవకికి పుట్టబోయే అష్టమ గర్భము వలన గానీ, మల ఎవల వలనకానీ, నీకు అకాల మరణం ఎందుకు సంభవిస్తుంది. నీవు చెడ్డ పనులు చేస్తే నీ మరణం నీవెన్నంటి ఉంటుంది. నీ మరణానికి దేవకి అష్టమగర్భమే కారణం కానవసరం లేదు.

ఓ కంసరాజా! బీనంగా చూస్తున్న ఈ నూతన వధువు నీకు వరసకు చెల్లెలు అయినా నీకు కుమార్తె వంటిబి. కాబట్టి ఆమెను సంహలంచడం నీ వంటి వీరునకు, గుణశీలునకు తగదు." అని అన్నాడు వసుదేవుడు.

పలీక్షిత్ మహారాజా! ఈ కంసుడు మహా క్రూరుడు. రాక్షస అంశలో జగ్హించినవాడు. అతడు ఎఫ్మడూ దుష్టులైన రాక్షసుల మార్గమునే అనుసలస్తాడు. దేవ మార్గమును అవలంజించడు. ఆ కారణం చేత వసుదేవుని పలుకులు కంసునిలో ఏ మార్వూ తేలేకపోయాయి. కంసుడు దేవకిని చంపడానికే నిశ్చయించుకున్వాడు.

తను ఎన్ని చెప్పినా కంసుడు తన పట్టు విడవకపోవడం గమనించాడు వసుదేవుడు. తనలో తాను ఈ విధంగా అనుకున్నాడు. "వీడు దుర్తార్గుడు. వీడికి ధర్తసూక్ష్మములు చెబితే తలకెక్కదు. ఏదో ఒక ఉపాయం చేత దేవకిని మృత్తుముఖం నుండి కాపాడాలి. బీనికి మూడుమార్గాలుఉన్నాయి. ఒకటి. దేవకికి పుట్టిన కుమారుల వలన కదా వీడికి మృత్యువు. పుట్టిన కుమారులను పుట్టినట్టు వీడికి అష్టగిస్తానని చెబుతాను. అప్పుడైనా తన చెల్లెలి వధను ఆపుతాడేమో. దేవకికి సంతానము కలిగినపుడు తీలకగా నచ్చచెప్పవచ్చు. రెండవది. దేవకికి సంతానం కలగక ముందే వీడు చస్తాడేమో! ఎవరు చూసాచ్చారు. మూడవది. నాకు కొడుకులు పుట్టిన తరువాత కూడా కంసుడు చావకుండా బతికి ఉంటే, నాకుపుట్టబోయే కొడుకులే వీడిని చంపుతారేమో! విధిని ఎవరూ మార్చలేరు కదా!

ఒక కట్టెకు నిఫ్ళ అంటుకోవడం, అంటుకోకపోవడం విధి నిర్ణయం కాని వేరు కాదు. (గ్రామములలో ఇళ్లు తగలబడుతున్నఫ్మడు, ఒక ఇల్లు కాలుతుంటే పక్కన ఉన్న ఇల్లు కాలదు. దూరంగా ఉన్న ఇంటిమీద నిఫ్ళరవ్వపడి కాలుతుంటి.) అలాగే జీవునికి ఒక దేహం వటివిన తరువాత మరుజన్మలో ఏ దేహం ఎఫ్ఫడు ఎలా లభిస్తుందో ఎవరూ చెప్పలేరు. అంతా విధిలిఖితం. కాబట్టి ప్రస్తుతానికి దేవకికి పుట్టిన బిడ్డలను పురుటిలోనే అప్పగిస్తాను అంటే ఈ మూర్ఖడు ఈ మారణ కాండను ఆపుతాడు. " అని అనుకున్నాడు వసుదేవుడు. కంసునితో, తన మాటలమీద నమ్మకం కలిగేటట్టు, ఇలా అన్నాడు.

"కంసరాజా! నీవు సౌమ్యుడవు. గుణవంతుడవు. పరాక్రవంతుడవు. నీకు తెలియని విషయములు లేవు. నీకు నీ చెల్లెలు దేవకికి పుట్టబోయే సంతానం వలన తప్ప, దేవకి వలన ఎటువంటి మరణభయం లేదుకదా! అటువంటఫ్ళడు ఈమెను ఎందుకు చంపడం! ఒక ఆడుదానిని అబీ సోదలని చంపాడు అన్న అపకీల్గని మూటకట్టుకోవడం ఎందుకు? అయినా, ఈమెకు ఇఫ్ఫడేగా వివాహం అయింది. ఈమె గర్జవతి కావాలి. ఈమెకు మగ సంతానం కలగాలి. అటి ఎనిమిదవ సంతానం వలన కదా నీకు మృత్యుభయం. ఈమెకు సంతానం కలగగానే, పుట్టిన బిడ్డను పుట్టినట్టు నీకు తెచ్చి నీకు అప్పగిస్తాను. నీ ఇష్టం వచ్చినట్టు చేసుకో." అని అన్వాడు.

ఇదేదో బాగానే ఉంది అనుకున్నాడు కంసుడు. ఇఫ్ఫడు ఈమెను చంపితే అపకీల్త వస్తుందే తప్ప ఏమీ లాభం ఉండదు అనుకున్నాడు. కాబట్టి ప్రస్తుతానికి దేవకిని వదిలిపెట్టాడు. బతుకుజీవుడా అనుకుంటూ వసుదేవుడు, దేవకి కంసుని బాల నుండి బయట పడ్డారు. తన ఇంటికి పెళ్లకూతురుతో సహా క్షేమంగా చేరుకున్నాడు వసుదేవుడు.

కాలం గడుస్తూ ఉంది. దేవకి గర్భవతి అయింది. మొదటి సంతానం కొడుకుపుట్టాడు. ఇచ్చిన మాట ప్రకారము వసుదేవుడు పుట్టిన జిడ్డను తీసుకొని పోయి కంసునికి అప్పగించాడు. అప్పటికి కంసుడు ఆకాశవాణి మాటల ప్రభావం నుండి బయట పడ్డాడు. అతనిలోపల ఉన్న ఆలోచనా శక్తి పనిచేయడం ప్రారంభించింది. వసుదేవుడు తీసుకువచ్చిన మగ జిడ్డను చూచి ఇలా అన్నాడు.

"వసుదేవా! ఈ జడ్డ నాకు అక్కరలేదు. తీసుకొని వెళ్లు. నా మరణకారకుడు నీకు పుట్టబోయే ఎనిమిదవ వాడు. మొదటి వాడి వలన నాకు ఎలాంటి భయం లేదు. నీ కుమారుని తీసుకొని వెళ్లు." అని అన్వాడు. వసుదేవుడుసంతోషంగా తన ప్రధమ సంతానాన్ని తీసుకొనివెళ్లాడు. తరువాత దేవకికి వరుసగా ఆరుగురు మగజడ్డలుపుట్టారు. కంసుడు వాలని చంపకుండా వదిలిపెట్టాడు. కంసుడు తనకు కలిగిన సంతానాన్ని చంపకుండా తాత్కాలికంగా వదిలిపెట్టాడు అన్న సంతోషం కలిగింది కాని మనసులో మాత్రం వసుదేవునికి కంసుని మీద నమ్మకం కలగలేదు. ఎప్పడు ఏ ఉపద్రవం వస్తుందేమో అని భయపడుతున్నాడు.

వసుదేవుడు అనుకున్న ఉపదవం నారదుని రూపంలో రానే వచ్చింది. ఒక రోజు నారదుడు కంసుని వద్దకు వచ్చాడు. కంసునితో ఇలా అన్నాడు. "కుమారా! నీవు సామాన్కుడివి కావు. పూర్వజన్హతో నీవు కాలనేమి అనే రాక్షసుడివి. అఫ్ఫడు విష్ణవు నిన్ను చంపాడు. ఈజన్హలో నీవు కంసుడిగాపుట్టావు. ఈ జన్హలో కూడా నిన్ను చంపడానికి నీ చెల్లెలు దేవకి అష్టమ గర్భంలో పుట్టబోతున్నాడు. నీకు ఒక దేవ రహస్యం చెబుతాను విను. భూభారము పెలగిపోయిందని భూదేవి, బ్రహ్త, విష్ణవును ప్రాల్థిస్తే, విష్ణవు మానవుడిగా అవతలస్తానని మాట ఇచ్చాడు. దేవతలు అందరూ ఆయనకు సహాయకులుగా ఇష్టటికే ఈ భూಮಿ ಮಿದ ಜಸ್ತಿಂ-ವಾರು. ವಾರೆ ಕ್ಷಜಮುಲ್ ನಿವಸಿಸ್ತುನ್ನ ನಂದುಡು, దేవకి, వృష్ణి వంశము వారు, యాదవులు, వాల బంధువులు, మిత్తులు. නිරටර්රා ධ්රක්ව මට අවම් සඩුට එර කටේ. නිරටර්ව ම් තාරා ඡාරා దేవకి గర్జవాసాన జన్హించి దైత్యులను, రాక్షసులను సంహలిస్తాడు. ප<del>ಾ</del>ಬಟ್ಟಿ ති සాරුණුණි තිතු සටයා." මත చెప్పి నారదుడు వెళ్లపోయాడు.

కంసునికి విషయం అర్థం అయింది. విష్ణవు మరలా తనను చంపడానికి తన చెల్లెలు గర్యాన పుడుతున్నాడు. ఇంక ఉపేక్షించి లాభం లేదు అనుకున్నాడు. ముందు దేవకీ వసుదేవులను కారాగారంలో బంధించాడు. దేవకీ వసుదేవులకు పుట్టిన ఆరుగురు పిల్లలను సంహరించాడు. విష్ణవు యాదవులలో పుడుతున్నాడు అని తెలిసి యాదవుల మీద విరోధము పెంచుకున్నాడు కంసుడు. యదువులకు, భోజులకు, అంధకులకు అభిపతి, తన తండ్రిఅయిన ఉగ్రసేనుడిని కారాగారంలో బంధించాడు. తాను మధుర సింహాసనమును అభిష్టించాడు. శూరసేన దేశమును నిరంకుశంగా పలిపాలిస్తున్నాడు.

శ్రీమద్హాగవతము దశమస్కంధము ప్రథమ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్.

> శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము బ్వితీయ అధ్వాయము.

శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు పరమాత్త దేవకీ గర్భములో ఎలా ప్రవేశించాడో వివలస్తున్నాడు.

"పలీక్షిత్ మహారాజా! మధురను పలపాలిస్తున్న కంసుడు మగధరాజు జరాసంధునకు మిత్రుడు, ఆశ్రితుడు. కంసునికి ప్రలంబుడు, బకుడు, చాణూరుడు, తృణావర్తుడు, అఘాసురుడు, ముష్టికుడు, బ్వివిదుడు, పూతన, కేశి, ధేనుకుడు, బాణుడు, నరకాసురుడు మొదలగు రాక్షసులు మిత్రులు. వాల సాయంతో కంసుడు యాదవులను నానాకష్టాలు పెడుతున్నాడు. కంసుడు పెట్టే బాధలు తట్టుకోలేక చాలా మంది యాదవులు కురు, పాంచాల, కేకయ, సాళ్య, విదర్భ, నిషధ, కోసల దేశాధిపతులను ఆశ్రయించారు. మల కొంత మంది కంసుడుచెప్పిన మాట వింటూ చినచినగండంగా కాలం గడుపుతున్నారు. వసుదేవుడు కూడా దేవకిని మాత్రం తన దగ్గర ఉంచుకొని, రోహిణి తచితర భార్యలను నందుడు నివసించే వ్రజములో రహస్యంగా ఉంచాడు.

కాలం గడుస్తూ ఉంది. కంసుడు వసుదేవునికి, దేవకికి పుట్టిన ఆరుగురు పుత్రులను సంహలించాడు. కాలక్రమేణా దేవకి మరలా గర్జం ధలించింది. ఇది ఆమెకు ఏడవ గర్జము. తనకు సాయం చెయ్యడానికి యాదవులుగా పుట్టిన దేవతలను కంసుడు కష్టాలు పెడుతున్న సంగతి గమనించాడు శ్రీమహావిష్ణవు. వెంటనే యోగమాయను పిలిచాడు. ఆమెతో ఇలా అన్నాడు.

"యోగమాయా! నీవు వెంటనే నందుడు మొదలగు యాదవులు నివసించే గ్రామమునకు వెళ్లు. అక్కడ వసుదేవుని భార్య రోహిణి , వసుదేవుని ఇతర భార్యలు, కంసునికి భయపడి, ఎవలకీ తెలియకుండా నివసిస్తున్నారు. ప్రస్తుతము దేవకి ఏడవ గర్భం ధలంచింది. ఆ గర్భంలో ఆదిశేషువు పెరుగుతున్నాడు. నీవు దేవకి వద్దకుపోయి ఆమెకు తెలియకుండా, ఆమె గర్భమును ఏ మాత్రం దెబ్బతినకుండా బయటకు తీసి, ఆ గర్భమును గోకులములో నివసిస్తున్న వసుదేవుని భార్య రోహిణి గర్భంలో ప్రవేశపెట్టు. తరువాత నేను నా అంశతో దేవకి గర్ఖంలో ప్రవేశిస్తాను. నీవు నందుని భార్య యశోద గర్ఖంలో ప్రవేశించు. గర్ఖసంకర్నణము వలన రోహిణీ గర్ఖం నుండి జన్హించిన కుమారుని సంకర్నణుడని పిలుస్తారు. ఇతడు గోకులములో పెరుగుతూ గోకులవాసులకు ఆనందాన్ని కలుగచేస్తాడు కాబట్టి ఇతనిని రాముడని, ఇతనికి ఎక్కువ బలము ఉండటం వలన బలరాముడనీ పిలుస్తారు.

ఈ సందర్థంతో నీకు ఒక వరం ఇస్తున్నాను. భూలోకంలో ప్రజలు నిన్ను వాళ్లకు సకల వరాలు, సకల భోగములు, ఐశ్వర్యములు ఇచ్చే దేవతగా వివిధములైన పేర్లతో పూజిస్తారు. నిన్ను దుర్గ, భద్రకాఇ, విజయ, వైష్ణవి, కుముద, చండిక, కృష్ణ, మాధవి, కన్య, మాయ,నారాయణి, ఈశాని, శారద, అంజిక మొదలగుపేర్లతో నిన్ను పూజిస్తారు, ఆరాభిస్తారు, నివేదనలు, బలులు సమల్వస్తారు. నీవు వాలకి కోలన వరాలు ఇచ్చి తృప్తిపరుస్తావు." అని చెప్మాడు.

(ఇదేదో వింతగా ఉందని అనుకుంటున్నారా! కాదు. ఈ రోజుల్లో కూడా జరుగుతూ ఉంది. ఒక స్త్రీ గర్థంలో నుండి పిండాన్ని తీసి మరొక స్త్రీ గర్థంలో ప్రవేశపెట్టడం. ఈఇతివృత్తం మీద సినిమాలు నాటకాలు వచ్చాయి. నాకు తెలిసి గర్భగుడి అనే నాటకం నంది అవార్మకూడా తీసుకుంది. 11.7.2013 ఈనాడు దినపత్రికలో వచ్చిన వార్త ప్రకారం సినీనటుడు షారుఖ్ఖాన్ దంపతులు అద్దెగర్భం ద్వారా మగ సంతానమును పాందారు. దీనిని ఈ రోజుల్లో సర్రొగేటెడ్ మదర్, రెంటల్ మదర్, అని కూడా అంటున్నారు. కాబట్టి ఈ రోజుల్లో జరుగుతున్న ఈ ప్రక్రియ ద్వాపర యుగంలోనే అమలులో ఉంది. కాకపోతే ఈ నాడు టెక్నాలజీ మాలంది. అంతే.)

విష్ణవు ఆదేశము మేరకు యోగమాయ దేవకి ఏడవ గర్భము లోనుండి పిండమును ఆమెకు తెలియకుండా జాగ్రత్తగా బయటకు తీసి, దానిని గోకులము లో ఉన్న రోహిణి గర్ఖంలో ప్రవేశపెట్టింది. దేవకికి గర్భ స్రావము అయిందని అందరూ అనుకున్నారు. రోహిణి నవమాసాలు మోసి పండంటి మగ బిడ్డను ప్రసవించింది.

తరువాత భగవానుడు వసుదేవుని శలీరంలో ప్రవేశించాడు. శ్రీహల తేజస్సును ధలంచిన వసుదేవుడు సూర్కుని వలె ప్రకాశిస్తున్నాడు. కంసునికి కూడా వసుదేవుని తల ఎత్తి చూడటానికి సాహసించలేకపోతున్నాడు. వసుదేవుని ప్రకాశానికి తట్టుకోలేక పాతున్నాడు.

కంసుడికి మనసులో కలవరం మొదలయింది. "ఇఫ్ఫుడు దేవకికి వచ్చేది ఏడవ గర్భమా. ఎనిమిదవదా! ఏడవది గర్భస్రావం అయింది కదా! అది లెక్కలోకి వస్తుందా రాదా!" ఈ ఆలోచనలతో, సందేహాలతో కంసుని మనస్సు ఆందోళన చెందుతూ ఉంది.

వసుదేవునిలో ఉన్న విష్ణుతేజము వీర్య రూపంలో దేవకి గర్థంలోకి ప్రవేశించింది. సకల జగత్తుకు ఆశ్రయభూతుడైన శ్రీమహావిష్ణవును తన గర్థంలో ధలంచిన దేవకి, కంసుని కారాగారంలో బంధింపబడిన దేవకి, కుండలో పెట్టిన అగ్ని వలె ప్రకాశిస్తూ ఉంది. దేవకి గర్థంలో భగవానుడు పెరుగుతూ ఉండటం వలన, దేవకి శలీరం వింత కాంతితో శోభిల్లుతూ ఉంది. ఆమె ముఖం ఆనందంతో వెలిగిపోతూ ఉంది. ఇదంతా ఒక కంట కనిపెడుతున్నాడు కంసుడు.

"దేవకి ఇంతకు ముందు గర్భం ధలించి నపుడు ఇంత వింత కాంతితో ప్రకాశించలేదు. కొంపబీసి విష్ణవు దేవకి గర్భంలో పెరగడం లేదు కదా!" అని అనుకున్నాడు.

"విష్ణవు పుట్టాడంటే నన్ను చంపకుండా వదిలిపెట్టడు. ఇప్పడు ఏం చేయాలి?" ఇదే కంసుని మనసును కలవరపెడుతున్న ప్రశ్న.

"ఇప్పుడే దేవకిని చంపేస్తే! అమ్మో! ఎలాగ! దేవకి ఒక స్త్రీ. తన సోదల. పైగా గర్థంతో ఉంది. ఆమెను చంపితే తన కీల్త, తన సంపదలు, తన ఆయుష్ను అన్నీ నచిస్తాయి. తనకు చెడ్డపేరు వస్తుంది. ఇటువంటి క్రూరమైన పని చేసిన తరువాత నేను జీవించినా మరణించినట్టే. దేవకిని వధించి జీవితాంతం ప్రజలచే నిందింపబడలేను. మరణించిన తరువాత కూడా ఒక అబలను చంపినందుకు నాకు నరకవాసము తప్పదు. నన్ను అంధతమస్సు అనే నరకంలో పడేసి చిత్రహింసలు పెడతారు. కాబట్టి ఈ సమయంలో దేవకిని వధించడం క్షేమం కాదు. ఏమయితే అది అయింది. దేవకి ఎనిమిదవ గర్భంలో ఎవరు పుడతారో చూద్దాము." అని అనుకున్నాడు కంసుడు.

దేవకికి ప్రసవం వచ్చే వరకు ఆమెను జాగ్రత్తగా గమనిస్తున్నాడు. కాని కంసునికి విష్ణభయం పాలేదు. సింహాసనం మీద కూర్చున్నా, భోజనం చేస్తున్నా, నడుస్తున్నా, ఏపని చేస్తున్నా విష్ణవే కనపడుతున్నాడు. విష్ణవు మీద ద్వేషభావంతో సదా విష్ణవునే స్త్రలిస్తున్నాడు కంసుడు.

శ్రీమహావిష్ణవు దేవకీ గర్ఖంలో ప్రవేశించాడు అని తెలుసుకున్న బ్రహ్తా ఇతర దేవతా గణములు, శివుడు, నారదుడు, అందరూ దేవకి ఉన్న కారాగారమునకు వచ్చారు. దేవకీ గర్ఖంలో ఉన్న శ్రీమహావిష్ణవును ఇలా స్తుతించసాగారు.

"ఓ దేవా! నీవే సత్యము. నీవు సత్యవ్రతుడవు. సత్యస్వరూపుడవు. సత్యమే అన్నిటి కన్నా గొప్పటి. భూత,భవిష్యత్ వర్తమాన కాలములలో నీవే సత్యముగా నిలిచిఉన్నావు. సత్యమునకు మూలకారణము నువ్వే. సత్యంలోనే నీవు ఉంటావు. సత్యవాక్కువు నువ్వే. పంచభూతములు నీనుండి ఉద్భవించాయి. సకల భూతములలో నువ్వే అంతర్యామిగా వెలుగుతుంటావు. ఆ అంతర్యామియే సత్యము. అటువంటి సత్యాత్తకుడైన నిన్ను శరణు వేడుతున్నాను.

ఓ దేవా! ఈ సంసారము అనే మహావృక్షం ఈ ప్రకృతిలో ఉంది. సుఖము, దు:ఖము ఆ చెట్టుకు కాచిన రెండు పళ్లు. సత్వగుణము, రజోగుణము, తమోగుణము దానికి వేళ్లు. ధర్మము, అర్థము, కామము, మోక్షము ఆ వృక్షము నుండి స్రవించే రసాలు. శోకము, మోహము,జర, మృత్యువు, ఆకలి, దప్పిక అనే ఆరు ఆ వృక్షముయుక్కస్వభావములు. చర్మము, రక్తము, మాంసము, మేధస్సు, ఎముకలు, మజ్జ, వీర్యము అనేవి ఆ చెట్టు యొక్క బెరడు. పంచభూతములు, మనస్సు, బుబ్ధి, అహంకారము దాని కొమ్మలు.

ఆ చెట్టుకు తొమ్మిబి రంధ్రములు ఉన్నాయి. శలీరములో ఉన్న పబి ప్రాణములు దాని ఆకులు. ఈ సంసారము అనే వృక్షము మీద రెండు పక్షులు కూర్చుని ఉన్నాయి. ఆ పక్షులే జీవాత్త, పరమాత్త.

ఓ దేవా! ఈ సంసారము అనే మహావృక్షమునకు నీవే మూలము. అబి నీనుండే ఉద్హవించింది. నీ వలననే పోషింపబడుతూ ఉంది. నీలోనే లయం అయిపోతుంది. నీ మాయచేత మోహితులైన ప్రజలు ఈ సంసారములో పడి నిన్ను వివిధములైన రూపములతో పూజిస్తూ ఉంటారు. కాని నీ అసలు తత్వమును తెలిసినవారు అలాచెయ్యరు.

ఓ దేవా! నీవు జ్ఞాన స్వరూపుడవు. ఈ అనంత విశ్వములో ఉండే చరాచర జీవులను పాలించుటకు, ధర్మాత్త్ములను రక్షించడానికి, దుష్టులను శిక్షించడానికి శుద్ధసత్వగుణస్వరూపములైన వివిధములైన అవతారములను ధలించావు.

ఓ దేవా! జ్ఞానులు, నీ గులంచి బాగా తెలిసిన వారు, ధ్యానము, సమాథి బీటి ద్వారా నీ మీద మనసు నిలిపి, నీ పాదములను ఆశ్రయించి ఈ సంసారము అనే సాగరమును అవలిలగా దాటుతున్నారు. అటువంటి జ్ఞానులు, వివేకులు తాము ఈ సంసార సాగరమును నీ పాదములను ఆశ్రయించి దాటడమే కాకుండా, తాము అవలంబంచిన మార్గమును ఇతరులకు కూడా చూపి, నీ పాదములను ఆశ్రయించమని వాలకి బోథించి, వాలని కూడా ఈ సంసార సాగరము నుండి విముక్తులను చేస్తున్నారు. ఎందుకంటే వాలకి సకలజీవుల యందు సమాన మైన ప్రేమ కలిగి

అలా కాకుండా మలి కొందరు ఈ సంసార సాగరమునుండి విముక్తి పాంటన తరువాత, తాము ముక్తి పాందామని, తాము అందలకంటే గొప్పవాల మనీ అహంకలస్తుంటారు. గల్వస్తుంటారు. అటువంటి వారు తమ గొప్పతనమును ఇతరులకు చాటి చెప్పుకోడానికే ఆసక్తి చూపిస్తారు కానీ, నీ యందు భక్తి, శ్రద్ధకలిగి ఉండరు. వాల చిత్తములు మలినమై ఉంటాయి. అటువంటి వారు ధ్యానము, సమాథి మొదలగు ప్రక్రియల ద్వారా అత్యంతకష్టములకు ఓర్ముకొని, ముక్తిని పాంటనప్పటికినీ, వారు నీ పాదపద్ధములను సేవించకపోవడం వలన, ఆ మోక్ష మార్గము నుండి జాలపోతున్నారు.

ఓ దేవా! నీ యందు అచంచలమైన, ఏకాగ్రమైన ప్రేమ, భక్తి ఉన్న భక్తులు ఎన్నటికీ నీ మార్గము నుండి జాలిపోరు. వాలిని నీవు ఎల్లప్పడూ రక్షిస్తూ ఉంటావు. వారు ఎవలికీ భయపడరు. వాలికి ఎటువంటి అనుమానము, శంక ఉండవు. వాలికి ఎవరైనా విఘ్నములు కలుగజేస్తే, వారు ఆవిఘ్నములను లెక్కచేయకుండా తమ మార్గములో ముందుకు సాగుతుంటారు.

ఓ దేవా! నీవు ఈ అనంత విశ్వమునకు స్థితి కారకుడవు. శుద్ధసత్వగుణ స్వరూమైన చైతన్యంగా ప్రకటితమౌతుంటావు. మానవులందరూ వేదములలో చెప్పబడిన కర్తల ద్వారా, యోగము ద్వారా, తపస్సు ద్వారా నిన్ను పూజిస్తూ ఉంటారు.

ఓ దేవా! నీవే కనుక శుద్ధచైతన్యంగా ప్రకటితం కాకపాతే, మాలో ఉన్న అజ్ఞానము అంతలంచి జ్ఞానము అనేది కలిగేది కాదు. మేము ఇదమిత్థంగా దేనినీ తెలుసుకోలేక పోయేవాళ్లము. నీ చైతన్యము అణువణువునా విశ్వమంతా వ్యాప్తిచెంది ఉంది కాబట్టే మేము ఈ ప్రపంచం గులంచి తెలుసుకోగలుగు తున్నాము. నీ చైతన్యస్వరూపాన్ని పరమాత్తగా తెలుసుకుంటున్నాము.

తరువాత దేవకిని చూచి బ్రహ్హ్ ఇలా అన్నాడు. "అమ్మా! నీ అదృష్టము వలన నీవు ఫూర్వజిన్హతో చేసుకున్న పుణ్యము వలన భగవానుడు నీ గర్ఖంలో పెరుగుతున్నాడు. నీకు కంసుని వలన ఎటువంటి భయము లేదు. నీకు పుట్టబోమే భగవానుడు యాదవ కులమును రక్షిస్తాడు."అని చెప్పి బ్రహ్హ్మ మొదలగు దేవతాగణములు తమ తమ స్థానములకు వెళ్లిపోయారు." అని శుకుడు పలీక్షిత్ మహారాజుడు భగవానుడు దేవకి గర్ఖంలో ప్రవేశించడం గులించి వివలించాడు.

శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము బ్వితీయ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము తృతీయ అధ్వాయము.

శుక మహాల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు శ్రీకృష్ణ జనన విశేషములను ఈ విధంగా వివలస్తున్నాడు. "ఓ పలీక్షీత్ మహారాజా! దేవకీదేవి అష్టమ గర్భం ధలించింది. శ్రీకృష్ణుని జనన కాలము ఆసన్నమయింది. అశ్విని మొదలగు నక్షత్రములు శాంతంగా సంచలస్తున్నాయి. ఆ సమయంలో రోహిణీ నక్షత్రము ఉంది. బిక్కులన్నీ పతాంతంగా ఉన్నాయి. ఆకాశం నిర్హలంగా ఉంది. నక్షత్రములు దేబీప్యమానంగా ప్రకాశిస్తున్నాయి. భూమి మీద ఉన్న నగరములు పల్లెలె అన్నీ వింతశోభను సంతలించుకున్నాయి. నదులు స్వచ్ఛమైన జలములతో నిండా ప్రశాంతంగా ప్రవహిస్తున్నాయి. అడవులలో, ఉద్యానవనములలో కోయిలలు మొదలగు పక్షులు శావ్యంగా కూస్తున్నాయి. పుష్టముల మీదినుండి సుగంధమును మోసుకుంటూ వాయువు మెల్ల మెల్లగా వీస్తూఉంది. బ్రాహ్మణుల ఇళ్లలో అగ్నిమోతములు ప్రజ్వలిల్తుతున్నాయి. దేవతలు దుందుభులు మోగిస్తున్నారు. కిన్నరులు, కింపురుషులు, గంధర్యులు శ్రామ్హంగా పాడుతున్నారు. సిద్ధులు, చారణులు పరమాత్త్రను స్తుతిస్తున్నారు. అప్టరసలు, విద్వాధర స్త్రీలు ఆనందంతో నృత్యం చేస్తున్నారు. దేవతలు, మునులు పూలవాన కులపిస్తున్నారు. సాగరఫుోషతో సమానంగా మేఘాలు వీనుల విందుగా గల్జిస్తున్నాయి.

అర్ధరాత్రి సమయం అయింది. మధురానగరము అంతా యోగ మాయ ఆవహించింది. మధురానగరములో ఉన్న దేవకీవసుదేవులు ఉన్న కారాగారము వద్ద కాపలాగాఉన్న భటులు అందరూ నిద్రావస్థలోకి జారుకున్నారు. ఆసమయంలో పరమాత్త దేవకీ గర్జము నుండి ఆవిర్జవించాడు.

కందపద్యములు:

వెన్నుని నతిప్రసన్నుని, గ్రన్ననగని మెఱుగుబోణి గడుసొప్మారెం బున్నమనాడు కళానిభి గన్న మహేంద్రాశ చెలువు గలిగి నరేంద్రా.

శ్రీమహావిష్ణవు దేవకి గర్మాన చిన్ని శిశువుగా అవతలంచాడు. అప్పడే పుట్టిన ఆ జుడ్డను దేవకీ వసుదేవులు ఆశ్చర్యంతో చూచారు. కారణం ఏమిటంటే ఆ చిన్ని శిశువు తామర రేకుల వంటి కన్నులతోనూ, నాలుగు భుజములతోనూ, శంఖ,చక్ర, గద, తామరపూవుతోనూ, గుండెల మీద శ్రీవత్సము అనే మచ్చతోనూ, మెడలో కౌస్తుభమణితోనూ, పీతాంబరములు ధలించి, సీలమేఘచ్ఛాయతో, చెవులకు కుండలములతో, నల్లటి ముంగురులతో, ఇంకా వివిధ అలంకారములతో ప్రకాశిస్తున్నాడు.

అఫ్ఫడే పుట్టిన బాలుడు ఈ విధంగా కనపడటం వాలకి ఆశ్చర్యం వేసింది. కళ్లంతా విప్హాల్ట ఈ వింతను చూస్తున్నారు. తమకు సాక్షాత్తు ఆ శ్రీమహావిష్ణవు కుమారుడుగా జన్హించాడని ఆనందంతో పాంగి పోయారు. వసుదేవుడు తన మనసులోనే పదివేల ఆవులను

బ్రాహ్త్షణులకు దానం ఇస్తున్నట్టు ఊహించుకున్నాడు. దేవకీ వసుదేవులు తమకు పుట్టిన కుమారుడు సాక్షాత్తు శ్రీమన్నారాయణ మూల్త అని నిర్ధాలంచుకున్నారు. వసుదేవుడు రెండు చేతులు ఎత్తి నమస్కలస్తూ పరమాత్తను ఇలా స్తుతించాడు.

"ఓ దేవా! నీవు సాక్షాత్తు పరమాత్తుడవని నాకు తెలుసు. నీవు ప్రకృతి కన్నా భిన్నమైన పురుషుడవు. నీ సచ్చిదానంద స్వరూపమును కేవలం అనుభవంతో తప్ప ఇతర విధములుగా తెలుసుకోలేరు. నీవు జ్ఞానమూల్తివి.

ఓ దేవా! సీపు సీ మాయు ద్వారా త్రిగుణాత్తకమైన ఈ ప్రకృతిని సృష్టించావు. సీపు ఈ ప్రకృతిలో ప్రవేశించకపోయినా ప్రవేశించినట్టు కనపడుతున్నావు. అన్నింటిలోనూ ఉన్నట్టు కనపడుతున్నావు. అన్నింటిలోనూ ఉన్నట్టు కనపడుతున్నావు. నిజానికి సీపు దేనిలోనూ లేవు.
(ఇది పరస్వర విరుద్ధభావము. ఈ విరుద్ధభావము ఆ పరమాత్తకే సాధ్యము. వివరంగా చెప్పాలంటే..... పరమాత్త ఈ విశ్వంఅంతా నిండి ఉన్నాడు. విష్ణువు అంటే సర్వేసర్వత్రా వ్యాపించి ఉన్నాడు అని అర్థం. అటువంటప్పడు ప్రకృతిలో ప్రవేశించకపోయినా ప్రవేశించినట్టు కనపడటం ఏమిటి? అణువణువునా వ్యాపించి ఉన్నపరమాత్త ప్రకృతిలో ప్రవేశించకం అంటూఉండదు. అందుగలడిందులేడను సందేహము వలదు,చక్రి సర్యోపగతుండు) అందుకే బీనిని విరుద్ధభావము అని అన్నారు.)

ఓ దేవా! మహత్తత్వము, అహంకారము, పంచభూతములు, పంచతన్నాత్రలు మొదలగు మార్వచెందని వాటితో మార్వు చెందే ఈ బ్రహ్మాండమును సృష్టించావు. తరువాత దానిలో ప్రవేశించినట్టు కనపడుతున్నావు. కాని ఇవగ్నీ బ్రహ్మాండ సృష్టికి ముందు నుండి ఉన్నాయి. అటువంటఫ్ఫడు అవి కొత్తగా బ్రహ్మాండంలో ప్రవేశించడం సంభవం కాదు కదా! ఎందుకంటే మార్వచెందని అహంకారము, మహత్తత్వము మొదలగు వాటితోనే ఈ బ్రహ్మాండము సృష్టించబడింది కాబట్టి.

(ఉదాహరణకు ఒక విత్తనం భూమిలో పాతి పెట్టాము. అందులో నుండి మొక్క వచ్చింది. అది పెలగింది. చెట్టు అయింది. వటవృక్షము అయింది. విత్తనం మాయం అయింది. అంటే విత్తనం లేదని చెప్పలేము కదా. విత్తనం చెట్టుగామాలి విత్తనం కనపించడంలేదు. మహత్తత్వము అహంకారము మొదలగు వాటి నుండి బ్రహ్మాండము పుట్టింది. అవి సూక్ష్మరూపంలో ఉన్నాయి. ప్రకృతి స్థూలరూపంలోఉంది.)

ఓ దేవా! నీవు ఇంట్రియముల చేత గానీ, నీరూపములను పూజించడం చేత గానీ నీవు తెలుసుకోబడవు. కేవలం కళ్లతో నీ రూపం చూడగలడే కానీ నీ గులించి తెలుసుకోలేడు. నీవు ఇంట్రియములకు అగోచరంగా, ఆత్త్మస్వరూపుడుగా వెలుగుతున్నావు. నీవు లోపల ఆత్త్మస్వరూపంగానూ, బయట కాల స్వరూపంగానూ ఉన్నావు. నీకు లోపల బయట అనే భేదం లేదు. లోపలా ఉన్నావు బయటా ఉన్నావు. అట్టి నీవు ఈ దేవకీ గర్భంలో ప్రవేశించడం, మాకు కుమారుడుగా జన్మించడం ఆశ్వర్యంగా ఉంది.

ఓ దేవా! దేహములు ఆత్మకన్నా భిన్నమైనవి. కాని మానవులు ఈ దేహములే శాశ్యతములు అనుకుంటుంటారు. రకరకాల పేర్లు పెట్టుకుంటారు. అవి కలకాలం ఉంటాయి అనుకుంటారు. ఇలా దేహమే శాశ్యతము అనుకునేవాళ్లు నిజంగా మూర్ఖులు. నిజానికి ఈ దేహములు మనం సృష్టించుకున్నవే. (స్త్రీపురుషుల సంయోగము చేతనే దేహం పెర్వడుతుంది.) ఈ దేహాలు రోజూ రాలిపోవడం చూస్తూనే ఉన్నాము. కాని ఇవే శాశ్యతములు అనుకుంటున్నాము. ఈ అజ్ఞానంలో పడి కొట్టుకుంటున్నాము.

ఓ దేవా! నీకు చేయాళ్లిన కర్త అంటూ ఏమీ లేదు. నీకు సత్వ,రజస్తమోగుణములు అంటవు. నీకు రాగద్వేషములు మొదలగు వికారములు లేవు. సృష్టి, స్థితి, లయములు కేవలం క్రీడగా చేస్తున్నావు. నీవు పరబ్రహ్హాస్వరూపుడవు. నీయందు విరుద్ధభావములు లేవు. ఇక్కడా ఉంటావు అక్కడా ఉంటావు. లోపలాఉంటావు బయటా ఉంటావు. అన్నిట్లో ఉన్నట్టే ఉంటావు. దేనిలోనూ ఉండవు. అన్ని కార్తములు చేస్తున్నట్టు కనిపిస్తావు. ఏ కార్తము చెయ్యవు. నీకు ఎవలమీదా, దేని మీద ఆసక్తి లేదు. కాని మానవులు నీవు బ్రహ్మగా సృష్టిస్తున్నావనీ, మానవుల సుఖదు:ఖములకు నీవే కారకుడవనీ అనుకుంటూ ఉంటారు. కానీ నీవు అన్నీ కేవలం సాక్షీభూతంగా చూస్తూఉంటావు అని వాలకి తెలియదు.

ఓ దేవా! నీవు మూడుగుణములకు అతీతుడవు. కాని సృష్టిచేసేటప్పడు రజోగుణమును, (బ్రహ్తా రజోగుణ ప్రధానుడు), లయం చేసేటప్పడు తమోగుణమును (శివుడు తమోగుణ ప్రధానుడు), పోషించేటప్పడు సత్వగుణమును (విష్ణవు శుద్ధసత్వగుణ ప్రధానుడు) ధలస్తున్నావు.

ఓ దేవదేవా!నీవు ఈ మానవ లోకమును ఉద్ధలంచడానికి మానవునిగా మా ఇంట్లో అవతలంచావా! నీవు మా ఇంట్లో అవతలంచావా! నీవు మా ఇంట్లో పుడుతున్నావని తెలిసి, రాక్షసప్రవృత్తి కల కంసుడు మాకు పుట్టిన కుమారులను అందలినీ సంహలంచాడు. నీవు పుట్టావని తెలిసి, నీ ఏడుపు విని, రాజభటులు ఈ విషయమును కంసునికి చెప్పి ఉంటారు. ఈ పాటికి కంసుడు ఖడ్గము చేతిలో ధలంచి నిన్ను చంపడానికి వస్తూ ఉంటాడు. ఏం చెయ్యాలో ఏమిటో!" అని కంసుడు తనలో తాను అనుకుంటూ ఉంటే, దేవకీదేవి చతుర్ముజుడు పీతాంబరధాల అయిన విష్ణస్వరూపమును చూచి తనలో తాను ఇలా అనుకుంటి.

"దేవతలందరూ నిన్ను జగత్కారకుడివి అనీ, బ్రహ్హాస్వరూపుడవు అనీ, జ్యోతిస్వరూపుడవు అనీ, మాయారహితుడవు అనీ, ఏ ఆకారము లేని వాడివి అనీ, ఈ అనంత విశ్వంలో నీవు తప్ప ఇంక ఏమీ లేదనీ, అని వల్ణిస్తూ ఉంటారు.

ఓ దేవా! ప్రకయకాలంలో కాలశక్తి వలన ఈ సమస్త విశ్వము, పంచభూతములు సూక్ష్మరూపం ధలంచి నీలో లీనం అయినప్పడు, నీవు ఒక్కడివే మిగిలి ఉంటావు. నీవు తప్ప మరేమీ మిగలదు. ఓ దేవా! ఈ అనంత విశ్వము కాలము అభినములో ఉంది. నిమిషము నుండి సంవత్సరము వరకూ నడిచే కాలము నీ అభినములో ఉంది. నీవే కాలస్వరూపుడవు. ఇదంతా నీ లీల కాక మరేమున్నది. నీవు ఈ సృష్టిసమస్తానికి ఈశ్వరుడవు. అట్టినీకు నమస్కారము.

ఓ దేవా! ఈ మానవలోకము నిరంతరము మృత్యువుకు భయపడుతూ ఉంటుంది. మృత్యువును తప్పించుకోడానికి సకల ప్రయత్నాలు చేస్తుంటుంది. బ్రహ్మమొదలు అందరు దేవతలను ఆశ్రయిస్తుంది. కాని మృత్యుభయం మాత్రం మానవలోకమును వబిలెపెట్టదు. కాని నీ పాదపద్మములను ఆశ్రయించిన నీ భక్తులకు మృత్యువు అంటే ఏ మాత్రం భయం ఉండదు. వాలని చూచి మృత్యువు దూరంగా పరుగెట్టిపోతుంది. ఎందుకంటే నీవు నీ భక్తులయొక్క మృత్యుభయాన్ని దూరంచేస్తావు. అటువంటినీవు మా అందలనీ ఈ దుర్మార్గుడైన కంసుని బాలనుండి రక్షించు.

ఇఫ్ఫడు నీవు చతుర్భుజములతో పీతాంబరధాలవై మాకు కనిపిస్తున్నావు. ఈ రూపమును నీవు ఇతరులకు చూపవద్దు. వాలని అవిద్య అజ్ఞానము ఆవహించి ఉంది. వారు నిన్ను చూడటానికి అర్హులు కారు. ముఖ్యంగా కంసుడు నిన్ను చూస్తే ఊరుకోడు నిన్ను చంపేస్తాడు. నీ గులించే నా భయం అంతా. నువ్వు పుట్టావని కంసునికి తెలియకపోతే వాడు ఇక్కడకు రాడు. నిన్ను చంపడు. నిన్ను ఈ రూపంలో చూస్తే ఈ భటులు పెళ్ల కంసునికి ఈ వార్త చెబుతారు. కాబట్టి పెంటనే నీ విష్ణరూపమును ఉపసంహరంచు. మామూలు దేవదేవా! అయినా నాకు ఒక అనుమానము. ఈ చరాచరబ్రహ్మాండములు నీలోనే ఉన్నాయి కదా. నీవు విరాట్ స్వరూపుడవు కదా! అటువంటి నీవు ఇంతకాలము నా కడుపులో ఎలా ఉండగలిగావు. ఒక సామాన్య మానవకాంతకు నిన్ను భరించడం సంభవమా! ఏమో! నాకు మాత్రం అత్యంత ఆశ్చర్యంగా ఉంది. తల్చుకుంటేనే ఆనందం కలుగుతూ ఉంది." అని దేవకీదేవి పరమాత్తనుస్తుతించింది.

దేవకీ వసుదేవుల స్త్రాత్రములను విన్న పరమాత్త వాలతో ఇలా అన్నాడు. "దేవకీదేవీ! స్వాయంభువ మన్వంతరములో నీవు పృశ్ని అనే పేరుతో నన్ను ఆరాభించావు. అఫ్మడు ఈ వసుదేవుడు సుతపుడు అనే ప్రజాపతి. మీరు ఇద్దరూ భార్యభర్తలు. మీరు ఇద్దరూ బ్రహ్హాదేవునిచేత పజలను సృష్టిం-చడానికి నియోగింపబడ్డారు. ఆ కారణంగా మీరు ఇద్దరూ, ఎండను, వానను, చలిని సహిస్తూ, ప్రాణాయామం చేస్తూ, కేవలము గాలిని ఆహారంగా తీసుకుంటూ, తీవంగా తపస్సుచేసారు. 12.000 బివ్వ సంవత్నరములు గడిచిపోయాయి. మీ తపస్సుకు మెచ్చి నేను మీ ఇద్దలకి ఇఫ్మడు మీరు చూస్తున్న ఈ దేహముతో మీ ముందు సాక్షాత్కరించాను. మీకు ఏం వరం కావాలని అడిగాను. మీවద్దరూ మోక్షం తోరుతోకుండా, నా వంటి కుమారుడు మీకు పుట్టాలని మూడుసార్లు కోరుకున్నారు. మీ కోలక ప్రకారంగా నేను మీకు కుమారుడుగా అవతలించాను. ఆ జన్హతో నీ పేరు పృశ్ని కావడం వల్ల నాకు పృశ్ని గర్భుడు అనే పేరువచ్చింది.

మరుజన్హతో నీవు అబితిగా జన్హించావు. ఈ వసుదేవుడు కశ్వప ప్రజాపతిగా జన్హించాడు. అప్పడు కూడా నీవు నా గులంచి గొప్ప వ్రతం చేసావు. ఆ కారణంగా నేను నీకు కుమారుడుగా జన్హించాను. పాట్టిగా ఉండటం వలన నాకు వామనుడు అనే పేరు వచ్చింది. తరువాత నేను ఉపేంద్రుడిని అయ్యాను. లోకపాలకులకు పాలకుడను అయ్యాను.

మూడవ జన్హలో మీరు దేవకి వసుదేవులు అనే పేర్లతో జన్మించారు. ఇప్పడు కూడా నేను మీకు పుత్రుడుగా .జన్మించాను. ఇబి సత్యము. మీకు మీ పూర్వజన్మలు స్ఫురణకు రావడానికే నేను మీకు ఈ రూపంతో సాక్షాత్కలంచాను. నేను మామూలు శిశువుగా పుట్టి ఉంటే నేను పలికిన పలుకులు మీరు నమ్మరు. నేను విష్ణవును, మీ ఇంట్లో అవతలంచాను అన్న జ్ఞానం మీకు కలుగదు. మీరు ఇద్దరూ నన్ను మీ పుత్రుడిగా భావించండి. నా మీద అనురాగంతో భగవంతుని స్త్వలస్తూ ముక్తిని పాందండి." అని పలికాడు శ్రీమహావిష్ణవు.

తరువాత చతుర్యజములతో ఉన్న ఆ సిశువు మామూలు మానవ సిశువుగా మాలపోయింది. కేరు కేరు మంటూ ఏడవసాగింది. దేవకి వసుదేవులకు తమ పూర్వజన్ష స్త్వతి అంతలించింది. మామూలు మనుషులు అయ్యారు. కాని వసుదేవునికి లోపల నుండి ఏదో శక్తి అది చెయ్యి ఇది చెయ్యి అని ప్రేరేపిస్తూ ఉంది.

మధురలో ఉన్న చెరసాలలో దేవకికి భగవాసుడు అవతలస్తే, నందగోకులంలో సందుని భార్య యసోద కూడా ఒక ఆడబిడ్డను ప్రసవించింది. ఆమే భగవానుని ఆదేశానుసారము యశోదకు పుట్టిన విష్ణమాయ. పుట్టే పుట్టగానే విష్ణమాయ, ఇటు మధురా నగరములో ఉన్న వాలినీ, అటు నందగోకులములో ఉన్న వాలినందలినీ తనమాయతో కప్పేసింది. అందరూ గాఢనిద్రలో మునిగిపోయారు. ఒక్క వసుదేవుడు మాత్రం మేలుకొని ఉన్నాడు.

లోపల నుండి ఎవరో చెప్పినట్టు వసుదేవుడు, దేవకికి పుట్టిన మగనిశువును చేతిలోకి తీసుకున్నాడు. ద్వార పాలకులు, కారాగార భటులు గాఢ నిద్రలో ఉన్నారు. కారాగారము తలుపులు వాటంతట అవి తెరుచుకున్నాయి. వసుదేవుడు నిశువును తీసుకొని బయటకు వచ్చాడు. మేఘములు వర్నిస్తున్నాయి. ఆబిశేషుడు తన వేయి పడగలను విప్పి నిశువు రూపంలో ఉన్న భగవానునికి, ఆయనను మోస్తున్న వసుదేవునికి గొడుగుగా వెనక నడిచాడు. వర్నం కురుస్తూ ఉండటంతో యమునా నబి గట్టు వరకు ఉధ్భతంగా పారుతూ ఉంబి. నటీఅలలు కొట్టుకుంటున్నాయి. నీరు సుడులు తిరుగుతూ పారుతూ ఉంబి. కాని వసుదేవునికి ఇవన్నీ పట్టలేదు.అలా నడుచుకుంటూ వెళుతున్నడు. యమునా నబి వసుదేవునికి దోవ ఇచ్చంబి.

వసుదేవుడు యమునను దాటి నబికి ఆవల ఉన్న నందగోకులము చేరుకున్నాడు. నందుని ఇంటికి వెళ్లాడు. నంద గోకులంలో కూడా అందరూ గాఢనిద్రలో ఉన్నారు. ఎవరో చెప్పినట్టు, వసుదేవుడు మగశిశువును యశోద పక్కలో పడుకోబెట్టి, యశోద ప్రసవించిన ఆడశిశువును (విష్ణమాయు) తీసుకొని తిలగి మధురకు వచ్చాడు. వసుదేవుడు కారాగారము ప్రవేశించగానే కారాగారము తలుపులు మూసుకున్నాయి తాశాలు వాటంతట అవే వేసుకున్నాయి. వసుదేవుడు తాను తీసుకువచ్చిన ఆడశిశువును దేవకి పక్కలో పడుకోబెట్టాడు. తన చేతులకు, కాళ్లకు యధావిభిగా సంకెళ్లు తగిలించుకున్నాడు. అందల మాబిల వాసుదేవుడు కూడానిద్రలోకి జారుకున్నాడు.

ఇంత జలగినా నంద గోకులములో ఉన్న యసోదకు తాను ప్రసవించింది అనీ, తనకు ఒక శిశువు పుట్టింది అన్న విషయం తప్వ ఇంక ఏమీ తెలియదు. ప్రసవం అయిన తరువాత గాఢనిద్రలోకి జారుకుంది. యోగమాయ ప్రభావంతో తనకు పుట్టింది ఆడశిశువా, మగశిశువా అన్నసంగతి కూడా ఆమెకు తెలియదు." అని శుకమహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు శ్రీకృష్టజననం గులంచి వివలంచాడు.

> శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము తృతీయ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> > శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము నాలుగవ అధ్యాయము.

దేవకికి పుట్టిన జడ్డ కేరు కేరున ఏడవడం మొదలు పెట్టింటి. అప్పటికి కాపలా దారులను ఆవహించిన విష్ణమాయ తొలగిపోయింటి. అందరూ మేలుకున్నారు. దేవకికి ప్రసవం అయిందని గ్రహించారు. పరుగు పరుగున కంసుని వద్దకు వెళ్లారు. కంసునికి దేవకి ప్రసరించిన వార్త తెలియజేసారు.

ఆ వార్త కోసరమే కంసుడు ఎదురు చూస్తున్నాడు. దేవకికి అష్టమగర్థం ప్రసవంఅయింది అని తెలియగానే "వీడే నా మృత్యువు. వీడిని వెంటనే చంపెయ్యాలి" అని అనుకున్నాడు. వెంటనే కంసుడు కరవాలము చేతిలోకి తీసుకొని హుటాహుటిన కారాగారము చేరుకున్నాడు. దేవకి పాత్తిళ్లలో ఉన్న ఆడనిశువును చూచాడు.

కంసుని చూచి దేవకి గజగజవణికి పోయింది. "అన్నా! ఈ శిశువు బాలుడు కాదు. బాలిక. నీ మేనకోడలు. ఒక అబల. స్త్రీని వథించడం అందులోనూ అఫ్ఫడే పుట్టిన బాలికను వథించడం మహాపాపం. అన్నా! నువ్వ ఇష్టటిదాకా నాకు పుట్టిన కుమారులందలనీ చంపావు. ఈమె ఆడుబి. ఈమె నిన్ను ఏమి చేస్తుంబి. నా కుమార్తెను నాకు విడిచిపెట్టు. ఏడుగురు కుమారులను పోగొట్టుకున్న నేను గర్హనోకంతో బాధపడుతున్నాను. కనీసం ఈ ఆడపిల్లను చూచుకొని నా శోకమును దూరం చేసుకుంటాను."అనీ బీనంగా వేడుకొంబి.

ఉంతన్న శమింపుమన్న తగదల్లుడు గాడిబమేనగోడతా మన్ననసేయుమన్న విను మానిని చంపుట రాచపాడిగా దన్న సుకీల్తిపై మనుగదన్న మహాత్త్తులు పోవు త్రోవ బో వన్న భవత్యహెూదలగదన్న నినున్ శరణంబు వేడెదన్ం కంం

కట్టా యార్గురు కొడుకుల బట్టి వధించితివి యాడుబడుచిది కోడల్ నెట్టన చంపగవలె నే కట్టడివి గదన్న యన్న కరుణింపగదే॥ దేవకి ఈ ప్రకారంగా పుట్టిన ఆడు జుడ్డను పాత్తిళ్లలో పెట్టుకొని కంసుని బీనంగా ప్రాల్థించింది. కాని కంసుని మనసు కరగలేదు. పైపెచ్చు "నన్ను చంపే శిశువును కంటావా!" అని దేవకిని దూషిస్తూ ఆ జుడ్డను దేవకి వద్దనుండి లాక్కొని రెండు కాళ్లు పట్టుకొని తలకిందులుగా వేలాడేట్టు పట్టుకున్నాడు.

ఆ సమయంలో కంసునికి దేవకి తను ప్రాణం కన్నా మిన్నగా ప్రేమించిన తనసోదలి అనీ, ఆ శిశువు తన సోదల కుమార్తె అనీ మలచిపోయాడు. కంసునిలో తన ప్రాణం కాపాడుకోవాలన్న స్వార్ధబుబ్ధి వికటాట్టహాసం చేసింది. కంసుడు ఆ శిశువు రెండుకాళ్లు పట్టుకొని గిరా గిరా తిప్పి ఆ శిశువు తలను బలంగా నేలకేసి కొట్టాడు.

కంసుడు ఎంత వేగంగా కొట్టాడో అంతకన్నా రెట్టింపు వేగంతో ఆ సిశువు లవ్మ్యన పైకి లేచింది. ఒక్కసాలగా ఆ సిశువు భద్రకాశగా మాలిపోయింది. ఆమె ఎనిమిది చేతులలో ఆయుధములు ప్రకాసిస్తున్నాయి. ఆమె దివ్యమైనవస్త్రములతోనూ, మెడలో పూలమాలలతోనూ, ఆభరణములతోనూ, అలంకలించుకొని ఉంది. ఆమె చేతులలో ధనుస్సు, శూలము, బాణములు, ఖడ్గము, శంఖము, చక్రము, గదను ధలించి ఉంది. సాక్షాత్తు విష్ణవు సోదలి అయిన విష్ణమాయు భద్రకాశి అవతారంలో కంసునితో ఇలా పలికింది.

"మూర్ఖడా! నీ చావు తథ్యం. నీకు శత్రువు, నిన్ను చంపే వీరుడు, ఇప్పటికే పుట్టాడు. నన్ను చంపితే నీకేం లాభం. నేను నిన్ను చంపదలచుకుంటే ఇఫ్ఫడే ఇక్కడే ఈ క్షణమే చంపగలను. కాని అబి నా పని కాదు. నిన్ను చంపేవాడు వేరే ఉన్నాడు. ఆ గ్రమ నాకెందుకు! కాబట్టి బుబ్ధి తెచ్చుకొని ఇంకనైనా ఈ శిశుహత్యలు మానుకో." అని పలికిన ఆ విష్ణమాయ అంతర్దానం అయింది.

దేవి వాక్కులు విని కంసుడు ఆశ్చర్యపోయాడు. ఈ ప్రకారంగా ఆలోచించాడు. "ఏ అష్టమ గర్ఖంలో పుట్టేవాడు తనను చంపుతాడని, దేవకికి పుట్టిన అందరు కుమారులను చంపాడో ఆ అష్టమ గర్ఖంలోనే విష్ణవు జన్మించాడు. ఎక్కడో పెరుగుతున్నాడు. ఇంకా దేవకీ మసుదేవులను కారాగారంలో ఉంచినందు వలన ఏమీ ప్రయోజనంలేదు. పైగా అబి తనకే ముప్పుగా పలిణమించవచ్చు. బీని వలన అనవసరైన అపకీల్త మూటకట్టుకోవాల్సివస్తుంటి." ఈ ప్రకారంగా ఆలోచించిన కంసుడు వెంటనే దేవకి వసుదేవులను కారాగారం నుండి విముక్తులను చేసాడు. వాలతో ఇలా అన్నాడు.

"అమ్మా దేవకీ! గీవునాకు ప్రియమైనసోదలవి. రాక్షసులు తమ సంతానాన్ని తామే చంపుకుంటారట. అటువంటి రాక్షసత్యము నన్ను ఆవహించి నీ కుమారులను అందలనీ చంపాను. నన్ను క్షమించు. నా పాపములకు ప్రాయశ్చిత్తము లేదు. నేను నిర్దయుడను. క్రూరాత్త్ముడను. నేను చేసిన పాపపు పనుల వలన నా బంధువులు స్నేహితులు నాకు దూరం అయ్యారు. నేను చేసినపాపము బ్రహ్మహత్యాపాతకంతో సమానము. చచ్చి ఏ నరకానికి పోతానో నాకే తెలియదు. ఆనాడు ఆ ఆకాశవాణి మాటలు నమ్మి నిన్ను చంపబోయాను. తరువాత నారదుని మాటలు విని నీ కుమారుల నందలనీ చంపాను. ఈ నాడు దేవి మాటల వలన నాకు జ్ఞనోదయం అయింది. ఆఖరుకు దేవతలు(ఆకాశవాణి) కూడా అసత్యం ఆడతారని తెలుసుకోలేక

అమ్మా! జలగింబి ఏదో జలగిపోయింది. దాని గులంచి బాధపడవద్దు. నీ కుమారులు అదృష్టవంతులు. వాల పూర్వజన్హపుణ్య విశేషం చేత పుట్టీ పుట్టగానే ఈ పాపపు లోకం నుండి నా చేతి గుండా విముక్తిపాందారు. వారు దైవసమానులు. మరలా ఎక్కడో శ్రీమంతుల గృహంలో పుట్టి ఉంటారు. వాల కోసరంనీవు శోకించవద్దు.

అమ్మా! కుమ్మల వాడు కుండలు చేస్తాడు. కొన్ని కుండలు చాలాకాలం పాటు ఉంటాయి. కొన్నికుండలు చేస్తూ ఉంటేనే పగిలిపోతాయి. కొంత మంట మానవులు చిరకాలం బతుకుతారు. కొందరు పుట్టగానే చనిపోతారు. అంతా దైవలీల. మట్టి నుండి కుండ పుడుతుంది. పగిలిపోయిన తరువాత ఆ కుండ తిలగి మట్టిలో కలిసిపోతుంది. కుండ ఉండదు కానీ మట్టి ఉంటుంది. అలాగే పంచభూతములతో కూడిన ఈ శలీరం మరణించినా జీవాత్త్మ శాశ్వతంగా ఉంటుంది కదా! అలాగే నీ కుమారుల శలీరాలు నసించినా, వాలి జీవాత్త్మలు వెలుగుతూనే ఉంటాయి. కాని సాధారణ మానపులకు ఈ ఆత్త్మ తత్వము తెలియక, ఈ దేహమే శాశ్వతము అనుకుంటూ పాపాలు చేస్తుంటారు. ఒకలతో ఒకరు బిరోధం పెంచుకుంటారు. ఒకలిని ఒకరు చంపుకుంటారు. వాటివలన దు:ఖము అనుభవిస్తుంటారు.

వివాహంతో భార్తా, భర్తలు ఒకటవుతారు. వాలకి సంతానం కలుగుతుంది. వాలలో కొందరు ఉంటారు. కొందరు మరణిస్తారు. ఈ సంయోగ వియోగములు దేహం ఉన్నంత వరకు ఉంటాయి. ఈమె నా భార్వ, వీడు నా కుమారుడు అన్న అజ్ఞానం ఉన్నంత వరకు ఈ బంధనములు, సుఖదు:ఖములు తప్పవు. దేహము అశాశ్వతము అనే జ్ఞానం కలిగితే ఈ సంయోగ వియోగములు సుఖదు:ఖాలను కలిగించవు. (కొడుకు పుట్టినపుడు సంతోషించడం, వాడు చనిపోగానే దు:ఖించడం. ఇవే సంయోగ వియోగాలు.)

అమ్మా! ఈ లోకంలో పుట్టిన మానవులు అందరూ తాము పూర్వ జన్హతో చేసుకున్న పుణ్యపాపములకు ఫలితాన్ని అనుభవించ వలసినదే. నీ కుమారులు కూడా తాము చేసు కున్న పురాకృత పుణ్యఫలం చేత పుట్టిన వెంటనే మరణించారు. ఈ పాపపు లోకము నుండి విముక్తి పాందారు. వాల కోసరం నీవు చింతించవద్దు. కేవలం ఆత్త్రజ్ఞానము లేని వాడు మాతమే "నేను చనిపోయాను, నేను చంపబడ్డాను, నేను నాశనము అయ్యాను" అని అనుకుంటూ ఉంటాడు. వాడు దేహమే సత్యము, శాశ్వతము అనుకుంటాడు. అంతే నించినిటి, అనే జ్ఞాన దృష్టి ఉండదు. అటాంటి వారు మాతమే పుడితే సంతోషిస్తారు. మరణిస్తే దు:ఖిస్తారు. మీరు ఆత్తజ్ఞానము కలవారు. దయాగుణము కలవారు. కాబట్టి నేను చేసిన తప్పలను క్షమించండి. మిమ్ములను పాదములు పట్టుకొని వేడుకుంటున్నాను." అని దేవకి వసుదేవుల పాదములు పట్టుకొని ప్రార్థించాడు కంసుడు.

యోగ మాయ మాటలను విన్న తరువాత కంసునిలో వచ్చిన మార్వను గ్రహించాడు వసుదేవుడు. దేవకి మాత్రము తన అన్నలో నిజంగానే మార్ము వచ్చిందని అనుకొంది. కంసుని మీద కోపం విడిచిపెట్టింది. వసుదేవుడు కంసుని లేవనెత్తి అక్కున చేర్చుకొని ఇలా అన్వాడు.

"బావా! ఈ మాత౦ దానికే మనలో మనకు క్షమాపణలు ఎందుకు. నీవే అన్నావు కదా! జీవులకు నేను, నాబి అనే స్వార్ధము సాధారణంగా ఉంటుంబి అని. అది నిజమే. ఆ బుద్ది అజ్ఞానము వలన కలుగుతుంది. దాని వలననే నేను, నీవు, వీడు నా వాడు, వాడు నా ৰ্ৰজ্ঞাන් මබ් భ්රකාසු පවාරාණටස. කෟන්න්වටර්රා ෂ అజ్ఞానములో పడి కొట్టుకుంటున్నారు. నీ ప్రాణాలు కాపాడుకోడానికి నీవు చేయాల్టింబి నీవు చేసావు. ఈ దేహమే నేను, ఈ దేహము నాబి මතාඡාත් කෟත්කුවා, ත්තා බ්රා, පණු බ්රා මතාඡාටඩා ස්ටඩ්රා. ఆ అజ్ఞానము చేతనే వారు సుఖదు:ఖములు, భయము, రాగము, ద్వేషము, లోభము, మోహము వీటి ప్రభావానికి లోనవుతుంటారు. ఆ పభావం చేతనే ఒకలని ఒకరు చంపుకోవాలి, ఒకలకి ఒకరు దోహం చేసు හි කෙව, මහි පාර්ට చేసు හි කෙව ම නි අතර කාව හිව එ ఉంటారు. ఆ ప్రకారమే చేస్తుంటారు. అహంకారంతో ప్రవల్తిస్తుంటారు. లేడనుకుంటాడు. తన పైన దేవుడు ఒకడు ఉన్నాడు, అతడే తాను సృష్టించిన జీవులను, పదార్థాలను, ఒకదానితో మరొక దానిని నాశనం చేయిస్తుంటాడు అన్న నిజాన్ని మరచిపోతాడు. నీవు అన్నట్టు, జలగించి వసుదేవుడు.

(ఇక్కడ ఒక విషయం గమగించండి. స్వతాహాగా ప్రతి మానవునిలో మంచితనం, మానవత్వం, ఆత్త్రజ్ఞానము ఉంటుంది. కాని అహంకారము, స్వార్ధబుబ్ధి, లోభము, ద్వేషము ఈ మంచితనాన్ని మాయం చేస్తాయి. మనిషిని రాక్షసునిగా మారుస్తాయి. కంసుడే కాదు, హీరణ్యకనిపుడు కూడా హీరణ్యక్షుడు చనిపోయిన సందర్భంలో ఇవే మాటలను హీరణ్యక్షుని భార్తకు చెప్పి ఓదార్వాడు. మనిషిలోని మానవత్యాన్ని స్వార్ధం చంపేస్తే, రాక్షసత్వం ప్రజ్వలిల్లుతుంది. నాకు ఎదురులేదని మానవుడు అహంకలిస్తాడు. అదే అతడి పతనానికి నాంది. ఇక్కడ కూడా కంసుడు వసుదేవునితో ఇన్ని నీతి వాక్యాలు వబ్లించాడు. తరువాత మరలా రాక్షసుడిగా మాల పోయాడు. ఆ సమయంలో పుట్టిన పసిజిడ్డలను అందలనీ చంపమని ఆదేశాలు ఇచ్చాడు. డ్ఈశాన వైరాగ్యాన్ని ప్రదల్శంచే కంసులను మనం నిత్యజీవితంలో ఎంతోమందిని చూస్తుంటాము.)

వసుదేవుడు పలికిన మాటలకు కంసుడు సంతోషించాడు. ఎవల భవనాలకు వారు వెళ్లిపోయారు. కంసుడు తాత్కాలికంగా పశ్చాత్తాప పడ్డాడు కానీ అతనిలోని మరణభయం మాత్రం పూల్తగా పోలేదు. మరుసటి రోజు రాత్రి తనమంత్రులను అందలనీ సమావేశ పలిచాడు. వాలతో ఇలా అన్నాడు.

"నాడు ఆకాశ వాణి చెప్పినట్టే నేడు యోగమాయ కూడా చెప్పింబి. నన్ను చంపేవాడు ఎక్కడో పుట్టి పెరుగుతున్నాడట. వాడు ఎవరు? ఎక్కడ ఉన్నాడు?" అని అడిగాడు. ఆ మాటలకుదైవద్వేషులు, ఏ మాత్రము విచక్షణా జ్ఞానము లేనివారు దేవతలకు శత్రువులు అయిన కంసుని మంత్రులు ఇలా అన్నారు. "మహారాజా! మీరు చెప్పిన దానిని బట్టి మిమ్ములను చంపేవాడు పుట్టి పది రోజులు అయిఉంటుంది. మీరు చెప్పిందే నిజం అయితే, మేము మన దేశం అంతా గాలించి పదిరోజుల వయసు ఉన్న బాలురను అందలినీ సంహలిస్తాము.

ఓ కంసమహారాజా! ఈ దేవతలు అందరూ ఒట్టి పిలకివాళ్లు. నీవు గట్టిగా హుంకలస్తే చాలు, నీ ధనుస్సు నాల ధ్వనివింటే చాలు, పాల పోతారు. అటువంటి పిలకి వాళ్లు తమలకి ఏం అపకారం చేస్తారని భయపడుతున్నారు. ఇటవరలో తమల పరాక్రమానికి భయపడి దేవతలందరూ పాలపోయారు. కొందరు దేవతలైతే వాల వాల శక్తులను తమల పాదాల ముందు పెట్టి తమల ముందు మోకలల్లారు. కొందరు దేవతలు తమల ముందు నిలబడి గజగజవణుకుతూ నిలబడ్డారు. తమరు ఎంతో దయామయులు కాబట్టి భయంతో వణికిపోతున్న దేవతలను క్షమించి వటిలిపెట్టారు.

దేవతలు అక్కడక్కడా ప్రగల్ఖలు పలుకుతారు కానీ, నేరుగా యుద్ధరంగంలోకి బిగితే రాక్షసులకు భయపడి పాలపోతారు. అటువంటి దేవతల వలన మనకు భయం ఎందుకు? విష్ణవు నిరాకారుడు. ఎఫ్ఫడూ మానవులహృదయాలలో దాక్కుని ఉంటాడు. ఇంక ఈశ్వరుడు శ్రశానాల వెంట, అడవుల వెంట తిరుగుతుంటాడు. ఇంద్రుడు ఎఫ్ఫడూ అష్టరసల నాట్యం చూస్తూ, ఎవరు హుంక లంచినా బెబిలపోతూ, పిలకి వాడి వలె గజగజ వణుకుతుంటాడు.

బ్రహ్హగాలకి తన తపస్సు ఏమిటో తనేమిటో ఎవల గులంచి పట్టించుకోడు. కాబట్టి వీల వలన మనకు ఏ మాత్రం భయం లేదు.

ఎంత పిలకి వాళ్లయినా దేవతలు మనకు శత్రువులు కాబట్టి మనజాగ్రత్తలో మనం ఉండాలికదా! అందుకని, ఆ శత్రువుల మూలాలు ఎక్కడ ఉన్నాయో కనుక్కొని వాటిని నాశనం చేయడానికి మాకు తగిన ఆదేశాలు ఇవ్వండి. ఆయా పనులలో మమ్ములను నియమించండి. ఎందుకంటే రోగము రాగానే దానిని ఔషధము వేసి నాశనం చేయాలి. రోగాన్ని ముదరనిస్తే, అది ఎటువంటి మందులకు లొంగదు. అలాగే ఇంద్రియములను మొదటి నుండి లొంగదీసుకొని స్వాధీనంలో ఉంచుకోవాలి. ఇంద్రియములను వాటి ఇష్టం వచ్చినట్టు వదిలేస్తే, అని మన మాట వినవు. అదేవిధంగా శత్రువును పిలకివాడు అని వదిలేస్తే, వాడు బలం పుంజుకొని మనకు ఎదురుతిరుగుతాడు.

మహారాజా! విష్ణపు దేవతలకు మూలము. సనాతన ధర్తము ఉన్నచోట విష్ణపు నివసిస్తుంటాడు. ఆ సనాతన ధర్తమునకు దేవతలు, గోపులు, బ్రాహ్మణులు, తపస్సు, యజ్ఞములు మూలములు. విష్ణపుకు శలీరము లేదు కాబట్టి, బ్రాహ్మణులు, గోపులు, వేదములు, తపస్సు, సత్యము, ఇంట్రియ నిగ్రహము, మనోనిగ్రహము, శ్రద్ధ, దయు, సహనము, యజ్ఞము ఇవే విష్ణపు యొక్క శలీరములు. ఇన్ని రూపములు కల విష్ణపు దైత్యులకు, రాక్షసులకు శత్రుపు. ఈ విష్ణపు సకల దేవతా గణములకు నాయకుడు. బ్రహ్మ, మహేశ్వరుడు విష్ణపును ఆశ్రయించుకొని ఉంటారు. విష్ణపు తపస్సులో ఉంటాడు కాబట్టి, తపస్సు చేసేవాలని హింసిస్తే, వాలి కోసరం విష్ణపు వస్తాడు.

అఫ్మడు విష్ణవు తేలికగా సంహలింపబడతాడు." అని కంసుని మంత్రులు తమ తమ అభిప్రాయములను వెల్లడి చేసారు.

మంత్ర్రులు చెప్పిన దురాలో చనలను సావధానంగా విన్నాడు కంసుడు. యజ్ఞములు, యాగములు, తపస్సు చేసే బ్రాహ్మణులను, మునులను సంహలంచడమే మార్గము అని నిశ్చయం చేసుకున్నాడు. వెంటనే కంసుడు కొందరు దానవులను, రాక్షసులను పిలిచాడు. తపోయజ్ఞములు చేసేవాలని దారుణంగా హింసించమని, సంహలంచమనీ వాలకి ఆదేశాలు ఇచ్చాడు. పది రోజుల లోపల పుట్టిన శిశువులను చంపమని మల కొంతమందికి ఆదేశాలు ఇచ్చాడు. తరువాత తన అంత:పురమునకు వెళ్లిపోయాడు.

కంసుని ఆదేశానుసారము, రాక్షసులు, అసురులు, బ్రాహ్మణులను, తపోధనులను, యజ్ఞము చేసేవాలని హింసించ సాగారు. సాధువులను, బ్రాహ్మణులను హింసిస్తే అబి వాల ధర్మాన్ని, కీల్తని, సంపదలను, ఆయుష్నును, సకల శుభములను హలస్తుందని, వాలి వినాశనానికి హేతువు అవుతుందనీ అసురులకు, రాక్షసులకు తెలియకపోవడం వాలి అజ్ఞానానికి గుర్తు.

> శ్రీమద్హాగవతము దశమస్కంధము నాలుగవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

త్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము ఐదవ అధ్యాయము

(యత్రయోగీశ్వర: కృష్ణి యత్ర పార్థి ధనుర్థర: తత్ర శ్రీల్విజియో భూతి: ధ్రువా నీతిర్హతిర్హమ. ఇబి భగవబ్గీతలో సంజయుడు చెప్పిన ఆఖరు శ్లోకము. ఎక్కడ శ్రీకృష్ణుడు, ఎక్కడ అర్జునుడు ఉంటారో అక్కడ సకల సంపదలు, ఐశ్వర్యము, సుఖము, శాంతి, సౌభాగ్యము ఉంటాయి. ఇక్కడ కూడా అదే జలగింది. కృష్ణుడు మధురలో పుట్టినా, నందగోకులానికి వెళ్లిపోయాడు. కృష్ణుడు లేని మధురలో అశాంతి, అభద్రతాభావము నెలకొన్నాయి. కంసుని మనసులో తను ఎఫ్మడు చస్తానో అని భయం. కంసుని అనుచరుల వలన గోవులకు, బ్రాహ్మణులకు, యజ్ఞ చేసేవాలకి భయం. వసుదేవునికి, దేవకికి తన కుమారుడు ఎక్కడున్నాడో ఏం చేస్తున్నాడో అనే శోకం. మధురా నగర వాసులంతా కంసుని పాలనలో భಯಂభಯಂಗಾ ಅಕಾಂತಿ ಗಾ ಅಭದ್ರತಾಭಾವಂತಿ ಬತುಕತುತುನ್ನಾರು. පಾබ ළිకృష్ణుడు తన చిన్ని పాదాలు మోపిన సందవ్రజంలో ఆనందం, సంతోషం,సౌభాగ్యం వెల్లివిలసాయి. మనంకూడా ఒక చిన్ని కృష్ణవిగ్రహాన్ని మన ఇంట్లో పెట్టుకుందాము. ఆ కృష్ణుని పాదాల దగ్గర ఒక పువ్ను గానీ, ఒక తులసీ దళం గాని పెడదాము. మనసారా నమస్కలిద్దాము. సందగోకులములో మాటిల మన ఇంట్లోకూడా ఆనందము, సౌభాగ్యము వెల్లివిరుస్తుంది. అదెలాగో చూద్దాం.)

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! నందగోకులంలో తెల్లవాలంది. యాశోదకు కుమారుడు పుట్టాడు అన్న వార్త పల్లె అంతటా వ్యాపించింది. నందుడు తనకు కుమారుడు పుట్టాడని సంతోషంతో పాంగి పోయాడు. పాద్దున్నే స్వానం చేసాడు. బ్రాహ్మణులను పిలిపించాడు. స్వస్తివాచకములను పలికించాడు. జాతక కర్తలను, దేవతలకు, పితృదేవతలకు అర్ఘన చేయమని చెప్పాడు. బ్రాహ్మణులకు వస్త్రములను,బంగారు పాత్రలను గోవులను, తిలలను దానం చేసాడు.

వ్రేపల్లెలో తప్పెట్లు తాశాలు మోగించారు. ఆనందంతో ఆడుతున్నారు. పాడుతున్నారు. పల్లెలో అన్ని ఇండ్లకు మామిడి ఆకుల తోరణాలు కట్టారు. గోపకులు అందరూ తమ ఆవులకు పసుపు నూనె కలిపి ఒళ్లంతా పట్టించారు. పశువులన్నీ పసుపురంగుతో నిగనిగ మెరుస్తున్నాయి. తమకు ఒక చిన్ని నేస్తం వచ్చాడని లేగ దూడలు ఆనందంతో గంతులువేసాయి. ఎద్దులు ఆనందంతో రంకెలు వేసాయి. తమచిన్ని కృష్ణునికి పాలు కావాలేమో అన్నట్టు ఆవులు రోజుకన్నా రెట్టింపు పాలు ఇచ్చాయి.

అందల కాళ్లు నందుని ఇంటివేపు నడిచాయి. అందరూ చిన్నిబాలుని ఎప్పుడెప్పడు చూద్దామా అని ఆతురతగా నందుని ఇంటికి వెళుతున్నారు. వచ్చిన వారంతా తమకు తోచిన కానుకలు తీసుకొని వస్తున్నారు. అందరూ పోటీలుపడి బాలుని చూస్తున్నారు. అనందంతో కేలంతలు కొడుతున్నారు. వాల ఉత్యాహానికి అంతు లేదు. చేతికి దొలకిన వెన్న పెరుగు నేయి ఒకల మీద ఒకరు చల్లుకుంటున్నారు. వసంతాలు ఆడుకుంటున్నారు. అంతులేని ఆనందంలో మునిగి తేలుతున్నారు.

(ఇక్కడ పోతన గారు ఒక చమత్కారమైన పద్వం రాసారు.దాని భావం రాస్తాను)

ఏ కష్టము తెలియని శ్రీమహావిష్ణవు ఈ గోకులంలో పశువుల కాపరుల ఇంట్లో ఏం సుఖపడదామని వచ్చాడో! కర్త్తలు చేయని, కర్త్తలు చేయనవసరం లేని పరమాత్త తనకు జాతక కర్త్తలు ವೆಯಂ-ಮಕುಂಟುನ್ನಾಡು ಕದಾ! ಈ ಅನಂತ ವಿಕ್ವಾನಿಕಿ ತಲ್ಲಿ ತಂಡ್ರಿ ಅಯನ శ్రీమహావిష్ణువు, తన తల్లి యశోద పక్కలో పడుకొని ఆమె చనుబాలు లొట్టలేస్తూ తాగుతున్నాడు. పెరగటం, తరగటం అంటూ లేని పరమాత్త, యశోదమ్మ ఒడిలో బినబినప్రవర్ధమానంగా పెరుగుతున్నాడు. ఎన్నో నోములు, ద్రతములు తపస్సులు చేసినా లభ్యం కాని పరమాత్తుడు అనే బంగారుపంట, చిన్నికృష్ణుని రూపంలో నందగోకులంలో పరమాత్త్రస్వరూపము, చిన్ని కృష్ణుని రూపంలో నంద గోకులంలో సాక్షాత్కరించింది. చిన్ని కృష్ణుడు చిలిపి చేష్టలు చేస్తుంటే కొత్త కొత్త ఆటలు ఆడుతు౦టే సృష్టికర్త అయిన బ్రహ్తాలాగా కనిపిస్తాడు. చిన్ని కృష్ణుడు నవ్వుతూ కేలంతలుకొడుతుంటే స్థితి కారుడైన విష్ణవు లాగా పెట్టుకున్న చిన్నిబాలుడు రుద్దుడులాగా కనిపిస్తాడు. హాయిగా, సుఖంగా అమ్మ పాత్తిళ్లలో నిద్రపోతూ చిబ్విలాసంగా చిరునవ్వులు చిందిస్తున్న బాలకృష్ణుడు పరబ్రహ్హతాగా గోచలిస్తాడు. ఈ విధంగా కృష్ణుని బాల్యం గడుస్తూ ఉంది. (అని పోతన గారు చమత్కరించారు).

కొడుకు పుట్టిన సంతోషంలో నందుడు శుభ్రంగా స్వానం చేసాడు. చక్కగా కొత్త బట్టలు కట్టుకున్నాడు. అలంకలించుకున్నాడు. బ్రాహ్హణులను పిలిపించాడు. వాలచేత జిడ్డకు స్వస్తివాచకములు పలికించాడు. కుమారునికి జాతక కర్త్తలు జలిపించాడు. దేవతలను, పితృదేవతలను అల్చించాడు. గోపకులకు, గోపకాంతలకు వస్త్రములు, రెండు లక్షల గోవులు దానం చేసాడు. ఏడుకుప్వల సువ్వులను దానం చేసాడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! కాలం గడుస్తున్నకొట్టి భూమి, దాని మీద ఉన్న వస్తువులు శుద్ధిచెందుతుంటాయి. అలాగే స్వానం చేస్తే శలీరం శుద్ధిఅవుతుంది. వస్త్రములు మొదలగునవి ఉతికితే శుభ్రపడతాయి. అలాగే గర్భంవచ్చినపుడు సంస్కారములచేత గర్భశుద్ధి చేస్తుంటారు. దానం చేయడం వలన మన దగ్గర ఉన్న వస్తువులు, ధనము శుద్ధిఅవుతాయి అంటే ప్రయోజనం పాందుతాయి. సంతోషంతో మనస్సు శుద్ధిఅవుతుంది. జ్ఞానం కలిగితే ఆత్త శుద్ధిఅవుతుంది. నందుడు కూడా తమ ఇంట్లో కుమారుడు పుట్టాడని శుద్ధికార్యక్రమాలు ఎన్నో చేసాడు.

ఇంకా బ్రాహ్మణుల చేత స్వస్తి వాచకములు పలికించాడు. తన కుమారునకు శుభం కలగాలని బ్రాహ్మణులకు, వంది మాగధులకు, సూతులకు, పౌరాణికులకు, ధనము, ధాన్యము,గోవులు ఇచ్చి సత్కలించాడు. గాయకులు పాడుతున్నారు. మంగళవాద్యాలు మోగుతున్నాయి. ఊరంతా మామిడి తోరణాలు కట్టారు. రంగురంగుల పతాకములు ఎగురవేసారు. వ్రజములో ఉన్న అన్ని ఇళ్లు ముందర చక్కగా నీళ్లు చల్లి రంగవల్లులు తీల్చిబిద్దారు. ఎద్దులకు, ఆవులకు, ఆవు దూడలకు పసుపు,నూనెకలిపిన మిశ్రమాన్ని ఒంటికి పట్టించారు. ఆవులు, దూడలు పసుపురంగులో మిలమిల మెలిసిపోతున్నాయి. ఆవులను, దూడలను నెమలి ఈకలతోనూ, పూలతోనూ, రంగురంగుల వస్త్రములతోనూ అలంకలంచారు.

నందుడు ఆ పల్లెకు రాజు. నందుని ఇంటిలో బడ్డ పుడితే అందలి ఇళ్లలో పండగే. అందుకని ఆ పల్లెలో ఉన్న గోపాలురు, గోపకులు మంచి మంచి వస్త్రములను కట్టుకొని, తలపాగాలు చుట్టుకొని, ఆభరణములను ధలించి, తమకు తోచిన ఉపాహారములను తీసుకొని నందుని ఇంటికివచ్చారు. పల్లెలో ఉన్న గోపకాంతలు కూడా యాసోదకు బడ్డ పుట్టాడని తెలిసి, వారుకూడా మంచి మంచి వస్త్రములను, ఆభరణములను అలంకలించుకొని యసోద ఇంటికి వచ్చారు. నందుని ఇల్లు అంతా గోప కాంతలతోనూ, గోపాలురతోనూ కిటకిటలాడిపోతూ ఉంది. అందరూ చిన్నికృష్ణుని చూడటానికిపోటీ పడుతున్నారు. వారందరూ చిన్నికృష్ణుని చిరాయువుగా టీవించారు. గోపకాంతలలో పెద్దవాళ్లు చిన్ని కృష్ణునికి పసుపు, నూనెలతో నలుగుపెట్టి స్వానం చేయించారు. ధూపం వేసారు.

నందుని ఇంట్లో ఇలా ఉంటే, గోపబాలురు సంతోషంతో వాద్యాలు మోగిస్తున్నారు. ఆనందంతో ఆడుతున్నారు. ఒకల మీద ఒకరు వెన్న, పెరుగు చల్లుకుంటున్నారు. సందుడు కూడా తన ఇంటికి వచ్చిన వాలని సాదరంగా ఆహ్యానిస్తున్నాడు. వాలకి తగు సత్కారములు చేస్తున్నాడు. వచ్చిన వారందలకీ బట్టలు, ఒక గోపు ఇస్తున్నాడు. బ్రాహ్మణులకు, నటులకు, నర్తకులకు, సూతులకు, వందిమాగధులకు, లేదనకుండా దానం చేస్తున్నాడు. అలా చేస్తే తన కుమారుడికి

శుభంకలుగుతుందని సమ్ముతున్నాడు. వ్రేపల్లెలో ఉన్న రోహిణి కూడా అన్ని అలంకారములను చేసుకొని హడావిడిగా అటు ఇటు తిరుగుతూ ఉంది.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! శ్రీమహానిష్ణువు ఎక్కడ ఉంటే లక్ష్మీదేని అక్కడే ఉంటుంచికదా! నందగోకులంలో జరుగుతున్న కోలాహలం చూస్తుంటే శ్రీకృష్ణనితోపాటు, శ్రీమహాలక్ష్మి కూడా నందగోకులంలో తిష్టవేసిందా అన్నట్టు ఆ పల్లె ఆనందోత్యాహాలతో, సిలసంపదలతో తులతూగుతూ ఉంది.

ప్రతి సంవత్సరము నందుడు, రాజైన కంసునికి పన్ను చెల్లించాలి. అందుకని నందుడు గోపాలురను, గోపకులను తన ఇంటిని, పల్లెను జాగ్రత్తగా చూడమని చెప్పి, కంసునికి కప్పము చెల్లించడానికి మధురకు వెళ్లాడు. తాను తెచ్చిన కానుకలను, కప్పమును కంసమహారాజుకు చెల్లించాడు.

తన మిత్రుడు నందుడు మధురకు వచ్చాడని వసుదేవుడికి తెలిసింది. నందుని చూడటానికి నందుడు విడిది చేసిన చోటికి రహస్యంగా వెళ్లాడు వసుదేవుడు. వసుదేవుని చూచి నందుడు ఆనందంతో కౌగలించుకున్నాడు. నందుడు వసుదేవునికి పూజలు చేసాడు. ఉపాహారాలు సమర్థించాడు. వసుదేవుడు నందునితో ఇలా అన్నాడు.

"మిత్రమా! ఇంతకాలము నీకు సంతానము లేదని బాధపడుతున్నావు. ఇంతకాలానికి నీకు సంతానం కలిగిందని, నీ ఇంట పసిపాప తిరుగుతున్నాడని తెలిసి నాకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. చాలా కాలం తరువాత నిన్ను కలుసుకోవడం నాకు చాలా ఆనందంగా ఉంది. ఈ జీవన యానంలో మన లాంటి మిత్రులము అప్పడప్పడు కలుస్తుంటాము. మరలా విడిపోతుంటాము. బంధువులు అందరము కలిసి ఒకే చోట ఉండటం సాధ్యం కాదు కదా! మనం ఇఫ్పడు ఇలా కలుసుకోవడం చాలా సంతోషంగా ఉంది.

అబి సరే! ప్రస్తుతము నీవు నివసిస్తున్న ప్రదేశము నీకు, పశు సంపదకు అనుకూలంగా ఉన్నదా! పశువులకు ఎటువంటి రోగములు, బాధలు లేవు కదా! ఆ ప్రదేశంలో నీరు, పచ్చిక సమృబ్ధిగా దొరుకున్నాయికదా! నా భార్య రోహిణీ మీ పల్లెలో ఉంట కదా! ఆమె, ఆమె కుమారుడు (బలరాముడు) క్షేమంగా ఉన్నారా! నా కుమారుని కూడా యానోద తన కుమారుని వలె లాలిస్తూ ఉందా! బలరాముడు నిన్ను కూడా తన తండ్రి మాటల భావిస్తున్నాడా. మిత్రమా! నేను ఇక్కడ, నా భార్య రోహిణీ, నా కుమారుడు అక్కడ, కంసునికి భయపడి రహస్యజీవనం చేస్తున్నాము. అయిన వాలకి దూరం అయిన తరువాత ఎన్ని సంపదలు ఉండి ఏమి ప్రయోజనము. ఏం సుఖాన్ని ఇస్తాయి. భార్యపుత్రులు అందరూ ఒక చోట ఉంటేనేకదా ఆనందము, సుఖసంతోషాలు కలిగేటి." అని నందునితో అన్నాడు వసుదేవుడు.

ఆమాటలకు నందుడు వసుదేవునితో ఇలాఅన్నాడు. "మిత్రమా! నీ మనసులో బాధ నాకు అర్ధం అయింది. దుర్మార్గుడైన కంసుడు నీ కుమారులను అందలినీ చంపాడు అని విన్నాను. తుదకు కూతురు పుట్టినా ఆమెను కూడా విడిచిపెట్టలేదట ఆ దుర్మార్గుడు. ఆ కుమార్తె కూడా కనపడకుండా పోయిందట. ఎంతటి దురదృష్టము. సుఖం కలగాలన్నా, సంతోషంగా ఉండాలన్నా, సంపదలు, సంతానము కలగాలన్నా అదృష్టం ఉండాలి. దురదృష్టము వెంటాడుతున్నప్పుడు ఇవేమీ ఉండవు. నాకేదో రవంత అదృష్టం ఉండి నా ఇంట చిన్నిపాపడు పారాడుతున్నాడు. నీకు ఆ అదృష్టం కరువయింది. పుట్టిన బిడ్డలు కూడా దక్కకుండా పోయారు. అదృష్టం ముఖం చాటేస్తే ఇలాగే జరుగుతుంది. దీనికి నీవు చింతించవద్దు. నీ అదృష్టం బాగుంటే మరలా నీకు సంతానం కలుగుతారేమో! ఎవరు చూడొచ్చారు. మనం సుఖపడాలన్నా, కష్టాలు పాలవాలన్నా, అన్నిటికీ అదృష్టమే మూల కారణము. ఈవిషయం తెలుసుకుంటే మనం దేనికీ చింతించపనిలేదు. " అని తనకు తోచిన విధంగా వసుదేవుని ఓదార్చాడు నందుడు.

వసుదేవుడు సందునితో ఇలా అన్నాడు. "మిత్రమా! వచ్చిన పని అయింది కదా! కంసునికి కష్టం చెల్లించావు కదా! చాలా రోజుల తరువాత నిన్ను కలుసుకున్నాను. నాకు చాలాసంతోషంగా ఉంది! ఇంక ఎక్కువ కాలం ఇక్కడ ఉండటం మంచిదికాదు. నీవు వెంటనే బయలుదేరు. ఏ రోజు ఏ సమయంలో ఏం జరుగుతుందో ఎవలకీ తెలియదు. నీ శత్రువులు నీకు, నీ జడ్డకు ఏం అపకారం తలపెడతారో ఏమో! అందుకని నీవు వెంటనే గోకులానికి బయలుదేరు. ఆలస్యం చేయవద్దు." అని నర్తగర్థంగా కృష్ణునికి ఆపద వచ్చే అవకాశం ఉందని తెలియజేసాడు వసుదేవుడు.

వసుదేవుని మాట ప్రకారము నందుడు వెంటనే బయలుదేల నందవ్రజము చేరుకున్నాడు.

> శ్రీమద్హాగవతము దశమస్కంధము ఐదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> > శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము ఆరవ అధ్యాయము.

"ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! వసుదేవుని మాటలను విన్న నందుడు వెంటనే గోకులము వెళ్లడానికి బయలుదేరాడు. దాలలో ఇలా అనుకుంటున్నాడు. "ఏమో! వసుదేవుడు ఎందుకన్నాతో ఏమో తెలియదు. వసుదేవుని మాటలు ఎఫ్మడూ అబద్ధాలు కావు. ఏదో ఉత్వాతము జరగబోతోంది. చాలా జాగ్రత్తగా ఉండాలి. చిన్ని బాలుని జాగ్రత్తగా కాపాడుకోవాలి." అని అనుకుంటూ వడి వడిగా బండిమీద గోకులానికి వెళుతున్నాడు. మనసులో తనకు ఇష్టదేవత అయిన శ్రీమహావిష్ణవును భక్తితో స్త్వలించుకుంటున్నాడు.

ఇబి ఇలా ఉండగా. పూతన అనే రాక్షసిని, తన రాజ్యం అంతా తిలగి, పుట్టిన బిడ్డలను పులటిలోనే చంపమని ఆదేశించాడు కంసుడు. కంసుని ఆదేశాల ప్రకారం పూతన అందమైన స్త్రీ రూపం ధలించి ఊరూరా, పల్లె పల్లె తిరుగుతూ ఉంది. అప్పడు పుట్టిన బిడ్డలను, రోజుల వయసు ఉన్న పసిబిడ్డలను విషపూలతమైన చనుబాలు ఇచ్చి ఎవలకీ అనుమానం రాకుండా చంపుతూ ఉంది. ఇలా పూతన ఊరూరా తిరుగుతూ నందగోకులం వచ్చింది. నందగోకులంలో జలగే కోలాహలమును గమనించింది. నందుని ఇంట్లో రోజుల కిందట పుట్టిన బాలుడు ఉన్నాడని తెలుసుకొని నందుని ఇంటికి వెళ్లంది.

పూతన చక్కగా అలంకలంచుకొని ఉంది. తలలో నిండుగా పూలుపెట్టుకుంది. మంచి బట్టలు ధలంచింది. అందమైన ముఖంతో, మనోహరమైన చిరునవ్వుతో, క్రీగంటి చూపులతో ఆ పల్లె వాసులను మోహంలో ముంచేసింది. ఆమెను చూచిన ఆ పల్లెవాసులు "ఈమె ఎవరో! సాక్షాత్తు లక్ష్మీదేవిలాగా ఉంది. ఎవరో గొప్ప కులంలో పుట్టిన ఆవిడ చిన్ని కృష్ణుని చూడటానికి వచ్చింది" అని అనుకున్నారు గోపకాంతలు. అందరూ కలిసి పూతనను నందుని ఇంటికి తీసుకొని వెళ్లారు.

పూతన నందుని ఇంటిలోకి వెళ్లంది. ఆ సమయంలో చిన్ని కృష్ణుడు పాత్రిళ్లలో పడుకొని చేతులు కాళ్లు ఆడిస్తూ ఆడుకుంటున్నాడు. చిన్ని కృష్ణుని చూచింది పూతన. చిన్ని కృష్ణుడు కూడా పూతనను చూచాడు. ఏమీ ఎరుగనట్టు కళ్లు మూసుకొని చిరునప్పులు చిందిస్తున్నాడు. పూతన శయ్య మీద కూర్చుని కృష్ణుని తన ఒడిలోకి తీసుకుంది. కృష్ణుని వాత్యల్యంతో ముద్దుపెట్టుకుంది. పూతన కంటి చూపులో ఉన్న తీక్షణతకు భయపడ్డ యానోద, రోహిణి, ఆమెను వాలించలేక మౌనంగా చూస్తూ ఉన్నారు.

పూతన కృష్ణునిమీద తన పమిట కొంగు కప్పింది. కాలకూటవిషంతో కూడిన తన స్తనమును కృష్ణని నోటికి అందించింది. కృష్ణడు కూడా ఆమె స్తనములు పట్టుకొని చనుబాలు తాగుతున్నాడు. ఉన్నట్టుండి కృష్ణడు పూతన స్తనములను తన చేతులతో బలంగా అదిమాడు. చనుబాలతో పాటు ఆమె పంచప్రాణములను కూడా తాగేసాడు. పూతన ఒంటి లోనుండి శక్తి అంతా ఒక్కసాలగా తోడేసినట్టు అయింది. "అబ్బ వదలరా. విడవరా. ఇంక చాలు. ఆపు" అంటూ అరుస్తూ ఉంది. కాని కృష్ణడు ఆమె స్తనమును వదిలిపెట్టలేదు. చేతులతో సొక్కుతున్నాడు. నోటితో పూతన ఒంట్లోని రక్తాన్ని లాగేస్తున్నాడు.

పూతన శలీరం అంతా చెమటలు పడుతున్నాయి. కళ్లు తేలవేసింది. కాళ్లు చేతులు గిలా గిలా కొట్టుకుంటూ ఉంది. జగ్గరగా ఏడుస్తూ ఉంది. ఆమె ఏడుపుకు బిక్కులు ప్రతిధ్వనించాయి. ప్రాణాలు పోయే సమయంలో రాక్షసులకు అసలు స్వరూపం బయట పడుతుంది. అలాగే పూతనకూడా జుట్టు విరబోసుకొని, పెద్ద నోరు తెలచి, చేతులు కాళ్లు కొట్టుకుంటూ, కిందపడి పోయింది. కృష్ణుడు ఆమె పక్షస్థలము మీద కూర్చుని ఆడుకుంటున్నాడు.

ఆ పూతన శలీరము ఆరుకోసుల పాడుగు ఉంది. పూతన దంతములు నాగలి కర్రులవలె ఉన్నాయి. ఆమె ముక్కు రంధ్రములు కొండగుహలవలె ఉన్నాయి. ఆమె స్తనములు కొండలమాబిలి ఉన్నాయి. రెండు కళ్లు లోతుగా ఉన్నాయి. ఎర్రటి జుట్టుతో భయంకరంగా ఉంది పూతన శలీరము. ఆ భయంకర రూపమును చూచి యనోద, రోహిణి, గోపకాంతలు గోపబాలురు భయంతో వణికిపోయారు. కాని ఆ భయంకర శలీరం మీద ఆడుకుంటున్న చిన్నికృష్ణుని చూచి అమ్మయ్య బాలునికి ఏమీ ప్రమాదం లేదనుకున్నారు. వెంటనే కృష్ణునిచేతుల్లోకి తీసుకున్నారు. బిష్టితీసారు. ఆవుతోకను బాలుని చుట్టు తిప్పారు. రక్ష కట్టించారు. ఆవు పంచితముతోనూ (గోవు మూత్రము) గోధూఇతోనూ కలిపిన నీళ్లతో స్వానం చేయించారు. కేశవనామాలు చదువుతూ బాలునికి రక్షకలగాలని ప్రాల్థించారు.

గోపకాంతలు స్వానం చేసి ఉతికిన బట్టలు కట్టుకొని పరమాత్త్రను ఇలా ప్రాల్థించారు. "అజుడు నీ పాదములను, మణిమంతుడు నీ జానువులను, యజ్ఞుడు నీ ఊరువులను, అచ్యుతుడు నీ కటిభాగమును, హయగ్రీవుడు నీ కడుపును, కేశవుడు నీ హృదయమును, ఈశుడు నీ వక్షస్థలమును, సూర్యుడు నీ కంఠమును, విష్ణపు భుజములను, ఉరుక్రముడు నీ ముఖమును, ఈశ్వరుడు నీ తలను, చక్రి నీ శలీరములో ముందు భాగమును, ఈశ్వరుడు నీ వెనుకభాగమును, మధుసూదనుడు నీ రెండు చేతులను, ఉరుగాయుడు నీ బాహుమూలములను, ఉపేంద్రుడు నీ పైన, గరుడుడు నీ కింద, పురుషుడు నీ అన్ని వైపులా ఉండి నిన్ను రక్షించుగాక అంటూ బాలునికి రక్ష కట్టారు.

హృషీకేశుడు నీ ఇంద్రియములను, నారాయణుడు ప్రాణములను, యోగేశ్వరుడు నీ మనస్సును రక్షిం-చుగాక అని ప్రాల్థించారు. పృశ్నిగర్భుడు నీ బుబ్ధిని, పరమేశ్వరుడు నీ ఆత్తమ రక్షించుగాక! గోవిందుడు నీ ఆటపాటలయందు, మాధవుడు నీవు నిబ్రించేటఫ్మటు నిన్ను రక్షించుగాక! నువ్వు నడిచేటఫ్మడు వైకుంఠుడు, నీవు కూర్చున్నప్పడు శ్రీపతి, నీవు బువ్వ తినేటఫ్మడు యజ్ఞభుక్కు అయిన విష్ణపు నిన్ను రక్షించుగాక! ఢాకినీ, యాతుదానీ, కూష్కెండ మొదలగు బాలఘాతక గ్రహములు, భూత,ప్రేత,పిశాచములు, యక్షులు, వినాయకులు, రాక్షసులు, కోటరులు, రేవతి, జ్వేష్ట, పూతన, సప్తమాతృకలు, దేహమును,ప్రాణములకు హాని కలిగించే వారు, అపస్తారకము, ఉన్నాదము, మొదలగు రోగములు, కలలో కనిపించే ఉత్యాతములు, వృద్ధ గ్రహములు, బాలగ్రహములుఅన్ని బాలుని చెంత చేరకుండు గాక!" అని కృష్ణనికి రక్ష కట్టారు.

ఈ తంతు అంతా ముగిసిన తరువాత యనోద చిన్ని బాలునికి పాలు ఇచ్చి పడుకోబెట్టింది. ఆ సమయానికి సందుడు తన అనుచరులతో మధురనుండి పల్లెకు చేరుకుంటున్నాడు. దాలలో పూతన భయంకరమైన శలీరం పడి ఉండటం చూచాడు.

"వసుదేవుని మాటలు నిజమైనట్టున్నాయి. వసుదేవుడు గొప్ప తపస్సు అయినా చేసి ఉండాలి లేక యోగి అయినా అయి ఉండాలి. లేకపోతే జరగబోయే విషయాన్ని ఎలాచెప్పగలడు. మధురలో ఆయన చెప్పిన మాటలు గోకులము చేరేటప్పటికి నిజం అయ్యాయి." అని తన అనుచరులతో చెబుతూ ఇల్లు చేరుకున్నాడు నందుడు.

ఆ ఊలలో ఉన్న యాదవులు ఆ రాక్షసి శలీరమును ఒక్కసాలగా లేపలేక, ముక్కలు ముక్కలుగా నలకి ఊలి అవతలకు తీసుకొని పెళ్ల అక్కడ దహనం చేసారు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! పరమాత్తుడగు శ్రీకృష్ణుగి స్వర్శతో పునీతమైన పూతన శరీరం కాలుతుంటే సుగంధాలు వెదజల్లుతూ ఉంది. శ్రీకృష్ణునికి తల్లి మాదిల స్త్రన్యము ఇచ్చినకారణంగా, రక్తపిపాసి, శిశుహంతకి అయిన పూతనకూడా ఉత్తమగతులు పాందింది. అలాగే శ్రీకృష్ణుని తమ కుమారుడిగా భావించి తమకు ఉన్నది ప్రీతితో, భక్తితో, శ్రద్ధతో సమల్వస్తే, వారు శ్రీకృష్ణుని కృపకు పాత్రులవుతారు అనడంలో సందేహం లేదు.

శ్రీకృష్ణభగవానుడు తన భక్తుల హృదయములలో కొలువై ఉంటాడు అని తెలుసు కదా! బ్రహ్హ, శివుడు, దేవతలచేత పూజింపబడే శలీరంతో పూతన స్తన్మమును పట్టుకొని ఆమె చనుబాలు తాగాడు చిన్నికృష్ణడు. పూతన రాక్షసే కావచ్చు. కాని మాతృభావంతో కృష్ణుడికి పాలు ఇచ్చింది. కాబట్టి పూతన కూడా కృష్ణునికి తల్లి అయింది. అందుకే ఉత్తమగతులు పాందింది. ఒక్కపూతనే కాదు ఆ గోకులంలో ఉన్న తల్లులు, గోవులు కూడా కృష్ణునికి పాలు ఇచ్చినందువలన, వారంతా ఉత్తమ గతులు పాందారు.

పూతన కృష్ణునికి ఎలా స్తన్వము ఇచ్చిందో అలాగే గోకులంలో ఉండే తల్లులు కూడా కృష్ణుడు ఆకలితో ఏడుస్తున్నప్పుడు, యనోదమ్మ పనిలో ఉన్నప్పడు తమ స్తన్వము ఇచ్చేవారు. కృష్ణుడు కూడా ఆ తల్లులపాలు తృప్తిగా తాగేవాడు. చిన్నికృష్ణుని తమ కుమారుడుగా భావించి తమ స్తన్వము ఇచ్చిన గోకులంలోని తల్లులకు అజ్ఞానము నచించి, ఈ సంసారము నుండి విముక్తి పాందారు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! పూతన శలీరం తగలపడుతుంటే చుట్టు నిలబడి చూస్తున్న గోపకులు ఆ చితిలో నుండి సువాసన రావడం చూచిఆశ్చర్యపోతున్నారు.

నందుడు తన గృహమునకు వచ్చి జలగింది తెలుసుకొని ఆశ్చర్యపోయాడు. వసుదేవుని మాటలు అఫ్ఫుడే నిజాలు అవుతున్నందుకు అవేదన పడ్డాడు. అయినా చిన్నికృష్ణడు ఏ ఆపదా లేకుండా ఆ రాక్షసి బాలి నుండి బయటపడ్డందుకు ఎంతో సంతోషించాడు. నందుడు తన కుమారునిఒడిలోకి తీసుకొని నుదురు ముద్దపెట్టుకొని, ఆనందంతో పరవశించిపోయాడు.

బాలకృష్ణుని లీలలు చబివిన వాలకి, విన్నవాలకి శ్రీహల యందు భక్తి, శ్రద్ధ కలుగుతాయిఅనడంలో సందేహము లేదు." అని శు క మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు పూతనా సంహార వృత్తాంతమును వినిపించాడు.

> శ్రీమద్భాగవతము దశమస్కంధము ఆరవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్

శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము ప్రడవ అధ్యాయము.

ත්ජ ත්රාත්තු చెబుతున్న శ్రీకృష్ణుని బాల్యలీలలను ఆసక్తితో వింటున్న పలీక్షిత్ మహారాజు శుకయోగీందులతో ఇలా అన్నాడు.

"మహాత్తా! తమరు శ్రీహాల యొక్క మత్య్యావతారము మొదలగు అవతారముల గులంచి బీసులబిందుగా చెప్పారు. మా మనస్సులు ఆహ్లోదంతో నిండిపోయాయి. శ్రీహాల అవతార కథలను విన్నంత మాత్రముననే మానవుల శాలీరక, మానసిక బాధలు అన్నీ తొలగిపోతాయి. ప్రాపంచిక విషయముల యందు, భోగలాలస యందు ఆసక్తి నశిస్తుంది. ముఖ్యంగా శ్రీకృష్ణుని బాల్యలీలలు వింటుంటే మామనసులు పలశుద్ధము అవుతున్నాయి. శ్రీహల సర్వవ్యాపి అయినష్టటికినీ, మానవలోకంలో, మానవుల మధ్యలో, మానవుడిగా అవతలంచి, సాధారణ శిశువు మాటల పెరుగుతున్న శ్రీకృష్ణుడు సందగోకులంలో చేసిన లీలలు అన్నీ మాకు సవిస్తరంగా వివలంచవలసింది." అని అడిగాడు.

శుకమహల్న ఇలా చెప్పసాగాడు. "ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఆ ప్రకారంగా చిన్ని కృష్ణునికి మూడో నెలలు నిండాయి. చిన్ని కృష్ణుడు ఒత్తిగిలి పడుకొనడం, పక్కకు తిరగడం, బోర్లపడడం చేస్తున్నాడు. చిన్నికృష్ణుడు బోర్లపడడం చూచిన యసోద గోపకాంతలు ఆనందంతో పాంగి పోయారు. దానిని ఒక ఉత్యవంగా చేసారు.(ఈరోజుల్లోకూడా బోర్లపడితే బొబ్బట్లు, అడుగులేస్తే అలిసెలు, ముత్తయిదువులకు పంచి

ఆ రోజు రోహిణీ నక్షత్రము. శ్రీకృష్ణుని జన్మనక్షత్రము. నందుని ఇంటిలో మంగళ వాద్యాలు మోగుతున్నాయి. నందగోకులంలో ఉన్న స్త్రీలందరూ యశోద ఇంటికి వచ్చారు. చిన్ని కృష్ణునికి నలుగు పెట్టి స్వానం చేయించారు. కొత్త బట్టలు కట్టబెట్టారు. బ్రాహ్మణులు వచ్చి మంత్రములు చదివారు. చిన్నికృష్ణుని ఆశీర్యబించారు. నందుడు బ్రాహ్మణులకు గోవులు, వస్త్రములు, దానంగా ఇచ్చాడు.

వేడివేడినీళ్లతో స్వానం చేసి, అమ్మ పాలు తాగిన చిన్ని కృష్ణుడు కళ్లుమూసుకొని నిద్రలోకి జారుకున్నాడు. యశోద చిన్ని కృష్ణుని ఆరుబయట ఒక బండి కింద నీడలో పడుకోబెట్టింబి. తరువాత, యశోద, రోహిణి కలిసి వచ్చిన గోపకాంతలకు పండ్లు, తాంబూలాలు ఇవ్వడం, కానుకలు ఇవ్వడంలో నిమగ్నమై ఉన్నారు.

ఇంతలో చిన్నికృష్ణడు నిద్రనుండి లేచి ఏడుస్తున్నాడు. ఈ సందడిలో యశోదకు చిన్నికృష్ణని ఏడుపు వినపడలేదు. కృష్ణనికి ఆకలి వేసిందేమో చేతులు పైకెత్తి ఉంగా ఉంగా అంటూ అమ్మవాల కోసం ఏడుస్తున్నాడు. కాళ్లు చేతులు ఆడిస్తూ ఏడుస్తున్నాడు చిన్నికృష్ణడు. అమ్మ వచ్చి తనకు పాలు ఇవ్వలేదనే కోపంతో పక్కనే ఉన్న బండి చక్రాన్ని చాచి ఒక్క తన్ను తన్నాడు చిన్నికృష్ణడు. ఆ దెబ్బకు ఆ బండి తిరగబడింది. బండి చక్రాలు దొర్లుకుంటూ అవతలపడ్డాయి. ఇరుసు విలగిపోయింది. ఆబండిలో ఉన్న వస్తువులు, పాత్రలు అన్నీ పెద్ద శబ్దంతో కిందకు దొల్లపోయాయి. ఆ శబ్దాలు విన్న యనోద, రోహిణి,గోపకాంతలు పరుగు పరుగున అక్కడకు వచ్చారు. కొబ్దిసేపటి కిందట తాము పిల్లవాడిని బండి కింద పడుకోబెట్టారు. ఇఫ్ఫుడు ఆ బండి విలిగి ముక్కలయింది. చిన్నికృష్ణుడు మాత్రం చేతులు కాళ్లు చేతులు ఆడిస్తూ ఆడుకుంటున్నాడు. ఇదేం చోద్వమో అనుకుంటూ బుగ్గలు సొక్కు కుంటున్నారు గోపకాంతలు.

"ఇదేమిటి! ఈ బండి తలకిందులుగా ఎలా పడింది. ఈ చిన్ని బాలుడు ఆ పనిఎలా చెయ్యగలడు. లేక ఇదేమన్నా రాక్షసుల పనా! లేక ఏ దుష్టగ్రహమన్నా బాలుడికి సాకిందా!" అని ఒకలతో ఒకరు అనుకుంటున్నారు.

అప్పటి దాకా అక్కడే ఆడుకుంటున్న గోపబాలురు "అమ్మా అమ్మా అదేమీ కాదు. మన చిన్ని కృష్ణుడు ఏడుస్తూ కోపంవచ్చి తన కాలితో ఈ బండిని ఒక్క తన్ను తన్వాడు. బండి విలిగి పోయింది. మేము చూచాము. ఒట్టు." అంటూ మూకుమ్మడిగా పలికారు.

యశోద వాల మాటలు సమ్మలేదు. "పోండిరా! వెధవల్లారా! నిండా మూడునెలలు లేవు. వీడు బండిని తన్నడమేంటి. అబి తిరగబడటం ఏంటి. మీరుఅన్నీ అబద్దాలు చెబుతున్నారు." అని వాల మాటలను కొట్టిపారేసింబి యశోద.

మొన్న పూతన వ్యవహారం జలగింది. ఈ రోజు ఈ బండి పడటం. ఇదేదో గ్రహ పీడ అని అనుకొంది యశోద. ఏడుస్తున్న చిన్నికృష్ణుని ఎత్తుకొని సముదాయించింది. పక్కకు తిలిగి బాలునికి పాలు కుడిపింది. వెంటనే బ్రాహ్మణులను పిలిపించి స్వస్తివాచకము లను చెప్పించి రక్ష కట్టించింది.

తరువాత పబి మంబి గోపకులు కలిసి ఆ బండిని తిలిగి మామూలుగా నిలబెట్టారు. తరువాత బ్రాహ్హణులు ఆ బండి దగ్గర హెూమం చేసారు. పెరుగుతోనూ, అటుకులతోనూ, దర్శలతోనూ, ఆ శకటమును పూజించారు. జలముతో ఆ శకటమునకు అభిషేకము చేసారు.

ఇంతలో నందుడు అక్కడకు వచ్చాడు. జలగింట తెలుసుకున్నాడు. బాలకృష్ణుని ఎత్తుకున్నాడు. అసూయు, అసత్యము, ఈర్డ్లు హింస మొదలగు దోషములు లేని వారు, ఎల్లప్పుడూ సత్యమునే పలికెడు ఉత్తములైన బ్రాహ్మణుల ఆశీర్యాదము వృధాపోదు అని అనుకున్నాడు. అటువంటి ఉత్తములైన బ్రాహ్మణోత్తములను పిలిపించాడు. వేదపఠనం చేయించాడు. ఓషధులు కలిపిన జలంతో కుమారునికి అభిషేకం చేయించాడు. ఆయుష్నుహామం చేయించాడు. ఆ రోజు బ్రాహ్మణులకు, గోకులంలో ఉండే వాలకి అందలకీ విందుభోజనాలు పెట్టాడు. తరువాత ఆవులను అలంకలించి, ఆ ఆవులను బ్రాహ్మణులకు దానంగా ఇచ్చాడు. బ్రాహ్మణులు చిన్ని బాలుని, యనోదా నందులను ఆశీర్యబించారు.

ఓ పలీక్షిత్మమహారాజా! నిత్త్యము వేదములను పలస్తూ, హూమం చేస్తూ, పరమ పవిత్రజీవనాన్ని గడుపుతున్న ఆ బ్రాహ్త్యణుల ఆశీర్యాదం వృధాపోదుకదా! ఆ సంఘటన జరిగిన తరువాత, ఒక రోజు యనోద చిన్ని కృష్ణుని ఒడిలో పడుకోబెట్టుకొని లాలిస్తూ ఉంది. ఉన్నట్టుండి కృష్ణుడు బరువు పెరగ సాగాడు. చిన్నికృష్ణుని బరువును మోయలేక కృష్ణుని కింబికి బంచింది. నేల మీద పడుకోబెట్టింది. ఏడాబి బడ్డ ఏమిటి ఇంత బరువు ఉండటం ఏమిటి! యనోదకు ఏమీ అర్థం కాలేదు. ఇదేదో దైవమాయ అనుకొంది. వెంటనే చేతులు జోడించి శ్రీమన్వారాయణ మూల్తిని మనసులో స్త్వలించింది. వెంటనే బ్రాహ్మణులను పిలిపించి రక్ష కట్టించింది. చిన్ని కృష్ణుడు మామూలుగా ఆడుకుంటున్నాడు కదా అని యనోద తన పనులు చేసుకోడానికి ఇంటి లోపలకు వెళ్లంది.

(ఇఫ్ఫడు కొంచెం వెనక్కు వెళదాం! కంసుడు అఫ్ఫడే పుట్టిన పసి జుడ్డలను చంపడానికి, బ్రాహ్హణులను, సాధువులను హింసించడానికి, యజ్ఞములు పాడుచెయ్యడానికీ తన అనురచులకు ఆదేశాలు ఇచ్చాడు. పసిజుడ్డలను చంపడానికి నియుమించబడ్డ పూతన రాజ్యం అంతా తిరుగుతూ నందగోకులానికి వచ్చింది. కృష్ణుని చేతిలో మరణించింది. అందరూ వచ్చి తాము చేసిన ఘనకార్యాలు వివలించారు గానీ, పూతన మాత్రం తిలిగా రాలేదు. కంసుడు పూతన గులించి ఆరా తీసాడు. నందగోకులంలో పూతన ఒక పసిబాలుడికి స్తన్యం ఇస్తూ మరణించింది అని తన చారుల ద్వారా తెలుసుకున్నాడు. తనను చంపేవాడు నందగోకులంలో నందుని ఇంటిలో పెరుగుతున్నాడు అని నిర్ధాలంచుకున్నాడు. వెంటనే తృణావర్తుడు అనే రాక్షసుడిని నందుని కుమారుడిని చంపమని పంపించాడు. తృణావర్తుడు సందవ్రజమునకు చేరుకునే సమయంలో చిన్ని కృష్ణుడు అమ్మఒడిలో పడుకొని ఆడుకుంటున్నాడు. ఇంతలో

తృణావర్తుడు తనను చంపడానికి వస్తున్నాడు అని తెలుసుకున్నాడు కృష్ణుడు. అమ్మ ఒడిలో ఉంటే వాడిని చంపడం కష్టం. అందుకని మెల్లి మెల్లిగా బరువెక్కాడు. బాలుడు ఎందుకు బరువెక్కుతున్నాడో తెలియని యశోద చిన్ని కృష్ణుని నేల మీద పడుకోబెట్టింది. రక్షకట్టించింది. ఇంక ఏమీ భయం లేదని ఇంట్లో పనులు చేసుకోడానికి వెళ్లంది. చిన్నికృష్ణుడు తృణావర్తుని రాకకోసరం చేతులు కాళ్లు ఆడిస్తూ ఎదురుచూస్తున్నాడు.)

తృణావర్తుడు రానే వచ్చాడు. సుడి గాలి రూపంలో వచ్చాడు. చిన్ని కృష్ణుని చుట్టుముట్టాడు. అలాగే చిన్నికృష్ణుని ఎగరేసుకు పోయాడు. ఆ సుడి గాలి ధాటికి గోపకులు తట్టుకోలేక పోయారు. పల్లె అంతా ధూఇతో నిండి పోయింది. ధూఇ కళ్లలో పడి కళ్లు కనపడటం లేదు. ధూఇ కళ్లలో పడకుండా కళ్లు చేతులతో మూసుకొని అటు ఇటు పరుగెడుతున్నారు. అంతా అల్లకల్లోలంగా ఉంది.

బయట పడుకోబెట్టిన కృష్ణుడికి ఏమయిందో అని యసోద పరుగు పరుగున వాకిట్లోకి వచ్చింది. ఇంతలో సుడి గాలి ఉధ్ళతం తగ్గింది. అందరూ కళ్లు నులుముకుంటూ చూచారు. యసోదకు బయట పడుకోబెట్టిన పసిబడ్డ కనపడలేదు. కళ్లలో దుమ్ము పడి కళ్లు కనపడకపోవడంతో కృష్ణుడికి ఏమయిందీ ఎవరూచెప్పలేకపోయారు. కళ్లెదుట దూడ చచ్చిపోతే అవు ఎలా కిందపడి గీలా గీలా కొట్టుకుంటుందో అలా యసోద కృష్ణుని కోసరం ఏడుస్తూ నేలమీదపడిపోయింది. హృదయు విదారకంగా ఏడుస్తూ ఉంది. సుడి గాలి ఆగిపోగానే గోప కాంతలు గోపకులు అందరూ పరుగుపరుగున యశోద వద్దకు వచ్చారు. జలగింది తెలుసుకొని యశోద తో పాటు అందరూ శోకించడం మొదలుపెట్మారు.

ఇబి ఇలా ఉండగా సుడి గాలి రూపంలో కృష్ణని ఎగరేసుకుపోయిన తృణావర్తుడు ఆ బాలుని చాలా ఎత్తుకు తీసుకొని వెళ్లాడు. అక్కడ చంపాలనుకున్నాడు. కానీ కృష్ణడు అంతకంతకూ బరువెక్కుతున్నాడు. కొండంతబరువయ్యాడు. తృణావర్తుని వేగం తగ్గింబి. అంత బరువును మోయలేకపోయాడు తృణావర్తుడు. అఫ్ఫడు కృష్ణడు తన రెండు చేతులతో తృణావర్తుని మెడను వాటేసుకున్నాడు. మెడను నలిపేస్తున్నాడు.

తృణావర్తునికి ఊపిల ఆడటం లేదు. పైగా వల్లమాలిన బరువు. తట్టుకోలేక పోతున్నాడు తృణావర్తుడు. కళ్లు తేలవేస్తున్నాడు. గొంతులో గుర గుర ధ్వనివస్తూ ఉంది. తుదకు కృష్ణుని చేతిలో ఊపిల ఆడక మరణించాడు తృణావర్తుడు. బాలకృష్ణునితోసహా తృణావర్తుడు దభాలున నేల మీద ఉన్న పెద్ద బండమీద పడిపోయాడు. పెద్ద రాక్షసుడు నేల మీద పడటం చూచిన గోపకాంతలు, గోపకులు భయంతో వణికిపోయారు. జిగ్గరగా ఏడుస్తున్నారు. బండమీద పడ్డ తృణావర్తుని శలీరము ముక్కలు ముక్కలు అయింది.

తృణావర్తుని మెడకు వేలాడుతూ కేలంతలు కొడుతున్న కృష్ణుని చూచారు గోపకాంతలు. గబగబా కృష్ణుని తీసుకొని యశోదకు అప్పగించారు. యశోద కృష్ణుని అక్కున చేర్చుకుంది. ఆమెకు కన్నీళ్లు ఆగడం లేదు. మృత్తుముఖం నుండి బయట పడ్డ చిన్ని కృష్ణుని చూచి ఆమె హృదయం ఆనందంతో నిండిపోయింది.

బతికి బయటపడ్డ కృష్ణుని చూచి గోకులంతో వారంతా ఆశ్చర్యపోతున్నారు. "దుర్మార్గుడు కాబట్టి ఆ రాక్షసుడు నచించాడు. చిన్నికృష్ణుడు ఏ పాపము తెలియని వాడు కాబట్టి బతికి బయట పడ్డాడు" అని అనుకొన్నారు.

ఇంతలో సందుడు అక్కడకు వచ్చాడు. ఈ అద్భుతాన్ని చూచాడు.

ముగతజన్హంబుల నేమి సోచితిమొ యాగశ్రేణు లే మేమి సే సితిమో! యెవ్యల కేమి పెట్టితిమొ యే చింతారతిం బ్రొద్దు పు చ్చితిమో! సత్యము లేమి పల్కితిమో! యే సిద్ధప్రదేశంబు ద్రొ క్కితిమో! యిఫ్మడు సూడగంటి మిచటం కృష్ణార్థకున్ నిర్భయున్.॥

పూర్య జన్హలో ప్ సోములుసో చామో! ప్ యజ్ఞయాగాలు చేసామో! ఎన్ని దానధర్మాలు చేసామో! ఎన్ని పుణ్యకథలను విన్నామో! ఎన్ని నిజాలు పలికామో! ఎన్ని పుణ్యక్షేత్రాలు సేవించామో! ఆ పుణ్యఫలం చేతనే ఈ నాడు నా చిన్ని కృష్ణుడు నిర్ణయంగా ఆడుకోవడం చూడగలిగాము. నేను బ్రాహ్హణులకు చేసిన దానములు, పూజలు ఫలించాయి. బాలుడు బతికాడు. వసుదేవుడు పలికిన పలుకులు నిజం అవుతున్నాయి. చిన్నికృష్ణుని జాగ్రత్తగా చూసుకోవాలి" అని అనుకున్నాడు నందుడు. యసోద మాత్రం తన జిడ్డ తనకు క్షేమంగా దక్కాడని ములిసిపోయింది. బ్రాహ్మణులకు దానాలు, ధర్మాలు చేయడం, బాలుడికి రక్షకట్టించడంలో మునిగిపోయింది.ఆ రోజు అలా గడిచిపోయింది. గోకులంలో ఉన్న ప్రజలు అంతామలిచిపోయి ఆనందంగా ఉన్నారు.

ఒక రోజు యసోద చిన్ని కృష్ణుని ఒడిలో పడుకోబెట్టుకొని పాలు ఇస్తూ ఉంది. చిన్ని కృష్ణుడు పాలు తాగడం పూల్తి చేసి ఆడుకుంటున్నాడు. చిరునవ్వులు చిందిస్తున్న చిన్నికృష్ణుని చూచి ములిసిపోయిన యసోద బాలుడి నుదురు ముద్దుపెట్టుకుంది. బాలుడితో ముద్దు ముద్దు మాటలు చెబుతూ ఆడుకుంటూ ఉంది. వాడి బాల్యచేష్టలకు ములిసిపోతూ ఉంది.

ఇంతలో కృష్ణుడికి నిద్రవచ్చినట్టుంది. నోరు పెద్దగా తెలచి ఆవలించాడు. చిన్ని కృష్ణుడి ముంగురులు సవలస్తూ కృష్ణుని ముఖాన్నే చూస్తున్న యసోదకు బాలకృష్ణుని నోట్లో ఆకాశము, నక్షత్రాలు, గ్రహాలు, స్వర్గము, జ్యోతిశ్చక్రము, భూమి, దిక్కులు, సూర్త, చంద్రులు, అగ్ని, వాయువు, సముద్రములు, పర్వతములు, నదులు, అరణ్యములు, మనుషులు, జంతువులు, పక్షులు, జలచరములు సమస్త విశ్వము కనిపించింది.

ఈ అద్భుతమును చూచినయనోద శలీరం జలదలించింది. భయంతో కళ్లుమూసుకుంది. గజగజవణుకుతూ ఉంది. నెమ్మదిగా కళ్లు తెలచింది. చిన్ని కృష్ణుడు చిరునవ్వులు చిందిస్తూ తన ఒడిలో నిద్రపోతున్నాడు. అమ్మయ్య ఇదంతా భ్రమ అన్నమాట అని అనుకుంబి యాశోద." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు కృష్ణుడు బండిని తన్నడం, తృణావర్తుని చంపడం గులంచి వివలంచాడు.

> శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము ఏడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> > శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము ఎనిమిదవ అధ్వాయము.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! వసుదేవుడు రహస్యంగా గర్గుడు అనే పురోహితుడిని పిలిచి నంద గోకులమునకు వెళ్లి నందుని కుమారుడికి జాతక కర్షలు నిర్వల్తించమని పంపించాడు. వసుదేవుడు పంపగా గర్గుడు నందగోకులము వచ్చాడు. నందుని ఇంటికి వెళ్లాడు.

గర్గుని చూచిన నందుడు పరమానంద భలతుడు అయ్యాడు. చేతులెత్తి నమస్కారం పెట్టాడు. అతిఖి సత్కారములను చేసాడు. మంచి ఆసనము మీద కూర్చుండబెట్టి ఇలా అన్నాడు. "బ్రాహ్మణోత్తమా! తమరు మహానుభావులు. తమరు మా ఇంటికి రావడమే మహద్థాగ్యముగా భావిస్తున్నాను. తమరు మా వంటి వాలని ఉద్ధలించడానికే మాబోంట్ల ఇళ్లకు వస్తుంటారు. తమలకి నేను ఏమి సేవచేయుగలను. జ్యోతిశ్శాస్త్రమును తమరు రచించారనీ, జ్యోతిశ్శాస్త్రములో తమరు నిష్ణాతులు అనీ విన్నాను. మానవులు ఈ జ్యోతిశ్శాస్త్రమును అనుసలించి, తమ భవిష్మత్తును తెలుసుకుంటూ ఉంటారు. తమరు సద్ర్యాహ్మణులు. ఈలోకమునకే గురువులు. మా ఇంటిలో ఒక చిన్ని బాలుడు జన్షించాడు. మా వసుదేవుని భార్య రోహిణికి కూడా ఒక బాలుడు జన్షించాడు. తమరు వాలరువులకి నామకరణం మొదలగు సంస్కారములు చేసి నన్ను కృతార్థుడిని చెయ్యండి." అని ప్రాల్థించాడు.

(ఈ సందర్థంలో పోతనగారు ఒక చిన్ని పద్యం రాసారు. అందులో ఉన్న మొదటి రెండు పదాలు "ఊరకరారు మహాత్తులు" ఈ నాటికీ తెలుగువాలి నాలుకల మీద నాట్యమాడుతున్నాయి.)

కం॥ఊరకరారు మహాత్తులు వారధములయిండ్లకడకు వచ్చుటలెల్లన్ గారణము మంగళములకు నీ రాక శుభంబు మాకునిజము మహాత్తా.

నందుని మాటలు విన్న గర్గుడు ఇలా అన్నాడు. "నందా! నేను యదువంశమునకు పురోహితుడను. నీ వన్నమాటలు నిజమే. నాకు జ్యోతిశ్శాస్త్రములో మంచి ప్రవేశం ఉంది. వసుదేవుని కుమారుడు రోహిణి వద్ద పెరుగుతున్నాడు. ఆ శిశువుకు జాతక కర్తలు చేయడంలో ఇబ్బంబి లేదు. కాని నీ కుమారునికి జాతక కర్త చేయడంలోనే ఒక చిక్కు ఉంది.

వసుదేవుని కుమారుడికి నీ కుమారుడికీ ఒకే సాల జాతకకర్తలు చేస్తే నీ కుమారుని కూడా వసుదేవుని అష్టమ గర్థంలో పుట్టిన కుమారుడు అనుకొని కంసుడు నీ కుమారునికి ఆపద తలపెట్టే ప్రమాదం ఉంది. ఎందుకంటే, వసుదేవుని భార్య దేవకికి అష్టమ గర్ఖంలో ఆడపిల్ల పుట్టింది కదా! ఆమె శక్తి స్వరూపిణిగా మాలి "నిన్ను చంపేవాడు వేరేచోట పెరుగుతున్నాడు" అని చెప్పి అంతర్థానం అయింది. అష్టటి నుండి కంసుడు ఆ బాలుని కొరకు వెదికిస్తున్నాడు. చంపడానికి ప్రయుత్నాలు చేస్తున్నాడు. వసుదేవునికి దగ్గర స్నేహితులు ఎవరో ఆరాతీసాడు. పైగా అక్కడ ఆడపిల్ల పుట్టిన సమయంలోనే నీ ఇంట్లో మగపిల్లవాడు పుట్టాడు. ఆ కారణం చేత వసుదేవుని కుమారుడు నీ ఇంట్లో పెరుగుతున్నాడు అని కంసునికి అనుమానము రావచ్చు. యాదవుల పురోహితుడనైన నేను ఈ బాలురకు నామకరణం చేసినట్టు కంసునికి తెలిస్తే, అతని అనుమానము బలపడుతుంది. కంసుడు పరమ దుర్మార్గుడు. ఈ ఇద్దలి బాలురకు తీరని అపకారము తలపెడతాడు. ఈ ఆపద దాటే మార్గం ఎలాగా అని ఆలోచిస్తున్నాను."

ఆమాటలకునందుడు ఇలా అన్నాడు. "మహాత్తా! కంసుని వలన నాకు నా కుమారునికి అపకారము జరుగుతుంది అని తమరు తలిస్తే, ఈ నామకరణము రహస్యంగా జలిపించండి. నేను ఎవ్వలినీ పిలువను. నేను నా భార్య యసోద, వసుదేవుని భార్య రోహిణి, తమరు అంతే. మరోకంటికి తెలియకుండా జలిపించండి. అప్పడు కంసునికి తెలిసే అవకాశం లేదు కదా!" అని అన్నాడు నందుడు.

అసలు గర్గునికి ఈ ప్రకారంగా రహస్యంగా నామకరణం చెయ్యాలని కోలక. వసుదేవుడు కూడా ఆ మాటే చెప్పి పంపించాడు. కాని నందుడు యాదవుడు. ఆర్ఖాటం చేస్తాడు. నందుడు ఎటువంటి ఆర్మాటం చెయ్యకుండా అతని నోటినుండే నేర్మగా రహస్యంగా నామకరణం చేయించమని చెప్పించాడు గర్గుడు.

నామకరణమునకు రహస్యంగా ఏర్పాట్లు జలగాయి. నందుడు, యశోద, రోహిణి, గర్గుడు. ఇద్దరు బాలురు. వీరు తప్ప వేరెవరూ లేకుండా జాగ్రత్త పడ్డారు. గర్గుడు ఇరువురు బాలురకు నామకరణంచేసాడు.

"ఈరోహిణీ పుత్తుడు తన గుణగణములచేత అందలకీ ఆనందం కలిగిస్తాడు కాబట్టి ఇతనికి రాముడు అని నామకరణం చేస్తున్నాను. శాలీరకంగా ఇతడు బలంగా ఉన్నాడు కాబట్టి బలరాముడు అని కూడా పిలుస్తారు. ఇక నీ కుమారుడు కారణ జన్ముడు. ఈ బాలుడు కృష్ణవర్ణముతో పుట్టాడు కాబట్టి కృష్ణుడు అని పిలువబడతాడు. ఇంకా ఈ బాలుడు చేసే పనులను బట్టి వివిధములైన పేర్లతో పిలుస్తారు. ఈ బాలుడు మీ గోకులములో ఉండే గోవులకు, గోపకులకు, గోపకాంతలకు, అందలకీ ఆనందాన్ని కలుగజేస్తాడు. ఈ బాలుని మహిమతో మీకు అన్ని కష్టములు తొలగిపోతాయి. పూర్వము దేవాసుర యుద్దములో అసురులు దేవతలను ఓడించారు. అఫ్ఫడు శ్రీహాల వాలని రక్షించాడు. కాబట్టి శ్రీహాలిని నమ్ముకున్న వాలికి ఎటువంటి ఆపదలు రావు. ఇప్పుడు కూడా ఆపదలు రావు. ఈ బాలుడు గుణములలోనూ, ప్రభావములోనూ, సాక్షాత్తు శ్రీహలతో సమానమైన వాడు. మీరు ఈ బాలుని రక్షించండి. మిమ్ములను ఈ బాలుడు రక్షిస్తాడు." అని గర్గుడు నందుడికి చెప్పాడు. తరువాత గర్గుడు వెళ్లిపోయాడు.

అష్టటికి కృష్ణుడు, బలరాముడు. రెండు చేతులతోనూ, మోకాళ్ల మీద పాకుతున్నారు. ఇల్లంతా కలియ తిరుగుతున్నారు. గోపకులకు, గోపకాంతలకు ఆనందాన్ని కలుగజేస్తున్నారు. వర్నముతో నేలంతా తడిగా ఉంటే ఆ బురదలోనే అటు ఇటు పాకుతున్నారు. ఎవరైనా దాలన పోతుంటే వాల వెంట కొంతదూరం పాక్కుంటూ పోయి, వారు వెనక్కు తిలిగి చూడగానే, వెంటనే భయపడినట్టు వెనక్కు తిలిగి గబగబా తల్లివద్దకు పాక్కుంటూ వస్తున్నారు. ఆ విధంగా బురదలో తిలిగిన రాముడిని, కృష్ణుడిని యశోద ఎత్తుకొని గుండెలకు హత్తుకొని, వాలకి తనపాలు తాగించేది. కృష్ణుడు పాలు తాగుతూ, ముందు వచ్చిన రెండు పళ్లతో నవ్వుతుంటే, కృష్ణుని అందమైన ముఖం చూచి యశోద ములసిపోయేది.

ఆ ప్రకారంగా పెరుగుతున్న బలరామ కృష్ణులు నడవడం మొదలుపెట్టారు. బుడి బుడి నడకలతో పల్లెలో వీధులన్నీ తిలగేస్తున్నారు. వీభిలో ఆవు దూడలు చెంగు చెంగున ఎగురుతుంటే వాటి తోకలుపట్టుకొని లాగుతున్నారు. అవి వెనక్కు తిలగి అంబా అని అలిస్తే, అమ్మో అని భయపడి బుడిబుడినడకలతో వెనక్కు పరుగెడుతున్నారు. వీళ్ల ఆటలు చూచి వ్రజములో ఉన్న స్త్రీలు నవ్స్వకుంటూ ములసిపోతున్నారు.

కుమారుల ఆకలిని గ్రహించి యసోద, రోహిణి కృష్ణుడికి, బలరామునికి తమ పాలు పడుతుంటారు. తల్లుల వద్ద పాలు తాగుతూ కేలంతలు కొట్టే బలరామ కృష్ణుల అందమైన ముఖాలు చూస్తూ యసోద, రోహిణి ఆనందంతో పరవశులవుతున్నారు. సంద గోకులంలో పరమాత్త ఈ విధంగా ఆడుకుంటూ ఉంటే స్వర్గంలో అప్దరసలు ఆనందంతో నాట్కం చేస్తున్నారు. రామకృష్ణలు మోకాళ్లమీద జోగాడుతూ తలలు ఎత్తి చూస్తుంటే ఆదిశేషుడు తలెత్తి చూచినట్టు ఉంది. వాలి తేజస్సు సూర్యచంద్రులవలె దినదిన ప్రవర్ధమానమవుతూ ఉంది. తల్లి ఒడిలో పడుకొని పాలుతాగుతూ కళ్లు మూసుకొని చిరునవ్వు నవ్వుతున్నప్పుడు ఆధ్యాత్తి, కానందంలో మునిగితేలుతున్న యోగుల లాగా కనిపిస్తారు.

ఆచిన్ని బాలురసు చూచి గోకులం అంతా తన్హయత్వంతో పరవశమౌతోంది. చిన్ని కృష్ణుడు చిట్టిపాట్టి మాటలతో అమ్మా అమ్మా అత్తా అంటూ పిలుస్తుంటే యశోద ఆనందసాగరంలో తేలియాడుతూ ఉంది.

జనన మరణములు ఎరుగని శ్రీమన్వారాయణుడు యసోదకు కొడుకుగా పుట్టి మాటలు నేర్చుకుంటున్వడు. సహస్రపాదుడు అనగా లెక్కలేనన్ని పాదములు కలవాడు, కేవలం రెండు పాదములతో మూడులోకములను ఆక్రమించిన శ్రీహలి, మానవుడుగా పుట్టి తప్పటడుగులు వేస్తున్నాడు. ఒళ్లంతా మట్టిపూసుకొని ఆడుకుంటున్న కృష్ణుడు, ఒంటినిండా విభూతి పూసుకొన్న పరమశివుడులా భాసిల్లుతున్నాడు.

ముఖాన జీరాడే ముంగురులను పైకెత్తి కట్టి ముత్యాల పేరుతో ముడివేసేబి యశోద. అఫ్మడు బాలకృష్ణుడు చంద్రవంక శిరస్సన ధలించిన శంకరునిలా కనిపించేవాడు. నుదుట పెట్టిన పాడుగాటి ఎర్రని బొట్టు శివుని మూడవకన్నులాగా మెలిసిపోయేబి. కృష్ణుని మెడలో వేసిన నీలమణి, గరళమును మింగిన శివుని మెడలో ఉన్న నల్లని మచ్చలాగా కనిపించేబి. యసోదమ్హ, చిన్నికృష్ణని మెడలో వేసిన ముత్యాలహారాలు శివుని మెడలో ఉన్న సర్వముల మాబిల వేలాడుతుండేవి. ఆ ప్రకారంగా తానూ,శివుడూ ఒకటేనని, శివకేశవులకు భేదము లేదని లోకానికి చాటిచెబుతున్నట్టు ఉండేబి చిన్ని కృష్ణని రూపము.

నందుడు ఆ ఊలకి పెద్ద. సందుని కుమారుడు చిన్నికృష్ణుడు. అందుకని ఊలలో ఉన్న వారంతా సందుని ఇంట్లో చేల బాలకృష్ణనితో ఆడుకొనేవారు. ఇంట్లో ఏపనీ చేసేవారు కాదు. ఆ ప్రకారంగా బలరామ కృష్ణులు సందుని ఇంట పెరుగుతున్నారు.

బాలకృష్ణుడు ఊలకే కేలంతలుకొడుతుంటే "ఒరేయ్ అరవకు. నోరుమూసుకొని ఉండు" అని యసోద అలస్తే, రెండు చేతులతో గబుక్కున నోరుమూసుకొనే వాడు. మరలా యసోద "మానాన్న రావే. నా కన్నరావే" అని పిలిస్తే పరుగు పరుగున వెళ్లి అమ్మ ఒడిలో వాలిపోయేవాడు. తనతోటిబాలురను వెంటేసుకొని అందల ఇళ్లలో దూరేవాడు. వాళ్ల ఇంట్లో కుండలలో ఉన్న వెన్న తినేవాడు. ఏమీఎరగనట్టు వచ్చి "అమ్మా ఆకలవుతూ ఉంది.బువ్వపెట్టవా" అని అమాయకంగా అడిగేవాడు.

కిందకూచోబెట్టి రాజు, ప్రజలు ఆట ఆడుకొనేవారు. తాను దొంగ అనీ, మీరంతా నన్ను పట్టుకోండి అనీ దాక్కొనేవాడు. దాగుడుమూతలు, ఉయ్యాల ఆటలు, బంతాలాటలు, దొంగాటలు ఇలా ఎన్నెన్నో ఆటలు ఆడుతూ కృష్ణుడుతన బాల్య చేష్టలతో గోకులంలో ఉండే వాలకి నయనానందం కలిగిస్తున్నాడు.

కృష్ణుని అల్లల మితిమీల పోయింది. అది గోపకాంతలు సహించలేకపోయారు. వాలి ఓర్వు నసించింది. ఒక రోజు యసోద వద్దకు వచ్చి కృష్ణుని అల్లలిపనులను గులించి ఇలా చెప్మారు.

"అమ్మా! యసోదమ్మా! నీ కుమారుని అల్లల భలంచలేక పోతున్నామమ్మా! మా పసిజడ్డలకు అసలే పాలు చాలవని మేము అల్లాడుతుంటే, నీ కొడుకు వచ్చి దూడలను విప్పి, పాలంతా దూడలచేత తాగిస్తున్నాడు. ఇంక ఆవులు పాలు ఏమిస్తాయి చెప్పు. అని ఒకామె చెప్పింబి.

మరొకామె "ఏవమ్మో యసోదమ్మా! నీ కొడుకు మా కళ్లముందు పుట్టాడు. అప్పడే దొంగతనాలు మలగాడమ్మా! ఎత్తుగా ఉట్టి మీద ఉన్న వెన్నకుండలు అందుకోవాలని రోళ్లు, పీటలు,బుట్టలు వేసుకొని ఎక్కుతున్నాడమ్మా! మేము ఇంకా ఎత్తుగా పెడితే, కిందనుండి రాయి తీసుకొని కుండలను కొట్టి పాలు కారుతుంటే తాగేస్తున్నాడమ్మా! అదేంటమ్మా ఇలాంటి కొడుకును కన్నావు!" అని మరొకామె అడిగింది.

"ఏవమ్మాయి! వెన్న, పెరుగు తింటే తిన్నాడు. పోతూ పోతూ ఆ వెన్నచేతిని నా కోడలి మూతికి రుబ్దపోయాడు. విషయం తెలియక, నా కోడలు వెన్న దొంగతనంగా తిన్నాదని,నా కోడలిని చితకబాదాను. నిజం తెలుసుకొని బాధపడ్డాను. నీ కొడుకు అల్లలతో మా ఇళ్లలో మాలో మాకు తగవులు వస్తున్నాయమ్మా" అంటూ మరొకామె చెప్పింది.

"అబీకాకుండా, పక్క వాళ్ల ఇంట్లో పాలు పెరుగు తిని, ఆ కుండలను మా ఇంటి పెరట్లో పారేసాడు. వాళ్ల పాలు పెరుగు మేము దొంగిలించామని మా పక్కింటి వాళ్లు మాతో తగవుకు వచ్చారు. మాలో మాకు పెద్ద కొట్లుట అయింది. ఈ ప్రకారంగా మాలో మాకు కొట్లుటలు పెడుతున్నాడమ్మా, నీ సుపుత్రుడు" అని మరొకామె మూతి మూడు వంకరలు తిఫ్ళతూ మాట్లాడింది.

"ఏవమ్మాయి!నీ కొడుకు దేవుళ్లను కూడా తిడుతున్నాడమ్మా. మా ఇంట్లో ఉన్న దేవుడి బొమ్మల దగ్గరకు పోయి వీళ్లేం దేవుళ్లు. నేనే దేవుడిని. మీ నివేదనలు నాకే పెట్టండి అని పీట వేసుకొని నట్టింట్లో కూర్చున్నాడమ్మా. ఏం చెప్పమంటావు" అని చెబుతుంటే యశోద తన కొడుకు చిలిపి చేష్టలకు పకా పకా నవ్వింది.

యశోద అలా సవ్ముతుంటే మరొకామె ముందుకు వచ్చి "సర్వింది చాలుగానీ, నేను చెప్పేది కూడా వినవమ్మా యశోదమ్మా! మా ఇంట్లో పెళ్లగాని ఆడపిల్ల ఉంది కదా! మీవాడు దొంగతనంగా వెన్న తింటుంటే చూచి మా ఆడపిల్ల అడ్డం పోయింది. అవ్వ. చెప్పుకుంటే సిగ్గుచేటు. మీ వాడు మా అమ్మాయి పమిట లాగి, గుండెల మీద గిచ్చి పాలపోయాడమ్మా. చిన్నపిల్లవాడు చేసే పనులేనా ఇవి." అని తూలనాడింది మరొకామె. "అదేం చెప్మావు వబినా! నిన్న మా అమ్తాయి వాకిట్లో నిలబడి కృష్ణుడు అటుగా వెళుతుంటే సరదాగా "నీ పేరేంట్రా!"అని అడిగింటి. "నీకెందుకే" అంటూ నాకూతుల బుగ్గకొలకి పాలపాయాడు. ఇదమ్తా నీ కొడుకు అల్లలి." అంటూ మరొకామె వాపోయింది.

"అంతేనా! నిన్న నా కూతురు పెరట్లో స్వానం చేస్తుంటే, ఆమె బట్టలు తీసుకొని పాలపోయాడు. నా కూతురు సిగ్గుతో చచ్చిపోయిందనుకో. చిన్న పిల్లవాడి పనులు ఇవేనటమ్మా!" అని దెప్పిపాడిచింది మరొకామె.

"అదేంచూసావు.నిన్న నా కూతులతో "నాతో వస్తావా. లేచిపోదాము" అని అన్వాడట అని మరొకామె చెప్పింది.

"ఒకామెకు పెళ్లఅయి ఇంకా పిల్లలు పుట్టకపోతే, నన్ను పెళ్లచేసుకోనీకు పిల్లలు పుడతారు" అన్నాడట. ఇవి పసిపిల్లవాడు మాట్లాడాల్నిన మాటలేనా ఇవి." అని మరొకామె నిలబీసింది.

"ఏవమ్మాయి! నిన్న నా కొడుకు నిద్రపోతుంటే, నీ కొడుకు వచ్చి ఆటలాడుకోడానికి రాలేదని, నా కొడుకు జుట్టును, లేగదూడ తోకకు ముడిపెట్టాడట. ఆ లేగదూడ మా వాడిని వీధుల్లో ఈడ్చుకొని వెళ్లంది. ఏం చెప్పనమ్మా నీ కొడుకు ఆగడాలు." అని చెప్పించి మరొక ఇల్లాలు.

"అదేం చూసావు. నా కొడుకు వెన్న తింటుంటే, మీ వాడు నా కొడుకు నోటినిండా వెన్న కుక్కాడట. వాడికి ఊపిల ఆడలేదు. ఏమన్నా జలగితే నీదే బాధ్యత." అంబమరొక గొల్లవనిత. "నిన్న మా ఆడపడుచు నిద్రపోతుంటే నీ కొడుకు ఒక తేలును తెచ్చి ఆమె మీద వేసాడట. ఆ తేలు ఆమెను కసిటీరా కుట్టింది. ఆమె లబోబిబోమంటూ వైద్యుడి దగ్గరకు పరుగెట్టింది. ఇవేనమ్మా పసిపిల్లవాడి చేష్టలు. కాస్తఅదుపులో పెట్టుకో నీకొడుకును." అంది మరొకామె.

"అమ్మా యసోదమ్మ తల్లీ! నీ కొడుకు ఆగడాలు భలంచలేక, మేము మా ఇళ్లకు తాశాలు వేసుకొని వీధులో కూర్చున్నాము. అయినా ఊరుకున్నాడా. వేసిన తాశాలు వేసినట్టే ఉన్నాయి. ప్రతి ఇంట్లో నీ కొడుకు ప్రత్యక్షం అయ్యాడు. పట్టుకోబోతే పాల పోయాడు. అన్ని ఇళ్లలో ఉన్న వెన్న, పాలు, పెరుగు మాయం అయ్యాయి. ఏమిటమ్మా ఈ చోద్యం. నీకొడుక్కు ఈ వయసులోనే మాయలు మంత్రాలు కూడా నేల్పంచావా!

"ఓయమ్మ నీ కుమారుడు మా యిండ్లను బాలుపెరుగు మననీడమ్మా! పాయిదమెక్కడికైనను మా అన్నల సురభులాన మంజులవాణీ!

"ఏవమ్మాయి యశోదమ్మా!సీ కుమారుడు మా ఇంట్లో పాలు పెరుగు బతకనియ్యడం లేదమ్మా! మా అన్నయ్య నందుడు, మా గోవులమీద ఒట్టేసి చెబుతున్నాము. నీ కొడుకు ప్రవర్తన ఇలాగే ఉంటే, మేము ఈ గోకులము విడిచిపెట్టి పోవాలిసిందే. మాకు వేరే దాల లేదు." అని గోపకాంతలు యాశోదతో మొరపెట్టుకున్నారు.

అఫ్మడుయనోద వాలతో ఇలా అంది. "అదేంటమ్మా అలా అంటారు. నా కొడుకు నా ఇల్లు తప్ప మరొకల ఇంటి గడప తొక్కడు. అసలు మా చిన్ని కృష్ణుడికి పక్క ఇల్లు ఎలా ఉంటుందో కూడా తెలియదు. నా కొడుకు ఇంకా కళ్లు తెరవని పసిగుడ్డు. అమాయకుడైన నా చిన్నికృష్ణని ఇలా అల్లలి పెట్టడం ఏమన్నా బాగుందా చెప్పండి." అని నిష్టూరంగా మాట్లాడింది యనోద.

ఈమెతో పేమి చెప్పినా లాభం లేదని, విసుక్కుంటూ వెళ్లపోయారు గోపకాంతలు. గోకులంలో ఉన్న గోపకాంతలు అందరూవచ్చి తన కుమారుని అల్లలి గులించి పేకరువు పెట్టినప్పుడు, వాలని సముదాయించడానికి పేదో వాలతో అలా అన్నదే కానీ, యతోదకు తన కుమారుని మీద అనుమానంగానే ఉంది. చిన్నికృష్ణుని వంక కోపంతో చూచింది. కృష్ణుడు మాత్రము పేమీ ఎరగని వాడివలె, అమాయకంగా మొహం పెట్టాడు. చిరునవ్వు సవ్వాడు. గబగబా వెళ్ల తల్లి ఒడిలో పడుకొని, అమ్మ ఒడిలో మొహం దాచుకున్నాడు. యతోద కోపమంతా చెప్పగా చెల్లులపోయింది. ఇంకేం చేస్తుంది యతోద. కొడుకు తల నిమురుతూ "అలా చేయుకూడదు కన్నా! తప్పు కదూ!"అంటూ అనునయించింది.

ఒక రోజు బలరాముడు, ఇంకా గోప బాలురు యశోద వద్దకు వచ్చి "అమ్మాఅమ్మా కృష్ణుడు మట్టితింటున్నాడు" అని చెప్పాడు. యశోద గబగబా బాలకృష్ణుని వద్దకు వెళ్లంబి. కృష్ణుని చేతులు గట్టిగా పట్టుకుంది.

"ఎందుకు మట్టి తింటున్నావు"అని గబ్దించి అడిగింది.

"నేను మట్టి తినలేదు" అన్నట్టు తల అడ్డంగా<del>డు</del>పాడు చిన్నికృష్ణుడు.

"నీ అన్న బలరాముడు, నీ స్నేహితులు చెబుతున్నారు కదా నువ్వు మట్టితిన్నావని. ఎందుకు తిన్నావు" అని మరలా అడిగింది యశోద.

అఫ్మడు కృష్ణుని జవాబు పాతన గారు మనోహరంగా చెప్మారు.

কাలమ్మా మన్నుబనంగ నే శిశువునో? యాకొంటినో? వెఱ్ఱినో? నమ్మంజాడకు బీలమాటలు మబిన్నన్నీవు కొట్టంగబీ లమ్మార్గమ్ముఘటించి చెప్పెదరు కాదేనిన్ మబీయాస్కగం ధమ్మాస్తూణము సేసి నా వచనముల్ దప్పైన దండింపవే.

అమ్మా! మట్టి తినడానికి నేనేమన్నా పారాడే పసివాడినా! వెల్రవాడినా! లేక ఆకలితో ఉన్నానా! ఇప్పుడేగా కడుపు నిండా పాలుతాగి వెళ్లాను. ఇంకా మట్టి ఎందుకు తింటాను. అమ్మా వీళ్ల మాటలు నమ్మకు. వీళ్లంతా నన్ను ఎలాగైనా నీ చేత కొట్టించాలని చూస్తున్నారు. అందుకే నా మీద చాడీలు చెబుతున్నారు. కావాలంటూ నా నోరు తెరుస్తాను. నానోరు వాసన చూడు.మట్టి వాసన వస్తుందేమో! నీ నోరు మట్టి వాసన వస్తే నీ ఇష్టం వచ్చినట్టు కొట్టు." అని అన్నాడు కృష్ణుడు.

ఇධ්ධී හැෆෑබ් සට්යව්ථා ස

"సరే అలాగేనోరుతెరువు" అంది యశోద.

కృష్ణుడు నోరుతెలిచాడు.

యాశోదకు కృష్ణుడి నోటిలో మట్టి కనపడలేదు.

కం॥ఆ లలితాంగి కనుంగొనే బాలుని ముఖమందు జలభిపర్వతవనభూ గోళ విఖితరణి శశిబిక్వాలకాబికరండమైన బ్ర<u>హ</u>్తేండంబున్॥

చరాచర జగత్తు కృష్ణుని నోట్లో గోచలంచింది. ఆకాశం, బిక్కులు, సముద్రములు, వాటి మధ్యద్వీపములు, భూమి, పర్వతములు, అడవులు, వీచే గాలి, కులిసే వర్నము, మండే అగ్ని, వెలిగే సూర్యుడు, చంద్రుడు, పారే జలములు, మిలమిలమెలిసే నక్షత్రములు, విశ్వం అంతా నిండిన తేజస్సు, పంచభూతములు, మనుష్యులు, వాలి ఇంద్రియములు, తన్మాత్రలు, మనో,బుద్ధి,అహంకారములు, సూనవులు చేసే సమస్తకర్తలు, ఒకటేమిటి ఈ అనంత విశ్వం అంతా కృష్ణుని నోటిలో ప్రత్యక్షం అయింది. మరొక అద్భుతంపేమిటంటే నంద గోకులంలో తన ఇంటి ముందు, కృష్ణుడి నోట్లోకి చూస్తున్న యనోద కూడా ఆమెకు కనపడింది. యనోద ఆశ్వర్యపోయింది. వివశురాలయింది.

ముకలయో! వైష్ణవమాయయో! యితర సంకల్వర్థమో! సత్యమో! తలపన్ నేరక యున్నదాననొ! యసోదాదేవి గానో! పర స్థలమో! బాలకుడెంత! యీతని ముఖస్థంబై యజాండంబు ప్ర జ్వలమై యుండుటకేమి హేతుపో! మహాశ్వర్యంబు చింతింపగన్॥

ఆబాలమాత్రుడైనబాలునిముఖమందు విశ్వమెల్ల నెట్లు వెలసియుండు బాలుభంగి నితడు భాసిల్లుగాని సర్వాత్త్ముడాచివిష్ణుడగుట నిజము॥

ఆుప్ మహాత్త్మువలన నీ విశ్వరూపంబు గానబడిన బుద్ధి కంపమయ్యె నా మహాత్తు విష్ణు నఖిలలోకాధారు నార్తులెల్ల బాయ నాశ్రయింతు.॥

"ఇబి కలా! నిజమా! లేక నా మతిభ్రమణమా! నేనేమన్నా కలగంటున్నానా! లేక ఏదైనా మాయ నన్ను ఆవహించిందా! లేక వేరే ఏమన్నా భ్రాంతి నన్ను ఆవహించిందా! ఇబి నిజమేనా! ఏమీ అర్థం కావడం లేదు. అంతా మాయగా ఉంది. అసలు నేను యశోదనేనా! ఇబి మా ఇల్లేనా! లేకపోతే ఈ చిన్ని బాలుడెంత! వీడి నోటిలో ఈ బ్రహ్హాండము కనపడటం ఏమిటి? బీనికి కారణం ఏమై ఉంటుంబి? ఆలోచించేకొబ్ది మహదాశ్చర్యంకలుగుతూ ఉంది.

ఓ దేవుడా! నన్ను రక్షించు. ఓ దేవా! నీవు తర్కమునకు అందవు. ఈ సకల జగత్తుకు నీవే ఆశ్రయము. నీ వలననే ఈ జగత్తుపట్టి, పెలగి, నీలో లయం అవుతూ ఉంది. అట్టి నీ పాదములకు నమస్కలస్తున్నాను. నా కేమీ అర్థం కావడం లేదు. నీవే నన్ను రక్షించాలి." అని ఆ శ్రీహాలని మనసులో ప్రాల్థంచింది యశోద.

( చిన్ని కృష్ణుడి సోటిలో అనంత విశ్వాన్నిసందర్శించినపుడు యనోద మనసులో మెబిలే భావాలను పోతన గారు పైపద్యంలో మనసుకు హత్తుకునేటట్టు వర్ణించారు. "ఊరకరారు మహాత్తులు" అనే పదాల మాబిల, ఈ పద్యంలోని మొదటి రెండు పదాలు "కలయో, వైష్ణవ మాయయో" కూడా తెలుగువాలకి వాడుకపదాలుగా మాల పోయాయి.)

ఇంతలో కృష్ణుడు చటుక్కున నోరుమూసాడు. యసోదను ఆవలంచిన మాయ తొలగిపోయింది. తాను యసోద, వీడు నాకొడుకు చిన్ని కృష్ణుడు అనే మోహంలో పడిపోయింది. తాను చూచిందంతా మలచిపోయింది. కొడుకుమీద వాత్యల్యంతో కృష్ణుని దగ్గరకు తీసుకుంది. కృష్ణుని తల నిమురుతూ ఉంది. కృష్ణుడు కూడా అమ్మ ఒడిలో ఒదిగిపోయాడు.

కాని యశోద మనసులో ఒక మూల "వీడుసామాన్కుడు కాడు. వేదముల చేత, ఉపనిషత్తులచేత, యోగముల చేత శాస్త్రములచేత కీల్తించబడే ఆ శ్రీమహావిష్ణవే నా కుమారుడుగా పుట్టలేదు కదా!" అని అనుకొంది." అని శుకుడు కృష్ణని బాల్యలీలలను గులించి చెబుతుంటే, పలీక్షిత్తు ఇలా అడిగాడు.

"మునీంద్రా! మూడులోకములను, పుట్టించి, పెంచి, లయం చేసే ఆ పరమాత్త యానోదా నందుల ఇంటిలో కుమారుడుగా పెరగడానికి వారు ఎంత పుణ్యం చేసుకున్నారో కదా! అంతేకాదు, కృష్ణుడు దేవకీ వసుదేవులకు జన్మించి నష్టటికినీ, వారు కృష్ణుని బాల్యక్రీడలను చూచి ఆనందించే భాగ్యానికి నోచుకోలేదు. ఆ అదృష్టం అయాచితంగా యశోదానందులకు దక్కింది. ఈయశోదా నందులు పూర్వజన్హలలో ఏదో పుణ్యం చేసుకొని ఉంటారు. అందుకే ఈ జన్హలో వాలకి ఈ భాగ్యం దక్కింది." అని అన్నాడు. దానికి శుకమహల్న ఈ విధంగా సమాధానం చెప్వాడు.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! అష్టవసువులలో ద్రోణుడు అనేవాడు ఒకడున్నాడు. వాడు ఒక రోజు భార్యతో కలిసి బ్రహ్తాదేవుని దర్శనానికి వెళ్లాడు. బ్రహ్హాదేవుడు వాలని చూచి "మీరు కొంతకాలము మానవ లోకంలో జబ్హించవలసి ఉంటుంది. సిద్ధంగా ఉండండి." అని అన్నాడు. ದಾನಿಕಿ ದ್ರೀಣುಡು, ಆಯನ ಭಾರ್ಕ್ನ ಇಲಾಅನ್ನಾರು. "ತಮಲ ಆಜ್ಞ **శిరసావహిస్తాము. కాని ఒక విన్నపము. మేము మానవలోకంలో** ఉండగా, మాకు దేవదేవుడు అయిన శ్రీహలిమీద అనంతమైన భక్తి దుర్జరమైన మానవజన్హ సంతోషదాయకమవుతుంది." అని అన్నారు. దానికి బ్రహ్హా నవ్వి " అసలు ఆ పనిమీదనే మీ ఇద్దలనీ భూలోకంలో జన్హించమని చెప్పాను. మీకోలక తప్పకుండా నెరవేరుతుంది. సాక్షాత్తు శ్రీమహావిష్ణువు మానవునిగా జన్హించబోతున్నాడు. ఆయనను పెంచి పెద్దచేసే బాధ్యతను మీకు అప్టగిస్తున్నాను. మీరే శ్రీమహావిష్నవుకు పెంపుడు తల్లి, తండ్రి అవుతారు." అని అన్నాడు.

ఆ కారణం చేత ద్రోణుడు అనే వసువు నందుడుగానూ, ఆయన భార్య ధర యశోదగానూ జన్మించారు. ఆ కారణం చేత, కృష్ణుడు దేవకీ వసుదేవులకు జన్మించినా యశోదానందుల వద్ద పెలగాడు. ఆ ప్రకారంగా కృష్ణుడు తన లీలలతో యనోదానందులను, గోపకులను, గోపకాంతలను ఆనంద పారవశ్యంలో ఓలలాడిస్తున్నాడు." అని శుక మహల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు కృష్ణలీలలను వినిపిస్తున్నాడు.

> శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము ఎనిమిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> > శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము తొమ్మిదవ అధ్వాయము.

శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు శ్రీకృష్ణుని బాల్య లీలలను ఈ విధంగా వల్లిస్తున్నాడు.

"ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఒక రోజు యశోద తన పలచాలకలను వేరే పనుల మీద పంపింది. తను మాత్రం కుండలో పెరుగు పోసి కవ్వంతో చిలుకుతూ ఉంది. అలా చిలుకుతుంటే వెన్న పైకి తేలుతూఉంది. ఇంతలో చిన్ని కృష్ణునికి ఆకలి అయింది. "అమ్మా అమ్మా పాలు ఇవ్వవా" అంటూ తల్లి ఒడిలోకి చేరాడు. "ఉండరా ఇస్తాను. ఈ కాస్త వెన్న తీసిన తరువాత ఇస్తాను" అని చిలుకుతూ ఉంది యశోద. యశోదను చిలకనివ్వకుండా కృష్ణడు కవ్వం గట్టిగా పట్టుకున్నాడు. "నాకు ఇప్పడే పాలు కావాలి" అంటూ మారాం చేయసాగాడు. "అబ్బబ్బ మలీ అల్లల పిల్లాడయిపోతున్వాడమ్తా మా గారాలపట్టి" అంటూ-చిలకడం ఆపి కృష్ణుడిని ఒడిలోకి తీసుకొని పాలు ఇస్తూ ఉంది యశోద. ఇంతలో పాయ్కి మీద పాలు పాంగిపోవడం చూచింది. "అమ్తో పాలు పాంగిపోతున్నాయి కాస్త ఉండరా!" అంటూ కృష్ణుని ఒడిలోనుండి దింపి కింద కూర్చోపెట్టి పాలు పాయి మీది నుండి దింపడానికి వెళ్లంది.

తనకు పాలు ఇవ్వడం సగంలో ఆపినందుకు కృష్ణునికి పిచ్చి కోపం వచ్చింది. పక్కనే ఉన్న కవ్వం తీసుకొని చిలుకుతున్న కుండను ఠపీమని కొట్టాడు. ఆ కుండ పగిలిపోయింది. కుండలో ఉన్న పెరుగు వెన్న కింద ఒలికి పోయింది. అక్కడే కూర్చుని కింద ఒలికి పోయిన వెన్నను తింటున్నాడు కృష్ణుడు.

యసోద పాయ్కి మీది నుండి పాలు దింపి మరలా వెన్న చిలుకుదామని వచ్చింది. పగిలినకుండ కనపడింది. తల్లి వస్తున్న అలికిడి విని కృష్ణుడు అక్కడి నుండి మెల్లగా జారుకున్నాడు. ఇదంతా తన పుత్రరత్నం కృష్ణుడి పని అని తెలుసుకుంది యసోద. ఒక పక్క కోపం, మరొక పక్క నవ్వు వచ్చాయి యసోదకు. ఇంతకూ ఈ వెన్న దొంగ ఎక్కడ ఉన్నాడా అని వెతికింది.

మరొక గబిలో ఉట్టి మీద దాచిపెట్టిన వెన్న కుండను, అక్కడే ఉన్న రోటిమీబికి ఎక్కి, కింబికి బింపీ కుండలో ఉన్న వెన్నను కోతులకు పెడుతున్నాడు. కోతులను మేపుతున్న కృష్ణుని చూచింబి యశోద. ఇంక లాభం లేదు. వీడిని దండించాలి లేకపోతే దాలకి రాడు అని అనుకొంది. పక్కనే ఉన్న కర్ర తీసుకుంది. తనను తన్నడానికి కర్రపట్టుకొని వస్తున్న అమ్మను చూచి భయంతో రోలు దిగి పాలిపోయాడు కృష్ణుడు.

ఎంతో మంచి యోగులు ఎంత తపించినా దొరకని ఆ పరమాత్త్తను పట్టుకోడానికి యశోద కర్ర తీసుకొని కృష్ణుని వెంట పరుగెత్తింది. ఒక పక్క జుట్టు ముడి ఊడిపోతుంటే, అలాగే జుట్టు ముడి వేసుకుంటూ కృష్ణుని పట్టుకోడానికి యశోద పరుగెత్తింది. ఇంక పరుగెత్త లేక ఆగిపోయాడు కృష్ణుడు. కాటుక పెట్టిన కళ్లను నులుముకుంటూ బుంగమూతి పెట్టుకొని ఏడుస్తున్నాడు కృష్ణుడు.

ముద్దల కొడుకు కన్నీళ్లను చూచి కలగిపోయింది యశోద. నవ్వితే కొడుక్కు భయం ఉండదని, కృష్ణుని రెండు చేతులూ పట్టుకొని కర్రతో బెదిలంచసాగింది.

"ఏమండీ! తమరెవరు! తమరు కృష్ణులేనా! పాపం ఎఫ్పడూ వెన్న మొహం చూడలేదా తమరు. కుండలు పగుల గొట్టి వెన్న తింటున్నారా. తిన్నబి చాలక కోతులను కూడా మేపుతున్నారు. పాపం తమలకి దొంగతనంగా వెన్న తినడమే తెలియదు. తమంతటి బుబ్ధి మంతులు లేనట్టు అమాయకంగా మొహం పెట్టారు. అవునా!

ఒరేయ్! ఎలారా నీతో వేగేబి. పట్టుకుందామంటే దొరకవు. దొరక్కుండా పరుగెడతావు. నిన్ను పట్టుకోవడం పెద్ద పనికాదు తెలుసా! ఈ ఊలిలో గోపికలు అందరూ నువ్వు ఎవ్వలికీ చిక్కవని అంటారు. నిన్ను పట్టు కోవడం నాకు తప్ప ఎవలికీ సాధ్యంకాదు తెలుసా! అబికాదురా! నీకెందుకురా ఈ తిరుగుళ్లు! ఒక్కచోట బుబ్ధిగా ఉండవు కదా! నీ అల్లలికి హద్దు లేకుండా పోతోంది. ఒక్కక్షణం ఏమాలతే చాలు ఏదో ఒక తుంటలపని చేస్తావు. నిన్ను ఇలా కాదు. ఈ రోటికి కట్టేస్తేగానీ కుదురుగా ఉండవు." అని కృష్ణుని కట్టడానికి తాడు కోసరం అటు ఇటు చూడసాగింది.

పక్కనే ఒక తాడు కనపడింది యనోదకకు. ఆ తాడును తీసుకొని ముందు రోటికి కట్టింది. తరువాత కృష్ణుని నడుము చుట్టు చుట్టింది. తాడు రెండు అంగుశాలు పాడవు తక్కువయింది. మరొక తాడు తీసుకొని ఆ తాడుకు కట్టింది. మళ్లీ కృష్ణుడి నడుముకు చుట్టింది. ఇంకా రెండు అంగుశాలు తక్కువగా ఉంది. ఎన్ని తాళ్లు తెచ్చిముడి వేసినా ఇంకా రెండు అంగుశాలు తక్కువ అవుతూ ఉంది. యనోద అవస్థ చూచి అక్కడ చేలిన గోపకాంతలు పకా పకా నవ్వుతున్నారు. తన అవస్థ చూచి యనోదకు కూడా నవ్వు వచ్చింది. కృష్ణుని కట్టడానికి పడిన శ్రమకు యనోద ఒళ్లంతా చెమటతో తడిసిపోయింది.

తల్లి అవస్థ చూచాడు కృష్ణుడు. ఇంక చాలనుకొని "అమ్మా! అమ్మా! సన్ను కట్టమ్మా! ఇబిగో తాడు." అంటూ పక్కనే ఉన్న తాడును యసోదకు అంబించాడు. అమ్మ ముందు బుబ్ధిగా నిలబడ్డాడు. అప్పటి దాకా చాలని తాడు సలిగా కృష్ణుడు నడుము చుట్టు చుట్టి కట్టడానికి సలిపోయింబి. యసోద చిన్ని కృష్ణుని రోటికి కట్టేసింబి. "ఇంక ఎక్కడికి పోతాపో చూస్తాను" అని బెబిలించి పనులు చేసుకోవడానికి లోపలకు వెళ్లింది.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! శ్రీహల భక్తపరాథినుడు, భక్తులకు ఎల్లప్పడూ వశుడు అవుతాడు, భక్తి అనే పాశములకు కట్టు బడతాడు అని కృష్ణుడు తన బాల్య క్రీడల ద్వారా నిరూపించాడు. యసోదకు పట్టిన అదృష్టము బ్రహ్తా, శివుడు మొదలగు దేవతలకు కానీ, సాక్షాత్తు లక్ష్మీదేవికి గానీ లభించలేదు అంటే అతిశయోక్తి కాదు. పరమాత్త భక్తికి కట్టుబడినట్టు దేహాభమానము కల వాలకి కానీ, తాపసులకు గానీ, ఆత్త్మజ్ఞానులకు కానీ కట్టుబడడు.

ఆ ప్రకారంగా యశోద కృష్ణుని రోటికికట్టి, ఇంటి పనులు చేసుకుంటూ ఉండగా, కృష్ణుడు బుద్ధిగా రోటి పక్కనే కూర్చున్నాడు. చుట్టు చూచాడు. తన పెరటి వైపు చూచాడు. పూర్వ జన్హతో కుబేరుని పుత్రులుగా జన్మించి, శాపవశాత్తు తన పెరట్లో మద్ది చెట్ల రూపంలో నిలిచి ఉన్న నలకూబరుడు, మణిగ్రీవులను చూచాడు కృష్ణుడు. వాలకి నారదుడు ఇచ్చిన శాపము విమోచనం అయ్యే సమయం ఆసన్నమయిందని అనుకున్నాడు కృష్ణుడు. తాను కట్టబడిన రోటిని లాక్కుంటూ ఆ మద్ది చెట్లవైపు వెళ్లాడు." అని శుక మహల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు నలకూబరుడు, మణిగ్రీవుల వృత్తాంతమును చెప్పసాగాడు.

> శ్రీమద్హాగవతము దశమస్కంధము తొమ్మిదవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

త్రీమద్యాగవతము దశమస్కంధము పదవ అధ్వాయము.

ఇఫ్ఫడు పలీక్షిత్ మహారాజుకు ఒక సందేహము వచ్చింది.

"మహాత్తా! నలకూబరుడు, మణిగ్రీవుడు కుబేరుని కుమారులు కదా! వాలకినారదుడు శాపం ఎందుకు ఇచ్చాడు. శుద్ధసత్వగుణసంపన్నుడైన నారదుడికి కోపం కలిగించే పని వారు ఏం చేసారు? ఈ విషయాలన్నీ నాకు వివరంగా తెలుపండి." అని అడిగాడు.

శుక మహల్న ఈ విధంగా చెప్పసాగాడు. "ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! నలకూబరుడు, మణిగ్రీవుడు కుబేరుని కుమారులు. తాము కుబేరుని కుమారులమని, లోకంలో ఉన్న అందల కన్నా ధనవంతుల మనీ, అందగాళ్లమనీ, వాలకి అంతులేని గర్యము. పైగా వారు మహాశివునికి అనుచరులుగా నియమింపబడ్డారు.

ఆ పదవి లభించేటప్పటికి వాలగర్వము మితిమీలంది. ఎవలనీ లెక్కచేసేవాళ్లు కాదు. ప్రతిరోజూ జంతువులను వేటాడటం, మధ్యము సేవించి, స్త్రీలతో ఆడుతూ, పాడుతూ, విహలంచడం వాలకి నిత్యకృత్యము అయిపోయింది. ఒకరోజు వారు వేటాడి, అలసిపోయి, స్త్రీలతో మధ్యం సేవించి, అక్కడే ఉన్న సరోవరములో బట్టలన్నీ విప్దేసి నగ్నంగా స్వానం చేస్తున్నారు. ఇంతలో నారద మహల్న అటుగావచ్చాడు. నలకూబరుడు, మణిగ్రీవునితో ఉన్న స్త్రీలుసిగ్గు పడి, గట్టు మీబికి వచ్చి బట్టలు కట్టుకున్నారు. కాని నలకూబరుడు,మణిగ్రీవుడు నారద మహల్నవచ్చినా లెక్కచేయకుండా అలాగే నగ్నంగా జలకాలాడుతున్నారు.. తనముందు సిగ్గులేకుండా బిగంబరంగా జలకాలాటలు ఆడుతున్న ఆ మదోన్తత్తులను చూచాడు నారదుడు. వాలతో ఈ విధంగా ఉన్నాడు.

"ఓ యక్షకుమారులారా! పురుషులకు వారు నేర్చుకున్న విద్య వలన, వారు పుట్టిన మంచి కులము వలన కొంచెం గర్యము కలగడం సహజం. అటువంటి గర్యము వాల నాశనానికి కారణం కాదు. కానీ మీరు, మీకు ఉన్న పదవి వలనా, ధనము వలనా గల్వంచారు. ఎవలనీ లెక్కచేయడం లేదు.

ఎవడి కైనా ధనం అపలమితంగా ఉంటే వాడికి స్త్రీసంభోగము, జూద వ్యసనము, మద్యపానము వెంటనే అలవడతాయి. మీమాబిల ధనమదం కలిగిన వాడు ఎవలినీ లెక్కచేయడు. ఎటువంటి పాడు పని చేయడానికైనా వెనుబీయడు. తాము శాశ్వతంగా ఈ లోకంలో ఉంటాము అనుకొని తమ వినోదం కొరకు, తమ ఆహారం కొరకు అకారణంగా మృగములను వేటాడి పభిస్తుంటారు.

జీవించి ఉన్నంతవరకు ఎంత ఉన్నతంగా జీవించిందో, కీల్తింపబడిందో, అదేశలీరము, మరణించిన తరువాత మట్టిలో కలిసిపోతుంది. క్రిమికీటకములకు ఆహారము అవుతుంది. లేక అగ్నికి ఆహుతి అవుతుంది. ఇటువంటి అశాశ్వతమైన శరీరాన్ని పోషించడం కోసరం, తృప్తిపరచడం కోసరం మానవుడు సాటి మానవులను, జంతువులను చంపడానికి కూడా వెనుకాడడు. ఇటువంటి జీవహింస చేయడం వలన వారు మరణం తరువాత నరకానికి పోతారు.

ఓ నలకూబర, మణిగ్రీవులారా! ఈ శలీరము నాబ నాబ గల్వస్తున్నారు కదా! నా బోటి వాలని కూడా లెక్కచేయడంలేదు కదా! మల ఈ శలీరము ఎవలబి? ఈ శలీరం నీకు ఎవలచ్చారు? ఈ శలీరం నీకు జన్మనిచ్చిన తండ్రిదా! నవమాసాలు మోసిన తల్లిదా! ఆ తల్లిని కన్న తండ్రిదా! నీకు అన్నం పెడుతున్న అన్నదాతదా! నీతో పనిచేయించుకుంటున్న యజమానిదా! లేక నీవు చనిపోయిన తరువాత నిన్ను దహనం చేసే కాటికాపలదా!

మీకు తెలుసా లేదా! ఈ శలీరము ప్రకృతి నుండి పుట్టింది. ఆ ప్రకృతిలోనే కలిసిపోతుంది. అందువలన ఈ శలీరం ఎవలటీ కాదు! ఎవలటీ కాని ఈ శలీరం కోసరం ఇంతటి గర్వము, మదము అవసరమా! ధనమదము చేత గల్వంచిన వాడికి తగినమందు వాడి దగ్గర ఉన్న ధనాన్ని లాక్కోవడం. వాడికి దుర్జర దాలద్వం ప్రసాబించడం.

దాలద్వము మానవుని గర్వమును పాగొట్టి, అతనికి తనేమిటో, తాను ఆచలంచ వలసిన ధర్తమేమిటో తెలియజేస్తుంది. దాలద్ర్యమును అనుభవించే వ్వక్తి, సాటివ్వక్తి ప్రాణములను తన ప్రాణముల మాచిలగానే భావిస్తాడు. అతడు అకారణంగా జీవహింసచేయడు.

కష్టములను అనుభవించేవాడికే సాటి మానవుల కష్టముల గులంచి తెలుస్తుంది. ధనమదంతో విర్రవీగేవాడికి, జీవితంలో కష్టము అంటే తెలియని వాడికి, కష్టజీవుల కష్టాలు తెలియవు. ముల్లు గుచ్చుకుని బాధ అనుభవించిన వాడికే, సాటి వాడికి ముల్లు గుచ్చుకుంటే ఎంత బాధ పుడుతుందో అర్థం అవుతుంది. అసలు జీవితంలో ముల్లు అంటే తెలియని వాడికి, ముల్లు గుచ్చుకోని వాడికి ముల్లుగుచ్చుకున్న వాడి బాధ ఏం తెలుస్తుంది?

ధనమదంతో విర్రవీగే వాడి దగ్గర ఉన్న ధనము పోతే దలద్రం వస్తుంది. అహంకారము నళిస్తుంది. సహజంగా వాడు అన్నమునకు వస్త్రములకు అలమటిస్తుంటాడు. అన్న వస్త్రములకు వాడు పడే కష్టాలే వాడు చేసే గొప్ప తపస్సు. ఆ తపస్సే వాడిలో ఉన్న గర్యాన్ని పోగొట్టి వాడిని ముక్తిమార్గంలో నడిపిస్తుంది.

ఎల్లప్పుడూ ఆకలితో బాధపడేవాడు, అన్వంకోసరం ఆరాటపడేవాడు, ఎటువంటి ఉద్వేగములకు లోను కాడు. వాడి బుబ్లిస్థిరంగా ఉంటుంబి. వాడికి సాటి మనుషుల కష్టసుఖాలు తెలుస్తాయి. అటువంటి వాడికి సాటి మనుషులను కానీ, జంతువులను కానీ హింసించవలెనని ఆలోచనే ఉండదు. లోకంలో ఉండే వాలినందలినీ సమంగా చూచే సాధువులు కూడా దలద్రులతోనే సాంగత్యం పెట్టుకుంటారు. దలద్రుడికి కూడా ఎటువంటి దురాలోచనలు లేకపోవడం వలన, తనలో ఉన్న విషయ వాంఛలను నాశనం చేసుకొని, తన చిత్తము శుబ్ధిచేసుకోడానికి ప్రయత్నిస్తాడు. ఎల్లప్పుడూ ఏ కాగ్రచిత్తంతో భగవానుని పాదపద్షములను సేవించే సాధువులకు, ధనవంతులతోనూ, దుర్జనులతో సహవాసం చేసేవాలతోనూ, అన్నిటినీ తేలిగ్గా తీసుకొనేవాలతోనూ, దుష్టులతోనూ, సాంగత్యం పెట్టుకుంటే ఏమి ప్రయోజనం ఉంటుంది.

ఓ మణిగ్రీవ నలకూబరులారా! మీరు ఇరువురూ ధనమదాంధులు. మీరు కుబేరుని కుమారులమనీ, ధనము, పదవి ఉన్నాయనే గర్వంతో విర్రవీగుతున్నారు. అబీకాకుండా మీరు మధ్యపాన మదోన్హత్తులు.మీరు వేటయందు, విషయవాంఛలయందు, స్త్రీసంభోగమునందు విపలీతమైన కోలక ఆసక్తి కలవారు. మీకు ఇంబ్రియనిగ్రహము, మనో నిగ్రహము లేదు. మీరు అజ్ఞానము అనే అంధకారంలో పడి కొట్టుకుంటున్నారు.

మిమ్ములను ఈ అజ్ఞానము నుండి బయటకు లాగి మీకు జ్ఞానమార్గమును ఉపదేశింపదలిచాను. మీరు లోకపాలకుడైన కుబేరుని కుమారులు. ఎంతో ఉన్నతంగా ఉండవలసిన వారు. కాని మీరు మధ్యపానము చేసి, స్త్రీవ్యామోహంలో పడి, మీకు ఒంటి మీద దుస్తులు ఉన్నాయో లేవో కూడా తెలుసుకోలేని ఉన్నత్షస్థితిలో ఉన్నారు. ఆకారణం చేత మీరు అలాగే జడులుగా, కదలకుండా, చెట్లవలె పడి ఉండండి.

మీకు, చేసిన పాపము అనుభవిస్తున్నాము అని తెలియడానికి మీకు పూర్వజ<u>న్మస</u>్తృతి ఉంటుంది. ఆ ప్రకారంగా నూరు బివ్వ సంవత్వరములు వృక్షములుగా పడి ఉండండి. శ్రీకృష్ణుని పాద స్వర్మతో మీకు నిజరూపం వస్తుంది. మరలా మీరు యధాప్రకారంగా దేవత్వమును పాందుతారు." అని మణిగ్రీవ, నలకూబరులను శపించి, నారదుడు తన దాలన తాను వెళ్లిపోయాడు. నారదుని శాపము మేరకు మణిగ్రీవ, నలకూబరులు మబ్దిచెట్లుగా పడి ఉన్నారు.

నారదుని మాటలు నిజం చేయడానికి కృష్ణుడు తన పాట్టకు కట్టబడిన రోటిని ఈడ్చుకుంటూ ఆ మద్దివృక్షముల వద్దకు వెళ్లాడు.(దామ అంటే తాడు, ఉదరము అంటే పాట్ట. పాట్టకు తాడు కట్టబడిన వాడు కాబట్టి కృష్ణుడు దామోదరుడు అనిపిలువబడ్డాడు.)

దామోదరుడు రెండు మబ్ది వృక్షముల మధ్యలో దూరాడు. అఫ్ఫడు రోలు అడ్డం తిలగింది. మబ్దిచెట్ల మధ్యనుండి రాలేదు. దామోదరుడు బలవంతంగా ఆ రోటిని లాగాడు. వెంటనే బలమైన ఆ మబ్దివృక్షములు రెండూ పెళా పెళా విలగి పడ్డాయి. వేళ్లతో సహా పెకలింపబడ్డాయి. రెండు మబ్దిచెట్లు పెద్ద శబ్దం చేస్తూ నేలమీద పడ్డాయి. అఫ్ఫడు ఆ రెండు వృక్షముల లో నుండి మణిగ్రీవ, శలకూబరులు తమ నిజ రూపములతో బయటకు వచ్చారు. తలలు వంచి దామోదరుడికి నమస్కలించారు. తమ అహంకారము, మదము వదలగా, దామోదరుని ఇలా ప్రాల్థంచారు.

"ఓకృష్ణి! దామోదరా! యోగీశ్వరా! నీ ప్రభావము అనంతము. నీవు పరమపురుషుడవు. ఈ జగత్తునకుమూలకారణము నీవే! స్థూలము, సూక్ష్మము అయిన ఈ జగత్తు నీరూపమే అని పండితులు చెబుతారు. నీవు సర్వభూతముల యొక్క దేహములకు, ప్రాణములకు, వాలిలో ఉన్న అహంకారమునకు, వాలి ఇంబ్రియములకు ఈశ్వరుడవు. సర్వవ్యాపి అయిన విష్ణస్వరూపము నీవే! నీకు నాశము లేదు.

ఓ దేవా! గీవు కాలస్వరూపుడవు. త్రిగుణములతో కూడిన ఈ ప్రకృతి గీస్వరూపమే. గీవు అగ్నిభూతములలో అంతర్యామిగా వెలుగుతున్నావు. గీవు పరబ్రహ్మ స్వరూపుడవు. అట్టిగీకు నమస్కారము. సామాన్యమానవులకు సాధ్యం కాని విధంగా మత్త్య,కూర్త,వరాపా మొదలగు అవతారములను ధరించి, బలపరాక్రమములను ప్రదర్శించి, మహిమలను చూపుటచే సామాన్య జనులు గీ అవతార మహిమల గురించి కీర్తిస్తున్నారు. ఓ దేవా! గీవు సకలశుభములను ప్రసాబించేవాడివి. ఈ లోకములో ఉన్న మానవులకు సకల సంపదలు ప్రసాబించడానికి, మోక్షమును ఇవ్వడానికి మానవ రూపంలో కృష్ణుడిగా అవతరించావు. దామోదరుడుగా మాకు దర్శనంఇచ్చావు. మాకు శాపవిమోచన కలుగచేసావు.

పరమ కల్యాణమూల్తీ! పరమమంగళాకారా! వాసుదేవా! శాంతస్వరూపా! యాదవకులతిలకా! నీకు నమస్కారము. నారద మహాముని దయ వలన మాకు నీ దర్శనభాగ్యంకలిగింది. మేము పరమశివుని సేవకులము. మేముఇక్కడినుండి పరమశివుని సేవకు వెళ్లడానికి మాకు అనుమతి ప్రసాదించు. మా వాక్కు ఎల్లప్పుడూ నీ గుణగణములను కీల్తస్తూ ఉండాలి. మా చెవులు నీ లీలల గులించి వింటూ ఉండాలి. మా చేతులు నీకు ప్రీతి కలిగే పనులు చేస్తూ ఉండాలి. మా మనస్సుఎల్లప్పుడూ నీపాదపద్మములను స్త్వలిస్తూ ఉండాలి. మా తల ఎల్లప్పుడూ నీకు నమస్కలిస్తూ ఉండాలి. మా కళ్లు సదా నిన్ను

సేవిస్తూ, నిన్నపూజిస్తూ ఉండే సాధుజనులను దర్శస్తూ ఉండాలి. ఆవిధంగా మమ్ములను అనుగ్రహించు." అని వేడుకున్నారు నలకూబర, మణీగ్రీవులు.

ఆ ప్రకారంగా శ్రీమహావిష్ణవును స్త్రాత్రము చేసిన మణిగ్రీవ, నలకూబరులతో కృష్ణడు ఇలా అన్నాడు.

"నారదుడు మీకు శాపం ఇచ్చి మీకు ఎంతో మేలు చేసాడు. మీలోని ధనమదమును, అహంకారమును పోగొట్టాడు. మీలోని అజ్ఞానం తొలగిపోయింది. ఇదంతా నాకు ముందే తెలుసు. అందుకే మీకు శాపవిమోచన కలుగచేసాను. సూర్కుడు రాగానే చీకట్లు తొలగిపోయినట్టు, నా దర్శనము చేత మీ గర్వము, మదము, అజ్ఞానము అనే అంధకారము తొలగిపోయింది.

్గ మణిగ్రీవ, నలకూబరులారా! ఇంక మీరు మీ గృహములకు వెళ్లండి. ఇంకెప్పడు గర్వమునకు, మదమునకు లోనుకాకండి. అందలినీ మీతో సమానంగా చూడండి." అని పలికాడు కృష్ణుడు.

మణిగ్రీవ, నలకూబరులుకృష్ణుని నమస్కలించి ఉత్తర బిక్కుగా వెళ్లిపోయారు." అని శుకమహల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు మణిగ్రీవ, నలకూబరుల వృత్తాంతమును వినిపించాడు.

> శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము పదవ అధ్కాయము సంపూర్ణము ఓం తత్నత& ఓం తత్నత్ ఓం తత్నత్

## శ్రీమద్యాగవతము దశమస్కంధము పదకొండవ అధ్వాయము.

"ఓ పరీక్షిత్ మహారాణ! రెండు పెద్ద మద్ది చెట్లు దబ్బున పడ్డ శబ్దం విని గ్రామంలో ఉన్న వారంతా పరుగు పరుగున అక్కడకు వచ్చారు. కూకటి వేళ్లతో సహా లేచి పడి ఉన్న మద్దివృక్షములను చూచారు. వాటి మధ్య కృష్ణుడు నిలబడిఉన్నాడు. కృష్ణునికి కొంచెం కూడా దెబ్బలు తగలలేదు. ఈచెట్లు ఎందుకుపడ్డాయి? ఎలా పడ్డాయి? చెట్లు మీదపడ్డా కృష్ణుడు క్షేమంగా ఎలా ఉన్నాడు? ఈ సందేహాలతో గ్రామస్థులు బుర్రలు గోక్కుంటున్నారు.

అస్థటి దాకా కృష్ణని చేష్టలు చూస్తున్న గోప బాలురు తాము చూసింబి చూసినట్టు చెప్పసాగారు. "మరేమో యసోదమ్మ కృష్ణుడిని రోటికి కట్టేసింబి. కృష్ణుడు రోటిని లాక్కుంటూ ఈ చెట్ల మధ్య నుండి వెళ్లాడు. రోలు చెట్ల మధ్య ఇరుక్కుపోయింది. కృష్ణుడు బలంగా లాగాడు. అంతే. రెండు చెట్లు దభేలుమని పడిపోయాయి. మేము ఇక్కడే ఉండి చూచాము. ఇంతలో ఇద్దరు మనుషులు ఆ చెట్ల నుండి బయటకు వచ్చారు. మేముచూచాము." అని గబా గబా చెప్పారు ఆ బాలురు.

అనుకుంటుంటే, నందుడు గబా గబా కృష్ణని కట్లు ఊడబీసాడు. రోటికి కట్టిన కట్లు విప్వాడు. కృష్ణని ఎత్తుకొని ముద్దులాడి ఇంటికి తీసుకొని వెళ్లాడు. బ్రాహ్తణులను పిలిచి రక్ష కట్టించాడు.

రోజూ మధ్యాహ్నం వేళ ఆ ఊలిలో ఉన్న వారంతా పనులు ముగించుకొని యశోద ఇంటిలో చేరతారు. కృష్ణుని మధ్య నిలబెట్టి చుట్టుకూర్పంటారు. "ఒరేయ్ కృష్ణి! నువ్వు నృత్యం చేస్తేనీకు లడ్డు పెడతాను. ఆడరా" అనేవారు. వాలి మాటలు విన్న కృష్ణుడు చేతులు కాళ్లు ఊపుతూ వంగుతూ లేస్తూ నవ్వుతూ చిట్టిపాట్టి అడుగులతో నృత్యం చేసేవాడు. అబి చూచి గోపకాంతలు చేతులు చరుస్తూ చప్పట్లు కొడుతూ కేలింతలు కొట్టేవారు.

"ఒరేయ్ కృష్ణి! ఆ కుండ తీసుకురా" అంటే కృష్ణడు ఆ కుండను మోయలేక మోస్తూ ఆపసోపాలు పడుతూ తీసుకొని వచ్చేవాడు. ఒక్కోసాల మోయలేక దబ్బన కిందపడేసేవాడు. అబి చూచి గోపకాంతలు "మా నాయనే బరువుగాఉందా కన్నా" అంటూ ముద్దలాడేవారు.

"ఒరేయ్కృష్ణి! అమ్మో పులి వస్తే ఏంచేస్తావురా!" అంటే ఈ హా ఉమ్ అంటూ హుంకలించేవాడు. "కొడతా" అంటూ చేతులు ఊపేవాడు. ఇటువంటి చిట్టి పాట్టి చేతలతో, మాటలతో ఆ ఊలలో ఉన్న గోపకాంతలకు సంతోషాన్ని కలుగజేస్తున్నాడు కృష్ణుడు.

ఒకసాల వీథిలోకి ఒక పండ్లు అమ్మే ఆమె వచ్చింది. పండ్లుకావాలా అమ్మాపండ్లు అని అరుస్తూ ఉంది. ఆ అరుపులు విన్న చిన్ని కృష్ణుడు తన రెండు చిట్టి చేతుల దోసిలితో పట్టినన్ని ధాన్యము తీసుతొని బుడి బుడి నడకలతో పళ్లు కొనుత్కోడానికి వీథిలోకి వెళ్లాడు. (ఇటీవలి కాలం దాకా ధాన్యం, జయ్యం ఇచ్చి పండ్లు, కూరగాయలు, తినే పదార్థాలు కొనుత్కోవడం అలవాటుగా ఉండేబి.) అలా వెళుతుంటే చిన్ని కృష్ణుని వేళ్ల సందుల్లోనుండి ధాన్యం కాలపోయి అఖరుకు ఒట్టి దోసిలి మిగిలేబి. "మా నాయనే.పండ్లు కావాలా" అంటూ ఆ పండ్లు అమ్ముకునే ఆమె కృష్ణుని రెండు చేతుల నిండాపట్టినన్ని పండ్లు అందించేబి. ఆ పండ్లు తింటూ తోటివాలికి పెడుతూ ఆడుకొనే వాడు. మానవులు చేసినకర్తలకు తగిన ఫలితములను ఇచ్చే పరమాత్త, ఆ పండ్లు అమ్మే ఆమె దగ్గర పళ్లు తీసుకొని ఆమెకు అంతులేని సంపదలను ఇచ్చాడు.

ఒక రోజుసాయంత్రం యశోద, రోహిణి, బలరామకృష్ణలను, ఇంకా గోపబాలురను తీసుకొని యమునా నటీ తీరానికి వెళ్లారు. బలరామ కృష్ణలు, గోపబాలురు ఇసుకలో ఆటలాడుకుంటున్నారు. పాద్దు కుంకినా వీళ్ల ఆటలు ఎంతకూ ఆగక పోవడంతో రోహిణీ దేవి యశోదను పిలిచి "యశోదా! వాళ్లను పిలువు. వీళ్లకు ఆటల్లో పడి ఆకలి కూడా తెలియడం లేదు. పాలు తాగుతారు." అని చెప్పింది. అలాగేఅక్కా అంటూ యశోద బయటకు వెళ్ల, "రామా, కృష్ణా ఆటలు చాలు గానీ రండిరా పాలు తాగుదురు కానీ. ఎపుడో పాద్దుననగా అన్నం తిన్నారు. ఇంకా ఆకలి వెయ్యడం లేదా. రండిరండి. ఒరేయ్ బలరామా! ఆ కృష్ణుడిని లాక్కునిరా! ఒరేయ్! రండిరా! మీ నాన్న గారు నందుల వారు మీ కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. మీరు రానిబి ఆయన భోజనం చేయరు. రండమ్మా! ఒరేయ్ పిల్లలూ! మీరంతా ఇళ్లకు

వెళ్లండి. పోయి బువ్వ తిని మరలా రండి ఈ లోపల కృష్ణుడు, రాముడు కూడా లాలపోసుకొని, బువ్వతిని వస్తారు. సరేనా!" అని కేకలు వేస్తూ ఉంబి యశోద.

ఎంతపిలిచినా వాళ్లు ఆటలు మానలేదు. యనోద పోయి కృష్ణుని బలరాముని చెరొక చేత్తో పట్టుకుంది. "అబ్బబ్బ చూడండి మీ శలీరాలు ఎలా మట్టికొట్టుకుపోయాయో. ఏం ఆటలురా బాబూ ఇవి. ఇలా మట్టి పూసుకున్నారు. రండి వచ్చి స్నానం చేయండి. ఒరేయ్ కృష్ణి! ఈ రోజు నీ పుట్టిన నక్షత్రము రా! వచ్చి మీ నాన్నగాలతో పాటు గోదానం చెయ్తు. అటు చూడు నీ స్నేహితులు అంతా ఇళ్లకుపోయి స్నానాలు చేసి చక్కగా అలంకలంచుకొని బువ్వతింటున్నారు. మీరూ రండిరా!" అని కృష్ణుని బలరాముని ప్రేమగా రెండు చేతులు పట్టుకొని ఇంటిలోకి లాక్కుని వెళ్లంది.

ఇద్దలకీ స్వానాలు చేయించింది. ఉతికిన బట్టలు వేసింది. ఇద్దలనీ కూర్చోబెట్టి వేడి వేడి బువ్వ పెరుగు వెన్న వేసి తినిపించింది. ఆ ప్రకారంగా కృష్ణుడు బలరాముడు నందవ్రజములో ఆనందంగా పెరుగుతున్నారు. (బలరామ కృష్ణులు ఇంకా ఐదేళ్లు లోపు పసివారు. ఇంకా తల్లిపాలు తాగుతున్నారు.)

గోకులంలో అందరూ బలరామకృష్ణల ఆటపాటలతో ఆనంబస్తుంటే నందుని మనసులో మాత్రము వసుదేవుని మాటలు గింగురుమంటున్నాయి. ఏ వేళఫ్ఘడు ఏ ఆపద ముంచుకొస్తుందో అని భయపడుతున్నాడు. ఈ సందర్భంగా నందుడు ఊలలో ఉన్న పెద్దలను పిలిచి ఒక చిన్న సభ ఏర్వాటు చేసాడు. ఊలలో జరుగుతున్న ఉత్వాతాల

గులంచి ఆలోచింపసాగారు. వాలలో ఉపసందుడు అనే వృద్ధ యాదవుడు లేచి ఇలా అన్వాడు.

"ఇటీవరి కాలంలో గోకులంలో జరుగుతున్న పలణామాలను బట్టి చూస్తే, మనం ఈ గోకులంలో ఉండటం అంత మంచిది కాదు, మనపిల్లలకు క్షేమం కాదు అని పిస్తూ ఉంది. రాముడు, కృష్ణుడు ఇంకా గోకులంలో ఉన్న బాలురను చంపడానికి ప్రయత్నాలు ఎన్వో జరగడం మనం కల్లారా చూస్తున్నాము.

కృష్ణుడు నెలల బిడ్డగా ఉన్నప్పుడు పూతన అనే రాక్షసివచ్చి పాలిచ్చి చంపడానికి ప్రయత్నించింది. ఆ విష్ణుభగవానుని కృపవలన ఎలాగో బతికి బయటపడ్డాడు. కృష్ణుడు బండి కింద పడుకొని ఉన్నప్పుడు బండి విలగి పడింది. సుడి గాలి రూపంలో ఒక రాక్షసుడు వచ్చి కృష్ణుని చంపడానికి ప్రయత్నించాడు. దైవం అఫ్ఫుడూ కృష్ణుని కాపాడింది. మొన్నటికి మొన్న రెండు పెద్ద మద్ది చెట్లు అకారణంగా కూకటివేళ్లతో సహా కూలిపోయాయి. మన కృష్ణుడు దేవుని దయవలన బతికి బయట పడ్డాడు.

ఇప్పటికి ఇవి జలగాయి. ఇలాంటిదే ఇంకొకటి జలగి కృష్ణుని ప్రాణాలు ఆపదలో పడకముందే మనం ఇక్కడి నుండి మరొకచోటికి వెళ్లిపోవడం మంచిబి. ప్రతిసాలీ దేవుడు రక్షిస్తాడని అనుకోలేము కదా! ఇక్కడికి కొంచెం దూరంలో బృందావనము అనే వనము ఉంది. అక్కడ మన ఆవులకు, పశువులకు సమృద్ధిగా గడ్డి, ఆకులు,మేత దొరుకుతుంది. ఆ ప్రాంతం ఎల్లప్పడూ పచ్చని చెట్లతో, పచ్చికతో కళకళలాడుతూ ఉంటుంది. చుట్టు పచ్చటి అడవులు, కొండలుఉన్నాయి. మనకు కావలసిన పండ్లు, కాయలు, ఆకు కూరలు సమృద్ధిగా దొరుకుతాయి. కాబట్టి ఇంక ఏ మాత్రం ఆలస్యం చేయకుండా మనం అందరం బృందావనానికి వెళ్లిపోదాము. నా సలహా మీ అందలకీ నచ్చితే బండ్లు కట్టించండి. ముందు ఆవులను తోలుకొని కొంతమంది వెళతారు. తరువాత ఆడవాళ్లు బళ్లలో వెళతారు. ఆ వెనక వాలకి రక్షణగా మనం అంతా నడిచి వెళదాము." అని అన్నాడు.

ఉపనందుని మాటలను గ్రామస్థులు అందరూ సమల్థంచారు. నందుడు కూడా ఉపనందుని మాటలను పాటించాలని నిశ్చయించుకున్నాడు. అందరూ ప్రయాణ సన్నాహాలు ప్రారంభించారు. గోవులను, దూడలను, ఎద్దులను అన్నిటినీ ఒక చోట చేర్చారు. ముసలివారు, స్త్రీలు, బాలురు బండ్లలోకి ఎక్కారు. యువకులు అందరూ నిల్లు అమ్ములు ధలించి రక్షణగా నిలిచారు. మల కొందరూ కొమ్ములు బూరలు ఊదుతూ ముందు నడిచారు. వీలతో పాటు పురోహితులు కూడా వెళ్లారు.

గోపికా స్త్రీలు అందరూ మంచి మంచి దుస్తులు ఆభరణములు ధలించి బండ్లు ఎక్కారు. అందరూ పాటలుపాడుతున్నారు. యశోద, రోహిణి, బలరాముడు, కృష్ణుడు ఒక బండిలో ఎక్కారు. అందరూ కొంతదూరం ప్రయాణం చేసి బృందావనము చేరుకున్నారు. తమ బండ్లను అర్ధ చంద్రాకారంలో నిలబెట్టారు. మధ్యలో గోవులను, దూడలను కట్టేసారు. బృందావనములో ఉన్న ప్రశాంత వాతావరణము, పక్కనే యమునా నబి, పచ్చటి అడవులు చూచి వారందరూ ఎంతో సంతోషపడ్డారు. క్రమక్రమంగా వారు అక్కడ ఇళ్లు నిల్హించుకొని చిన్న గ్రామంగా ఏర్వడ్డారు.

ఇఫ్ఫడు బలరాముడు, కృష్ణుడు కొంచెం పెద్దవాళ్లయ్యారు అంటే సుమారుగా నాలుగేళ్లు. చిన్నిచిన్ని చర్నాకోలలు తీసుకొని ఆపుదూడలను తీసుకొని, ఎంతో దూరం పోకుండా, పక్కనే ఉన్న అడవిలోకి వెళ్ల మేపుతున్నారు. ఆపు దూడలు కూడా చెంగు చెంగున ఎగురుతూ బలరాముడు, కృష్ణుడు, ఇంకా వాల వయసు గోప బాలురతో కలిసి అడవికి మేతకు వెళుతున్నాయి.

ఆవుదూడలు పచ్చికమేస్తుంటే, బలరామ కృష్ణులు, గోపబాలురు చెట్ల నీడలలో కూర్చుని వేణువులు ఊదుతూ ఉండేవారు. చెట్లకు ఉన్న కాయలను రాళ్లతో కొట్టి రాల్చేవారు. గంతులు వేస్తూ ఆడుకొనేవారు. కొంతమంది తాము ఎద్దుల ఆట ఆడుకుంటూ ఒకలతో ఒకరు కుమ్ముకునేవారు. మలి కొంతమంది పక్షులు, జంతువులు మాదిలి అరుస్తుండేవారు.

ఇలా బృందావనములో రోజులు గడుస్తున్నాయి. కంసుడికి ఈ వర్తమానం చేలింది. కృష్ణుని చంపడానికి మరొక రాక్షసుడిని పంపించాడు. వాడు బృందావనమునకు వచ్చాడు. ఆవుదూడలను మేపుతున్న కృష్ణుని చూచాడు. తానుకూడా ఒక ఆవుదూడగా మాల పోయాడు. ఆవుదూడలలో కలిసిపోయాడు. తోటిబాలురతో ఆడుకుంటున్నప్పటికినీ, ఎంతో అప్రమత్తంగా ఉన్న కృష్ణుడు ఆ రాక్షసుడు ఆవుదూడ రూపంలో రావడాన్ని ఓరకంటితో గమనిస్తున్నాడు.

బలరాముని పిలిచి ఆ రాక్షసుని చూపిస్తూ కనుసైగచేసాడు.

కృష్ణుడు నక్కుతూ నక్కుతూ ఆ దూడ రూపంలో ఉన్న రాక్షసుని వద్దకు వెళ్లాడు. ఆ దూడ వెనక కాళ్లను పట్టుకున్నాడు. తోక మెలిపెట్టాడు. వెనక కాళ్లను పట్టుకొని పైకి లేపాడు. గిరా గిరా తిప్పాడు. పక్కనే ఉన్న వెలగ చెట్టు మాను కేసి బాదాడు. ఆ దెబ్బకు వెలగ చెట్టు విలిగి నేలకూలింది. ఆ రాక్షసుడు కూడా చచ్చి నేలమీద పడ్డాడు.

భయంకరాకారంతో చచ్చిపడి ఉన్న రాక్షసుని చూచి గోప బాలురు "భలే కృష్ణి! చాలా బాగా చంపావు. లేకపోతే మన ఆవుదూడలను తినడానికి వస్తాడా వీడు. చచ్చాడు దొంగ వెధవ" అంటూ కృష్ణని పాగిడారు. తరువాతఅందరూ తాము తెచ్చుకున్న చబ్ది అన్నము తినడానికి ఆకులు తెచ్చుకొని కూర్చున్నారు. అందరూ తాము తెచ్చుకున్న చల్దలను ఒకలతో ఒకరు పంచుకుంటూ ఆరగించారు. ఆ ప్రకారంగా బృందావనంలో రోజులు నిచ్చింతగా గడుస్తున్నాయి.

ఒక రోజు దూడలగ్నీ మేత మేసాయి. వాటికి గీరు తాగించడానికి దగ్గరలో ఉన్న మడుగు దగ్గరకు తీసుకెళ్లారు గోపబాలురు. దూడలు నీళ్లు తాగుతున్నాయి. ఆ నీటిలో ఒక పెద్ద కొంగ నిలబడి ఉంది. తపస్సు చేసుకుంటున్న మునిమాబిల కళ్లు మూసుకొని ఉంది. ఆ కొంగ ముక్కు బాగా పాడుగ్గా ఉంది. వాడు బకుడు అనే రాక్షసుడు. కృష్ణుని చంపడానికి కంసుడు పంపినవాళ్లలో వీడొకడు. ఇబి గమనించిన కృష్ణుడు వీడు ఏమి చేస్తాడో చూద్దామని ఆ కొంగ దగ్గరగా వెళ్లాడు. బకుడు అనే ఆ రాక్షసుడు తన పాడుగాటి ముక్కుతో కృష్ణుని పట్టుకున్నాడు. కృష్ణుడు "అమ్మో అయ్యో చచ్చానురోయ్" అంటూగిలా గిలా కొట్టుకున్నట్టు నటించాడు. ఇంతలో ఆ బకాసురుడు కృష్ణుని గుటుక్కున మింగాడు. కృష్ణుడు కనపడలేదు. ఇబి చూచి గోపబాలకులు "అమ్మో కృష్ణుని కొంగ మింగేసింబి. ఏం చెయ్యాలి దేవుడోయ్. దేవుడా రక్షించు. .దేవుడా రక్షించు" అంటూకేకలుపెడుతున్నారు.

కొంగ మింగిన కృష్ణుడు కొంగకు మింగుడు పడలేదు. గొంతుకు అడ్డం పడ్డాడు. కొంగకు ఊపిల ఆడలేదు. వీడితో మనకెందుకని కృష్ణుని బయటకు కక్కేసించి కొంగ. కొంగ నోట్లో నుండి బయట పడ్డ కృష్ణని చూచి గోప బాలకులు "దేవుడా మా కిష్టయ్యను రక్షించావా" అంటూ దండాలుపెట్టారు. చప్పట్లు కొట్టారు.

తాను మింగినా చెక్కు చెదరకుండా తన ఎదురుగా నిలబడి ఉన్న బాలుని చూచి బకాసురుడు కోపంతో ఊగిపోయాడు. తన ముక్కుతో కృష్ణుని పాడుస్తున్నాడు. కృష్ణుని పాడిచి పాడిచి చంపాలని వాడి ఆలోచన. కాని కృష్ణుడు బకాసురుడి ముక్కుకు అందకుండా అటు ఇటు పరుగెడుతున్నాడు. అదును చూచి బకాసురుడి ముక్కు పట్టుకున్నాడు. వాడి ముక్కును పట్టుకొని రెండుగా పగలటీసి, రెల్లు గడ్డిని చీల్చినట్టు చీల్చడు. ఆ విధంగా బకాసురుడు చిన్ని కృష్ణుని చేతిలో మరణించాడు. చిన్ని కృష్ణుని చేతిలో అంత పెద్ద కొంగ చావడం చూచి గోపబాలురు అశ్చర్యంతో తలమునకలు అయ్యారు. "ఏమిటీ వింత?" అని గుసగుసలాడుకున్నారు. అంతాతెలిసిన బలరాముడు కృష్ణుని ప్రేమతో కౌగలించుకున్నాడు. కృష్ణుడు నర్తగర్థంగా బలరాముని వంక "మరొకడు చచ్చాడు" అన్నట్టు చూచాడు. బలరాముడు తనలో తాను నవ్వుకున్నాడు.

కృష్ణుడు పేద్ద కొంగసు చంపాడు అన్న విషయం బృందావనం అంతా తెలిసిపోయింటి. కృష్ణుడు క్షేమంగా ఉన్నాడని తెలిసి అంతా ఊపిల పీల్చుకున్నారు. "కొంగ కడుపులోకి పోయి బయటకు రావడం మాటలా. మన కృష్ణుడు యముడికే మొగుడు అయ్యాడు" అని ఛలోక్తిగా అనుకున్నారు.

సందుడికి మాత్రము మనసులో భయం ఎక్కువ అయింది. దానికి తోడు మిగిలిన వారు అందరూ ఇలా అనుకున్నారు. "ఇక్కడికి వచ్చినా కృష్ణుడికి ప్రాణ గండం తప్పడం లేదు. అయినా ఇప్పటికి జలిగిన అన్ని సంఘటనలలో కృష్ణుడు క్షేమంగా బతికి బయటపడుతున్నాడు. కృష్ణుని చంపడానికి వచ్చిన రాక్షసులే నాశనం అవుతున్నారు. కృష్ణుడిని చంపడానికి ఎంత మంది వచ్చినా వారంతా అగ్నిలో పడ్డ మిడతలవలె మాడి పోతున్నారు తప్ప కృష్ణుడిని ఏమీ చేయలేకపోయారు. ఏ దేవుడో కృష్ణుని ప్రతిసాలీ రక్షిస్తున్నాడు." అని ఆ కనపడని దేవుడికి మొక్కుకున్నారు ఆ అమాయక గోపకులు.

నందుడు మాత్రము "ఆనాడు గర్గుడు చెప్పిన మాటలు అక్షరాలా నిజ౦ అవుతున్నాయి. కృష్ణుడు సామాన్య మానవుడు కాడు." అని అనుకున్నాడు.

ఈ ప్రకారంగా బలరాముడు, కృష్ణుడు తమ బాల్య లీలలతో గోకులంలో వాలిని ఆనంద పరుస్తూ తమ బాల్యాన్ని దాగుడు మూతలు, చిక్కుచిక్కుపుల్ల, కోతికొమ్మచ్చి, ఒకలిని ఒకరు ముట్టుకోవడం లాంటి ఆటలు ఆడుకుంటూ గడుపుతున్నారు." అని శు క మహల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు కృష్ణలీలలను బీనుల విందుగా వివలిస్తున్నాడు.

> శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము పదకొండవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> > శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము పన్వెండవ అధ్యాయము.

"పలీక్షిత్ మహారాజా! ఆ ప్రకారంగా కాలం గడుస్తూ ఉంది. సాధారణంగా కృష్ణుడు, బలరాముడు, గోపబాలురు పాద్దుటే చల్ది అన్నం తిని, మధ్యాహ్వం తినడానికి అన్నం కట్టుకొని, ఆవుదూడలను తోలుకొని సమీపములో ఉన్న పచ్చి బయళ్లకు వెళతారు. ఆరోజు మాత్రం తమ చల్దిభోజనాలను వనంలోనే చెయ్యాలని సంకర్మించాడు కృష్ణుడు. అంటే కృష్ణుడు వన భోజనాలుచెయ్యాలని అనుకున్నాడు. ఆ విషయం తన స్వేహితులకు చెప్పాడు. వారంతా సంతోషంగా తలలుఊపారు.

మరునాడు అందరూ పెందరాడే నిద్రలేచారు. కృష్ణడు తన వేణువు ఊదాడు. ఆ వేణునాదానికి బృందావనములో ఉన్న గోప బాలురు అందరూ నిద్ర లేచారు. ముఖాలు కడుక్కొని స్వానాలు చేసారు. చబ్దిమూటలు కట్టుకున్నారు. ఆవు దూడలను తోలుకొని సమీపములో ఉన్న వనములోనికి వెళ్లారు. చేతిలో చిక్కములు, ఆవుదూడలను అబిలించడానికి బెత్తములు, ఊదడానికికొమ్ములు, పిల్లనగ్రోవులు తీసుకొని వెళ్లారు. ఆవు దూడలు ముందు వెళుతుంటే వెనక గోపబాలురు కృష్ణడితో సహా ఎగురుతూ దుముకుతూ వెళు తున్నారు.

అందరూపచ్చిక ఉన్న చోటికి చేరారు. దూడలను మేతకు విడిచారు. తాము చెట్ల కింద చేరారు. చెట్ల కొమ్మలు ఎక్కుతూ, దుముకుతూ పరుగెడుతూ ఆడుకుంటున్నారు. ఒకడు మరొకడి చర్నాకోల ఎత్తుకుపోతే వాడిని తరుము కుంటూ వీడు వెళుతున్నాడు. ఒకడు మరొకడి చద్దిమూట దాచిపెట్టాడు. అది కనపడక వాడు కుయ్యామొర్రో అంటున్నాడు. ఒకడు మరొకడి వేణువు దూరంగా విసిలవేసాడు. దాని కోసరం వాడు పరుగెడుతున్నాడు.వాడు దగ్గరగా రాగానే ఆ వేణువును దూరంగా ఉన్న మరొకడి దగ్గరకు విసురుతున్నాడు. ఆ వేణువు కలవాడు వాడి దగ్గరకు పరుగెడుతున్నాడు. అలా కాసేపు వాడిని ఏడిపించి వాడి వేణువును వాడికి ఇస్తున్నారు. కృష్ణుడు దూరంగా వెళ్ల నిలబడితే కృష్ణుని ముట్టుతోవడానికి గోపబాలురు పోటీలు పడి పరుగెడుతున్నారు. తొంతమంది బూరలు ఈడుతున్నారు. మల కొందరు వేణువులు శ్రామ్హంగా ఈడుతున్నారు. కొందరు పక్షులు అరుస్తుంటే వాటి మాటిల అరుస్తున్నారు. కొందరు పాంసల నడకను అనుకలస్తూ వయ్యారంగా నడుస్తున్నారు. మల కొందరు కొంగలవలె కళ్లుమూసుకొని ఒంటికాలి మీదనిలబడ్డారు. మల కొందరు నెమలి ఆడినట్టు ఆడుతున్నారు. కొందరు అక్కడు ఉన్న కోతి పిల్లలను పట్టుకొని వినోటస్తున్నారు. మల కొందరు కోతులను పట్టుకోడానికి ఒక కొమ్మ మీటి నుండి మరొక కొమ్మ మీటికి కోతుల మాటిల దుముకుతున్నారు. కొందరు కష్టల మాటిల ఒక చోటినుండి మరొక చోటికి దుముకుతున్నారు. కృష్ణుడు కూడా వాలతో కలిసిపోయి ఆడుకుంటున్నాడు. ఆ విధంగా గోపబాలురు అందరూ తమ తమ బాల్యచేష్టలతో ఆనంబిస్తున్నారు.

ఓ పరీక్షిత్మ్ మహారాజా! ఎన్నో జన్హల పాటు యమము, శమము, దమము మొదలగు నియమములనుపాటిస్తూ, చిత్తమును, శరీరమును అదుపులో పెట్టుకొన్న యోగులు కూడాఆ పరమాత్త, సాన్నిధ్యమును పాందలేకపోతున్నారు. కానీ ఈ అమాయక గోపబాలురు నిరంతరము కృష్ణుని తమ ముందుంచుకొని, ఆయనను తాకుతూ, ఆయనతో ఆడుకుంటూ వినోబిస్తున్నారు. వాల అదృష్టము వర్ణింపనలవికాదు కదా!

పలీక్షిత్ మహారాజా! ఆ ప్రకారంగా గోప బాలురు కృష్ణునితో చేల ఆడుకుంటూ ఉంటే అఘాసురుడు అనే రాక్షసుడు కృష్ణుని చంపడానికి అక్కడకు వచ్చాడు. ఈ అఘాసురుడు పూతనకు, బకాసురునికి సోదరుడు.ఈ అఘాసురుని ధాటికి దేవతలు కూడా భయపడతారు. అటువంటి అఘాసురుడు కంసుడు పంపగా తన సోదలిని వెతుక్కుంటూ బృందావనమునకు వచ్చాడు. గోపబాలురతో ఆడుకుంటున్న కృష్ణని చూచాడు.

"బీడేనా నా సోదల పూతనను, నా సోదరుడు బకాసురుని చంపింది. ఈ రోజు ఈ బాలుని చంపి నా సోదలీ సోదరులమనస్సుకు శాంతి కలిగిస్తాను. ఈ బాలుని చంపడం నా సోదలీ సోదరులకు తిలోదకాలు ఇవ్వడం లాంటిది. బీడిని, ఈ గోపబాలురను చంపితే ఈ బృందావనలో ఉన్న వారందరూ చచ్చిన తమ సంతానముతో పాటు చస్తారు. కాబట్టి ముందు ఈ కృష్ణుని చంపాలి." అని నిశ్చయించుకున్నాడు అఘాసురుడు.

ఆ అఘాసురుడు వెంటనే ఒక పెద్ద కొండచిలువగా మాలి పోయాడు. వాడి నోరు పెద్ద కొండ గుహలాగా ఉంది. కృష్ణుడు, ఇతర గోపబాలురు ఆడుకునే స్థలం దగ్గర వాలికి కనపడేటట్టు తన నోరు కొండ గుహలాగా తెలిచి కదలకుండా పడుకొనిఉన్నాడు. గోపబాలురలో ఒకడు దాని దగ్గరకు పోయి "ఒరేయ్ ఇదేదో కొండగుహ లాగా ఉందిరా. ఇందులో ఏముందో చూద్దామా" అని అలిచాడు. అందరూ అక్కడకు చేరుకున్నారు. వాలలో ఒకడు "ఇటిఅచ్చం పాము నోరు తెలిస్తే ఎలా ఉంటుందో అలా ఉందిరా!" అని అన్నాడు. మరొకడు "బాగా చెప్పావురా. కానీ, ఇటి నిజంగా కొండ గుహ అంటావా లేక మనలను చంపడానికి వచ్చిన పెద్ద పాము నోరు తెలచి పడుకొని ఉందా! చూడు దాని కోరలు ఎలా కత్తులమాటిల ఉన్నాయో. బీనినోరు ఆకాశమంత ఉంది. పైగా ఇది తననాలుక బయటకు చాచి పెట్టింది. బీని నాలుక నున్నని రహదాలలా ఉందిరా. అమ్మో! అది విడిచే గాలి ఎంత వేడిగా ఉంది. మాడిపోయేటట్టు ఉన్నాము. మనం బీని జోలికి పోవద్దు." అని అన్నాడు ఒక గోపబాలుడు. మరొకడు ముందుకు వచ్చి "ఇది మనలనేంచేస్తుందిరా. ఇదివరకు వచ్చిన కొంగ రాక్షసుడి మాటల చస్తుంది. కృష్ణుడు మన పక్కనుండగా మనకు భయమేంటిరా. పదండి బీని అంతు చూద్దాము." అని అన్నాడు ధైర్యంగా.

వీలమాటలను విని కృష్ణుడు నవ్వుతున్నాడు. కృష్ణుడి నవ్వు చూచి అందలకీ ధైర్యము వచ్చింది. అందరూ చప్పట్లు కొట్టుకుంటూ అఘాసురుడు చాచిన నాలుక మీదుగా వాడి నోట్లోకి ప్రవేశించారు. కృష్ణుడు కంగారుపడ్డాడు. " అయ్యో! ఇది మామూలు సర్వంకాదు. నన్ను చంపడానికి వచ్చిన రాక్షసుడు. వీరందరూ తనను నమ్ముకొని ఈ సర్వం నోట్లోకి వెళుతున్నారు. ఇప్పడు ఎలాగా" అంటూ వారందలనీ వద్దు వద్దు వెళ్లవద్దు అని అడ్డుపడ్డాడు కృష్ణుడు. అప్పటికే ఆలస్యం అయి పోయింది. గోపబాలురు అందరూ పరుగు పరుగున ఆ సర్వం పాట్టలోకి వెళ్లపోయారు.

అందరూ వచ్చారు కానీ ఇంకా కృష్ణుడు రాలేదు. అందుకని కృష్ణుడు వచ్చేవరకూ, గోపబాలురను మింగకుండా, కృష్ణుని కొరకు ఎదురు చూస్తున్నాడు అఘాసురుడు. అప్పటికే అఘాసుని పాట్టలోకి వెళ్లి పోయిన తన స్నేహితులు జీర్ణం అయిపోయారేమో అని భయపడ్డాడు కృష్ణుడు. "ఇప్పుడేం చెయ్యాని? వీడిని చంపితే వీడితో పాటు గోప బాలురు మరణిస్తారు. గోపబాలురను కాపాడాలంటే వీడిని చంపకూడదు. వీడిని చంపాలి కానీ గోపబాలురను కాపాడాలి. ఇబి ఎలాగ?"అని ఆలోచిస్తున్నాడు కృష్ణుడు.

ముందు ఈ రాక్షసుని చంపడమే ఉత్తమమైనమార్గము అనుకున్నాడు. వెంటనే తానుకూడా ఆ రాక్షసుని నోట్లోకి ప్రవేశించాడు. కృష్ణుడు తన నోట్లోకి రాగానే అఘాసురుడు నోరు మూసాడు. కాని కృష్ణుడు వాడి గొంతుకు అడ్డం పడ్డాడు. నిలువుగా అడ్డంగా పెరగసాగాడు. కృష్ణుడు అఘాసురుడి గొంతు అంతా నిండి పోయాడు. అఘాసురుడికి ఊపిల ఆడటం లేదు. గొంతు పగిలిపోయేటట్టు ఉంది. గిలా గిలా కొట్టుకుంటున్నాడు. కృష్ణుడు మాత్రము తన శలీరాన్ని పెంచుతూనే ఉన్నాడు. ఊపిల ఆడకపోవడంతో అఘాసురుడి ప్రాణాలు, తలను పగులగొట్టుకొని బయటకు వెళ్లపోయాయి.

అఘాసురుడు మరణించిన తరువాత కృష్ణుడు అఘాసురుని పాట్టలోకి వెళ్లాడు. అక్కడ గోప బాలురు అందరూ చచ్చిపడి ఉన్నారు. వాలి సందలినీ తన అమృతతుల్కమైన చూపులతో బతికించాడు. అందరూ గుహ మాటల తెరుచుకొని ఉన్న ఆ పాము నోట్లో నుండి బయటకు వచ్చారు. పరమాత్త చేతిలో మరణించిన ఆ అఘాసురుని శలీరములోనుండి ఒక జ్యోతి బయటకు వచ్చి ఆకాశంలో వెలుగుతూ ఉంది. శ్రీకృష్ణుడు అఘాసురుని శలీరంలోనుండి బయటకు రాగానే, ఆ జ్యోతి కృష్ణునిలో ఐక్యం అయింది.

ఇదంతా పైనుండి చూస్తున్న దేవతాగణములు కృష్ణుని మీద పూలవాన కులిపించారు. జయజయధ్వానాలు చేసారు. కృష్ణుని మహిమను వేనోళ్ల పాగిడారు. ఒక్క స్వర్గలోకమే కాదు బ్రహ్తా లోక వాసులందరూ కృష్ణుని లీలలను పాగుడుతూ జయజయధ్వానాలు చేస్తున్నారు. అప్టరసలు నృత్యం చేస్తున్నారు. గంధర్వులు పాడుతున్నారు. వివిధములైన వాయిద్యములు వాయిస్తున్నారు. కొందరు స్తాత్రపాఠాలు చదువుతున్నారు.

వారు చేస్తున్న జయజయధ్వానాలు బ్రహ్హాదేవుని చెవిని పడ్డాయి. ఆ కోలాహలం ఏమిటో తెలుసుకుందామని బ్రహ్హాదేవుడు అక్కడకు వచ్చాడు. జలగింది తెలుసుకున్నాడు. చిన్నికృష్ణుని మహిమను చూచి ఆశ్చర్యపడ్డాడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! కృష్ణుడు కొండ చిలువ రూపంలో ఉన్న అఘాసురుని చంపాడు కదా! ఆ కొండ చిలువ శరీరము ఆ అడవిలో అలాగే ఎండకు ఎండి పోయింది. చనిపోయేటప్పడు అది తెలచిన నోరు అలాగే పెద్ద కొండగుహలాగా ఉంది. దూడలను మేపడానికి వచ్చిన గోపబాలురు ఆగుహలో దూల ఆడుకుంటున్నారు. బృందావనములో ఉన్న వారుకూడా అఫ్ఫడఫ్ఫడు వచ్చి ఎండిపోయిన కొండచిలువ శరీరాన్ని ఆశ్చర్యంగా చూస్తున్నారు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! కృష్ణుడు అఘాసురుని చంపడం ఆయన ఐదవ సంవత్యరంలో జలగింది. కాని గోపబాలురు అందరూ ఆ సంఘటన కృష్ణుని ఆరవ సంవత్యరంలో జలగిందని బృందావనములో రకరకాలుగా వల్ణంచి చెప్మారు. ఎలాగంటే, పాద్దుటే చబ్ది అన్నాలు కట్టుకొని వెళ్లారు. వనములో తిన్నారు. అఘాసురుడు వాళ్లనుమింగాడు. కృష్ణుడు అఘాసురుని చంపాడు. గోపబాలురను బయటకు వచ్చారు. మధ్యాహ్న భోజనాలు చేసారు. అదే రోజు సాయంత్రం గోపబాలురు ఇంటి వస్తూ ఆ కొండచిలువ శలీరాన్ని చూచారు. అప్పటికి అబి ఎండిపోయి ఉంబి. ఉదయం చచ్చిన కొండ గిలువ సాయంత్రానికి ఎండి ఒరుగు ఎలా అవుతుంబి!

సాక్షాత్తు పరమాత్త, అవతార మైన కృష్ణని విషయంలో ఇదేమీ అసాధ్యం కాదు. విచిత్రము అంతకంటే కాదు. అంతెందుకు కృష్ణని చంపడానికి వచ్చిన అఘాసురుడుకూడా కృష్ణని స్వర్శచేత తాను చేసిన పాపములను పోగొట్టుకొని మోక్షమును పాందాడు. భగవంతుని రూపమును బలవంతంగానైనా ఒక్కసాలి మనసులో నిలుపుకుంటే, అటువంటి జీవుడికి మోక్షం ప్రసాబిస్తాడు పరమాత్త. పరమాత్త, అనుగ్రహము ఉంటే సకల జీవులకు ఆత్తసుఖానుభూతి కలుగుతుంది. మాయు పూల్తగా తొలగిపోతుంది. అటువంటిది, పరమాత్త, స్వరూపుడైన కృష్ణడు స్వయంగా అఘాసురుని శలీరంలోకి ప్రవేశించిన తరువాత, అఘాసురునికి మోక్షం కలగడంలో వింత ఏముంటుంది!" అని అన్నాడు శుకమహల్న.

అఫ్ఫడు పలీక్షిత్ మహారాజుకు ఒక సందేహం కలిగింట. శుక మహల్షని ఈ విధంగా అడిగాడు. "మహల్షీ! ఉదయం చెచ్చినకొండ చిలువ సాయంత్రానికి ఎలాఎండి పోయింటి. ముందు కాలంలో జలిగిన విషయం తరువాతి కాలంలో జలిగినట్టు ఎలా భ్రమ కలుగుతుంటి. కృష్ణుని ఐదవ సంవత్యరంలో జలిగిన అఘాసుర వధ కృష్ణుని ఆరవ సంవత్యరంలో జలిగినట్టు బృందావన వాసులు, గోపబాలురు ఎలా భావించారు. ఆ ఒక్క రోజులో కృష్ణుడి వయసు సంవత్యరం పెలిగిందా! ఈ సంవత్యరం పాటు గోపబాలురు ఎక్కడ

ఉన్నారు! ఏమి చేస్తున్నారు! నాకంతా అయోమయంగా ఉంది. ఈ విషయం నాకు వివరంగా చెప్పండి. వినడానికి చాలా కుతూహలంగా ఉంది." అని అన్నాడు.

పరీక్షిత్ మహారాజు ఆ విధంగా అడగగానే శుకమహల్న ఒక్కసాలగా తన మనసులో కృష్ణుని ధ్యానించాడు. ఆయన శరీరం అంతా పులకలంచింది. కాసేపు సమాభి స్థితిలోకి వెళ్లిపోయాడు. అప్పడు జలగిన విషయములను ఒక్కసాల గుర్తుకు తెచ్చుకున్నాడు. నెమ్మచిగాకళ్లు తెలచాడు. పరీక్షిత్ మహారాజుతో ఇలా చెప్పసాగాడు.

> శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము పన్నెండవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> > త్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము పదమూడవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఇఫ్ఫడు నీవు అడిగిన ప్రశ్న చాలాగొప్పటి. నీ వంటి ఏకాగ్రభక్తులు అడగ వలసిన ప్రశ్న అడిగావు. నీ వంటివారు ఎల్లఫ్ఫడు ఆపరమాత్త్తయొక్క లీలలను వినడంలో ఆసక్తి చూపుతుంటారు అనడంలో సందేహము లేదు. నీవు అడిగిన విషయము భగవంతుని యొక్క తత్వమునకు సంబంధించినటి. అతి రహస్యము. కాని, నీవు కృష్ణభక్తుడవు కాబట్టి నీకు చెబుతున్నాను. ಎందుకంటే, గురువులు తమ ప్రియమైన శిష్కులకు అత్యంత రహస్తములైన విషయములను కూడా చెబుతుంటారు కదా!

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! నీకు కృష్ణుడు అఘాసురుని చంపి గోపబాలురను రక్షించాడని, ఆ సాయంత్రం అందరూ ఇళ్లకు వెళ్లారనీ, ఇళ్లకు వెళుతూ ఉంటే వాలకి సంవత్యరం పాటు ఎండిపోయి ఉన్న కొండచిలువ శరీరం కనిపించిందనీ, గోపబాలురు అంతా కృష్ణుడు ఆరోజు ఉదయమే కొండచిలువను చంపాడని చెప్పుకున్నారని చెప్పానుకదా! అంటే కృష్ణుడి ఐదవ సంవత్యరంలో జలగిన సంఘటన వాలకి కృష్ణుడు ఆరవ సంవత్యరములో ఉండగా జలగినట్టు అనిపించింది. అంటే ఒక సంవత్యరము తరువాత తెలిసింది అన్నమాట. అది ఎలా జలగిందంటే.......

కృష్ణుడు కొండచిలువ (అఘాసురుని) చంపిన తరువాత మరలా అందరూ తాము అంతకుముందు ఆడుకుంటూ ఉన్న సరోవర తీరానికి చేరుకున్నారు. అందలికీ ఆకలి వేసించి. బువ్వ తిందామని అనుకున్నారు. అప్పటికే ఆవుదూడలు కడుపు నిండా పచ్చిగడ్డి తిని ఆ సరోవరములో స్వచ్ఛమైన నీటిని కడుపారా తాగుతున్నాయి. ఆవుదూడలు కడుపునిండా నీరు తాగిన తరువాత, గోపబాలురు అందరూ వాటిని ఆడుకోడానికి స్వేచ్ఛగానిడిచి పెట్టారు.

అందరూ చెట్లకింద అన్నాలు తినడానికి కూర్చున్నారు. అందరూ ఒకల దగ్గరగా ఒకరు గుండ్రంగా కూర్చున్నారు. మధ్యలో చిన్ని కృష్ణుడు కూర్చున్నాడు. అందరూ కృష్ణుని చూస్తున్నారు. చెట్ల ఆకులతో దొప్పలు చేసుకొని ఆ దొప్పలలో అన్నం పెట్టుకొని తింటున్నారు. ఒకరు తెచ్చుకున్న పదార్థములనుమరొకరు రుచి చూస్తున్నారు. అందరూ తాముతెచ్చిన పదార్థములను కృష్ణునికి పెట్టి తినిపిస్తున్నారు.

"కృష్ణి! ఈ ఊరగాయ చూడు ఎంత రుచిగాఉందో. కాస్త తిను" అంటూ కృష్ణుని నోటికి అంబిస్తున్నారు. గోపబాలురు అందరూ తాము తెచ్చినబి పక్క వాళ్లకు పెట్టి వారు తెచ్చుకున్నబి తాము తింటున్నారు. కృష్ణుడు కూడా తన వేణువును తాను నడుముకట్టుకున్న ధట్టీలో దోపి, ఎడమ చంకలో ఊదుకునే బూరను పెట్టుకొని, కుడి చంకలో దూడలను అబిలించే బెత్తమును పెట్టుకొని, ఎడమచేతిలో ఆకు దొప్ప, ఆ దొప్పలో మీగడ పెరుగు అన్నము పెట్టుకొని, కుడి చేతి వేళ్ల సందున ఊరగాయ ముక్కలు పెట్టుకొని, దొప్పలో అన్నం తింటూ, ఊరగాయ ముక్కలను నంజుకుంటూ, నవ్వుతూ, నవ్విస్తూ, కేలంతలు కొట్టుకుంటూ భోజనం చేస్తున్నాడు చిన్ని కృష్ణుడు. దేవతలు ఈ వింత దృశ్యాన్ని పైనుండి చూసి ఆనంబిస్తున్నారు.

వీరందరూ ఈ ప్రకారంగా చెట్ల నీడలో కూర్చుని అన్నం తింటుంటే, ఆవుదూడలు గెంతుతూ గెంతుతూ వాలకి దూరంగా వెళ్లాయి. ఈ విషయాన్ని ఒకడు చూచాడు. "కృష్ణి! మన ఆవుదూడలు కనిపించడం లేదు. ఈఅడవిలో ఎక్కడ తప్పిపోయాయో ఏమో!" అని కంగారుగా అన్నాడు. ఆ మాటలు విన్న కృష్ణుడు లేచి "ఏం భయం లేదు. మీరు అన్నాలు తింటూ ఉండండి. నేను వెళ్ల ఆవుదూడలను వెతికి తోలుకొని వస్తాను." అని అంటూ కృష్ణుడు చేతిలో ఉన్న మీగడ పెరుగు అన్నంముద్దను కొంచెం కొంచెంగా తింటూ అవులను వెదకడానికి వెళ్లాడు. ధట్టిలో వేణువు, చంకలో బెత్తము, ఎడమ చేతిలో పెరుగు అన్నం ముద్ద, కుడి చేతి వేళ్ల మధ్య ఊరకాయ ముక్కలు నంచుకుంటూ, పెరుగుఅన్నం తింటూ, తప్పిపోయిన ఆవు దూడలను వెతుక్కుంటూ వెళుతున్నాడు కృష్ణుడు. అడవి అంతా గాలిస్తున్నాడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! కొండచిలువరూపంలో ఉన్న అఘాసురుని చంపినపుడు బ్రహ్మలోక వాసులందరూ పైనుండి చూచి కోలాహలంగా మాట్లాడుకుంటుంటే, అదేమిటో చూద్దామని బ్రహ్మకూడా బయటకు వచ్చాడని చెప్పానుకదా! బయటకు వచ్చిన బ్రహ్మదేవుడు కృష్ణుడు అఘాసురుని చంపడం, చెట్లకింద భోజనాలు చెయ్యడం చూచాడు. లోకపాలకులకు పాలకుడు, అనంత విశ్వాన్ని తన కడుపులో దాచుకున్నవాడు, నిరాకారుడు, నిర్గుణుడు, తనతండ్రి అయిన విష్ణమూల్త ఈ ప్రకారంగా లీలలు చేయడం చూచి ఆడ్చర్యపోయాడు. బ్రహ్మదేవుని ఆహంకారం ఆవహించింది. ఈకృష్ణుని శక్తి ఏపాటితో చూద్దామని అనుకున్నాడు. ఆవుదూడలను అన్నిటినీ మాయం చేసాడు. వాటి స్పృహ పోగొట్టి సమీపంలో ఉన్న కొండ గుహలో దాచాడు. ఇప్పడు కృష్ణుడు ఏ లీల చేసి ఆవుదూడలను రక్షిస్తాడో చూద్దామని ఆతురతగా చూస్తున్నాడు బ్రహ్మదేవుడు.

కృష్ణుడు ఎంత వెబికినా ఆవుదూడలు కనిపించలేదు. ఇంక వెబికి లాభం లేదని తిలిగి తాము అన్నాలు తింటున్న చెట్టు కింబికి వచ్చాడు. ఇప్పడు బ్రహ్మదేవుడు చెట్టు కింద ఉన్న గోపబాలురను కూడా మాయం చేసాడు. వాలికి కూడా స్తృహ తప్పించి, ఆవుదూడలను ఉంచిన కొండ గుహలోనే దాచాడు. కృష్ణుడికి ఆవుదూడలు కనిపించలేదు. తన స్నేహితులైన గోపబాలురు కూడా కనిపించలేదు. వీళ్లంతా ఎక్కడకు పోయారా అని చుట్టుపక్కల వెటికాడు. ఎక్కడా గోపబాలురు కనిపించలేదు. కృష్ణుడు ఆలోచించాడు. ఇబి అంతా తన కుమారుడు బ్రహ్హుదేవుని చిలిపి చేష్ట అని తెలుసుకున్నాడు. తాను తలుచుకుంటే వెంటనే బ్రహ్హుదేవుడు చేసిన మాయను పటాపంచలు చేసి గోపాలురను, ఆవుదూడలను తిలగి తన వద్దకు రష్పించుతోగలడు. కాని అలా చేయలేదు. కానీ, బ్రహ్హుదేవుడు ఎంతకాలం ఆవు దూడలను, గోపాలురను దాచిపెడతాడో చూద్దాం అనుకున్నాడు.

బ్రహ్హదేవుడు చేసిన మాయకు ప్రతి మాయ చేద్దామని అనుకున్నాడు కృష్ణుడు. ఒకటిగా ఉన్న కృష్ణుడు అనేకం అయ్యాడు. తానే అవుదూడలుగానూ, గోపబాలురుగానూ మాలి పోయాడు. వాలి చేతులలో ఉన్న వేణువులు, బెత్తములు, బూరలు, అన్నము ముద్దలు, ఊరగాయముక్కలు అన్నీ తానేఅయ్యాడు. ఆ గోపబాలకులు ఎలా ఉంటారో,ఎలా ప్రవల్తిస్తారో, ఎలా నడుస్తారో, ఎలా మాట్లాడతారో అలాగే అన్నీ యధాతథంగా అనుకలించసాగాడు. ఇప్పడు తన చుట్టు గోపబాలురు ఉన్నారు. దూరంగా ఆవుదూడలు పచ్చిక మేస్తున్నాయి. యధాప్రకారంగా వాలి మధ్య నిలబడి ఉన్నాడు కృష్ణుడు. కృష్ణుడిని మధ్యలో కూర్చోపెట్టుకొని అందరూ అన్నాలు తింటున్నారు. ఆవుదూడలు పచ్చిక మేస్తున్నాయి. (అంతారామమయం అన్నాడు రామదాసు. ఇక్కడ అంతా కృష్ణమయం అయింది.)

సాయంత్రం కాగానే, అన్నీ తానే అయిన కృష్ణుడు, వేణువు ఊదుకుంటూ, ఏమీతెలియని వాడి వలె, అన్నీ తానే అయిన ఆవుదూడలు, గోపబాలురతో సహా తమతమ ఇళ్లకు వెళ్లాడు. కృష్ణుడు ఒక్కొక్క గోప బాలునికి వాడి ఆవుదూడలను అప్పగించాడు. తాను కూడా గోప బాలుర రూపంతో, ఆవుదూడల రూపంతో వాల వాల ఇళ్లలో ప్రవేశించాడు. ఆ ప్రకారంగా ఎవలి ఇళ్లకు వాళ్లు వెళ్లారు. ఆవు దూడలు కూడా తమ తమ తల్లుల వద్దకు వెళ్లి పాలుతాగుతున్నాయి.

కృష్ణుని వేణు గానం విన్న గోపబాలుర తల్లులు తమ కుమారులు అడవి నుండి తిలగి వచ్చారని గబ గబా బయటకు వచ్చారు. గోపబాలుర రూపంలో ఉన్న కృష్ణుని అక్కున చేర్చుకొని ముద్దులాడారు. స్వానం చేయించి వేడి వేడి అన్నం తినిపించారు. కృష్ణుడు కూడా గోపబాలుర రూపంలో వాలి వాలి తల్లులకు సంతోషాన్ని చేకూర్చాడు.

ప్రతిరోజూ ఆ గోపబాలురు ఏమేమి చేస్తారో ఆ పనులన్నీ కృష్ణుడు చేసేవాడు. అదే మాటిల ఆవుదూడల రూపంలో ఉన్న కృష్ణుడు ప్రతిరోజూ ఆవు దూడలు ఏమేం చేస్తాయో ఆ పనులన్నీ తుచ తప్పకుండా చేసాడు. గోవులు కూడా దూడల రూపంలో ఉన్న కృష్ణుని తమ బిడ్డలు అనుకొని కడుపునిండా పాలు చేపేవి. ఆ ప్రకారంగా బృందావనములో ఉన్న గోప కాంతలకు కృష్ణుని మీద మాతృభావము పాంగి పారలింటి. కృష్ణుడు కూడా బృందావనములో ఉన్న గోపస్త్రీలు అందరూ నా తల్లులు అనే భావనతో వాల మాతృత్యాన్ని మనసారా చవిచూచాడు. బృందావనములో ఉన్న గోపకాంతలకు కూడా కృష్ణుని

మీద మాతృప్రేమ మొదటి నుండీ ఉంది. సాక్షాత్తు కృష్ణుడే తమ కుమారుని రూపంలో తమ వద్ద ఉన్నఫ్ళడు ఆ పుత్రప్రేమ రెండింతలు అయింది.

ఆ ప్రకారంగా కృష్ణుడు తానే అందరు గోపబాలురుగానూ, ఆవు దూడలు గానూ ఒక సంవత్సరము పాటు ఆడుకున్నాడు. అసలు గోపబాలురు, ఆవు దూడలు బ్రహ్హదేవుని మాయచేత ఆ కొండ గుహలో స్పృహతప్పి పడి ఉన్నారు. ఆ ప్రకారంగా భూమి మీద ఒకసంవత్సరం గడిచింది. బ్రహ్హదేవుడి కాలమానం ప్రకారము తృటికాలము గడిచింది. భూమి మీద సంవత్సరము పూల్త కావడానికి ఇంకా ఐదు రోజులు మిగిలి ఉంది.

అగ్నీ తానే అయిన కృష్ణుడు, ఒకరోజు తన అన్న బలరామునితో సహా, అగ్నీతానే అయిన గోపబాలురు, ఆవుదూడలతో సహా సమీపములో ఉన్న అడవిలోకి వెళ్లాడు. ఆ సమయంలో ఈ ఆవు దూడలకు తల్లులు అయిన ఆవులను మేపడానికి బృందావనములో ఉన్న గోపకులు ఆవులను పక్కనే ఉన్న గోవర్ధన పర్వతము మీబికి తోలుకెళ్లారు. కృష్ణుడు, అగ్నీ తానే అయిన ఆవు దూడలను గోవర్ధన పర్వతము కింద ఉన్న పచ్చిక బయుళ్లలో మేతకు వబిలిపెట్టాడు.

ఎత్లైన ప్రదేశములో మేత మేస్తున్న ఆవులు, కింద పచ్చిక తింటున్న తమ దూడలను చూచాయి. కృష్ణుడే ఆవు దూడల రూపంలో ఉన్న దూడలను చూడగానే ఆ గోవులకు తమ దూడల మీద ప్రేమ పెల్లుబికింది. తమ కాపరులను కూడా లెక్కచెయ్యకుండా ఎగురుతూ దుముకుతూ తమ దూడల వద్దకు పరుగెత్తాయి.

ఉన్నట్టుండి ఆవులు అలా కొండ కింబికి పరుగెత్తడం చూచిన గోపకులు వాటి వెంట పడ్డారు. వాటిని ఆపడానికి నానాతంటాలు పడ్డారు. కోపంతో వాటిని కొడుతున్నారు. కాని ఆవులు గెంతుతూ దూకుతూ తమ దూడల వద్దకు పరుగెత్తాయి. తమ దూడలను చూడగానే వాటి పాదుగుల నుండి పాలు కారడం మొదలుపెట్టాయి. ఆవులు తమ తమ దూడల శరీరాలను నాకుతున్నాయి. వాసన చూస్తున్నాయి. దూడలు కూడా తమ తల్లుల పాదుగులను కుడుస్తూ పాలు తాగుతున్నాయి.

ఆ గోవులను పట్టుకునేందుకు వాటి వెంట పరుగెత్తుతూ కింటికి వచ్చిన గోపకులు కూడా కొండ కింద ఆవు దూడలను మేపుతున్న తమ కుమారులను చూచారు. ఆవుల మీద వాలికి ఉన్న కోపం ఎగిలిపోయింది. వారు కూడా పరుగు పరుగున తమ పుత్రుల వద్దకు వచ్చారు. వారు తమ కుమారులను కౌగలించుకొని నుదుట ముద్దుపెట్టుకొని తమ సంతోషాన్ని వెల్లడించారు. అలా కొంచెం సేపు ఉన్న తరువాత ఆ గోపాలురు తమ గోవులను తోలుకొని కొండమీటికి వెళ్లపోయారు.

ఇదంతా చూస్తున్న బలరామునికి ఒక సందేహంకలిగింటి. రోజూ చూచే ఆవుదూడలే కదా. మల ఈ రోజు గోవులకు తమ దూడల మీద ఇంత మమకారం ఎలాకలిగింటి. అలాగే గోపాలురకు కూడా తమ పుత్రులమీద ఉన్నట్టుండి ఇంత మమకారం ఎలా పుట్టింటి. ఇదంతా అయోమయంగా ఉంటి. వీళ్లను ఏదైనా రాక్షస మాయ ఆవహించిందా! లేక కృష్ణుడే ఈ మాయ సృష్టించాడా. నేను కూడా ఈ మాయలో పడ్డాను ఉంటే ఇబి తప్పకుండా విష్ణమాయ అయి ఉ ంటుంబి." అని అనుకున్వాడు బలరాముడు.

తనజ్ఞాన నేత్రంతో చూచాడు బలరాముడు.. అఫ్మడు ఆశ్చర్యంగా గోపబాలురు, ఆవుదూడలు అందరూ కృష్ణుని రూపంలో కనిపించారు. గోపబాలురు, ఆవు దూడలు అన్నీ కృష్ణుని రూపంలో దర్శనం ఇచ్చాయి. ఇంతమంది కృష్ణులా! ఇదంతా కృష్ణమాయ అనుకుంటూ వెంటనే కృష్ణుని వద్దకు వెళ్లాడు.

"కృష్ణి! ఇదంతా ఏమిటి! బృందావనములో ఉన్న ప్రజలు అందరూ దేవతాగణములనీ, గోవులు అన్నీ ఋషిగణములు అనీ నాకు తెలుసు. ఈవ్యవహారం చూస్తుంటే నాకు అలా అనిపించడం లేదు. ఇప్పడు గోవులు, గోపబాలురు అందరూ నీ రూపంతో కనపడు తున్నారు. నాకేమీ అర్ధం కావడం లేదు. ఇంతకూ ఏంజలగింది. నాకు వివలించు." అని అడిగాడు బలరాముడు.

కృష్ణుడు తాను అఘాసురుని చంపడం, ఇంతలో బ్రహ్హే తన మాయను ప్రయోగించి ఆవుదూడలను, గోపబాలురను మాయం చెయ్యడం, తాను ఆవుదూడలుగా, గోపబాలురుగా వాల రూపాలు ధలంచడం, ఒక సంవత్వరం నుండి ఇదంతా జరుగుతూ ఉండటం...అంతా వివరంగాచెప్మాడు కృష్ణుడు. ఈ సంవత్యరకాలము బ్రహ్హగాలకి తృటి కాలం గడిచినట్టుగా ఉంది. తాను మాయం చేసిన ఆవుదూడలు, గోపబాలురు ఎలా ఉన్నారో చూద్దామనుకున్నాడు బ్రహ్హ. తాను దాచిపెట్టిన గుహలో గోపబాలురు, ఆవుదూడలు క్షేమంగా ఉన్నట్టు గ్రహించాడు. కృష్ణుడు పంచేస్తున్నాడో అని కృష్ణుని వంక చూచాడు. బ్రహ్హగాలకి ఆశ్చర్యం వేసింది. తాను గుహలో దాచి పెట్టిన ఆవుదూడలు, గోపబాలురు యథాతథంగా కృష్ణుని వద్ద ఉన్నాయి.

బ్రహ్మతనలో తాను ఇలా అనుకున్నాడు. "ఏమిటీ మాయ! నేను దాచి పెట్టిన గోపబాలురు, గోవత్యములు అన్నీ గుహలో సుషుప్తావస్థలో ఉన్నాయి. అవే దూడలు, ఆ గోపబాలురు కృష్ణనితో ఆడుకుంటున్నారు. ఇది ఎలా సాధ్యం? ఈ బాలురు, అవుదూడలు ఎక్కడి నుండి వచ్చాయి. ఇంతకూ తాను దాచి పెట్టిన వారు అసలైన గోపబాలురా లేక ఇక్కడ కృష్ణునితో ఆడుకుంటున్న వారు అసలైన గోపబాలురా! అసలు ఏదో కల్పితం ఏదో తెలుసుకోలేకపోతున్నాను. ఏమీ అర్థం కావడం లేదు." అని తనలో తాను తల్కించుకుంటున్నడు బ్రహ్హు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! బ్రహ్హ సాక్షాత్తు విష్ణవు కుమారుడు. ఈ మోహములకు అతీతుడు. అటువంటి బ్రహ్హ కృష్ణని తన మాయలో పడవేయబోయి తానే కృష్ణని మాయలో పడ్డాడు. సూర్యుని వెలుగు ముందు మిణుగురు పురుగుల వెలుగు వెలవెలబోయినట్టు, విష్ణమాయ ముందు బ్రహ్హదేవుని మాయ ఎందుకూ పనికిరాకుండా పోయింది.

ఆ పకారంగా ఆలో-చించిన బహ్హ మరొక సాల కృష్ణుని వద్ద ఉన్న గోప బాలుర వంక, గోవత్యముల వంక చూచాడు. మరలా ఆశ్చర్యపోయాడు. బ్రహ్మకు గోపబాలురు, ఆవు దూడలు కనపడలేదు. వాలి స్థానంలో వందలమంది కృష్ణులు కనపడుతున్నారు. అందరూ పీతాంబరములు కట్టుకొని, నెమలి పించములు పెట్టుకొని శ్వామల వర్ణంతో మురఇ వాయిస్తూ కనపడ్డారు. అందలకీ విష్ణమూల్త మాబిల ನಾಲುಗು ಭುಜಾಲು, ಕಂಖಮು, చకము,ಗದ ಮುದಲಗು ಆಯುಧಮುಲು, తలమీద నవరత్నఖచిత కిలీటములు, చెవులకు కుండలములు, మెడలో వనమాలలు, తులసి మాలలు, కంఠసీమలో కౌస్తుభమణి, చేతులకు కంకణములు, పాదములకు నూపురములు (కడియాలు) ఈ ఆభరణములతో మెలిసిపోతున్నారు. వారందల పెదవుల మీద మెలిసే చిరునవ్వులో సత్వగుణము, క్రీగంటి చూపులో రజోగుణము కనపడుతున్నాయి. వారందరూ అచ్చు విష్ణమూర్తులవలె కనపడుతున్నారు. బ్రహ్తాగాల కళ్లకు వార౦తా భూత,వర్తమాన,భవిష్<u>త</u>్త్ ෂ ప్రదేశం అంతా నిండిపోయింది. లోకంలో ఉన్న కబిలేవి, కదలనివి అన్నీ చేతనత్వము పాంది శ్రీహాల రూపములను ఉపాసిస్తున్నాయి. వారందరూ అణిమాబి అష్టసిద్ధలతోనూ, మహత్తత్వము మొదలగు 24 తత్వములతోనూ కూడుకొని ఉన్నారు. కాలము, స్వభావము, సంస్కారము, కామము, కర్త, సత్వరజస్త్రమోగుణములు అన్నీ పరమాత్త స్వరూపములనుసేవిస్తున్నాయి.

ఈ ప్రకారంగా బ్రహ్త్ గారు అంతా విష్ణమయం అయిన గోపబాలురను, గోవత్నములను చూచాడు. బ్రహ్తాగాలకి మనసులో కలత, ఆశ్చర్యము ఒకేసాల కలిగాయి. ఆయన కాళ్లు చేతులు ఆడటం లేదు. కదలికలేని మట్టి బొమ్మలాగా నిలబడి పోయాడు.

ఇదంతా ఏమిటో? ఎలా జలగిందో? బ్రహ్మాగాలకి అర్థం కావడం లేదు. అంతా అయోమయంగా తోచింది. బ్రహ్మగారు ఒక విధమైన మోహంలో పడిపోయాడు. ఇంకా బ్రహ్మాగాలని తన మాయలో ఉంచడం ఇష్టంలేక కృష్ణుడు తన మాయను ఉపసంహలంచాడు. బ్రహ్మాగారు కళ్లునులుముకొని చూచాడు. అక్కడ గోపబాలురు లేరు. ఆవు దూడలు లేవు. నాలుగు బిక్కులా చూచాడు. ఎవ్వరూ కనపడలేదు. తను గోపబాలురను, ఆవుదూడలను మాయం చేసినప్పటి దృశ్యం కనిపించింది.

కృష్ణుడు ఒక చేతిలో పెరుగు బువ్వపెట్టుకొని, ఊరగాయ ముక్కలను చేతి వేళ్ల మధ్య ఇలకించుకొని, ఆవు దూడలను వెతుక్కుంటూ అటు ఇటు తిరగడం బ్రహ్తాగాల కంట పడింది. ఇదంతా కృష్ణమాయ అని బోధపడింది బ్రహ్తాగాలకి. వెంటనే తన వాహన మైన హంసను దిగి కృష్ణుని ముందు సాష్టింగ పడ్డాడు. సాక్షాత్తు తన తండ్రి గారైన శ్రీమహావిష్ణువు యొక్క అవతారమూల్తి అయిన బాలకృష్ణుని పాదములను తన ఆనంద భాష్ఠములతో తడిపాడు. మెల్లిగా పైకి లేచాడు. మోకాళ్ల మీద నిలబడ్డాడు. కళ్లు తుడుచుకున్నాడు. వినయంగా రెండు చేతులుజోడించి నమస్కలస్తూ గద్గద స్వరంతో ఇలా స్తుతించాడు.

<del>ి</del>త్రీమద్మాగవతము

దశమస్కంధము పదమూడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

## శ్రీమద్హాగవతము దశమస్కంధము

పదునాలుగవ అధ్యాయము.

(దశమస్కధంలో అత్యంత ముఖ్యమైన అధ్యాయము)

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! కృష్ణమాయతో మోహం చెంబిన బ్రహ్మగారు, ఆ మాయ విడిపోగానే, బాలకృష్ణని ముందు మోకలెల్లి కృష్ణని ఈ విధంగా స్తుతిస్తున్నాడు.

"ఓ సీలమేఘశ్వామా! పీతాంబరధాలీ! నందనందనా! రాఖిపించమౌళీ! వనమాలధాలీ! ఆహా! చేతిలో వెన్నముద్ద, ధట్టీలో వేణువు, చంకలో కొమ్ముబూర, ఎంత ముద్దుగా, ముచ్చటగా ఉన్నావయ్యా! నీకు నా నమస్కారము.

ఓ దేవదేవా! నీవు దయామయుడవు. శుద్దసత్వగుణ స్వరూపుడవు. నీ ఇష్టం కొట్దే ఈ రూపం ధలించావు. నీ రూపము పంచ భూతములతో, పంచతన్మాత్రలతో ఏర్వడినటి కాదు. ఆ కారణం చేత నీ మహిమలను తెలుసుకోవడం మాకు సాధ్యం కాదు. నీగులంచి ఈ శలీరంతోనే కాదు మనసుతో కూడా తెలుసుకోలేము. అటువంటి నీకు నమస్కారము.

ఓ దేవా! ఈ మానవులు జ్ఞానం సంపాదించడానికి ఎంతో శ్రమపడుతుంటారు. ఆ శ్రమ అంతా వ్యర్థము. దానికి బదులు సత్వరుషుల సాంగత్యంలో జీవితం గడుపుతూ, వారు చేసే బోధనలు వింటూ, వాని నోటి గుండా నీ లీలలను, నీ మహిమలను ఆస్వాబిస్తుంటే, నీ మీద భక్తి కలిగి ఉంటే, వారు ఏ జ్ఞానము సంపాదించకపోయినా, ఏ కర్తలు చేయకపోయినా ఎటువంటి నష్టం లేదు. ముల్లోకములచేత జయింపబడని నీవు, అటువంటి వాలకి దాసుడవు అవుతావు.

ఓ దేవా! ఈ మానవులు జ్ఞానం సంపాటించడానికి ఎన్నో గ్రంథాలు చదువుతూ ఉంటారు. తర్కవితర్కాలు చేస్తుంటారు. కాని నీ మీద ఏ మాత్రం భక్తి కలిగి ఉండరు. భక్తిలేని జ్ఞానము ఎందుకూ పనికిరాదని వాలకి తెలియదు. లోపల గింజలు లేనట్టి ధాన్యమును ఎంత దంచినా పాట్టు మిగులుతుందే కానీ, జియ్యము రావు కదా. దంచిన శ్రమ మాత్రమే మిగులుతుంది. అలాగే భక్తి ఏ మాత్రం లేని జ్ఞానము సంపాటించడం మొదలు పెడితే శ్రమ మాత్రమే మిగులుతుంటి కానీ వేరు ఏ ప్రయోజనము కలుగదు.

ఓ దేవా! పూర్వము ఋషులు, యోగులు యోగ మార్గం ద్వారా ఎటువంటి ఫలితములను పాందలేకపోయారు. కాని వారు నీ కథలను వింటూ, నీ మీద భక్తినిపెంపాందించుకొని, వారు చేసిన వైదిక కర్తలను, వాటి ఫలితములను నీకు అర్వించి, ఆత్త్రజ్ఞానమును సంపాదించారు. తరువాత ఏమాత్రం శ్రమలేకుండా ఉత్తమ గతులు పాందగలిగారు.

ఓ దేవా! నిన్ను తెలుసుకోడానికి ఒకటే మార్గం ఉంది అనుకుంటున్నాను. నిర్గుణము, నిరాకారము అయిన నీ స్వరూపమును ధ్యానము, సమాభి ద్వారా తెలుసుకొని, నీతో తాదాత్త్యం పాటిన గురువులను ఆశ్రయించి, వాలి బోధనలను శ్రద్ధతో విని, ఆ బోధనలను అనుసలంచి, ప్రాపంచిక విషయములను, వికారములను వటిలిపెట్టి, నీ మీద భక్తిని పెంపాంటించుకొని, నీ గులించి ధ్యానం చేస్తూ, నిర్మల మైన అంత:కరణముతోనే నీ నిర్గుణ స్వరూపము గులించి తెలుసుకోగలరు.

ఓ దేవా! ఈ భూభారమును తగ్గించడానికి, సాధువులను రక్షించడానికి, దుర్మార్గులను శిక్షించడానికి, మానవుడిగా అవతలంచావు. నీవు సత్వరజస్త్రమో గుణములకు అభిపతివి. అటువంటి నీ యొక్క గుణగణములను, నీ సంకల్ప,వికల్వముల గులంచి తెలుసుకోవడం ఎవల తరం కాదు.

ఓ దేవా! ఈ లోకంలో మానవులు వారు చేసిన కర్తల ఫలితంగా కష్టములు, సుఖములు అనుభవిస్తుంటారు. అదంతా నీ అనుగ్రహమే కాని వేరుకాదు. మానవులు తమకు కలిగిన కష్టసుఖములను నీ అనుగ్రహమే అనుకుంటూ, ఎల్లఫ్ఫడూ నీ దయకోసరం పాకులాడుతూ, నిన్ను మనస్సుతో, వాక్కుతో, కర్తలతో స్త్రలిస్తూ, నీ మీద అనన్కమైన భక్తిని కలిగిఉంటూ, జీవితమును గడిపే వాలకి నీవు ముక్తిని ప్రసాబిస్తావు.

ఓ దేవా! నా సంగతే చూడు. నీవు ఎటువంటి మాయులనైనా

మాయచేయగల సమర్ధుడివి. ఆది అంతము లేని వాడివి. ఆది పురుషుడివి. అటువంటి నీ మీద నా మాయ ప్రయోగించాను. నీవు ఏమిచేస్తావో అని చూడదలిచాను. కాని అగ్ని నుండి పుట్టిన రవ్వ అగ్నిని ఏమీ చేయలేనట్టు, నీ నుండి పుట్టిన నేను, నా మాయతో నీమీద నా ప్రభావము చూపించలేకపోయాను.

ఓ దేవా! నేను సృష్టికర్తను. రజోగుణము ప్రధానంగా కలవాడను. ఆ కారణం చేత నన్ను అజ్ఞానం ఆవహించింది. మోహంలో పడ్డాను. నేను నీ కన్నా వేరుగా ఉన్నాను, నీ కన్నా గొప్పవాడిని అని గల్వించాను. ఆ గర్వంతో నా కళ్లు మూసుకుపోయాయి. నీ మీద నా మాయ ప్రయోగించాను. నీవు నన్ను క్షమించాలి. "ఏదోపోనీలే! తెలిసీ తెలియని తనంతో చేసాడు వీడిని క్షమించెయ్యాలి" అని పెద్ద మనసు చేసుకొని నన్ను క్షమించు.

ఓ దేవా! ప్రకృతి, మహత్తత్వము, అహంకారము, పంచ భూతములు, పంచతన్మాత్రలు బీటితో కూడిన ఈ బ్రహ్మాండములో నేను కేవలం ఏడు జానల పాడుగు కల వాడను. ఈ అనంత విశ్వంలో ఇటు వంటి బ్రహ్మాండములు లెక్కలేనన్ని ఉన్నాయి. ఆ బ్రహ్మాండములన్నీ నీలో ఉన్నాయి. అటువంటి నీవెక్కడ! నీ మహిమ ఎక్కడ! కేవలం పలిమిత జ్ఞానం కలిగిన నేనెక్కడ! నా మహిమ ఏపాటిబి!

ఓ దేవా! గల్ఖణితో ఉన్న తల్లిని కడుపులో ఉన్న జుడ్డ తన కాళ్లతో తన్నుతూ ఉంటే ఆ తల్లి కోప్పడుతుందా చెప్పు. అబి జుడ్డ చేసిన అపరాధంగా తల్లి భావిస్తుందా! ఎన్నటికీ భావించదు. అలాగే, ఈ అనంతకోటి బ్రహ్మాండములను నీ పాట్టలో ఇముడ్చుకున్న విరాట్ స్వరూపుడివి. మేము ఇలాంటివి ఏవో చిన్న చిన్న తఫ్ఫలు చేస్తుంటాము. వాటిని నువ్వు, తల్లి బిడ్డను క్షమించినట్టు, క్షమించాలి గానీ, కోష్ఠడ కూడదు కదా! అందుకని నేను చేసిన తఫ్ళనుకూడా క్షమించు. నేను నీ కుమారుడినే కదా!

ఓ దేవా! ప్రకరు కాలమందు ఈ విశ్వం అంతా జలమయం అయినప్పడు, ఆ జలములో పడుకొని ఉన్న నీ బొడ్డులో నుండి ఒక తామర పుష్పం ఉధ్భవిస్తే, ఆ తామరపుష్టంలో నుండి నేను ఉ ధ్భవించానని పురాణాలు ఘోషిస్తున్నాయి. ఈ విషయం నిజమే కదా! నీ పాట్టలోనుండి నేను ఉద్భవించాను కదా!

ఓ దేవా! నీవు కేవలం నారాయణుడివే కాదు. ఈ చరాచర జగత్తులోని అన్ని దేహములలో నీవు ఆత్త్తస్వరూపుడుగా, లోకసాక్షిగా వెలుగుతున్నావు. ఈ లోకంలో ఉన్న మానవులకు, ప్రకృతికి, జలమునకు, నీవు ఆశ్రయుడివిగా ఉన్నావు. ఇదంతా నీ మాయు వలననే జరుగుతూ ఉంది కాని వేరు కాదు.

ఓ దేవా! నేనుపుట్టినప్పడు చుట్టు జలం తప్ప మరొకటి లేదు. నాకు ఎవ్వరూ కనపడలేదు. నేను వెనక్కు తిలగి నిన్ను వెదుక్కుంటూ ఆ తామర తూడులోకి వెళ్లాను. నీవు నారాయణుడివి, జలంలోనే ఉంటావు అనే మాట సత్యం అయితే నువ్వు నాకు కనిపించాలి కదా. మల నువ్వు నాకు ఎందుకు కనిపించలేదు? నువ్వు మనస్సుకు మాత్రమే కనపడేవాడివి అయితే, నువ్వు నా అంత:కరణమునకు

ఎందుకు గోచలించలేదు. కాబట్టి సువ్వు ఈ శలీరంలో ఉండే కళ్లకు కనిపించవు. అంత:కరణకు గోచలించవు. అందుకే నిన్ను చూడలేక మరలా వెనక్కు తిలగి వచ్చాను. కళ్లు మూసుకొని తపస్సమాథిలో కూర్చున్నాను. అప్పుడు నా మనసులో నీ రూపం మెరుపులాగా మెలిసింది. కాని అంతలోనే మాయం అయింది. ఇదంతా నీ మాయ కాక మరేమిటి?

ఓ దేవా! నీవు కృష్ణుడిగా దేవకీ దేవి గర్భంలో అవతలంచావు. కానీ వెంటనే నందగోకులానికి తీసుకురాబడి యశోద కుమారుడిగా పెరుగు తున్నావు. నీ తల్లి యశోద నోరు తెరవ మంటే నీ నోటిలో ఈ అనంత విశ్వాన్ని చూపించావు. ఆమెను నీమోహంలో పడవేసావు. ఇదంతా నీ మాయ కాక మరేమిటి?

నీవు నీ నోటిలో ఈ అనంత విశ్వాన్ని నీ తల్లి యాసోదకు చూపించినప్పడు, అందులో ఆమె తనను కూడా చూచింది. అంటే ఈ విశ్వం అంతా నీ లోపలా ఉంది, బయట కూడా ఉందన్న మాట. అంటే, ఈ అనంత విశ్వం అంతా నీలో ఉంది. ఈ విశ్వంలో నీవు కూడా ఉన్నావు. ఇదంతా నీ మాయ కాక మరేమిటి?

ఓ దేవా! నీవు నీ మాయను నీ తల్లి యసోదకే కాదు. నాకు కూడా చూపించావు. నేను నీ దూడలను మాయం చేసినప్పడు చిన్నికృష్ణుడి లాగా, ఒక చేతిలో పెరుగు ముద్ద, ధట్టీలో వేణువు, చంకలో చర్వాకోలతో దర్శనం ఇచ్చావు. నేను నీ దూడలను, గోపబాలురను దాచిన తరువాత వారందల రూపాలు నీవే ధలంచావు. మరలా నేను చూసినప్పుడు గోపబాలురు, ఆవు దూడలు అన్నీ చతుర్భుజములతో, పట్టుపీతాంబరములతో విష్ణుఅవతారములుగా దర్శనం ఇచ్చావు. ఇష్టుడు మరలా చిన్నికృష్ణుడి లాగా చేతిలో పెరుగు ముద్దతో, ధట్టిలో వేణువుతో దర్శనం ఇచ్చావు. ఇదంతా నీ మాయ కాక మరేమిటి?

ఓ దేవా! నీ మాయ, నీ మహిమ తెలుసుకోలేని వాలకి నీవు సృష్టి చేసేటప్పడు బ్రహ్హాగానూ, పోషించేటప్పడు విష్ణవు గానూ, అయం చేసేటప్పడు శివుడు గానూ వివిధరూపములతో కనపడు తున్నావు. నిజానికి నీవు ఒక్కడివే. నీమాయచేత బ్రహ్హా విష్ణ మహేశ్వరులుగా లోకానికి వ్యక్తమవుతున్నావు.

ఓ దేవా! నీకు జనన మరణాలు లేవు. కానీ నీవు జలచరములలోనూ, జంతువులలోనూ, పక్షులలోనూ, మానవులలోనూ, దేవతలలోనూ, ఋషులలోనూ జన్హించావు. ఇదంతా దుష్టశిక్షణ, శిష్టరక్షణ కొరకే కదా!

ఓ భగవాన్! పరాత్వరా! యోగేశ్వరా! నీయోగమాయను ఈ లోకమంతా విస్తలంపజేసి ఎన్నో అవతారాలు ఎత్తావు. నీ లీలలను తెలుసుకోవడం ఈ మూడులోకములలో ఉన్న ఎవల తరమూ కాదు! అటువంటి నేను నీ మాయను తెలుసుకోవాలని ప్రయత్నించడం మూర్ఖత్వమే అవుతుంబి కదా!

ఓ దేవా! నీ మాయచేత ఈ ప్రపంచాన్ని సృష్టించావు. ఈ ప్రకృతిని సృష్టించావు. ఈ మూర్ఖ మానవులు ఈ ప్రపంచము, ఈ ప్రకృతి అంతా నిజమనీ, ఇందులోనే సుఖం, సంతోషం ఉన్నాయనే భ్రమలో ఉన్నారు. ఇదంతా స్వష్టములో మాటిల కనపడుతూ ఉందని, నిజం కాదనీ, ఇదంతా దు:ఖమయం అనీ, నీ మాయ వలన నిజంగా ఉన్నట్టు కనపడుతూ ఉందనీ, ఎవలకీ తెలియదు. ఆమాటకొస్తే నీ మాయ తెలుసుకోవడం నాకే తెలియదు. ఇంక సామాన్య మానవుల మాట చెప్పేదేముంది.

ఓ దేవా! ఈ అనంత విశ్వంలో నీవు ఒక్కడివే (అంటే విశ్వచైతన్నము ఒక్కటే) నిత్వము, సత్వము. నీవు కాక మిగిలింబ అంతా అసత్వము, అనిత్వము. అందుకే నిన్ను పురాణ పురుషుడు అనీ, స్వయంప్రకాశకుడివి అనీ, అనంతుడివి అనీ, ఆద్కుడివి అనీ, నాశము లేనివాడివి అనీ, పుట్టుక లేని వాడివి అనీ, నిరంజనుడివిఅనీ, పూర్ణుడివి అనీ, నీవు తప్ప వేరే పేటీ లేదనీ, శలీరము లేని వాడివి అనీ పిలుస్తారు. కాని నీవు చరారచ జీవరాసులలో ఆత్త్వస్వరూపుడుగా వెలుగుతున్నావు. అందుకే నిన్ను పరమాత్త అన్నారు. నీవు ఈ జీవులలో ఉన్న ఆత్త స్వరూపాలనే చూస్తావు కానీ, వాల భాతిక మైన శలీరాలను, పేర్లను కాదు.

మానవులు కూడా గురువు ద్వారా ఆత్త్రజ్ఞానమును పాంచితే, వారు కూడా నీ మాబిలి అన్ని జీవరాసులలోనూ ఆత్త్రస్వరూపమును మాత్రమే చూడగలరు. ఆ స్థితిని చేరుకున్న వాలకి ఈ సంసారము నుండి ముక్తి అనాయాసంగా లభిస్తుంది. (అటువంటి వారు చక్రవల్తినీ, సామాన్కుడినీ, బంగారమునూ మట్టి బెడ్జను సమానంగా చూస్తారు. ఎందుకంటే వాలకి అన్నిటిలోనూ ఆ పరమాత్త స్వరూపమే

కాని ఈ మానవులు దానికి విరుద్దంగా ప్రవల్తిస్తున్నారు. వాలిలో ఉన్న అజ్ఞానము, అబిద్య చేత, తమ కళ్ల ఎదురుగా కనపడుతున్న ఈ ప్రపంచాన్ని నిజం అని, ఎప్పటికీ ఇలాగే ఉంటుందనీ, శాశ్వతమనీ అనుకుంటున్నారు. నిజానికి ఈ ప్రపంచం క్షణక్షణానికీ మారుతూ ఉంటుంది. చీకట్లో తాడును చూచి పాముగా భ్రాంతి చెందినట్టు, తాను తనశలీరము, తన భార్యాబిడ్డలు, ధనము, ఆస్తులు అన్నీ శాశ్వతం అనే భమలో ఉంటాడు మానవుడు. ఆ తాడు మీద వెలుగు ప్రసరించినప్పుడు, అబిపాము కాదు దాని నిజరూపము తాడు అని తెలుసుకుంటాడు. అలాగే జ్ఞానము అనే వెలుగు ప్రసలం-చినపుడు, వాడిలో ఉన్న అవిద్య తొలగిపోయి, భార్తాబిడ్డలు, ఆస్తులు, ధనము, అభికారము ఏబీ నిజం కాదు, అసలు ఈ ప్రపంచం అంతా నిజం కాదు, నిరంతరం మారుతూ ఉంటుంబి, ఈ నాడు ఉన్న వాడు రేపు ఉండడు, ఈ నాడు తనవద్ద ఉన్న వస్తువు రేపు వేరేవాడి వద్ద ఉంటుంది, ఏదీ శాశ్వతము కాదు అనే నిజాన్ని తెలుసుకుంటాడు. ఆ జ్ఞానమే మోక్షమునకు మార్గము ఏర్వరుస్తుంది.

ఓ దేవా! నీవు చిదానంద స్వరూపుడవు. నీనుండి వెలువడిన ఈ ఆత్త్త కూడా చిదానంద స్వరూపమే. కానీ జీవుని అజ్ఞానము వలన ప్రాపంచిక విషయములలో లీనమై బంధములను ఏర్వరచు కుంటున్నాడు. ఆ బంధములతో చిక్కువడి వాటి నుండి బయట పడటానికి అంటే మోక్షమునకు ప్రయత్నిస్తున్నాడు. నిజానికి ఈ బంధములు, మోక్షము రెండూ అజ్ఞానము వలన కలిగినవే కానీ వేరు

కావు. ఎలాగంటే, మన అజ్ఞానము వలన రాత్రి సూర్కుడు ఉండడు, పగలు సూర్కుడు ఉంటాడు అని అనుకుంటున్నాము. నిజానికి సూర్కుడు ఉండం, ఉండక పోవడం అంటూ ఉండదు. సూర్కుడు ఎప్పుడూ ప్రకానిస్తూనే ఉంటాడు. రాత్రిపూట మనకు కనపడడు కాబట్టి సూర్కుడు లేడు అని అనుకుంటాము. అలాగే ఆత్త్వకు ఈ బంధములు, మోక్షములు, సుఖదు:ఖములు ఉండవు. ఆత్త్మ నిత్యానంద స్వరూపము. కాని మానవుడు ప్రాపంచిక విషయములలో పడి బంధములకు, సుఖదు:ఖములకు, రాగద్వేషములకు లోనవుతుంటాడు. మోక్షం కోసం పలతపిస్తుంటాడు. మానవుడు ప్రాపంచిక విషయములకు లోనవుతుంటాడు. మోక్షం కోసం పలతపిస్తుంటాడు. మానవుడు ప్రాపంచిక విషయములకు లోనను కాకుండా ఉంటే ఎటువంటి బంధనములు ఉండవు. బంధనములు లేనపుడు వాడినుండి విడివడడము అంటే మోక్షము పాందడం అనే పన్న తలెత్తదు.

(మనకు పెద్దబాలశిక్షలో ఒకసామెత ఎంది.

అడుసు తొక్కనేల, కాలు కడుగనేల.

అడుసు తొక్కడం అంటే బంధాలు ఏర్వరచుకోవడం.

కాలు కడుక్కోవడం అంటే వాటి నుండి విముక్తి పాందడం, మోక్షం పాందడం.

అడుసు తొక్కకపాతే కాళ్లు కడుక్కునే అవసరమే లేదు. అలాగే బంధాలు లేకపాతే మోక్షము అనే మాటే లేదు.)

ఓ దేవా! నీవు పరమాత్తవు (విశ్వచైతన్యము).నీవు అందలిలోనూ ఆత్తస్వరూపముగా (పలిమిత చైతన్యము)గా వెలుగుతున్నావు. కాని మానవులు, అజ్ఞానము చేత, తమలో ఉన్న ఆత్తను, సాటి మనుషులలో ఉన్న ఆత్తలను, దల్శించకుండా, బయట ఉన్న పరమాత్త కొరకు వెతుకుతుంటారు.

(సివాలయం బయట కూర్చుని ఉన్న భక్షకత్తె ఒడిలో ఉన్న పసిబడ్డ గుక్కెడు పాల కోసరం ఏడుస్తుంటాడు. కాని సివాలయంలో మడి కట్టుకొని జందెలకొట్ది పాలను సివుడి మీద అభిషేకం చేస్తుంటారు. ఆపాలన్నీ తూములోకి వెళుతుంటాయి. తనలో ఉన్న ఆత్త, ఆ పసిబడ్డలో ఉన్న ఆత్త ఒకటే అని తెలుసుకున్నప్పడు, ఈ రెండు కూడా ఆ పరమాత్త, స్వరూపాలు అని తెలుసుకున్నప్పుడు, మానవుడు బయట ఉన్న పరమాత్త, కొరకు వెతకడు. పాలాభిషేకాలు చెయ్యడు. ఆ పసిబడ్డకు కడుపునిండా పాలు పట్టిస్తాడు. సాటి మనుషుల మీద ప్రేమ చూపిస్తాడు. అందుకనే నితాంత అపార భూతదయను నాకు ప్రసాబించు అని ఒక భక్తుడు భగవంతుని వేడుకున్నాడు.)

ఓ దేవా! ఈ మూర్థ మానవులు, లోపల ఉన్న అత్త్రస్వరూపుడవైన నిన్ను వటిలిపెట్టి, పైకి కనిపించే దేహమును మాత్రమే చూస్తుంటారు. ఎలాగంటే, అక్కడ తాడు ఉంది పాము లేదు అని తెలిసి కూడా దానిని పాము అని భ్రమపడినట్టు, అత్త్ర నిత్యము, దేహము అనిత్యము అని తెలిసికూడా ఈ దేహమునకు ప్రాధాన్యము ఇస్తుంటారు. కాని అత్త్రజ్ఞానము తెలిసినవారు, సాటి వాలలో ఉన్న అత్త్రము చూస్తారే కానీ, దేహమునకు ప్రాధాన్యము ఇవ్వరు. అటువంటి అత్త్రజ్ఞానము కలగాలంటే నీపాదములను పట్టుకోవడమే శరణ్యము. ఎన్ని యజ్ఞములు, యాగములు, పూజలు, వ్రతములు చేసినా, నీయందు అచంచలమైన ఏకాగ్రమైన భక్తి లేనిదే అత్త్రజ్ఞానము కలుగదు.

ఓ దేవా! నాకు అన్నీ తెలుసు అని అహంకలించాను కానీ

నాకు ఏమీ తెలియదు అని ఇఫ్ఫడే తెలుసుకున్నాను. నాకు నీ మీద అచంచలమైన భక్తిని, తద్వారా ఆత్త్రజ్ఞానాన్ని ప్రసాబించు. నీ మీద భక్తి కలగడానికి నన్ను మానవులలో గానీ, పశుపక్ష్యాదులలో కానీ, నీ భక్తుడిగా పుట్టించు. నిరంతరము నీ పాదములను సేవిస్తూ, నీ మీదఅచంచలమైన భక్తి కలిగి ఉండేటట్టు అనుగ్రహించు.

ఓ దేవా! ఈ గోకులములో ఉన్న గోపకాంతలు, గోవులు ఏమి పుణ్తం చేసుకున్నాయో కదా! నేను నీ ఆవుదూడలను, గోపబాలురను మాయం చేస్తే, ఆ దూడలు గోపబాలురు నీవే అయ్యావు. ఆవు దూడలు గోవుల పాలు తాగాయి. గోపబాలురు వాలి తల్లుల పాలు తాగారు. గోపకాంతల పాలు తృప్తిగా తాగావు. నీ కోసరం మునులు, ఋషులు ಎಸ್ನಿ ಯಜ್ಞಮುಲು ಯಾಗಮುಲು-ವೆಸಿನಾ ತೃಪ್ತಿ ವಾಂದನಿ ವಾಡಿವಿ, ఆవుదూడల రూపంలోనూ, గోపబాలుర రూపంలోనూ నందగోకులంలోని ఆవులు, గోపకాంతల వద్ద పాలు తాగి తృప్తి చెందావా మహానుభావా! ఆ ఆవులు, గోపకాంతల జన్హలు ధన్యములు. వారే కాదు, నిన్ను ప్రతిబినము కృష్ణి!కృష్ణి! అంటూ పిలిచి లాలించి, ముద్దులాడే సందుడు, యశోద, నీతో ఆడిపాడే గోపబాలురు, నీవు నడిచినచోట నడిచిన గోపకులు, గోపికలు, అందరూ ధన్కులే కదా! నీ వలన ఈ గోకులమే ధన్యమయింది.

ఓ దేవా! వేదములు కానీ, శాస్త్రములు కానీ పురాణములు కానీ నీ గులంచి చెబుతున్నాయి. కానీ పూల్తగా చెప్పలేక పోతున్నాయి. కానీ నీవు స్వయంగా ఈ నందవ్రజంలో అవతలంచావు. ఈ నేల మీద తిరుగుతున్నావు. ఈ వ్రజములో ఉన్న వారందలకీ నీవు సర్వస్వము అయ్యావు. ఈ వ్రజములో వారంతా నీతో ఆడి పాడీ, నీ సాంగత్యంలో ధన్ములు అయ్యారు. అటువంటి వ్రజవాసుల పాదధూశి సోకిన వాల జన్మలు కూడా ధన్యము అవుతాయి. నీవు సంచలంచిన ఈ వ్రజములో కానీ, ఈ వనములో కానీ, ఎటువంటి జన్మ ఎత్తినా, వాలకి అబి గొప్పఅదృష్టం అవుతుంది.

ఓ దేవా! నిన్ను చంపడానికి వచ్చిన పూతన పాలు తాగి ఆమెకు మోక్షం ఇచ్చావు. అలాగే నిన్ను చంపడానికి వచ్చిన అఘాసురుడు, బకాసురుడు మొదలగు రాక్షసులను నీలో కలుపుకున్నావు. వారంతా నీలో ఐక్కం అయి సద్గతులను పాందారు. ఈ వ్రజంలో ఉన్న గోపకాంతలు, గోప బాలురు తమ తమ ఇళ్లు వాకిళ్లను, బంధుమిత్రులను వటిలిపెట్టి తమ మనసులను, తమ ప్రాణములను, నీకే అర్వించారు. నీవే సర్వస్వం అనుకుంటున్నారు. వాలకి నీవు ఏమివ్వగలవు? పూతనకు, అఘాసురుడు మొదలగు రాక్షసులకు ఇచ్చిన దానికన్నా(మోక్షముకన్నా) గొప్పటి నీ దగ్గర ఏమి ఉందని ఈ వ్రజవాసులకు ఇవ్వగలవు?

కృష్ణి! ఈ మానవులకు రాగద్వేషములు, సుఖదు:ఖములు దొంగల వంటి వాళ్లు. ఇల్లు వాకిలి, భార్త్రపిల్లలు కాళ్లకు చేతులకు తగిలించుకున్న సంకెళ్లు. కానీ నిన్ను నమ్ముకున్న వాలని, నీ మీద అచంచలమైన భక్తి కలిగిన వాలని ఇవేవీ బాధించవు. వారు దేనికీ చలించరు. సుఖము వచ్చినా, దు:ఖము వచ్చినా వారు నిశ్చింతగా ఉంటారు. అటువంటి భక్తి నాకు ప్రసాదించు. ఓ దేవా! నీకుపుట్టుక లేదు. నీవు నీమాయచేత సృష్టించబడిన ఈ ప్రపంచములో పుట్టనవసరము లేదు. కానీ, నీ భక్తులకు, నిన్ను నమ్ముకున్న వాళ్లకు, నీ మీద ప్రేమానురాగాలు కులిపించే వాళ్లకు ఆనందాన్ని కలుగచేయడానికి, నీవు అవతలంచావు. నీ లీలలను చూపిస్తున్నావు. ఈ ప్రపంచంలో ఉన్న వాళ్లు ఏమేమి చేస్తారో అవన్నీ చేస్తున్నావు. కాని ఏవీ నీ కోసం చెయ్యడం లేదు. నీ భక్తుల సంతోషం కోసం చేస్తున్నావు. అటువంటి నీకు నమస్కారము.

ఓ దేవా! ఇప్పటి దాకా నాకంతా ఏదో తెలిసినట్టు ఏమేమో మాట్లాడాను. నేనుకాదు, నా మాటిలి చాలామంది, తాము పండితులము అయినట్టు, తమకు అంతా తెలిసినట్టు మాట్లాడుతుంటారు. నిజానికి వాలకి ఏమీ తెలియదు. వాళ్లకు తెలియదు అన్న విషయం వాలకి తెలియదు. అందుకని తమకు అంతా తెలుసని మాట్లాడుతుంటారు. నేను అలా కాదు. నాకు ఏమీ తెలియదు. నీ మహిమ నా మనస్సుకు కానీ, వాక్కుకు కానీ గోచరము కాదు అని ఒప్పుకుంటున్నాను.

ఓ దేవా! నీకు అంతా తెలుసు. నీవు అంతా చూస్తుంటావు. ఈ జగత్తు అంతా నీ అభినంలో ఉంది. ఆ అనంత విశ్వంలో నేనూ ఒకడిని. నేను స్వతంత్రుడను కాను. నీలో ఒక భాగము మాత్రమే అని గ్రహించాను. ఇంక వెళ్లడానికి నాకు అనుమతి ప్రసాదించు. శ్రీకృష్ణ వృష్టికుల పుష్కరణోషదాయిన్ జ్ఞానిర్జరబ్యజపశూదభివృద్ధికాలన్ ఉద్దర్హశార్యరహర క్షితిరాక్షసధ్తు గాకల్పమార్కమర్హన్ భగవన్ నమస్తే॥" అని బ్రహ్హ శ్రీకృష్ణని పాదములకునమస్కలించాడు.

బ్రహ్హ్ చిన్ని కృష్ణునికి మూడుసార్లు ప్రదక్షిణము చేసి, ఆయన పాదములకు నమస్కలించి వెళ్లిపోయాడు. బ్రహ్హ్ మాయ అంతలించగానే బ్రహ్హ్షచేత మాయం చేయబడ్డ ఆవు దూడలు, గోపబాలురు ఎవలి స్థానాల్లో వారు ఉన్నారు. ఆవు దూడలు పచ్చిక మేస్తున్నాయి. గోపబాలురు తమ చేతులలో పెరుగు అన్నం పెట్టుకొని ఆవుదూడలను వెతుక్కుంటూ వెళ్లన కృష్ణుని కోసరం ఎదురుచూస్తున్నారు.

కృష్ణడు కూడా తన చేతిలో పెరుగుబువ్వను తింటూ, ఆవు దూడలను తోలుకొని గోపబాలురు ఉన్న చెట్టు కింబికి వచ్చాడు. కృష్ణడు ఆవుదూడలను వెదకడానికి బయలుదేలనప్పటి నుండి, తిలగి ఆవుదూడలను తీసుకొని గోపబాలుర దగ్గరకు రావడానికి మధ్య ఒక సంవత్యరము కాలం గడిచింది. కాని బ్రహ్హ చేసిన మాయ వలనా, దానికి కృష్ణడు చేసిన ప్రతి మాయ వలనా, ఆ గోపబాలురకు ఆ కాలము కేవలము కొన్ని నిముషములు గడిచినట్టు భావించారు. కృష్ణని చూడగానే గోప బాలురు

"కృష్ణి! దూడలు తొందరగానే దొలకినట్టున్నాయో! అవి ఎంతో దూరం పోయి ఉండవులే! నీ కోసరం మేము ఒక్క ముద్ద కూడా తినకుండా కాచుకొని ఉన్నాము. రా! కూర్చో! అందరం కలిసి అన్నాలు తిందాము!" అని ఆ గోపబాలురు కృష్ణుని తమ మధ్యలో కూర్చోబెట్టుకున్నారు. అందరూ కలిసి అన్నాలు తిన్నారు. సాయంత్రం అయింది. ఆవు దూడలను తోలుకొని అందరూ ఇంటి మొహం పట్టారు. దాలలో కృష్ణుడు వాలకి చచ్చపడి ఉన్న కొండచిలువ శలీరాన్ని చూపించాడు. అప్పటికి సంవత్సరం గడవడం వలన అబి ఎండి పోయి చర్తంమాత్రం మిగిలి ఉంబి. మధ్యాహ్నం చచ్చిన పాము సాయంత్రానికి ఎలా ఎండిపోయిందా అని ఆ అమాయక గోపబాలురకు తట్టలేదు.

గోప బాలురు తమ తమ ఇళ్లకు రాగానే వాళ్ల తల్లుల వద్దకు పోయి "అమ్తా అమ్తా మరేమో ఇవ్వాళ మేమంతా ఒకపామునోట్లోకి వెళ్లపాయాము. కృష్ణుడు మా అందలినీ ఆ పామునోట్లోనుండి బయటకు తీసుకొని వచ్చాడు. తరువాత కృష్ణుడు ఆ పేద్ద పామును చంపాడమ్తా. అబి ఇంకా అక్కడే చచ్చి పడిఉంది." అంటూ చెప్పారు.

"అమ్మో! నిజమా! కృష్ణుడు పెద్ద పామును చంపాడా! కృష్ణునికి ఏమీ ప్రమాదం జరగలేదు కదా! ఉండు. నేను వెళ్లి కృష్ణుని చూచి వస్తాను." అంటూ ఆ గోపకాంతలు కృష్ణుని క్షేమం విచాలంచడానికి యసోద ఇంటికి వెళ్లారు." అని శుకుడు చెప్పగానే పలీక్షిత్తు మహారాజు శుకమహల్నని ఇలా అడిగాడు.

"శుకయోగీంద్రా! బృందావనములో ఉన్న గోపకాంతలకు తమ సంతానము మీద ప్రేమ ఉండటం సహజమే. కానీ, యశోద కుమారుడైన కృష్ణుని మీద తమ సంతానము మీద కన్నా అభికమైన ప్రేమ ఉండటానికి కారణమేమి? గోప కాంతలకు తన కుమారుల మీది కంటే కృష్ణుని మీద ఎక్కువ ప్రేమ ఎలా కలిగింది? పాము నోట్ల్లో పోయాము అన్న కుమారుల క్షేమం కన్నా, పామును చంపిన కృష్ణుని క్షేమం గులించి ఆ గోపకాంతలు ఎందుకు అంత ఆరాటపడ్డారు." అని దానికి శుకుడు ఈ విధంగా సమాధానం ఇచ్చాడు. "ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఈ ప్రపంచంలో ఉన్న సమస్త ప్రాణులకు తమ మీద తమకు ఎక్కవ ప్రేమ. ప్రతి వ్యక్తి తనను తాను ప్రేమిస్తాడు. తరువాతనే తన సంతానము మీద, బంధు మిత్రుల మీద ప్రేమ చూపిస్తారు. తన మీద తనకు ఉన్న ప్రేమ కన్నా, తన సంతానము మీద, భార్య లేక భర్త మీద కానీ, బంధు మిత్రుల మీద కానీ, ఇల్లు, ఆస్తులమీద కానీ ఎక్కువ ప్రేమ ఉండదు. ఈ విషయంలో పురుషులు, స్త్రీలు సమానమే.

పురుషులు కానీ, స్త్రీలు కానీ తమను తాము ప్రేమించినంతగా తమ సంతానమును గానీ, బంధుమిత్రులను గానీ ప్రేమించరు. ఎవడి ప్రాణము వాడికి తీపి. శలీరము రోగంతో చిక్కి శల్యము అయినా, వయస్సు మీద పడటంతో, ముసలి తనంతో, శలీరం కృశించినా, ప్రతి వాడికీ ఇంకా జీవించాలనే ఆశ ఉంటుంది కానీ, తొందరగా మరణించి రోగాలనుండి, వృద్ధాష్యం నుండి విముక్తి పాందుదాము అని అనుతోడు. (అమ్మో అఫ్ఫడే చావడమా! నేం చస్తే ఈ ప్రపంచం ఏమైపోతుందో! నా భార్యాబిడ్డలకు,మనుమలు మనుమరాళ్లు ఎలా బతుకుతారో! అందుకే నేను చావను గాక చావను అని ప్రాణాలను ఉగ్గపట్టుతొనే వాళ్లను మనం చూస్తూనే ఉన్నము.) ఇదంతా ప్రతి వ్యక్తికి ప్రాణాల మీద ఆశ చావక పోవడం వలన, ఇంకా జీవించాలనే ఆశ ఉండటం వలన కలుగుతుంది. ఈ ప్రపంచంలో ఉన్న సుఖాలను అనుభవించడానికి ఈ శలీరం అవసరం కాబట్టి ఈ శలీరాన్ని వదలడానికి ఎవడూ ఇంక అసలు విషయానికి వస్తాను. కృష్ణుడు ఆత్తస్వరూపుడు. అందల ఆత్తలలో కృష్ణుడు ఉన్నాడు. మనకు కప్పిన మాయు వలన కృష్ణుడు మన ఎదుట ఒక శలీరంతో కనపడుతున్నాడు కానీ నిజానికి కృష్ణునికి ఏ రూపమూ లేదు. అందలలోనూ ఆత్తస్వరూపుడుగా వెలుగుతున్నాడు. కృష్ణతత్వము తెలిసిన వాలకి మాత్రమే ఈ విషయం బాగా అర్థం అవుతుంది.

ఈ అనంత విశ్వం అంతా కృష్ణ మయం. కృష్ణడు తప్పవేరే వస్తువు అంటూ ఏటీ లేదు. సమస్త జీవరాసులలో కృష్ణడు అత్త,స్వరూపుడుగా వెలుగుతున్నాడు అనడం కాదనలేని సత్యం. కృష్ణడి కన్నా భిన్నమైన వస్తువు ఏదైనా ఈ అనంత విశ్వంలో ఉందని నీవు చెప్పగలవా! చెప్పలేవు. ఎందుకంటే కృష్నని కంటే భిన్నమైన వస్తువు ఈ ప్రపంచంలో ఏటీ లేదు కాబట్టి. అటువంటి కృష్ణని పాదములను ఆశ్రయించిన వాలకి ఈ సంసార సాగరమును దాటడం,చిన్న పిల్ల కాలువను దాటినంత సులభము. ఆ కారణం చేతనే అందలలో ఆత్త స్వరూపుడుగా ఉన్న కృష్ణని గోప కాంతలు తమ సంతానము కన్నా అభికంగా ప్రేమించారు అనడంలో అతిశయోక్తి లేదు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాణా! కృష్ణుడికి ఐదవ సంవత్సరంలో జలగిన అఘాసురుని వధ, గోపకులకు కృష్ణుని ఆరవ సంవత్సరంలో జలగినట్టు అనిపించడంలో అసలు కారణం నీకు వివరంగా చెప్పాను. ఈ సంవత్సరం పాటు గోపబాలురు, అవుదూడలు అచేతనావస్థలో ఉన్నారు కాబట్టి వాలకి అలా అనిపించింది. కృష్ణుని ఈ లీలలను చదివినవారు, విన్న వారు కృష్ణుని కృపకు పాత్రులవుతారు. వారు కోలన కోలకలు నెరవేరుతాయి.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఆ ప్రకారంగా కృష్ణుడు, బలరాముడు తమ ఐదవ సంవత్సరమును దాటి ఆరవ సంవత్సరములోకి ప్రవేశించారు. ఐదవ సంవత్సరము దాకా కౌమారము అంటారు. ఆరవ సంవత్సరము నుండి పౌగండ వయసు అంటారు. బలరాముడు, కృష్ణుడు తమ పౌగండమును బృందావనములో ఆనందంగా గడుపుతున్నారు.

శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము పదునాలుగవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్నత్ ఓం తత్నత్ ఓం తత్నత్

> శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము పదునైదవ అధ్యాయము.

శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు శ్రీకృష్ణుని బాల్యలీలలను ఇలా వల్ణిస్తున్నాడు.

"ఓ పలీక్షీత్ మహారాజా! ఆ ప్రకారంగా కృష్ణుడు ఐదు

సంవత్థరములు నిండి ఆరవ సంవత్థరములోకి అనగా కౌమార దశ నుండి పౌగండము లోనికి ప్రవేశించాడు. కొంచెం పెద్దవాళ్లు అయ్యారు కాబట్టి, వారు ఆవు దూడలను కాకుండా ఆవులను అడవిలోకి తీసుకొని పోయి మేపుతున్నారు.

ప్రతిరోజూ బలరాముడు, కృష్ణుడు, గోప బాలురతో సహా, వేణువు ఊదుకుంటూ ఆవులను తోలుకొని సమీపములోని అడవిలోకి వెళ్లేవారు. ఆవులు పచ్చిక మేసిన తరువాత సమీపములో ఉన్న సరోవరములో నీరు త్రావించేవారు.

ఆ వనములో ఉన్న పూలమొక్కలు తమకు పూచిన పూల బరువుకు నేలమీదకు వాలిపోయి ఉన్నాయి. అలాగే ఫలవృక్షములు తమకు కాచినఫలముల బరువుకు, ఆ వృక్షముల కొమ్మలు నేలకు తాకుతున్నట్టు వాలి ఉన్నాయి. ఆ వనమును, పూల మొక్కలను, ఫలవృక్షములను చూచి కృష్ణుడు బలరామునితో ఇలా అన్నాడు.

"అన్నయ్యా! ఈ వృక్షములు అన్నీ తమ అజ్ఞానం చేత పూర్య జన్హతో ఏ కర్తలు చేసాయో కానీ, ఈ జన్హతో వృక్షములుగా, మొక్కలుగా పుట్టాయి. నీవు ఈ చెట్లకింద నిలబడి ఉంటే, ఆ మొక్కలు తమకు పూచిన పూలను నీ పాదముల మీద రాల్షి, ఆ వృక్షములు తమకు కాచిన పండ్టను నీ పాదముల వద్ద పెట్టి, నిన్ను పూజిస్తున్నట్టు నీకు నమస్కలస్తున్నట్టు ఉంది కదూ! అంతే కాదు! ఈ తుమ్మెదలు నీ యొక్క కీల్తిని గానం చేస్తున్నట్టు రుుుమ్మంటూ నాదం చేస్తున్నాయి. ఈ చెట్లు భమరములు పూర్వజన్మలో గొప్పమునులు అయి ఉండవచ్చును. వారు వృక్షములు గానూ, తుమ్మెదలుగానూ పుట్టినా, మానవ రూపంలో ఉన్న నిన్ను ఈ జన్హలోకూడా వదలకుండా పూజిస్తున్నారు, స్తుతిస్తున్నారు.

అన్నయ్యా! అటు చూడు. ఆ నెమక్లు ఎంత మనోహరంగా సృత్యం చేస్తున్నాయో! ఆ లేక్లు గంతులు వేస్తున్నాయి. తోకిలలు మధురంగా కూస్తున్నాయి. ఇవన్నీ నీ గుణగణములను కీల్తస్తున్నట్టుంటి కదూ! ఎందుకంటే మనము ఈ వనమునకు అతిధులము. ఈ వృక్షములు, నెమక్లు, లేక్లు, తోయిలలు మనకు ఆతిధ్యము ఇస్తున్నట్టు ఉంది కదూ! అతిథులకు సత్కారము చేయడం సత్యరుషులకు పుట్టుకతో వచ్చిన సంస్కారము కదా! అన్నయ్యా! బృందావనములో ఉన్న ఈ నేల నీపాదస్పర్మతో పునీతమయింది. నీ చేతి స్పర్మతో ఈ చెట్లు, లతలు అన్నీ ధన్యమయ్యాయి." అంటూ బలరామునితో ప్రకృతి సౌందర్యమును గులించి మాట్లాడుతూ, కృష్ణుడు గోపబాలురతో గోవులను తోలుకుంటూ అడవిలోకి వెళ్లాడు.

కృష్ణుడు ఒక చెట్టు కింద కూర్చుని భ్రమరములు ఝమ్మంటూ నాదం చేస్తుంటే, ఆ నాదానికి తగ్గట్టు వేణునాదం చేసేవాడు. కోయిలలు మధురంగా కూస్తుంటే వాటితో పాటు తానూ వేణువును ఊదేవాడు. నెమళ్ళు ఆడుతుంటే వాటితో పాటు వాటిని అనుకలస్తూ తానూ నృత్యం చేసేవాడు. తాను మేపుతున్న ఆవులు పక్కదాల పడుతుంటే, వాటిని పేరు పేరునా పిలుస్తూ వాటిని తన వద్దకు రష్ఠించుకునేవాడు. సింహము, పులి గర్జనలు విని లేళ్లు పరుగెడుతుంటూ, వాటిని అనుకలస్తూ తానూ పరుగెత్తేవాడు. అబ

చూచి గోపబాలురు ఆనందంతో కేలింతలు కొట్టేవారు.

ఎఫ్ఫడైనా బలరాముడు అలసిపోయి గోపబాలుర తొడల మీద తలపెట్టి పడుకుంటే, కృష్ణుడు అన్నగాల కాళ్లు పిసికేవాడు. గోపబాలురు అందరూ ఒకల చేతులు ఒకరు పట్టుకొని కలిసికట్టుగా నృత్యం చేస్తూ మధ్యలో పడిపోతే, వాలని చూచి రామకృష్ణలు పకాపకా నవ్వేవారు. బలరాముడు, కృష్ణుడు అలసిపోయి చెట్టు కింద విశ్రాంతి తీసుకుంటుంటే, గోపబాలురు పోటీలుపడి వాళ్ల కాళ్లు పట్టేవాళ్లు. మల కొందరు చెట్ల ఆకులతో విసనకర్రలు తయారు చేసి బలరామకృష్ణలకు విసిరేవారు. అలా కృష్ణునికి సేవచేస్తూ కృష్ణుడు బాల్యంలో చేసిన సాహనకృత్యములను గానం చేసేవారు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! లక్ష్మీదేవి ఏ పాదములను తన ఒడిలో ఉంచుకొని పిసుకుతూ ఉంటుందో, ఆ పాదములనే గోపబాలురు తమ ఒడిలో ఉంచుకొని పిసుకుతున్నారు. వాలి భాగ్యముఏమని చెప్పను? కృష్ణుడు కూడా సర్వాంతర్యామి అయి ఉండి కూడా, ఏమీ తెలియని సాధారణ గోపబాలుని వలె, గోపబాలురతో పాటు ఆడుతూ పాడుతూ విహలంచేవాడు. కాని అప్పడప్పడూ తన మహిమలను ప్రకటించి అందలినీ ఆశ్చర్యములో ముంచేవాడు.

శ్రీదాముడు, స్తాక కృష్ణుడు, సుబలుడు ఇంకా కొంతమంచి గోప బాలురు కృష్ణునితో అత్యంత సన్నిహితంగా ఉండేవారు. వారు ఒకసాలి కృష్ణునితో ఇలా అన్నారు.

"కృష్ణా! ఇక్కడకు దగ్గరలో ఒక తాటిచెట్ల తోపు ఉంది. ఆ

ತಾಟಿವಿಟ್ಲತು ತಿಯ್ಯಗಾ ఉಂಡೆ ತಾಟಿಏಂಡ್ಲು ಕನ್ನಾಯಿ. ಅವಿ ಬಾಗಾಏಂಡಿ కింద రాలి పడుతుంటాయి. వాటిని తీసుకొని తిందామంటే, అక్కడ ధేనుకుడు అనే రాక్షసుడు ఉన్నాడు. వాడు ఎవలినీ ఆ తాటిచెట్ల దగ్గరకు రానీయకుండా అడ్డగిస్తుంటాడు. వాడు ఎఫ్మడూ గాడిద రూపంలో ఉంటాడు. వాడికి తోడు ఇంకా కొన్ని గాడిదలు కూడా ఉన్నాయి. వాడికి భయపడి మానవులు కానీ, పశువులు కానీ ఆ ప్రాంతమునకు వెళ్లవు. అక్కడ రాలి పడిన తాటిపండ్ల సువాసన ఇక్కడకు కొడుతూ ఉంది చూడు. ఆ తాటి పండ్లను తినాలని నోరూరుతూ ఉంది. కాని తినలేము. కేవలము ఆ తాటిపండ్ల సువాసనను అనుభవిస్తున్నాము. నీవు ఎలాగైనా ఆ తాటిపండ్లను మాకు తెచ్చి ఇవ్వాలి. తాటి పండ్లవాసనను బట్టి వాటిని తినాలనే కోలక మాకు చాలా గాఢంగా ఉంబి. మీకు ఇష్టం అయితే మనం ఇఫ్ఫడే ఆ తాటిచెట్ల వద్దకు వెళదాము." అని పలికి కృష్ణుడి ముఖం వంక చూస్తున్నారు.

సాటి గోపబాలుర కోలకను విన్నాడు కృష్ణుడు. "సరే పోదాం పదండి." అంటూ బలరామ కృష్ణలు ముందు నడిచారు. వెనకనే గోపబాలురు ఎగురుతూ గంతులు వేస్తూ ఆ తాటిచెట్ల వద్దకు వెళ్లారు. బలరాముడు ఆ తాటి చెట్లను పట్టుకొని బలంగా ఊపసాగాడు. ఆ ఊపుడుకు తాటి చెట్లకు ఉన్నపండ్లు అన్నీ జలా జలా రాలి కింద పడ్డాయి.

దబదబా తాటిపండ్లు రాలి కిందపడుతున్న శబ్దం విని గార్ధభరూపుడైన ఆ రాక్షసుడు అక్కడకు వచ్చాడు. వెనక్కు తిలగి వెనక కాళ్లతో బలరాముని గుండెల మీద బలంగా తన్నాడు. కాని బలరాముడు పక్కకు పరుగెట్టి ఆ దెబ్బను తప్పించుకున్నాడు. ఆ రాక్షసుడు పెద్దగా ఓండ్రపెడుతూ అటు ఇటు పరుగెడుతున్నాడు. మరలా ఆ గాడిద బలరాముని వద్దకు వచ్చి తన వెనక కాళ్లతో బలరాముని బలంగా తన్నబోయింది..

ఈ సాల బలరాముడు దాని వెనక కాళ్లను రెండింటినీ గట్టిగా పట్టుకున్నాడు. గీరా గీరా తిప్పాడు. ఆ వేగానికి ఆ గాడిద ప్రాణాలు గాలిలో కలిసిపోయాయి. బలరాముడు చచ్చిన ఆ గాడిదను బలంగా వేగంగా తాటిచెట్ల మీబికి విసిరేసాడు. ఆ గాడిద శలీరం తగిలి తాటిచెట్లు ఒకటి వెంట ఒకటి విలగి పడ్డాయి.

ధేనుకుడు మరణించాడు అన్న వార్త తెలిసి ధేనుకుని బంధువులు అయిన గాడిదలు బలరాముని వైపుకు వేగంగా పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చాయి. ఈ సాల కృష్ణుడు కూడా కల్పించు కున్నాడు. రామ కృష్ణులు ఇద్దరూ వచ్చిన గాడిదను వచ్చినట్టు వెనక కాళ్లు పట్టుకొని గీరా గీరా తిప్పి తాటి చెట్ల మీబికి విసిరేసారు. వాటి శలీరములు తాకిన ఆ తాటిచెట్లు మధురమైన ఫలములతో సహా నేలకూలాయి.

ఆ ప్రకారంగా బలరాముడు కృష్ణుడు వ్రజవాసులకు ఆ గాడిదల బాధను తొలగించారు. అప్పటి నుండి పశువులు ఆ తాటితోపులో మేస్తున్నాయి. గోపబాలురు తాటిపండ్లను తృప్తిగా తింటున్నారు. బృందావనములో ఉన్న వారు ఆ తాటితోపులో నిర్భయంగా తిరుగుతున్నారు. సాయంత్రం కాగానే కృష్ణుడు బలరాముడు గోపబాలురు ఆవులను తోలుకొని తమ పల్లెకు చేరుకున్నారు.

ముఖంమీద ముంగురులు పడుతుంటే, తలమీద నెమలి పించము, అడవి పూలు అలంకారంగా మెరుస్తుంటే, ముఖంమీద చిరునవ్వుతో, వేణువు ఊదుతూ, ఒంటినిండా మట్టికొట్టుకుపోయిన కృష్ణని చూడటానికి వ్రజములో ఉన్న వారంతా వీధులలోకి వచ్చారు. పాద్దుటి నుండి కృష్ణని చూడలేదు కాబట్టి ఒక్కసాలగా కృష్ణడు కనపడగానే, వ్రజస్త్రీలు కృష్ణని వంక కన్నార్వకుండా చూస్తున్నారు.

ఇవేమీ పట్టని కృష్ణుడు గోవులతో సహా గోశాలలోకి వెళ్లాడు. తమ కుమారులు ఇంటికి తిలగి రాగానే యశోద, రోహిణి వాలని కౌగరించుకొని, నుదుటి మీద ముద్దు పెట్టుకొని వాలని లోపలకు తీసుకొని వెళ్లారు. వాలకి స్వానం చేయించారు. మంచి దుస్తులు ధలంపజేసారు. వేడి వేడి అన్నం పెట్టారు. బలరాముని, కృష్ణుని మెత్తటి శయ్యమీద పడుకోబెట్టి లాలించారు. పగలంగా ఆవులను మేపి అలసిపోయిన బలరామ కృష్ణులు సుఖంగా నిద్రపోయారు.

కాలం గడుస్తూ ఉంది. ఒక రోజు బలరాముడు, కృష్ణుడు, తన స్వేహితులతో సహా, యమునా నదీ తీరానికి ఆవులను తోలుకొని వెళ్లారు. అందరూ కాఇందీ మడుగు దగ్గరకు చేరుకున్నారు.

ఎండ తీవ్రత ఎక్కువగా ఉండటం వలన ఆవులకు, గోప బాలురకు బాగా దాహంవేసింది. వారందరూ కాఇందీ మడుగులోని నీటిని తాగారు. అంతే. ఆ నీటిని తాగిన గోవులు, గోప బాలురు స్తృహ తప్పి పడిపోయారు. కృష్ణుడు వాలకి సేవలు చేసి వాలని స్తృహ తెప్పించాడు. వారంతా ఒకల మొహాలు ఒకరు చూచుకుంటూ ఇలా ఎందుకయిందా అని తల్కించుకుంటున్నారు." అని శుకయోగీంద్రులు పలీక్షిత్ మహారాజుకు కాశీయమర్దనము గులించి వివలస్తున్నాడు.

> శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము పదునైదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> > శ్రీమద్యాగవతము దశమస్కంధము పదునారవ అధ్వాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! తరువాత కృష్ణుడు కాతీయుడు అనే విషసర్వము చేత యమునా నబిలో ఉన్న నీళ్లు విషపూలతములు అవడం చూచి యమునానబీ జలములను శుబ్ధిచేయ సంకర్వించాడు. కాతీయుని అక్కడి నుండి వెళ్లగొట్టాడు." అని చెప్పాడు.

ఇఫ్ఫడు పలీక్షిత్ మహారాజుకు ఒక సందేహం కలిగింది. "శుకయోగేంద్రా! బాలుడైన కృష్ణుడు, ఎన్నాళ్లనుండో యమునా నటీ జలములలో నివసిస్తూ ఉన్న కాతీయుని, ఎలా వెళ్లగొట్టగలిగాడు. ఈ విషయములను నాకు వీనులవిందుగా చెప్పండి." అని అడిగాడు. శుక మహల్న ఇలా చెప్ప సాగాడు. (ఈ కాశీయమర్థనము అనే కథను కేవడం కథగా కాకుండా నేటి సమాజానికి అన్వయించుకుంటే ఎలా ఉంటుందో ఆలోచించండి. కాశీయుడు అంటే ఎవరో కాదు. తామర తంపరగా, నబీతీరములలో, సముద్రతీరములలో వెలిసిన ఫాక్టలీలు. రొయ్యల చెరువులు. కాశీయుడు చిమ్మే విషం అంటే ఆ కర్మాగారాలు విడుదలచేసే విషపూలతమైన వ్యర్థపదార్థాలు. రసాయనాలు. వాటి వలన నబీజలాలు, చెరువులు, కుంటలు, భూగర్థజలాలు కలుషితమవుతున్నాయి. విషపూలతము అవుతున్నాయి. ఆ నీటిని తాగి మానవులు, పశువులు, పక్షులు రోగాల బాలిన పడుతున్నారు. చచ్చిపోతున్నారు. ఆ నాడు కృష్ణడు ఆ కాశీయుని యమున నుండి వెళ్లగొట్టి నబీజలాలను రక్షించాడు. నేడు పాల్యూషన్ కంట్రోల్ బోర్డు, హైతోర్టు, సుప్రీంతోర్టు అనే కృష్ణివతారాలు ఈ బిశగా ప్రయత్నం చేస్తున్నాయి కానీ సఫలం కావడం లేదు. చదువుతూ ఉంటే మీకే అర్థం అవుతుంది.)

శుకమహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు ఇలా చెబుతున్నాడు.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! యమునా నబ మధ్యలో ఒక నీటి మడుగు ఉంది. ఆ మడుగులో కాళీయుడు అనే పాము తన భార్యాజుడ్డలతో నివసిస్తూ ఉంది. ఆ కారణం చేత దానిని కాళీయమడుగు అని అంటారు. ఆ మడుగులోని జలాలలో ఆ సర్వము, దాని సంతానము అంతా రోజూ విషం కక్కుతూ ఉండేవి. దాంతో ఆ మడుగులోని జలాలు పలసర మడుగులలోని జలాలు విషపూలతం అయ్యాయి. ఆ మడుగులోని నీరు సలసలకాగుతున్నట్టు

బుడగలు వస్తూఉండేవి. ఆ విషము ಎంత ప్రభావము కలిగి ఉందంటే ఆ మడుగు పైన ఎగురుతున్న పక్షులు కూడా ఆ విషపు గాలులు సోకి చనిపోయేవి.

ఇదంతా గమనించాడు కృష్ణుడు. ఆ విషసర్వాన్ని యమునా నబి నుండి వెళ్లగొట్టాలని సంకర్వించాడు. ఆ మడుగు పక్కనే ఉన్న ఒక చెట్టు ఎక్కాడు. చేతులు చాచి ఆ మడుగులోకి దూకాడు. ఆ మడుగు చాలా లోతుగా ఉంది. కృష్ణుడు ఆ మడుగులోకి దూకగానే ఆ మడుగులో ఉన్న జలాలు పెద్ద శబ్దం చేస్తూ పైకి ఎగిసి పడ్డాయి.

ఈ శబ్దాన్ని, సీటిలో కలిగిన అలజడిని చూచిన కాశీయుడు కోపంతో రగిలిపోయాడు. ఈ ఉత్వాతం ఎవరు కలిగించారా అని చుట్టు చూచాడు. సీటిలో నిర్ధయంగా ఈదుతున్న కృష్ణుడు కనిపించాడు. కాళీయుడు కోపంతో రగిలిపోయాడు. కసిటీరా కృష్ణుని కాటు వేసాడు. తన శలీరంతో కృష్ణుని శలీరాన్ని చుట్టాడు. గట్టిగా నలిపేస్తున్నాడు.

కృష్ణుడు మడుగులో దూకడం, కాళీయుడు కృష్ణుని కాటు వేయడం, తన పాడుగాటి శలీరంతో కృష్ణుని చుట్టేయడం చూచి ఒడ్మన ఉన్న గోపబాలురు భయంతో వణికిపోయారు. "కృష్ణి! కృష్ణి!" అంటూ అరుస్తున్నారు. ఏడుస్తున్నారు. గోవులు కూడా ఒడ్మన అటు ఇటు తిరుగుతూ కన్నీళ్లు కారుస్తున్నాయి. అంబా అని అరుస్తున్నాయి.

అఫ్మడు బృందావన వ్రజములో ఉన్న వాలకి పెద్ద భూకంపం వచ్చినట్టు, శలీరాలు అబిలనట్టు అనిపించింబి. "ఈ కృష్ణుడు బలరాముని తోడుతీసుకొని వెళ్లకుండా ఒంటలగా ఆవులను తోలుకొని వెళ్లాడు. ఏం జలగిందో ఏమో!" అనుకుంటూ కలవరపడుతున్నారు. కొంత మంటిఅయితే "ఏమో కృష్ణుడు మరణించాడేమో. పుట్టినప్పటినుండి కృష్ణుడికి అన్నీ ఆపదలే!" అని తమలో తాము అనుకుంటున్నారు. కొంతమంబి ఏమి జలగిందో చూద్దామని కృష్ణుడు ఆవులను తోలుకొని వెళ్లన వైపు ఆడామగా అనే తేడా లేకుండా పరుగులెత్తారు.

బలరాముడు మాత్రం చిరునవ్వు నవ్వుతూ ఇదంతా చూస్తున్నాడు. కృష్ణుని చేతిలో ఈ రోజు ఎవడికో మూడింది అని తనలో తాను అనుకున్నాడు. పైకి మాత్రం ఏమీ మాట్లాడకుండా గంభీరంగా ఉన్నాడు.

బృందావనములో ఉన్న వారంతా, ఆవుమందల గిట్టల గుర్తులు, కృష్ణుని పాదముల యొక్క గుర్తులను అనుసలస్తూ, యమునాతీరమునకు వెళ్లారు. వాళ్లందలకీ దూరం నుండి కాఇంటీ మడుగులో సర్వముతో చుట్టబడిన కృష్ణుడు, ఒడ్డున ఏడుస్తున్న గోపబాలురు, కన్నీళ్లు కారుస్తున్న గోవులు కనిపించాయి. ఆ దృశ్యం చూచిన బృందావన వాసులు కూడా ఏడవడం మొదలు పెట్టారు.

ఇంతలో కొంత మంబి యశోదవద్దకు వెళ్లారు. ఆమెను కౌగలించుకొని కృష్ణునికి పట్టిన దురవస్థకు ఏడుస్తున్నారు. కొంత మంబి గోపబాలురు కృష్ణుని రక్షించడానికి ఆ నీటి మడుగులో ದಾಕಡಾಗಿಕೆ ವೆಳುತುಂಟೆ, ಬಲರಾಮುಡು ವಾಲನಿ ವಾಲಂ-ವಾಡು.

ఒడ్డుమీద ఉన్న గోపాలురు, గోపకాంతలు, తన తల్లులు పడుతున్న మనోవేదనను గమనించాడు కృష్ణుడు. వెంటనే తన శలీరాన్ని ఒక్కసాల గట్టిగా విబిల్చడు. తన శలీరాన్ని విపలీతంగా పెంచాడు. ఆ పాముయొక్క బంధనములనుండి బయట పడ్డాడు.

ఎప్పడైతే కృష్ణుని శలీరము పెరుగుతూ ఉందో, కృష్ణుని చుట్టుకొని ఉన్న కాళీయుని శలీరములోని ఎముకలు పటపట మంటున్నాయి. "ఇదేందిరా బాబూ, బీడిని పట్టుకొని పచ్చడి చేద్దామనుకుంటే, నా ఎముకలు విరుగుతున్నాయి." అనుకుంటూ కాళీయుడు కృష్ణుని వదిలిపెట్టాడు. కాళీయుడికి చేతనైన విద్య విషం కక్కడం. అందుకని కృష్ణుని మీద విషం కక్కుతున్నాడు.

కాళీయుని పట్టునుండి విడివడ్డ కృష్ణుడు ఆ పాము చుట్టు తిరుగుతూ దానికి అందకుండా ఆడుకుంటున్నాడు. కాళీయుడు కూడా కృష్ణుని పట్టుకోవాలని, కాటువేయాలని, ప్రయత్నిస్తున్నాడు. అలా కొంచెంసేపు తిలగేటప్పటికి కాళీయునికి అలసట వచ్చింది. ఇదే అదును అని, కృష్ణుడు, కాళీయుని తోకపట్టుకొని, వాడి పడగ మీద కాలు పెట్టి, కాళీయుని పడగల మీదికి ఎక్కాడు.

మణులతో నిండిన కాళీయుని పడగ కృష్ణుని పద విన్యాసములతో శోభిల్లింది. కృష్ణుడు కాళీయుని తోకపట్టుకొని మెలిదిఫ్ళతూ, కాళీయుని పడగలమీద ఎగురుతూ నృత్యం చేస్తున్నాడు. కాళీయుని పడగలను అణగదొక్కుతున్నాడు.

చిన్ని కృష్ణుని ఈతీలా విన్యాసము అంతా దేవలోకము నుండి చూస్తున్న గంధర్వులు, సిద్ధులు, మునులు, చారణులు, అష్టరసలు కూడా సంతోషంతో నృత్యం చేస్తున్నారు. కృష్ణుని నృత్యానికి తగ్గట్టు తాము కూడా ఆడుతున్నారు. పాడుతున్నారు. వాద్యాలు వాయిస్తున్నారు. స్తోత్రాలు చేస్తున్నారు. కొంతమంది చిన్నికృష్ణునికి కానుకలు తీసుకొని ఆయన వద్దకు వెళుతున్నారు.

కృష్ణడు తన పడగలమీద ఎక్కి తొక్కుతుంటే, కాళీయుడికి చచ్చే పర్యంతం అయింది. కాటేద్దామంటే కృష్ణడు తన తలమీద ఉన్నాడు. శరీరాన్ని చుట్టేద్దామా అంటే కృష్ణడు విపరీతంగా శరీరం పెంచుతున్నాడు. చేసేటి లేక కాళీయుడు కృష్ణడి చేత తొక్కించు కుంటూ ప్రాణాలు కళ్లలో పెట్టుకొని రక్తం కక్కుకుంటూ మూర్ఛపోతున్నాడు. కాళీయుడు విషం కక్కుతున్నాడు. రక్తం కక్కుతున్నాడు. రక్తం కక్కుతున్నాడు. కృష్ణడు వాడి పడగల మీద నృత్యం చేస్తున్నాడు. గంధర్వాబిదేవతలు ఆకాశంలో నిలబడి కృష్ణని పూజిస్తున్నారు.

కృష్ణుడు చేస్తున్న ఈ చిత్రవిచిత్ర తాండవ నృత్యానికి కాళీయుని పడగలు చితికిపోతున్నాయి. కళ్ల వెంట రక్తం కారుతూ ఉంది. ప్రాణాలు పోయేటట్టుఉన్నాయి. తట్టుకోలేకపోతున్నాడు. అఫ్ళడు గుర్తుకొచ్చాడు భగవంతుడు. "దేవుడా నువ్వే బిక్కు. నువ్వే నన్ను రక్షించాలి" అని చేతులెత్తి ప్రాల్థించాడు.

ప్రపంచమంతా విస్తలించి ఉన్న ఈ సమాజంలో, మానవులు చెయ్యాల్లిన అక్రమాలు, అకృత్యాలు, దుర్మార్గాలు అన్నీ చేస్తారు. సాగినంత కాలం నాకు ఎదురు లేదనుకొని విర్రవీగుతారు. కాని కాలం వచ్చి, కారాగారంలో పడితే, దేవుడా బిక్కు అంటూ దేవుడిని గుర్తు తెచ్చుకుంటారు. దేవుడి దయవలన నిర్దోషిగా బయటపడతాను అంటూ ప్రగల్ఖాలు పలుకుతారు. నాడూ అంతే నేడూ అంతే. )

కాశీయుని పలిస్థితి ఇలా ఉంటే, కాశీయుని భార్యలు, తమ భర్తకు పట్టిన దుస్థితికి పలతపిస్తున్నారు. వారందరూ కట్టకట్టుకొని, తమ సంతానముతో సహా, కాళీయుని పడగల మీద ఆడుతున్న కృష్ణుని వద్దకు వెళ్లారు. తమ సంతానమును ముందు ఉంచుకొని, కాళీయుని భార్యలు కృష్ణుని ఈ విధంగా ప్రార్థించారు.

"ఓ దేవాభిదేవా! కృష్ణి! నీవు సామాన్యుడవు కావు. భూభారమును తగ్గించడానికి భూమి మీద అవతలించిన శ్రీమన్వారాయణుడవు. నా భర్త మహాపాపి, దుర్తార్సడు. ఇన్వాళ్లు ప్రజలను నానా కష్టాలు పెట్టాడు. మా భర్తకు ఈ శాస్త్రి కావలసిందే. నీవు నీ శత్రువుల పట్ల ఎలా ప్రవల్తిస్తావో, నీ కుమారుని పట్లకూడా అలాగే ప్రవల్తిస్తావు. తప్పచేసిన వారు భవిష్యత్తులో బాగుపడతారని, వాలకి మంచి జరగాలని, నీవు వాలని శిక్షిస్తుంటావు.

నీవు విధించే శిక్ష మా భర్తలాంటి పాపాత్తుల పాపములను సర్వనాశనం చేస్తుంది. నీవు మా భర్తను దండించి మాకు మేలు చేసావు. మమ్ములను అనుగ్రహించావు. మా భర్త, మేము ఏం పాపం చేసామో ఏమో ఈ జ<u>న్</u>కలో పాములుగా పుట్టాము. నీ కోపము కూడా మాకు అనుగ్రహంలాంటిదే కదా!

నీవు నీ భక్తులను, నిన్ను నమ్ముకున్నవాలని, రక్షిస్తుంటావు అని అంటారు. మా భర్త కూడా పూర్వ జన్హతో మంచి వాడు, గర్వము లేని వాడు, బుద్ధిమంతుడు, ఎంతో తపస్సు, ఎన్వో పుణ్యకార్యములు చేసిన వాడు అయి ఉంటాడు. తన తోటి వాలకి హితం చేయగోల ఎన్వో ధర్తకార్యాలు చేసి ఉంటాడు. లేకపోతే, ఇప్పుడు, ఈ ప్రకారంగా, నీ పాద స్వర్మతో ఎందుకు పవిత్రుడు అవుతాడు.

నీ పాద స్వర్మ కోసరం లక్ష్మీదేవి నిరంతరము పలతపిస్తూ ఉంటుంది. అటువంటి నీ పాదరేణువులు నా భర్త తలను అయాచితంగా అలంకలంచాయి. నా భర్తకు ఏ పుణ్యవిశేషం చేత ఇంతటి అభికారం కలిగిందో తెలుసుకోలేకపోతున్నాము.

నీ పాదములను ఆశ్రయించిన నీ భక్తులు, నీ పాదధూఇ కోరుకుంటారే కానీ, ఈ లోకంలో లభించే రాజ్యసంపదలు, సార్వభౌమ పదవి, పరలోకంలో లభించే స్వర్గసుఖాలు, చివరకు మోక్షమును కూడా కోరుకోరు.

ఓ దేవా! నిరంతరము సంసార చక్రంలో పడి తిరుగుతున్న మానవులు, నీ పాదస్థర్శకోసం పలతపిస్తుంటారు. కాని అమిత క్రోధం కలవాడు, తమోగుణసంపన్నుడు అయిన నా భర్తకు, ఏ ప్రయత్నము లేకుండా, బ్రహ్మదులకు కూడా లభ్యంకాని, నీ పాదములను శిరస్సన ఓ భగవాన్! మహాపురుషా! మహాత్తా! అన్నిభూతములలో నివసించేవాడా! అన్ని భూతములు నీవే అయి ఉన్నవాడా! పరమాత్తా! నీకు నమస్కారము.

ఓ దేవా! నీవు నిత్యుడవు. కార్యకారణస్వరూపుడవు. కారణములకు అతీతుడవు. పరబ్రహ్మస్వరూపుడవు. నీకు సత్వ, రజస్తమోగుణములు లేవు. నీకు ఎటువంటి వికారములు లేవు. నీవు ఈ ప్రకృతిలో నిరంతరము చలస్తున్నా, ఈ ప్రకృతి గుణములు నీకు అంటవు. నీ శక్తి అనంతము. జ్ఞానస్వరూపుడవు అయిన నీకు నమస్కారము.

ఓ దేవా! నీవు కాలస్వరూపుడవు . కాలమునకు మూలము నువ్వే. నీవు కాలమునకు అతీతుడవు. కాలానుగుణంగా జలగే అన్నిటినీ నీవుసాక్షీభూతంగా చూస్తూ ఉంటావు. ఈ విశ్వమును సృష్టించిన వాడవు నీవే! ఈ ప్రపంచంలో జలగే అన్ని విషయములను చూచే ద్రష్టవు నీవే! ఈ ప్రపంచంలో జలగే అని కార్యములకు కారణము, కర్త నీవే. కాని ఈ మానవులు అన్నీ తామే చేస్తున్నాము అనే భ్రమలో ఉంటారు.

ఓ దేవా! పంచభూతములు, పంచ తన్మాత్రలు, పబ ఇంద్రియములు, పంచప్రాణములు, మనస్సు, బుద్ధి, అహంకారము, వీటిలో ఉండే చైతన్యము అన్నీ నీవే. నీవు కానిది పేబీ ఈ అనంత విశ్వంలో ఏటీ లేదు. నీవు జీవులన్నింటిలోనూ ఆత్తస్వరూపుడుగా వెలుగుతున్నావు. కానీ మేమంతా మూడుగుణములకు లోబడి, అహంకారంతో కప్పబడిపోయి నిన్ను చూడలేకపోతున్నాము. నీ గులించి తెలుసుకోలేకపోతున్నాము.

ఓ దేవా! నీవు అనంతుడవు. నిరాకారుడవు. నీకు చలనం లేదు. అన్నిటా స్థిరంగాఉంటావు. నీవు జ్ఞానస్వరూపుడవు. నీ గులంచి, నీ ఉనికిని గులంచి పండితులు ఎన్నో వాదోపవాదాలు చేస్తుంటారు. చెప్పే విషయము, చెప్పబడే విషయము నీవే కాబట్టి, అ వాదోపవాదములు అన్నీ నీ స్వరూపాలే. అట్టినీకు నమస్కారము.

ఓ దేవా! నీవు జ్ఞానస్యరూపుడవు. ఇటు ప్రాపంచిక విషయములలో ప్రవల్తించాలన్నా, లేక మోక్ష మార్గములో పయనించాలన్నా, మూలము వేదములు, శాస్త్రములు. ఆ వేదములు, శాస్త్రములు కూడా నీ స్వరూపాలే. అట్టి నీకు నమస్కారము.

ఓ కృష్ణి! వాసుదేవా!సంకర్షణా! ప్రద్యుమ్నా! అనిరుద్ధా! సాత్వతులకు పతిఅయిన వాడా! నీకు నమస్కారము.

(బీటిని చతుర్వ్యూహములు అంటారు. వాసుదేవుడు చిత్తమునకు, సంకర్షణుడు మనలో ఉన్న అహంకారానికి, ప్రద్యుమ్నుడు బుబ్ధికి, అనిరుద్ధుడు మనస్సుకు అభిదేవతలు. ఈ నాలుగే మనిషి శలీరాన్ని నడిపిస్తున్నాయి, శాసిస్తున్నాయి.)

ఓ దేవా! నీవు మూడు గుణములను (సత్వ, రజస్,

తమోగుణములు) ప్రకోపింప చేసేవాడివి! గుణములను నిల్వీర్యం చేసేవాడివి. గుణములను అందలకీ తెలిసేటట్టు చేసేవాడివి. గుణములలో ప్రవల్తిస్తుంటే సాక్షిగా చూస్తూ ఉండేవాడివి. ఆ గుణములకు అతీతుడుగా ఉండేవాడివి. ఏ గుణము అంటకుండా స్వయంగా ప్రకాశించేవాడివి. అన్నీ సువ్వే. అట్టి నీకు నమస్కారము.

ఓ హృషీకేశా! అన్ని వికారములు నీ నుండి పుడుతున్నాయి. కాని నీకు ఏ వికారమూ లేదు. నీవు ఎక్కువ మాట్లాడవు. మౌనంగానే అన్ని పనులు చేస్తుంటావు. అట్టి నీకు నమస్కారము.

ఓ దేవా! ఈ అనంత విశ్వంలో పరమాణువు మొదలుకొని బ్రహ్హాండము వరకూ అన్నింటా నీవే నిండి ఉన్నావు. నీవు ఈ అనంత విశ్వానికి అభినేతవు. ఈ విశ్వం అంతా నీవే అయి ఉన్నావు కానీ ఈ విశ్వంలో నీవు లేవు. (సముద్రంలో అలలు ఉన్నాయి కానీ అలలలో సముద్రం లేదు.)

ఓ దేవా! నీకు ఏ కోలకా లేదు. కాని సత్వ,రజస్త్రమో గుణములతోకూడిన ఈ అనంత విశ్వాన్ని సృష్టించావు. ఈ విశ్వంలో ఉండే జీవులలో సత్వగుణము కలిగిన వాలకి శాంతి, రజోగుణము కలిగిన వాలకి అశాంతి, తమోగుణములు కలిగిన వాలకి మూఢత్వము అనే స్వభావములను సృష్టించావు. కానీ నీవు మాత్రము సత్వగుణసంపన్నుడవు. నీవు ఎత్తిన అవతారములన్నీ సత్వగుణ ప్రధానములైనవేకదా! ఆ కారణం చేత సత్వగుణమును అవలంబించిన వారందరూ నీకు ఇష్టమైన వారే! ఓ శాంతమూల్తీ! మా భర్త తమోగుణము కలిగిన వాడు. మూఢస్వభావుడు. కాని నీకు కుమారుడి లాంటి వాడు. ఎందుకంటే ఈ లోకమంతా నీ సంతానమే కదా! కుమారుడు చేసిన తప్ప తండ్రి క్షమించినట్టు, ఈ కాతీయుడు చేసిన అపరాథమును మన్నించి క్షమించు. మా భర్త ఒట్టి మూర్ఖుడు. నీ శక్తిని తెలుసుకోలేక నిన్ను బంధించాడు. బాధించాడు. కాటు వేసాడు. దయచేసి అతని అపరాధములను మన్నించి క్షమించు.

ఓ దేవా! నీ పాదఘట్టనములచే ఈ కాశీయుడు చచ్చేట్టు ఉన్నాడు. మాకు పతిభక్ష పెట్టు. మేము ఏ అపరాధము చేయలేదు కదా! ఇంకమీదట నుండి మేమందరమూ బుబ్ధిగా ఉంటాము. నీవు ఏం చెబితే అదే చేస్తాము. మమ్ములను ఆజ్ఞాపించు." అని కాశీయుని భార్యలు బీనంగా ప్రాల్థించారు.

కాళీయుని భార్యల ప్రార్థనలను విన్న కృష్ణుడు కాళీయుని మీద దయ చూపి ఆయన తలమీది నుండి కిందికి దూకాడు. గట్టున నిలబడ్డాడు.

అప్పటి దాకా నోరువిప్పకుండా కృష్ణుని పాద తాడనాన్ని మౌనంగా భలస్తూ, ప్రాణాలుపోయేటట్టు ఉన్న కాళీయుడు, కృష్ణుడు తన మీది నుండి దిగేటప్పటికి కాస్త ఊపిల పీల్చుకున్నాడు. పోయిన ప్రాణాలు తిలగివచ్చినట్టయింది. ఒక్లు విదుల్చుకున్నాడు. ఒంట్లో శక్తినంతా కూడగట్టుకున్నాడు. గద్గద స్వరంతో కృష్ణని ఇలా "ఓ దేవా! మేము పాములము. మాకు కోపం ఎక్కువ. దుర్మార్గము ఎక్కువ. తమోగుణ ప్రధానులము. అందలినీ కాటు వేసి చంపుతుంటాము. అబి మాస్వభావము. దానికి మేమేం జేయగలము. మేము కూడా నీవు సృష్టించిన ప్రాణులలో భాగమే కదా!

ఓ దేవా! నీవు అన్ని రకాల ప్రాణులను సృష్టించావు. వీరత్వము, శౌర్యము, శాంతము, కోపము, దుర్మార్గము, క్రూరత్వము అనే గుణములతోనూ, రకరకాల ఆకృతులు కల దేహములతోనూ సృష్టిచేసావు. కోరలలో విషంతో కోప స్వభావంతో మమ్ములను సృష్టించావు. మా సర్వజాతి పుట్టినప్పటి నుండి కోపస్వభావంతో ఉన్నవారము. మా గుణములకు తగ్గట్టు మేము నడుచుకుంటున్నాము. మేమందరము నీ మాయలో పడి ప్రవల్తిస్తున్నాము. కాబట్టి మా మీద ఆగ్రహాన్ని చూపించినా, అనుగ్రహాన్ని చూపించిన నీవే సమర్థుడవు." అని ప్రాల్థంచాడు.

అఫ్ఫడు కృష్ణడు కాశీయునితో ఇలా అన్నాడు. "సర్వజాతికి అత్తరక్షణకొరకు కోరలలో విషం పెట్టాను కానీ అందల మీదా విషం చిలకలంచమని కాదు. నీవు, నీ వాళ్లు, విషం కక్కుతూ, ఈ యమునను విషపూలతం చేస్తున్నారు. ప్రతిరోజూ మనుషులు, పను వులు, గోవులు తాగే ఈ నీటిని కలుషితం చేయవద్దు. నీవు ఇక్కడ ఉండటానికి వీలు లేదు. నీ జాతి పాములతోనూ, నీ భార్త,, సంతానముతోనూ, ఇక్కడి నుండి తక్షణమే వెళ్లిపో. సముద్రంలో

జీవించు.

కాళీయుడా! నీవు గరుడుని బాల నుండి తప్పించుకోడానికి ఈ కాళీయమడుగును నివాసంగా చేసుకున్నావు. నేను నీ తలమీద నా పాదములను పెట్టి తొక్కాను కాబట్టి నా పాదముద్రలు నీ పడగల మీదపడ్డాయి. నా పాదముద్రలు చూచిన గరుడుడు నీ జోలికి రాడు. కాబట్టి నీవు వెంటనే నీ బంధు,మిత్ర,సపలవారసమేతంగా సముద్రానికి వెళ్లపాకి." అనిఆదేశించాడు కృష్ణుడు.

ఆ మాటలు విన్న కాశీయుడు, కాశీయుని భార్యలు ఎంతో ఆనందాన్ని పాందారు. కృష్ణని పూజించారు. స్తుతించారు. తరువాత కాశీయుడు తన వాలతో కలిసి సముద్ర మధ్యలో ఉన్న రమణక బ్యీపమునకు వెళ్లిపోయాడు. అష్టటి నుండి యమునా నటీ జలాలు కాలుష్యం నుండి విముక్తి పాందాయి. నటీతీరంలో ఉండే ప్రజలకు, జంతువులకు తాగడానికి యమునా నటీ జలాలు యోగ్యంగా ఉన్నాయి." అని శుక మహల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు కాశీయ మర్దనము వృత్తాంతమును వినిపించాడు.

## <del>త్ర</del>ీమద్మాగవతము

దశమస్కంధము పదహారవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్.

(ఇప్పటి దాకా మీరందరూ కాశీయమర్దనము గులించి చబివారు. నేను మొదట్లో చెప్పిన విషయం సలిపోయిందను కుంటాను. కాశీయుడుని ఈనాటి విషపదార్థాలు, వ్వర్థాలు విసల్జించే ఫాక్టలీలుగా పోల్ముకుంటే, ఆ ఫాక్టలీలు బయటకు వబిలే వ్యర్థాలు సమీపములోని జలాశయాలను నాశనం చేస్తున్నాయి. భూగర్జజలాలను కలుషితం చేస్తున్నాయి. ప్రతి నగరంలోనూ, పట్టణంలోనూ ఇదే పలిస్థితి. పాల్యూషన్ కంట్రోల్ బోర్డు ఎన్ని మార్లు హెచ్చలించినా, న్యాయాస్థానాలు మొట్టికాయలు వేసినా ఈనాటి కాళీయులకు చీమకుట్టినట్టయినా లేదు. ఈ కాలుష్యభూతం నుండి రక్షించడానికి మరలా కృష్ణుడు పుట్టాలేమో అనిపిస్తూ ఉంది.)

> త్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము పదునేడవ అధ్వాయము.

శుక మహాల్ని కాళీయమర్దనము వృత్తాంతము వినిపించగానే, పలీక్షిత్తు మహారాజుకు ఒక అనుమానము వచ్చింది.

"శుకయోగీంద్రా! కాళీయుడు గరుడుని భయంతో రమణక బ్వీపమును వబిలాడు అన్నారు కదా! అబి ఎలా జలిగింది. కాళీయుడు ఏం తఫ్మచేసాడు. వివలించండి." అని అడిగాడు. అఫ్మడు శుకమహల్ని ఈ విధంగా చెబుతున్నాడు.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! రమణక ద్వీపము అని ఒక ద్వీపము ఉంది. ఆ ద్వీపములో పాములు ఎక్కువగా ఉండేవి. ఆ పాములు రమణక ద్వీపములో నివసించే మానవులను కాటువేసి చంపుతూ ఉండేవి. పాముల బాధ నుండి తప్పించుకోడానికి, మానవులు ప్రతినెలా ఆ పాములకు ఆహారంగా గుడ్లు, పాలు, ఉపాహారాలు తెచ్చి చెట్ల మొదళ్లలో పెట్టి వెళ్లేవారు. ఆ ఆహారములను పాములు ఆరగించేవి. (ఈ రోజుల్లో నాగుల చవితికి, నాగపంచమికి పుట్టలో పాలుపాయ్మడం, చలివిడి, వడపప్పు ఆహారంగా పెట్టడం, అనే ఆచారం ఇక్కడి నుండి వచ్చిందేమో!)

నాగులకు గరుడ పక్షులు శత్రువులు. ఈ గరుడ పక్షులు రమణక ద్వీపంలో ఉండే పాములను ఎత్తుకుపోతూ ఉండేవి. వాటి బాధ నుండి తప్పించుకోడానికి పాములు తమకు ప్రజలు ఇచ్చిన ఉపాహారములలో ఒక వాటాను గరుడునికి సమల్వంచుకొనేవి.

(వ్యాపారస్థులు బీథి రౌడీకి మాములు ఇస్తే, ఆ బీథి రౌడీ అందులో కొంత పెద్ద రౌడీకి ఇస్తాడు కదా! ఆ పెద్ద రౌడీ అందులో కొంత పోలీసులకు ముట్టచెబుతాడు. అలాగే ఈ నాడు కాంట్రాక్టర్లు ఇచ్చే అంచాలు, కింబి స్థాయి ఉద్యోగుల నుండి పైన ఉండే మినిస్టర్ల వరకూ ఎవలి వాటాలు వాలకి ఏదోరూపంలో వెళుతుంటాయి కదా! ఈ ఆచారం అస్వటినుండి ఉందేమో!)

ఇబి ఇలా ఉండగా కద్రువ కుమారుడు కాళీయుడు అనే సర్వము మహా గల్విష్టి. బలవంతుడు. "నాకు సూరు తలలు, ఆ తలలకు కోరలు, కోరల నిండా విషం ఉంది. సస్ను ఎవరేమి చేస్తారు. అసలు ఈ గరుడుడు ఎవరు? వీడికి వాటాలు ఇచ్చేదేంటి? వీడికి వాటా ಎಂದುಕೆವ್ಯಾ ಶಿ!" ಅನಿ ಗರುಡಿನಿಕೆ ವಾಟಾಲು ಇವ್ವ ಡಾನಿಕೆ ನಿರಾಕಲಂ - ವಾಡು.

(మాఫియా గాంగులు కూడా ఇంతే కదా! ఒక పెద్ద గాంగు కింద ఛోటా గాంగులు పనిచేస్తుంటాయి. ఉన్నట్టుండి ఛోటాగాంగులు పైవాడికి వాటా ఇవ్వకుండా స్వతంత్రం ప్రకటిస్తాయి. ఫలితం గాంగ్వార్)

ఇక్కడ కూడా కాళీయుడు గరుడునికి వాటా ఇవ్వడానికి నిరాకలంచాడు. మానవులు ఇచ్చిన ఉపాహారాలు అన్నీ తానే తినసాగాడు. ఈ విషయం గరుడునికి తెలిసింది. కోపంతో ఊగిపోయాడు. కాళీయుని చంపేయాలి అని అనుకున్నాడు గరుడుడు. లవ్వున ఎగురుతూ కాళీయుడు ఉన్నచోట వాలాడు. కాళీయుడు తన నూరు పడగలను పైకెత్తి గరుడుని కాటు వేసాడు. విషాన్ని చిమ్మాడు.

కాశీయుని పడగ కాటు ఒంటినిండా దట్టంగా ఈకలు ఉన్న గరుడుని ఏమీ చేయలేకపోయింది. గరుడుడు తన రెక్కతో అటి ఎడమ రెక్కతో, కాశీయుని ఒక్క బాదు బాదాడు. ముక్కుతో పాడిచాడు. ఆ దెబ్బకు కాశీయుడు అబిలపోయాడు. బిమ్మతిలగిన కాశీయుడు తన భార్యాబిడ్డలతో పాలపోయాడు. యమునా నటీ జలాలలో దాక్కున్నాడు. యమునానటీ జలాల వద్దకు గరుడుడు రాడని కాశీయునికి తెలుసు.

అది ఎలాగంటే, ఒక సాల సౌభల అనే మహాముని జలస్తంభన విద్యతో నీటి అడుగున తపస్సు చేసుకుంటున్నాడు. అఫ్మడు గరుడుడు అటుగా వెళుతో యమునా నబిలో ఈదుతున్న ఒక పెద్ద చేపను పట్టుకొని ఎగిలపోయాడు. ఆ పెద్ద చేపకు పట్టిన గతి చూచి చిన్న చేపలు అన్నీ భయంతో వణికిపోయాయి. ఏడవసాగాయి. అబి చూచాడు సౌభలి. కారణం తెలుసుకున్నాడు. "ఈ రోజునుండి గరుడుడు ఈ యమునానబిలో ఉన్న చేపలను ముట్టుకుంటే వెంటనే చస్తాడు." అని శాపం ఇచ్చాడు. అష్టటి నుండి గరుడుడు యమునా నబీ జలాల వైపుకుపోడు.

ఈ విషయం తెలిసిన కాళీయుడు తనకు యమునా నబీజలాలు క్షేమం అని తెలిసి, రమణక బ్దీపంనుండి వచ్చి యమునానబీ జలాలలో తలదాచుకున్నాడు. కాని దుర్మార్గులకు ఏం జలిగినా, ఎక్కడ ఉన్నా బుబ్ధిరాదు కదా!

(నేరస్థులు బాగు పడతారని జైళ్లలో పెడితే, బాగుపడడం మానేసి సెల్ఫ్ సార్ఫ్ సుల్ఫ్ స్ట్రంటారు. నేరప్రపంచాన్ని ఏలుతుంటారు.)

కాళీయుడు కూడా తన విషపు బుద్ధి పాసినిచ్చుకోకుండా, యమునలో తన విషాన్ని చిలకలస్తూ, ఎవలనీ తన వద్దకు రానీయ కుండా, యమునానదీ జలాలను విషపూలతం చేసాడు. ఈ పలిస్థితులలో కృష్ణుడువచ్చి కాళీయుని సపలవార సమేతంగా యమున నుండివెళ్లగొట్టాడు.

కాళీయుడు వెళ్లపోగానే, కృష్ణుడు యమునా నబీ జలాల నుండి క్షేమంగా బయటకు వచ్చాడు. క్షేమంగా వచ్చిన చిన్ని కృష్ణుని చూచి యశోద, గోపబాలురు, గోపకాంతలు ఆనందపరవశులయ్యారు. కృష్ణుని చూడగానే వారందలికీ పోయిన ప్రాణాలు మరలా వచ్చినట్టు అయింది. అన్నీ తెలిసిన బలరాముడు కూడా కృష్ణుని గట్టిగా కౌగలించుకొని ఆనందభాష్ఠములు కార్చాడు.

కృష్ణుడు క్షేమంగా తిలగి రావడం చూచిన ఆవులు, దూడలు, పశువులు అన్నీ పరమానందమును పాందాయి. తలలను అటు ఇటు తిఫ్ళతూ తమ ఆనందాన్ని ప్రకటించాయి. దూడలు చెంగు చెంగున గెంతుతూ కృష్ణని చుట్టు తిలగాయి.

"అమ్మా! యసోదా! నీ పూర్వపుణ్యఫలము చేత కృష్ణుడు కాళీయుని బాలన పడి కూడా తప్పించుకున్నాడు." అని బ్రాహ్మణులు కృష్ణుని బీవించారు. వాల బీవెనలను అందుకున్న నందుడు బ్రాహ్మణులకు గోవులను, ధనమును దానంగా ఇచ్చాడు. యసోద అయితే కృష్ణుని క్షణం వదలడం లేదు. మాటి మాటికీ కౌగరించుకొని ముద్దులు పెట్టుకుంటూ తలనిమురుతూ ఉంది. ఆ ఆనందంలో సూర్కుడు అస్తమించిన సంగతి కూడా వాలకి తెలియలేదు.

రాత్రి అయి వెన్నెల వచ్చింది. బృందావన వాసులు ఆకలి మలచిపోయి యమునా నటీతీరంలో ఆనందంగా ఆ రాత్రి గడిపారు. కాళీయుని ఉపద్రవము ముగిసిపోయిందనుకుంటే అదే రాత్రి మరొక ఉపద్రవం వాలని చుట్టుముట్టింది. ఆ రోజు అర్ధరాత్రి పెద్ద అగ్నిప్రమాదం సంభవించింది. యమునా తీరంలో ఉన్న ఎండి పోయిన చెట్లకు నిఫ్ఫ అంటుకుంటి. ఆ చెట్లకింద పడుకున్న పల్లెవాసులను అగ్ని చుట్టుముట్టింటి. వారందరూ ఒక్కసాలిగా లేచి గోలగోలగా అరవసాగారు. ఎవరు ఏం చేస్తున్నారో తెలియడం లేదు. అందరూ కృష్ణుని వద్దకు పోయి కాపాడమని వేడుకున్నారు. కృష్ణుడు నేర్వుగా వారందలినీ ఆ అగ్నిప్రమాదము నుండి రక్షించాడు. కృష్ణుని బుద్ధికుశలతకు వ్రజవాసులు కృష్ణుని కీల్తని పాగిడారు. లీలామానుష విగ్రహుడైన పరమాత్తకు సాధ్యం కానిటి ఏముంటుంటి." అని శు కమహల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు కాళీయుని పూర్వవృత్తాంతమును వివలించాడు.

> శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము పదునేడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత& ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> > శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము పదునెనిమిదవ అధ్యాయము.

శుక మహల్న పలీక్షిత్తు మహారాజుకు కృష్ణుడు ప్రలంబాసురుని వధించిన వృత్తాంతమును ఈ విధంగా చెప్పసాగాడు.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! కాళియుని యమున నుండి

వెళ్లగొట్టిన తరువాత అందరూ బృందావనమునకు చేరుకున్నారు. బలరాముడు, కృష్ణుడు, గోప బాలురతో కలిసి ప్రతిరోజూ ఆవులను సమీపములో ఉన్న అడబిలోకి తీసుకెళ్లమేపుకుంటూ, ఆటలాడుకుంటూ కాలం గడుపుతున్నాడు.

ఇంతలో ఎండా కాలం వచ్చింది. సూర్యుడు తన ప్రతాపాన్ని చూపిస్తున్నాడు. కానీ కృష్ణుని సమక్షంలో కృష్ణుని చల్లని చూపులలో గోప బాలురు వసంత కాలంలో ఉన్నట్టు అనుభూతి చెందుతున్నారు. బృందావనము చుట్టు ఉన్న అడవులలో సెలయేళ్లు పారుతున్నాయి. ఆ సెలయేళ్ల నుండి ఎగురుతున్న నీటి తుంపరలు సమీప ప్రాంతాలను చల్లబరుస్తున్నాయి. ఏపుగా పెలిగిన పచ్చిగడ్డి, పచ్చని చెట్లు, ఫలపుష్మములతో నిండి ఉన్న వృక్షములు, వాటి మీబి నుండి వచ్చే చల్లని స్వచ్ఛమైన గాలి, ఎండాకాలములో కలిగే సూర్యతాపమును పాగొడుతున్నాయి.

యమునా నబీ జలములు సమీప ప్రాంతములను తడి తడిగా బురద బురదగా ఉంచుతూ, భూమిని చల్లబరుస్తున్నాయి. ఆవనములో రకరకాల పక్షులు, కీటకములు వింతవింతధ్వనులు చేస్తూ ఎగురుతున్నాయి.

అటువంటి వనములోకి కృష్ణుడు, బలరాముడు, గోపబాలురు ఆవులను మేపడానికి వెళ్లారు. ఆవులు మేస్తుంటే వీరందరూ ఆడుతూ పాడుతూ, నృత్యం చేస్తూ సంతోషంగా ఆటలాడుకుంటున్నారు. కృష్ణుడు మధ్యలో నిలబడి నృత్యం చేస్తుంటే, గోపబాలురు చుట్టు చేల వేణువు మొదలగు వాద్యములు వాయిస్తున్నారు. కొందరు పాడుతున్నారు. మలకొందరు లయబద్ధంగా చప్పట్లుకొడుతున్నారు. రాముడు, కృష్ణుడు రెట్టించిన ఉత్యాహంతో గీరా గీరా తిరుగుతూ, ఎగురుతూ, దుముకుతూ ఆడుకుంటున్నారు. కొంత మంచి కప్పలవలె దుముకుతున్నారు. మల కొందరు చెట్లకు ఉయ్యాలలు వేసి ఊగుతున్నారు. మలకొందరు తాము రాజుల మని లీవిగా ఎత్హైన రాళ్ల మీద కూర్చుని లేని మీసములను మెలిబెడుతున్నారు.

వారంతా ఈ విధంగా ఆసందంగా విహలస్తుంటే, ప్రలంబుడు అనే రాక్షసుడు అక్కడకు వచ్చాడు. వాడు గోపబాలుడి రూపం ధలించి వాలలో కలిసిపోయాడు. మెల్లి మెల్లిగా ప్రలంబుడు రాముడు, కృష్ణుడు ఆడుకుంటున్నచోటికి చేరుకుని వాలతో పాటు ఆడుకుంటున్నాడు. ఈ విషయమును కనిపెట్టాడు కృష్ణుడు.

వాడిని చంపాలంటే వాడితో స్నేహం చెయ్యాలి. అందుకని కృష్ణుడు గోపబాలుడి రూపంలో ఉన్న ప్రలంబాసురుడి వద్దకు వెళ్ల వాడితో స్నేహం చేసి వాడితో కూడా ఆడుతున్నాడు. వాడిని తన జట్టులో చేర్చుకున్నాడు. కృష్ణుడు తన వాలనందలనీ పిలిచాడు. "ఒరేయ్ రండిరా. మనం ఒక ఆట ఆడుకుందాము. మనం రెండు జట్లుగా విడిపోదాము. ఒక దానికి నేను నాయకుడు. మరొక దానికి బలరాముడు నాయకుడు. గెలిచిన వాళ్లు ఓడిన వాళ్ల మీద ఎక్కాలి. ఓడిన వాళ్లు గెలిచిన వాళ్లను మొయ్యాలి. ఇటీఆట." అని అన్నాడు.

అందరూ చప్పట్లు కొట్టారు. ఆట మొదలయింది. గెలిచినవారు

ఓడిన వాల మీద ఎక్కుతున్నారు. ఓడినవారు గెలిచిన వాలని మోస్తున్నారు. అందరూ భాండీరకము అనే చెట్టు కింబికి చేరారు. ఒక సాల బలరాముని పక్షంలో ఉన్న సుదాముడు, వృషభుడు మొదలగు వారు గెలిచారు. కృష్ణడు, ప్రలంబుడు ఓడిపోయారు. ఓడి పోయిన కృష్ణడు సుదాముని, భద్రసేనుడు వృషభుని మోయడానికి సిద్ధం అయ్యారు. ఆ క్రమంలో గోపబాలుడి రూపంలో ఉన్న ప్రలంబాసురుడు ఎదుటి జట్టులో ఉన్న బలరాముడిని తన మీబికి ఎత్తుకున్నాడు.

అసలు ప్రలంబాసురుడు వచ్చింది కృష్ణుడిని చంపడానికి. కాని కథ అడ్డం తిలిగి బలరాముడిని మోయాల్సివచ్చింది. ముందు బలరాముడిని చంపి, తరువాత కృష్ణుని పనిపడదాము అని అనుకున్నాడు ప్రలంబుడు. బలరాముడిని తన మీద ఎక్కమని పిలిచాడు. బలరాముడు ప్రలంబాసురుడి మీద ఎక్కాడు. ప్రలంబాసురుడు బలరాముని మోసుకుంటూ దూరంగా తీసుకొని పోయాడు. బలరాముడు క్రమక్రమంగా తన బరువును పెంచాడు. తన మీద ఎక్కిన బలరాముని బరువు పెరగడంతో ప్రలంబుడు వేగంగా పరుగెత్తలేకపోయాడు. బలరాముని కింబికి బంచి తనరాక్షస రూపము ధలించాడు.

నిఫ్మకణికలవలె కణకణలాడుతున్న కళ్లతోనూ, భయంకరమైన కోరలతోనూ, వికృతాకారముతో ఉన్న ఆ రాక్షసుని చూచాడు బలరాముడు. ఈ రోజు వీడు నా పాలబడ్డాడు అని అనుకున్నాడు. గట్టిగా పిడికిలి బగించాడు. తన శక్తినంతా చేతిలోకి తెచ్చుకున్నాడు. తన పిడికిలితో బలంగా ప్రలంబుడి తల మీద మోదాడు. ఆ దెబ్టకు ప్రలంబుని తలరెండుగా పగిలిపోయింది. నోటి నుండి రక్తం కారుతూ ఉంది. ప్రలంబుడు పెద్దగా అరుస్తూ నేల మీద పడ్డాడు. గిలా గిలా కొట్టుకొని మరణించాడు.

బలరాముడు ఎక్కడకు పోయాడా అని వెతుకుతూ కృష్ణుడు, గోపాలురు పరుగు పరుగున అక్కడకు వచ్చారు. చచ్చి పడి ఉన్న రాక్షసుని, వాడి పక్కనే నిలబడి ఉన్న బలరాముని చూచారు. అమ్మయ్య అంటూ ఊపిల పీల్వకున్నారు. కృష్ణుడు మాత్రం చిరునవ్వు నవ్వుతూ నా పని సువ్వు చేసి నాకు పని తగ్గించావు అన్నట్టు చూచాడు. బలరాముడు కూడా చిరునవ్వుతోనే సమాధానం చెప్మాడు.

అందరూ బలరాముని చేతులతో పైకెత్తుతాని, రాక్షసుని చంపినందుకు బలరాముని ప్రశంసించారు. అందరూ ఆవులను తోలుకుంటూ సాయంత్రానికి తమ తమ ఇళ్లకు చేరుకున్నారు." అని శు క యోగీంద్రులు పలీక్షిత్తు మహారాజుకు ప్రలంబాసుర వధను గులంచి చెప్మాడు.

*శ్రీమద్మాగవతము* 

దశమస్కంధము పదునెనిమిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్

## శ్రీమద్యాగవతము దశమస్కంధము పంతొమ్మిదవ అధ్వాయము.

"ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ప్రతిరోజూ కృష్ణుడు, బలరాముడు, గోపబాలురు ఆవులను తోలుకొని సమీప అడవిలోకి వెళ్ల ఆవులను మేపేవారు. ఒక రోజు ఆవులు, పశువులు, పచ్చిగడ్డి మేస్తూ, దాల తప్పి దూరంగా ఉన్న ఇషికావనము అనే అడవిలోకి వెళ్లిపాయాయి. ఆవులు ఎక్కడకు పోయాయో తెలియక కృష్ణుడు బలరాముడు గోపబాలురు వాటి కోసరం అడవి అంతా గాలిస్తున్నారు. కాని ఆవులు పశువులు ఎంతకూ కనపడలేదు.

ఆవులు, పశువులు బృందావనములో ఉన్న వాలకి జీవనాధారము. ఆవులను, పశువులను తోలుకు రాకుండా ఇంటి వెఇతే పెద్దవాళ్లు కోపపడతారు. ఆవులు ఇచ్చే పాలు లేకపోతే పెరుగు, వెన్న, నెయ్యి రాదు. అవి మధురకు తీసుకొని వెళ్ల అమ్మకపోతే జీవనం గడవదు. ఏం చెయ్యాలా అని కృష్ణుడు, బలరాముడు, గోపబాలురు తలలు పట్టుకొన్నారు.

వారందరూ గోవుల పాదముల జాడలు పట్టుకొని వెదుకుతూ వెళుతున్నారు. అలా వెదుకుతూ వెదుకుతూ పోగా పక్కన ఉన్న అడవిలో వాలకి ఆవులు కనిపించాయి. అందలకీ పోయిన ప్రాణాలు తిలగివచ్చినట్టు అయింది. అమ్మయ్మ అనుకున్నారు. కృష్ణుడు, బలరాముడు, గోప బాలురు ఆవులను పశువులను పేరు పేరునా పిలుస్తూ అన్నిటినీ ఒక చోటకు మాక్లిస్తున్నారు.

ఆ అడవిలో అంతా ఎండి పోయిన చెట్లు ఉన్నాయి. ఎండు చెట్లు ఒకదానితో ఒకటి రుద్దుకోవడం వలన అగ్ని పుట్టింది. ఆ అగ్ని ఒక చెట్టు నుండి మరొక చెట్టుకు అంటుకుంటూ అడవి అంతా వ్యాపించింది. కృష్ణుడు, బలరాముడు, గోపబాలురుతో సహా ఆవులను, పశువులను అగ్ని చుట్టుముట్టింది. తప్పిపోయిన ఆవులు దొలకినందుకు సంతోషపడుతుంటే ఇదేమిట్రా భగవంతుడా అని అందరూ కలవరపడ్డారు. గోపబాలురు అందరూ కృష్ణుడు, బలరాముని చుట్టు చేరారు. భయంతో ఆవులు అంబా అని అరుస్తున్నాయి.

"ఓ కృష్ణి! చూడవయ్యా. అగ్ని మనందలనీ ఆవులను చుట్టుముడుతూ ఉంది. రక్షించవయ్యా. మీమందరము నీ బంధువులము కదా! మా అందలనీ ఇష్పటిదాకా ఎన్నో ఆపదలనుండి రక్షించావు. ఈ ఆపద నుండి కూడా మా అందలనీ రక్షించు. నిన్నే నమ్ముకున్నాము." అని పెద్దగా ఏడుస్తున్నారు.

కృష్ణుడికి పలిస్థితి అర్థం అయింది. కృష్ణుడు అందలిసీ భయపడవద్దని, ధైర్యంగా ఉండమని చెప్పాడు. "ఒక్కసాలి అందరూ కళ్లుమూసుకోండి. నేను మంత్రం వేసి మంటలను మాయం చేస్తాను." అనిఅన్నాడు. అమాయకులైన గోపబాలురు రెండుచేతులతో గట్టిగా కళ్లు మూసుకున్నారు.

పంచభూతములను సృష్టించిన పరమాత్త ఆ

పంచభూతములలో ఒకటి అయిన అగ్నిని నోరు తెలచి, తన యోగశక్తితో, తనలోకి లాక్కున్నాడు. దావానలము అంతా కృష్ణుని నోట్లోకి వెళ్లిపోయింది. "అందరూ కళ్లు తెరవండి" అని అన్నాడు కృష్ణుడు.

గోపాల బాలకులు అందరూ కళ్లు తెలచారు. ఆశ్చర్యంగా చుట్టు చూచారు. అంతకు ముందు అడవిని దహిస్తున్న అగ్ని మచ్చుకు కూడా కనిపించలేదు. అంతా ప్రశాంతంగా ఉంది. పైగా తాము, ఆవులు అంతకుముందు ఆడుకుంటున్న భాండీరక వృక్షము కింద ఉన్నారు. గోపాలకులు ఆనందంతో చప్పట్టు కొట్టారు. తామందలనీ కాపాడిన కృష్ణని దేవతగా స్తుతిస్తూ వేనోళ్ల పాగిడారు. కృష్ణడు చిరునవృ్ధ నవ్వాడు.

సాయంకాలము కృష్ణుడు, బలరాముడు, గోపబాలురు అందరూ గోవులను, పశువులను తోలుకొని తమతమ ఇళ్లకు చేరుకున్నారు. జలగిన విషయం తెలుసుకున్న బృందావన వాసులు, కృష్ణుడు, బలరాముడు, గోపబాలురు, గోవులు, క్లేమంగా తిలగి రావడం చూచి ఎంతో సంతోషించారు." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు కృష్ణుడు దావానలమును పానము చేసిన విధమును వినిపించాడు.

(ఇది ఇలా జరుగుతుందా అని అందలకీ అనుమానం రావచ్చు. ఒక నటుడు నాటకంలో నటిస్తుంటాడు. ఒక నాటకంలో పెద్ద ఆఫీసరు, నౌకరు వేషం వేసాడనుకుదాము. ఎంతగా పాత్రలో లేసం అయిపోయి నౌకరుగా నటిస్తున్నా, ఆయనలో ఉన్న ఆఫీసరు అఫ్పడప్పడూ తొంగి చూస్తూ తన అహం ప్రదర్శిస్తుంటాడు. అంతలోనే తాను నౌకరుపాత్ర వేస్తున్నాను అని తెలుసుకొని నౌకరుగా మాల పోతుంటాడు. అలాగే పరమాత్త మానపుడిగా అవతలంచినా, మానపుడిగా సాటి మానపుల మధ్య తిరుగుతున్నా, అప్పడప్పడు ఆపదలు కలిగినప్పడు తన విశ్వరూపాన్ని ప్రదల్శస్తుంటాడు. అంతలోనే అమాయక గోపాలుడిగా మాలపోతుంటాడు. ఇదే విషయాన్ని 15వ అధ్యాయంలో ఈ క్రింబి శ్లోకంలో చెప్పాడు వ్యాసభగవానుడు. ఏపం నిగూఢత్వగతి: స్వమాయయా గోపాత్తజత్యం చలతైల్వడమ్మయన్ రేమే రమాలాలిత పాదపల్లవో గ్రామ్హై: సమం గ్రామ్ఫవటిశ చేష్టిత:

పరమాత్త్త తన మాయాశక్తితో, తన శక్తిని నిగూఢంగా ఉంచి, కృష్ణుడిగా, గోపబాలకునిగా తన తోటి గోపబాలుర మాబిల వ్రజంలో తిరుగుతున్నా, వాలతో ఆడుతూ పాడుతున్నా అఫ్మడఫ్మడు మధ్యమధ్యలో తన శక్తిని, మహిమలను ప్రకటిస్తుంటాడు. కాబట్టి భాగవతంలో ఏటీ అసాధ్యం కాదు అని అనుకోవడమే ఉత్తమం.)

శ్రీమద్హాగవతము దశమస్కంధము పంతొమ్మిదవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

## శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము ఇరువదవ అధ్యాయము

శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు భాగవత కథను ఈ విధంగా వినిపించసాగాడు.

"పలీక్షిత్ మహారాజా! దావానలము నుండి కృష్ణుడు తమను ఎలా కాపాడింది అన్న విషయాన్ని గోపాలురు తమ తల్లులకు, బంధు మిత్రులకు రకరకాలుగా వల్లించి చెబుతున్నారు. అది విని వారు కృష్ణుడు సామాన్య మానవుడు కాడు. సాక్షాత్తు దేవతా స్వరూపుడు అని అనుకున్నారు. ఆ విధంగా రోజులు గడుస్తూ ఉండగా వర్నబుతువు ప్రవేశించింది. ఆకాశం అంతా మేఘములతో కష్టబడిపోయింది. సూర్కుడు కనిపించడం లేదు. అది ఎలా ఉందంటే, మానవుడి శలీరంలో ఆత్త్రస్వరూపుడుగా వెలుగుతున్న పరమాత్త, రజోగుణము, తమోగుణములతో కూడిన ప్రాపంచిక విషయములతో కష్టబడి పేయిడి పేయునట్టుంది.

రాజులు ప్రజల నుండి పన్నుల రూపంలో ధనమును తీసుకొని ఆ ధనమును తిలగి ప్రజల అవసరాలకు ఉపయోగిస్తున్న విధంగా, సూర్కుడు తన తీక్ష్మ కిరణములతో భూమి మీద ఉన్న సముద్రములు, నదులు, తటాకములు, మడుగుల నుండి నీటిని ఎనిమిది మాసముల పాటు ఆవిలగా స్వీకలంచి తిలగి వర్నాకాలములో వర్నముల రూపములో ప్రజలకు ఇస్తున్నాడు.

సాధుజనులు ప్రజల దు:ఖములు పోగొట్టడానికి తమ శాయశక్తులా పాటుపడతారు. వాలకి పెదో విధంగా ఉపకారం చేస్తారు. అదే విధంగా మేఘములు కూడా ప్రజలు వేసవిలో కష్టపడటం చూచి, పర్నాకాలం రాగానే గాలితో కూడిన వర్నములు కులసి ప్రజల తాపమును పోగొడతాయి. అత్యంత కష్టనష్టములకు ఓల్ట, తమ శలీరమును కృశింపచేసుకొని తపస్సుచేసిన ఋషులు, తాము కోలన కోలకలు సిబ్దించినపుడు సంతోషపడినట్టు, వేసవి కాలములో తీవ్రంగా తాపమునకు గులి అయిన భూమి, వర్నాకాలములో వర్నములు కులియగానే, సంతోషంతో పులకలించిపోయింది.

కలియుగంలో ధర్తం మరుగునపడిపోతుంది. పాపులు మృద్ధిచెందుతారు. వేదవిద్య అంతలస్తుంది. నాస్తికత్వము, నాస్తిక మతము ప్రబలి పోతుంది. అదే విధంగా వర్నాకాలములో కమ్ముకున్న మేఘాల చాటున నక్షత్రాలు కప్పబడిపోతాయి. మిణుగురు పురుగులు మిణుకు మిణుకు మంటూ మెరుస్తుంటాయి. (ఇక్కడ నాస్తికత్యాన్ని వెలిగి ఆలిపోయే మిణుగురు పురుగులతోనూ, ధర్మాన్ని, వేదవిద్యను శాశ్వతంగా వెలిగో నక్షత్రకాంతులతోనూ పోల్చడు వ్యాసుడు.)

ప్రతిరోజూ అగ్నిహోత్రము మొదలగు నిత్త, కర్తలను చేసి మౌనంగా విశ్రాంతి తీసుకుంటున్న శిష్కులు, గురువుగాల పిలుపువిని గబుక్కున లేచి వేదపఠనము మొదలు పెట్టినట్టు, ఎండాకాలములో భూమి అడుగున విశ్రాంతి తీసుకుంటున్న కప్పలు, వర్నాకాలరాగానే ఆ ఉరుముల శబ్దము విని, వర్నాకాలం వచ్చిందని బెకబెకమంటూ శబ్దం చేస్తున్నాయి.

తోలకలకు వశులైన మానవులు, ఆ కోలకలు తీర్చుకోడానికి పట్టపగ్గాలు లేకుండా ఇష్టం వచ్చినట్టు ప్రవల్తించినట్టు, వర్నాకాలములో నీటితో నిండిన చెరువులు, నదులు గట్టు తెంచుకొని ఇష్టం వచ్చినట్టు ప్రవహిస్తున్నాయి.

వర్నాకాలము రాగానే భూమి అంతా పచ్చని గడ్డి, మొక్కలతోనూ, నిండి పోయి ఆకుపచ్చని తివాచీ పలచినట్టు ఉంది. తెల్లని పుట్టగొడుగులతోనూ, ఎర్రటి పూలతోనూ భూమి కొత్త కొత్త అందాలు సంతలంచుకుంది.

వర్నాకాలములో వర్నములు బాగా కురవడంతో, పంటలు బాగా పండి రైతులకు సంతోషాన్ని కలుగచేస్తాయి. కాని వ్యవసాయము లాభదాయకము కాదని, వ్యవసాయమును వబిలివేసిన దౌర్థాగ్తులు, రైతుల సంతోషాన్ని చూచి పశ్చాత్తాప పడుతున్నారు. వాలకి ఆనందం కలిగినా వీలకి దు:ఖము కలిగినా అన్నీ దైవాభీనములే అని మూర్ఖమానవులకు తెలియదు.

మానవులు పరమాత్త సేవల వలన ఉత్తమ గతులను పాంబినట్టు, జలాశయములలో నివసించు జలచరములు, భూమి మీద నివసించు భూచరములు, వానలు కురవగానే, జలాశయములు నిండగానే, భూమి చల్లబడగానే, అపలమితమైన సంతోషాన్ని పాందాయి.

ఒక పక్క యోగిగా సంచలస్తూ, మరొక పక్క కామ సంబంధమైన కోలకలను, విషయ వాంఛలను, ప్రాపంచిక విషయములను వదలలేక, వ్యాకులపడుతున్న సన్యాసియొక్క మనస్సు మాబిల, వర్నాకాలములో పాంగుతున్న నదులు, సముద్రమును అల్లకల్లోలం చేస్తున్నాయి.

మనస్సును విష్ణవు మీద లగ్నం చేసి, విష్ణభక్తిలో లీనమైన మానవులు, ఎన్ని కష్టములు వచ్చిననూ చెలించనట్టు, వర్నాకాలములో ఎంత ఉధృతమైన గాలి మీచినా, వాన కులిసినా, పర్వతములు చెలించడం లేదు.

వేదములను అధ్యయనము చేయవలసిన బ్రాహ్మణులు వేదాధ్యయనము వదిలిపెట్టి వేరే వృత్తులు చేపట్టడంవలన, అసలు వేదములు ఉన్నాయా లేవా? ఉంటే అవి ఎన్ని? ఎలా ఉంటాయి? అనే స్థితిలో మానవులు ఉన్నట్టు, అష్టటిదాకా మానవులకు ఉపయోగ పడుతున్న మార్గములు, రహదారులు, వర్నములు కులియగానే, గడ్డి, పిచ్చి మొక్కలు మొలిచి, వర్నపు నీటిలో మునిగిపోయి, అసలు అక్కడ రహదాలి ఉందా లేదా అనే అనుమానం కలుగుతూ ఉంది.

వేశ్తలకు ఏ ఒక్కల మీద ప్రేమ మమకారము ఉండదు. వారు చూపే ప్రేమ, మమకారము అన్నీ క్షణికములు, చంచలములు. అలాగే వర్నాకాలములో మెలసే మెరుపులు కూడా క్షణం మెలసి అంతలోనూ మాయం అవుతున్నాయి.

ప్ రూపము, ప్ గుణము లేని పరమాత్త్త లోక కల్యాణము కొరకు మూడుగుణములతో కూడిన శరీరములను దాల్హె, మానవులమధ్య సంచరిస్తున్నట్టు, అల్లెత్రాడు లేని ఇంద్రధనుస్సు వర్నాకాలములో ప్రడురంగులతో ప్రకాశిస్తూ ఉంది.

మానవులలో ఉన్న జీవాత్త అహంకారముతోనూ, ప్రాపంచిక విషయములతోనూ, విషయవాంఛలతోనూ కప్పబడినట్టు వర్నాకాలంలో చంద్రుడు కూడా మేఘములతో కప్పబడిపోతున్నాడు.

జీవితమంతా సంసారము అనే సాగరంలో పడి కొట్టుమిట్టాడుతున్న మానవులకు, ఒక సత్వురుషుని చూడగానే వాల మనసులు కుదుటపడినట్టు, మేఘములు ఆకాశంలో కనపడగానే నెమళ్లు ఆనందంతో పులవిప్పిఆడుతున్నాయి.

యోగాభ్యాసము చేసి చిక్కి శల్యమైన యోగులు, అణిమాబి అష్టసిద్ధులు లభించగానే తమకు లభించిన శక్తులతో నానా రూపములను ధలించి ప్రజలను మభ్యపెట్టునట్టు, వేసవి కాలములో ఎండి పోయిన చెట్లు, మొక్కలు, వానా కాలము రాగానే చిగుల్హ, మొగ్రతొడిగి, రకరకాలుగా శోభిల్లుతున్నాయి.

ఇంకా ధనం కావాలి, అన్ని సంపదలు తమకే కావాలి అనే

దురాశాపూలతులైన ప్రజలు, తమ కోలకలు తీరడానికి రకరకాల పూజలను, హొమాలను, వ్రతాలను చేసినట్టు, చక్రవాక పక్షులు మొదలగు పక్షులు, ముళ్లపాదలతోనూ, ఊబితోనూ నిండిన నీటిమడుగులలో తమ ఆహారమును వెదుక్కుంటూ నివసిస్తున్నాయి.

రాజులు, చక్రవర్తులు, పురోహితులు చెప్పిన మాటలను విని, పుణ్యం సంపాదించుకోవడం కోసరం ప్రజలకు విలవిగా దానములు, ధర్తములు చేసి వాల కోలకలు తీల్చినట్టు, మేఘములు కూడా గాలితో చేల, ప్రజాక్షేమం కోల వర్షములు కులపిస్తున్నాయి.

కలియుగంలో నాస్తికులు ఎక్కువైపోయి, తమ తర్క వితర్కములతో వేదమార్గముతో విభేబించునట్లు, మేఘములు వర్నము కురుస్తుంటే, ఆ నీరు నదులలో చేల, ఆ నదులకు కట్టిన ఆన కట్టలను తెంచుకొని వేగంగా ప్రవహిస్తున్నాయి.

ఈ ప్రకారంగా బృందావనములోకి వర్నఋతువు ప్రవేశించింది. కృష్ణడు, బలరాముడు, గోపబాలురతో కలిసి తమ ఆవులను, పశువులను తోలుకొని పండ్లు, కాయలతో సమృబ్ధిగా ఉన్న అడవిలోకి వెళ్లారు. ఆవులు మేత కోసరం పరుగెత్తుతున్నాయి. వర్నము లేనపుడు కృష్ణడు, బలరాముడు, గోప బాలురు చెట్లకింద ఆడుకుంటున్నారు. వాన వచ్చినప్పడు పెద్ద పెద్ద చెట్టు తొర్రలలో గానీ, కొండ గుహలలో గానీ తలదాచుకుంటున్నారు.

ఆవులు గడ్డి మేసిన తరువాత చెట్లనీడలో పడుకొని

నెమరువేస్తుంటే, కృష్ణుడు, బలరాముడు, గోపబాలురు పెరుగు అన్నం తింటున్నారు. ఆ ప్రకారంగా వర్నాకాలము గడి-చిపోయి శరదృతువు ప్రవేశిం-చింబి.

మొదట మంచి వారుగా ఉండి, విభివశాత్తు చెడుమార్గములో నడిచిన మానవులు, పరమాత్త్తయందు భక్తిభావమును పెంపాంచించుకొని, మంచి వారుగా మాలనట్టు, వర్నాకాలములో బురద బురద గా ఉన్న నీరు, శరత్కాలములో పద్తములు పుట్టి వికసించడంతో, తమ మలినములను పోగొట్టుకొని స్వచ్ఛముగా తేరుకున్నాయి.

పరమాత్త యందలి భక్తి నాలుగు ఆశ్రమముల వాలని అనగా, బ్రహ్త చర్మ, గృహస్థ, వానప్రస్థ, సన్యాసాశ్రమములలో ఉన్నవాలని పునీతులను చేయువిధంగా, శరత్కాలమురాగానే, ఆకాశంలో ఉన్న మేఘములు, నేలమీద ఉన్న బురదనీరు, నదులలోనూ, సరస్యలలోను ఉన్న నీరు, తమలో ఉన్న మలినములను పాగొట్టుకొని స్వచ్ఛతను సంతలంచుకున్నాయి.

తపస్సు చేసి తమలోని పాపములను పోగొట్టుకున్న మునులు, సంసార బంధనములను, భార్త్యా జిడ్డల మీద, ధనము మీద మోహమును వదిలిపెట్టినట్టు, శరత్కాలములో మేఘములు తమ గాఢతను వదిలిపెట్టి, తెల్లగా దూచి పింజలమాచిల ప్రకాశిస్తున్నాయి.

జ్ఞానులు అయిన గురువులు యోగ్యులయిన తమ శిష్కులకు

జ్ఞానమును బోధించినట్టు, యోగ్యత లేని వాలకి జ్ఞానమును బోధించనట్టు, పర్వతముల మీబి నుండి స్వచ్ఛమైనజలము కొన్ని చోట్ల జలా జలా కింబికి దుముకుతూ ఉంటే, మలి కొన్ని చోట్ల అసలు నీటి జాడ కూడా తెలియడం లేదు.

సంసార సాగరంలో పడి భార్హ, పిల్లలు, బంధుమిత్రులు శాశ్వతములని భావించి వాలి తోడిదే లోకంగా భావించి, తమ ఆయువు క్షణక్షణమూ క్షీణించిపోతూ ఉందని తెలుసుకోలేని మానవులమాబిల, వర్నాకాలము పోయింది, శరదృతువు వచ్చింది, తాము ఉన్న జలాశయములలో నీరు ఇంకిపోతాయి తాము ప్రమాదంలో పడతాము అని ఆ జలాశయములలో నివసిస్తున్న జలచరములు కూడా తెలుసుకోలేక పోతున్నాయి.

అపలిమితమైన సంతానము కలవాడు, ఇంద్రియములను జయించలేనివాడు, కుటుంబాన్ని పోషించడానికి రేయింబగళ్లు కష్టపడి ధనమును సంపాదించేవాడు, అనుదినము కష్టములను అనుభవిస్తున్నట్టు, రోజు రోజుకూ తాము ఉన్న జలాశయములలో నీరు తగ్గిపోతుంటే, శరత్కాలములో సూర్కుని వేడిమికి తట్టుకోలేక, అందులోని జలచరములు బాధపడుతున్నాయి.

భాగవత ధర్తము పాటించే వారు, "నేను", "నాబి" అనే దేహము మీద అభిమానమును, మోహమును విడిచి పెట్టినట్లు, శరదృతువు రాగానే సరస్సులు, నదులలోని నీరు తమలోని బురదను, కల్తవములను విడిచిపెట్టాయి. పరమాత్తమీద భక్తితో, అన్ని కోలకలను విడిచిపెట్టి, ఆత్త్మజ్ఞానమును పాందిన మునులు, వేదములలో చెప్పబడిన కర్త్మలను కూడా చేయకుండా విడిచిపెట్టి, ఆత్త్తయందు రమిస్తూ, ఆత్తానందము పాందుతూ ప్రశాంతజీవనము గడుపుతున్నట్టు, శరత్కాలములో సముద్రము కూడా ఉధృతమైన అలలు లేకుండా నిశ్చలంగా, ప్రశాంతంగా ఉంది.

యోగులు తాము సముపాల్టించిన జ్ఞానము తమ ఇంద్రియముల ద్వారా బయటకు పాకుండా అలి కట్టి, ఆత్తావలోకనము చేసుకుంటున్నట్టు, కర్నకులు వర్నపు నీరు వృధాగా పాకుండా కాలువలకు కట్టలు కట్టి, ఆ నీటిని పంటపాలములకు ప్రవహింపజేస్తున్నారు.

ఆత్త్మజ్ఞానము, దేహాభమానము వలన కలిగిన దు:ఖములను పాగొట్టినట్టు, శరత్కాలములో పగలంతా సూర్తుని తాపంతో బాధపడ్డవారు, రాత్రిపూట శరత్కాల వెన్నెలలో సేదతీరు తున్వారు.

శరత్కాలము రాగానే ఆకాశం మేఘాలు లేకుండా, చంద్రుడు, నక్షత్రములతో నిర్హలంగా శోభించినట్టు, సత్వగుణసంపన్నులైన వాల చిత్తము ఓంకార దర్శనముతో ప్రకాశిస్తూ ఉంది.

ಯದುವಂಸಮುಲ್ ಜಸ್ತಿಂ-ಬಿನ ಕೃಷ್ಣುಡು ವೃಷ್ಣಿವಂಸೆಯುಲ

మధ్య శోభించినట్టు, నిర్తలమైన ఆకాశంలో చంద్రుడు, తారల మధ్య దేబీప్త మానంగా వెలుగుతున్నాడు.

కృష్ణని మీద అథికమైన ప్రేమగల గోపికలు సాయంత్రం గోవులను తోలుకొని వచ్చిన కృష్ణని చూచి రోజంతా తాము పడ్డ విరహబాధను పోగొట్టుకున్నట్టు, శరత్కాలములో బాగా పుష్పించిన పూల మొక్కల మీది నుండి వీచే పిల్లగాలులచేత మానవులు, సూర్యతాపము నుండి సేదతీరుతున్నారు. సమర్ధుడైన రాజు పలిపాలనలో దొంగలు, దుర్మార్గులు తష్ట మిగిలిన ప్రజలు దొంగలభయం, దుర్మార్గుల భయంలేకుండా సుఖంగా జీవించినట్టు, శరత్కాలములో సూర్యుడు ఉదయించగానే, కలువలు ముడుచుకుంటున్నాయి, పద్మములు ఆనందంతో వికసిస్తున్నాయి.

పండిన పంటలు ఇంటికిరాగానే, ఇల్లంతా ధాన్యసంపదతో కళకళలాడినట్టు, యజ్ఞయాగములు జరగడం వలన పురములు, గ్రామములు శోభను సంతలంచుకున్నాయి. అందులోనూ బలరామకృష్ణలు సంచలంచే బృందావనము సమీప అరణ్యములు, యమునానబీ తీరము మలంత శోభను సంతలంచుకున్నాయి.

మునులు, సిద్ధులు, భక్తులు తమ తమ తపస్సులు సాధనలు సిద్ధించినపుడు, దివ్వమైన దేహములు పాందినట్టు, వర్నాకాలములో ఇంటిపట్టున ఉన్న వ్యాపారులు, మునులు, రాజులు, స్వాతకులు, సన్యాసులు, వర్నాకాలము పూల్త అయి శరదృతువు ప్రవేశించగానే, వ్యాపారులు తమ తమ వ్యాపారములకు, మునులు, సన్యాసులు

లోకసంచారములకు, రాజులు బిగ్విజయ యాత్రలకు, స్వాతకులు (విద్యార్ధులు) విద్యాభ్యాసమునకు బయలుదేరారు." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు వర్నఋతువు, శరదృతువు వర్ణనలను వినిపించాడు.

> శ్రీమద్హాగవతము దశమస్కంధము ఇరువదవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> > శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము ఇరువబిఒకటవ అధ్వాయము.

శుకయోగీంద్రులు పలీక్షిత్ మహారాజుకు కృష్ణుడు వేణువుఊదుతుంటే గోపబాలికలు ఎలా పాటలు పాడి ఆనందించారో వినిపించాడు.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! శరత్కాలములో కృష్ణుడు, బలరాముడు గోపబాలురు కలిసి ఆవులను తోలుకుంటూ బృందావనములోకి వెళుతున్వారు. ఆ వనములో ఉన్న సెలయేళ్లలో జలము స్వచ్ఛంగా ఉన్నాయి. తటాకములలో పద్మములు వికసించి ఉన్నాయి. మొక్కలకు పూచిన పూల మీబి నుండి వచ్చే గాలి, ఆ పూవుల సుగంధమును మోసుకొని వచ్చి అందలకీ పంచిపెడుతూ ఉంది. ఆవులు మేత మేస్తుంటే, కృష్ణుడు ఒక చెట్టు కింద కూర్చుని తన వేణువును ఊదుతున్నాడు. మనోహరము, కామప్రకోపము అయిన ఆ వేణుగానమును విని గోప బాలురు, గోప బాలికలు పరవశులవుతున్నారు. కృష్ణుడు ఊదుతున్న వేణుగానము వ్రజములోని స్త్రీలకు కూడా వినిపిస్తూ ఉంది. ఆ వేణుగానమును విన్న స్త్రీలు తమ తోటి వాలకి కృష్ణుని బాల్యలీలలను వల్లించి చెబుతున్నారు. కృష్ణలీలల గులించి ఎంత చెప్పినా తనివితీరేబి కాదు. గోప స్త్రీలు కృష్ణ లీలలను వల్లించి వల్లించి ఇంక వల్లించలేక పోయేవారు.

చిన్ని కృష్ణుడు తలమీద నెమలి పించము, చెవులకు గోగుపూలు, నడుముకు పచ్చని పట్టువస్త్రము, మెడలో పూలమాల ధలంచి, పెదాలకు వేణువును ఆనించుకొని మనోహరంగా ఊదుతూ బృందావనంలో ప్రవేశించాడు. మనోహరమైన ఆ వేణు గానమును విన్న గోపబాలికలు తమలో తాము ఇలా అనుకొనేవారు.

"సఖీ! చూడండే. బాలకృష్ణుడు ఎలా వేణువు ఊదుతున్నెతో. కన్నులు ఉన్న దానికి వేణువును ఊదుతున్న కృష్ణుని చూడటమే ఫలప్రదము కానీ, ఇంక ఏ పని చేసినా ఇటువంటి ఫలము మనకు దొరకదు కదా! మనమధ్య తిరుగుతున్న కృష్ణుని చూడటమే మన అదృష్టం కదా! బీనికి మించిన అదృష్టం ఏముంటుంది.

కృష్ణుడు, బలరాముడు తమ తమవేణువులు ఊదుతుంటే వాల ముఖపద్తములు, వాల వేణుగానము, వాలరువుల క్రీగంటి చూపులు, ఆహా! ఆ దృశ్యం ఎంత నయనానందకరంగా ఉంది. ఈ దృశ్వము చూడవలసినదే కాని చెప్పనలవి కాదు కదా!" అని కొంత మంది అంటుంటే, మలి కొంత మంది గోపికలు ఇలా అంటున్నారు.

"సఖులారా! ఈ కృష్ణుడు, బలరాముడు తమ చుట్టు గోపబాలురను కూర్చోపెట్టుకొని వేణువుఊదుతుంటే, ఇద్దరు ప్రఖ్యాత గాయకులు పోటీలు పడి గానం చేస్తున్నట్టుందే! అదీ కాకుండా అఫ్ఫడు బలరామ కృష్ణులు మామిడి చిగుళ్లు, నెమలి పింఛములు, ఆకులు, పూలుకలిపి కట్టిన పూలగుత్తులు, కలువపూలతో కట్టిన పూలమాలలు, ధలంచి చిత్రవిచిత్రంగా కనిపించేవారు. వాలని చూస్తుంటే నవ్వు వచ్చేది." అని అనుకొంటున్నారు.

మలకొక గోపిక తన సఖులతో "చూడవే! కృష్ణుని పెదాలకు తగులుతున్న ఆ వేణువు పూర్వజన్హతో ఎంతటి అదృష్టం చేసుకుందో! ఈ వేణువే నిరంతరము కృష్ణుని పెదవులలోని అమృతాన్ని తాగేస్తే, ఈ చిన్ని కృష్ణుని ముద్దుపెట్టుకునే యశోదకు, గోప కాంతలకు ఇంక ఏమి మిగులుతుంబి చెప్పు.

సఖీ! ఈ వేణువు పుట్టిన వెదురు పాద నటితీరంలో ఉండి, ఏ పుణ్యనదుల నీరు తాగి పెలగిందో కదా! ఆ పుణ్యనదులు తమ మాతృవాత్యల్యంతో, తాము నీరు పోసి పెంచిన వెదురు పాదలను, ఆ వెదురు పాదల నుండి పుట్టి కృష్ణని చేతిని అలంకలంచి ఆయన అధరామృతమును గ్రోలుతున్న వేణువును చూచి పాంగిపోతున్నాయి. వృద్ధులైన తల్లి తండ్రులు ప్రయోజకుడైన తమ కుమారుడిని చూచి ఆనందాన్రువులు రాల్షినట్టు, ఈ వేణువు పుట్టిన వెదురు పాద, తననుండి పుట్టిన వేణువు కృష్ణుని చేతిని అలంకలంచి మధురమైన

స్వరాలను సుమధురంగా పలకడం చూచి, తాను కూడా ఆనందార్రు పులు రాలుస్తున్నదా అన్నట్టు ఆ వెదురు ఆకుల నుండి నీరు బొట్టు బొట్టుగా రాలుతూ ఉంది.." అని కవితా ధోరణిలో పలికింది.

మరొక గోపిక తన సఖిని చూచి "సఖీ! ఈ బృందావనమంతా ఈ చిన్ని కృష్ణుని పాద స్థర్మతో మలంత శోభను సంతలంచుకుంది. శ్రీకృష్ణుని వేణుగాన ధ్యని విని, దానిని మధురమైన మేఘగర్జనలు అనుకొని నెమళ్లు నాట్యం చేస్తున్నాయి. భూమిమీద ఉన్న ఈ బృందావనము ముందు ఆకాశంలో ఉన్న స్వర్గము ఎందుకు పనికొస్తుంది చెప్పు." అంది.

మరొక గోపిక ఇలా అంది. "సఖీ! అటు చూడవే. ఆ లేళ్లు, తమ భర్తలతో కలిసి వేణువును ఊదుతున్న కృష్ణుని తదేకంగా చూస్తున్నాయి. అవి పశుజన్త ఎత్తినా, కృష్ణుని వేణుగానమును విని పరవశించి పోతూ ధన్యజీవులయ్యాయి."

మరొక గోపిక ఇలా అంది. "సఖీ! మనమే కాదే! అటు చూడు. ఆకాశంలో విహలస్తున్న దేవతలు కూడా బృందావనములో వేణువును ఊదుతున్న కృష్ణుని చూచి, ఆ వేణుగానమును విని, "ఆహో ఎంత మధురంగా ఉంది ఈ మోహనరాగము" అంటూ పరవశులౌతున్నారు."

మరొక గోపిక ఇలా అంది. "సఖీ! అటు చూడవే! గోవులు, ఆ గోవుల పాలు తాగుతున్న దూడలు అన్నీ చెవులు లిక్కించి కృష్ణుని వేణుగానమును ఎలా వింటున్నాయో!" ఇంకొక గోపిక ఇలా అంది. "అది కాదే! మానవులు జంతువులే కాదు, ఆకాశంలో ఎగిరే పక్షులు కూడా కృష్ణుని వేణుగానానికి పరవశులౌతున్నాయి. బహుశా ఈ పక్షులు పూర్యజన్హతో మునులై ఉంటారు. అందుకే కొమ్మల మీద కదలకుండా మెదల కుండా కూర్చుని కృష్ణుని వేణుగానమును తదేకధ్యానముతో వింటున్నాయి. వాటి చెవులకు మలి ఏ ఇతర ధ్వనులు వినపడటం లేదు. ఆ పక్షులు కూడా తమ సహజధోరణిలో కిచకిచమంటూ అరవ కుండూ మౌనంగా కృష్ణుని వేణుగానామృతమును పానం చేస్తున్నాయి. కృష్ణుని వేణుగానమహిమ అంతటిబి కదా!"

మరొక గోపిక ఇలా అంది. "అబి కాదే! కేవలం జీవం ఉన్న మానవులు, జంతువులు, పక్షులే కాదు, జీవం లేని నదులు కూడా కృష్ణుని వేణుగానానికి పరవశిస్తున్నాయా అన్నట్టు యమున ఒడ్మున కూర్చున్న కృష్ణుని పాదాలు తాకడానికి నటీజలాలు ఎలా పరవళ్లు తొక్కుతున్నాయో చూడు. కృష్ణుడు బృందావనములో కూర్చుని వేణువు ఊదుతుంటే, యమునా నటీ జలములు కూడా తమలో తాము సుళ్లు తిరుగుతూ, వేగాన్ని తగ్గించుకొని, కృష్ణుని గానామృతమును ఆస్వాబిస్తున్నాయి."

మరొక గోపిక ఇలా అంది. "భూమి మీద ఉన్నవే కాదు! కృష్ణుడు, బలరాముడు వేణువు ఊదుతూ మైమలచి పోతుంటే, పైనుండి ఎండ మండి పోతుంటే, ఆకాశం నుండి వాన తుంపరలు పడుతూ, కృష్ణునీ మీద పూలవర్నము కురుస్తోందా అన్నట్టు ఉంది మరొక గోపిక ఇలా అంది. "సఖీ! కృష్ణుడు, బలరాముడు గోవర్ధన పర్వతము మొదట్లో కూర్చుని వేణువు ఊదుతుంటే, ప్రాణములేని గోవర్ధన పర్వతము కూడా కృష్ణుని పాద స్వర్శచే పులకించి పోతూ ఉంది. తన మీదినుండి పారేజలములతోనూ, పూచే పుష్మములతోనూ, పెలగే గడ్డితోనూ కృష్ణుని పాదములను అల్చస్తూ ఉన్నట్టు ఉంది కదా! చూడబోతే ఈ పర్వతమునకు కూడా భక్తిభావముపాంగి పారలుతున్నట్టు ఉంది!" అని చమత్కలంచింది.

"అబికాదే సఖీ! కేవలము మానవులు, జంతువులు, పక్షులు, నదులు, పర్వతములే కాదు, వృక్షములు కూడా కృష్ణుని వేణుగానానికి పరవచించి తమ కొమ్మలను ఊపుతూ, తమ తలలు ఊపుతూ వేణుగానాన్ని ఆస్వాబిస్తున్నట్టు ఉంబి కదూ!" అని విచిత్రంగా చూచింబి.

ఈ ప్రకారంగా కృష్ణుడు తన వేణుగానాన్ని బృందావనములో వినిపిస్తుంటే, గోపికలు, ఆవులు, ఆవు దూడలు, లేళ్లు, పర్వతములు, నబీజలములు, చెట్లు అన్నీ పరవశించిపోతున్నాయి. ప్రకృతి యావత్తు పులకించి పోయింబి." అని శుకయోగీంద్రులు పలీక్షిత్ మహారాజుకు కృష్ణని వేణుగాన మహిమను వేణుగీతిక రూపంలో వల్టించాడు.

శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము ఇరువబి ఒకటవ అధ్యాయముసంపూర్ణము ఓం తత్నత్ ఓం తత్నత్ ఓం తత్వత్

## శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము ఇరువబి రెండవ అధ్వాయము.

"ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! అఫ్ఫడు హేమంత ఋతువులో మొదటి మాసము అనగా మార్గశిర మాసము నడుస్తూ ఉంది. మార్గశిర మాసములో బృందావనములో ఉన్న గోప కాంతలు అందరూ కాత్యాయినీ వ్రతము చేసుకుంటున్నారు. వారందరూ పాద్దటే లేచి, బృందావనము పక్కనే ఉన్న సరస్సులో స్వానాలు చేసి, కాత్యాయనీ అమ్మవాల విగ్రహమును ప్రతిష్టించి, వివిధరకాల పూలతో పూజచేసి, బీపధూపనైవేద్యములు సమల్యంచి, ఆ దేవిని ఉపాసించేవారు.

వారందరూ కాత్యాయనీ దేవిని ఇలా ప్రాల్థించేవారు. "అమ్మా! కాత్యాయినీ దేవీ! మాయాస్వరూపిణీ! మా నందగోకులంలో కృష్ణుడు అనే చిన్న వాడు ఉన్నాడు. మాకు వచ్చే జన్మలో అయిన కృష్ణుని భర్తగా అనుగ్రహించు." అని ప్రాల్థించేవారు. బృందావనములో ఉన్న గోపికలు అందరూ ఈ ప్రకారంగా మార్గశిర మాసం పూల్తగా కాత్యాయినీ వ్రతం చేసారు. భద్రకాశి రూపిణీ అగు కాత్యాయినీ దేవిని పూజించారు.

ఆ ప్రకారంగా వ్రతము సాగుతున్న మార్గశిరమాసములో పౌర్ణమి రోజున పాద్దునే గోప కాంతలు అందరూ నిద్రలేచి, ఒకలని ఒకరు పిలుచుకుంటూ యమునానబికి స్వానానికి వెళ్లారు. తాము కట్టుకున్నబట్టలు అన్ని విప్పి ఒడ్డును పెట్టి నీటిలోకి బిగి స్వానాలు చేస్తున్నారు.

యోగులకు యోగి అయిన కృష్ణుడు ఆ గోపకాంతలు చేస్తున్న వ్రతమునకు తగిన ఫలమును ఇవ్వడానికి, తన స్నేహితులతో కలిసి వారు స్వానం చేస్తున్న చోటికి వెళ్లాడు. కృష్ణుడు, అతని స్నేహితులు కలిసి సరోవరములో స్వానాలు చేస్తున్న గోప కాంతల బట్టలు అన్నీ తీసుకొని పక్కనే ఉన్న కడిమి చెట్టు ఎక్కాడు. కింద ఉన్న గోపికలతో ఇలా అన్వాడు.

"ఓ గోపకాంతలారా! మీ బట్టలన్నీ మా వద్ద ఉన్నాయి. మీరు అలాగే మా వద్దకు వచ్చి మీ మీ వస్త్రములను తీసుకోండి. ఇప్పటికే ఆలస్యం అయిపోయింది. తొందరగా వెళ్లి వ్రతం చేసుకోండి. నేను అబద్ధ చెప్పడం లేదు. ఒట్టు. నిజమే చెబుతున్నాను. ఇది పలహాసానికి అనడం లేదు. నేను ఇంతకుముందు ఎప్పడూ అబద్ధం చెప్పలేదు. ఆ విషయం మా స్నేహితులకు అందరకూ తెలుసు. . ఒక్కరొక్కరుగా కానీ, అందరూ ఒక్కసాలగా కానీ, వచ్చి అన్ని వస్త్రములు తీసుకొని వెళ్లండి." అని పలహాసంగా అన్నాడు.

కృష్ణుడి మాటలకు వారంతా సిగ్గుపడ్డారు. "ఏంటి కృష్ణి! ఈ అల్లలి. మేము బయటకు ఎలా వస్తాము" అని అన్నారు. "రావాల్సిందే. తప్పదు. మీకు మీ మీ వస్త్రములు కావాలంటే వచ్చి తీసుకోండి." అని అన్నాడు కృష్ణుడు.

అసలే మార్గశిర మాసము. కంఠందాకా నీటిలో మునిగి ఉన్నారు. అఫ్ఫుడే సూర్కుడు వస్తున్నాడు. చలి పుడుతూ ఉంది. చలిలో గజగజవణుకుతున్నారు ఆ గోపకాంతలు.

"కృష్ణి! ఇబి నీకు మర్యాద కాదు. నీవు గోపకులమునకు పెద్ద అయిన నందుడి కుమారుడవు. అందుకని నిన్ను ఏమీ అనలేక పోతున్నాము. మీ తండ్రిగాలని అందరూ గౌరవిస్తారు. ఆ గౌరవాన్ని నిలుపు. నువ్వు అంటే మా అందలకీ చాలా ఇష్టం. ముద్దుగా ఉంటావు. అల్లలి చేస్తుంటావు. కానీ నీ అల్లలి మితిమీలి పోయింది. మేము చూడు చలికి ఎలా గజగజవణుకుతున్నామో. మేమంతా నీకు దాసీలము అనుకో. మా బట్టలు మాకు ఇవ్వు. మాబట్టలు మాకు ఇచ్చన తరువాత నువ్వు ఏం చెజుతే అబి చేస్తాము. సరేనా! మా చిన్ని కృష్ణుడిని కదూ. మా వస్త్రములు మాకు ఇవ్వవా! ఇదుగో నువ్వు ఇలా అల్లలి చేస్తే ఈ విషయం మీ తండ్రిగారు నందునికి చెబుతాము జాగ్రత్త!" అని నయానా భయానా అడిగారు.

కాని కృష్ణుడు కాస్త కూడా బెదర లేదు. పైగా ఇలా అన్నాడు. "ఇఫ్ఫడేగా అన్నారు..... మీరంతా నాకు దాసీలు అనీ నా మాట వింటారు అనీ. అందుకే చెబుతున్నాను. మీరు ఇక్కడకు వచ్చి మీ మీ బట్టలు తీసుకొని వెళ్లండి. లేకపోతే నేను మీ బట్టలు ఇవ్వను. మీకు బిక్కున్న చోట చెప్పుకోండి. మా తండ్రి గాలకి చెబితే నాకేమన్నా భయమా!" అంటూ కొంటెగా అన్నాడు కృష్ణుడు.

ఈ మొండివాడితో లాభం లేదని, గోపకాంతలు అందరూ తమ స్తనములు, మర్కాంగములు రెండు చేతులతో మూసుకుంటూ, వంగి వంగి కృష్ణుడు ఎక్కిన చెట్టు వద్దకు వచ్చారు. వాలని చూచి కృష్ణుడు ఇలా అన్నాడు. "గోపకాంతలారా! మీరు కాత్యాయనీ వ్రతం చేస్తున్నారు. కాని బట్టలు లేకుండా స్నానం చేస్తున్నారు. అబి తప్పు. బీని వలన కాత్యాయనీ దేవికి మీరు అపరాధం చేసినట్టయింది. మీరు ఏ ఫలితం కోల ఈ వ్రతం చేస్తున్నారో, ఈ విధంగా బట్టలు లేకుండా స్వానాలు చేస్తే, ఆ ఫలితం మీకు దక్కదు. కాబట్టి మీరు ఆ పాపాన్ని ప్రక్షాళన చేసుకోండి. దేహాభమానమును విడిచిపెట్టి చేతులు పైకెత్తి అమ్మవాలకి నమస్కలించి మీ మీ వస్త్రములు తీసుకోండి." అని అన్నాడు.

ఆ మాటలకు వారు సిగ్గు పడ్డారు. తమ అనాలో-చిత చర్హ వలన అమ్మవాలకి అపచారం జలగిందని తెలుసుకున్నారు. ఇంకా చిన్న వాడైన కృష్ణుని ముందు తమకు సిగ్గేమిటని ధైర్యంగా రెండు చేతులు ఎత్తి తమ బట్టలు తమకు ఇవ్వమని అడిగారు. కృష్ణుడు వెంటనే వాల వస్త్రములు వాలకి ఇచ్చాడు. కృష్ణుడు తమను ఆటపట్టించడానికి తమ వస్త్రములను తీసుకున్నా, బట్టలు లేకుండా స్వానం చేయడం తప్పు అని వాల తప్పను ఎత్తి చూపాడు. అందుకని కృష్ణుడు చేసిన పనులకు వాలకి కోపం రాలేదు. పైగా కృష్ణుని చిలిపి చేష్టలకు ములసిపోయారు.

గోపకాంతలు తమ తమ వస్త్రములను ధలంచారు. కృష్ణుడి జగన్తోహనాకారాన్ని చూస్తూ అలాగే నిలబడిపోయారు. వారందరూ తనను భర్తపాందవలెననే ఉద్దేశ్వంతో కాత్యాయనీ వ్రతం చేస్తున్నారు అని వాల మనసులో ఉన్న కోలకను తెలుసుకున్నాడు కృష్ణుడు. అఫ్మడు కృష్ణుడు వాలతో ఇలా అన్నాడు.

" ఓ గోపకాంతలారా! మీరు ఏ కోలకతో ఈ వ్రతం చేస్తున్నారో నాకు తెలుసు. మీ కోలక నాకు సమ్మతమే. అబి జరుగుతుంది. వేయించబడిన విత్తనములు మొలకెత్తనట్టు, మీ పవిత్రమైన కోలకలో కామవాంఛలు మొలకెత్తవు. మీకోలక తీరుతుంది. మీరు ఇంక పల్లెకు వెళ్లండి. మీరు ఏ ఫలితమును ఆశించి ఈ వ్రతమును చేస్తున్నారో ఆ ఫలితము మీకు లభిస్తుంది." అని అన్నాడు కృష్ణుడు.

కృష్ణుని మాటలకు సంతుష్టులైన గోప కాంతలు కృష్ణుని తమ మనసులో ధ్యానిస్తూ తమ తమ గృహములకు వెళ్లారు. తరువాత కృష్ణుడు, బలరాముడు, గోప బాలురు ఆవులు తోలుకుంటూ సమీపములో ఉన్న వనములోకి వెళ్లారు. ఆవులు గడ్డి మేస్తుంటే, కృష్ణుడు, తన స్వేహితులతో సహా చెట్లకింద కూర్చున్నాడు.

తన చుట్టు ఉన్న గోపబాలురతో కృష్ణుడు ఇలా అన్నాడు. "ఒరేయ్ స్త్రాకకృష్ణి! సుదామా! సుబలా! అర్జునా! విశాలా! వృషభా! ఓజస్మీ! దేవపస్థా! వరూథపా! ఈ చెట్లను చూడ౦డిరా. ఈ చెట్లు కేవలము పరులకు ఉపకారము చేయుడం కోసమే జీవిస్తున్నాయి. గాలిని, వర్నమును, ఎండను సహిస్తూ, మనకు నీడను, చల్లగాలిని ఇస్తున్నాయి. ఇవి మనకే కాదు సకల జీవులకు ఆధారమై ఉన్నాయి. ఆహా! బీటి జన్హ్మము ఎంతో ధన్యమైనబి కదా! ఇవి తమ ఆకులను, కాయలను, పండ్లను, వేళ్లను, బెరడును, ఎండిన కొమ్మలను, పుష్టములను, వాటి కాండములో నుండి కారే జిగురును, వాటి ఎండిన కట్టెలు కాల్చినందువలనవచ్చే బొగ్గును, ఇవి అన్నీ మానవులకు ఇచ్చి ఎ౦తో మేలుకలిగిస్తున్నాయి కదా! మానవులు కూడా తమకు ఉన్న ప్రాణముల ద్వారా, బుబ్దిద్వారా, ధనము ద్వారా పరులకు మేలు చేసి నప్పడే కదా వారు మానవులుగా పుట్టినందుకు వాల జన్హసార్థకము అవుతుంది. లేకపోతే వాల జన్హ్త వృధా!" అని చెప్పి, ఆవులు తోలుకొని

కృష్ణుడు, తన మిత్రులతో సహా యమునా నబీ తీరానికి వెళ్లాడు. ఆవులు యములో బిగి నీళ్లు తాగుతుంటే, గోపబాలురుకూడా స్వచ్ఛమై యమునా నబీజలములను తాగారు. ఆకలి నీటితో తీరదు కదా. వాళ్లందలికీ బాగా ఆకలి వేస్తూ ఉంది. వారంతా కృష్ణుని చూచి ఇలా అన్నారు." అని శుకయోగీంద్రులు పలీక్షిత్ మహారాజుకు గోపికావస్త్రైపహరణము అనే వృత్తాంతమును వినిపించాడు.

శ్రీమద్హాగవతము దశమస్కంధము ఇరువబి రెండవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము ఇరువబి మూడవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! యమునా నటి తీరంలో గోప బాలకులు "కృష్ణి! బాగా ఆకలిగా ఉందయ్యా! తినడానికి ఏమన్నా ఉందేమో చూడు. ఈ చెట్లకు కాచిన పండ్లను తింటే ఈ ఆకలి తీరేటట్టు లేదు." అని అన్నారు. కృష్ణుడు అటు ఇటు చూచాడు. కాస్త దూరంలో యమునా నటీ తీరంలో కొంత మంచి బ్రాహ్మణులు ఒక యజ్ఞం చేస్తూ ఉండటం చూచాడు.

కృష్ణుని మనసులో ఒక విషయం స్థులించింది. ఆ యజ్ఞము చేసే బ్రాహ్తుణులలో ఒకలి భార్య తన అనుగ్రహం కోసరం పలితపిస్తూ ఉందని తెలుసుకున్నాడు. అమెను అనుగ్రహించాలని నిర్ణయించుకున్నాడు. వెంటనే గోపబాలకులను చూచి "గోపాలకులారా! అటుచూడండి. అక్కడ పేదో యజ్ఞం జరుగుతున్నట్టు ఉంది. అక్కడ భోజన పదార్థాలు కూడా తయారు చేస్తున్నారు. మీరు అక్కడకు పోయి మాకు ఆకలిగా ఉంది అన్నం పెట్టమని అడగండి. నా పేరు, మా అన్న బలరాముని పేర్లు చెప్పి, మేము పంపించామని చెప్పండి." అని అన్నాడు.

ವಿಂಟನೆ ಆ ಅಮಾಯುತುಲ್ಲೌನ ೧೯ ಪಬಾಲುರು ವಿಂಗು ವಿಂಗುನ ఎగురుకుంటూ ఆ యజ్ఞం జలిగే చోటుకు వెళ్లారు. యజ్ఞం చేస్తున్న బ్రాహ్మణులకు బోర్లాపడి నమస్కారాలు చేసారు. వాలని ఇలా అడిగారు. "బాహ్హణోత్తములారా! మేము, కృష్ణుడు, బలరాముడు అందరం స్వేహితులం. మేమందరం ఆవులను మేపుకోడానికి యమునా నబీతీరానికి వచ్చాము. మాకు అందలికీ బాగా ఆకలిగా కృష్ణుడు మా అందలినీ మీ దగ్గరకు వెళ్లి అన్నం అడగమని చెప్పాడు. అందుకని మీ వద్దకు వచ్చాము. మీకు బలరాముడు, కృష్ణుని ఎడల గౌరవం ఉంటే మాకు అన్నం పెట్టండి. వారు ఇంకా ఇలా చెప్పమన్నారు. 'అగ్నిష్మా్మ్మ్ యుజ్ఞ్లము మొదలు పెట్టి, బీక్ష తీసుకున్న తరువాత, యజ్ఞపశువును చంపక ముందు అన్నం తినడం దోషం. కాని, ఇందుడు మొదలగు దేవతలను ఆరాభించే యజ్ఞములు కాకుండా, మామూలుగా చేసే యజ్ఞములలో బీక్ష తీసుకున్నవారు మధ్యలో అన్నం తిన్నా తప్పులేదు.' అని చెప్పమన్నారు. కాబట్టి ఇప్పుడు మీరు మాకు అన్నం పెట్టినా తప్పులేదు. మేము ఆకలితో ఉన్నాము కాబట్టి మాకు అన్నం పెట్టి మా ఆకలి తీర్చండి." అని ప్రాధేయపడ్డారు.

కాని ఆ బ్రాహ్హణులు ఒట్టి మూర్ళులు. తమకు అన్నీ తెలుసు అని అనుకుంటున్నారు కానీ, తమకు ఏమీ తెలియదు అన్న విషయాన్ని తెలుసుకోలేని పండితులు. వాలకి ఎంతసేపటికీ, ఇంద్రుడు, స్వర్గము, స్వర్గ సుఖములు, ఇవే తప్ప వేరే ఏమీ కనపడవు. తాము ఏ పరమాత్త్తను గులంచి యజ్ఞంచేస్తున్నారో ఆ పరమాత్త్త స్వయంగా వచ్చి అన్నం అడుగుతున్నాడు అని తెలుసుకోలేని అవివేకులు.అందుకని ఈ గోపబాలుర మాటలను వినీ విననట్లు ఊరుకున్నారు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! విష్ణపుకు ఒక రూపం లేదు. సర్వవ్యాపి. ఆ బ్రాహ్మణులు యజ్ఞం చేస్తున్న ప్రదేశము, యజ్ఞం చేస్తున్న కాలము, యజ్ఞము చేయడానికి సేకలించిన వస్తువులు, యజ్ఞములో చబివే వేదమంత్రములు, చేయించే ఋత్విక్కులు, వెలిగే అగ్ని, చేసే యజమాని, చేస్తున్న యజ్ఞము ఇవన్నీ కూడా ఆ విష్ణస్వరూపాలే కదా! ఆ బ్రాహ్మణులకు ఆ విషయం తెలియదు. విష్ణవు వేరు, కృష్ణడు వేరు. ఈ గోపబాలకుడు విష్ణ అంశలో పుట్టడం ఏమిటి! అని కృష్ణని వారు గౌరవించలేదు. తమను బీనంగా అన్నం కోసరం వేడుకుంటున్న గోపబాలురకు అన్నం పెడతామని కానీ పెట్టమని కానీ చెప్పడం లేదు.

ఆ గోపబాలురు కొంచెం సేపు చూచారు. ఆ బ్రాహ్హణులు ఏమీ చెప్పక పోవడంతో నిరాశ పడి తిలగి కృష్ణుని వద్దకు వచ్చారు. జలగింది చెప్పారు. అఫ్మడు కృష్ణుడు వాలతో ఒక మాట అన్నాడు.

"ఒక కార్యం మీద వెళ్లిన వాడు దానిని సాధించుకొని

రావాలి కానీ ఫలితం లేకుండా తిలగి రాకూడదు. అలాగే ఎవలనైనా యాచించడానికి వెళ్లన వాడు ఒట్టి చేతులతో తిలగి రాకూడదు. అబి లోక ధర్మము. గోపబాలకులారా! ఈ సాల మీరు బ్రాహ్మణుల వద్దకు వెళ్లకండి. ఆ బ్రాహ్మణుల భార్యల వద్దకు వెళ్లండి. నేను, బలరాముడు ఆవులను మేపుకోడానికి వచ్చి ఆకలితో ఉన్నారు. వాలకీ మాకూ అన్నం పెట్టమని అడగండి. ఆ బ్రాహ్మణుల భార్యలకు నేను అంటే ఎంతో వాత్యల్మము. వారు మీకు తప్పకుండా అన్నం పెడతారు." అని అన్నాడు.

వెంటనే గోపాలురు మరలా యజ్ఞం జలగే చోటికి వెళ్లారు. బ్రాహ్మణుల భార్తలు ఆ పక్కనే ఆహార పదార్థాలు వండుతున్న ప్రదేశములో కూర్పుని ఉన్నారు. . గోపబాలకులు వాలకి కూడా సాష్టాంగ నమస్కారం చేసారు. "అమ్మా! మీకు నమస్కారం చేస్తున్నాము. దయచేసి మా మాటలు ఆలకించండి. ఇక్కడికి దగ్గరలోనే కృష్ణుడు, బలరాముడు, మేము ఆవులను మేపుకోడానికి వచ్చాము. మాకు అందలకీ ఆకలిగా ఉంది. తినడానికి ఏమీ లేదు. అందువలన మా అందలకీ అన్నం పెట్టండి." అని అడిగారు.

ఆ బ్రాహ్హణ వనితలు అప్పటి దాకా కృష్ణని లీలలను విని ఉన్నారు. కాని వారు కృష్ణని చూడలేదు. ఇఫ్ఫడు ఆ కృష్ణడే స్వయంగా తమ వద్దకు వచ్చాడు. సాక్షాత్తు విష్ణస్వరూపుడు, సందరాజు కుమారుడు ఐన కృష్ణడు స్వయంగా వచ్చి అన్నం అడుగుతున్నాడు. ఎంత అదృష్టం అని వారంతా ఆశ్చర్యపోయారు. వెంటనే ఖాకి గిన్నెలలో తాము వండిన మధురమైన పదార్థములను పెట్టుకొని కృష్ణడు ఉన్న చోటికి వెళ్లారు.

ఇబి చూచిన బ్రాహ్హణులు "అయ్యో అయ్యో మడి కాస్తా మంటగలిసి పోయింటి. ఇంకా యజ్ఞం పూల్త కాలేదు. దేవుడికి నివేదన కాలేదు. ఎవరూ తినకూడదు" అంటూ అరుస్తున్నారు. కానీ వాల భార్యలు ఆ మాటలు బినిపించుకోలేదు. కృష్ణుని వద్దకు వెళుతున్నారు. అలా వెళుతున్న వాలని వాల భర్తలు, తండ్రులు, సోదరులు, బంధువులు బలవంతంగా వాలస్తున్నారు. వాలలో శ్రీకృష్ణుడు అనుగ్రహించదలచిన ఆమె కూడా ఉంది. ఆమెను ఆమె భర్త ఇంటిలో పెట్టి బంధించాడు. ఆమె తష్ఠ మిగిలిన బ్రాహ్హణుల భార్యలు అందరూ, తమ భర్తలను, బంధువులను లెక్కచేయుకుండా శ్రీకృష్ణుని వద్దకు వెళ్లారు.

నీల మేఘచ్ఛాయతో, మెడలో వనమాలతో, తలమీద నెమలి పింఛముతో, పీతాంబరధాల అయిన కృష్ణుని చూచారు. వాలని చూచి కృష్ణుడు చిరునవ్వు నవ్వాడు. వారంతా వచ్చి కృష్ణుని పక్కనే కూర్చున్నారు. "నాయనా కృష్ణి! ఆకలిగాఉందా!" అని అడిగారు. అప్పటి దాకా వారు కృష్ణుని గులించి ఆయన లీలల గులించి విన్నారు. ఇప్పడు స్వయంగా చూస్తున్నారు. వాలి చిత్తములు శ్రీకృష్ణుని యందు లగ్నం అయ్యాయి. వారందరూ శ్రీకృష్ణుని తమ మనసులలో నిలుపుకున్నారు. వారు శ్రీకృష్ణుని చూడవలెననే కోలకతో, సకల కోలకలను విడిచిపెట్టి, తమ వాల మాట వినకుండా, కృష్ణుని వద్దకు వచ్చారు. శ్రీకృష్ణుని తదేకంగా తమ కళ్లతోనే తాగేసేటట్టు చూస్తున్నారు.

కృష్ణుడు వాల మనసులోని భావములను గ్రహించాడు. వాలని చూచి ఇలా అన్నాడు. "అమ్మా! మీరు సుఖంగా ఉన్నారా. మీరు కూర్చోండమ్మా! మీ భర్తలు, మీ బంధువులు వాలస్తున్నా వినకుండా నాకోసరం వచ్చారు. మీకు నేను ఏమి చేయగలనో చెప్పండి.

అమ్మా! నా గులంచి తెలుసుకున్నవారు, ఎలాంటి స్వార్ధబుబ్ధి లేకుండా నా మీద నిరంతర భక్తి కలిగి ఉంటారు. అమ్మా! పంచప్రాణములు, మనస్సు, బుబ్ధి, అహంకారము, ఆత్త్రీయత, దేహము, భార్త, సంతానము, ధనము, వస్తువులు అన్నీ కూడా ఈ దేహములో వెలుగుతున్న ఆత్తకు సంబంభించినవే కదా! కాబట్టి ఆ ఆత్తకంటే ప్రియమైన వస్తువు ఏముంటుంబి చెప్పండి. అమ్మా!మీరంతా నా కోసరం ఆహార పదార్థాలు తీసుకొని వచ్చారు. చాలా సంతోషం. మీ భర్తలు తాము చేస్తున్న యజ్ఞము పూల్తి చేసి, మీ కోసరం ఎదురు చూస్తున్నారు. మీరు వెంటనే వాల వద్దకు వెళ్లడమే మంచిబి." అని అన్నాడు కృష్ణుడు.

ఆమాటలకు బ్రాహ్హణుల భార్యలు ఇలా అన్వారు. "కృష్ణి! గీపు సాక్షాత్తు విష్ణస్యరూపుడవు అని మాకు తెలుసు. ఒక సాల పరమాత్త్య దర్శనము అయిన తరువాత మరలా ఆ సంసారసాగరంలో పడమంటావా! మేమంతా నీ భక్తులము. నీ భక్తులను రక్షించడం నీ బాధ్యత కాదా! పరమాత్త్యస్యరూపుడవైన నీ పాదపద్తములను మేము వదలము. ఇప్పడు మేము అక్కడకు వెళ్లనా, మా భర్తలు, తల్లితండ్రులు, సంతానము, సోదరులు, బంధువులు మమ్ములను తమ వద్దకు రానీయరు. ఇంక ఈ లోకుల సంగతి చెప్పేదేముంది. మేమంతా నీ పాదములను ఆశ్రయించాము. నీ శరణు కోరుతున్నాము. నీవు తప్ప మాకు వేరు గతి లేదు." అని అన్నారు.

ఆ మాటలకు కృష్ణడు చిరునవ్మననిష్ట ఇలా అన్నాడు. "అమ్మా! మీరు ఇలా వచ్చినందుకు మీ భర్తలు కానీ, మీ తల్లితండ్రులు కానీ, మీ సంతానము కానీ, మీ బంధువుల కానీ మీ మీద ఏ దోషము ఆరోపించరు. అమ్మా! ఈ మానవలోకంలో, కేవలం శలీరంతో శలీరం కలిస్తేనే ఆనందం కలుగుతుంటి అని అనడం అపోహ. నన్ను మనసులో తలచుకుంటే చాలు. నా గుణములను వినడం వలన, నా విగ్రహమును పూజించడం వలన, నా రూపాన్ని మనసులో ధ్యానించడం వలన, నా నామమును కీల్తించడం వలనా, మీకు కలిగే ఆనందం, నా ఎదుట ఉన్నా కూడా మీకు కలుగదు. కాబట్టి మీరు ఇంక మీ మీ గృహములకు వెళ్లండి. మీ భర్తలను కలుసుకోండి.

కృష్ణడు ఈ విధంగా పలుకగా, ఆ బ్రాహ్త్షణుల భార్యలు, కృష్ణని విడిచిపెట్టి, కృష్ణనామమును మనసులో తలచుకుంటూ, యజ్ఞము చేసే చోటికి వెళ్లారు. కృష్ణని మాయ వలన యజ్ఞము చేసే బ్రాహ్త్షణులు తమ భార్యలను ఏమీ అనలేదు. యజ్ఞము పూల్త చేసుకొని నివేదన కోసరం ఎదురుచూస్తున్నారు. ఇక్కడ కృష్ణడు బ్రాహ్త్షణుల భార్యలు తెచ్చిన ఆహారపదార్థములను, తన సోదరుడు బలరాముడు, తోటి గోపబాలురతో కలిసి తృప్తిగా ఆరగించాడు.

పలీక్షిత్ మహారాజా! అందరు బ్రాహ్తణపత్నులు కృష్ణుని వద్దకు వెళుతున్నప్పుడు ఒక బ్రాహ్తణ పత్నిని గృహములో పెట్టి బంధించారు అని చెప్పాను కదా! ఆ బ్రాహ్తణ స్త్రీ తన మనస్సును కృష్ణుని యందు లగ్నం చేసి, తదేక ధ్యానంతో ఈ శరీరాన్ని విడిచిపెట్టి కృష్ణునిలో లేనం అయింది. ఆ సంఘటన చూచిన తరువాత ఆ బ్రాహ్మణులకు జ్ఞానోదయం అయింది. సాక్షాత్తు పరమాత్త, బలరామ కృష్ణుల రూపంలో వచ్చి అడిగినా వాలకి అన్నం పెట్టక పోవడం మహాపరాధము అని మనసులో చాలా బాధ పడ్డారు. పశ్చాత్తాపంతో కుమిలిపోయారు. తమ భార్యలకు కృష్ణుని మీద ఉన్న ప్రేమ, భక్తి అలౌకికమనీ, అటువంటి భక్తి తమకు లేకపోయిందనీ బాధపడ్డారు.

"మేము ఎవల ప్రీతి కోసరం యజ్ఞములు యాగములు చేస్తున్నామో ఆ పరమాత్త, ఎడల మా భక్తిని చూపలేకపోయాము. భగవంతుని మీద భక్తి, శ్రద్ధ లేకుండా మేము చేసే యజ్ఞములు, యాగములు, వ్రతములు, పూజలు అన్నీ వృధా. భక్తిలేని పూజలు వ్యర్ధములు. మేము చదువుకున్న చదువులు, ఆర్జించిన విజ్ఞానము, చేసిన కర్తలు అన్నీ నిష్టలములు. మేము వేదములు, శాస్త్రములు చటివి కూడా ఆ పరమాత్త మాయకు లోబడి పోయాము. మహాతపస్సులు చేసిన యోగులే ఆ పరమాత్త మాయను దాటలేనపుడు మానవమాత్రులము మేమెంత!

మేము పేరుకు బ్రాహ్హణులుగా పుట్టినప్పటికీ, భగవంతుని ఎడల మా కర్తవ్వమును మలచిపోయాము. ఆచారాలు, వ్యవహారాలు అని పట్టుకొని వేళ్లాడుతున్నాము. ఏమీ చదువుకోని మా భార్యలు ఆ పరమాత్త యందు నిష్కళంకమైన భక్తితో, ఈ సంసార బంధనము లను ఛేదించుకొని, శ్రీకృష్ణుని వద్దకు చేరుకున్నారు. ఉపనయనము, గురుకులము, తపస్సు, ఆత్తవిచారము, సంధ్యావందనము ఇవేమీ తెలియని మా భార్యలు, కేవలం ఆ కృష్ణపరమాత్తయందు ఉన్న

మూఢభక్తితో, కృష్ణుని అనుగ్రహమునకు పాత్రులయ్యారు. వారు ఎంతటి అదృష్టవంతులో కదా! మేము ఇన్ని శాస్ర్తాలు చబివి, రోజూ సంధ్యావందనం, హోమమము చేస్తూ కూడా మాకు ఆ పరమాత్త యందు అటువంటి భక్తి కలుగలేదు.

మేము ఎంత సేపటికీ ఏ యాగం చేద్దామా, ఏ దేవుడిని పూజిద్దామా, కుటుంబానికి కావాల్సిన వస్తువులు ఎలా సంపాబిద్దామా అనే ఆలోచనే తప్ప భగవంతుని ఎడల భక్తి ఉండాలి అనే ఆలోచనే లేదు. కాని ఆ పరమాత్త స్వరూపుడైన కృష్ణుడు మా కర్తవ్వమును మా కు గుర్తుచేయడానికా అన్నట్టు మా వద్దకు వచ్చి మమ్ములను అన్నం పెట్టమని అడిగాడు. కాని మేము మా మూర్ఖత్వంతో ఆయనను లక్ష్యపెట్టలేదు. ఆయనకు అన్నం పెట్టడానికి నిరాకలించాము.

సకల జీవరాసులకు ఇహలోక సుఖాలను, పరలోకసుఖాలను, చివరకు మోక్షాన్ని కూడా ప్రసాబించే పరమాత్త్మ మా వద్దకు వచ్చి అన్నం కోసరం యాచించవలసిన అవసరం ఏముంబి? అంతెందుకు. మానవులు, దేవతలు తమకు సకల ఐశ్వర్యములను ప్రసాబించమని ఆ లక్ష్మీదేవిని పూజిస్తుంటే, ఆ లక్ష్మీదేవి ఎల్లప్పుడు విష్ణుమూల్తి పాదములను సేవిస్తూ ఉంటుంది. సాక్షాత్త్మ విష్ణుస్వరూపుడైన ఆ కృష్ణుడే వచ్చి అన్నం పెట్టమని అడిగితే మేము నిరాకలించాము. మేము ఎంతటి పాపాత్త్మలము. మేము చేసే ఈ యజ్ఞములు, యాగములు, వాటి వలన లభించే ఫలములు అన్నీ ఆ విష్ణుస్వరూపాలే అని తెలిసి కూడా, ఆ విష్ణవే మానవ రూపంతో నందగోకులంలో కృష్ణుడుగా అవతలించాడని తెలిసి కూడా, మా

అజ్జానము వలన, అవివేకము వలన, మాయచేత మోహితులమై కృష్ణుని తత్వమును తెలుసుకోలేక పోయాము. అట్టి కృష్ణభగవానునికి భక్తితో నమస్కలస్తున్నాము. మేమందరమూ విష్ణమాయలో పడి, మోహానికి లోబడి, కృష్ణుని ప్రభావమును తెలుసుకోలేక పోయాము. ఆ పరమాత్త మా తప్పలను మన్నించి మమ్ములను క్షమిస్తాడని వేడుకుంటున్నాము." అని ఆ బ్రాహ్తాణులు తమలో తాము పత్చాత్తాపపడ్డారు.

వారందరూ వెంటనే గోకులమునకు వెళ్లి కృష్ణపరమాత్త, దర్శనము చేసుకుందామని అనుకున్నారు. కానీ కంసునికి భయపడి, ప్రాణభయంతో ఆ ప్రయత్వెన్ని మానుకున్నారు. కాని, కృష్ణుని పాదములను నమ్మిన వాలకి భయం అంటే ఏమిటో తెలియదు కాబట్టి, వాల భార్యలు మాత్రము వచ్చిన అవకాశాన్ని సబ్యినియోగం చేసుకున్నారు. కృష్ణపరమాత్తను దల్శించుకొని తమ భక్తిని చాటుకున్నారు." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు కృష్ణతత్వమును వివలంచాడు.

<del>త్ర</del>ీమద్మాగవతము

దశమస్కంధము ఇరువబి మూడవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

## శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము ఇరువబి నాలుగవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! నందగోకులము లో ఉండే ప్రజలు అందరూ కలిసి ఇంద్రుడి గులంచి ఒక యజ్ఞము చేయాలని అనుకున్నారు. ఈ విషయం కృష్ణునికి, బలరామునికి తెలిసింది. ఒక రోజు నందవ్రజములో ఉన్న తన తండ్రి నందుడు, పెద్దలు, ఇతర గోపకులు అందరూ కూర్చుని ఉండగా, కృష్ణుడు వాలతో వినయంగా ఇలా అన్నాడు.

"తండ్రీ! మీరేదో యజ్ఞం చేస్తున్నారని విన్నాను. ఎవల గులంచి, దేని కోసరం, ఏమి ఫలితమును ఆశించి ఈ యజ్ఞం చేస్తున్నారు. ఈ యజ్ఞమునకు దేవత ఎవరు? ఈ యజ్ఞమునకు యజమాని ఎవరు? ఈ యజ్ఞమునకు కావలసిన సామగ్రీ ఏమిటి? దానికి ఎంత వ్యయం అవుతుంచి? దయచేసి చెప్పగలరా?" అని అడిగాడు.

బాణముల వంటి ప్రశ్నలను సంధించి వదిలి, తరువాత తల వంచుకొని మౌనంగా నిలబడ్డాడు కృష్ణుడు. సందుని వద్ద నుండి ఏమీ సమాధానము లేదు. మరలా కృష్ణుడు వాలతో ఇలా అన్నాడు.

"త౦డ్రీ! ఆత్త్రదృష్టి కలవారు, బీడు తన వాడు, వాడు పరాయి వాడు అనే భేదభావము లేని వారు, ఒకలతో స్నేహము, మరొకలతో వైరము, ద్వేషము, మరొకలతో ఏమీ పట్టనట్టు ఉండటం, ఇటువంటి భావములు లేనివారు అయిన సాధువులు ఈ ప్రపంచంలో ఏ విషయమునూ దాచి పెట్టరు అని అంటారు కదా! నేను మీకు పరాయి వాడిని కాను. నా నుండి మీరు ఏ విషయమును దాచవలసిన అవసరము లేదు. నేను అడిగిన ప్రశ్నలకు బదులు చెప్పకుండా, ఏదో విషయమును దాచి పెట్టినట్టు మౌనంగా ఉండటం తగదు. కాబట్టి నేను అడిగిన ప్రశ్నలకుసమాధానం చెప్పండి. అయినా నేనేం మీకు శత్రువునుకాదు. నా వద్ద ఏ విషయములు దాచవలసిన పనిలేదు అనుకుంటాను.

తండ్రీ! మరొక మాట! ఈ ప్రపంచంలో అందరూ కర్త్తలు చేస్తుంటారు. కొందరు తాము చేయబోయే కర్తల గులించి, ఆ కర్త్తలు చేసినందువలన రాబోయే ఫలితముల గులించి తెలుసుకొని కర్త్తలు చేస్తుంటారు. కొందరు తాము ఆ కర్త్తలు ఎందుకు చేస్తున్నారో, ఎవల కోసరం చేస్తున్నారో, ఏ ఫలితాన్ని ఆసించి చేస్తున్నారో తెలియకుండా, మన పూల్వీకులు చేసారు మనమూ చేయాలి అనే భావనతో చేస్తుంటారు. అన్నీ తెలిసి చేసిన కర్త్తలే చక్కని ఫలితములను ఇస్తాయి కానీ, ఏమీ తెలియకుండా ఏదో చేస్తున్నాము అని చేసే కర్త్తలు ఎటువంటి ఫలితములను ఇవ్వవు. కాబట్టి మీరు కూడా ఏదో ఒక దాలన పోతున్నాము, ఏదో ఒక యజ్ఞము చేస్తున్నాము అని కాకుండా, మీ మేలు కోరేవాలతో ఆలోచించి,చల్చించి తరువాత యజ్ఞం చేయడం మంచిబి.

తండ్రీ! ఇంతకూ మీరు చేయబోయే ఈ ఇంద్ర యజ్ఞము వేదములలోనూ శాస్త్రములలో చెప్పబడిన ప్రకారము చేయబడుతూ ఉందా లేక ఆచార, వ్యవహారములను బట్టి, ఏదో మా పెద్దలు చేసారు, మేము చేస్తున్నాము అని చేయబడుతూ ఉందా! నాకు తెలియజేయండి. " అని అడిగాడుకృష్ణుడు.

తన కుమారుడైన కృష్ణుడు ఆ ప్రకారంగా నిలబీసి అడుగుతుంటే, ఇంక తప్పదని నందుడు లేచి కృష్ణుడికి ఈ విధంగా సమాధానం చెప్పాడు. "కుమారా! ఇంద్రుడు లోకపాలకుడు. మేఘములు ఆయన అభీనంలో ఉంటాయి. ఆయనే మేఘములు అని కూడా అంటారు. ఆ మేఘస్యరూపుడైన ఇంద్రుడే ఈ ప్రపంచంలో ఉండే చరములు, అచరములు అయిన (కబిలేవి, కదలనివి అయిన) జీవరాసులకు జీవనాధారము. ఇంద్రుడు వర్నాలు కులిపించడం వలననే ఎండా కాలంలో ఎండి పోయిన గడ్డి, మొక్కలు, చెట్లు చిగులిస్తాయి.

కుమారా! మేమే కాదు, ఈ ప్రపంచములో ఉన్న ప్రజలందరూ వర్నం కొరకు ఇంద్రుని ప్రాల్ధిస్తారు. ఆయన గులంచి యజ్ఞములు, యాగములు చేస్తారు. ఆయనను పూజిస్తారు ఆరాథిస్తారు. నివేదనలు సమల్థిస్తారు. అఫ్మడు ఇంద్రుడు వర్నములు కులిపించి భూములను సస్యశ్యామలం చేస్తాడు. ఆ అన్నం తిని ప్రజలు సుఖంగా బతుకుతున్నారు. తమతమ కార్యములు సమర్ధవంతంగా చేసుకోగలుగుతున్నారు. ఇది మాకు వంశ పరంపరగా వస్తున్న ఆచారము. ఇంద్రుడి మీద కోపం చేతనో, భయం చేతనో, ద్వేషం చేతనో ఆయనను ఆరాథించకపోతే, మాకు కష్టాలు తప్పవు. పంటలు పండవు. మాకు అన్నం దొరకదు. అందుకని ఇంద్రుని గులించి

ఆనవాయితీగా వస్తున్న ఈ యజ్ఞమును చేయడానికి సంకల్వించాము." అని వివలించాడు నందుడు. ఆ మాటలు విన్న కృష్ణుడు ఇలా అన్వాడు.

"తండ్రీ! మీకు కర్ష సిద్ధాంతం తెలుసు అనుకుంటాను. ఈ లోకంలో మానవులు కర్మలు చేస్తుంటారు. వాటికి తగిన ఫలములను పాందుతుంటారు. ఇహలోకములో చేసిన కర్మల ఫలితంగానే వాలకి జనన, మరణములు, సుఖములు దు:ఖములు, రాగద్వేషములు, భయము, కలుగుతున్నాయి. మానవులు చేసిన కర్మలకు ఫలితములను నిరాకారుడు, నిర్గుణుడు అయిన ఈశ్వరుడు ఇస్తాడు. మానవులు మంచి పని చేస్తే మంచి ఫలితాలు వస్తాయి. చెడు పనులు చేస్తే చెడ్డ ఫలితాలు వస్తాయి. ఏపనీ చేయుకపోతే ఏ ఫలితము దక్కదు.

ఈ లోకంలో ప్రతి జీవీ పెదో ఒక కర్షచేస్తుంటాడు. ప్ కర్మాచేయకుండా పెజీవి బతకలేడు. ఆకర్తలు కూడా వాడి వాడి పూర్వజిన్హ సంస్కారములను బట్టి చేస్తుంటాడు. పూర్వజిన్హ సంస్కారమువలన చేయబడే కర్తలను మార్చే శక్తి ఎవడికీ లేదు. ఆ ఇంద్రుడికి అసలే లేదు. కాబట్టి ఆ ఇంద్రుడి గులించి యజ్ఞములు, యాగములు చేసి వాడికి ఉపాహారములు, సైవేద్యములు సమల్వించి నందు వలన ప్రయోజనము పెముంటుంది. ఈ లోకంలో ఉండే ప్రతి జీవి తన పూర్మ జిన్మ సంస్కారమునకే అభీనుడై ఉన్నాడు. పూర్యజిన్మలో తాను చేసిన కర్తలను అనుసలించి ఈ జిన్మలో వాడి వాడి స్వభావాన్ని బట్టి కర్తలు చేస్తుంటాడు. ఇది ఒక్క మానవులకే కాదు, దేవతలకు, అసురులకు, రాక్షసులకు కూడా వల్తస్తుంది. జీవుడు ఈ జన్హతో చేసిన కర్తల ఫలితంగానే మరు జన్హతో మనిషిగానో, జంతువుగానో, పక్షిగానో రకరకాలైన దేహములను పాందుతాడు.. ఆ జన్హతో చేసిన కర్తల ఫలితంగానే ఆ దేహాన్ని విడిచిపెట్టి మరొక దేహమును పాందుతాడు. కాబట్టి మానవులకు, దేవతలకు, రాక్షసులకు ఎవలికైనా వారు చేసిన కర్తలే వాలకి మిత్రులు, శత్రువులు. వాడు చేసిన కర్తయే వాడికి గురువు, దైవము.

జీవుడు కర్షలయొక్క అభినంలో ఉంటాడు. అతను చేసే కర్షలు అతనికి తగిన ఫలితాలను ఇస్తాయి కాబట్టి ఎవడు చేసిన కర్ష వాడికి ఈశ్వరుడు. కాబట్టి మానవులు వర్ణాశ్రమ ధర్మములను పాటిస్తూ, ఎవలకి నిర్దేశించిన కర్మలను వారు చేస్తూ సుఖజీవనం చెయ్యాలి. ఎవల ధర్మం వారు పాటిస్తే, ఆ ధర్మం వాలని రక్షిస్తుంటి. ఆ ధర్మమే ఈశ్వరుడు.

భర్తచాటున కాపురం చేసుకుంటున్న ఇల్లాలు, పరపురుషుని పంచన చేలతో ఎన్ని కష్టాలు అనుభవిస్తుందో, అలాగే తనకు నిర్దేశించిన కర్త్తలను వటెలి పెట్టి, ఇతర వృత్తులను స్వీకలెస్తే, ఇతరులను సేవిస్తే, కష్టాలపాలవడం తప్పదు. బ్రాహ్త్షణుడు వేదములను చదవాలి, అధ్యయనం చెయ్యాలి. క్షత్రియుడు ప్రజలను పాలించాలి, రక్షించాలి. వైశ్యుడు వ్యవసాయం చేసి పంటలు పండించాలి. పశు పులను వృద్ధిచేసి పాల ఉత్తత్తులను పెంచాలి. వ్యాపారం చేసి ధనం సంపాటంచాలి. అలాగే శూద్రుడు బ్రాహ్త్యణులను, ఇతరులను సేవిస్తూ జీవనం గడపాలి.

వ్యవసాయము, గోవులను రక్షించడం, వ్యాపారం చేసి ధనం సంసాబించడం, ఇవి వైశ్వవృత్తులు అయినా, మనము గోరక్షణను మాత్రమే వృత్తిగా స్వీకలించాము.

ఈ లోకం అంతా సత్య, రజస్త్రమోగుణములతో నిండి ఉంది. ఈ విశ్వం పుట్టడం, వృద్ధి చెందడం, లయం కావడం ఈ మూడు గుణముల వలననే జరుగుతూ ఉంది. ముఖ్యంగా రజోగుణము వలననే ఈ సృష్టి జరుగుతూ ఉంది. అంటే పురుషునిలో ఉత్వత్తి అయిన రేతస్సు స్త్రీ రజస్సతో కలియడం వలన, సృష్టి జరుగుతూ ఉంది. వివిధ ప్రాణులు పుడుతున్నాయి. మేఘములు కూడా రజోగుణముతో వృద్ధిపాంది, మనకు వర్నాలు కురుస్తున్నాయి. వర్నాలు కులియడం వలన పంటలు పండుతున్నాయి. ప్రజలు సుఖంగా జీవిస్తున్నారు. ప్రకృతి సిద్ధంగా వర్నాలు పడుతుంటే, ఇందులో ఇంద్రుడు ప్రమేయం ఏముంటుంది?

ఓ తండ్రీ! మనం ఈ అడివిని నమ్ముకొని జీవిస్తున్నాము. ఈ అడవులలో, పర్వత ప్రాంతములో, నటీతీరంలో తిరుగుతూ ఉంటాము. మనం నగరాలకు కానీ, పట్టణములము కానీ వెళ్లము. నగర జీవనం మనకు క్షేమకరం కాదు. కాబట్టి మనము గోవులను, బ్రాహ్మణులను, వృక్షసంపదను, అడవులను, పర్వతములను, నదులను రక్షించుకోవాలి. వాటి కోసరం యజ్ఞులు చేయాలి కానీ ఎక్కడో ఉన్న ఇంద్రుడి కోసరం యజ్ఞులు ఎందుకు చెయ్యాలి. కాబట్టి మీరందరూ ఆ ఇంద్రుడి యజ్ఞం కోసరం సంపాబించిన వస్తువులతో ప్రకృతిని ఆరాభించండి. రకరకాల

ఆహార పదార్ధములను తయారు చేసి ప్రకృతి మాతకు నివేదన చేయండి . బ్రాహ్షణులు హౌంమం చేస్తారు. ఆ బ్రాహ్షణులు జీవించడానికి గోదానములు, ఆహారపదార్థములు, ధనమును దక్షిణల రూపంలో ఇవ్వండి. తరువాత మన వద్ద పనిచేసే వాలకి, కడజాతి వాలకి, చండాలురకు, పతితులకు, వారు ఏ కులంలో పుట్టిన వారైనా సరే, వాలకి కడుపునిండా ఆహారం పెట్టండి. వాలకి వస్త్రములను, ధనమును దానం చెయ్యండి. పెంపుడు జంతువులకు, ఆవులకు, పశువులకు పచ్చిగడ్డిని, ఇతర ఆహారాన్ని సమృద్ధిగా పెట్టండి. మనకు కాయలను, పండ్లను ఇచ్చే గోవర్ధన పర్వతమునకు పూజలు చేయండి. మీరందరూ మంచి వస్త్రములు ధలించండి. చిన్న, పెద్ద, కులము తేడా లేకుండా, పెంపుడు జంతువులు, ఆవులు, పశువులతో సహా, మనం అందరం ఈ గోవర్ధన పర్వతము చుట్టు తిలగి ప్రదక్షిణం చేద్దాము. అంతేకానీ, ఎక్కడో ఉన్న ఇంద్రుడికి పూజలు చేయడం, నైవేద్యాలు పెట్టడం అనవసరం. తండ్రీ! ఇబీ నా అభిప్రాయము. మీకు ఇష్టమైతే నేను చెప్పినట్టు చేయండి. గోవులను, బ్రాహ్హణులను, ప్రకృతిని పూజిస్తే మనకుమంచి ఫలితములు లభిస్తాయి.

(ఈ నాటికి కూడా కొండ దేవరను, అడవి తల్లిని పూజించే గిలజనులు ఎంతో మందిఉన్నారు. కాని నాగలకుల మైన మనం పాలు ఇచ్చినన్నాళ్లు గోవుల పాలు తాగి, పాలు వట్టిపోగానే వధశాలకు అమ్మేస్తున్నాము. ఇంతకన్నా దారుణం ఉంటుందా! బ్రాహ్మణులు అంటే కులం బట్టి బ్రాహ్మణులు కాదు. మంచి మార్గము, నీతి మార్గము బోథించేవాళ్లు. నీతి బోధ చేసేవాళ్లు లేకనే ఈ నాడు మానవులు మృగాలుగా మారుతున్నారు. రోజుకో స్త్రీని మానభంగం చేస్తున్నారు. ప్రకృతిని యధాశక్తి నాశనం చేస్తూ వేసవి కాలంలో 50 డిగ్రీల ఉష్ణిగ్రతను, వానాకాలంలో ముంచెత్తే వరదలకు కారణం అవుతున్నారు. అందుకే గోవులను, బ్రాహ్మణులను, ప్రకృతిని పూజించమని కృష్ణుడు చెప్మాడు.).

తండ్రీ! ఈ యాగము గోబ్రాహ్త్షణులకు, ఈ గోవర్ధన పర్వతమునకు, నాకు ప్రియమైనబి." అని కృష్ణుడు తన అభిప్రాయాన్ని చెప్మాడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఈ ప్రకారంగా కృష్ణుడు ఇంద్రునికి యాగము చేయవద్దంటూ, ప్రకృతి పూజ చేయమని తన తండ్రికి, నందవ్రజములోని ప్రజలకు బోధించాడు. ఇదేదో చాలా బాగుందని అందరూ కృష్ణుడి మాటలకు అంగీకలించారు. కృష్ణుడు చెప్పినట్టు ఇంద్రుడి పూజ మాని ప్రకృతి పూజ మొదలుపెట్టారు.

బ్రాహ్మణులను పిలిపించి పుణ్యాహవాచనము చేయించారు. ఇంద్రుడి యజ్ఞమునకు తెచ్చిన వస్తువులను ఉపయోగించి గోవర్ధన పర్వతమునకు పూజలు నిర్వహించారు. బ్రాహ్మణులకు దక్షిణలు ఇచ్చారు. అవులకు లేత పచ్చిగడ్డిని పలహారంగా సమల్వంచుకున్నారు. గోవులు ముందు నడుస్తూ ఉండగా, గోవర్ధన పర్వతము చుట్టు ప్రదక్షిణం చేసారు. గోపికలు, గోపాలురు చక్కగా అలంకలించుకొని, ఎద్దు బండ్లు ఎక్కి పర్వతం చుట్టు పాటీలు వేసుకొని ప్రదక్షిణం చేసారు. అసమయంలో కృష్ణడు తన మాయతో, ఒక భాలీ కాయంతో పర్వతము మాబిల ఉన్న మనిషిగా మారాడు. వాల మధ్య చేల "నేనే గోవర్ధన పర్వతాన్ని నాకు పూజలు చేయండి" అంటూ పర్వతము మాబిల కదలక మెదలకవాల మధ్య నిలబడ్డాడు. అందరూ నవ్వుతూ కేలంతలు కొట్టుకుంటూ ఆ మహాకాయునికి పూజలు చేసారు. విచిత్రం ఏమిటంటే, కృష్ణడు కూడా ఆ పూజలలో పాల్గొన్నాడు. ఆ మహాకాయునికి తను కూడా నమస్కలంచాడు.

గోవర్ధన పర్వతమునకు పూజలు చేసిన తరువాత కృష్ణుడు సందవ్రజములో ఉన్న ప్రజలతో ఇలా అన్నాడు. "చూడండి. గోవర్ధన పర్వతము మనమీద తన అనుగ్రహమును చూపి మనలను కాపాడుతుంది. మనందరము ఈ గోవర్ధన పర్వతమునకు భక్తితో నమస్కారం చేద్దాము." అని అన్నాడు. కృష్ణుని మాటలను శిరసావహించిన వ్రజవాసులు గోవర్ధన పర్వతమునకు భక్తితో నమస్కలంచి ఎవల ఇండ్లకు వారు వెళ్లిపోయారు" అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు గోవర్ధన పర్వతమును వ్రజవాసులు ఎలా పూజించింది వివలించాడు.

(ఈ అధ్యాయములో కృష్ణుడు తన తండ్రి నందునికి చిన్నపాటి గీతోపదేశము చేసాడు. ఇందులో రెండు ముఖ్యవిషయాలను చెప్పాడు కృష్ణుడు. మొదటిబి కర్తయాగము. రెండవబి ప్రకృతి సంపదను రక్షించుకోవడం. ఈరెండూ మనకు ఈ నాటికీ వర్తించే అంశాలే. మానవులు తాముచేసిన కర్తలను బట్టి భగవంతుడు

ఫలితాలను ఇస్తుంటాడు. అంతే గానీ భగవంతుడు తనకు ఇష్టమైనవాలకి సుఖాలు, తనకు ఇష్టం లేని వాలకి దు:ఖాలు కలిగించడు.

"భగవంతుడు, దేవుడు, విభి (పెదైనా కానీ) నా మీద పగబట్టింది. అందుకే నాకు ఇన్ని కష్టాలు దాపులంచాయి" అని చాలా మంది అనుకోవడం మనం వింటూ ఉంటాము. అది ఉత్త భ్రమ అని కృష్ణుడు స్వష్టం చేసాడు. మానవుడు మంచి కర్తలు చేస్తే మంచి ఫలితాలు ఇస్తాడు భగవంతుడు. చెడు కర్తలు చేస్తే చెడ్డ ఫలితాలు ఇస్తాడు. ప్ కర్తా చెయ్యకపోతే ఎటువంటి ఫలితమూ రాదు.

కర్తలు రెండు రకాలు. ఈ జన్మలో చేసిన కర్తలు. ఇంతకు ముందు జన్మలో చేసిన కర్తలు. ఈ జన్మలో మనం మంచి ప్రవర్తనతో ఉన్నా కొన్ని కష్టాలు చుట్టుముడుతుంటాయి. అవి పోయిన జన్మలలో చేసిన కర్తల తాలూకు ఫలితాలు అనుకుంటే ఏచిక్కూ ఉండదు. ఏరోజు చెప్పిన పాఠం ఆరోజు చదువుకుంటూ ఉంటే, భగవంతుడు అ విద్యాల్థిని తప్పకుండా ఉత్తీర్ణుడిని చేసాడు. అంతే కాకుండా సంవత్సరం అంతా చెడ్డ పనులు చేస్తూ, పుస్తకం చేత పట్టుకోకపోతే, చెడ్డ ఫలితాలే వస్తాయి. తుదకు ఆత్తపాత్యలే మిగులుతాయి.

అంతే కాకుండా కృష్ణడు మరొక విషయాన్ని కూడా బోభించాడు. ఎవల పని వారు చెయ్యాలి. విద్యాల్ధి పని విద్యాల్ధి చెయ్యాలి. అధ్యాపకుడి పని అధ్యాపకుడు చెయ్యాలి. విద్యార్థులు, అధ్యాపకులు రాజకీయాలలో బిగి, తమతమ విధులు విస్తలస్తే, తుదకు మిగిలేబి దు:ఖమే. ఈ సత్యాన్ని మనకు ఈ అధ్యాయంలో బోథించాడు కృష్ణుడు. తరువాతి అంశము ప్రకృతి రక్షణ. మానవులు ప్రకృతి సంపదలు అయిన పర్వతములు, అడవులు, చెట్లు, వన్యమృగములను రక్షించుకోవాలి. ఈ నాడు సెజ్ ల పేరుతో పంటభూముల్ని వ్యాపార వేత్తలకు కట్టబెడుతున్నారు. వారు వాటిని జీడు పెడుతున్నారు. కలప కోసరం అడవులు నరుకుతున్నారు. నబిలో ఉన్న ఇసుకను తవ్విపోస్తున్నారు. చెరువులు ఆక్రమించి భవనాలు కడుతున్నారు. నగరములు పట్టణములు చుట్టపక్కల భూములను ఇళ్ల స్థలాలుగా మాల్చి అమ్ముకుంటున్నారు. ఖనిజాల కోసరం భూమిని తవ్వి డొల్ల చేస్తున్నారు.

ఈ ప్రకారంగా మానవుడు ప్రకృతిని శాయనక్తులా ధ్వసం చేస్తున్నాడు. ఫలితంగా ఆహారధాన్యాల ధరలు, కూరగాయల ధరలు ఆకాశంలో ఉన్నాయి. వేసవి కాలంలో 50 డిగ్రీలు, వర్నాకాలంలో ముంచెత్తే వరదలు. ప్రకృతి సమతుల్యం దెబ్బతింటూ ఉంది. ఇంద్రుడు కోపగించి ముంచెత్తు వర్నాలు కులిపిస్తే, కృష్ణుడు గోవర్ధన పర్వతం ఎత్తి వాలిని కాపాడాడు. అలాగే మనం పర్వతములను, కొండలను, గుట్టలను, అడవులను, కాపాడుకుంటే ఎంతటి వర్నం కులిసినా అవి మనలను కాపాడతాయి. అలాగే మంచి పనులుచేస్తే మంచి ఫలితాలు వస్తాయి. చెడు పనులు చేస్తే చెడు ఫలితాలు వస్తాయి. ఏపనీ చెయ్యకపోతే ఏ ఫలితమూ రాదు. మనం చేసే పనే మన దేవుడు.

ఈ సందర్భంలో చిన్న ఉదాహరణ చెప్పుకొని ముందుకు సాగుదాం. ఒక వ్యక్తి శివభక్తుడు. ప్రతిరోజూ శివార్షన చేస్తాడు. శ్రీవేంకటేశ్వరునికి కోట్లుపెట్టి కిలీటం చేయించాడు. కాని ప్రణాధనాన్ని దోచుకొని చెడ్డపనులు చేసాడు. తాను చేసిన చెడ్డ పనికి చెడు ఫలితం లభించింది. కారాగారవాసం తప్పలేదు. అంతేకానీ నాకు ప్రతిరోజూ పూజలు చేసాడని శివుడు, వజ్రకిలీటం చేయించాడనీ వేంకటేశ్వరుడు ఆయనను కాపాడలేదు. ఆయన చేసిన చెడ్డ పనులకు చెడు ఫలితం లభించింది. కాబట్టి దేవుడికి ఇష్టుడు అయిష్టుడు అనే భేదం లేదు. మనం చేసిన పనులకు తగిన ఫలితాలు ఇవ్వడమే దేవుని పని అని అర్థం చేసుకోవడమే ఈ కృష్ణసందేశం సారాంశం.)

## శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము ఇరువబి నాలుగవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము ఇరువబి ఐదవ అధ్యాయము.

"పలీక్షిత్ మహారాణా! గోకులంలో జలగేదంతా పైనుండి ఇంద్రుడు గమనిస్తున్నాడు. గోకులంలో ఉన్న గోపకులు తనకు పూజలు, యజ్ఞాలు చేయాలని సంకల్పిస్తే, వాటిని చేయవద్దని కృష్ణుడు అడ్డుతగులుతున్నాడని గమనించాడు. ఇంద్రుడికి నందవ్రజములో ఉన్న వాల మీద పట్టరాని కోపం వచ్చింది. వెంటనే తన అభీనములో ఉన్న మేఘములను పిలిచి వాలతో ఇలా అన్నాడు. "ఓ మేఘములారా! ఇప్పటి దాకా భూలోక వాసులు, ప్రజములో ఉన్న వారు మనకు యజ్ఞములు, పూజలు నిర్వహించేవారు. ఇప్పడు కృష్ణుడి మాటలు విని వారు యజ్ఞములు చేసి మనకు ఆహుతులు సమర్వించడం లేదు. వాలకి గర్వం తలకెక్కింది. కృష్ణుని మాటలను విని వారు కర్తను నమ్ముకుంటున్నారు. వాల వాల కర్తఫలములే వాలకి సుఖసంతోషాలు తెచ్చిపెడతాయని, భగవంతుని ప్రమేయం ఏమీ లేదనీ నమ్ముతున్నారు.

వారు కర్తసిద్ధాంతాన్ని సమ్మితే, ఇంక మా వంటి లోకపాలకులను వారు లక్ష్మపెట్టరు. పూజలు అసలే చేయరు! అసలు ఈ కృష్ణుడు ఎవరు? కేవలం ఒక బాలుడు. ఊలికే వాగుతుంటాడు. వీడికి నీతి అవినీతికి భేదం తెలియదు. అసలు వీడికి జ్ఞానమే లేదు. కేవలం మానవమాత్రుడు. అటువంటి కృష్ణుడు లోకపాలకుడైన నన్ను ఎటిలిస్తాడా! ఆ బాలుని నమ్ముకొని నందవ్రజములో ఉన్న ప్రజలునాకు యజ్ఞములు చేయకుండా, నాకు ఆహుతులు సమల్వంచకుండా, వాలి కర్తలను నమ్ముకుంటారా!

వీలకి పశుధనము బాగా ఉంది. ఐశ్వర్యం పెలగింది. అందువలన గర్వం తలకెక్కింది. పైగా ఈ కృష్ణుడు వాలని రెచ్చగొడుతున్నాడు. కాబట్టి వీల గర్వాన్ని అణచాలి. వీల మదాన్ని బంచాలి. మీరు వెంటనే వెళ్లి భూమి ఆకాశం ఏకమయిందా అన్నట్టు వర్నం కురవండి. జలప్రళయం సృష్టించండి. ఆ జల ప్రళయంలో వ్రజవాసులు, వాలి పశువులు సర్వనాశనం కావాలి. అష్టటికి కానీ వాల మదం అణగదు. నేను కూడా మీ వెంట వస్తాను. మీరు సృష్టించే విలయాన్ని కళ్లారా చూస్తాను. పదండి." అని మేఘాలను ఆదేశించాడు ఇంద్రుడు.

ఇంద్రుని ఆదేశంతో మేఘాలు రెచ్చిపోయాయి. సందవ్రజములో కుంభవృష్టిని కులపించాయి. నల్లని మేఘములు వ్రజమును చుట్టుముట్టాయి. ఉరుములు, మెరుపులు, పిడుగులు, గర్జనలతో నందవ్రజము మార్త్తోగిపోయింది. పెద్ద పెద్ద బండల మాటిల వడగళ్లు పడుతున్నాయి. దానికి తోడు ప్రచండమైన గాలి తోడయింది. ఆ గాలివాన నందవ్రజములో భయంకర భీభత్యాన్ని సృష్టించింది. భూమి అంతా జలమయం అయింది. ఎక్కడా భూమి కనిపించడం లేదు. అంతా నీటిమయం. వ్రజములో ఉన్న ప్రజలు పశువులు విలవిలలాడిపోయారు. అందరూ బాలుడైన కృష్ణుని వద్దకు పోయి మొరపెట్టుకున్నారు.

"ఓ కృష్ణి! మహాభాగా! మనము ఇంద్రునికి యాగం చేయలేదని, ఉపాహారములు సమల్వంచలేదనీ ఇంద్రుడు మన మీద పగబట్టినట్టున్నాడు. అందుకే గాలివాన కులపిస్తున్నాడు. నీవే మమ్ములను రక్షించాలి. నీవే మాకు బిక్క." అని వేడుకున్నారు. తన మీద కోపంతో ఇంద్రుడు ఈ జలప్రళయాన్ని సృష్టించాడని తెలుసుకున్నాడు కృష్ణుడు.

"ఈ ప్రజలు ఇంద్రుని గులంచి యజ్ఞం చేస్తుంటే నేను అడ్డుకున్నానని కోపించి ఈ వ్రజమును నాశనం చేయడానికి ఈ గాలివాన సృష్టించాడు ఇంద్రుడు. ఇంద్రుడికి తగిన ప్రతీకారం చెయ్యాలి. లేకపోతే ఇంద్రుడి గర్వానికి హద్దు ఉండదు. తాను లోకపాలకుడననీ, తాను ఏమి చేసినా చెల్లుతుందనీ ఈ ఇంద్రుడికి గర్వం తలకెక్కింది. బీడి గర్వాన్ని అణచకపోతే బీడు ఇంకా రెచ్చిపోతాడు. దేవతలు సత్వగుణ సంపన్నులు. దేవతలకు అభిపతి ఇంద్రుడు. లోకపాలకులే ఇలా చేస్తే, ఇంక దేవతలు కూడా రెచ్చిపోతారు. లోకంలో శాంతి కలగాలంటే వెంటనే ఈ ఇంద్రుని గర్యం అణచాలి. బీడికి బుబ్ధిచెప్మాలి. ఈ గ్రామము నాటి. ఈ గ్రామములో ఉన్న ప్రజలు, ఆవులు, పశువులు నా వాళ్లు. బీళ్లను రక్షించవలసిన బాధ్యత నాటి. బీళ్లను నేనురక్షిస్తాను." అని మనసులో అనుకున్నాడు కృష్ణుడు.

వెంటనే కృష్ణుడు గోవర్ధన పర్వతమును పెకలించాడు. పైకెత్తాడు. పూలగుత్తిని పట్టుకున్నట్టు గోవర్ధన పర్వతమును ఒక చేత్తో ఎత్తి పట్టుకున్నాడు. వెంటనే అందలినీ పిలిచాడు. "అమ్మా! నాన్నా! అందరూ రండి. ఈ గోవర్ధన పర్వతము కింబికిరండి. గోవులను, పశు వులను ఇక్కడకు తీసుకురండి. అమ్మా! నేను బాలుడిని ఈ పర్వతాన్ని మోయలేను. మీమీద పడేస్తాను అని మీరు భయపడకండి. మీకేమీ భయం లేదు. ఈ పర్వతములు, సముద్రములు, అడవులు, కొండలతో నిండిన ఈ భూమి అంతా మీదపడ్డా నా చెయ్యి వణకదు. ఈ పర్వతం కింద ఉంటే ఈ గాలి వాన ఉరుములు, మెరుపులు మిమ్ములను ఏమీచెయ్యవు. నా మాట నమ్మండి. మీ అందలినీ రక్షించడానికే ఈ ఏర్వాటుచేసాను. కం॥రా తల్లి రమ్ము తండ్రీ వ్రేతలు గోపకులు రండు వినుడీగర్త క్ష్మాతలమున నుండుడు గోవ్రాతముతో మీరు మీకు వలసిన యెడలన్॥

কాబాలుండీతడు కొండ దొడ్డబి మహాభారంబు సైలంపగా జాలండో యని బీని క్రింద నిలువన్ శంకింపగా బోల బీ శైలాంభోనిభి జంతుసంయుతధరాచక్రంబు పైబడ్డ నా కే లల్లాడదు బంధులారా నిలుడీక్రిందం బ్రమోదంబునన్॥

కృష్ణుని మాటలు విన్న సందుడు అతని పలవారము, బంధుజనము, వ్రజవాసులు జిల జిలలాడుతూ కొండకింటికి చేరారు. వాలితో పాటు ఆవులు, దూడలు, పశువులు చిన్ని చిన్ని జంతువులు అంబా అని అరుస్తూ కొండకింటికి చేరాయి.

ఇబి చూచాడు ఇంద్రుడు. ఇలా ఎన్వాళ్లు కొండను పట్టుకొని నిలబడతాడు ఈ కృష్ణడు అని అనుకున్నాడు. ఏడు బినముల పాటు ఏకధాటిగా గాలి, వాన కులిపించాడు. ఆకలి, దప్పిక అనేబి ఎరగకుండా కృష్ణడు తన చేతి మీద కొండను పట్టుకొని నిలబడ్డాడు. తాను నిలబడ్డ చోటునుండి ఒక అంగుళం కూడా కదలలేదు. చేతిని కదపలేదు. నందుడు, గోపకులు, వ్రజములో ఉన్న ప్రజలు ఆశ్చర్యంతో కృష్ణని వంక చూస్తూ తమ ఆకలిదఫ్ళులు మలిచిపోయారు.

వారంరోజులపాటు అలుపు అనేబి ఎరగకుండా కొండను ఎత్తి పట్టుకొని నిలబడ్డ కృష్ణుని మహిమను తెలుసుకున్నాడు ఇంద్రుడు. ఇంద్ర్రుడి గర్వం, మదం అణిగిపోయింది. వెంటనే మేఘములను వెనక్కు రమ్మన్నాడు. గాలి వాన ఆగిపోయింది. ఆకాశం నిర్తలంగా ఉంది. సూర్త్వోదయం అయింది. కృష్ణుడు వ్రజవాసులను చూచి ఇలా అన్నాడు.

"గోపాలకులారా! ఇంక మనకు ఏమీ భయం లేదు. మీరందరూ, స్త్రీలు, పురుషులు, పిల్లలు, ఆవులు, పశువులు అందరూ మీమీ గృహములకు వెళ్లండి. ఈగాలి వాన వలన మనకు ఇంక ఎలాంటి భయం లేదు. వరదలు కూడా తగ్గుముఖం పట్టాయి.

కృష్ణుడి మాటలు విన్న గోపాలకులు తమ తమ భార్యలు, పిల్లలు, బంధువులతో గోవులను, పశువులను, బండ్లను తోలుకొని గ్రామంలోకి వెళ్లారు. ఎవలి ఇళ్లకు వారు వెళ్లపోయారు. అందరూ పర్వతము కింబినుండి బయటకు వెళ్లారు అని నిర్ధాలంచుకున్న తరువాత కృష్ణుడు మెల్లి మెల్లిగా గోవర్ధన పర్వతమును తన చేతి మీబి నుండి నేల మీదకు బించాడు. దానిని తన యధాస్థానములో పెట్టాడు.

నందుడు, యనోద, రోహిణి, బలరాముడు, గోపకాంతలు చిన్ని కృష్ణుని గట్టిగా కౌగరించుకొని ఆనంద భాష్టాలు రాల్చారు. అక్షితలు, లాజలు మొదలగు వాటితో అభిషేకించి కృష్ణుని ఆశీర్యదించారు. స్వర్గమునుండి దేవతలు, సిద్ధులు, సాధ్యులు, గంధర్యులు చారణులు మొదలగు దేవతాగణములు కృష్ణుని మీద పూలవానకులపించారు. నారదుడు, తుంబురు కృష్ణుని మహిమను గానం చేసారు. కృష్ణుడు ప్రజవాసుల మన్ననలు అందుకుంటూ అందలతో కలిసి వ్రజమునకు వెళ్లాడు." అని శుకమహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు కృష్ణుడు గోవర్ధన పర్వతము ఎత్తి వ్రజవాసులను రక్షించడం గులంచి బివలంచాడు.

శ్రీమద్హాగవతము దశమస్కంధము ఇరువబి ఐదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> శ్రీమద్హాగవతము దశమస్కంధము ఇరువబి ఆరవ అధ్వాయము.

"ఓపలీక్షిత్ మహారాజా! నందుడు, వ్రజవాసులు కృష్ణుని మహాత్త్యము తెలియని వారు అవడం చేత, వాలకి గోవర్ధన పర్వతమును కృష్ణుడు ఎత్తడం ఆశ్చర్యంగా కనిపించింది. వారందరూ నందుని వద్దకు పోయి ఇలా అన్నారు.

"నంద రాజా! నీ కుమారుడు కృష్ణుడు కేవలం ఏడేళ్ల పసిబాలుడు. కాని ఆ బాలుడు చేసే పనులు అద్యుతంగా ఉన్నాయి. అతడు ఎవరో మహాత్తుడు. మన పూర్వపుణ్యవశాత్తు, మన కులంలో పుట్టాడు. లేకపోతే ఏడేళ్ల బాలుడు, పెద్ద ఏనుగు తామర పూవును తన

తొండముతో ఎత్తి పట్టుకున్నట్టు, గోవర్దన పర్వతమును తన చేతితో ఎత్తిపట్టుకోవడం ఏమిటి? పాత్తిళ్లలో ఉన్న చిన్ని బాలుడు, పూతన స్తన్యము నుండి పాలతో సహా దాని ప్రాణములను హలించడం ఏమిటి? ఈ చిన్ని బాలుడు మూడు నెలల వయసులో తన చిట్టి పాదములతో బండిని తన్ని విరగ్గొట్టడం ఏమిటి? సంవత్సరం వయసులో తృణావర్తుడు అనే రాక్షసుని చంపడం ఏమిటి? వెన్న దొంగిలిస్తున్నాడని తల్లి యశోద రోటికి కట్టేస్తే, రెండు పెద్ద పెద్ద మద్దిచెట్లను కూకటి వేళ్లతో పెకలించడం ఏమిటి? బకాసురుని శలీరం రెండుగా చీల్చడం ఏమిటి? ఆవుదూడ రూపంలో వచ్చిన రాక్షసుని వధించడం ఏమిటి? గాడిద రూపంలో ఉన్న రాక్షసుని దాని బంధువులను చంపడం ఏమిటి? కృష్ణుని అన్నగారైన బలరాముడు పలంబాసురుని చంపడం ఏమిటి? కృష్ణుడు విషం కక్కుతున్న ತಾಳೆಯುನಿ ಶೌಂಗದಿಸುತಿಾನಿ, ಅತಡಿನಿ ಯಮುನ ನುಂಡಿ వెళ్లగొట్టడంపేమిటి? యమునా నబీ జలాలను కాలుష్కరహితంగా చేయడం ఏమిటి? గోవర్ధన పర్వతమును ఎత్తడం సరేసల. మనం కల్లారా చూచాము. బీనికి కారణం ఏమై ఉంటుంది.

మా అందలకీ ఈ బాలుని మీద ఎంతో అనురాగము కలిగాయి. మామీద కూడా కృష్ణనికి ఎంతో ప్రేమ అనురాగము ఉంది. అయినా ఈ బాలుడు సామాన్యుడు కాడు అని మాకు అనిపిస్తూ ఉంది. లేకపోతే, ఏడుసంవత్యరముల సాధారణ బాలుడెక్కడ? గోవర్ధన పర్వతమును ఎత్తడం ఏమిటి? అసలు ఈ బాలుడు నీ కుమారుడేనా అని మాకు కొంచెం సందేహంగా ఉంది." అని అన్వారు. వాలి మాటలు విన్న సందుడు వాలితో ఇలా అన్వాడు.

"ప్రజవాసులారా! కృష్ణుడి గులంచి నాకు ఎటువంటి సందేహములు కలగలేదు. నేను చెప్పేటి వింటే మీ సందేహములు కూడా వెంటనే తొలగి పోతాయి. ఎందుచేతనంటే కృష్ణుడికి నామ కరణం చెయ్యడానికి వచ్చిన గర్గుడు అనే మహాత్త్ముడు నాకు కొన్ని విషయాలు చెప్పాడు. అఫ్పడు కంసుని భయం చేత నేను కృష్ణుని నామకరణం అతి రహస్యంగా జలిపించాను. అందుకని మీకు ఈ విషయాలు ఏమీ తెలియవు.

మథుర నుండి గర్గుడు అనే బ్రాహ్మణుడు ఇక్కడకు వచ్చి, బలరామ కృష్ణులకు నామకరణం జలిపించాడు. గర్గుడు గొప్ప జ్యోతిష శాస్త్ర వేత్త. ఆయన కృష్ణుని జాతకం చూసి నాకు కొన్ని విషయాలు చెప్పాడు. ఆ విషయములు మీకు ఆయన మాటలలోనే చెబుతాను.

"కృష్ణుడు పరమాత్త స్వరూపుడు. ప్రతి యుగంలోనూ వివిధ రూపములలో అవతలస్తున్నాడు. ఈ ద్వాపర యుగంలో కృష్ణుడిగా నీ ఇంట్లో అవతలంచాడు. నిజానికి కృష్ణుడు మీ ఇంట్లో పుట్టలేదు. మధురలో ఉన్న వసుదేవుడి ఇంట్లో పుట్టాడు. ఇతడు వసుదేవుని కుమారుడు. అందుకే వాసుదేవుడు అని కూడా పిలుస్తారు.

కృష్ణుడు చేసే పనులనుబట్టి, కృష్ణుని గుణములను బట్టి కృష్ణుడికి అనేక పేర్లు ఉన్నాయి. అవి నాకు మాత్రమే తెలుసు. కాబట్టి కృష్ణుడు మనకు శుభములు చేకూర్చేవాడే కానీ, అశుభములు చేకూర్చడు. కృష్ణుని సాయంతో మీరందరూ అన్ని విఘ్నములను దాటి సుఖమైనజీవితాన్ని గడుపుతారు. కృష్ణుడు ఇంతకు ముందు అవతారములలో కూడా రాక్షసులను సంహరించి, మునులను, ఋషులను, సత్సరుషులను కాపాడాడు.

ఈ లోకములో ఉన్న మానవులందరూ కృష్ణని మీద భక్తి కలిగిఉంటే, వాలని ఎటువంటి రాక్షస శక్తులు ఏమీ చేయలేవు. ఎందు కంటే కృష్ణడు తన గుణములయందు, కర్తల యందు సాక్షాత్తు శ్రీమన్నారాయణునితో సమానుడు. కాబట్టి మీకు ఆశ్చర్యముగా కనిపించే కృష్ణలీలలు, కృష్ణనికి అతి సామాన్యమైనవి. బీటి గులంచి మీరు సందేహించనవసరం లేదు." అని గర్గుడు నాతో చెప్పాడు. ఆ విషయములు అన్నీ మీకు చెప్పాను. కాబట్టి మనం అందరం కృష్ణని శ్రీమన్నారాయణుని అవతారమనే భావించాలి కానీ సామాన్యబాలునిగా భావించరాదు." అని అన్నాడు.

నందుని మాటలు విన్న వ్రజవాసులు ఆశ్చర్యపోయారు. సాక్షాత్తు శ్రీమన్వారాయణుడు తమ గ్రామములో అవతలంచాడనీ, తమ మధ్య సామాన్యబాలకునిగా తిరుగుతున్వాడనీ తెలిసి పాంగిపోయారు. అప్పటి నుండి వ్రజవాసులు కృష్ణుని దైవాంశ సంభూతునిగా పూజించారు. వ్రజవాసులందరూ కృష్ణుని ఈ విధంగా ప్రాల్థించారు.

" ఓ దేవా! ఇంద్రుడు గాలితోనూ, వడగండ్లతోనూ కూడిన వానను కులిపిస్తే, దానికి ప్రతిగా నీవు గోవర్ధనపర్వతమును ఎత్తి దాని కింద వ్రజవాసులను చేల్చి ఆ భయంకరమైన గాలి వాననుండి రక్షించావు. ఇంద్రుని గర్యమును అణచి, వ్రజవాసులను, గోవులను రక్షించిన నీవు మా అందలినీ ఎల్లఫ్మడూ కాపాడుగాక!" అని ప్రార్థించారు." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు కృష్ణమహాత్త్యమును వినిపించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము దశమస్కంధము ఇరువబిఆరవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్నత్ ఓం తత్నత్ ఓం తత్నత్

> శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము ఇరువబిప్డవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! కృష్ణుని చేతిలో భంగపడ్డ ఇంద్రుడు, కామధేనువును వెంటబెట్టుకొని స్వర్గలోకము నుండి కృష్ణుడు నివసించే నందవ్రజమునకు వచ్చాడు. ఇంద్రుడు అవమాన భారంతో తలవంచుకొని నిలబడ్డాడు. కృష్ణుని వద్దకు వచ్చి కృష్ణుని పాదములు పట్టుకొని క్షమించమని వేడుకున్నాడు.

"కృష్ణి! నీ మహిమ గులంచి, ప్రభావము గులంచి బ్రహ్తాగాల నోటి వెంట ఇదివరకే విని ఉన్నాను. కాని అధికార మదంతో కన్నుమిన్ను గానక నిన్ను థిక్కలంచాను. ఫలితం అనుభవించాను. ఇప్పుడు నా గర్యం, మదము పూల్తగా నశించిపోయింది. నన్ను క్షమించు. ఓ దేవా! నీవు సాక్షాత్తు విష్ణస్వరూపుడవు. నీకు రూపం లేదు. మార్వులేదు. ఆది అంతము లేవు. నీవు అనంతమైన జ్ఞానమయుడవు. నిన్ను రజస్సు,తమోగుణములు అంటవు. నీవు శుద్ధసత్వగుణ స్వరూపుడవు. అజ్ఞానముతో, అవిద్యతో కూడిన ఈ సంసార బంధనములు నిన్ను అంటవు.

ఓ దేవా! నీకు అజ్జానము, దానికి సంబంధించిన దేహధారణ లేనపుడు, దేహమునకు సంబంధించిన మానవునిలోని అజ్జానము లోనుండి పుట్టిన లోభము, మోహము, మొదలగు దుర్గుణములు నీలో ఎలా ఉంటాయి? నీవు దుష్టులను శిక్షించడానికి మాత్రమే మానవుడిగా అవతలించావు.

ఓ దేవా! నీవు ఈ జగత్తుకు తండ్రి అాంటివాడివి. ఈ జగత్తును శాసించేవాడివి. నీవే కాలస్వరూపుడవు. తామే ఈ జగత్తుకు ఈశ్వరులమని భావించే గర్యాంధుల గర్యమును అణిచి, వాలకి జ్ఞానోదయము కలిగించడానికే నీవు అంవతలించి నీ లీలలను ప్రకటిస్తున్నావు.

ఓ దేవా! సీ ఆజ్ఞానుసారము లోకమును పలపాలించవలసిన వాళ్లము మేము. అటువంటి మేము గల్వంచి సీకు ఎదురు తిలగితే, మా గర్వమును పాగొట్టి మాకు జ్ఞానోదయము కలిగిస్తుంటావు. కేవలము మా వంటి అజ్ఞానులకు, అవివేకులకు జ్ఞానోదయము కలిగించుటకొరకే సీవు అవతారములను ఎత్తుతుంటావు. లేకపాతే సీకు

ఇన్ని అవతారములు ఎత్తవలసిన అవసరము లేదు కదా!

ఓ దేవా! నేనే కాదు. నా వంటి మూఢులు, మూర్ఖులు చాలా మంది ఉన్నాము. మేము అఫ్మడఫ్మడు రజస్తమోగుణములకు లోబడి, మా కంటే గొప్పవారు లేరని అహంకలస్తుంటాము. నీకు మా వలన ఎటువంటి భయము లేదు. లీలామాత్రంగా మమ్ములనుఎదుర్కొంటావు. మాకు జ్ఞానోదయము కలిగిస్తుంటావు. మాకందలకీ నీ మీద భక్తి కలిగేటట్టు చేస్తుంటావు. ఈ గోవర్ధనపర్వతమును ఎత్తి గోపకులను రక్షించడము, నాకు గర్వభంగము కలిగించడం నీ లీలలో భాగమే.

ఓ దేవా! నేను దేవతలకు అభిపతిని, లోకపాలకుడను అయి ఉండి కూడా, గర్వము తలకెక్కడం వలన నీ గులించి, నీ మహిమా విశేషములను గులించి తెలుసుకోలేకపోయాను. నీ పట్ల, ఈ గోపకుల పట్ల తీరని అపరాధము చేసాను. నా అజ్ఞానమును క్షమించమని వేడుకుంటున్నాను. మరలా ఇటువంటి గర్వాంధకారము నా కన్నులను కప్పకుండా నన్ను ఆశీర్యబించు.

ఓ దేవదేవా! దైత్యుల, రాక్షసుల అంశలలో పుట్టిన క్షత్రియులు అధర్తాన్ని ఆచలస్తూ భూమికి భారంగా పలణమించారు. వాల వలన కలిగిన భూభారము తొలగించడానికి నీవు కృష్ణుడిగా ఈ గోకులంలో అవతలంచావు. నేను కూడా నీ సేవకుడినే.

ఓ దేవా! నీవు సర్వాంతర్యామివి. ఈ జగత్తు అంతా వ్యాపించి ఉన్నవాడివి. శుద్ధ సత్యగుణసంపన్నుడవు. అట్టి నీకునమస్కలస్తున్నాను. నన్ను క్షమించు. మేమందరము నిన్ను ప్రాల్ధిస్తేనే కదా నీవు భూలోకములో కృష్ణుడిగా అవతలంచావు. ఆ విషయము మలచి పోయి బ్రహ్తుగారు, నేను నీ మీద మా మహిమలు ప్రయోగించబోయి విఫలమయ్యాము.

ఓ దేవా! నీవు విశుద్ధమైన జ్ఞానము మూల్తిభవించిన వాడివి. ఈ జగత్తుకు నీవే కారణము. ఈ జగత్తు అంతా నీవేనిండి ఉన్నావు. నీవు సర్వవ్యాపకుడవు. సకల చరాచర భూతములలో ఆత్తస్వరూపుడుగా వెలుగుతున్నావు. అట్టి నీకు నమస్కారము.

వ్రజవాసులు ఆసవాయితీగా ఆచలంచే నా యజ్ఞమును అపు చేసావనే కారణంతో కోపంతెచ్చుకొని, తాత్కాలిక అహంకారమునకు లోనై, అభికార మదంతో కళ్లు మూసుకుపోయి, మేఘములను ప్రేరేపించి వ్రజమును వర్నధారలతో ముంచెత్తాను. తీవ్రమైన గాలివానతో ఈ నందవ్రజమును నామరూపాలు లేకుండా చేయాలని అనుకున్నాను. కానీ నీ అసాధారణమైన మహిమతో గోవర్ధన పర్వతమును ఎత్తి, ఈ వ్రజవాసులను, పశువులను రక్షించావు. నా గర్యము అణిచావు. నా మదమును బంచావు. ఆ ప్రకారం చేయడం నన్ను అనుగ్రహించడమే అవుతుంది. ఇప్పడు నేను నీకు శరణాగతుడను. నన్ను క్షమించు." అని వేయివిధముల ప్రాల్థించాడు ఇందుడు.

ఇంద్రుని మాటలను విన్న కృష్ణుడు నవ్వి ఇంద్రునితో ఇలా అన్నాడు. "నీకు స్వర్గాధిపత్త్యమును ఇచ్చాను. లోకపాలకుడిగా నియమించాను. లోకములను సక్రమంగా పాలించడంపోయి, గల్వంచావు. నీ కన్నా గొప్పవాడు లేడనుకున్నావు. ప్రజలు నీకు ఇలా యజ్ఞాలు యోగాలు చేస్తూ పోతే, నీ గర్వం ఇంకా పెరుగుతుంది. అందుకే నీకు యజ్ఞము చేయవద్దని వ్రజవాసులకు చెప్పాను. కేవలము నీకు యజ్ఞం చేయనందుకే ఈ వ్రజవాసులను నాశనం చేయాలని అనుకున్నావు. నీ ప్రతాపం అంతా అమాయకులైన ఈ పల్లె ప్రజల మీద చూపించావు. అది తప్పు. ఒక లోకపాలకుడు చేయతగ్గ పని కాదు. నీ గర్వమును పోగొట్టడానికి, నీ అజ్ఞానమును నానించజేయడానికి, నీవు కల్పించిన గాలివానకు ప్రతి క్రియ చేసాను కానీ, ప్రకృతి సిద్ధంగా కులసే వానలను నేను ఎందుకు అడ్డుకుంటాను.

ఇంద్రా! నాకు ఎవల మీద ఇష్టము అయిష్టము లేవు. నాకు అందరూ సమానులే. అభికార మదంతో గానీ, ఐశ్వర్య గర్యంతో గాని కళ్లుమూసుకు పోయిన వాడు, నా గులించి తెలుసుకోలేడు. వాల మీద నా అనుగ్రహమును చూపదలచి, వాలి ఐశ్వర్యమును లాగేసుకుంటాను. నీకు కూడా అదే చేసాను. నీవు నీ స్వర్గపులకి వెళ్లు. నీకు శుభం కలుగుతుంది. మీరు లోకపాలకులు. మీకు గర్వం పనికిరాదు. ఎటువంటి గర్వమునకు లోనుకాకుండా లోకాలను పాలించండి." అని అన్నాడు కృష్ణుడు.

అఫ్హడు కామధేనువు కృష్ణునికి నమస్కలించి ఇలా అంది. "హే కృష్ణి! విశ్వాత్తా! విశ్వసంభవా! లోకనాధా! నీవు మా వంశమువారైన గోవులను రక్షించావు. నీకు నా నమస్కారము. నీవు పరమ దైవము. నీవు జగత్వతివి. సాధుజనులకు, గోవులకు, బ్రాహ్తణులకు దేవతలకు నీవు అభిపతివి. మూడులోకములకు

అభిపతిగా నిన్ను అభిషేకించమని నన్ను బ్రహ్తాదేవుడు ఆదేశించాడు. విశ్వాత్తకుడైన నిన్ను అభిషేకించడానికి మాకు అనుమతి ఇవ్వండి." అని ప్రార్థించింది కామధేనువు.

కృష్ణడుదానికి అంగీకలంచాడు. దేవేంద్రుడు కృష్ణని అభిషేకమునకు ఏర్వాట్లు చేసాడు. ఐరావతము (తెల్ల ఏనుగు) మందాకినీ నటి జలములను తీసుకొని వచ్చి కృష్ణుడికి అభిషేకము చేసింబి. కృష్ణని గోబిందుడు అనే నామముతో కీల్తంచింబి. తుంబురుడు, నారదుడు, గంధర్వులు, దేవ ఋషులు, విద్యాధరులు, సిద్ధులు, చారణులు అందరూ వచ్చి శ్రీహల కీల్తని గానం చేసారు. అష్ఠరసలు నాట్వం చేసారు. దేవతలు కృష్ణని మీద పాలజాత పుష్ఠములను వర్నము మాబిల కులపించారు. మూడులోకములు ఆనందంతో పులకించి పోయాయి.

ఆవులు తమ పాలను సమృద్ధిగా వర్నించాయి. వృక్షములు తమ పూలను తేనెతో నింపాయి. భూమి ఆహార పదార్ధములను పుష్కలంగాపండించింది. పర్వతములు తమలో ఉన్న ఖనిజములను వెలువలంచాయి. లోకములో ఉన్న ప్రాణులు అన్నీ తమ సహజ శత్రుత్వమును మలచి ఐకమత్యంతో విహలంచాయి. ఈ ప్రకారంగా ఇంద్రుడు గోవులకు అభిపతి అయిన గోవిందునికి అభిషేక మహోత్యవమును నిర్వహించాడు. తరువాత అందరూ స్వర్గమునకు వెళ్లిపోయారు. కృష్ణుడు మరలా యనోదాకృష్ణుడు అయ్యాడు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఈ విధంగా ఇంద్రగర్వభంగము,

శ్రీకృష్ణునికి గోవిందుడు అనే నామము ప్రసిద్ధము అయ్యాయి" అని శుక మహాల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు ఇంద్రుని పశ్చాత్తాపము, కామధేనువు కృష్ణుని అభిషేకించడం, గోవిందుడు అనే నామముతో కీల్తించడం మొదలగు విషయములను వినిపించాడు.

శ్రీమద్హాగవతము దశమస్కంధము ఇరువబి ఏడవ భాగము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము ఇరువబి ఎనిమిదవ భాగము

" ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఆ ప్రకారంగా కాలం గడుస్తూ ఉంది. గోకులంలో కృష్ణుడు పెరుగుతున్నాడు. ఒక ఏకాదని రోజున నందుడు ఉపవాసము చేసాడు. మరునాడు ద్వాదని రోజున ఉదయమే స్వానం చేయడానికి యమునా నదికి వెళ్లాడు. అప్పటికి ఇంకాసూర్కోదయము కాలేదు. చీకటిగా ఉంది. వరుణుని సేవకుడు అయిన ఒక రాక్షసుడు అకాలంలో యమునలో స్వానానికి వచ్చిన నందుని పట్టుకున్నాడు. వరుణుని వద్దకు తీసుకొని పోయి నిలబెట్టాడు.

నందుని తో పాటు వచ్చి గోపకులు, హటాత్తుగా తమ రాజు నందుడు కనిపించక పోయేటప్పటికి కంగారుపడ్డారు. వెంటనే "రామా!కృష్ణి!" అంటూ గట్టిగా కేకలు వేసారు. కృష్ణునికి అసలు విషయం అర్థం అయింది. తన తండ్రి నందుని వరుణుని సేవకులు తీసుకొని పోయారు అని గ్రహించాడు. వెంటనే వరుణుని వద్దకు వెళ్లాడు.

లోకపాలకుడైన వరుణుడు కృష్ణుని రాకను గమనించి, ఆయనకు ఎదురు వచ్చి, కృష్ణుని సాదరంగా తన లోకమునకు ఆహ్వానించాడు. ఆయనకు ఆసనము సమర్వించాడు. కృష్ణునితో వరుణుడు ఇలా అన్నాడు. "ఓ దేవా! తమలి రాకతో నేను, నా లోకము ధన్ములము అయ్యాము. నా ఐశ్వర్యములు అన్నీ ఒక ఎత్తు, తమలి దర్శన భాగ్యము ఒక ఎత్తు. ఎందరో మహా ఋషులు తమలి యొక్క పాదపద్మములను సేవించి మోక్షమును పాందారు. నాకు కూడా అట్టి భాగ్యమును అనుగహించు.

ఓ దేవా! ఈ లోకములో ఉన్న సకల ఐశ్యర్యములు నీ అభీనములు. నీవు మూడులోకములను శాసిస్తుంటావు. మానవులను ఆవహించే మాయ నిన్ను తాకను కూడా తాకలేదు. మాయా రహితుడవైన నీకు నమస్కారము. నా సేవకులు తెలియక, అజ్ఞానంతో నీ తండ్రిని పట్టుకొని నా వద్దకు తీసుకొని వచ్చారు. నా సేవకులు చేసిన అపరాధమును నా అపరాధముగా భావించి క్షమించమని వేడుకుంటున్నాను. నా మీద దయ చూపించమని అర్ధిస్తున్నాను. తమల తండ్రి నందుడు క్షేమంగా ఉన్నాడు. మీ తండ్రిగాలని మీవెంట తీసుకొని వెళ్లవచ్చు." అని వినయంగా పలికాడు వరుణుడు.

ಕೃಷ್ಣುಡು ಮಾರು ಮಾಟಾಡಕುಂಡಾ ತನ ತಂಡ್ರಿ ನಂದುನಿ

తీసుకొని సందగోకులమునకు వచ్చాడు. సందునికి ఇదంతా ఆశ్చర్యంగా ఉంది. వరుణుని ఐశ్వర్యమును చూచి సందుడు ఆశ్చర్యపోయాడు. అంతటి ఐశ్వర్యవంతుడు, మహిమాన్వితుడు,లోకపాలకుడు అయిన వరుణుడు తన కుమారుడు కృష్ణుని చూచి భయపడటం, శరణు వేడటం, క్షమించమని కోరడం చూచి ఇంకా ఆశ్చర్యపోయాడు. తాను చూసిన విషయములను తోటి గోపకులకు కథలు కథలుగా వర్ణించి చెబుతున్వాడు.

నందుడు చెప్పిన వృత్తాంతములను విన్న గోపకులు తమలో తాము ఇలా అనుకున్నారు.

"సందేహము లేదు. సంద కుమారుడుసామాన్కుడు కాడు. సాక్షాత్తు పరమాత్త స్వరూపుడు. మన అదృష్టము కొట్టి మన మధ్య తిరుగుతున్నాడు. ఈ కృష్ణుని సేవిస్తే మనకు కూడా ఊర్డ్లులోక ప్రైప్తి కలుగుతుంది." అని అనుకున్నారు. గోపకుల మనోభావములను పసికట్టాడు కృష్ణుడు. "ఈ అమాయక గోపకులు నా వాళ్లు. నన్ను నమ్ముకున్న వాళ్లు. నాకోసరం అవతలించిన దేవగణములు, కానీ మానవులకు సహజమైన అజ్ఞానము వలన తాము ఎవరో తాము తెలుసుకోలేకపోతున్నారు. తాము కూడా సామాన్య మానవులము అని అనుకుంటున్నారు. అందుకని తాము ఊర్ధ్యలోకమునకు వెళ్లాలని అనుకుంటున్నారు. వీలకి ఒక సాల ఊర్ధ్యలోకములు చూపించాలి." అని అనుకుంటున్నాడు.

అనుకున్నదే తడవుగా గోపకులకు ప్రకృతికి అతీతమైనది,

మహావిష్ణువుకు నిలయమైన వైకుంఠము గోచరమయింది. అదొక చిన్నయ స్వరూపము. దానికి ఆది, అంతము లేదు. సత్యమైనది. నాశము లేనిది. తనకు తానుగా ప్రకాశించేది. అదే బ్రహ్హస్వరూపము. మహా మునులు సత్యరజస్తమోగుణములను విడిచిపెట్టి సమాధిదశలో ఉండి ఆ లోకమును చూడగలరు. అటువంటి విష్ణపదమును గోపకులు చూచారు.

తరువాత కృష్ణడు వాలని మరలా మామూలు స్థితికి తీసుకొని వచ్చాడు. విష్ణలోక అనుభవమును పాందిన గోపకులు ఆశ్చర్యచకితులయ్యారు. ఒక్కసాలగా తమను తాము మలచిపోయి అలౌకికానందమును పాందారు." అని శుకమహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు నందుడు వరుణలోకమును తీసుకొనిపోబడటం, నందగోకులము లోని గోపకులు విష్ణలోకమును దల్మంచడం గులంచి వివలంచాడు.

## <del>త్ర</del>ీమద్ఖాగవతము

దశమస్కంధము ఇరువబి ఎనిమిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్

దశమస్కంధము భాగవతపురాణములో నాలుగవ వంతు ఉంది. మొత్తము 90 అధ్యాయములు. సౌలభ్యం కోసరం దానిని మూడు భాగములుగా విభజించి తమకు అందజేస్తున్నాను. మొదటి 28 అధ్యాయములతో దశమస్కంధము మొదటి భాగము పూల్త అయింది. శ్రీకృష్ణుని రాసలీలా వర్ణనతో దశమస్కంధము రెండవ భాగము మొదలవుతుంది. ఓంతత్యత్ ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్

## శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము ఇరువబి తొమ్మిదవ అధ్యాయము.

(ఈ అధ్యాయము నుండి 35వ అధ్యాయము వరకు శ్రీకృష్ణడు గోపకాంతలతో సలిపిన రాసలీలల గులంచి వివలంచ బడింది. రాసలీలలు అంటే కృష్ణడు గోపకాంతలతో సలిపిన శృంగార (రతి)క్రీడలు. అప్పటికి కృష్ణని వయసు 7,8 సంవత్యరాలు. ఈ వయసులో రతిక్రీడల గులంచి అసలు ఆలోచన వస్తుందా. అలా జలగే అవకాశం ఉందా! అని కొంతమంది వాదన.

కొంత మంది ఈ వాదనను కొట్టి పారేస్తున్నారు. కృష్ణుడు పసి వయసులోనే పూతనను చంపాడు. తరువాత బండిని తలకిందులుగా తన్నాడు. ఎంతో మంది రాక్షసులను సునాయాసంగా చంపాడు. కాళీయుని మర్దించాడు. గోవర్ధన పర్వతమును ఎత్తాడు. ఇవన్నీ 7 ఏళ్ల వయసు లోపలే జలగాయి. ఇన్నిపనులు చేసిన కృష్ణుడికి అసాధ్యం ఏముంటుంది అని వాల వాదన. రెండు వాదనలు బాగానే ఉన్నాయి.

ఈ రాసలీలలను ఆధారంగా చేసుకొని 12వ శతాబ్దానికి చెంటిన జయదేవుడు అనే మహాకవి గీతాగోవిందం అనే శృంగార కావ్యాన్నిరచించాడు. అబి ఈనాటికీ ఆ కావ్యం అష్టపదుల రూపంలో బహుళ ప్రచారంలో ఉన్నాయి.

జయదేవుని అష్టపదులలో నాయకుడు శ్రీకృష్ణుడు. నాయిక రాధ. ఈ రాధ ఎవరు? వ్యాసుడు రాసిన భాగవత పురాణంలో రాధ అనే మాట ఎక్కడా కనిపించదు. గోపికలలో ఒక గోపిక పేరు రాధ అని పెట్టి ఆమెతో శృంగారకావ్య రచన సాగించి ఉంటాడు జయదేవుడు.

ఈ సందర్భంలో మనకు ఒక సినీగీతం గుర్తుతొస్తుంది. "నాలీ నాలీ నడుమ మురాలీ, హలకీ హలకీ నడుమ వయాలీ, తానొకడైనా తలకొక రూపై, సాగెను రాధామాధవ కేశీ లీలా". కృష్ణుడు ఒకడే. కానీ అందల ఎదుటా తానే ఉన్నట్టు భ్రమకల్పించాడు. అంటే ఈ రాసలీలల ఘట్టం అంతా గోపికల మానసిక భ్రమ అనుకోవచ్చా. శ్రీకృష్ణుని తమ ప్రియుడిగా ఊహించుకొని ఆయనతో రాసలీలలు జలిపారని అనుకోవచ్చా! తాము కృష్ణునితో రమించామని మానసికంగా అనుభూతి చెందారా! లేక ఇదంతా కృష్ణమాయ అనుకోవచ్చా! ఇవన్నీ రాసలీలల గులించి మనకు కలిగే భావనా బీచికలు.

బీటన్నిటికీ సమాధానం వ్యాసుడు ఈ అధ్యాయంలో మొదటి శ్లోకం. మీ సౌలభ్యం కోసరం ఆ శ్లోకాన్ని కింద ఇస్తున్నాను.

శ్లో॥భగవానపి తా రాత్రీ: శరదోత్ఫల్ల మల్లికా॥ బీక్ష్య రస్తుమనశ్వక్రే యోగమాయాముపాస్రిత:॥

ఈ శ్లోకంతో రెండు పదాలు మనకు కనిపిస్తాయి. మొదటి పదము "భగవానపి".రెండవ పదము "యోగమాయాముపాశ్రిత:" అంతే భగవంతుడు యోగమాయను ఆశ్రయించాడు. అని అర్థం. ఇక్కడ రాసతీలలు సాగించింది భగవంతుని అంశ అయిన కృష్ణడు. ఆ కృష్ణడు యోగేశ్వరేశ్వరుడు. యోగమాయ అంటే మనకు తెలుసు. కృష్ణడితో పాటుపుట్టింది యోగమాయ. మథురా నగర వాసులను, సందగోకులంలో ఉన్న వాలని తన మాయతో మోహితులను చేసింది. అదే యోగమాయను ఇక్కడ కూడా ఆశ్రయించాడు భగవానుడు అయిన కృష్ణడు. యోగ మాయా ప్రభావం చేత గోపికలు అంతా కృష్ణని మాయామోహంలో పడ్డారు. ఎవలికి వాళ్లు కృష్ణడు తమ వాడే అని ఊహించుకున్నారు.

ఇదే కృష్ణమాయు మనకు 13,14 అధ్యాయాలలో కనిపించింది. బ్రహ్మదేవుడు గోపబాలురను, గోవత్యములను మాయ చేసి ఒక గుహలో బంధించినపుడు కృష్ణడు యోగమాయను ఆశ్రయించాడు. తానే అందరు గోపకులుగానూ, గోవత్యములు గానూ మాలి పోయాడు. ఆ ప్రకారంగా ఒక సంవత్యరం పాటు గడిపాడు. ఇదే యోగ మాయ రాబోవు అధ్యాయములలో కనపడుతుంది.

ఒక సాల నారదుడు కృష్ణుని సంసారములను చూడాలని కృష్ణని భార్వల అందలి ఇళ్లకు వెళతాడు. ప్రతి ఇంట్లో కృష్ణుడు కనపడతాడు. నారదునికి మతి పోతుంది. అఫ్ఫుడు కృష్ణుడు నారదుని ముందు నిలబడి నేను అంతటా ఉన్నాను కానీ ఎక్కడా లేను అదే యోగ మాయ అని నారదునికి బోధ చేస్తాడు. ఇక్కడా అంతే జలిగింది. గోపికల అందలి ముందు కృష్ణుడు ఉన్నాడు. కాని ఎవలి దగ్గరా లేడు. అదే కృష్ణమాయ.

పరమాత్త అందలిలోనూ ఆత్తస్వరూపుడుగా ఉన్నాడు. దేహములు మాత్రము వేరుగా ఉన్నాయి. మానవ మాత్రులకు నీవు, నేను అనే భేదబుబ్ధి ఉంటుంబి కానీ, పరమాత్త స్వరూపుడు అయిన కృష్ణునికి అందరూ ఒకటే! అందరూ తానే అయినపుడు కృష్ణుడు గోపికలతో రమించడం ఏమిటి? రాసలీల ఏమిటి? అంతా మాయ కాకపోతే! ఇలా అనుకుంటే ఏ చిక్కూలేదు కదా!

ఈ భావనా వీచికల మధ్య విహలస్తూ మనము వ్యాసుడు అందించిన రాసలీలలను ఆస్వాదిద్దాం.)

ත්ඡ ත්රාත්ව ත්වේදූම් ත්රාත්ත සේ ව්රාත්ත ත්රව්වව රාඵර සහ සහ ධ්යාණ ල්ල් ක්රාත්ත ස්වාර්ත සහ ධ්යාත්ත ස්වාර්ත ස්ව

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాణ! భగవానుడు అయిన శ్రీకృష్ణుడు తన యోగ మాయను ఆశ్రయించాడు. శరత్కాల వెన్నెల రాత్రులలో వ్రజవాసులకు ఆనందాన్ని కలుగజేద్దామని మనసులో అనుకున్నాడు. ఆ సమయంలో చంద్రుడు నిండుగా ఆకాశంలో ప్రకాశిస్తున్నాడు. చల్లని వెన్నెలలు కులిపిస్తున్నాడు. శరత్కాలములో పగలంతా సూర్తుని తీక్షణతకు గులి అయిన మానవుల తాపమును పోగొడుతున్నాడు.

మధురమైన ఆ శారదరాత్ర్రలలో కృష్ణుడు బృందావనములో యమునా నటీతీరంలో, ఒక చెట్టు కింద కూర్చుని వేణువును ఊదుతున్నాడు. ఆవేణుగానానికి ప్రకృతి పరవశించిపోయింది. కృష్ణుని అధరముల నుండి వెలువడుతున్న వేణుగానము అలలు అలలుగా గాలిలో తేలుతూ నందవ్రజము నిండా వ్యాపించింది. ఆ వేణుగానమును విన్న గోప కాంతల మనస్సులు కృష్ణుని మీద మోహంతో పరవశించి పోయాయి. వాల మనస్సులు కృష్ణుని మీద పలపూర్ణంగా లగ్నం అయి ఉన్నాయి.

ఆ చల్లని వెన్నెలలో కృష్ణుని వేణుగానమును విని వాలలో కామం ఉద్దీపనము అయింది. ఒకలకి తెలియకకుండా ఒకరు కృష్ణుడు ఉన్న చోటికి చేరుకుంటున్నారు. పాలు పితుకుతున్న గోపకాంతలు, కృష్ణుని వేణుగానమును విని, ఆ పాలగిన్నె అక్కడే వబిలి కృష్ణుడు ఉన్న చోటికి వెళ్లంది. మరొక కాంత పాయ్కి మీద అన్నం ఉ డుకుటూ ఉంటే, దానిని అలాగే వబిలేసి పరుగు పరుగున కృష్ణుని చేరుకోడానికి వెక్లింది. మలకొందరు భర్తలకు అన్నం వడ్డిస్తూ, వేణుగానము విని, చేతిలో ఉన్న గిన్నె గలటతో సహా వేణుగానము వినవచ్చిన వంకకు పరుగెత్తారు. అలాగే అలంకారము చేసుకుంటున్న వారు, స్వానం చేసి ఒక్లు తుడుచుకుంటున్నవారు, కళ్లకు కాటుకపెట్టుకుంటున్న వారు, ఆయాపనులను విడి-చిపెట్టి, కృష్ణుని వద్దకు చేరుకుంటున్నారు. వాల వాల తల్లి తండ్రులు, భర్తలు, సోదరులు, బంధువులు వద్దంటున్నా వినకుండా కృష్ణుని వద్దకు పరుగెత్తారు. వారందల మనసులు కృష్ణుని చేత ఆకల్షంపబడ్డాయి. వేణుగానమును విన్న గోపికలు కృష్ణుని మాయలో పడిపోయారు.

మల కొందరు గోపకాంతల మనసులు కృష్ణని మీద లగ్నం అయి ఉన్నప్పటికీ, ఇంటి నుండి బయటకు వెళ్లలేకపోయారు. వాల భర్తలు, తల్లి తండ్రులు వాలని ఇంట్లో పెట్టి బంధించారు. అటువంటి వారు ఇంటిలోనే ఉండి, కళ్లుమూసుకొని మనసులోనే కృష్ణని ధ్యానిస్తున్నారు. వాల శలీరములు ఇంట్లో ఉన్నాయి కానీ వాల మనసులు కృష్ణని వద్దకు పరుగెత్తాయి. శ్రీకృష్ణని మీద ఉన్న విరహతాపాన్ని భలించలేక, వారు మనసులోనే కృష్ణని

కౌగరించుకున్న సుఖాన్ని అనుభవిస్తున్నారు. ఆ అనుభవంతో వాల కర్తబంధనములు తొలగిపోయాయి. వాలకి ప్రాపంచిక బంధనములు నేనించాయి. ఎల్లప్పుడూ శ్రీకృష్ణుని ఆలోచించడం చేత, కృష్ణుని ధ్యానించడం చేత, వాల పుణ్యఫలములు కూడా నేనించిపోయాయి. ప్రాపంచిక బంధనములు, పుణ్యఫలములు కూడా నేనించిపోయాయి. ప్రాపంచిక బంధనములు, పుణ్యఫలములు నేనించి పోవడం చేత, వారు నిర్హల మనస్కులైనారు. వారు సత్య,రజస్తమో గుణములతో కూడిన ఈ దేహమును వబిలి, సూక్ష్మశలీరంతో పరమాత్తను చేరుకున్నారు." అని శుక మహల్ని చెప్పగా పలీక్షిత్ మహారాజుకు ఒక సందేహం కలిగింబి.

"ఓ శుకయోగీంద్రా! నందవ్రజములో ఉన్న గోపికలు, గోపకాంతలు కృష్ణుని తమ ప్రియుడిగా భావించారు అని చెప్మారు. అంటే గోపకాంతలు కృష్ణుని మానవ మాత్రునిగా చూచారే గానీ పరమాత్తుడిగా భావించలేదు. వాల మనసులు రజోగుణము, తమోగుణములతో నిండి ఉన్నాయి. గోపికలకు కృష్ణుని మీద కామవాంఛలు తష్ఠ మరొకటి లేవు. అటువంటఫ్మడు వారు ఎలా ముక్తిని పాందగలిగారు. తెలియజేయండి." అని అడిగాడు.

అఫ్ఫడు శుక మహాల్న ఈ విధంగాసమాధానం చెప్పాడు. "పలీక్షిత్ మహారాజు! శిశుపాలుడు తన జీవితం అంతా కృష్ణుని ద్వేషించాడు. కృష్ణుని నిందించాడు. అంటే కృష్ణుని తన పరమ శత్రువుగా భావిస్తూ కూడా, కృష్ణనామం జపిస్తూనేఉన్నాడు. కృష్ణుని ద్వేషధావంతో తన మనసులో నిలుపుకున్నాడు. అలాగే ఈ గోపికలు కూడా కృష్ణని యందు కామంతో కూడి కోలకలతో నిరతంరము

కృష్ణుని తమ మనసులలో నిలుపుకొని ధ్వానించారు. ఆ కారణం చేత గోపికలకు ముక్తిలభించింది. ఇందులో ఆశ్చర్యంపేముంది.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! పరమాత్త్ష స్థరూపమైన కృష్ణుడికి ప్రాపంచిక గుణములైన సత్య గుణము, రజోగుణము, తమోగుణము లేవు. ఈ ప్రపంచంలో ఉన్న ఐశ్వర్యగుణములు అన్నీ ఆయన స్వరూపాలే. ఆయనకు నాశనము లేదు. ఆయన ఎందులోనూ లేనం కాడు. శిష్ఠరక్షణ, దుష్ఠ శిక్షణ ఆయన కర్తవ్యము. కాబట్టి మానవులు కామముతో కానీ, క్రోధముతో గానీ, భయముతోగానీ, స్నేహముతోగానీ, బంధుత్యముతోగానీ, భక్తితోగానీ, ఆయనను సేవిస్తే, స్త్వలిస్తే, ఆయన వాలకి ముక్తిని ప్రసాబస్తాడు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! కృష్ణడు యోగులకు యోగి. అన్ని ఐశ్వర్యములు ఆయనయందే ఉన్నాయి. ఆయనకు పుట్టుకలేదు. దేవకీదేవి గర్భవాసాన జన్హించడం ఆయన లీల. అటువంటి కృష్ణునికి గోపికలు కామంతో కృష్ణునికి దగ్గర కావడంలోనూ, ముక్తిని పాందడంలోనూ ఆశ్చర్యం ఏమీ లేదు. కేవలము మానవులే కాదు, పశువులు, పక్షులు, వృక్షములు కూడా ఆయన యందు తమ ప్రేమను ప్రకటించి ముక్తిని పాందాయి.

పలీక్షిత్ మహారాజా! సీసందేహము తీలిందనుకుంటాను. ఆ ప్రకారంగా తమ వాలని విడిచి వచ్చిన గోపికలను, గోప కాంతలను చూచి కృష్ణుడు ఇలా అన్నాడు. "మహాభాగులారా! నా వద్దకు వచ్చిన మీ అందరకూ స్వాగతం. మీకు నేను ఏమి చేయగలను. వ్రజములో అందరూక్షేమంగా ఉన్నారు కదా! ఇంతకూ ఇంత రాత్రిపూట మీరు ఇక్కడకు రావడానికి కారణం ఏమి? చూడండి. ఇప్పడు బాగా చీకటి పడింది. రాత్రి భయంకరంగా ఉంది. ఈ అడవిలో క్రూరమ్మగములు రాత్రిపూట విహలస్తుంటాయి. మీరు స్త్రీలు. ఇంటి పట్టున ఉండవలసిన వారు. ఈ రాత్రిపూట మీరు ఒంటలగా ఈ అడవిలో తిరగడం మంచిది కాదు. వెంటనే మీ మీ గృహములకు వెళ్లండి. మీ కోసరం మీ తల్లితండ్రులు, మీ భర్తలు, మీ సంతానము వెదుక్కుంటూ ఉంటారు. మీ బంధువులు మీకు ఏమయిందో అని భయపడుతుంటారు. మీరు ఇక్కడే ఉంటే అక్కడ మీ బంధువులకు, ఇక్కడ నాకూ, మీకూ భయంగా ఉంటుంది. కాబట్టి మీరు తొందరగా ఇళ్లకు వెళ్లండి.

మీరందరూ, శరత్కాలములో ప్రకాశించే చంద్రుని వెన్నెలను, యమునానబీ తరంగముల మీబి నుండి వచ్చే చల్లని గాలులను అనుభవించడానికి వచ్చారు కదా! వచ్చారు, అనుభవించారు. ఇంక మీ మీ ఇళ్లకు వెళ్లండి. మీ భర్తలకు సేవచేయండి. మీకోసరము మీ పిల్లలు, గోమాతలు, ఆవు దూడలు ఎదురుచూస్తుంటాయి. మీ పిల్లలకు ఆకలి వేస్తూ ఉంటుంది. వాలకిపాలు తాగించండి. దూడలను ఆవుల వద్దకు వదిలి, తరువాత పాలు పితకండి.

మీరు నా మీద అనురాగంతో వచ్చాను అంటున్నారు. మీరే కాదు ఈ జగత్తులో ఉన్న సకల ప్రాణులు నా మీద ప్రేమకలిగి ఉన్నాయి. మీకు నా మీద ప్రేమ ఉండటంలో ఆశ్చర్యం ఏమీ లేదు. ఓ గోపకాంతలారా! నిష్టపట భావంతో భర్తలను, బంధువులను సేవించడం, సంతానమును పాందడం సాధ్యీమణుల పరమ ధర్తము. ఓ గోపకాంతలారా! భర్త దుష్టుడు, దుర్తార్సడు, ముసలివాడు, ఏ పనీ చేయలేని వాడు, రోగగ్రస్థుడు, పేదవాడు అయి నష్టటికినీ, భర్త పతితుడు కాకపోతే, ప్రతి భార్త, తన భర్తను సేవించవలసిందే! అదేలోకధర్తము.

ఓ గోపకాంతలారా! మీరు నన్ను కామించి వచ్చారు. మీ భర్తలు ఉండగా నన్ను కామించడం తగదు. భర్త ఉండగా పరపురుషునితో సుఖించడం లోక విరుద్ధము. దీని వలన మీకు అపకీల్త వస్తుంది. ఇటువంటి కోలక తుచ్ఛమైనటి, దు:ఖదాయకము. ఇంకా భయాన్ని కలిగిస్తుంటి. మీరు పరపురుషుని పాందుకోలతే మీకు ఈ లోకములోనే కాదు పరలోకములో కూడా సుఖము లభించదు. మీకు నా మీద నిజంగా ప్రేమ ఉంటే, నా పేరు స్త్వలించండి. నా కథలను వినండి. నన్ను మనసులో నిలుపుకోండి. అంతేగానీ నా వద్దకు రావడానికి ప్రయత్నించకండి. నన్ను మానసికంగా స్త్వలించడం వలన కలిగే ఎటువంటి ఆనందం కలుగుతుందో, నన్ను ప్రత్యక్షంగా చూడటంవలన, నాసమీపములో ఉన్నందువలన, అటువంటి ఆనందం కలుగదు. కాబట్టి నా మాట విని మీరందరూ మీ మీ గృహములకు వెళ్లిపాండి." అని కృష్ణుడు గోపకాంతలకు మంచి మాటలు చెప్పాడు.

కృష్ణుని మీద వల్లమాలిన ప్రేమ, కామము పెంచుకున్న గోపికలకు కృష్ణని మాటలు రుచించలేదు. పైగా దు:ఖమును కలిగించాయి. వారందరూ కళ్లనీళ్లు కుక్కుకుంటూ, నేల చూపులుచూస్తూ, కాలి బొటనవేలితో నేల మీద రాస్తూ, కదలకుండా మౌనంగానిలబడ్డారు. కృష్ణునియందు తమ మనసు నిలిపిన వారు, కృష్ణుని తోసం తమ సమస్త తోలకలను వబిలినవారు, అయిన ఆ గోపకాంతలు ఏడుస్తూ, కళ్లుతుడుచుకుంటూ, బొంగురుపోయిన గొంతుకలతో, కృష్ణుడితో ఇలా అన్నారు.

"భగవాన్! నీవు ఇలా మాట్లాడటం బాగా లేదు. మేము మా వాలినందలినీ విడిచిపెట్టి నీ పాదములను సేవించడానికి వచ్చాము. కాబట్టి మమ్ము "వెళ్ల పా!" అని మాత్రం చెప్ప వద్దు. మమ్ములను స్మీకలించు. పరమాత్త ఋషుల మీద తన అనుగ్రహాన్ని చూపినట్టు నీవు కూడా మా మీద నీ కరుణ చూపించు.

ఓ దేవా! నీకు అన్నీ ధర్మాలు తెలుసు. భర్తను సేవించడం, సంతానమును కని పెంచడం, బంధువులను ఆదలించడం, స్త్రీలయొక్క ధర్తము అని చెప్పావు. నీవు సాక్షాత్తు పరమాత్త్మ స్వరూపుడవు. నీవు అందలిలోనూ ఆత్తస్వరూపుడుగా ఉన్నావు. మాభర్తలలోనూ, బంధువులలోనూ, సంతానములోనూ నీవే ఉన్నావు కదా! నిన్ను సేవిస్తే వారందలినీ సేవించినట్టే కదా! ఎందుకంటే నీవు సకల ప్రాణులలో ఆత్తస్వరూపుడుగా వెలుగుతున్నావు.

ఓ దేవా! ఆత్తతత్వమును తెలిసిన వారు, ఆత్త స్వరూపుడవు, సచ్చిదానందమయుడవు అయిన నీ మీద అనన్యమైన భక్తి కలిగి ఉంటారు. అటువంటి వారే నీ మీద తమ అనన్య భక్తిని చూపినపుడు, మాబోటి వారము కేవలము భర్త, సంతానము అంటూ వాల మీద మాత్రమే ప్రేమ చూపడం వలన ఏమిఫలము! నిన్ను సేవిస్తే ఫలితం

కలుగుతుంది కానీ, భర్తను సేవిస్తే, పిల్లలను పెంచితే ఏం ఫలితం దక్కుతుంది. ఈ సంసారము, భర్త, సంతానము నిరంతరము దు:ఖములను కలుగజేస్తారు కానీ, వాల వలన ఎటువంటిసుఖము కలుగదు. కాబట్టి నీ మీద మాకు చాలా కాలమునుండి ఉన్న ఆశను పాడుచేయడవద్దు.

కృష్ణి! ఇంత కాలము మేమందరము ఇల్లు, వాకిలి, మొగుడు, పిల్లలు అంటూ వాల తోడిదే లోకంగా గడిపాము. ఈనాటికి నీ సాంగత్యముతో మాకు ఈ సంసార బంధనములు తెగిపోయాయి. మా మనస్యులు నీ యందే లగ్నం అయ్యాయి. మాకు భర్త, పిల్లలు, బంధువుల అక్కరలేదు. మాకు నీవే కావాలి. మా పాదములు ఇక్కడ అతుక్కుపోయాయి. మేము వెళదామన్నా మా పాదాలు కదలడం లేదు. ఇంక మేము వ్రజమునకు ఎలా వెళ్లగలము. మా మనసులను ఇక్కడి విడి-చిపెట్టి, కేవలము దేహములు మాత్రము అక్కడకు వెళ్లనందు వలన ఏమి పయోజనము.

కృష్ణి! సీ చిరునవ్మ్య, సీ వేణుగానము, సీ మీద మాకు ఉన్న ఆసక్తిని, కామాగ్నిని మలంతగా పెంచాయి. మాలో రేగిన కామాగ్నిని సీ అధరామృతముతో చల్లార్తు. లేకపోతే సీ పిరహాగ్నిలో పడి మా శలీరాలు కాలిపోతాయి. మా ఆత్తలు మాత్రము సర్వసంగపలత్యాగులైన యోగుల వలె సీ పాదముల చెంతనే ఉండి పోతాయి.

దేవా! నీ పాదములను లక్ష్మీదేవి క్షణం కూడా విడువదు అని అంటారు. అటువంటి నీ పాదములను క్షణకాలము మేము తాకినా చాలు మా జన్హలు ధన్యమవుతాయి. మా మనసులు అలౌకికానందాన్ని పాందుతాయి. బ్రహ్హ మొదలగు దేవతాగణములు లక్ష్మీదేవి అనుగ్రహం కోసరం నిరంతరం తాపత్రయపడుతుంటారు. ఆ లక్ష్మీదేవి నిన్ను క్షణకాలం కూడా విడువలేక, నీ వక్షస్థలములో తన నివాసము పర్వరచుకొంది. నీవు మాకు లక్ష్మీదేవి వలె నీ వక్షస్థలములో చోటు ఇవ్వనక్కరలేదు. నీ పాదముల చెంత కాస్త చోటు ఇస్తే చాలు. మా జన్మలు ధన్యమవుతాయి.

కృష్ణి! మేమందరము మా ఇళ్లను వటిలిపెట్టి నీ పాదముల వద్ద పడి ఉండటానికి వచ్చాము. నీ సేవను కోరుకుంటున్నాము. మా మీద నీ దయచూపించు. నీ మధురమోహనమైన మందహాసమును మా మీద ప్రసలింపజేయి. నీ మీద కామంతో వేగిపోతున్న మాకు నీకు దాస్కాన్ని చేసే భాగ్యాన్ని ప్రసాబించు.

కృష్ణి! నీ సుందరవదనార విందము ఎంత చూసినా తనివితీరడం లేదు. నీవు ధలంచిన కుండలముల కాంతి నీ చెక్కిళ్లమీద పడి మెలసిపోతుంటే, అధరామృతముతో కూడిన నీ మందహాసము ఈ లోకాన్వే సమ్మోహితము చేస్తుంటే, చెబిలన నీ ముంగురులు పద్తము వంటి నీ ముఖము మీదపడి అల్లల్లాడుతుంటే, సాధుజనులకు అభయమిచ్చే నీ చేతిని చూస్తుంటే, లక్ష్మీదేవికి మాత్రమే ఆవాసమైన నీ వక్షస్థలమును దల్శస్తుంటే, మమ్ము మేము మలచిపోయి, నీకు దాసీలుగా మాలిపోయాము.

కృష్ణి! నీ వేణుగానము అమృతతుల్వము. నీ వేణుగానముతో మూడులోకములలో ఉన్న స్త్రీలు మోహపరవశులౌతున్నారు. తమ తమ పసులను వదిలిపెట్టి నీ యందు తమ మనసులను లగ్నం చేస్తున్నారు. తున్నాయి. నీవేణుగానమును ఆస్వాదించి నీమోహములో పడని ఆడవారు మూడులోకములలో ఎవరుంటారు. నీ వేణుగానమునకు మానవులే కాదు, గోవులు, పశువులు, పక్షులు, వృక్షములు కూడా పులకించి ఎలా తలలు ఊపుతూ నీ వేణుగానమును ఆస్వాదిస్తున్నాయో చూడు.

ఓ భగవాన్! విష్ణవు దేవతలను రక్షిం-చినట్టు, సువ్వు ఈ వ్రజములో అవతలించి, వ్రజవాసులను రక్షిస్తున్నావు. మేము కూడా వ్రజవాసులమే కాబట్టి, మా తల మీద నీ అభయహస్తమును ఉంచి మమ్ములను కరుణించు" అని కృష్ణని గోపికలు వేడుకున్నారు.

(ఈ అఖరి శ్లోకంలో వ్యాసుడు కృష్ణుని "భగవాన్" అని సంబోభించాడు. తరువాతి శ్లోకంలో కృష్ణుని "యోగేశ్వరేశ్వరుడు" అని స్తుతించాడు. ఈ మాటలతో గోపికలు కృష్ణుని మధ్య ఉన్నది కేవలం కామ వాంఛ కాదనీ, అలౌకికమైన ప్రేమ, భక్తి అని అర్థం చేసుకోవాలి.)

వాల మాటలను విన్న యోగీశ్య రేశ్వరుడైన కృష్ణుడు గోపకాంతల ఆత్త్వలతో ఆత్తారాముడై రమించాడు. గోపికల మధ్య కూర్చుని వేణువును ఊదుతున్న కృష్ణుడు నక్షత్రముల మధ్య ప్రకాశిస్తున్న చంద్రుని మాటల శోభిల్లాడు. మధ్యలో కృష్ణుడు మురఇ ఊదుతుంటే, చుట్టు చేలన గోపికలు కృష్ణుని వంక తదేకంగా చూస్తూ కృష్ణుని మహిమలను గానం చేస్తున్నారు. యమునా నబీ జలముల మీబి నుండి చల్లని గాలులు వీస్తూ వాలి శరీరములకు ఆహ్లాదాన్ని కలుగజేస్తున్నాయి. ఆ గాలితో కూడా వాలి ముక్కుపుటములు చేలిన సుగంధపుష్టముల పలమళము గోపకాంతల కామమును మలింతగా పెంచుతున్నాయి. అటువంటి యమునా నబీ తీరంలో గోపికల భుజములను తూకుతూ, ఆలింగనము చేసుకుంటూ, గోపికల ముంగురులు సవలస్తూ, గోపికల అంగాంగములు తాకుతూ, తనమధురమైన చూపులను వాలి మీద ప్రసలస్తూ, గోపికలలోని కామభావనలను ప్రతోపింపజేస్తూ, కృష్ణుడు గోపకాంతలతో విహలస్తున్నాడు..

భగవానుడైన కృష్ణుడు తమతో విహలస్తుంటే, తమ మనోరథములు పూల్తగా తీలన గోపికలు, గోపకాంతలు, మూడులోకములలో తమను మించిన భాగ్యశాలురు లేరని గర్వంతో పాంగిపోతున్నారు. ఇబి గమనించాడు కృష్ణుడు. వాలలోని గర్వమును పోగొట్టి వాలని అనుగ్రహించాలని అనుకున్నాడు. అప్పటి దాకా వాల మధ్య ఆడి పాడిన కృష్ణుడు అదృశ్యమయ్యాడు." అని శుకమహల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు శ్రీకృష్ణుని రాసలీలా విశేషములను వివలస్తున్నాడు.

(ఇక్కడ ఒక విషయం మసం గమనించాలి. మసలో చాలా మంది బాగా చదువుకున్న వాళ్లు, గొప్పకులములో పుట్టిన వాళ్లు, పండితులు, యోగులు, నేడు మన మధ్య ఉన్న స్వామీజీలు, వారు తమ ప్రతిభతో సంపాదించిన విద్యల వలన కలిగిన గర్వంతో అంధులవుతుంటారు. తమకు అంతా తెలుసనీ, తమకంటే గొప్పవారు లేరగీ విర్రవీగుతుంటారు. అప్పటి దాకా వాలకి దగ్గరవుతున్న పరమాత్త్మ ఎఫ్ఫుడైతే వాలకి గర్యం కలిగిందో, వాల వద్దనుండి అద్భశ్యం అవుతాడు. వాలకి దూరం అవుతాడు. గోపికల విషయంలో కూడా అదే జలగింది. అప్పటి దాకా తమ నిర్హలమైన మనస్సులను కృష్ణుని పరం చేసి "నీవే తప్ప నిత:పరంబెరుగ" అన్న భావనతో ఉన్న గోపికలలో, ఎఫ్ఫుడైతే కృష్ణుడు తమ వాడు, కృష్ణుడు తమ చెంతనే ఉన్నాడు, తాము కృష్ణుని అనుగ్రహం పాందామని, తమకంటే గొప్పవారు లేరనే గర్యం కలిగిందో, వెంటనే కృష్ణుడు వాలకి కనపడకుండా పోయాడు. ఎంత చదువు చబివినా, ఎంత జ్ఞానం సంపాటించినా, భగవంతుని చేరుకోవాలంటే, వినయం, విధేయత, భగవంతుని మీద అచంచలమైన మనస్సు, ఏకాగ్రత ముఖ్యం అని ఈ శ్లోకం మనకు తెలియజేస్తుంది.)

#### **శ్రీమద్మాగవతము**

దశమస్కంధము ఇరువబి తొమ్మిదవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓంతత్వత్ ఓం తత్వత్

> ළිකාසූෆක්ෂිකා ස්කාస్కంధము ముష్టబియవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! అప్పటిదాకా తమతో ఆడి, పాడి, తమతో రమించి, తమను ఆనందడోలికలలో ఊయలలూగించిన కృష్ణుడు హటాత్తుగా అంతర్థానం కావడం చూచి గోపికలు హతాను లయ్యారు. కృష్ణుడు తమతో చేసిన చిలిపి చేష్టలను, శృంగార భంగిమలను తలచుకుంటూ వాలలో వారు తమ ఎదురుగా కృష్ణుడు ఉన్నాడనుకొని ఆయనతో ఆడటం పాడటం సాగిస్తున్నారు. కొంత మందిగోపికలు తామే కృష్ణుడు అనే భ్రమలో ఉండి, కృష్ణుని హావ,భావములను, కృష్ణుని చేతలను అనుకలస్తున్నారు. మల కొందరు గుంపుగా చేల "కృష్ణి! కృష్ణి! ఎక్కడున్నావయ్యా! రావయ్యా!" అంటూ జిగ్గరగా, పిచ్చిగా అరుస్తూ అటు ఇటు పరుగెడుతున్నారు. కనిపించిన ప్రతివృక్షమును, లతలను కృష్ణుని మీరు చూచారా అని అడుగుతున్నారు.

(ఈ సందర్థంలో పోతన గారు తన ఘంటాన్ని తేనెలోనో, అమృతంలోనూ ముంచి రాసాడా అన్నట్టు ఉన్న ఈ మధురమైన పద్యములను ఆస్వాదించండి.)

సీ॥ పున్నాగ! కానవే పున్నాగవంచితు, చిలకంబ! కానవే తిలకనిటలు, ఘనసార! కానవే ఘనసారశోభితు, బంధూక! కానవే బంధుమిత్రు, మన్మథ! కానవే మన్మథాకారుని, వంశంబ! కానవే వంశధరుని, జందన! కానవే చందన శీతలు, గుందంబ! కానవే కుందరదను,

తే။ నింద్రభూజమ! కానవే యింద్రవిభవు, గువలవృక్షమ! కానవే కువలయేశు, జ్రయకపాదప కానవే ప్రియవిహారు, ననుచు గృష్ణుని వెదకి రయ్మబ్జముఖులు

ఉ॥ నల్లని వాడు పద్షనయనంబుల వాడు కృపారసంబు పై జల్లెడివాడు మౌఇపలసల్వత పింఛము వాడు నవ్యు రా జల్లెడి మోమువా డొకడు చెల్వల మానధనంబు దెచ్చె నో మల్లియలారా! మీ పాదలమాటున లేడు గదమ్మ చెప్పరే?

(ఇంక వ్యాసభాగవతంలోకి వెళదాము)

ఓ అశ్వత్థ వృక్షమా! ఓ జుబ్విచెట్టా! ఓ మల్రచెట్టా! ఇక్కడ కృష్ణుడు అనే దొంగ మా మనసులను దొంగిలించి ఎటోపాలపారుాడు. మీరేమన్నా కృష్ణుని చూచారా! ఓ గోలంట చెట్టా! ఓ అశోక వృక్షమా! ఓ గన్నేరు చెట్టా! ఓ పున్నాగా! చంపకమా! మా వంటి స్త్రీల కామముతో కూడిన గర్యాన్ని అణచేవాడు, ఎల్లప్పడూ నవ్వుతూ హాస్యభలతపలుకులు పలికేవాడు.. అదేనమ్మా..మా చిలిపి కృష్ణుడు... ఈ పక్కకు ఏమన్నా వచ్చాడా!

ఓ తులసీ మాతా! కృష్ణుడు నీ మాలను ఎల్లప్పుడూ ధలస్తూ ఉంటాడు కదా! కృష్ణుడి జాడ నీకేమైనాతెలుసా! ఓ మాలతీ! మల్లికా! యూథికా! తన చేయిపడితేనే ఒళ్లంతా పులకలంచి పోతుందే! ఆ కృష్ణుడిని మీరు చూచారా! ఓ గున్న మామిడి వృక్షమా! పనస చెట్టా! కోవిదారమా! జంబూవృక్షమా! అర్కవృక్షమా, జిల్వవృక్షమా, పకుళవృక్షమా! మామిడి చెట్టా! కదంబ వృక్షమా! ఈ యమునా నటితీరంలో ఉండే వృక్షములారా! అబ్జా! చెప్పండే! కృష్ణుడు ఎటు వెళ్లాడు. కృష్ణుడు లేకపోతే మేము బతకలేము. కృష్ణుని మీది విరహవేదనతో మేము రగిలిపోతున్నాము. మామనసంతా కృష్ణునితో నిండి పోయింది. ఆ కృష్ణుడు లేకపోతే మా మనసులన్నీ చూన్ఛంగా ఉన్నట్టు ఉంది.

ఓ భూమాతా! నీవు ఎంతపుణ్యం చేసుకున్నాపోకదా! ఎల్లప్పడూ కృష్ణుని పాద స్వర్శను నిరంతరమూ అనుభవిస్తున్నావు. శ్రీకృష్ణుని పాద స్వర్శతో నీకు కలిగే ఆనందము నీకు ఇప్పుడే కలిగిందా లేక వామనావతారములో విష్ణవు త్రివిక్రముడై తన పాదముతో నిన్ను పూల్తగా ఆక్రమించినపుడు కలిగిందా! లేక వరహావతారములో స్వామి నిన్ను నీటిలోనుండి బయటకు తీసుకొని వచ్చేటప్పడు నిన్ను గట్టిగా కౌగరించుకున్నాడు కదా! అఫ్పడు కరిగిందా! ఎఫ్ఫడో ఒకఫ్ఫడు నువ్వ ఎల్లఫ్ఫడూ ఆయన పాదములను తాకుతూనే ఉంటావు కదా! నువ్వ ఎంతటి ధన్కురాలవు. ఇఫ్ఫడు కూడా కృష్ణని పాదములనునువ్వ తాకుతున్నావు కదా! కృష్ణడు ఎక్కడ దాక్కున్నాడో కాస్త చెప్పవా!"అని గోపికలు చెట్లను,పుట్టలను,భూమిని అడుగుతూ, అక్కడే బిత్తర చూపులు చూస్తున్న లేళ్లను చూచారు.

"ఏమే! అటు చూడు. ఆ లేళ్లు కృష్ణుని చూచినట్టున్నాయి. అందుకే దొంగచూపులు చూస్తున్నాయి. అవేమన్నా కృష్ణుని జాడ చెబుతాయేమో అడుగుదాము పదండి" అని గోపికలు ఆ లేళ్ల దగ్గర చేల "ఓ లేడి కూనలారా! నల్లని వాడు, అందమైన వాడు. పాడుగాటి చేతులు కలవాడు, తలమీద పింఛము కలవాడు, ఎవరైనా అమ్మాయితో సరసాలాడుతూ మీకు కనిపించాడా! ఎందు కంటే శ్రీకృష్ణుడు ధలించిన పూల మాలల వాసనలు ఇక్కడ వస్తున్నాయి. అందుకని అడుగుతున్నాను. చెప్పండే! కృష్ణుడు ఎక్కడ ఉన్నాడు." అని అడిగింది.

ఇంకొక గోపిక ఫలములతో నిండి ఉన్న ఒక వృక్షము వద్దకు పోయి "ఓ వృక్షమా! మీరు మీకు కాచిన ఫలముల భారముతో వంగినట్టు కనపడుతున్నారు. కృష్ణుడు ఈ పక్కగా వెళుతుంటే మీరే మైనా ఒంగి నమస్కారముచేసారా! అయితే కృష్ణుడు ఎటువైపు వెళ్లాడో చెప్పగలరా!"అని అడిగింది.

ఇంకొంత మంది పల్లెపడుచులు తమ సఖులతో ఇలా అంటున్వారు. "ఏమే! ఇటు చూడండే! ఈ తీగలను కృష్ణుడు తాకి ఉంటాడు. అందుకే అవి పులకించి పోయి ఊగుతున్నాయి. మనం వెళ్ల ఆ తీగలను కృష్ణుని గులంచి అడుగుదాము పదండి. ఈ తీగలు చూడండే! ఆ వృక్షములను ఎలాకౌగలించుకొని ఉన్నాయో! మనకు కూడా కృష్ణుని కౌగలించుకొని ఆయన గాఢపలష్యంగనా సుఖమును ఆస్వాచించే అదృష్టము ఎప్పడు కలుగుతుందోకదా!" అని కృష్ణునికోసరం వెతుకుతూ, చెట్లు వెంట తిరుగుతూ పిచ్చి పిచ్చిగా మాట్లాడుకుంటున్నారు ఆ గోపకాంతలు.

ఎంతకూ వాలకికృష్ణడు కనపడలేదు. అఫ్హడు వారు తమలో తాము కృష్ణలీలలను అనుకలించి అభినయించసాగారు. ఒక గోపిక కృష్ణని వలె నేలమీదపడుకొంది. మరొక గోపిక పూతన వలె కృష్ణని పక్కన కూర్చుంది. కృష్ణని వలె పడుకున్న గోపిక పూతన వలె ఉన్న గోపిక స్తేన్యము తాగసాగింది.

మరొక గోపిక తాను కృష్ణుడి వలె అనుకలస్తూ, మరొక గోపికను కృష్ణుడు బండిని తన్నినట్టు ఒక తాపు తన్నింది. ఆ గోపిక కుయ్యో మని అరుస్తూ ఆ బండి దొల్లనట్టు కిందపడి దొల్లంది.

మరొక గోపిక తానే తృణావర్తుడు అనే రాక్షసుడు అంటూ మరొక గోపికను కృష్ణుడిగా భావించి తన బుజం మీదకు ఎత్తుకొని పోయింది. కృష్ణుడు మోకాళ్ల మీద జోగాడినట్టు మరొక గోపిక నేలమీద ఉంగా ఉంగా అంటూ జోగాడుతూ ఉంది. ఇద్దరు గోపికలు తాము బలరాముడు, శ్రీకృష్ణుడు అంటూ అటు ఇటు తిరగసాగారు. మరొక గోపిక తాను వత్యాసురుడిని అంటూ మరొక గోపికను కాళ్లతో తన్నసాగింది. మరొక గోపిక తాను బకాసురుడిని అంటూ ఒంటి కాలి మీద నిలబడింది. ఈ ప్రకారంగా గోపికలు కృష్ణలీలలను అనుకలంచసాగారు.

మరొక గోపిక తానే కృష్ణుడిని అంటూ, తన చుట్టు ఆవులను నిలబెట్టుకొని మురఇని మధురంగా వాయించసాగింది. ఆమె వేణుగానమును విని ఆవులు తలలు ఊపుతుంటే, మిగిలిన గోపికలు ఆహా ఏమి వాయిస్తున్నావే! అంటూ పాగుడుతున్నారు.

ఇంతొక సుందల మరొక సుందల బుజాల మీద చేతులు వేసి మయ్యారంగా నడుస్తూ "చూడండే నేను కృష్ణని బుజాల మీద చేతులు వేసి ఎలానడుస్తున్నానో" అంటూ వయ్యారాలు ఒలకబోస్తూ ఉంది. మరొక గోపిక తన పమిటను ఎత్తి పట్టుకొని "ఒసేయ్ మొద్దుల్లారా! నేనే కృష్ణుడను. నాపమిట గోవర్ధన పర్వతము. మీరంతా వచ్చి నా పమిటచాటున దాక్కొండే. నేను మిమ్మల్నదలినీ రక్షిస్తాను." అంటూ అల్లలి అల్లలగా పిలుస్తూ ఉంది.

ఇంకొక గోపిక మరొక గోపికను నేల మీద ఒంగోబెట్టి దాని తల మీద తన కాలు పెట్టి "ఓసీ! కాళీయ సర్వమా! నేను కృష్ణుడను. నిన్ను ఆజ్ఞాపిస్తున్నాను. వెంటనే ఇక్కడి నుండి వెళ్లిపా" అని అభినయించసాగింది. మరొక గోపిక భయంతో అటు ఇటు పరుగెడుతూ "గోపాలులారా! ఈ దావానలమును చూడండి. భయపడకండి. నేనుమీ అందలినీ రక్షిస్తాను." అంటూ కృష్ణుడి లాగా ఇతర గోపికలను తన కౌగిట్లోకి లాక్కుంటూ ఉంది.

మరొక గోపిక ఒక తాడుతీసుకొని అటు ఇటు తిరుగుతూ "ఏడీ! ఈ కొంటె కృష్ణుడు ఏడీ! కుండలు పగులగొట్టి వెన్న తినే వెన్న దొంగ ఏడీ! ఈ రోజు వాడిని కట్టేస్తాను." అంటూ యనోద మాబిల అటు ఇటు కృష్ణుని కోసరం వెదకసాగింబి. కృష్ణుడు తన చేతికి చిక్కినట్టు మరొక గోపికను పట్టుకొంది. ఆ గోపిక నడుముకు తన చేతిలోని తాడును గట్టిగా బగించి కట్టింది. పక్కనే ఉన్న రాతికి, కృష్ణుని యనోద రోటికి కట్టినట్టు ఆ గోపికను కట్టేసింది. ఆ కట్టబడిన గోపిక కళ్లు నులుముకుంటూ "అమ్మా అమ్మా కట్టకే!" అని కృష్ణుడు ఏడ్డినట్టు ఏడుపును అభినయించింది.

ఈ ప్రకారంగా గోపికలు కృష్ణలీలలను అభనయిస్తూ ఉండగా వాలకి కృష్ణుని పాదముల గుర్తులు కనపడ్డాయి. ఆ పాదముల గుర్తులను కృష్ణుడివిగా పోల్చుకున్నారు గోపకాంతలు. కాని ఆ పాదముల గుర్తుల పక్కన మరొక అమ్మాయి పాదగుర్తులు చూచి "అమ్మో!ఈ మానస చోరుడు మరొక అమ్మాయితో ఇటుగా వెళ్లనట్టున్నాడు!" అని అసూయ చెందారు.

మరొక గోపిక "సందేహము లేదు. ఈ వెన్న దొంగ మరొక అమ్మాయితో ఇటుగా వెళ్లాడు. ఆమె బుజాల మీద చేతులు వేసి ఆమె మెడమీద తలపెట్టి నడిచినట్టుగా కనపడుతూ ఉంది." అని తన మరొక గోపిక "అవునే! నిజమే! కృష్ణుడు ఈ అమ్మాయి మీద ఎక్కువ అనురాగము కలిగినట్టున్నాడు. అందుకే మనందలినీ వటిలిపెట్టి ఈ అమ్మాయిని తీసుకొని ఎవరూ లేని చోటికి వెళ్లిపోయాడు." అని అసూయతో మూతి ముడిచింది.

మరొక వనిత కృష్ణుని మీద భక్తితో "చూచావుటే! కృష్ణుని పాదరేణువులు ఎంత పవిత్రమైనవో! అందుకనే బ్రహ్హా, ఈశ్వరుడు, లక్ష్మీదేవి ఈ పాదరేణువులను తమ శిరస్సుల మీద ధలస్తారు. కృష్ణుని పక్కన నడిచిన ఈ గోపిక ఎంతటి అదృష్టవంతురాలో కదా!" అని కృష్ణుని మీద తన భక్తిభావాన్ని వెలిబుచ్చింది.

మరొక గోపిక ఇలా అంది. "కృష్ణుని పక్కన నడిచిన ఈమెను చూస్తే, ఆ అదృష్టం నాకు పట్టలేదని నా మనసులో ఎంతో బాధగా ఉంది. మనం ఇంతమంది ఇక్కడ ఉండగా ఆమె ఒక్కత్తే కృష్ణుని అధరామృతమును తాగడం నాకు చాలా అసూయగా ఉ ంది."అని బాధపడింది ఒక పడుచు.

ఇంకొక గోపిక పెద్దగా కేక పెట్టింబి. "ఇటుచూడండే. కాస్త ఇటు చూడండి. కృష్ణుని పాదముద్రలు, ఆమె పాదముద్రలు కొంచెం దూరం మాత్రమే ఉన్నాయి. తరువాత ఆమె పాద ముద్రలు కనిపించడం లేదు. అంటే ఆమె కృష్ణుని బుజాల మీద ఎక్కిందన్న మాట. అమ్మో! ఎంత పని చేసింబి." అని వాపోయించి ఆ గోపిక. మరొక గోపిక కలుగజేసుకొని "ఇదే ఎక్కిందంటావా లేక కృష్ణుడే దానిని తనబుజాల మీద ఎక్కించుకున్నాడా!" అని సందేహము వెలిబుచ్చింది మరొక వనిత.

ఆమాటలు విన్న ఇందాకటి వనిత "ఎవరు ఎవల మీద ఎక్కినా ఒకటి మాత్రం సత్యం. కృష్ణుడు ఆమెను తన బుజాల మీద మోస్తున్నాడు. ఎందుకంటే ఇక్కడ కృష్ణుని పాదముద్రలు బాగా లోతుగా బిగబడి ఉన్నాయి. బరువు మోసే వాళ్ల పాదముద్రలు ఇలా ఇసుకలో బిగబడి ఉంటాయి."అని తనపలజ్ఞానాన్ని బయటపెట్టింబి ఆ గోపిక.

కాస్త్రముందుకు వెళ్లన మరొక గోపిక ఒక్క కేకపెట్టింది. అందరూ అక్కడకు పరుగెత్తారు. "చూడండి. ఇక్కడ కృష్ణుని పాదముద్రలు, ఆమె పాదముద్రలు కనపడుతున్నాయి. అంటే ఇక్కడ పూలు కోసుకోడానికి వీలుగా కృష్ణుడు ఆమెను కిందికి దింపి ఉంటాడు. పాపం కృష్ణుడు ఆమెకు కష్టపడి పూలుకోసి ఇచ్చి ఉంటాడు. ఆమె కులుక్కుంటూ సింగాలంచుకొని ఉంటుంది. మనకు ఎప్పుడన్నా కృష్ణుడు పూలు కోసి తలలోపెట్టాడా"అని నిట్టూల్చింది.

"ఓసిమొద్దూ! పూలుకోసి ఇవ్వడం కాదే. ఇటు చూడండి. ఇక్కడ కేవలం కృష్ణడి పాదముల వేళ్ల ముద్రలు మాత్రమే కనపడుతున్నాయి. పాదముద్రలు పూల్తగాలేవు. అంటే ఇక్కడ కృష్ణడు ఆమెను తన ఒడిలో కూర్చోపెట్టుకొని ఆమె తలలో పూలు తులమి ఉంటాడు. అందుకే ఇక్కడ కృష్ణడు కూర్చున్న గుర్తులు, కృష్ణడి తొడలమీద ఆమె కూర్చున్న గుర్తులు కనపడుతున్నాయి." అని మరొక ကြီး పాదముద్రలను బిశ్లేషించడం మీద తనపలజ్ఞానాన్ని అందలముందు ప్రదల్శం-చింది.

(ఇక్కడ ఒక విషయం మనం గమనించావి. గోపికలు కృష్ణుని మీద ప్రేమతో, భక్తితో ఆయనలో తాదాత్త్యం పాందారు. తామే కృష్ణుడు అని అనుకున్నారు. తమ మనసులను ఏకాగ్రతతో కృష్ణుని మీద లగ్నం చేసారు. ఎల్లప్పుడూ కృష్ణనామస్కరణ, కృష్ణుని మనసునిండా నింపుకోవడం, కృష్ణుడు తప్ప వేరే ఎవరూ లేరనుతోవడం, కృష్ణుడే తమకు బిక్కు అనుతోవడం.... ఇవన్నీ ఒక భక్తునికి ఉండవలసిన లక్షణాలు. మానవుడైన వాడు ఈ రకమైన భక్తిని అలవరచుకుంటే మోక్షం దానంతట అదే వస్తుంబి. ఎటువంటి పూజలు, వ్రతాలు అక్కర లేదు. కాని మనం పూజలు, వ్రతాల దగ్గరే ఆగిపోతున్నాము. ఎంత ఘనంగా పూజలు వ్రతాలు చేసామో గర్యంగా చెప్పుకుంటున్నాము. అటువంటి వాల మనసులలో నుండి భగవంతుడు మాయం అవుతాడు అని ఈ అధ్యాయం నిరూపించింది. ఆ గోపికలను చూచి మనం ఎంత నేర్చుకోవాలో ఆలోచించుకోవాలి.)

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఈ ప్రకారంగా గోపికలు కృష్ణుని మీద కామంతో, వ్యామోహంతో వివేకమును కోల్వోయి నేల మీద పడ్డ పాద గుర్తులు కృష్ణుని పాద గుర్తులుగా భావించి ఇతరులకు చూపిస్తూ ఎవలకి తోచినట్టు వారు వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు.

ఇక్కడ ఇలా ఉండగా, గోపికలను అందలినీ వదిలిపెట్టి ఒకేఒక గోపికతో కృష్ణుడు మాయం అయ్యాడు. ఆమెతో కొంచెం సేపు విహలించాడు. "ఆహా! నేను ఎంద అదృష్టవంతురాలిని. కృష్ణుడు అందలినీ వటిలి పెట్టి నన్నుమాత్రమే వెంటబెట్టుకొని తిరుగుతున్నాడు. అందలిలోకీ నేనే గొప్పదానను." అని గర్వంతో తలఎగరేసింది.

ఆగర్యంతో కృష్ణుని చూచి "కృష్ణి! నేను ఇంక నడవలేను. నన్ను ఎత్తుకొని తీసుకెళ్లవా!" అని ప్రేమగా అడిగింది. ప్రియురాలు అడిగితే కృష్ణుడు కాదంటాడా! "లలనా! నువ్వు నా బుజం మీద ఎక్కు. నిన్ను మోసుకుంటూ తీసుకెళతాను" అని అన్నాడు. ఆ గోపిక పరమ సంతోషంతో కృష్ణుని బుజం మీద ఎక్కబోయింది. అంతే. కృష్ణుడు మాయం అయ్యాడు. బుజం మీద ఎక్కబోయిన ఆ గోపిక దబ్బన కిందపడింది.

(ఈరోజుల్లో కూడా చాలా మంది దేవీ ఉపాసకులము, అంజనేయస్వామి ఉపాసకులము, అనీ, మాకు సిద్ధలు సంక్రమించా యనీ, సిద్ధయోగులమనీ, మాతో దేవుడు మాట్లాడతాడనీ, గర్వంగా చెప్పకుంటూ ఉంటారు. రకరకాల మహిమలు చేస్తుంటారు. ఆ మహిమలు చూచి వాళ్ల వెంట జనం తిరుగుతుంటారు. కాని ఇటువంటి వాళ్ల దగ్గర భగవంతుడు ఉండడని మనకు భాగవతంలో ఈ సంఘటన స్వష్ఠంగా చెబుతూ ఉంది. గమనించండి.)

ఆ గోపిక అటు ఇటు చూచింది. కృష్ణుడు కనపడలేదు. ఆమెకు ఏడుపు వచ్చింది. ఏడుస్తూ "కృష్ణి! ప్రియా! నాథా! రమణా! నీవు ఎక్కడున్నావు? ఎక్కడికివెళ్లావు? దీనురాలయిన ఈ దాసిని వదిలి వెళ్లిపోయావా!" అంటూ నేలమీద పడి దొర్లుతూ ఏడుస్తూ ఉంది. ఇంతలో కృష్ణుని పాదముద్రల జాడలను బట్టి వస్తున్న గోపికలు ఆమె వద్దకు వచ్చారు. ఏడుస్తున్న ఆమెను చూచారు. తామందలనీ వటిలిపెట్టి, ఆమెతో వెళ్లన కృష్ణుడు ఆమెను కూడా వటిలిపెట్టి వెళ్లపోయాడని తెలిసి ఆశ్వర్యపోయారు. ఆ గోపికతో సహా అందరు గోపికలు ఆ పున్నమి వెన్నెలలో అడవి అంతా కృష్ణుని కొరకు వెదకసాగారు. కాని దట్టంగా అల్లుకొన్న ఆ చెట్లమధ్య చీకటిగా ఉండటం వలన వారు కృష్ణుని కొరకు వెదకలేకపోయారు. అందరూ వెనక్కుతిలిగి వెళ్లపోయారు. అందరూ యమునా నటి తీరంలో ఇసుక తిన్నెల మీదకూర్చుని, ఇల్లు వాకిలి, మొగుడు, సంతానము, బంధువులు అందలినీ మలచిపోయి, కృష్ణుని మీది మోహంతో, కృష్ణికృష్ణా అంటూ కృష్ణనామం జపిస్తూ విరహతాపంతో వేగిపోతున్నారు. కృష్ణలీలలను మధురంగా గానం చేస్తున్నారు." అంటూ శుకమహల్ని పలిక్షిత్మమహారాజుకు కృష్ణుని కొరకు గోపికలు వనం అంతా వెదకడం గులించి వివలించాడు.

శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము ముప్పబియవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

### శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము ముప్పబిఒకటవ అధ్యాయము

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! కృష్ణుడు కనపడకపోయేసలకి, గోపికలందరూ యమునా నదీ తీరానికి చేరుకొని, ఇసుక తిన్నెల మీద కూర్చుని కృష్ణుని మహిమలను గానం చేస్తున్నారు.

"కృష్ణి! మా వ్రజములో నీవు పుట్టి, వ్రజమును వైకుంఠముతో సమానంగా చేసావు. నీవు ఎక్కడ ఉంటే అక్కడ మహాలక్ష్మి ఉంటుంబి కదా! అందుచేతనేమో నీవు పుట్టినప్పటినుండి ఈ వ్రజము సమస్త సంపదలతో తులతూగుతూ ఉంది. మాకు దేనికీ కొరత లేదు. అన్నీ సమృద్ధిగా దొరుకుతున్నాయి.

ఈ వ్రజములో ఉన్న గోపికలము అందరమూ నీ కోసరము మా ప్రాణాలు కూడా ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. నీ మీదనే మా ప్రాణాలు పెట్టుకొని బతుకుతున్నాము. నీకోసం వెదకి వెదకి వేసాలపోతున్నాము.

కృష్ణి! మాకు కనిపించవా! మాకు నీ దివ్వదర్శనభాగ్యం కలిగించవా! ఓ కృష్ణి! మేమందరము నీకు వేతనము లేని దాసీలము. ఊలకే నీకు సేవలు చేస్తున్నాము తెలుసా! కాని నువ్వు ఏంచేస్తున్నావు? నీ క్రీగంటి చూపులతో మా అందలినీ చంపుతున్నావు? ఎందుకమ్మా అలా చేస్తావు? మా మనసులను ఇలా బాధపెట్టడం నీకు న్యాయమా! కృష్ణి! యమునా నబిలో కాశీయుడు అనే సర్వము తన విషాన్ని చిమ్మి నీటిని విషపూలతం చేస్తున్నదని తెలిసి ఆ సర్వమును అక్కడి నుండి వెళ్లగొట్టి వ్రజవాసులను రక్షించావు. అఘాసురుని, తృణావర్తుని మొదలగు రాక్షసులను చంపావు. ఇంద్రుడు కులిపించిన వర్నము నుండి మా అందలినీ రక్షించావు. మాకు ఎప్పడు ఎవలివలన ఎలాంటి భయం కలిగినా నీవు మా పక్కనే ఉండి మమ్ములను రక్షించావు. ఇప్పడు మన్హధుడు తన బాణములతో మా అందలినీ వేభిస్తుంటే, మా అందలినీ ఎందుకు రక్షించవు?

ఓ దేవా! నీవు మాకే కాదు ఈ అనంత విశ్వమున కంతకూ అనందాన్ని కలిగిస్తున్నావు. అందలలోనూ అంతర్యామిగా వెలుగుతున్నావు. దేవతల ప్రార్థనలను మన్నించి మా వ్రజములో అవతలంచావు. మానవులందరూ ఈ సంసార భయంనుండి తప్పించుకోడానికి నీ పాదములను ఆశ్రయిస్తున్నారు. వారందలకీ నీవు అభయము ఇచ్చి రక్షిస్తున్నావు. వారందలకీ అభయం ఇచ్చిన వాడివి మా తలల మీద కూడా నీ చేతులను ఉంచి మా అందలనీ రక్షించరాదా!

ఓ బీరుడా! గీవు వ్రజవాసుల కష్టములు అగ్నీ తీరుస్తున్నావు. నీ చిరునవ్వుతో మేమందరమూ నీ దాసులము అయ్యాము. నీ మీద విరహంతో వేగిపోతున్నాము. ఒక్కసాల నీ అందమైన ముఖపద్తమును మాకు చూపి మాకు ఆనందం కలుగచేయవా!

తోలుకుంటూ గోవుల వెంట వెళ్లాయి. ఆ పాదాలే కాశీయుని పడగల మీద నృత్త్రం చేసాయి. అటువంటి నీ పాదములను మా హృదయముల మీద ఉంచి, మా కామబాధను తొలగించి, మమ్ములను ధన్యులను చేయవా!

కృష్ణి! నీ మధురమైన వాక్కులు విని పండితులు నీ పట్ల ఆకల్షతులవుతున్నారు. నీ మృదుమధురమైన మాటలు విని మేము కూడా నీ మీద ప్రేమను పెంచుకున్నాము. నీ మీద మోహంతో నీకు దాసీలము అయ్యాము. మా మీద కరుణించి నీ అధరామృతమును మాకు పంచి ఇవ్వవా!

ఓ దేవా! నీ గులంచి తపించే వాలకి నీ కథలను వినడం చెవులకు అమృతం లాంటిబి. నీ కథలను వినడం మాత్రం చేతనే పాపములన్నీ నాశనం అవుతాయి. సకల శుభాలు కలుగుతాయి. నీ కథలను విన్న వారు నీ ప్రేమకు పాత్రులవుతారు. అట్టి నీ కథలను మేము కూడా గానం చేసాము.

కాని నీవు పొం చేసావు? ప్రేమతో కూడిన నీ క్రీగంటి చూపులతో మాలో కామాగ్నిని ప్రజ్యలల్లచేసావు. మా అందలతో తిలగావు. ఏకాంతంగా గడిపావు. నీ మనోహరమైన మాటలతో మమ్ములను సమ్మోహితులను చేసావు. ఉన్నట్టుండి కనపడకుండా పోయావు. నీవు కనపడకపోతే మా మనసులు అన్నీ కలతచెంది ఉన్నాయి. మాకు నీ దర్శనభాగ్తము కలుగజేయవా కృష్ణి! ఓ కృష్ణి! నీతోవిషయంతెలుసా! నీవు గోవులను తోలుతొని అడవికి వెళుతుంటే, నీ పాదములకు రాళ్లు గుచ్చుతొని కంబిపోతాయేమో అని మా మనసులు విలవిలలాడిపోయేవి. నీవు సాయంత్రము మరలా గోవులను తోలుకొని వ్రజమునకు వచ్చేదాకా మా ప్రాణాలు నీ తోసరం తల్లడిల్లిపోయేవి. నీముఖపద్తమును చూచిన తరువాత మా మనసులు కుదుటపడేవి.

ఓ దేవదేవా! సీ నాభిలోనుండి వచ్చిన పద్షములో నుండి పుట్టిన బ్రహ్మకూడా నిన్ను పూజిస్తాడు. సీ భక్తులు నిన్ను ధ్యానం చేసినంత మాత్రం చేతనే నీవు వాల బాధలను పోగొడతావు. నిన్ను సేవించిన వాల కోలకలు తీల్చ వాలకి పరమసుఖమును కలుగజేస్తావు. సీ పాదములు ఈ భూమి మీద తిరుగుతుంటే, అవి భూమికే ఆభరణములుగా ప్రకాశిస్తాయి. అటువంటి సీ పాదములను మా హృదయములలో నిలిపి మమ్ము కరుణించవా కృష్ణి!

ఓ కృష్ణి! నీ వేణునాదము వింటుంటే నీ మీద మోహం కలుగుతుంది. అట్టి వేణువు నీ పెదాలకు తగిలి, నీ అధరామృతమును గ్రోలి, మధురమైన నాదమును సృష్టించి ధన్యమైంది. ఆ వేణువుకు కలిగిన అదృష్టమును మాకు కూడా ప్రసాదించి, మాకు నీ అధరామృతపానమును అందివ్వవా! కృష్ణి!

పగలంతా నీవు గోవులను మేపుతూ అడవిలో ఉంటావు. నిన్ను తలచుకుంటూ, నీవు ఏమి చేస్తుంటాపో అని ఆలోచిస్తూ, నీమీద విరహంతో పగలంతా గడుపుతాము. సాయంత్రం నీవు గోవులను తోలుకొని వ్రజమునకు వచ్చినపుడు, నిన్ను కళ్లారా చూచుకుంటూ ఆనందాంబుబిలో మునిగిపోతాము. రెప్తపాటు కాలం కూడా వృధా కానివ్వము. కానీ నిన్ను మా కనురెప్వలను కొట్టుకునేటట్టు చేసి ఆ క్షణకాలము కూడా నీ దర్శనభాగ్తమునకు అంతరాయము కలిగిస్తున్న ఆ బ్రహ్మదేవుని ఏమనాలి? ఆ బ్రహ్మ ఒట్టి తెలివితక్కువాడు కదా!

ఓ కృష్ణి!సీ కోసరము మేమందరము మా భర్తలను, పిల్లలను, అక్కచెల్లెళ్లను, అన్నదమ్ములను, అత్తమామలను, ఇతర బంధువులను, వటిలిపెట్టి వారు వద్దంటున్నా వినకుండా నీమీబి మోహంతో నీ వద్దకు వచ్చాము. మేము ఎందుకు వచ్చామో నీకు తెలుసు? నీ మురళోగానమునకు మోహపరవనులమై వచ్చాము కదా! అన్ని తెలిసి కూడా, నీ కోసరం అర్ధరాత్రి అని కూడా చూడకుండా పరుగు పరుగున వచ్చిన మా అందలినీ ఈ రాత్రి పూట అడవిలో, వంటలిగా వటిలి వెళ్లడా న్యాయమా! ధర్మమా! వలచివచ్చిన వనితలను ఎవరైనా ఈ ప్రకారంగా ఒంటలిగా వటిలివెళతారా!

ఓ కృష్ణి! నీ మధురమైన మాటలు వింటుంటే, మనోహరమైన నీ చిరునవ్వు చూస్తుంటే, నీ క్రీగంటి చూపులు మా మీద ప్రసలస్తుంటే, మాకు నీ మీద మోహం అంతకంతకూ అభికం అవుతూ ఉంది. మా మనసులు నీ యందు లగ్నం అవుతున్నాయి.

ఓ కృష్ణి! నీవు ఈ వ్రజములో మాతోసమే పుట్టావు. మేమందరము నీమీద మోహపరవశులమై ఉన్నాము. మా మనసులో ఉన్న బాధలను తొలగించు. మా తోలకలు తీరే ఓషధము నీవద్దనే ఉంది. నీ అధరామృతము అనే ఓషధమును మాకు ప్రసాదించు. నీ సుకుమారమైన పాదపద్తములను, కర్కశములైన మా హృదయముల మీద ఉంచు. మాకు జీవితాన్ని ప్రసాదించు. మమ్ములను ఉద్ధలించు. మా మనసులలో ఉన్న బాధలను తొలగించు." అని గోపికలు కృష్ణుని దర్శనం కోసరం రకరకాలుగా పలతపిస్తున్నారు." అని శుకమహల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు గోపికా గీతికలను వినిపించాడు.

శ్రీమద్హాగవతము దశమస్కంధము ముప్పది ఒకటవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> శ్రీమద్యాగవతము దశమస్కంధము ముప్పబి రెండవ అధ్వాయము

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఈ ప్రకారంగా గోపికలు కృష్ణుని వెదుక్కుంటూ వనమంతా తిరుగుతూ శోకిస్తున్నారు. ఇంతలో కృష్ణుడు పీతాంబరధాలయై, చేతిలో మురఇతో, తలమీద నెమలిపింఛముతో, పెదాల మీద చిరునవ్వుతో, గోపికల ముందు ప్రత్యక్షం అయ్యాడు.

కృష్ణుడు తమ కళ్లెదుట కనపడగానే గోపికలకు కళ్లవెంట ఆనందాన్రువులు జలా జలా రాలాయి. పోయిన ప్రాణాలు తిలగి వచ్చినట్టయింది. అప్పటి వరకూ స్తబ్ధుగా ఉన్న గోపికలలో ఒక్కసాలగా చైతన్యం వచ్చింది. అందరూ ఒకేసాల బిగ్గున లేచారు. కృష్ణుడి వంకకు పరుగెట్తారు. ఒక గోపిక ఆనందంతో కృష్ణుడి చేతులు పట్టుకుంది. మరొక గోపిక కృష్ణుడి చేతులు తన బుజాల మీద వేసుకుంది. ఒక గోపిక తన చేతిలోని తాంబూలమును కృష్ణుని నోట్లో పెట్టింది. మరొక గోపిక కృష్ణుని కాళ్లను చుట్టేసింది. మరొక విరహిణి ప్రణయకోపంతో మూతి మూడువంకరలు తిప్పింది. నిన్ను కొడతా అంటూ వేలు ఆడించింది.

ఆ గోపికలలో కృష్ణుని ఎడల ప్రేమ, భక్తి రెండూ కలిసిపోయి కృష్ణుని ఎంతసేపు సేవించినా వాలకి తనివితీరడం లేదు. అలాగే రెస్టవాల్షకుండా, కృష్ణుని చూస్తూ నిలబడిపోయారు. అయినా వాలకి తృప్తి కలగలేదు. ఒక గోపిక కళ్లుమూసుకొని తాను కృష్ణుని తన బాహువులలో గట్టిగా బంధించినట్టు ఆనందంపాందుతూ ఉంది. అప్పటి దాకా కృష్ణుని మీద విరహతాపంతో వేగిపోయిన ఆ గోపికలు ఒక్కసాలగా కృష్ణుడు తమ కళ్లముందు నిలువగానే, వాల విరహం అంతా గాలిలో కలిసిపోయింది.

తమ కళ్లనిండా ఆనందాన్ని, సంతోషాన్ని నింపుకొని తన వంకే కన్వార్వకుండా చూస్తున్న గోపకల మధ్య కృష్ణుడు తారల మధ్య చంద్రుడిలా శోభిల్లాడు. తాను ఒకడే అయినా, అందలముందు ఒక్కొక్క కృష్ణుడు నిలబడిఉన్నట్టు భ్రమకలిగించాడు. అందల చేతులు పట్టుకొని చంద్రుడు చల్లని వెన్నెల ప్రసలస్తుంటే, సుగంధ భలతమైన పిల్ల వాయువులు బీస్తుంటే, ఆ యమునానటీ తీరంలో ఇసుక తిన్నెల మీద విహలస్తున్నాడు. కృష్ణదర్శనము కలగగానే గోపికలలో ఉన్న మానసిక వేదనలు తొలగి పోయాయి. వాల మనసులు ఆనందంతో ఓలలాడాయి. కృష్ణడు కూర్చోడానికి ఇసుక తిన్నెల మీద తాము వేసుకున్న వల్లెవాటులను (పమిటెలను) తీసి పలచారు. కృష్ణడు వారు పలచిన వస్త్రముల మీద కూర్చోగానే గోపికలు కూడా ఆయనచుట్టు గుండ్రంగా కూర్చన్నారు. గోపికల సభలో కృష్ణడు పూజింపబడుతున్నాడు.

ఒకతె కృష్ణుని చేతులను తనతొడల మీద పెట్టుకుంది. మరొక గోపిక కృష్ణుని పాదములు తన ఒడిలో పెట్టుకొని పిసుకుతూ ఉంది. కృష్ణుడు హటాత్తుగా కనపడకపోవడంతో ఆ గోపికలు అందరూ కృష్ణుని మీద ప్రణయ కోపం చూపించసాగారు.

"కృష్ణి! మానవుల్లో మూడు రకాలు ఉన్నారు. కొంత మంబి మానవులు తమసు సేవించే వాల వెంట తిరుగుతుంటారు. తనకు సేవలు చేసే వాలకి తాము కూడా సేవలు చేస్తారు. ఇంక రెండవ జాతిమానవులు, టీనికి విరుద్ధంగా ఉంటారు. ఎదుటి వాడు తమసు సేవించకపోయినా, వారు తమ సేవలను అందలకీ అంబిస్తుంటారు. వాలకి సేవాభావమే పరమార్థము. ఇంక మూడవ జాతి మానవులు ఉన్నారు. వారు తమసు సేవించిన సేవింకపోయినా పట్టించుకోరు. ఎవలకీ తమ సేవలు అంబించరు. కేవలం తమ స్వార్ధమే చూసుకుంటారు. వీలలో ఎవరు ఉత్తములో చెప్పగలవా? అని అడిగారు.

(ఈ సందర్భంలో పోతనగాల పద్యం చదవండి. కం...కొలిచిన గొలుతురు కొందఱు గొలుతురు దము గొలువకున్న గొందఱు పతులం గొలిచినను గొలువకున్నను గొలువరు మలకొంద టేలమి గోపకుమారా!

గోపికల ప్రశ్నకు కృష్ణడు ఇలా సమాధానం చెప్మాడు. "గోపికలారా! తాము ఎదుటి వాలకి సేవచేస్తే, వారు కూడా తమకు సేవచేస్తారనే ప్రత్యుపకారవాంఛతో చేసే సేవ స్వార్ధపూలతమైన సేవ. అటువంటి వారు తమకు తాము సాయం చేసుకుంటారే తప్ప ఎదుటి వాలకి సాయం చేయరు. అటువంటి సేవ ధర్తబద్ధము కాదు.

కొందరు పుత్రులు, పుత్రికలు ఉంటారు. వాలకి తమ తల్లితండ్రులంటే ఇష్టంఉండదు. వార్ధక్కంలో తమ తల్లితండ్రులను నిర్లక్ష్యం చేసారు. కాని అటువంటి వాల పట్లకూడా వాల తల్లితండ్రులు ప్రేమ,ఆప్వాయత చూపిస్తారు. వాల క్షేమం కోసరం తల్లడిల్లిపోతుంటారు. ఇటువంటి సేవనే నిస్వార్ధసేవ అంటారు. ఇబి ధర్తబద్ధమైన సేవ. సౌహార్ధముతో కూడిన సేవ.

వీల సంగతి అటుంచితే, మల కొందరు ఉన్నారు. వీరు ఎదుటి వారు తమను సేవించినా వాలి మొహం కూడా చూడరు. వాలికి ఎటువంటి ఉపకారము చెయ్యరు.

ఒక పేదవాడికి కొంత ధనం లభించింది. లభించిన ధనము వెంటనే పోయింది. అఫ్మడు ఆ పేదవాడు పోయిన ధనం కోసరం వెంపర్లాడతాడు. ఆకలి దస్పిక మల్చపోయి పోయిన ధనం కోసరం పలతపిస్తుంటాడు. అదే మాటల, నేను కూడా నా గులంచి పలతపించే సాధకులకు ఓ పట్టాన దర్శనం ఇవ్వను. మీకు కూడా అంతే. మీరందరూ నా కోసరం మీ భర్తలను, సంతానమును, అత్తమామలను, మీ గృహములను వటిలెపెట్టి వచ్చారు. నేను ఎల్లఫ్ఫుడూ మీ ఎదుటనే ఉంటే మీకు నా యందు ఆసక్తి ఉండదు. అందుకే వెళ్లపోయాను. నేను మీకు కనపడకుండా మీ వెంటనే ఉండి మీరు నా గులంచి అనుకున్న మాటలన్నీ విన్నాను. మీరు నా గులంచి పడే ఆవేదన గుల్తంచాను.

నేను ఎల్లప్పడూ మీ వాడనే. కాబట్టి మీరు నా మీద అలుకపూన పనిలేదు. మీకు నాకు మధ్య ఉన్నది పలిశుద్ధమైన ప్రేమ. దానిలో తుచ్ఛమైన కామమునకు తావు లేదు. ఎవలకీ వీలు కానటువంటి సంసారబంధములను మీరు ఛేదించుకొని నా వద్దకు వచ్చారు. మీరు చేసిన ఈ త్యాగమునకు నేను మీకు ఏమి ప్రత్యుపకారము చేయగలను. అందుకని మీకు, మీమనసులకు ఏది ఇష్టం అయితే అది చేసి మీకు ఆనందం కలుగజేస్తాను." అని అన్నాడు కృష్ణుడు.

*శ్రీమద్మాగవతము* 

దశమస్కంధము ముప్పటి రెండవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

## శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము ముష్టబి మూడవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఎఫ్ఫుడై కృష్ణుడు తమ మనోరథమును తీరుస్తాను అని అన్నాడో గోపకాంతల మనసులు ఆనందడోలికలలో తేలియాడాయి. వారందరూ కృష్ణుని చేతులు కాళ్లు పట్టుకొనడం ద్వారా, కృష్ణుని కౌగలించుకోడం ద్వారా, అప్పటి వరకు కృష్ణుని వియోగం వలన కలిగిన విరహతాపాన్ని పోగొట్టుకున్నారు.

తరువాత కృష్ణుడు గోపికలతో, గోపకాంతలతో యమునానటీ ఇసుకతిన్నెలమీద, పున్నమివెన్నెలలో రాసక్రీడలు సలిపాడు. కృష్ణుడు తన మాయాశక్తిని ప్రదర్శించాడు. తాను అనేకముగా మాలి పోయాడు. ఇద్దరు గోపకాంతల మధ్య ఒకడుగా ఉన్నాడు. ప్రతి గోపకాంత పక్కన తాను ఉన్నట్టు భమకలిగించాడు. ఆ కారణంగా ప్రతి గోపికా, గోపకాంతా కృష్ణుడు తమ పక్కనే ఉన్నాడని భ్రమచెందారు. ఇద్దరు గోపికల మధ్య కృష్ణుడు, ఇద్దరు కృష్ణుల మధ్య ఒక గోపిక, అలా అందరూ వలయాకారంలో నిలబడ్డారు. ఆ వలయం మధ్యలో వేణువును ఊదుతూ ఒంటలగా కృష్ణుడు తన రాసలీలను ప్రదర్శంచాడు.

(నాలీ నాలీ నడుమ మురాలీ, హలకీ హలకీ మధ్య వయాలీ, తానొకడైనా తలకొక రూపై, సాగెను రాధామాధవకేశీలీలా). ఈ రాసలీలను చూడటానికి ఆకాశంలో దేవతాగణములు బారులుతీరారు. దేవ దుందుభులు మోగించారు. పూలవాన కులిపించారు. గంధర్యులు తమ భార్యలతో కూడి శ్రీకృష్ణుని లీలలను గానం చేస్తున్నారు. ఆ రాసలీలలో పాల్గొన్న గోపికల, గోపకాంతల కాలి అందియలు, చేతులకు ధలించిన గాజులు, మెడలో వేసుకున్న ఆభరణములు గలగలమంటూ మధురంగా ధ్వనిచేయసాగాయి. బంగారంతో చేసిన హారం మధ్యలో పాబిగిన నీలమణిలాగా, గోపకాంతల మధ్యలో కృష్ణుడు ప్రకాశిస్తున్నాడు.

గోప కాంతలు, గోపికలు నృత్యం చేస్తున్నారు. చేతులు కాళ్లు ఆడిస్తున్నారు. నవ్వుతున్నారు. తుళ్లుతున్నారు. కళ్లు తిఫ్ఘుతున్నారు. అనేక రకములైన నృత్యభంగిమలను ప్రదర్శిస్తున్నారు. వాని నడుములు ఆడుతున్నాయి. పైటలుచెబిలపోతున్నాయి. చెవికి పెట్టుకున్న లోలాకులు ఊగుతున్నాయి. వాల ముఖములు చెమటతో తడిసిపోయాయి. వారు ముడివేసుకున్న జుట్టు చెబిలపోయింది.

కాని వాలకి ఇవేమీ తెలియడం లేదు. కృష్ణలీలలను గానం చేస్తూ మైమరచిపోయారు. ఆకాశంలో మెరుపులలాగా మెరుస్తున్నారు. రకరకాలైన రాగములతో కృష్ణగీతికలను ఆలాపిస్తున్నారు. తాము నృత్యం చేస్తూ, కృష్ణని తాకుతూ, ఆ స్థర్శకు పులకించి పోతూ నానావిధములైన నృత్య భంగిమలు ప్రదల్శస్తున్నారు. గొంతెత్తి పాడుతున్నారు. ఆ ప్రశాంత వాతావరణంలో, నిశ్శబ్ద నిశీభిలో, వాల గొంతుకలు నలుబిక్కులా ప్రతిధ్వనిస్తున్నాయి. వాల గాత్రసౌరభము బ్రహ్మాండమంతా వ్యాపించింది. ఒక గోపిక షడ్జమంలో స్వరాలాపాన చేస్తూ ఉంది. ఆమె గానామృతమును తాగిన కృష్ణడు "ఆహా! ఓహెూ! ఎంతో బాగుంది" అని ప్రశంసిస్తున్నాడు. మరొక గోపిక అదే రాగమును తాళము మాల్వ పాడసాగింది. ఆమెను కూడా కృష్ణడు ప్రశంసించాడు. ఒక గోపిక కృష్ణడి చుట్టు తిలగి, ఆడి, పాడి, అలసి పోయింది. ఆమె జుట్టు ముడి వీడిపోయింది. ఆమె పక్కనే ఉన్న కృష్ణని బుజముల మీద వాలి పోయింది. మరొక గోపిక కూడా అదేమాదిల కృష్ణని చేతులను పట్టుకొని వాటేసుకొని ఆ చేతుల మీద ముద్దలు పెడుతూ ఉంది.

మరొక గోపిక తన చెక్కిళ్లను కృష్ణుని చెక్కిళ్లకు చేల్చి, కృష్ణుడు నోటిలో నములుతున్న తాంబూలమును తాను కూడా స్వీకలించింది. మరొక గోపిక ఆడి పాడి అలసి పోయి కృష్ణుని చేతులు తీసి తన గుండెల మీద వేసుకొని సేదతీరుతూ ఉంది. ఇతర గోపికలు, గోప కాంతలు కూడా కృష్ణుని తమ భర్తవలె మనులో తలంచుకొనుచూ, కృష్ణని కౌగిట్లో ఉన్నట్టు భ్రమిస్తూ తన్మయత్యంలో మునిగిపోయారు.

వాల చుట్టు చేలన భ్రమరములు ఝుమ్మని నాదం చేస్తూ సంగీతం వినిపిస్తుంటే ఆ సంగీతానికి అనుగుణంగా గోపికలు నృత్యం చేస్తున్నారు. చిన్ని బాలుడు తనను తాను అద్దములో చూచుకొని ఆ ప్రతిజింబముతో ఆడుకున్నట్టు, కృష్ణుడు కూడా ప్రతి గోపికలో ఆత్త్యస్వరూపంగా ఉన్న తనను తాను చూచుకుంటూ ఆగోపికలతో ఆడుతూ పాడుతూ ఆరింగనము చేసుకుంటూ కరచాలనము చేస్తూ నవ్వుతూ, నవ్విస్తూ వాలతో ఆ బృందావనములో విహలస్తున్నాడు. ఓ పలీక్షిత్ మహారాణా! కృష్ణుడు తమను అంగాంగము తాకుతూ ఉంటే ఆ ఆనందములో గోపికల అవయవములు తమతమ పట్టు తప్వాయి. వారు ఇష్టంవచ్చినట్టు ఆడుతుంటే వాల జుట్టు ముడులు వీడిపోయాయి. వాల వస్త్రములుజాలిపోతున్నాయి. ఆ తన్మయత్యంలో వారు ఇవేమీ పట్టించుకోవడంలేదు.

కృష్ణుడు గోపికలు ఆడుతున్న ఈ రాసలీల చూచి ఆకాశంలో ఉన్న దేవతలు కూడా మన్హధపరవశులయ్యారు. శ్రీకృష్ణుడు తాను ఒక్కడే అయినప్పటికినీ, తన మాయాశక్తితో, అక్కడ ఎంత మంది గోపికలు, గోపకాంతలుఉన్నారో, తాను కూడా అంతమంది అయిపోయి, వాలితో విహలస్తున్నాడు.

తనతో సాగిస్తున్న రతివిహారంలో గోపికల ముఖములు చెమటతో తడిసిపోగా, కృష్ణుడు ఆప్కాయంగా వాల ముఖములను తుడుస్తున్నాడు. కృష్ణుని చేతులు తమ చెక్కిళ్ల మీద పడగానే, ఆగోపికలు పరమానందము పాందారు. వాల మనసులో కృష్ణుని తమ భర్తగా పూజిస్తున్నారు.

యమునా తీరంలో ఆడిపాడి అలసిపోయిన గోపికలు, గోపకాంతలు, తమ చెంత ఉన్న కృష్ణడితో కలిసి యమునానటీ జలములలో ప్రవేశించి జలక్రీడలు ఆడసాగారు. గోపికలు కృష్ణని చుట్టు చేల ఆయన మీద నీళ్లు చల్లుతున్నారు. కృష్ణడు కూడా వాలని ప్రేమతో చూస్తూ తాను కూడా వాల మీద జలమును చిమ్ముతున్నాడు. ఆ వనములో ఉన్న సుగంధపుష్టముల మీబి నుండి వచ్చే పలమళమును ఆస్వాబిస్తూ గోపికలు కృష్ణని తో కూడి

జలకాలాడుతున్నారు. ఆ శరత్కాలములో ప్రసలించే చంద్రకిరణముల కాంతిని సేవిస్తున్నారు." అని శుక మహల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు శ్రీకృష్నుడు గోపికలతో సలిపిన రాసలీలలను వివలించాడు.

అఫ్హడు పలీక్షిత్తును ఒకసందేహము కలిగింది.

"ఓ శుకయోగీంద్రా! కృష్ణుడు తన అన్న బలరామునితో కలిసి దుష్టరక్షణ శిష్టరక్షణ తొరకు ఈ భూమి మీద అవతలంచాడు గదా! ధర్తాని కాపాడేవాడు, ధర్తాన్ని తాను ఆచలంచి, ఇతరులకు మార్గదర్శకం కావలసిన వాడు, ఈ విధంగా పరస్త్రీలయిన గోపికలను, గోప కాంతలను ఆలించనం చేసుకోవడం, వాలతో ఆడడం, పాడడం, క్రీడించడం మొదలగు అధర్త్మకార్యములను ఎలా చేయగలిగాడు? కృష్ణుడు పరమాత్త అవతారము. ఆయనకు కోలకలు కానీ, కోరుకోవలసినవి కానీ ఏమీలేవు కదా! ఆయనకు అనుభవించ వలసినవి ఏమీ లేవు కదా! మల అటువంటి కృష్ణుడు ఈ విధంగా లోకము నించించే పనులుఎలా చేయగలిగాడు? మాకు ఈ సందేహములను తీర్చండి." అని అడిగాడు.

#### మత్తకోకిల:

ధర్మకర్తయు ధర్మభర్తయు ధర్మమూల్తయు నైన స త్కర్ముడు ధర్మ శిక్షయు ధర్మరక్షయు జేయగా నల్మిలిన్ ధరమీద బుట్టి పరాంగనాజనసంగ మే ధర్మమంచు దలంచి చేసి నుదాత్తమానస చెప్పమా! (ధర్తమును ఆచలంచే వాడు, ధర్తమునకు అభిపతి అయిన వాడు, ధర్తమే తన స్వరూపముగా కలవాడు, ఎల్లఫ్ఫడూ సత్కర్తలు ఆచలంచేవాడు అయిన కృష్ణడు, అధర్తమును అణచివేసి, ధర్తమును రక్షించుట కొరకు ఈ భూమి మీద అవతలంచిన కృష్ణడు, ఇతరుల భార్యలతోనూ, ఇతర గోపికలతోనూ ఆడటం, పాడటం, క్రీడించడం ఏ పాటి ధర్తము అంటూ చేసాడు. కొంచెం మాకు చెప్పండి. అని మెత్త మెత్తగా చురక అంటించినట్టు మనందల పక్షాన అడిగాడు పలీక్షిత్తు.)

అఫ్హడు శుక మహల్న ఈ విధంగా సమాధానం చెప్పాడు.

"అగ్నిలో ఏమి వేసినా కాలి పోతుంది. అగ్ని సర్వభక్షకుడు. కాని అగ్ని పవిత్రుడు. అలాగే కృష్ణుడు పరమాత్త స్వరూపుడు. స్వయం ప్రకాశకుడు. అయన ధర్తమును తప్పినట్టు మనకు కనిపించినా, అది అయన పట్ల దోషము కాదు. ఎందుకంటే ఆయన ఈ పనులన్నీ నిల్వకారంగా చేసాడు. గోపికల పట్ల కోలకతో, కామంతో చేయలేదు. కాబట్టి ఆ కర్తఫలము ఆయనకు అంటదు.

మానవులు అంతటి నిర్వికారులు కారు. కృష్ణుడు చేసాడు కాబట్టి మేము అలాగే చేస్తాము అనడం తప్ప. పరస్త్రీలను మనసులో కూడా చెడుగా ఊహించడం తఫ్ఘ, దోషము, పాపము. పాలసముద్రములో నుండి హాలాహలముపుట్టింది. దానిని ఈశ్వరుడు తాగాడు. తన కంఠములో నిలుపుకున్నాడు. మల అటువంటి పని సామాన్య మానవుడు చేయగలడా! కాబట్టి కొన్ని పనులు భగవంతుడు మాత్రమే చేయగలడు. వాలని అనుకలించడం మానవులకు మంచిది కాదు. కొందరు మానవులు సత్యవాక్కుకు కట్టుబడి ఉంటారు. సత్యం పలకడానికి ఎన్ని కష్టనష్టములు కలిగినా వెనుకాడరు. అటువంటి వాలని మానవులు అనుకలంచాలే గానీ, కృష్ణుడు చేసాడు కదా అని మానవులు కూడా అనుకలిస్తే కష్టాలపాలవుతారు.

ఈ లోకంలో అహంకారము లేని వారు, ఏ పని అయినా సమర్థతతో నిర్వహించే వారు, లోక హితము కోల ఏ ధర్తాన్ని ఆచలస్తారో, అదే ధర్తాన్ని మానవులు కూడా ఆచలంచాలి. ఎందుకంటే అటువంటి వారు ఆచలంచే ధర్తములో ఎటువంటి స్వార్ధబుట్ధి ఉండదు. అటువంటి వారు ఏదో ఒక సమయమున ధర్తము తప్పి, అధర్తము ఆచలంచినా, దానివలన ఎటువంటి అనర్థము కలుగదు.

ఎల్లఫ్ఫుడు పరమాత్త్తను మనసులో ఆరాధించేవారు, అహంకారము లేని వారు, ఏ పని చేసినా ఆ కర్త్తఫలములు వాలకి అంటవు. ఆ కర్త్తలతో వాలకి ఎటువంటి సంబంధము ఉండదు. శ్రీకృష్ణడు అటువంటి వాడే. కాబట్టి కృష్ణడు ఇతరుల భార్యలతో తిలిగినట్టు కనపడినా ఆయనకు ఆ కర్తల ఫలితము అంటదు. ఆ కర్తల వలన ఆయనకు పాపము గానీ, పుణ్యము గానీ సంక్రమించదు.

ప్ భగవానుని పాదములను ఆశ్రయించి ముక్తిని పాందుతున్నారో, ప్ భగవానుని ప్రభావముచేత యోగులు సమస్త కర్తబంధనముల నుండి విడివడుతున్నారో, అటువంటి యోగులు, జ్ఞానులు తాము చేసిన కర్తల వలన బంధింపబడరు. అటువంటప్మడు తనకు అవసరం లేకపోయినా, ధర్తస్థాపన కొరకు తనకు తానుగా

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! పరమాత్త అనగా ఎవరు? సాక్షాత్తు విష్ణస్వరూపుడు. విష్ణవు అనగా సర్వవ్యాపి. అందలిలో ఆత్త స్థరూపుడుగా వెలుగుతున్నాడు. ఆ విష్ణవే కృష్ణుడు. ఆ కృష్ణుడు ఇటు గోపికలు, గోపకాంతలలోనూ, వాల భర్తలలోనూ, అంతర్యామిగా ఉన్నాడు. అంటే తన ఆత్తతో తానే క్రీడిస్తున్నాడు. సామాన్య మానవులకు కృష్ణుని శలీరం వేరు, గోపికల శలీరాలు వేరు అని కనిపిస్తున్నాయి. కాని వాలిలో ఉన్న శుద్ధచైతన్యము అంతా ఒక్కటే. అన్నిటా తానే అయి వెలుగుతూ ఉంది. ఆ శుద్ధసత్వగుణ చైతన్వము అందలిలోనూ ఉంది. మానవులు చేసే పనులను బట్టి ఆ చైతన్యము రజోగుణము, తమోగుణముతో మలినపడుతూ ఉంది. అందుకనే మానవులు కృష్ణుడు, వేరు గోపికలు, గోపకాంతలు వేరు అని భేదభావమును పాంది కృష్ణుడు తప్పచేసాడు, అధర్తము చేసాడు అని అనుకుంటూ ఉంటారు. అందలిలో తానే ఉన్నాడు అని లోకానికి చాటి చెప్పడానికే కృష్ణుడు ఈ రాసలీలను ప్రకటించాడు.ఈ రాసలీలను పరమాత్త్మ నిర్గుణత్వంగా అర్థం చేసుకోవాలే గానీ, కామక్రీడగా కాదు. ఇదంతా కృష్ణమాయ అనుకుంటే భగవంతుని మీద భక్తి పెరుగుతుంది. అలా కాకుండా కామదృష్టితో చూస్తే, తాను కూడా అటువంటి పనులను చేసి కష్టాలపాలవుతాడు మానవుడు.

నీకు ఇంకొక రహస్యము కూడా చెబుతాను విను. యమునా తీరంలో ప్రతి గోపిక పక్కన ఒక కృష్ణడు ఎలా కనిపించాడో, అలాగే ఆ గోపికల, గోప కాంతలు కూడా తమ తమ భర్తల పక్కన, వాలి సంతానము పక్కన, అత్త మామల పక్కన ఉన్నారు. ఆ గోపకాంతల భర్తలు తమ తమభార్వలు తమ పక్కనే ఉన్నట్టు భావించారు కాబట్టి వాలికి కృష్ణని పట్ల ఎటువంటి దోషభావము లేదు.

ఇంతలో తెల్లవారుజాము అయింది. గోపికలు, గోపకాంతలు కృష్ణుని విడిచి తమ తమగృహములకు వెళ్లిపోయారు. కృష్ణుడు కూడా తన ఇంటికి వెళ్లాడు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! పైన చెప్పబడిన రాసలీలలను శ్రద్ధతో గురువు ముఖతా అధ్యయనం చేసి, అందులో ఉన్న అంతరార్థమును గ్రహిస్తే, వాలలో ఉన్న తుచ్ఛమైన కామ కోలకలు నచిస్తాయి. వారు పరమాత్త అనుగ్రహం పాందుతారు." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు శ్రీకృష్ణని రాసలీలలను వివలించాడు.

*శ్రీమద్శాగవతము* 

దశమస్కంధము ముప్పబిమూడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓంతత్వత్ ఓం తత్వత్

# శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము ముప్పబినాలుగవ అధ్యాయము

శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుతో ఈ విధంగా చెబుతున్నాడు.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఒక రోజు సందవ్రజములో శివపూజలు జరుగుతున్నాయి. సందుడు, గోపకులు కలిసి ఎద్దుల బండ్లు కట్టారు. ఆ బండ్ల మీద అందరూ అంజుకా వనము అనే వనమునకు వెళ్లారు. అందరూ సరస్వతీ నబిలో స్వానం చేసారు. సదాశివుని, అంజుకా దేవిని పుష్టములతో పూజంచారు. నివేదనలు సమర్వించారు. బ్రాహ్మణులకు గోవులను, బంగారమును, వస్త్రములను దానంగా ఇచ్చారు. అందలకీ షడ్రసోపేతమైన భోజనములు వడ్డించారు. వ్రతం చేసే వాళ్లు మాత్రం కేవలం నీరు ఆహారంగా తీసుకున్నారు. ఆ రాత్రి అంతా సరస్వతీ నబి తీరంలో గడిపారు.

ఆ రోజు అర్ధరాత్రి అవుతుండగా ఒక భయంకరమైన పాము అక్కడికి వచ్చింది. దానికి ఆకలిగాఉంది. ఆహారము ఎక్కడా దొరకలేదు. నేల మీద పడుకొని ఉన్న నందరాజు కనిపించాడు. ఆయనను పట్టుకుంది ఆ పాము. నందరాజు భయంతో కేకలు వేసాడు. "కృష్ణి! రామా! రండి. నన్ను పాము పట్టుకుంది. రక్షించండి." అని కేకలు వేసాడు.

ఆ కేకలు విన్న గోపకులు పరుగు పరుగున అక్కడకు వచ్చారు. జంతువులు రాకుండా వేసుకున్న నెగడు లో నుండి మండుతున్న కట్టెలను తీసుకొని ఆ పామును కొట్టసాగారు. ఎంత కొట్టినా ఆ పాము నందుని విడిచిపెట్టలేదు. అసలు విషయం తెలిసిన కృష్ణుడు ఆ పాము దగ్గరకు పోయి ఆ పామును తన పాదముతో తాకాడు. వెంటనే ఆ పాము తన సర్వరూపము వబిలిపెట్టి విద్యాధరుడిగా మాలి పోయింది. కృష్ణుడికి నమస్కలించి ఈ విధంగా పలికాడు ఆ విద్యాధరుడు.

"కృష్ణి! నేను ఒక విద్యాధరుడను. నా పేరు సుదర్శనుడు. నేను నా విమానము మీద అన్ని చోట్లా తిరుగుతుంటాను. ఒక చోట కొంత మంది ఋషులు తపస్సు చేసుకుంటున్నారు. నేను చాలా అందగాడిని. గడ్డాలు మీసాలు పెలగి వికృతంగా ఉన్న ఆ ఋషులను చూచి నేను వాలని పలహాసం చేసాను. వాలకి కోపం వచ్చింది. నన్ను పాముగా బతకమని శపించారు. ఇఫ్మడు నీ పాదస్వర్శ సాకగానే నాపాపము పోయి నా నిజస్వరూపము వచ్చింది. నిన్ను చూడగానే నాకు బ్రాహ్హణ శాపము నుండి విముక్తి లభించింది. కేవలం నీ నామము జపించ గానే మానవులు పవితులు అవుతుంటారు. అటువంటిబి నీ పాదస్థర్మతోనే నేను పవితుడను అయ్యాను అనడంలో ఆశ్చర్యం ఏముంది! నాకు ఆ ఋషులు మహెూపకారం చేసారు. లేకపాతే నాకు నీ పాదములను తాకే అదృష్టం కలగదు కదా! తమరు నా మీద దయయుంది నా లోకమునకు పోవుటకు అనుమతి ఇవ్వండి." అని ప్రార్థించాడు. కృష్ణుడు చిరునవ్వుతో అలాగే అని తలూపాడు. విద్యాధరుడు తన లోకానికి వెళ్లపాయాడు.

నందుడు పాము బాల నుండి బయట పడ్డందుకు గోపకులు అందరూ సంతోషించారు. వ్రజవాసులందరూ ఆ అంజికా వనములో మూడు రోజులు ఉండి పూజలు చేసి, తిలగి సందవ్రజమునకు చేరుకున్నారు.

తరువాత ఒక రోజు రాత్రి కృష్ణుడు, బలరాముడు యమునా నటీ తీరంలో వన విహారం చేస్తున్నారు. వాలని చూచి వ్రజములో ఉన్న గోపికలు కూడా అక్కడకు వచ్చారు. అందరూ కృష్ణుని మహిమలను గానం చేస్తూ విహలస్తున్నారు. కృష్ణుడు, బలరాముడు కూడా వాలతో గొంతు కలిపిపాడుతున్నారు. కృష్ణుడు, బలరాముడు పాడటం చూచి గోపికలు పరవశించిపోయారు. వారు కూడా ఒక్లు తెలియకుండా నృత్త,గానాలతో వినోటిస్తున్నారు.

ఆ సమయంలో శంఖచూడుడు అనే యక్షుడు అక్కడకు వచ్చాడు. ఆ శంఖచూడుని తలలో ఒకమణి ఉంది. తన శిఖలో మణి ఉందని, తనను ఎవరూ ఎటిలంచే వాడు లేడని వాడికి గర్వం ఎక్కువ. వీడి రాకను బలరాముడు, కృష్ణడు చూచారు కానీ, వీడు ఏం చేస్తాడో చూద్దాం అని గమనిస్తున్నారు. ఆ యక్షుడు రామకృష్ణలను చూచి ఏ మాత్రం భయపడకుండా, వాలి ఎదురుగానే గోపికలను పట్టుకొని దూరంగా తీసుకొని పోయాడు. యక్షుని చేత పట్టుబడ్డ గోపికలు పెద్దగా ఏడుస్తున్నారు. కాపాడమని జిగ్గరగా కేకలు వేస్తున్నారు.

అబి చూచిన బలరామ కృష్ణులు ఆ యక్షుని వెంబడించారు. "భయపడకండి. మేమున్నాము మిమ్ములను రక్షిస్తాము" అని అరుస్తూ కృష్ణుడు ఆ యక్షుడు పోయిన బిక్కుకు పరుగెట్టాడు. బలరాముడు మాత్రం మిగిలిన స్త్రీలకు రక్షణగా అక్కడే ఉండిపోయాడు.

యక్షుడు ఏ బిక్కుకు పోతే ఆ బిక్కుకు పరుగెడుతున్నాడు కృష్ణుడు. ఆఖరుకు కృష్ణుడు ఆ యక్షుని పట్టుకున్నాడు. వాడిని తల బద్దలు కొట్టాడు. వాడి శిఖలో ఉన్న మణిని తీసుకున్నాడు. ఆ విధంగా శంఖచూడుడు అనే ఆ యక్షుడు తాను చేసిన తప్పకు కృష్ణుడిచేతిలో శిక్ష అనుభవించాడు. కృష్ణుడు గోపికలను, మణిని తీసుకొని బలరాముడు ఉన్నచోటికి వచ్చాడు. ఆ మణిని తన అన్నగారైన బలరామునికి ఇచ్చాడు." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు, సుదర్శన, శంఖచూడుల వృత్తాంతమును వివలించాడు.

శ్రీమద్హాగవతము దశమస్కంధము ముప్పది నాలుగవ అధ్వాయముసంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము ముష్టబిఐదవ అధ్యాయము.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఆ ప్రకారంగా రోజులు గడుస్తున్నాయి. కృష్ణుడు, బలరాముడు గోప బాలురు పాద్దుటే ఆవులను తోలుకొని సమీపములోని అడవిలోకి వెళ్తారు. సాయంత్రం దాకా ఆవులను మేపి, సాయంత్రము గోధూ వేళ ఇంటికితిలగి వస్తారు. పగలంతా కృష్ణుడు తమ కళ్లకు కనపడడు కాబట్టి, నందవ్రజములో ఉన్న గోపికలు కృష్ణుని మీద విరహ వేదనతో కుమిలిపోతున్నారు. ఆ విరహిణులు అయిన గోపికలు అందరూ ఒక చోట చేలి ఇలా తమ విరహాన్ని ఒకలతో

ఒకరు పంచుకుంటున్నారు. వాలలో ఒకగోపిక ఇలా అంది.

"ఓ గోపికలారా! కృష్ణుడు వేణువును ఊదుతుంటే ఆ మధురమంజుల గానమును విని ఏ స్త్రీ ఊరుకుంటుంది చెప్పు. పరుగు పరుగున కృష్ణుని ముందు వాలిపోదూ! అటువంటిది మనం అంతా కృష్ణుని మీది విరహమును ఎలా సహిస్తున్నామో అర్థం కావడం లేదే!" అని నిట్టూల్చింది.

"అబి సరే! మరొక ఆశ్ఘర్యకరమైన విషయం ఏమిటంటే…ఆ కృష్ణుని నవ్స్వచూచావు. అచ్చు ముత్యాలహారం మెలసిపోతున్నట్టు ఉంటుందే! కృష్ణుడు తన పెదాల మీద మురఇని ఆనించి వాయిస్తుంటే, ఒక్క మనుషులే కాదు, ఆవులు, ఎద్దులు, ఆవు దూడలు, దూరం నుండి ఆ మురశీరవమును విని, మోరలెత్తి, ఎలా వింటున్నాయో చూడు! అవి గడ్డి తినడం కూడా మలచిపోయి, నోటిలో ఉన్న గడ్డి నోటిలో ఉండగా, ఎలా కృష్ణుని వేణుగానం వింటున్నాయో కదా! అసలు అవి పశువుల మాబిల లేవు. ఎవరో చిత్రకారుడు గీచిన బొమ్మల్లా కదలకమెదలక కృష్ణుని మురశీగానమును వింటున్నాయి." అని ఆశ్చర్యపోయింది మరొక గోపిక.

"ఇదేం చూచావు. కృష్ణుడు ఆవులను, ఆవు దూడలను పిలవడానికి అరవడట. కేవలం వేణువు వాయిస్తాడట. అంటే ఆ వేణుగానము విని ఆ ధేనువులు కృష్ణుని వద్దకు పరుగు పరుగున వస్తాయట. అంతే కాదు. యమునా నటీ తీరంలో నిలబడి కృష్ణుడు వేణువు ఊదుతుంటే, యమునా నటీ తరంగాలు కృష్ణుని మురశీగానమును విని ఎలా ఎగిరెగిల పడుతున్నాయో చూడు!" అని కృష్ణుని వేణుగానానికి పశువులే కాదు, నదులు కూడా పరవశిస్తున్నాయి." అని చెప్పించి మరొక గోపిక.

"ఇదేం చూచావు. మన కృష్ణుడు అడబిలో తిరుగుతూ వేణువు ఊదుతూ పశువులను పేరుపేరునా పిలుస్తుంటే, ఆ పిలుపులు విని పశువులే కాదు, వృక్షములు, తీగలు, మొక్కలు కూడా పులకించి పోయి ఎలా తలలు ఊపుతున్వాయో చూడండే!" అని ములసిపోయింది మరొక ప్రకృతి ప్రేమికురాలు.

"అక్కడ చూడండే! కృష్ణుని మురశీగానమాధుర్యమునకు ములిసి పోయి, ఆ మడుగులో ఈదుతున్న హంసలు, సారసములు, మొదలగు నీటి పక్షులు, ఈదడం, ఎగరడం మాని, కృష్ణగానామృతాన్ని ఎలా ఆస్వాబిస్తున్నాయో చూడండే!" అంబి మరొక వనిత.

"సఖులారా! ఆకాశం వంక చూడండే! కృష్ణుడు కొండలమీద ఎక్కి బండలమీద కూర్చుని మనోహరంగా మురఇ వాయిస్తుంటే, ఆకాశంలో కటిలే మేఘాలు కూడా కదలకుండా నిలిచిపోయి కృష్ణుని వేణుగానమును ఆస్వాబిస్తున్నాయి. అంతే కాదు కృష్ణుని వేణుగానానికి ఆటంకం కలిగించడం ఇష్టంలేక, ఆకాశంలో మేఘాలు గల్టించడం కూడా మానుకున్నాయి. ఇంకా చూడండే. ఎక్కడ కృష్ణుని మీద ఎండ పడి కంటిపోతాడేమో అని మేఘాలు సూర్కుడికి అడ్డంగా నిలబడి కృష్ణుని మీద ఎండపడకుండా గొడుగుపడుతున్నట్టున్నాయికదూ!" అని తన భావకనితను వినిపించింది మరొక భామ.

"ఇవగ్నీ ఒకటైతే మరొక విచిత్రం కూడా జరుగుతూ ఉంది. కృష్ణుని వేణుగానామృతమును విన్న దేవతా గణములు, ఇంద్రుడు మొదలగు లోక పాలకులు, తాము స్వయంగా స్వరజ్ఞానము కలవారయ్యును, కృష్ణుని వేణుగానానికి పరవశించి పోయి, తలలు వంచుకొని తదేకంగా కృష్ణుని గానామృతాన్ని ఆస్వాచిస్తున్నారు. పరవశించిపోతున్నారు." అంది మరొక వనిత.

"అబి కాదే! కృష్ణుడు ఆవుల వెంట మురఇ ఊదుతూ మెల్లిగా ఏనుగు నడిచినట్టు నడుస్తుంటే, వెనుక నుండి చూచిన వారు, ఆ మనోహరాకారుడి ముద్ధమోహన గానమును విని ఒంటిమీబి బట్టలు జాలిపోయేబి కూడా తెలియకుండా అలాగే నిలబడి పోతున్నారు." అంబి మరొక గొల్లభామ.

"ఆ సమయంలో కృష్ణుడు పక్కనే ఉన్న గోపబాలుని బుజం మీద చెయ్యి ఆనించి వయ్యారంగా నిలబడి వేణువు ఊదుతున్నప్పుడు చూడాలి అబ్జ! కృష్ణుడు ఎంత అందంగా ఉంటాడో! ఆ మోహానాకారుడి మురశీరవమును విన్న లేళ్లు మన మాబిరే తమ వారందలినీ వటిలిపెట్టి కృష్ణుని చుట్టు చేలి, వేణుగానాన్ని ఆస్వాబిస్తు అక్కడి నుండి కదలడం లేదు! అవి కూడా మన మాబిరే ఎంతటి అదృష్టాన్ని చేసుకున్నాయో!" అంబి మరొక గోపకాంత.

"నువ్వు మలీనూ! ఆవులు, దూడలు,పక్షులు, లేళ్లు, కొండలు, మేఘములు, నదులు బీటీ గులంచే చెప్పావు. కృష్ణుడు వేణువు ఊదుతుంటే, గాలి కూడా మెల్లి మెల్లిగా బీస్తూ, వేణువు ఊదే కృష్ణునికి, బినే పశుపక్ష్యాదులకు ఆహ్లాదాన్ని, ఆనందాన్నికలుగ చేస్తూ ఉంది.. పంచభూతములు కృష్ణగానామృతానికి స్థందించడం చూచి, దేవతలు, గంధర్వులు కూడా తామూ గొంతు కలిపి పాడుతున్నారు. ఆడుతున్నారు." అంది మరొక వనిత భావోద్వేగంతో.

బీరు ఇలా మాట్లాడుకుంటూ ఉండగా సాయం కాలం అయింది. కృష్ణుడు ఆవులను తోలుకుంటూ, మురఇ వాయిస్తూ వస్తున్నాడు. కృష్ణుడిని చూడగానే గోపికలకు ప్రాణాలు లేచి వచ్చాయి. కృష్ణుడి వంక తదేకంగా చూస్తున్నారు.

"అటు చూడండే! కృష్ణడు మురఇవాయిస్తూ ఎలా వస్తున్నాడో! అమ్మో! పెద్ద వాళ్లు కూడా ఆయనకు దండాలు పెడుతున్నారు. పెట్టరూ మలి! కృష్ణడు ఎన్ని పనులు చేసాడు. ఈ వ్రజ ప్రజలను ఎలాకాపాడాడు. కృష్ణడు వయసులో చిన్నవాడైనా తాను చేసిన పనులలో పెద్దవాడు. అందుకే దండాలుపెట్టినా తప్పలేదు." అంది ఒక గోప కాంత.

"అవునే! గోవులు ఇంటికి వచ్చే ఆనందంతో పరుగెడుతుంటే, గోవుల కాలిగిట్టల నుండి రేగిన ధూఆ కృష్ణుని ముఖం మీదపడుతుంటే ఎలా తుడుచుకుంటున్నాడో చూడండే! అయినా ఆ ముఖంలో కళ, పెదాల మీద చిరునవు మాసిపోలేదే! కృష్ణుని ముఖారవిందమును కనులారా చూస్తుంటే, పగలంతా పడ్డ విరహవేదన క్షణాలలో మటుమాయం అయిందే! మనసంతా ఆనందంతో నిండి పోయింది." అంచి మరొక వనిత. ఇంతలో కృష్ణుడు వాల సమీపానికి వచ్చాడు. ఆ ఆనందానికి తట్టుకోలేక ఒకగోపిక "ఆహా! కృష్ణుడి కళ్లు చూడవే ఎంత మత్తుగా ఉన్నాయో! ఆ నడక, ఆ హొయలు, ఆ చిరునవ్వు, రాత్రి కాగానే వచ్చే పున్నమి చంద్రుడిలా ప్రకాశిస్తున్న ఆ ముద్దు ముఖముతో వస్తున్న నల్లని అల్లలి కృష్ణయ్యను చూస్తుంటే పగలంతా ఈ అల్లలి కృష్ణయ్యను చూస్తుంటే పగలంతా ఈ అల్లలి కృష్ణడిని చూడలేదే అన్న బాధ తొలగిపోయిందే!" అంది మరొక మాతృమూల్త.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! సాక్షాత్తు విష్ణ్యంశ సంభూతుడైన కృష్ణని చూచి ఈ వ్రజవాసులు ఆ ప్రకారంగా పరవశించిపోతున్నారు. కృష్ణని సాహచర్యంలో వాలి జీవితాలు ధన్యం అయ్యాయి." అని శుకమహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు గోపికల మనోభావాలను వివలంచాడు.

### <del>ి</del> బ్రీమద్యాగవతము

దశమస్కంధము ముప్పది ఐదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

(ఈ అధ్యాయంతో శ్రీకృష్ణుని రాసలీలలు గోపికలతో విహారాలు, గోపికల విరహ గీతాలు ముగిసాయి. తరువాత కృష్ణుడు మధుర వెళ్లాడు. అక్కడి నుండి ద్వారక వెళ్లాడు. మరలా నందవ్రజమునకు తిలగి రాలేదు.)

### శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము

### ముప్పబి ఆరవ అధ్యాయము

" ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! సంద వ్రజములో ఒక రోజు ఒక పాగరెక్కిన ఎద్దు తన గిట్టలతో భూమిని తవ్వుతూ, కొమ్ములతో అడ్డు వచ్చిన వాలని కుమ్ముతూ సందవ్రజములోకి ప్రవేశించింది. ఆ ఎద్దు పెద్ద పెద్దగా రంకెలు వేస్తూ ఉంది. తోక పైకెత్తి కొమ్ముల చివరలతో పాడుస్తూ ఉంది. ఆ ఎద్దుకు భయపడి గోప స్త్రీలు, పిల్లలు భయంతో ఇళ్లలోకి వెళ్ల తలుపులు వేసుకున్నారు. గోప బాలురు, ఆ ఊల వారు కూడా భయపడి దానిని ఎదుర్కోలేకపోయారు. భయం భయంగా పక్కల నిలబడి చూస్తున్నారు.

మనుషుల పని ఇలా ఉంటే, ఆ ఎద్దు రంకెలకు భయపడి గోశాలలో ఉన్న గోవులు, దూడలు కట్టు తెంచుకొని భయంతో బిక్కు తోచకుండా పరుగెడుతున్నాయి. అంబా అంబా అని తమ భాషలో మమ్ములను రక్షించండి అని అరుస్తున్నాయి. ఈ విషయం కృష్ణునికి బలరామునికి తెలిసింది. వెంటనే ఆ ఎద్దు దగ్గరకు వచ్చారు. అందలనీ భయపడవద్దని అభయం ఇచ్చాడు. ఆ ఎద్దు వంక చూచాడు.

"ఓసి వృషభమా! అమాయకులైన గోపాలురను ఆడవాళ్లను భయపెడితే లాభం ఏముంటుంది. ఇక్కడ నేను ఉన్నాను, నా మీదికి రా."అంటూ ఆ ఎద్దును పోరాటానికి ఆహ్యానించాడు కృష్ణుడు. ఆ ఎద్దు ఎదురుగా నిలబడ్డాడు. చేతులు చరుస్తూ, బుజాలు చరుచుకుంటూ ఆ ఎద్దు ఎటు తిలిగితే అటు తిరుగుతున్నాడు. ఒక చిన్న బాలుడు తన మీబికి రావడం చూచి కోపంతో రగిలిపోయింబి ఆ వృషభము. . తన తల ముందుకు చాచి కృష్ణుని తన వాడి అయినతొమ్ములతో పాడవబోయింది. కృష్ణుడు ఒడుపుగా ఆ ఎద్దు కొమ్ములు పట్టుకున్నాడు. ఆ ఎద్దు కృష్ణుని వెనక్కు నెట్టింది. కృష్ణుడు వెనక్కు వచ్చినట్టే వచ్చి ముందుకు దూకాడు. ఆ ఎద్దు కొమ్ములనుపట్టుకొని విలచాడు. దాని తలను తిప్పాడు. కొమ్ములు లాగేసాడు. తల విలచాడు. ఆ ఎద్దును నేల మీద పడేసి తొక్కాడు. ఆ ఎద్దు గీలా గీలా కొట్టుకుంటూ మరణించింది. ఆ ప్రకారంగా ఎద్దును చంపిన కృష్ణుడు పాలిపోయిన ఆవులను తోలుకుంటూ గోశాలలోకి వచ్చాడు. వ్రజములో ఉన్న గోపకులు అందరూ కృష్ణుని రకరకాలుగా స్తుతించారు.

సందవ్రజములో ఇలా ఉండగా, ఒకరోజు మధురా సగరరాజైన కంసుని అంత:పురములోకి నారదుడు ప్రవేశించాడు. కంసుడు నారదుని సాదరంగా ఆహ్యానించి, అర్హ్హముపాద్యము ఇచ్చి సత్కలించాడు. ఉచితాసనము మీద కూర్చోపెట్టాడు. అప్పడు నారదుడు కంసునితో ఇలా అన్వాడు.

(కంసుడు అంటే ఎవరో తెలుసు కదా! మరలా ఒకసాల గుర్తు చేస్తాను. కంసుడు దేవకీదేవి అన్నగారు. కృష్ణునికి స్వయానా మేనమామ. విష్ణువు కంసుడిని చంపడానికి దేవకీదేవి అష్టమ గర్థంలో కృష్ణుడిగా అవతలంచాడు. ఈ విషయాన్ని ఆకాశ వాణి పలికితే, దేవకీదేవిని చంపబోయాడు కంసుడు. తరువాత పిల్లల మాల్వడి జలగింబి. కృష్ణుడు సందవ్రజానికి వచ్చాడు. యోగమాయ దేవకీదేవి వద్దకు చేలంబి. యోగమాయను కంసుడు చంపబోతే, ఆమె తన నిజరూపంతో కనపడి కంసుని చంపేవాడు పుట్టి పెరుగుతున్నాడు అని చెప్పింది. కంసునికి తనను చంపేవాడు ఎక్కడు పుట్టి పెరుగుతున్నాడో తెలియదు. అందుకని తనరాజ్యంలో పుట్టిన వాలనందలనీ చంపుతున్వాడు కంసుడు. ఇంక చదవండి.)

నారదుడు కంసుని చూచి ఇలా అన్నాడు. "కంసరాజా! నీకు ఒక రహస్యంచెబుతాను. జాగ్రత్తగా విను. దేవకీదేవికి ఎనిమిదవ గర్భంలో ఆడపిల్ల పుట్టిందని అన్నారు కదా! నిజానికి ఆ ఆడపిల్ల నందవ్రజములో ఉన్న నందుని భార్త, యాశోదకు పుట్టిన జుడ్డ. నీ చెల్లి దేవకీదేవికి ఎనిమిదవ గర్భంలో మగపిల్లవాడు పుట్టాడు. ఆ కుమారుడు ప్రస్తుతము నందవ్రజములో యశోదా నందుల ఇంట్లో కృష్ణుడు అనే పేరుతో పెరుగుతున్నాడు. నీకు ఇంకో విషయం కూడా చెబుతాను విను. దేవకీదేవికి ఏడవ గర్థం పోయిందని అన్నారు కదా! **ම** හිසට පත්යා. ධ්**න්** ප්රීධ් කිරිස්ත් රත්ර ප්රේ ස්ත් ක්රිය කිරීම සිති, వసుదేవుని మరొక భార్య రోహిణి గర్భంలో ప్రవేశపెట్టబడింది. అంటే దేవకీదేవి ఏడవ గర్ఖంలో పుట్టిన వాడు కూడా రోహిణి వద్ద బలరాముడు అనే పేరుతో పెరుగుతున్నాడు. ఇద౦తా వసుదేవునికి తెలుసు. నీవు చంపుతావు అని భయపడి వసుదేవుడు తనకు పుట్టిన ఏడు, ఎనిమిదవ కుమారులను రహస్యంగా నందుని ఇంటికి చే<u>ల్</u>ల, అక్కడ పెంచుతున్నాడు. అంటే దేవకీవసుదేవుల కుమారులు, బలరాముడు, కృష్ణుడు అనే పేర్లతో నందవ్రజములో నందుని ఇంట పెరుగుతున్నారు. నీవు పంపుతున్న రాక్షసుల నందలనీ ఈ బలరామకృష్ణులే చంపుతున్నారు. నీరాజ్యం అంతా ఎదురులేకుండా తిలగిన నీ అనుచరులు అందరూ ఆ నందవజములోనే ఎందుకు మరణిస్తారు. ఆలోచించు. ఉన్న విషయం చెప్పాను. తరువాత నీ ఇష్టం." అని చెప్పాడు నారదుడు.

తన వెనుక ఇంతటి కుట్ర జలగిందని తెలిసిన కంసుడు కోపంతోమండి పడ్డాడు. వెంటనే కత్తి తీసుకొని వసుదేవుని చంపడానికి బయులు దేరాడు. వెంటనే నారదుడు కంసుని చెయ్యిపట్టుకొని ఆపాడు.

"కంసరాణా! ఈ తొందరపాటే నీకు చేటుతెచ్చింది. ఇప్పడు నీవు వసుదేవుని చంపావనుకో. అక్కడ నందుడు, బలరామకృష్ణులు పాల పోతారు. నీ శత్రువులు బలరామ కృష్ణులు కానీ, వసుదేవుడు కాదు కదా! అందుకని వసుదేవుని చంపే కార్యక్రమం వద్దు." అని వాలంచాడు. కంసుని చావు కబురు చల్లగా చెప్పిన నారదుడు అక్కడినుండి వెళ్లిపోయాడు.

తన చావుకు కారకులైన వాలకి జన్హ్షనిచ్చినందుకు, దేవకీ వసుదేవులను కారాగారంలో బంభించాడు కంసుడు. బలరామ కృష్ణులను వెంటనే అంతమొందించాలనుకున్నాడు కంసుడు. ఆలస్యం చేయకుండా కేశి అనే రాక్షసుని పిలిచాడు. "నీవు వెంటనే నందవ్రజమునకుపోయి అక్కడ నందుని ఇంటిలో పెరుగుతున్న బలరాముడు, కృష్ణుడు అనే బాలురను చంపెయ్మి."అని ఆజ్ఞాపించాడు.

అంతటితో తృప్తి చెందలేదు కంసుడు. చాణూరుడు, ముష్టికుడు అనే మల్లయోధులను, శలుడు, తోషలకుడు అనే మంత్రులను, ఏనుగులను నడిపే మావటి వాండ్లను పిలిపించాడు. వాలితో ఇలా అన్నాడు. "బలరాముడు, కృష్ణడు అనే బాలురు మనకు శత్రువులు. వాలని మనం చంపాలి. నేను ఆ బాలకులను ఇక్కడు పిలిపిస్తున్నాను. ఓ చాణూరా! ముష్టికా! వారు రాగానే మీరు వాలతో మల్లయుద్ధము చేసి వాలని చంపేయాలి. దానికి తగిన ఏర్వాట్లు చేయండి. మల్లయుద్ధ పోటీలు ఏర్వాటు చేయండి. బలరామకృష్ణలను మల్లయుద్ధమునకు ఆహ్యానించండి. చంపండి." అనిఆదేశించాడు.

మావటి వాడు అయిన భద్రుని చూచి ఇలా అన్నాడు. "మల్లయోధుల నుండి వారు తప్పించుకుంటే నీవు వాలని చంపాలి. ఎలాగంటే......నీవు నీ దగ్గర ఉన్న మదపు టేనుగు కువలయాపీడమును ఆ మల్లయుద్ధము జలగే స్థలములో నిలుపు. వారు రాగానే నీ ఏనుగును వాలమీటికి ఉసిగొలిపి, ఆ ఇరువుల బాలురను. నీ ఏనుగు కాళ్లకిందపడేసి, తొక్కి, చంపించు.

మంత్రులారా! ఈ కార్యక్రమాలు జరగడానికి ఏదో కారణం ఉండాలి కదా! అందుకని రాబోయే చతుర్థని నాడు మధురలో ధనుర్యాగము జలిపించండి. ఈశ్వరుని పూజించండి. ఈశ్వరునికి ప్రీతిగా పశువులను బలి ఇవ్వండి. ఈ ధనుర్యాగము చూడటానికి నేను నంద్రవ్రజము వాలకి ఆహ్వానము పంపుతాను. వారందరూ వస్తారు. వాలతో పాటు బలరామ కృష్ణులు వస్తారు. అప్పడు వాలని చంపండి." అని ఆజ్ఞలను ఇచ్చాడు కంసుడు.

వారందరూ వెళ్లి పోయిన తరువాత కంసుడు యాదవులలో ప్రముఖుడైన అక్రూరుడిని పిలిపించాడు. అక్రూరుడు వచ్చి కంసుని ముందు చేతులు కట్టుకొని నిలబడ్డాడు. అక్రూరుని చూచి కంసుడు ఇలా అన్నాడు.

"అక్రూరుడా! నీవు నాకు మంచి స్నేహితుడవు. ఆ స్నేహధర్తంలో నాకు ఒక పని చేసిపెట్టు. మన భోజవంశంలో, వృష్టివంశములో, నిన్ను మించిన స్నేహితులు నాకు ఎవరున్నారు చెప్పు! నా మీద ప్రేమ అభిమానము చూపేవారు, నా మేలు గోరేవారు నీవు తష్ట వేరే ఎవరూ లేరు కదా! నీవు నావాడివి, నా అంతరంగికుడివి అని నమ్మి, నీ మీద ఒక పెద్దబాధ్యత పెడుతున్నాను. ఆ పని నీవు తష్ట వేరెవ్వరూ సక్రమంగా నిర్వల్డించలేరు అని నా నమ్మకం.

ఏమీ లేదు అక్రూరా! నీవు ఇఫ్మడు సందవ్రజమునకు వెళ్లాలి. రథం మీద వెళ్లు. సందవ్రజములో బలరాముడు, కృష్ణుడు అనే ఇద్దరు బాలురు ఉన్నారటా. వాలని మధులకు తీసుకొని రావాలి. అసలు విషయం నీకు తప్ప వేరే ఎవలకిచెప్పుకుంటాను. అదేమిటంటే... ఈ బాలురు ఇద్దరూ విష్ణు అంశలో నన్ను చంపడానికి పుట్టారు అని నారదుడు చెప్పాడు. వారు నన్ను చంపక ముందే నేను వాలని చంపుతాను. ముందు ఏనుగును ఉసిగొలుపుతాను. ఏనుగు వాలని తొక్కి చంపుతుంది. అక్కడ తప్పించుకుంటే. ఇద్దరు మల్లయోధులు వాలని మల్లయుద్ధంలో చంపుతారు. ఇటీ ప్రణాశక.

అక్రూరా! ఆ ఇద్దలినీ తీసుకొని వస్తే అనుమానం వస్తుంది. అందుకని నందుని, అతని పలివారమును ధనుర్వాగమునకు ఆహ్వాని౦చు. వాలని కానుకలు పట్టుకు రమ్మనిచెఫ్మ. వాలతో పాటు బలరాముడు, కృష్ణని కూడా తీసుకొని రా!

నీకు ఇంకో రహస్యం కూడా చెబుతాను. ఆ ఇద్దరు బాలురు నందుని కుమారులు కారు. వసుదేవుని కుమారులు. నేను వాలని చంపగానే, సహజంగా వసుదేవుడు, దేవకీదేవి, వృష్టివంశీయులు, భోజ, దాశార్డ్ల వంశమువారు వాలి బంధువులు, మిత్రులు ఏడుస్తారు. తిరగ బడతారు. వెంటనే వాలనందలనీ కూడా చంపేస్తాను. తరువాత నా తండ్రి అయిన ఉగ్రసేనుని, అతని తమ్ముడు దేవకుని వాల మిత్రులను అందలనీ చంపేస్తాను. అప్పడు నాకు ఎదురు చెప్పేవాళ్లు ఉండరు.

ఇంకా ఎవరైనా నా మీద తిరగబడితే, నా గురువుగారు జరాసంధుడు, నా మిత్రుడు బ్యవిదుడు, శంబరుడు, సరకుడు, బాణుడు మొదలగు రాజుల అండతో నాకు ఎదురు తిలగిన రాజులను సంహలిస్తాను. నా మార్గము నిష్కంటకం చేసుకుంటాను. ఈ భూమినంతా ఏకచ్ఛత్రాభిపత్యముగా పలిపాలిస్తాను. చూసావా! నీవు బలరామ కృష్ణులను మధురకు తీసుకురావడంతో నాకు ఎన్ని లాభాలు చేకూరుతాయో! నీ మిత్రుడైన నాకు మంచి జలగితే, నీకూ మంచి జలగినట్టే కదా! సువ్మ్మ నాకు ఈ పని చేసి పెడితే, నీకు ఉన్నతమైన పదవినిచ్చి గౌరవిస్తాను. కాబట్టి ధనుర్యాగము చూడటానికీ, మధురా నగరంలో పర్యటించడానికి అని చెప్పి సందుని, అతని పలివారమును, బలరామ కృష్ణులను వెంటనే మధురకు తీసుకొని వచ్చే బాధ్యతను నీకు అష్టగిస్తున్నాను." అని ఉన్న విషయాన్ని కుండబద్ధలు కొట్టినట్టు చెప్పాడు

కంసుడు. కంసుని మాటలను సావధానంగానిన్న అక్రూరుడు కంసునితో ఇలా అన్నాడు.

"కంస మహారాణా! బలరాముడు కృష్ణుని చేతిలో చావు తప్పించుకోడానికి మంచి పధకమే వేసావు. చాలా బాగుంది. నీ పథకం ఫలించినా, ఫలించకపోయినా, నీవు ఏమీ చింతించ వద్దు. ఎందుకంటే మనము ఒకటి తలిస్తే విభి మరొకటి తలుస్తుంది కదా! పనులు చేయడమే మన కర్తమ్మం. దానికి తగిన ఫలమును దైవం ఇస్తుంది. మానవుడు ఏమేమో ఊహించుకొని, ఏవేపో కార్యములు చేస్తుంటాడు. ఆ కార్యముల వలన ఒత్కోసాల సుఖం ఆనందం కలుగుతుంది. మరొకసాల అంతులేని దు:ఖం కలుగుతుంది. ఏది ఏమైనా కానీ, నీవు చెప్పావు కాబట్టి నీవు చెప్పిన పని నేను చేస్తాను. ఎలా జరగాలో అలా జరుగుతుంది." అని అన్నాడు అక్రూరుడు. ఆ ప్రకారంగా అక్రూరుని ఆదేశించిన కంసుడు తన అంత:పురమునకు వెళ్లపోయాడు." అని శుక మహల్న పలిక్షిత్ మహారాజుకు కంసుని అంతరంగాన్ని విపులీకలంచాడు.

> శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము ముప్టైఆరవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

# శ్రీమద్యాగవతము దశమస్కంధము ముప్లైప్ డవ అధ్వాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! కంసుడు పంపిన కేశి అనే రాక్షసుడు గోకులమునకు వెళ్లాడు. తాను రాక్షసుడిని, తనను ఎవరూ ఏమీ చెయ్యలేరు ఈ గోపకులను చీమలను నలిపినట్టు నలిపేస్తాను, అసలు ఇద్దరు చిన్న బాలురను చంపడానికి కంసమహారాజు నన్ను ఎందుకు పంపాడో ఏమో, అయినా ఏముంటిలే చిటికలో పనిముగించుకొని పోవచ్చు అనుకుంటూ వల్లమాలిన గర్యంతో గోకులంలోకి ప్రవేశించాడు.

కామరూపుడైన ఆ రాక్షసుడు గుర్రం రూపం ధరించాడు. పెద్దగా సకిరించాడు. తోకను పైకెత్తి గిట్టలతో నేలను తవ్వుతూ, ఈ కృష్ణుడు, బలరాముడు అనే బాలురు ఎక్కడ ఉన్నారా అని వెతుకుతూ గోకులం అంతా ఎగురుతూ గెంతుతున్నాడు. వీడెవరో రాక్షసుడు లాగున్నాడు వీడి సంగతి చూద్దాం అనుకుంటూ కృష్ణుడు వాడికి ఎదురు పోయి "నువ్వు వెదుకుతున్న కృష్ణుడు నేనే. ఏం చేస్తావు" అన్నట్టు భీమాగా వాడికి ఎదురుగా నిలబడ్డాడు.

లడ్ములాగా పొలకాడురా కుర్రాడు అనుకుంటూ కేశి కృష్ణుని మీబికి పరుగెత్తాడు. వెనక్కు తిలగి తన వెనకకాళ్లతో కృష్ణుని ఒక తాపు తన్నాడు. కృష్ణుడు పక్కకు తిలగి తప్పించుకున్నాడు. కాని తనను తన్నడానికి ఎత్తిన వాడి రెండు వెనక కాళ్లను రెండు చేతులతో పట్టుకున్నాడు. గాలిలోకి లేపాడు. గిరా గిరా తిప్పాడు. నేలకేసి బాదాడు. మరలా పైకెత్తి గిరా గిరా తిప్పి దూరంగా విసిలవేసాడు.

కేశికి బిమ్మతిలగింది. బీడు సామాన్యుడు కాడు. బీడికి తన ప్రతాపం చూపించాల్సిందే అనుకున్నాడు కేసి. కిందపడ్డవాడు లేచి నిలబడ్డాడు. మరలా గిట్టలతో నేలను తన్నాడు. నోరు తెలచి హా అని అరుస్తూ కృష్ణుని మీదికి పరుగెత్తాడు. ఈసాల కృష్ణుడు, నోరు తెరుచుకొని వేగంగా తన మీదికి వస్తున్న కేశి నోట్లోకి తన ఎడమ చేతిని దోపాడు. దొలకాడు కదా అని కృష్ణుని ఎడమ చేతిని తన పళ్లతో కరా కరా నములుదామనుకున్నాడు కేసి. కాని కృష్ణుని చేయి మండుతున్న ఇనపగుండులాగా వాడి నోటిని కాలుస్తూ ఉంది. ఆ దెబ్బకు వాటి నోట్లోని పళ్లు రాలి కిందపడ్డాయి.

కృష్ణడు తన చేతిని బాగా పెంచాడు. కేసి నోరు పగిలిపోయేటట్టు ఉంది. నోటినిండా కృష్ణడు చేయి ఉండటం వలన, కేశికి ఊపిల ఆడటం లేదు. అటు ఇటు కొట్టుకుంటున్నాడు. వాడి ఒళ్లంతా చెమటతో తడిసిపోయింది. కృష్ణడి చేయి తీస్తేగానీ వాడికి ఊపిల ఆడదు. కృష్ణడు తియ్యడు. కేశి కనుగుడ్లు తేలేసాడు. గీలా గీలా కొట్టుకుంటూ కిందపడి పోయాడు. వాడి ప్రాణాలు గాలిలో కలిసిపోయాయి.

కిందపడ్డ కేసి నోట్లో నుండి కృష్ణుడు తన చేతిని బయటకు లాగాడు. చేతులు దులుపుకుంటూ ఏమీ ఎరగ నట్టు అక్కడి నుండి వెళ్లిపోయాడు. ఇదంతా అదృశ్వరూపంలో ఉండి గమనిస్తున్న నారదుడు కృష్ణుని వద్దకు వచ్చి ఆయనను ఈ ప్రకారంగా "కృష్ణి! యోగేశా! జగటేశ్వరా! వాసుదేవా! ప్రభో! నీకు సమస్కారము. నీవు పరమాత్త స్వరూపుడవు. అందల హృదయాలలో అత్తస్వరూపుడుగా వెలుగుతున్నావు. నీవు మానవుల బుబ్ధికి, వాక్కుకు, మనసుకు అందవు. నీవు సర్వసాక్షివి. జగత్తును శాసించేవాడివి. మహాపురుషుడవు. ఈశ్వరుడవు. సత్వ,రజస్తమోగుణములు నీ మాయ చేత సృష్టించ బడ్డాయి. ఆ గుణములతో కూడిన ఈ అనంత సృష్టి స్థితి లయము అనే కార్యములను అవలీలగా చేస్తున్నావు. నీవు ఏదైనా సంకల్టిస్తే అబి జలిగి తీరుతుంబి. ఎందుకంటే నీవు సర్వశక్తిమంతుడవు. అట్టినీవు, మానవలోకంలో పెలగిపోయిన పాపములను ప్రక్షాళన చేసి, ధర్తమును స్థాపించడానికి, దుష్టనిక్షణ, నిష్ట రక్షణ చేయడానికి మానవ రూపంలో అవతలంచావు.

ఇఫ్ఫడు నీవు చంపిన కేశి సామాన్కుడు కాదు. వాడు ఇప్పటిదాకా దేవతలను కేవలం తన అరుపులతోనే భయపెట్టేవాడు. వాడి అరుపులకు దేవతలు గడగడవణికిపోయేవారు. అట్టి కేశిని నీవు అవలీలగా ఏ మాత్రం శ్రమలేకుండా సంహలంచావు. వీడితో నీ శత్రునాశనం మొదలయింది. చాణూరుడు, ముష్టికుడు, కువలయాపీడము, కంసుడు నీ చేతిలో మరణించడం త్వరలోనే చూడగలను.

ఆహా! పరమాత్తా! నీ దయ వలన నాకు భవిష్యత్తు గోచరమౌతూ ఉంది. కంస వధ తరువాత నీవు శంఖుడు, యవనుడు, ముర, నరకుడు మొదలగు రాక్షసులను సంహలస్తావు. పాలజాత వృక్షమును బివి నుండి భువికి తీసుకొని వస్తావు. ఇంద్రుడి గర్యము అణుస్తావు. క్షత్రియ కన్యలను వివాహం చేసుకుంటావు. ద్యారకలో నృగమహారాజును శాపవిముక్తుడిని చేస్తావు. శ్యమంతక మణితో సహా జాంబవతిని వివాహం చేసుకుంటావు. చనిపోయిన బ్రాహ్హణ బాలకుని యమలోకం నుండి తిలగి తీసుకొని వస్తావు. పౌండ్రకుని, దంతవక్త్తుని చంపుతావు. రాజసూయ యాగ సందర్భంలో నిన్ను అకారణంగా దూషించిన శిశుపాలుని నీ చక్రంతో వథిస్తావు. ఈ అవతారములో నీవు చేసే లీలలు అన్నీ నేను కళ్లారా చూడగలను. నీ కథలను కవులు వివిధరూపములతో కీల్తిస్తుంటారు.

పాపభూయిష్టమైన రాజకులమును నాశనం చేయడానికి కురుక్షేత్ర మహా సంగ్రామమునకు బీజం వేస్తావు. నరుడైన అర్జునునికి సారథిగా ఉండి కురుక్షేత్రమును స్వయంగా నడిపిస్తావు. నీవు ప్ ఆయుధము ధలించకుండా, 18 అక్షైాహిణుల సైన్యమును వాలలో వారు కొట్టుకొని చచ్టేట్టు చేస్తావు. నీ ఈ కీలలన్నీ చూచే భాగ్యము నాకు కలగబోతోంది. నీవు విశుద్ధమైన విజ్ఞాన స్వరూపుడవు. నీవు పేమే చేయకుండానే కేవలం నీ సంకల్మం చేతనే అన్ని కార్యములు జలిపిస్తుంటావు. నీవు పేది కోలతే అది జలిగి తీరుతుంది. మూడుగుణములతో నిండిన ఈ జగత్తు నీ కనుసన్నలలో నడుస్తూ ఉంది. అట్టి నిన్ను నేను శరణువేడుతున్నాను.

ఓ దేవా! నీవు సర్వస్వతంత్రుడవు. నీవు అన్ని కర్త్తలు చేస్తుంటావు. కాని ఆ కర్త్తఫలములు నీకు అంటవు. వైకుంఠము కైలాసము సత్యలోకము అన్నీ నీవు కల్పించినవే! నీవు నిరాకారుడవు అయినా ధర్మసంస్థాపన కొరకు మానవుల మధ్య మానవుడిగా అవతలంచావు. యదు వంశము, సాత్వత వంశము, వృష్ణి వంశములను ఉద్ధలంచావు. అట్టి నీకు నమస్కారము." అని నారదుడు కృష్ణని స్తుతించాడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! కేశి అనే రాక్షసుని సంహలంచిన కృష్ణని చూడగానే నారదుడు పరమానందంతో ఈ విధంగా స్తుతించి, లోక సంచారమునకు వెళ్లపోయాడు. కృష్ణడు ఏమీ తెలియనట్టు గోవులను తోలుకొని వాటిని మేపడానికి గోప బాలురతో సహా అడవిలోకి వెళ్లాడు. తన తోటి గోపబాలురతో ఆడుకుంటున్నాడు. పాడుకుంటున్నాడు. నృత్యం చేస్తున్నాడు. అల్లలి చేస్తున్నాడు.

కేసి మీద సమ్మకం లేని కంసుడు కృష్ణుడిని చంపడానికి మయుడి కుమారుడైన ప్రోముడు అనే దానవుని కూడా పంపాడు. వాడు కృష్ణుని వెతుక్కుంటూ అడవిలోకి వచ్చాడు. ఆ సమయంలో కృష్ణుడు, గోపబాలురు, దొంగను పట్టుకోవడం ఆట ఆడుకకుంటున్నారు. కొంత మంచి గోపబాలురు మేకలను దొంగిలించే దొంగలుగానూ, మలి కొందరు మేకలు గానూ, మిగిలిన వాళ్లు వాళ్లను పట్టుకునేవారు గానూ ఆడుకుంటున్నారు.

ఈ వ్యోముడు కూడా మేక వేషంలో వాలతో కలిసిపోయాడు. వాలతో ఆడుకుంటున్నట్టే ఆడుకుంటూ దూరంగా పాలపోయాడు. ఆ మేకను తరుముకుంటూ గోప బాలురు కూడా పరుగెత్తారు. ఆ దైత్యుడు గోపబాలురను అందలకీ ఒక కొండ గుహలోకి తీసుకెళ్ల బంధించాడు. రాతితో గుహ ద్వారము మూసివేసాడు. కృష్ణుని వద్ద కేవలము నలుగురు బాలురు మాత్రము ఆడుకుంటున్నారు.

కృష్ణడికి అనుమానం వచ్చింది. తమలోకి వచ్చిన ఆ తోడేలు వంటి మేకను చూచాడు. ఇది రాక్షసుల పని అనుకున్నాడు. మేక రూపంలో ఉన్న రాక్షసుని పీక పట్టుకున్నాడు. కృష్ణని పట్టు విడిపించుకోడానికి ఆ రాక్షసుడు గిలా గిలా కొట్టుకుంటున్నాడు. వాడి శలీరం అంతకంతకూ బలహీనమై పోతూ ఉంది. కృష్ణడి పట్టు విడిపించుకోలేక పోతున్నాడు. కృష్ణడు ఆ రాక్షసుని ఒంటి చేత్తో పైకెత్తి నేలకేసి మోదసాగాడు. ఆ దెబ్బలకు తట్టుకోలేక ఆ రాక్షసుడు రక్తం కక్కుకొని మరణించాడు.

వాడిని అక్కడే వబిలేసి గోపబాలురు బంధించపడ్డ గుహ వద్దకు వెళ్లాడు కృష్ణుడు. గుహకు అడ్డం పెట్టిన బండరాతిని తొలగించి గోపబాలురను బంధవిముక్తులనుచేసాడు. అందరూ కలిసి ఆవులను తోలుకుంటూ సాయంత్రానికి సందవ్రజమునకు చేరుకున్నారు." అని ను కుడు పలీక్షిత్ మహారాజుకు కృష్ణుడు కేశిని, వ్యోముడిని వధించడం గులించి చెప్పాడు.

<del>త్ర</del>ీమద్<del>ట</del>ాగవతము

దశమస్కంధము ముప్పది ఏడవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

# శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము ముప్పబి ఎనిమిదవ అధ్యాయము.

0

శుక యోగీంద్రుడు పలీక్షిత్ మహారాజుతో అక్రూరుడు నందవ్రజమునకు వెళ్లన విషయాన్ని వివలంచాడు.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! కంసుని ఆదేశము మేరకు అక్రూరుడు రథం మీద గోకులమునకు వెళుతున్నాడు. అక్రూరుడికి శ్రీకృష్ణడు అంటే అపలమితమైన భక్తి. ఆయన తన మనసులో ఎల్లఫ్ళడూ కృష్ణని గులంచి ఆలోచిస్తుంటాడు. ఇఫ్ళడూ అక్రూరుని మనసు కృష్ణని మీదనే లగ్నం అయి ఉంది. ఆయన తనలో తాను ఇలా అనుకుంటున్నాడు.

"ఆహా! నేను పూర్వ జన్మతో ఎన్ని మంచి పనులు చేసానో! ఎంత పుణ్యం మూటగట్టుకున్నానో! పేమి తపస్సు చేసానో! ఎన్ని దాన ధర్తాలు చేసానో! ఈనాడు నాకు అయాచితంగా శ్రీకృష్ణ పరమాత్త్య దర్శనం కలుగబోతోంది. ఎల్లప్పడూ ప్రాపంచిక విషయములలో, విషయ వాంఛలలో మునిగితేలే అధముడికి వేదము చదవడానికి, అధ్యయనం చేయడానికి అవకాశం లేనట్లు, నాకు కూడా ఈ జన్మలో కృష్ణదర్శనం కావడానికి అసలు అవకాశమే లేదు అని అనుకున్నాను. కంసుని దురాలోచన వలన నాకు కృష్ణదర్శన భాగ్యం సిద్ధించింది.

ఎన్వో గడ్డి పరకలు ప్రవాహంలో కొట్టుకుపోతుంటే అందులో ఒక గడ్డిపోచ గట్టుకు చేలినట్టు, అలాగే ఈ కర్త్రప్రవాహంలో కొట్టుకుబోయే మానవులలో, నావంటి వాడు ఒక్కడైనా కృష్ణసందర్శన భాగ్యంతో ఈ సంసార సాగరాన్ని దాటగలడు కదా! ఈ రోజుతో నేను చేసిన పాపములు అన్నీ నచించిపోయాయి. నేను పుట్టినందుకు నా జన్మ సార్ధకం అయింది. నేడు నాకు శ్రీకృష్ణపరమాత్త పాదపద్తములను సేవించే భాగ్యం కలుగబోతోంది.

ఇదంతా తలచుకుంటేనే ఆశ్చర్యం వేస్తోంది. కంసుడు పరమ దుర్మార్గుడు. దుష్టుడు. కృష్ణుని చంపడానికి ప్రయత్నించాడు. కృష్ణుడికి ఈ విషయం చెప్పడానికి నన్నుపంపించాడు. అది నాకు మహోపకారంగా పలణమించింది. ఈ కారణంగా నైనా కలలో కూడా ఊహించని కృష్ణదర్శనభాగ్యం లభించబోతోంది. శ్రీకృష్ణపరమాత్త్మ పొదపద్ధములు అంతులేని ఐశ్వర్యములకు ఆలవాలమని బ్రహ్హాది దేవతలు, పరమసాభాగ్యప్రదమని లక్ష్మీడేవి, సకలపురుషార్థపధములని మునులు, ఎంతో దయగలవి అని గోకులంలో ఉన్నగోపకులు, అంటూ ఉంటారు. ఆ కారణం చేతనో వ్రజములోని గోపకాంతలు కృష్ణుని పాదపద్ధములను సేవిస్తుంటారు.

ఆహా! ఆ కృష్ణుని పద్తము వంటి ముఖము, ఆ ముక్కు, ఎఫ్ఫడూ చిరునవ్వులు చిందించే ఆ పెదవులు, తామరరేకుల వంటికళ్లు, ముఖంమీద పడే ముంగురులు, ఎంత సేపు చూచినా తనివి తీరదు కదా! నాకు అన్నీ శుభశకునములే గోచలస్తున్నాయి. నా కోలక తీరే సమయం ఆసన్నం కాబోతోంది. దుష్టశిక్షణ, శిష్ట రక్షణ కొరకు మానవుడిగా ఈ భూమి మీద అవతలంచిన ఆ పరమాత్త దర్శనం నాకు లభించబోతోంది. నాకు నేత్రానందము కలగబోతోంది.

నిజానికి ప్రతి కార్యానికి, కారణానికి తానే మూలము అయినా ఏ మాత్రము అహంకారము లేని వాడు. తన యొక్క చిచ్ఛక్తి ప్రభావంతో మానవులలోని అజ్ఞానమును పోగొట్టి జ్ఞానమును కలుగచేస్తాడు. ఈ దేహములో ఉండే ప్రాణములు, ఇంట్రియములు, బుద్ధుల రూపంలో ప్రతి దేహంలో ఆత్త్వస్వరూపంగా వెలుగుతున్నాడు. ఎవరు ఏ రూపంలో కోరుకుంటే ఆ రూపంలో వాలకి సాక్షాత్కలిస్తాడు. సాత్వత వంశమును ఉద్ధలించుటకు ఆ వంశములో అవతలించాడు. సందవ్రజములో ఉండే గోపకులను, గోపకాంతలకు సంతోషాన్ని కలుగచేస్తున్నాడు. అటువంటి శ్రీకృష్ణుని కీల్తని దేవతలు ఎల్లప్పుడూ గానం చేస్తుంటారు.

సాధుజనులకు ఆశ్రయం ఇచ్చేవాడు, లోకానికే గురువు అయిన వాడు, మూడులోకములలో కెల్లా అందగాడు, తన చూపులతోటే ఎదుటి వాలమనస్సులను సంతోషంతో నింపేవాడు, సకలైశ్వర్యములను ఆలవాలమైన లక్ష్మీదేవిని తనవక్షస్థలములో నిలుపుకున్నవాడు, సాక్షాత్తు శ్రీహల అవతారమైన కృష్ణుని నేను ఈ నాడు దర్శించబోతున్నాను.

ఎవల దర్శన మాత్రం చేతనే ఎంతటివారైన తమ తమ వాహనముల నుండి బిగి, వాల పాదపద్తములకు ప్రణమిల్లుతారో, ఆ బలరామ కృష్ణుల పాదములను నేను సేవించబోతున్నాను. వారే కాదు, వాలి సాన్నిధ్యంలో ప్రతిరోజూ పునీతులవుతున్న గోపబాలుర పాదములకు కూడా నమస్కలిస్తాను. తన పాదములకు నమస్కలస్తున్న నా తలమీద కృష్ణుడు తన చేతులు పెట్టి ఆశీర్వబిస్తాడు.

పెదో ఇదంతా ఆలోచిస్తున్నాను కానీ, ఇప్పుడు నేను కంసుని దూతగా కృష్ణుని వద్దకు వెళుతున్నాను. కంసుడు దుర్తార్గుడు. నేను కూడా అటువంటిదుర్తార్గుడను అని భావించి కృష్ణుడు నన్ను ద్వేషించడుకదా! అలా ఎన్నటికీ జరగదు. ఎందుకంటే కృష్ణుడు సర్వాంతర్తామి. అందలి మనసులలో ఉన్న ఆలోచనలను పసిగట్ట గల నేర్వలి. నా మనసులో ఉన్న కృష్ణభక్తిని తెలుసుకోలేడా! నన్ను తప్పకుండా ఆదలిస్తాడు.

కృష్ణుని చూడగానే నేను వంగి ఆయన పాదములకు నమస్కలస్తాను. చేతులు జోడించి నిలబడతాను. ఆయన చిరునవ్యుతో నన్ను తన దయగల కనులతో చూస్తాడు. ఆయన చూపులు నా మీద ప్రసలంచగానే నేను సర్వపాపముల నుండి విముక్తుడను అవుతాను. నాలో ఉన్న సమస్త భయములు తొలగి పోతాయి. నేను పరమానంద భలతుడను అవుతాను. తరువాత కృష్ణుడు నన్ను తన చేతులు చాచి నన్ను కౌగలించుకుంటాడు. కృష్ణుని దేహము స్వల్మంచిన నా దేహము పరమ పవిత్రమౌతుంది. నా కర్తబంధనములు అన్నీ తొలగి పోతాయి.

తన కౌగిలిలో ఒబిగిపోయిన నన్ను కృష్ణుడు "అక్రూరా! నా కోసం వచ్చావా!" అని ప్రేమగా పిలుస్తాడు. ఆ పిలుపుతో నా జన్హ సార్థకం అవుతుంది. శ్రీకృష్ణుని ఆలింగన సౌభాగ్యము పాందని వాడిజన్హ ఎందుకు? వృధా! శ్రీకృష్ణునికి ఒకరు ఇష్టుడు అని కానీ, మరొకడు అయిష్టుడు అని కానీ లేరు. ఆయన దృష్టిలో అందరూ సమానమే. ఎవరు ఏ లీతిగా ప్రాల్థిస్తే వాలకి ఆయాఫలములను ప్రసాదిస్తుంటాడు. ఎవరెవరు ఏ యే రూపుములతో కొలిస్తే వాల ఆయా రూపములతో సాక్షాత్కలిస్తాడు.

నేసు రావడం చూచి బలరాముడు కూడా నా దగ్గరగా వస్తాడు. నేసు ఆయనకు చేతులు జోడించి నమస్కలిస్తాను. ఆయన కూడా చిరునవ్వుతో నన్ను ఆలించనం చేసుకుంటాడు. నన్ను తగులీతిగా సత్కలిస్తాడు. తరువాత నా యోగక్షేమములు, తన తల్లి తండ్రులైన దేవకీ వసుదేవుల యోగక్షేమముల గులించి అడుగుతాడు."

ఈ ప్రకారంగా అక్రూరుడు తనలో తాను ఆలోచిస్తూ రథం మీద మధుర నుండి నందవ్రజమునకు వెళుతున్నాడు. అఫ్ఫడు సాయంత్రం అయింది. అక్రూరుని రథము నందవ్రజము చేరుకుంది. గోశాలలో ఉన్న కృష్ణని చూచాడు అక్రూరుడు. అక్రూరుని దృష్టి కృష్ణని పాదాల మీద పడింది. ఒక్కసాలగా కృష్ణని పాదములను చూచిన అక్రూరునికి ఒళ్లు పులకలంచింది. మనసు అదుపు తప్పింది. శలీరం గగుర్వాటు చెందింది. కళ్ల నుండి కన్నీళ్లు కారుతున్నాయి.

వెంటనే అక్రూరుడు రథం బగాడు. కాళ్లు తడబడుతుంటే కృష్ణుని వద్దకు వచ్చాడు. శలీరం స్వాథీనంలో లేకపోవడం వలన కింద పడుతున్నాడు. పైకి లేస్తున్నాడు. "ఆహా! ఇవేనా నా ప్రభువు పాదములు." అంటూ కృష్ణుని పాదాల మీద పడ్డాడు. ఆ సమయంలో కృష్ణుడు బలరాముడు గోవుల పాలు పితుకుతున్నారు. అక్రూరుడు పరుగు పరుగున బలరామ కృష్ణుల వద్దకు వెళ్లాడు. వాల కాళ్ల మీద సాష్టింగ పడ్డాడు. "నేను అక్రూరుడను మీకు నమస్కలస్తున్నాను." అని నమస్కలంచాడు. కృష్ణుడు అక్రూరుని బుజములు పట్టుకొని పైకి లేవనెత్తి ఆయనను గట్టిగా కౌగరించుకున్నాడు. తరువాత బలరాముడు కూడా అక్రూరుని కౌగరించుకున్నాడు. బలరామ కృష్ణులు అక్రూరుని చెల ఒక పక్క పటుకొని తమ ఇంటిలోనికి తీసుకొని వెళ్లారు. కాళ్లు కడుక్కోడానికి నీళ్లు ఇచ్చి ఉచిత ఆసనము ఇచ్చి సత్కలంచారు. ఒక ఆవును తీసుకొని వచ్చి అక్రూరునికి ఇచ్చారు. బలరామ కృష్ణులు కింద కూర్చుని అక్రూరుని పాదములు పత్తుతున్నారు.

తరువాత సందుడు, బలరామ కృష్ణులు అక్రూరునికి భోజనము వడ్డించారు. భోజనము చేసిన తరువాత తాంబూలము ఇచ్చి అక్రూరుని సుఖమైన ఆసనము మీద కూర్చోబెట్టారు. ఆయనకు గంధము, పుష్టములు ఇచ్చి సత్కలించారు.

నందుడు అక్రూరుని పక్కనే కూర్చుని ఆయనకు విసన కర్రతో విసురుతూ ఈ విధంగా అడిగాడు.

"అక్రూరా! మధురలో అందరూ క్షేమమే కదా! క్రూరుడైన కంసుని పాలనలో మీ వంటి ధర్మాత్త్తులు ఎలా జీవిస్తున్నారు? కేవలము తనను తాను రక్షించుకోడానికి, తన సోదల కుమారులను ఏమాత్రము దయాదాక్షిణ్యములు లేకుండా సంహలించిన ఆ క్రూరుని పంచన మీకు శుభం ఎలా జరుగుతుందని ఊహించగలను." అని నందుడు అక్రూరుని క్షేమసమాచారములు అడిగి తెలుసుకుంటున్నాడు." అని శుకుడు పలీక్షిత్ మహారాజుకు భాగవత కథను వినిపిస్తున్నాడు.

### <del>త్ర</del>ీమద్మాగవతము

దశమస్కంధము ముప్పది ఎనిమిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము ముప్పబి తొమ్మిదవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! నందుడు అడిగిన తరువాత కృష్ణుడు అక్రూరునితో ఇలా అన్నాడు.

" మహాశయా! తమల ప్రయాణము బాగా జలగిందా! మీరు క్షేమంగా ప్రయాణము సాగించారా! మధురలో మా బంధువులు క్షేమంగా ఉన్నారా! మా మిత్రులు సుఖంగా ఉన్నారా! అయినా ఇలా అడగడం నా పారపాటు. మా వంశమునకు రాచపుండులా పలణమించిన నా మేనమామ కంసుడు క్షేమంగా ఉండగా మీరు క్షేమంగా ఎలా ఉండగలరు? మా గులించి మా తల్లితండ్రులు చెరసాలలో మగ్గుతున్నారు. నా అన్నలను పసికూనలుగా ఉండగానే కంసుడు నిర్దాక్షిణ్యంగా చంపాడు. ఇన్నాళ్లు మా బంధువులు ఎవరన్నా కనపడతారా అని ఎదురుచూస్తున్న మాకు నీవు కనపడటం పండుగ లాంటిబి. ఇంతకూ తమరు ఇక్కడకు రావడానికి కారణం తెలుపగలరా!" అని అడిగాడు.

ఆ మాటలు విన్న అక్రూరుడు, కంసుని వద్దకు నారదుడు రావడం, బలరామకృష్ణలు నందవ్రజంలో పెరగడం, వాలిని చంపడానికి కంసుడు ప్రయత్వాలు చేయడం గులించి కంసుడు తనతో పలికిన పలుకులు యథాతథంగా చెప్పాడు. "ఆ కారణం చేత నిన్ను బలరాముని మధురకు వెంటనే తీసుకొని రమ్మని కంసుడు నా ద్వారా మీకు సందేశము పంపించాడు." అని ముగించాడు.

కృష్ణుడు తన తండ్రి నందుని పిలిచి కంసుని ఆదేశమును వినిపించాడు. అందరూ మధురకు పావలెనని నిశ్చయించుకున్నారు. నందుడు ఊలి పెద్దలను పిలిపించాడు. బండ్లు కట్టమన్నాడు. పాలు పెరుగు వెన్న నెయ్యి కుండలలో సిద్ధం చేయమన్నాడు. మంచి మంచి వస్త్రములను సిద్ధం చేయమన్నాడు.

"మనమంతా రేపు ఉదయమే బయలుదేల మధురకు వెళ్లాలి. కంస మహారాజు ఒక యజ్ఞము చేస్తున్నాడు. మనమందరము ఆ యజ్ఞం చూడటానికి వెళుతున్నాము. కంస మహారాజుకు మనము తీసుకొని వెళుతున్న కానుకలను సమల్వంచాలి. మనతో పాటు మన గ్రామస్థులు కూడా మనతో వస్తున్నారు." అని అన్నాడు సందుడు.

. మధుర నుండి ఎవరో అక్రూరుడు అనే వాడు వచ్చాడు. కృష్ణుని మధురకు తీసుకొని వెళుతున్నాడు అనే వార్త నందవ్రజము అంతా క్షణాల్లో పాకి పోయింది. ఈ వార్త విని గోపికలు గోపకాంతలు చింతాక్రాంతులయ్యారు. వాలి ముఖములు వాడిపోయాయి. ఎక్కడ ఉన్న వారు అక్కడే కూలబడిపోయారు. ఎవలికీ ఒంటి మీద స్థృహ లేదు. కృష్ణుడి మాటలు, కృష్ణుడి శృంగార చేష్టలు తలచుకుంటూ వాలిలో వారు మోహపరవశులౌతున్నారు.

శ్రీకృష్ణుని మీదనే తమ ప్రాణములను నిలుపుకున్న గోపికలు కృష్ణుడి నడకను, ఆయన మధురమైన మాటలను, ఆయన చిరునవ్వును, ఆయన ప్రేమతో కూడిన చూపులను, ఆయన చేసిన పనులను తలచుకుంటూ కన్నీరు కారుస్తూ విరహబాధను అనుభవిస్తున్నారు. మలి కొందరు గోపికలు తమలో తాము ఇలా అనుకుంటున్నారు.

"ఆహా! ఈ బ్రహ్హదేవుడికి మా మీద దయ ఉన్నట్టు లేదు. ప్రాణుల మధ్య అంతలోనే స్నేహమును, ప్రేమను కలుగచేస్తాడు. ఆ స్నేహమును ప్రేమను పూల్తగా ఆస్వాదించక ముందే, విడబీస్తాడు. అంతా చిన్న పిల్లవాడే మాటిలి అర్థం లేని పనులు చేస్తుంటాడు. అందమైన చెక్కిళ్లతోనూ, నుదుటి మీద జీరాడే నల్లని ముంగురులతోనూ, ఆహ్లాదాన్ని కలిగించే చిరునవ్వుతోనూ, ఉన్న కృష్ణుని ముఖపద్తమును మాకు ఒక సాల చూపించి అంతలోనే మాయం చేస్తున్నావు. ఇది నీకు ధర్తమా బ్రహ్హదేవా!

ఆహా! బ్రహ్త్త దేవా! కృష్ణుని ఎంత అందంగా సృష్టించావయ్యా! నీవు సృష్టించిన అందమైన కృష్ణుని అందచందాలను తనివిటీరా ఈ కళ్లతో ఆస్వాబిస్తుంటే, అమితమైన క్రూరత్వంతో అక్రూరుడి రూపంలో వచ్చి కృష్ణుని మాకు దూరం చేస్తావా! ఇదేమన్నా న్యాయంగా ఉందా! " అని బ్రహ్హాదేవుని తిట్టుకుంటున్నారు గోపికలు. ఇంకా కొంతమంది గోప కాంతలు వాలలో వారు ఇలా అనుకుంటున్నారు.

"మన సంగతి అటుండనీ! మధురానగరంలో ఉండే అందమైన అమ్మాయిలకు రేపటి నుండి ప్రతిరోజూ సుప్రభాతమే కదా! ఇన్వాళ్లు వారు నోచిన నోములు, పాంటన బ్రాహ్మణుల ఆశీర్వాదములు ఫలించినట్టున్నాయి. నేటి నుండి మధురా నగరములో ఉన్న స్త్రీలందరూ కృష్ణుని అందాలను తమ కళ్లతో జుర్రుకుంటారు అనుకుంటాను. అవునే! నాకు తెలియక అడుగుతాను. మనమా పల్లెపడుచులము. వారా నగర వాసులు. కృష్ణుడు ఒక సాలి ఆ నగర వాసుల అందచందాలు, హెందులు, వగలు చూచిన తరువాత మన ముఖాలు చూస్తాడంటావా!" అని మరొక గోపిక పలికింది.

"అవునే! అబీ నిజమే! మధురలో దాశార్హ్మలు, భోజులు, అంధకులు, వృష్ణులు, సాత్వతులు, ఇంకా ఇతర జాతుల వాళ్లు, మధురా నగర వాసులందరూ కృష్ణుని దర్శన భాగ్వము పాందబోతున్నారు. వాల అదృష్టము ఏమని చెప్మాలి? ఇంకమీదట వాలకి ప్రతిరోజూ కృష్ణుడు కనువిందు చేస్తుంటాడు." అని పలికింబి మరొక గోపిక.

గోపికలందలకీ కృష్ణుడిని తమ నుండి దూరంగా తీసుకొని పోతున్న అక్రూరుడిమీద కోపం వచ్చింది. "క్రూరాత్తుడైన వీడికి అక్రూరుడు అనిపేరు ఎవరు పెట్టారే! కనీసం కృష్ణుడు మన దగ్గరకు వచ్చి మనలను ఓదార్చే సమయం కూడా ఇవ్వకుండా కృష్ణని మన వద్దనుండి మధురకు తీసుకొని పోతున్నాడు. ఒసేవ్! చూడండే! కృష్ణుడు రథం ఎక్కుతున్నాడే! మనవాళ్లకేం పుట్టిందే! వాళ్లు కూడా కృష్ణునితో కూడా రథం ఎక్కుతున్నారు. అంటే ఊరంతా కట్టకట్టుకొని మధురకు వెళుతున్నారా! పోనీ ఈ ముసలి వాళ్లయినా కృష్ణుని ఆపవచ్చు కదా! వారు కూడా ఆనందంగా చూస్తూ నిలబడి ఉన్నారు. ఏమే! ఈ సమయంలో దేవుడు ఏదైనా ఆటంకము సృష్టించి కృష్ణుని ప్రయాణము ఆపవచ్చు కదా! అయినా మనకంత అదృష్టమా!" అని తలొక విధంగా మాట్లాడుకుంటూ నిట్మార్వులు విడుస్తున్నారు.

ఇంతలో మరొక సాహస వనిత ముందుకు వచ్చి ఇలా అంది. "ఎవరో ఎందుకే! మనమే వెళదాం పదండి. కృష్ణుని మధురకు వెళ్లకుండా ఆపుదాము. అసలు కృష్ణుడిని మన నుండి విడబీయడానికి వీళ్లెవరు! కనుక్కుందాం పదండి. ఆ యాదవులు, పెద్దవాళ్లు, ముసలి వాళ్లు మనల్వేం చేస్తారు. కృష్ణుని విడిచి మేము క్షణకాలం కూడా ఉండలేము అని కుండబద్దలుకొట్టినట్టు చెబుదాము. మనకేం భయం. ఏం చేస్తారు. చంపుతారు. అంతేగా. కృష్ణుడే మనలను విడిచి వెళు తుంటే, ఇంక ఈ శలీరంలో ప్రాణాలు ఉన్నా లేకున్నా ఒకటే కదా! పదండి వెళదాం." అని సాహసంతో ముందుకు దూకింది.

ఇంతలో మరొక విరహిణి ఇలా పలికింది. "అబ్జా ఉండండే మీ మాటలు మీరూను. ఆ కృష్ణుని మందహాసము, ఆయన క్రీగంటిచూపులు, ఆలింగనములు, రాసలీలలలో మనం గంటలు క్షణాల్లా గడిపిన రాత్రులు, అవన్నీ గుర్తుకు వస్తుంటే ఏడుపాస్తోందే! ఈ కృష్ణవియోగాన్ని ఎలా తట్టుకోవాలో అర్థం కావడం లేదే!" అంటూ మరొక గోపిక వాపోయింది. "అవునే! సంధ్యవేళలో మురఇ వాయిస్తూ గోవులను తోలుకుంటూ వస్తున్న కృష్ణుని ముఖార విందము ఎన్ని రోజులు చూచినా తనివితీరదే. రేపటి నుండి ఎవల ముఖం చూస్తాము. కృష్ణుడు వ్రజంలో లేకుండా ఎలా బతకాలో తెలియడం లేదే!" అంటూ తన కళ్లనిండా కృష్ణుని ప్రేమ నింపుకొని విలపిస్తూ ఉంది మరొక గోపకాంత.

గోపికలు గోపకాంతలు ఇంక తట్టుకోలేక "కృష్ణి! మాధవా!"అని పిలుస్తూ జగ్గరగా ఏడుస్తున్నారు. కృష్ణుడు తన కోసరం విలపిస్తున్న గోపిల వంక కూడా చూడకుండా అక్రూరుడు తెచ్చిన రథం ఎక్కి కూర్చున్నాడు. పక్కనే బలరాముడు కూర్చున్నాడు. గోపకులు బళ్ల నిండా పాలు, పెరుగు, వెన్న నిండిన కుండలను ఎక్కించారు. అందరూ బండ్లు ఎక్కి కూర్చున్నారు. రథం బయలుదేలంది. రథం వెనక బండ్లు బయలుదేరాయి. రథం వెనక గోపికలు, గోపకాంతలు పరుగెడుతున్నారు. కృష్ణుని కడసాల చూచుకుంటున్నారు. కొంత దూరం వెళ్లి ఆగి పోయారు.

కృష్ణుడు వెనక్కు తిలగి చూచాడు. తన కోసరం పలతపిస్తున్న గోపికలను, గోప కాంతలను చూచి కళ్లతోనే "త్వరలోనే మీ వద్దకు వస్తాను" అని సందేశాన్ని పంపాడు. (కాని కృష్ణుడు తన జీవితకాలంలో మరలా నందవ్రజమునకు తిలగి రాలేదు.) ఆ సందేశమునే మహాప్రసాదంగా భావించిన గోపికలు రథం కనపడేవరకు అలా చూస్తూనే నిలబడి పోయారు. తరువాత ఎవల ఇళ్లకు వాళ్లు వెళ్లి పోయారు. బలరామ కృష్ణులు ఎక్కిన రథము వేగంగా మధుర వైపు పోసాగింది. రథం యమునా నది వద్ద ఆగింది. బలరామ కృష్ణులు, రథం దిగి కాళ్లు కడుక్కొని ఆచమించి, స్వచ్ఛమైన నీటినితాగారు. మరలా రథం ఎక్కారు. తరువాత అక్రూరుడు రథం దిగాడు. యమునా నదిని చూగానే అక్రూరుడికి స్వానం చేయాలని అనిపించింది. యమునా నది వద్దకు వెళ్లాడు. నదిలోకి దిగాడు. వేద మంత్రములు జపిస్తూ నీటిలో మునిగాడు.

అక్రూరునకు నీటి అడుగున బలరామ కృష్ణలు కనిపించారు. అక్రూరుడికి ఆశ్వర్యం వేసింది. "ఇదేమిటి. బలరామకృష్ణలు రథంలో కూర్పుని ఉన్నారు కదా. నీటి అడుక్కు ఎలా వచ్చారు. ఇదేదో వింతగా ఉందే!" అని అనుకున్నాడు. నీటి లో నుండి పైకి లేచాడు. రథం వంక చూచాడు. రథంలో బలరామకృష్ణలు కూర్చుని ఉన్నారు. మరలా నీటిలో మునిగాడు. ఈ సాల వేయి పడగలతో ఉన్న అనంతుడు, ఆ అనంతుని మీద అర్థనిమీలిత నేత్రాలతో పడుకొని ఉన్న శ్రీమహావిష్ణవును నీటి అడుగున దల్శంచాడు.

నీల మేఘశ్యాముడు, పీతాంబరధారుడు, నాలుగు భుజములు కలవాడు, తామర రేకుల వంటి కన్నులు కలవాడు, శుద్ధసత్యగుణ సంపన్నుడు, సుందర మైన ప్రసన్నమైన ముఖము కలవాడు, పెదవుల మీద చిరునవ్ను చిందించేవాడు, వక్షస్థలములో లక్ష్మీదేవిని నిలుపుకున్నవాడు, శంఖము వంటి మెడ గలవాడు, బ్రహ్మకు జన్మస్థానమైన నాభి కలవాడు, మునులకు, ఋషులకు, సత్మరుషులకు ఆశ్రయమిచ్చే పాదపద్వములు కలవాడు, మణిమయుకిలీటము కలవాడు, కటిసూత్రము, యజ్హీపబీతము, హారములు, నూపురములు, కుండలములు ధలంచిన వాడు, శంఖు,చద్ర,గదా,పద్రములు నాలుగు చేతులలో కలవాడు, శ్రీవత్యము అనే పుట్టు మచ్చతోనూ, కౌస్తుభమణితోనూ శోభిల్లువాడు, మెడలో వనమాలను ధలంచిన వాడు, ఋషులతోనూ, సనకాబి మునులతోనూ, బ్రహ్హే, రుద్రుడు మొదలగు దేవతాగణములతోనూ, మలీచి మొదలగు ప్రజాపతులతోనూ, ప్రహ్లాదుడు, నారదుడు మొదలగు భక్తులతోనూ స్తుతింపబడుతున్న వాడూ, అయిన శ్రీమహావిష్ణవును ఆబిశేషువు మీద దర్శించాడు అక్రూరుడు.

ఆయన శలీరం పులకించింది. తల వంచి చేతులు జోడించి నమస్కలంచాడు. శ్రీమహావిష్ణువును ఈ విధంగా స్తుతించాడు." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు కృష్ణని మధురానగర ప్రయాణాన్ని వల్టిస్తున్నాడు.

<del>త్ర</del>ీమద్<del>ట</del>ాగవతము

దశమస్కంధము ముప్పబి తొమ్మిదవ అధ్కాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము నలుబదవ అధ్వాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! అక్రూరుడు తన ఎదుట సాక్షాత్కలం-చిన విష్ణమూల్తిని ఈ విధంగా ప్రాల్థిస్తున్నాడు.

"ఓ దేవా! ఈ చరాచర జగత్తుకు ఒకే ఒక కారణం నువ్వే! నువ్వ మొట్టమొదటి నుండి ఉన్నావు. నువ్వు నచించేవాడివి కాదు. సాక్షాత్తు నారాయణుడివి. (జలములో ఉండేవాడివి). నీకు నా నమస్కారము. నీ నాభిలోనుండి బ్రహ్మ గారు జన్హించి మా కళ్లకు కనపడుతున్న ఈ సకల జగత్తును సృష్టించాడు.

ఓ దేవా! పంచభూతములు, మహత్తత్వము, ప్రకృతి, పురుషుడు, మనస్సు, పబి ఇంబ్రియములు, పంచ తన్మాత్రలు అన్నీ కూడా నీ విరాట్ స్వరూపము నుండి పుట్టినవే! మేమంతా ఈ ప్రకృతి విషయములు, విషయవాంఛలు, కాలము, కర్తమునకు లోబడి నీ గులించి తెలుసుకోలేకపోతున్నాము. నీ మాయాగుణము చేత బంభింప బడ్డ మానపుడికే నీ గులించి తెలియనప్పడు, ఇంక పశు పక్ష్యాదుల గులించి చెప్పేదేముంటి!

హిరణ్యగర్భుడు మొదలగు దేవతాగణములు, ఋషులు, సాధువులు, అధ్యాత్తము, అభిభూతము, అభిదైవము అనే పదార్థములకు సాక్షీభూతంగా ఉన్న నిన్ను, సకల జీవులలో ఆత్త్తస్వరూపుడుగా వెలుగుతున్న నిన్ను, నిరంతరము ఉపాసిస్తుంటారు. వేదములలో చెప్పబడిన కర్తకాండలైన యజ్ఞములు, యాగములు చేసే బ్రాహ్తణులు, ద్విజులు, నిన్ను వివిధ రూపములతో, వివిధ నామములతో ఆరాభిస్తున్నారు. వారు చేసే యజ్ఞయాగములు, పూజలు వ్రతములు అన్నీ నీ ఉపాసనే కదా!

అలా కాకుండా, సకల కర్త్మలను విడిచి పెట్టి, ఈ ప్రపంచము మీద విరక్తి చెంది సన్యాసాశ్రమము స్వీకలించిన సన్యాసులు, యోగులు, జ్ఞానులు, ఏ జ్ఞాన యజ్ఞంతో ఉపాసిస్తారో, ఆ జ్ఞానమూల్తవి నీవే కదా! వీరే కాకుండా నిర్త్మల చిత్తంతో నీ మీద మనసు లగ్నం చేసి నిన్ను ఉపాసించే వాలని కూడా నీవు అనుగ్రహిస్తున్నావు.

వీరే కాకుండా శివారాధకులు, పాశుపతులు మొదలగు వారు రకరకాల పద్ధతులలో పరమశివుని ఆరాభిస్తుంటారు. ఉపాసిస్తుంటారు. ఆ ఆరాధనలన్నీ నిన్ను ఆరాభించడమే కదా! ఓ దేవా! పర్వతముల మీద కొండలలో పుట్టిన నదులు, వర్నములతో నిండిన నదులు, అనేక బిక్కుల నుండి వచ్చి సముద్రములో కలిసినట్టు, నిన్ను ఎవరు, ఏ రూపంతో, ఏ పేరుతో, ఏ విధంగా ఆరాభించినా, ఆ ఆరాధనలన్నీ నీకే చెందుతాయి అనడంలో సందేహము లేదు.

(ఆకాశాత్వతితం తోయం యథా గచ్ఛతి సాగరం. సర్వదేవ నమస్కార: కేశవం ప్రతిగచ్ఛతి....ఇబి ప్రతి బినం సంధ్యావందనం చేసేటఫ్మడు చెప్పుకునే శ్లోకము.) ఓ దేవా! సత్వ గుణము, రజోగుణము, తమోగుణము ఇవీ ప్రకృతి గుణములు. ప్రకృతిలో ఉన్న అన్ని జీవరాసులు ఈ మూడు గుణములకు లోబడి ప్రవర్తిస్తున్నాయి. ఈ జీవ రాసులు అన్నింటిలోనూ నీవు ఆత్తస్వరూపుడుగా వెలుగుతున్నావు. నీవే సత్యము. మిగిలినవి అన్నీ మార్పు చెందేవే. అవిద్యతో, ఆజ్ఞానంతో జీవులు చేసే కర్తలు అన్నింటినీ నీవు సాక్షీభూతంగా చూస్తుంటావు. ఆ కర్తలు నీకు అంటవు.

ఓ దేవా! అగ్ని సీ ముఖము. భూమి సీ పాదములు. సూర్యుడు సీ కంటి చూపు. ఆకాశమే సీ నాభి. బిక్కులే సీ చెవులు. స్వర్గమే సీ తల. దేవతలు సీ బాహువులు. సముద్రములు సీ ఉదరము. వాయువు సీ ఊపిల. వృక్షములు, ఓషధులు సీ శలీరము మీబి వెంట్రుకలు. మేఘములు సీ తలమీబి జుట్టు. పర్వతములు సీ ఎముకలు. రాత్రి పగలు సీ కంటి రెష్టల కదలికలు. ప్రజాపతి సీ జననాంగము. ఇదే సీ విరాట్ స్వరూపము.

హే భగవాన్! అత్యంత సూక్ష్మములు అయిన జీవులు నీటిలోనూ, మేడిపండులో ఉన్న సూక్ష్మజీవులు, ఒకదానితో ఒకటి సంబంధం లేకుండా జీవించినట్టు, నీ విరాట్ స్వరూపములో ఉన్న లోకములు, వాటిని పాలించే పాలకులు, ఒకదానితో ఒకటి సంబంధము లేకుండా ప్రవర్తిస్తుంటాయి. అధర్మప్రవర్తకులైన మధు,కైటభులు మొదలగు దైత్య, దానవులను సంహలించడానికి నీవు ప్రకటించిన అవతార విశేషములను కీల్తించడం ద్వారా మానవుల దు:ఖములు, మోహములు నచించిపోతాయి. ఆ కారణం గానే మానవులు నీ కీల్తని, నీ లీలలను సదా స్త్వలించుకుంటూ ఉంటారు.

ప్రకరుకాలంలో సంచలంచిన మత్య్యవతారా, మధుకైటభులను సంహలంచిన హయగ్రీవరూపా! నీకు నమస్కారము. మంథర పర్వతమును వీపుమీద ధలించిన కూర్తావతారా! పాతాళము నుండి భూమిని ఉద్ధలంచిన వరహావతారా! నీకు నమస్కారము. సాధుజనులను రక్షించడానికి అవతలంచిన నృసింహావతారా! మూడులోకములను ఆక్రమించిన వామనావతారా! నీకు నమస్కారము. గర్యాంధులు, అధర్తపరులు అయిన క్షత్రియులను సంహలంచిన పరశురామావతారా! రావణుడు మొదలగు రాక్షస సంహారంము చేసిన రామావతారా! నీకు నమస్కారము.

వాసుదేవ, సంకర్షణ, ప్రద్యుమ్మ, అనిరుద్ధరూపుడవు, సాత్వతపతివి అయిన నీకు నమస్కారము. ఓ దేవా! నీవు శుద్ధుడవు. బుద్ధుడవు. దైత్తులను, దానవులను మోహింప జేసినవాడవు. పవిత్రుడవు. అధర్తపరులు, క్రూరులు అయిన క్షత్రియులను నాశనం చేసిన వాడవు అయిన నీకు నమస్కారము.

ఓ దేవా! సకల జీవులు నీ మాయకు లోబడి, మోహితులై, ఈ దేహము శాశ్వతము కాదు అని తెలియక, నేను, నాబి అనే అహంకారంతో, ఏదో ఒక కర్త్షచేస్తూనే ఉంటారు. నేను కూడా నీ మహిమ పూల్తగా తెలుసుకోలేక, స్వష్టము వలె అస్థిరములైన భార్త, జిడ్డలు, బంధువులు, స్నేహితులు, మొదలగు వాల మోహములో పడి, వాల యందు ప్రేమ, ఆసక్తి పెంచుకున్నాను. నేను చేసే కర్తలన్నీ అనిత్యములు అనీ, అశాశ్వతము అయిన దేహము శాశ్వతము అనీ, దు:ఖములు తెచ్చిపెట్టే కర్త్తలు, గృహములు, ధనము, సుఖాలు కలుగచేస్తాయనీ, ఎల్లప్పడు సుఖము, దు:ఖము అనే ద్వంద్వములలో

పడి కొట్టుకుంటూ, తమోగుణముచేత ప్రభావితుడనుఅయి ఉన్నాను. పరమానంద స్వరూపుడవు అయిన నిన్ను తెలుసుకోలేకపోతున్నాను. నీటి మీద గడ్డి మొలిస్తే నీరు కనపడదు. అక్కడ నీరు లేదు కదా అని ఆ గడ్డిమీద నడుస్తారు. నీటిలో పడి మునిగి పోతారు. అలాగే మాయతో కష్టబడిన నీ అసలు స్వరూపమును చూడలేక, ఈ దేహమే శాశ్వతము అని నమ్మి, అష్టకష్టాల పాలవుతారు.

నీటి కోసరం ఎండమావుల వెంట పరుగెత్తినట్టు, నేను ప్రాపంచిక విషయముల కొరకు పరుగెత్తుతున్నాను. నా మనస్సు, బుబ్ధి ప్రాపంచిక విషయములలోనూ, కామ వాంఛలతోనూ నిండి పోయింది. నా మనస్సు, ఇంబ్రియములు ప్రాపంచిక విషయముల వెంట పరుగెడుతూ ఉంది. వాటిని ఆపలేకపోతున్నాను. నా వంటి సామాన్కులకు లభ్యం కాని నీ పాదములను ఆశ్రయించాను. నీవు నాకు దర్శనం ఇవ్వడం నా అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను. మానవుడికి ఈ సంసారము మీద విరక్తి కలిగినఫ్ఫుడే, నీ మీద భక్తి, శ్రద్ధకలుగుతాయి.

ఓ దేవా! నీవు జ్ఞానస్వరూపుడవు. సమస్తజీవులకు సుఖము, దు:ఖము కలిగించే కాలస్వరూపుడవు. పలపూర్ణుడవు. అనంతశక్తిమంతుడవు. అట్టి నీకు నమస్కారము.

నమస్తే వాసుదేవాయ సర్వభూతక్షయాయ చ హృషీకేశ నమస్తుభ్యం ప్రపన్నం పాహి మాం ప్రభో అంటూ అక్రూరుడు పరమాత్తను స్తుతించాడు."

> త్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము నలభయ్యవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> > శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము నలభై ఒకటవ అధ్యాయము.

"ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! అక్రూరునకు నీటిలో తన స్వస్వరూపమును చూపించిన, పరమాత్త అంశతో జన్మించిన, శ్రీకృష్ణుడు తన మాయారూపమును ఉపసంహలించాడు. అక్రూరుడు అప్పటి దాకా చూచిన విరాట్ రూపము మాయమైపాయింది. అక్రూరుడు నీటిలో నుండి బయటకు వచ్చాడు. స్వానము, సంధ్య మొదలగు వాటిని నిర్వల్తించుకొని రథం దగ్గరకు వచ్చాడు. రథం ఎక్కికూర్చున్నాడు.

అఫ్పడు శ్రీకృష్ణడు అక్రూరుని చూచి ఇలా అన్నాడు. "అక్రూరమహాశయా! నీ ముఖకళవఇకలు చూస్తుంటే నీవు నీటిలో మునిగినప్పడు ఏదో ఒక అద్భతమును చూచినట్టు అనిపిస్తూ ఉంది. నిజమేనా!" అని అడిగాడు.

అక్రూరుడు కృష్ణుని వంక తిలగి చేతులు జోడించి "కృష్ణి! ఒక్కజలములోనే కాదు, భూమి మీద, ఆకాశంలోనూ, జలములోనూ కనపడే అన్ని చిత్ర విచిత్రములు నీ యందే ఉన్నాయి. నిన్ను చూస్తే అనంతవిశ్వంలోని అన్ని చిత్రవిచిత్రములు చూచినట్టే కదా! ఇంక చూడటానికి ఏమి మిగిలి ఉంటుంది.

ఓ పరమాత్త స్వరూపా! నీ యందే అన్ని విచిత్రములు దాగి ఉన్నాయి. నిన్ను చూడకపోతే ఏ విచిత్రమునూ చూచినట్టు కాదు. నిన్ను చూస్తే అన్ని విచిత్రములు చూచినట్టే!" అని అన్నాడు. ఆ మాటలకు కృష్ణుడు చిరునవ్వునవ్వాడు.

సాయంకాలానికి రథం మధురానగరము చేరుకొంటి. రథం మీద వస్తున్న బలరామ కృష్ణులను మధురా నగర ము సమీపములో ఉన్న గ్రామప్రజలు చూపు మరల్షకుండా చూస్తున్నారు. నందుడు మొదలగు గోపకులు అంతకు ముందే మధురా నగరము పాలిమేరలలో ఉన్న వనమునకు( తోపులు, తోటలు అనుకోవచ్చు) చేరుకున్నారు. అక్కడ వారు బండ్లు ఆపి, బలరామ కృష్ణుల కొరకు ఎదురుచూస్తున్నారు.

కృష్ణుడు రథం మీద సందుడు ఉన్న చోటికి వచ్చాడు. అక్రూరుని చెయ్యిపట్టుకొని ఇలా అన్నాడు. "అక్రూరా! నీవు రథము మీద మధురకు వెళ్లు. నేను ఇక్కడ కొంత సేపు మా వాల దగ్గర విశ్రాంతి తీసుకొని తరువాత మధురా నగరము చూడటానికి వస్తాము." అని అన్నాడు. ఆ మాటలు విన్న అక్రూరుడు ఇలా అన్నాడు. "కృష్ణి! నిన్ను విడి-చిపెట్టి నేను ఎక్కడకూ పాను. నీ వెంటనే ఉంటాను. నేను నీ భక్తుడను. నన్ను విడి-చిపెట్టవద్దు." అని వేడుకున్నాడు. ఇంకా ఇలా అన్నాడు.

"కృష్ణి! మీరందరూ మా ఇంటికి రండి. మీకు నా శక్తికొలబి అతిథి సత్కారములు చేస్తాను. నీ పాద ధూఇతో మా పితృదేవతలు, దేవతా గణములు, తృప్తిపడతారు. ఓ కృష్ణి! నీ పాదములు మా ఇంట మోపి మా ఇంటిని పవిత్రం చెయ్యి. పూర్వము బలి చక్రవల్తి నీ పాదములను కడిగి పుణ్యచలతుడయ్యాడు. ఇంద్రపదవితో సమానమైన పదవిని పాందాడు. అఖండైశ్వర్మసంపన్నుడయ్యాడు. నీకు భక్తుడయ్యాడు.

ఓ దేవా! నీ పాదముల నుండి పుట్టిన గంగ మూడులోకములనో పవిత్రం చేసింది. ఆ గంగాప్రవాహ స్వర్మతోనే సగర పుత్రులు ఉత్తమగతులు పాందారు. దేవ దేవ జగన్నాధ పుణ్వశ్రవణ కీర్తన యదూత్తమ: శ్లోక నారాయణ నమోస్తుతే॥" అని అక్రూరుడు కృష్ణుని కీల్తించాడు.

అక్రూరుని ప్రార్థనలను మన్నించాడు కృష్ణుడు. "అక్రూరా! నేను, నా అన్న బలరాముడు నీ గృహమునకు తరువాత వస్తాము. యాదవ వంశమునకు ద్రోహము చేసిన ఆ కంసుని బంధువుల ఇళ్లకు వెళ్లడం వాలకి ఆనందాన్ని చేకూర్చడం నా కర్తవ్వం కదా! ఇష్టటికి నీవు నీ గృహమునకు పామ్ము." అని అన్నాడు.

చేసేబి లేక అక్రూరుడు విచారవదనంతో తన గృహమునకు వెళ్లాడు. మధ్కాహ్న భోజనము అయిన తరువాత కృష్ణుడు బలరామునితోనూ, తన స్నేహితులతోనూ కలిసి మధురానగరంలోకి ప్రవేశించాడు.

మధురానగరము సుందరమైన నగరము. పురద్వారము ఎత్తుగా ఉంది. అంతా స్థటికములు తాపడం చేసి ఉంది. గృహములకు ద్వారములు ఉన్నాయి. వాటికి బంగారు తలుపులు జిగించి ఉన్నాయి. మధురా నగరము కోట గుమ్మము లోహములతో చేయబడిఉంది. నగరము చుట్టు లోతైన అగడ్డ ఉంది. నగరములో అందమైన ఉద్యానవనములు ఉన్నాయి. నగరములో వీధులు పాడవుగా, అక్కడక్కడా నాలుగు వీధులు కలిసే కూడలులు ఉన్నాయి. మేడలు ఎత్తుగా ఉన్నాయి. బాటసారులు విశ్రాంతి తీసుకోడానికి విశ్రాంతి గృహములు నిల్హించబడి ఉన్నాయి. నగరంలో అందమైన కట్టడములు నిల్హించు శిల్మలు ఉన్నారు. ఇంటి పైభాగములు మరకతములు, మాణిక్యములతో పాదగబడి ఉన్నాయి. ఇళ్ల పైభాగముల మీద, ఎత్హైన అరుగుల మీద, కిటికీలలోనూ, పావురాళ్లు, నెమళ్లు తిరుగుతున్నాయి. వీధులన్నీ నీటితో తడుప బడి చల్లగా ఉన్నాయి. పూలమాలలతో అలంకలంపబడి ఉన్నాయి.

రాత్రి కాగానే బీపముల తోరణములతో వెలిగిపోతోంది మధురా నగరము. అక్కడక్కడ అరటిపళ్లగెలలు వేలాడుతున్న అరటి చెట్లు ఇళ్లముందు ఉన్న స్తంభములకు కట్టబడి ఉన్నాయి. అటువంటి రాజ మార్గములో ప్రవేశించాడు కృష్ణుడు.

నంద వ్రజము నుండి కృష్ణుడు వచ్చాడని తెలియగానే మధురానగరములోని స్త్రీలందరూ వాల వాల ఇళ్ల పైభాగములమీద చేల ఉత్యాపాంతో కృష్ణుని చూస్తున్నారు. వస్త్రములు సలగా ఉన్నాయో లేదో కూడా చూచుకోకుండా, ఎలా ఉన్నవారు అలాగే గబగబా మేడల మీటికి ఎక్కుతున్నారు. కొంత మంచి భోజనం చేస్తూ, కృష్ణుడు వస్తున్నాడని తెలిసి సగం భోజనంలో లేచి వచ్చారు. తైలం మర్దన చేయించుకుంటున్న వాళ్లు స్వానం కూడా చేయుకుండా, ఈ కోలాహలం విన్న వాళ్లు సగం నిద్ర నుండి లేచి గబగబా మేడలు ఎక్కారు. కొందరైతే పసిబిడ్డలకు పాలు ఇస్తూ అలాగే బిడ్డలను ఎత్తుకొని కృష్ణుని చూడటానికి ఆతురతగా వచ్చారు.

చిరునవ్మ్మలు చింబిస్తూ విలాసంగా వీధులలో నడుచుకుంటూ వెళుతున్న కృష్ణుడు మధురానగరవాసుల మనసులను ఆకల్పించాడు. వాల కనులకు విందుచేస్తున్నాడు. మధురానగర వాసులు కృష్ణుని గులించి ఆయన లీలలను గులించి, ఆయన సాధించిన విజయముల గులించి వినిఉన్నారు. ఇప్పుడు కృష్ణుని ప్రత్యక్షంగా చూస్తుంటే వాల మనసులు ఆనందంతో నిండిపోయాయి. కృష్ణుని చూపు తమ మీద పడితే చాలు అనుకొని తహతహలాడి పోతున్నారు.

కొంత మంది యువతులు కృష్ణుని శలీరం అంతా తమ చూపులతో తడుముతూ ఆయన తమను ఆలింగనము చేసుకున్నట్టు అనుభూతి పాందుతున్నారు. ప్రత్యక్షంగా కృష్ణుని కౌగరించుకొనే అవకాశం లేనందుకు మనసులోనే బాధపడుతున్నారు. కొంత మంది స్త్రీలు మేడపైన నిలబడి కింద వీథిలో వెళుతున్న కృష్ణుని మీద పూలు చల్లుతున్నారు.

రాజమార్గములో బ్రాహ్హణులు, అక్షితలు, పూర్ణకుంభములు, పేలాలు, రకరకాల ఉపాహారములు తమ చేతులలో పట్టుకొని కృష్ణని పూజిస్తున్నారు. ఇదంతా చూస్తున్న మధురానగరమగువలు తమలో తాము ఇలా అనుకుంటున్నారు.

"ఆహా! నందవ్రజములో గోపికలు ఎంత పుణ్యం చేసుకున్నారో కదా! పుట్టినప్పటి నుండి ఇప్పటి వరకూ కృష్ణుని ప్రతిరోజూ కనులవిందుగా చూస్తున్నారు. ఆ అదృష్టం మనకు లేదు కదా" అని ఆవేదన చెందుతున్నారు.

ఆ సమయంలో బలరామ కృష్ణులు దాలలో ఉన్న ఒక రజకుని వద్దకు వెళ్లాడు. ఆ రజకుడు కొత్త వస్త్రములకు చిత్రవిచిత్రములైన రంగులు వేస్తున్నాడు. మాసిన వస్త్రములను ఉతికి నూతనవస్త్రముల మాటిల చేస్తున్నాడు.కృష్ణుడు ఆ రజకుని వద్దకు పోయి "రజకుడా! మేము రాజదర్శనం కోసరం వచ్చాము. మాకు విలువైన వస్త్రములు ఇమ్ము. మాకు వస్త్రములు ఇస్తే నీకు సకల శుభములు కలుగుతాయి." అని అడిగారు. దానికి ఆ రజకుడు కోపించి ఇలా అన్నాడు. "ఓల మూర్ళులారా! మీరు గ్రామముల నుండి, పర్వతప్రాంతముల నుండి వచ్చినట్టున్నారు. మీరు ఎఫ్ఫుడైనా ఇటువంటి విలువైన వస్త్రములను చూచారా! ధలంచారా! ఇవి రాజుగాల వస్త్రములు. ఇవి మీకెందుకు? ఇప్పటికే మీరు మహాపరాధం చేసారు. తొందరగా ఇక్కడినుండి వెళ్లపాండి. బతుకుమీద ఆశ ఉంటే మరలా ఇటువంటి దురాశాపూలతమైన కోలక కోరకండి. రాజభటులకు తెలిస్తే మీ వంటి అహంకారులను బంధించి మీ వద్దఉన్న వస్తువులను లాక్కుంటారు. మిమ్ములను చంపుతారు." అని అన్నాడు.

ఆ మాటలకు కృష్ణునికి కోపం వచ్చింది. తన చేతిని పైకెత్తి ఆ రజకుని మెడమీద ఒకే దెబ్ట వేసాడు. ఆ దెబ్టకు వాడు చచ్చి కిందపడ్డాడు. ఆ రజకుని అనుచరులు ఇది చూచి వస్త్రములను అక్కడ వదిలి తలొకదిక్కుగా పాలిపోయారు. కృష్ణుడు, బలరాముడు ఆ వస్త్రములలో నుండి తమకు కావలసిన వస్త్రములను తీసుకొని ధలంచారు. మిగిలిన వస్త్రములను తమతో వచ్చిన గోపాలురకు ఇచ్చారు. వారు కూడా ఆ వస్త్రములను ధలించారు.

తరువాత కృష్ణుడు ఒక ఆభరణములు అమ్మే దుకాణము వద్దకు వెళ్లాడు. రజకునికి పట్టిన గతిని చూసిన ఆ దుకాణాదారు, వారు అడగకుండానే వాలకి కావలసిన ఆభరణములు ఇచ్చాడు. రామకృష్ణలు ఆ ఆభరణములను అలంకలించుకున్నారు. పరమాత్తస్వరూపుడైన కృష్ణడు ఆ దుకాణము యజమానికి సకల ఐశ్వర్తములను ప్రసాబించాడు. తరువాత బలరామ కృష్ణులు సుదాముడు అనే పూలమాలలు అమ్మేవాడిదగ్గరకు వెళ్లారు. పూలమాలలు అమ్మేవాడు బలరామకృష్ణులను చూచి ఎదురేగి నమస్కలించి, లోపలకు తీసుకొని వచ్చి వాలకి అర్హ్హము, పాద్యము ఉచితాసనములను ఇచ్చి సత్కలించాడు. ఉపాహారములను సమల్వంచుకున్నాడు. వాలతో ఇలా అన్నాడు.

"మహానుభావులారా! మీ రాకతో నా గృహము పావనమైంది. దేవతలు, మా పితృదేవతలు, ఋషులు తృప్తిచెందారు. సృష్టి, స్థితి లయములకు కారణభూతులైన మీరు లోకకల్యాణము కొరకు ఈ మానవ రూపములు ధలించారు. మీరు ఆత్త్తస్వరూపులుగా ఈ జగత్తు అంతా నిండి ఉన్నారు. మీకు నావాడు, పరాయి వాడు అనే భేదములేదు. అందరూ మీకు సమానులే. మా వంటి బీనుల మీద మీరు ఎక్కువ ప్రేమ చూపిస్తున్నారు అనే కారణం చేత మీకు ఇష్టాయిష్టాలు ఉన్నాయి అనడం అవివేకము. తమలకి నేను ఏమి సేవచేయగలనో ఆజ్ఞాపించండి. మీ ఆజ్ఞలను అనుసలించడమే మానవులకు గొప్ప అనుగహము.

ఉ॥ పావన మయ్యె, నా కులము పండె దపంబు గృహంబు లక్ష్మికిన్ సేవితమయ్మె, నిష్టములు సేకుఱె విశ్వనిదానమూర్తులై భూవలయంబు గావ నిటు పుట్టిన మీరలు రాకజేసి నే నేవిధ మాచలంతు బనులెయ్యని బంట నెఱుంగ జెప్టరే!

అని పలికిన సుదాముడు బలరామకృష్ణులకు చిత్రవిచిత్రములుగా కట్టబడిన పూలమాలలు ఇచ్చాడు. బలరామకృష్ణులు ఆ మాలలు అలంకలించుకున్నారు. సుదామునికి ఒక వరం ఇవ్వాలని అనుకున్నాడు కృష్ణుడు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఆ మాలలు కట్టేవాడు, జ్ఞానము వివేకము లేని వాడు కోలన వరము వింటే ఆశ్చర్యపోతావు. ఆ సుదాముడు ఏమని అడిగాడో తెలుసా! "కృష్ణి! నాకు ఏవరమూ అక్కరలేదు. నీమీద అచంచలమైన ఏకాగ్రతతో కూడిన భక్తి, నీ భక్తులయందు సుహృద్ఖావము, సకల భూతముల యందు కరుణ నాకు ఉండేటట్టు నన్ను అనుగ్రహించు" అని ప్రాల్థించాడు. (ఈ సందర్భంలో పోతన గారు ఒక అమృతతుల్యమైన పద్యం రాసారు.)

కం॥ బీ పాదకమలసేవయు బీ పాదార్ఘకులతోడి నెయ్యముసు నితాం తాపార భూతదయయును దాపసమందార నాకు దయసేయగదే॥

నా చిన్న తనంలో, గజేంద్రమోక్షములోని "ఎవ్వనిచేజనించు జగము" అనే పద్యము, ఈ పద్యమూ, మాకు 1వ తరగతి నుండి 5వ తరగతి వరకు ప్రార్థనా పద్యాలుగా ఉండేది. ఐదేళ్లపాటు ఈ పద్యాలు చటివి చటివి జీల్ణంచుకుపోయాయి. 70 ఏళ్ల తరువాత ఆ పద్యాలను మీకు అందించే భాగ్యాన్ని నాకు కలిగించిన ఆ పరమాత్త పాదార విందములకు, ఆదలస్తున్న మీకు, భక్తితో నమస్కలంచి నా జన్హ సార్థకం చేసుకున్నాను.)

కృష్ణుడు సబ్వి సుదాముడు కోలన వరమును ప్రసాదించి, అంతే కాకుండా వాల వంశములో వాలకి అనంత ఐశ్వర్యములను, సంపదలను, ఆయువును, కీల్తిని ప్రసాదించాడు. తరువాత బలరామకృష్ణలు అక్కడి నుండి వెళ్లపోయారు." అని శు కమహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు బలరామకృష్ణల మధురానగర విహారమును గులంచి వివలంచాడు.

> శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము నలభైఒకటవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> > శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము నలభైరెండవ అధ్వాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! కృష్ణుడు సుదాముని అనుగ్రహించిన తరువాత ఆయన ఇంటి నుండి బయలు దేలి రాజ మార్గములో వెళుతున్నాడు. ఆ సమయంలో ఒక కురూపి అయిన వనిత సుగంధ ద్రవ్యములను మోసుకుంటూ వెళుతూ ఉంది. ఆమెను చూచిన కృష్ణుడు ఆమెతో ఇలా అన్నాడు.

"సుందలీ! నీవు ఎవరు? ఎవల కోసరం ఈ సుగంధ ద్రవ్యములు తీసుకొని వెళుతున్నావు? మాకు ఈ వస్తువులు కావాలి. ఇస్తావా. నీకు శుభం కలుగుతుంది." అనిఅడిగాడు.

ఆ మాటలకు ఆ కురూపి ఇలా అంది. "ఓ సుందరాకారా! నా పేరు త్రివక్ర. నా శలీరం సలగా ఉండగ మూడు వంకరలు తిలిగి ఉంది. అందుకే నాకు ఆ పేరు సార్థకం అయింది. నేను ఈ సుగంధ ద్రవ్యములను కంస మహారాజు సేవ కొరకు తీసుకొని వెళుతున్నాను. నేను సుగంధ ద్రవ్యములు తయారు చేయడంలో, వాటిని ఒకదానితో ఒకటి కలిపి కొత్త కొత్త పలమళములు సృష్టించడంలో నేర్వలని. నేను తయారు చేసిన పలమళ ద్రవ్యములు అంటే కంసమహారాజుగారు చాలా ఇష్టపడతారు. అంతటి గొప్పవాడిని నిన్నే చూస్తున్నాను. నీవు కంసుడు తప్ప ఈ అపురూపమైన పలమళద్రవ్యములను ఉపయోగించడానికి అర్హులు ఇంకెవరుంటారు? మీకు కావలసినవి ఇస్తాను తీసుకోండి." అని ఆ త్రివక్ర తన పద్ద ఉన్న సుగంధ లేపనములు వాలకి ఇచ్చింది.

ఆ లేపనములు పూసుకున్న బలరామ కృష్ణులు సూతన కాంతితో ప్రకాశించారు. తీసుకున్న దానికి ఏదో ఒక ప్రతిఫలము ఇవ్వాలి కదా. అందుకని కృష్ణుడు మూడు వంకరలు తిలగిన త్రివక్ర శలీరమును, సక్రమంగా, అందంగా చేయదలిచాడు. వెంటనే కృష్ణుడు తన కాలి పాదములతో త్రివక్ర కాలి వేళ్లను సొక్కిపట్టి ఆమె గడ్డము కింద చెప్పిపెట్టి ఆమె శలీరమును నిటారుగా చేసాడు. కృష్ణబివ్యస్వర్మతో ఆమె వంకర శలీరం నిటారుగా అయింది. అప్పటి వరకు వికారంగా ఉన్న ఆమె ఒక అందమైన వనితగా రూపాంచింది. ఆమె మనసు కూడా మాలి పోయింది. ఆమెకు కృష్ణుని మీద మోహము కలిగింది.

ఆమె కృష్ణుని ఉత్తలీయము పట్టుకొని ఇలా అంది. "నాకు అందమైన రూపము ఇచ్చావు. నేను నీకు ఏమి సేవ చేయగలను. ఒక్కసాల మా ఇంటికి దయచేయండి. నిన్ను దాలలో విడిచి వెళ్లడానికి నా మనసు ఒప్పుకోవడం లేదు. ఎందుకో నిన్ను చూస్తుంటే నా మనసు నీ వైపే లాగుతూ ఉంది. ఒక్కసాల మా ఇంటికి వచ్చి నన్ను ధన్మురాలిని చేయవా!" అని బీనంగా అడిగింది.

అఫ్ఫడు కృష్ణడు బలరాముని వంక చూచాడు. పక్కనే ఉన్న గోపాలుర వంక చూచాడు. ఆమెతో ఇలా అన్నాడు. "నీ ఇంటికి రావడానికి మాకు ఎలాంటి అభ్యంతరము లేదు. ఎందుకంటే నీ ఇల్లు పురుషుల మానసిక బాధలను ఉపశమింపజేస్తుంది. ఎంతోమంది బాటసారులు నీ ఇంటికి వస్తుంటారు. నేను కూడా మధుర చూడటానికి వచ్చాను. మధురలో నా పని అయిన తరువాత తప్పకుండా నీ ఇంటి వస్తాను. నీ కోలక తీరుస్తాను." అని అన్నాడు. అదే మహాప్రసాదము అనుకుంది త్రివక్ర. కృష్ణుడు బలరామునితో సహా అక్కడి నుండి వెళ్లపోయాడు.

ఇదంతా చూస్తున్న మధురా పుర వాసులు ఆశ్చర్యచకితు లయ్యారు. కృష్ణుని దైవసమానుడిగా పూజించారు. వాల పూజలు అందుకుంటూ కృష్ణుడు ధనుర్యాగము ఎక్కడ జరుగుతుందో అని పురజనులను అడిగి తెలుసుకుంటూ, ఆ ధనుర్యాగము జలగే ప్రదేశమునకు చేరుకున్నాడు. అక్కడ ఒక విచిత్రమైన ధనుస్సు పెట్టబడి ఉంది. ఆ ధనుస్సును అందరూ పూజిస్తున్నారు. ఆ ధనుస్సును చాలా మంది రాజభటులు చుట్టు ముట్టి రక్షిస్తున్నారు.

శ్రీకృష్ణుడు ఆ ధనుస్సును తాకబోయాడు. రాజభటులు అతనిని వాలంచారు. భటులను పక్కకు నెట్టి, కృష్ణుడు ఆ ధనుస్సును పట్టుకున్నాడు. భటులందరూ ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ ఉండగా కృష్ణుడు ఆ ధనుస్సను అవలీలగా పైకెత్తాడు. దానికి కట్టిన నాలని లాగి విల్లు సంధించాడు. కృష్ణుని బలానికి తట్టుకోలేక ఆ విల్లు నడిమికి విలగిపోయింది. ఆ విల్లు విలగేటఫ్ఫుడు వెలువడిన శబ్దానికి భూమి ఆకాశం దద్దలల్లిపోయింది. ఆ శబ్దం విని కంసుడుకూడా ఒక్కసాలగా ఉలిక్కి పడ్డాడు. అతని మనసు అల్లకల్లోలం అయింది.

అప్పటి దాకా బొమ్మలవలె నిలబడి చూస్తున్న రాజభటులు ఒక్కసాలగా "వీడెవడో రాజుగాల ధనుస్సు విలచాడు. వీడిని పట్టుకోండి. కొట్టండి. వదలకండి." అని అరుస్తూ కృష్ణుని మీటికి వచ్చారు. వీల వలన తమకు ప్రమాదం జరుగుతుంబి అని భావించిన బలరామకృష్ణులు రెండుగా విలగి కిందపడి ఉన్న ఆ ధనుస్సు ముక్కలను చెల ఒకటి తీసుకున్నారు. తమ మీటికి వస్తున్న రాజభటులను ఆ ముక్కలతో బాదారు. ఆ దెబ్బలకు తట్టుకోలేక చచ్చిన వారు చావగా మిగిలిన రాజభటులు పాలపోయారు.

బలరామకృష్ణులు ఆ యజ్ఞముచేసే ప్రదేశమును విడిచిపెట్టి మరలా మధురానగర సౌందర్యమును చూస్తూ రాజమార్గములో వెళుతున్నారు. అష్టటికి సాయంత్రం అయింది. ఈరోజుకు చాలు అనుకొని బలరామకృష్ణులు గోపాలురతో సహా తాము విడిది చేసిన వనమునకు చేరుకున్నారు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! కృష్ణుని రాకతో మధురానగరములో మరొక సూర్కుడు ఉదయించినట్టయింది. "ఈ రోజునుంది మధురానగరములో ఉన్న స్త్రీలకు ప్రతిరోజూ సుప్రభాతమే" అన్న వ్రజస్త్రీల వాక్కులు నిజమయ్యాయి. ఆ రాత్రి బలరామ కృష్ణులు తమ వాలతో కలిసి భోజనము చేసి, విశ్రాంతి తీసుకున్నారు.

బలరామ కృష్ణులు మధురా నగరంలో ప్రవేశించడం, తన పలచారకుడైన రజకుని చంపడం, ధనుస్సను విరవడం, తన సైనికులను చంపడం అన్నీ విన్నాడు కంసుడు. కంసుని మనసులో అందోళన మొదలయింది. ఆరాత్రి కంసుడికి నిద్రపట్టలేదు. భయంతో వణికిపోతున్నాడు.

కంసుగికి మేలుకొని ఉన్నా, కలత గిద్రలో కలలు కన్నా అందులో తనకు అశుభాన్ని సూచించే లక్షణాలు గోచలిస్తున్నాయి. నీటిలో చూస్తే తల లేకుండా శరీరం మాత్రమే కనపడుతూ ఉంది. కళ్లముందు అన్ని వస్తువులు రెండు రెండుగా కనపడుతున్నాయి. తన నీడ తనకు కనిపించడం లేదు. చెట్లు పచ్చగా కాకుండా బంగారంలా మెరుస్తున్నాయి. తాను నడుస్తుంటే తన పాదముల గుర్తులు కనపడటం లేదు. ఈ బాధలు లేకుండా నిద్రపోదామంటే కలత నిద్రలో కలలు వస్తున్నాయి. ఆ కలలో చచ్చిన శవాన్ని కౌగలించుకున్నట్టు, గాడిదనెక్కి ఊరేగినట్టు, విషమును తిన్నట్టు, ఒంటి మీద బట్టలు లేకుండా, నూనె పూసుకొని తిరుగుతున్న మనుషులను చూస్తున్నట్టు, ఇలా కలలు వస్తున్నాయి. అటు మెలుకువగా ఉండలేక, ఇటు నిద్రపోలేక, కంసుడు ఆ రాత్రి అంతా జాగారం చేసాడు.

మరునాడు సూర్త్తోదయం కాగానే, కృష్ణుని చంపడానికి ప్రయత్వాలు ముమ్మరం చేసాడు కంసుడు. మొదటి ప్రయత్నంగా మల్లయుద్ధపాటీలు ప్రారంభించమని ఆదేశించాడు. కంసుని భటులు మల్లయుద్ధపాటీలు జలగే ప్రాంగణము చేరుకున్నారు. ఆ ప్రాంగణమును చక్కగా అలంకలించారు. ప్రారంభోత్నవానికి తగిన ఏర్వాట్లు చేసారు. మల్లయుద్ధపాటీలు చూడటానికి వచ్చే జనాలు కూర్చోడానికి తగిన ఆసనములను ఏర్వాటు చేసారు. చుట్టు రంగు రంగులపతాకములు, పచ్చని తోరణములు కట్టారు. మంగళవాద్యములు మోగుతున్నాయి.

ఆ పోటీలు చూడటానికి మధురా నగర వాసులు భాలీగా తరలి వచ్చారు. తమకు కేటాయించిన ఆసనములలో కూర్చన్నారు. కంసుడు వచ్చి తన సింహాసనము మీద కూర్చన్నాడు. ఆయన మంత్రులు అందరూ తమతమ ఆసనముల మీద కూర్చున్నారు. పైకి చిరునవ్నులు చిందిస్తున్నా, కంసుని మనసులో తెలియని భయం పట్టుకుంది. చాణూరుడు, ముష్టికుడు, కూటుడు, తోశలుడు మొదలగు మల్లవీరులు తమ చేతులు చరుస్తూ రంగంలోకి దిగారు. తమకు కూడా ఆహ్మానం ఉంది కాబట్టి నందుడు, తన పలివారముతో వచ్చి, తాము తెచ్చిన కానుకలు కంసునికి సమర్వించి, తమకు నిర్దేశించిన ఆసనముల మీద కూర్చున్నారు. " అని శుక మహల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు త్రివక్ర వృత్తాంతము, ధనుర్భంగము గులించి వివలించాడు.

<del>త్ర</del>ీమద్మాగవతము

దశమస్కంధము నలభైరెండవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

## శ్రీమద్హాగవతము దశమస్కంధము నలభైమూడవ అధ్వాయము

ఓ పలీక్షిత్ మహారాణా! సందుడు అతని పలవారము ముందు వెళ్లగా, తరువాత బలరాముడు, కృష్ణడు స్వానము, సంధ్య మొదలగు కార్యక్రమములు నిర్వల్తించుకొని, చక్కగా అలంకలించు కొన్నారు. ఇంతలో మల్లయుద్ధపోటీలు మొదలవుతున్నట్టు దుందుభులు మోగాయి. ఆ శబ్దములు విని, బలరామ కృష్ణలు కూడా మల్లయుద్ధ పోటీలు జలిగే ప్రదేశమునకు బయలు దేరారు.

వారు రంగస్థల ద్వారము వద్దకు చేరుకున్నారు. ద్వారము వద్ద కువలయాపీడము అనే ఏసుగు నిలబడి ఉంది. కృష్ణుడు ఆ ఏసుగును చూచాడు. అక్రూరుని మాటలు గుర్తుకు వచ్చాయి. ఆ ఏనుగు తనను చంపడానికే అక్కడ ఉంచబడినది అని గ్రహించాడు కృష్ణుడు.

మావటివానితో ఇలా అన్నాడు. "ఓ మావటీ! నీ ఏనుగును దోవకు అడ్డంగా నిలబెట్టావు. మేము లోపలకు వెళ్లాలి. నీ ఏనుగును పక్కకు తీస్తే మేమువెళతాము." అని సౌమ్యంగా అడిగాడు. మావటి వాడు నిర్లక్ష్యంగా కృష్ణుని మాటలు వినీ విననట్టు ఉన్నాడు. కృష్ణుడికి కోపం వచ్చింది. "ఓ మావటీ! ఏమిటా నిర్లక్ష్యం. పోటీలు మొదలయ్యాయి. మేము లోపలకు వెళ్లాలి. ముందు ఏనుగును పక్కకు తియ్మి లేకపోతే ఈ ఏనుగును నిన్ను ఇద్దలని కలిపి చంపుతాను. జాగ్రత్త!" అని హెచ్చలించాడు.

ఇఫ్ఫడు మావటి వానికి కోపం వచ్చింది. "చంపుతావా! చంపు చూద్దాం!" అంటూ ఏనుగును కృష్ణుని మీదికి నడిపించాడు. ఆ మదపుటేనుగు ఘీంకలస్తూ కృష్ణుని మీదికి వచ్చింది. కృష్ణుని పట్టుకోడానికి తన తొండము పైకెత్తింది. కృష్ణుడు ఆ తొండము మీద ఒక గుద్దు గుద్ది, దాని తొండమునకు దొరక కుండా దాని ముందల కాళ్ల వెనక దాక్కున్నాడు. ఏనుగుకు ముందు చూపు తప్ప వెనక్కు తిరగలేదు. దానిక కంటికి కృష్ణుడు కనపడటంలేదు. మావటి వాడు వెనక్కు తిరగమని అంకుశంతో పాడిచాడు.

పేసుగుకు కోపం వచ్చింది. విసురుగా వెనక్కు తిలగింది. తొండము విదిలించి కృష్ణుని మీదికి విసిలంది. కృష్ణుడు పేసుగు వెనక్కు వెళ్లాడు. దాని తోక పట్టుకొని బలంగా వెనక్కు లాగాడు. పేసుగు వెనక్కు వెనక్కు వెళుతూ ఉంది. కృష్ణుడు ఆవుదూడను తోకపట్టుకొని లాగుతున్నట్టు ఆ ఏనుగును లాగుతున్నాడు. ఏనుగు ఎటు తిలగితే అటు తిరుగుతున్నాడు. ఏనుగుకు కృష్ణుడు కనిపించడం లేదు. అది కుడివైపు తిలగితే కృష్ణుడు ఎడమ వైపుకు, అది ఎడమ వైపుకు తిలగితే తాను కుడి వైపుకు తిరుగుతూ ఆడుకుంటున్నాడు.

ఉన్నట్టుండి కృష్ణుడు ఏనుగు ముందుకు వచ్చి హేయ్ అని అలిచి దాని ముఖం మీద ఒక గుద్దు గుద్ది మరలా వెనక్కు పాలపోతున్నాడు. ఏసుగు కూడా కృష్ణుని వెంట పరుగెత్తింది. కృష్ణుడు ఏసుగు తొండానికి అందినట్టే అంది తప్పించుకుంటున్నాడు. ఒక్కోసాలి ఏసుగుకు చిక్కినట్టు నటించి కిందపడుతున్నాడు. ఏసుగు దగ్గరకు రాగానే లేచి పరుగెడుతున్నాడు. ఏసుగు కోపంతో తన దంతములతో కృష్ణుడు పడ్డచోట కోపంతో భూమిని తవ్వుతోంది.

తనకు చిక్కకుండా కృష్ణుడు పరుగెత్తడంతో ఏనుగుకు, మావటికి కోపం తారస్థాయికి చేరుకుంది. కృష్ణుని ఏనుగుతో చంపించకపోతే కంసుని చేతిలో తనకు చావు ఖాయం అని భయపడుతున్నాడు మావటీడు. ఏనుగుకు ఆ భయంలేదు కాబట్టి రోషంతో కృష్ణుని వెంట తరుముతూ ఉంది.

ఆట ఇంకచాలు అనుకున్నాడు కృష్ణుడు. ఏనుగు ముందు నిలబడ్డాడు. దాని తొండము పట్టుకొని తిప్పి ఏనుగును కిందపడేసాడు. ఒక కాలు ఏనుగు మెడ మీద పెట్టి అబిమాడు. రెండు చేతులతో దాని దంతములను ఊడపీకాడు. ఆ దంతములనే ఆయుధంగా చేసుకొని కిందపడ్డ మావటి వాడిని చంపాడు. దంతములు పెరకగా గీలగీల కొట్టుకుంటున్న ఏనుగును దాని దంతములతోనే పాడిచి పాడిచి చంపాడు కృష్ణుడు.

రక్తసిక్తములైన దాని దంతములను గదల మాబిల బుజం మీద పెట్టుకొని మల్లయుద్ధముజలగే రంగస్థలములోకి ప్రవేశించాడు కృష్ణుడు. కృష్ణుని వెంట బలరాముడు, గోప బాలురు కూడా ఎగురుకుంటూ వెళ్లారు. ఏనుగుదంతములను బుజం మీద పెట్మకొని వస్తున్న కృష్ణుని చూచి మల్లయోధులకు మతిపోయింది. ఏసుగునే చంపిన వాడికి మనము ఒక లెక్కా అని మనసులో అనుకున్నారు. దూరంగా కూర్చున్న కంసుడికి ఈ వార్త తెలిసింది. కువలయా పీడమును కృష్ణుడు చంపాడు అన్న వార్త విని కంసుడు కలవరపడ్డాడు. కంసుని మనసంతా అల్లకల్లోలం అయింది. వీళ్లు అంత సులభంగా చావరు అని అనుకున్నాడు.

రామకృష్ణలు రంగస్థలంతో బీరుల మాబిలి నిలబడ్డారు. ప్రేక్షకుల కళ్లన్నీ వాలి మీదనే ఉన్నాయి. వారందరూ కృష్ణని కాశీయమర్దనము, గోవర్ధనోద్ధరణము గులంచి బినిఉన్నారు. ఇఫ్ఫడు ప్రత్యక్షంగా చూస్తున్నారు. అక్కడ ఉన్న స్త్రీలు "అబ్బా ఎంత బాగున్నాడో! ఎంత ముద్దుగా ఉన్నాడో" అని మనసులోనే కృష్ణని కౌగలించుకున్నారు. కొందరైతే ఇలా అనుకుంటున్నారు.

"ఈ కృష్ణుడు సాక్షాత్తు శ్రీహల అవతారము. మనలను ఉద్ధలంచడానికి వసుదేవుని కుమారుడుగా జన్మించాడు. కంసునికి భయపడి గోకులంలో పెలగాడు. అవతార పురుషుడు కాకపోతే పూతనను, తృణావర్తుని, శంఖచూడుని, కేశుని, ధేనుకుడిని ఎలా చంపగలడు? దావానలము నుండి గోపబాలురను ఎలా రక్షించగలడు? కాకీయుని ఎలా మర్దించగలడు? గోవర్ధన పర్వతమును ఎత్తి వ్రజవాసులను, గోవులను ఎలా రక్షించగలడు? ఈయనే కాదు ఈయన అన్నగారు బలరాముడు కూడా ప్రలంబుడు, వత్యుడు మొదలగు రాక్షసులను సంహలించాడు. నిజంగా కృష్ణుడు ఆ శ్రీహలి అవతారమే! అటు చూడండి. పెదాల మీద ఆ చిరునవృస్టను చూచి కదా గోపకాంతలు కృష్ణుని మీద ప్రేమను పెంచుకున్నారు.

యదువంశము అంతా కృష్ణుని రక్షణలో బినబినప్రవర్ధమానమౌతూ ఉంబి." అని మధురా నగర వాసులు తమలో తాము అనుకుంటున్నారు. పెద్దగా అంటే కంసుని ఆగ్రహానికి గులకావలసి వస్తుందని గుసగుసలాడుకుంటున్నారు.

ఇంతలో చాణూరుడు అనే మల్లయోధుడు ఠీవిగా నిలబడి ఉన్న బలరామ కృష్ణులను చూచి ఇలా అన్నాడు. "ఓ వీరుతారా! మీరు ఏనుగును చంపడం చూచాము. మీ వీరత్వము వెల్లడయింది. మీరు మల్లయుద్ధములో కూడా ప్రవీణులు అనుకుంటున్నాము. అందుకే మీ ఇద్దలినీ ఈ పోటీలకు పిలిపించారు. మనకందలికీ కంసుడు మహారాజు. మేమందరమూ కంసమహారాజుకు ప్రియమైన పనులే చేస్తుంటాము. మీరు గోవులను మేపుకొనేటప్పడు ఒకలితో ఒకరు మల్లయుద్ధము చేసుకుంటుంటారని విన్నాము. ఆ యుద్ధ విద్యను ఇక్కడ ప్రదల్శంచి కంసమహారాజుకు వినోదం కలిగించండి. దానివలన మీరు కూడా రాజానుగ్రహమునకు పాత్రులవుతారు. రాజు ప్రసన్నడయితే సకల భూతములు కూడా మనకు ప్రసన్నమవుతాయి కదా!" అని కంసుని పాగుడుతూ బలరామకృష్ణులను చాతుర్యంగా మల్లయుద్ధమునకు ఆహ్మానుందు చాణూరుడు.

చాణూరుని ఆంతర్యం అర్థం చేసుకున్నాడు కృష్ణుడు. అతని మాటలకు తగిన విధంగా ఇలా అన్నాడు. "మాదేముంది. పల్లెలలో ఉంటూ అడవులలో పశువులను మేపుకొనేవాళ్లము. మీ మీబల మేము కూడా కంసుని పాలనలో ఉన్నాము. రాజుకు వినోదం చేకూర్చడం ఆనందాన్ని కలిగించడం మా విధి. దాని వలన మాకు కంసరాజు అనుగ్రహం లభిస్తుంది. కాకపాతే మేము 10 ఏళ్లు కూడా నిండని బాలురము. మీరు ఆలతేలన మల్లయోధులు. మీకూ మాకూ సమత్యము లేదు. మేము మా వయసువాలతోనే మల్లయుద్ధము చేయగలము. అఫ్పడే అది ధర్తయుద్ధము అవుతుంది. ధర్మాత్త్మడైన కంసుని సమక్షంలో అధర్తము జరగరాదు కదా!" అని తాను కూడా నేర్వగా బదులు చెప్పాడు కృష్ణుడు.

ఆ మాటలకు చాణూరుడు నవ్వి "మీరు వయసులో బాలురు కానీ మీరు చేతలలో పెద్దవాళ్లని మించి పోయారు. మీరు చంపిన కువలయాపీడము సాధారణమైన ఏనుగు కాదు. దానికి వేయి ఏనుగుల బలం ఉంది. అటువంటి ఏనుగును మీరు చంపారు. అటువంటి మీకు మాతో మల్లయుద్ధం చేయడం ఒక లెక్కా! ఇక్కడ బలాబలాలు ముఖ్యం కానీ, వయసుకాదు. కాబట్టి మీరు ఇద్దరూ మాతో యుద్ధం చేయడం అధర్తం అనిపించుతోదు. మీ ఇద్దలినీ మేము పోటీకి ఆహ్వానిస్తున్నాము. మీరు మాతో మల్లయుద్ధం చేయండి. ఒకలితో ఒకరమే పోటీకి బగుదాము. నేను నీతో మల్లయుద్ధం చేస్తాను. బలరాముడు ముష్టికునితో మల్లయుద్ధం చేస్తాడు." అని తన నిర్ణయం ప్రకటించాడు చాణూరుడు." అని ను కమహల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు కృష్ణుడు కువలయాపీడమును సంహలించడం గులించి వివలించాడు.

<del>త్ర</del>ీమద్మాగవతము

దశమస్కంధము నలభైమూడవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

## శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము నలభైనాలుగవ అధ్వాయము.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! చాణూరుడు చెప్పిన విధంగా ముష్టికుని బలరాముడు, చాణూరుడిని కృష్ణడు మల్లయుద్ధంలో ఎదుర్కొన్నారు. మల్లయుద్ధం మొదలయింది. చేతులతో, కాళ్లతో కొట్టుకుంటున్నారు. చేతులు చరుచుకుంటున్నారు. ఒకలి పెదములు ఒకరు పట్టుకొని పైకెత్తి కిందపడవేస్తున్నారు. పిడికిళ్లతో గుద్దుకుంటున్నారు. ఒకలి తలతో ఒకరు ఢీకొట్టుకుంటున్నారు. గుండెలకు గుండెలు గుద్దుకుంటున్నాయి. చుట్టు తిరుగుతున్నారు. ఒకలిని ఒకరు ఎలా దెబ్బతియ్యాలా అని అదునుకోసరం ఎదురుచూస్తున్నారు. నలుగులి దేహములు దెబ్బలతో కమిలిపోతున్నాయి.

చూచే వాళ్లు అయ్యో ఇదేమిటి. వారు బాలురు, వీళ్లు దున్నపోతుల్లా ఉన్నారు. వీళ్లమధ్యపోటీ ఏమిటి దుర్మార్గం కాకపోతే! అని నోళ్లు సొక్కుకుంటున్నారు. కంసుడికి భయపడి ఎవరూ నోరుమెదపడం లేదు. మల కొందరయితే బాహాటంగా "ఇబి అన్యాయం. అధర్తం. చిన్న పిల్లలకు, పెద్ద వాళ్లకు జలగే ఈ మల్లయుద్ధమును ఆపడానికి రాజు కూడా ప్రయత్నించడం లేదు. ఇదేం రాజ్వం. వీడేం రాజు." అని విమల్మస్మన్నారు. మల కొందరయితే "బండరాళ్ల వంటి మల్లయోధుల శలీరాలెక్కడ! కోమలమయిన ఈ బాలుర శలీరాలెక్కడ! ఏమైనా పోలిక ఉందా! ఇంకా ఈ యుద్ధాన్ని ఇలాగే కొనసాగనిస్తే సభలో అధర్తం చెలరేగిపోతుంది. ఇటువంటి అధర్తం జలగే చోట ఉండటం కూడా మంచిది కాదు." అనుకుంటూ కొందరు వెళ్లపోతున్నారు.

మగవాళ్ల పలిస్థితి ఇలా ఉంటే ఆడవాళ్ల సంగతి మలీ ఫ్లుోరంగా ఉంది. వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తున్నారు. మల కొందరు ఇలా అనుకుంటున్నారు. "ఎక్కడైనా, ఏ సభలోనైనా అధర్తం జరుగుతుంటే, ధర్తం తెలిసిన వాళ్లు, ఆ అధర్తాన్ని అలకట్టాలి. అలాకాకుండా చూస్తూ ఊరుకున్నా, లేక ఆ అధర్తాన్ని సమల్ధించినా, ఆ మానవుడు పాపం పాందుతాడు. ఆ కారణం చేత బుబ్ధిమంతులు, ధర్తపరులు ఇటువంటి రాజుల సభలకు రారు. అటు చూడండి. పాపం కృష్ణుడు ఆ దున్నలాంటి చాణూరునితో పోరాడి ఎలా అలసిపోయాడో!" అని ఒకామె అంటే "అదేం చూచావు. ఆ ముష్టికుడి చుట్టు తిలగి తిలగి అలసి పోయిన బలరాముడిని చూడండే!" అని మరొకామె అంది.

బలరాముడు, కృష్ణుడు, చాణూర ముష్టికులు ఏ మల్లయుద్ధవిధానములను అనుసలంచి పోరాడుతున్నారో, అదే క్రమంలో వాలకి తమ తమ ముష్టిఘాతములలో సమాధానం చెబుతున్నారు. కృష్ణుడు తన శలీరాన్ని రాయిలాగా, ఉక్కులాగా చేసాడు. కృష్ణుడు బలమైన తన ఉక్కు పిడికిలితో ఒక్కొక్క గుద్దుగుద్దుతుంటే చాణూరుడు హడలిపోతున్నాడు. మెల్లిగా ధైర్యం కూడబీసుకొని రెండు చేతులతో కృష్ణుని గుండెల మీద బలంగా మోదాడు. ఆ దెబ్బ కృష్ణుడికి పూపు మాటిల తగిలింది. కృష్ణుడు చాణూరుడి రెండు చేతులు పట్టుకున్నాడు. గిరా గిరా గాలిలో తిప్పాడు. వాడి శలీరాన్ని నేలకేసి మోదాడు. చాణూరుడు నేలకరుచుకున్నాడు. మల లేవలేదు. ముష్టికుడు కూడా అదే తప్ప చేసాడు. తన రెండు చేతులు కలిపి బలరాముని గుండెల మీదమోదాడు. బలరాముడు వాడి రెండు చేతులను పట్టుకొని కిందపడేసాడు. వాడి గుండెల మీద కూర్చుని తన రెండుచేతులలో వాడి గుండెల మీద మోదాడు. ముష్టికుడి నోటి నుండి రక్తం కక్కుకుని చచ్చాడు.

ఇంతలో కూటుడు అనే మల్లయోధుడు బలరాముని మీటికి వచ్చాడు. బలరాముడు బలంగా పిడికిలి జిగించి కూటుని గుండెలమీద కొట్టగా, వాడు రక్తం కక్కుకొని చచ్చాడు. శలుడు, తోశలుడు అనే వారు కృష్ణుని మీద కలియబడ్డారు. కృష్ణుడు వాలద్దలనీ కిందపడేసి వాల మెడల మీద కాళ్లు పెట్టి తొక్కాడు. వారు ఊపిల ఆడక మరణించారు. ఈ ప్రకారంగా చాణూరుడు, ముష్టికుడు, కూటుడు, శలుడు, తోలుడు చావగా మిగిలిన మల్లయోధులు పాలపోయారు.

ఇబి చూచి కృష్ణుని స్నేహితులు అయిన గోపాలురు కృష్ణుని వద్దకు వచ్చారు. అందరూ ఆనందంతో నృత్యం చేస్తున్నారు. వాలని చూచి వాద్యకారులు వాద్యాలు వాయించారు. అంతా ఆనంద కోలాహలంగా ఉంది. వచ్చినవారు ఆనందంతో కేలంతలు కొడుతున్నారు. బ్రాహ్మణులు బలరామ కృష్ణులను ఆశీర్యబిస్తున్నారు. కంసుని గుండెలు మండిపోతున్నాయి. తాను పంపిన ఏనుగు పీనుగయింది. మల్లయోధులు మట్టికలచారు. కంసుడికి కన్నీళ్లు

"ఆగండి. అన్నీ ఆపండి." అని పెద్దగా అలచాడు కంసుడు. అందరూ ఆగిపోయారు. అంతా నిశ్శబ్దం. "నందుని వాడి కొడుకులను, గోపాలకులను బంధించండి. వాల వద్దనున్న ధనమును లాక్కోండి. నా బావ వసుదేవుని, నా తండ్రి ఉగ్రసేనుని చంపెయ్యండి. వెళ్లండి." అని గట్టిగా అలచాడు.

అపలిమితమైన దుర్మార్గానికి ఒడిగడుతున్న కంసుని మాటలను విన్నాడు కృష్ణుడు. ఇంక ఊరుకుంటే లాభంలేదనుకున్నాడు. ఒక్క ఎగురు ఎగిల కంసుని సింహాసనము దగ్గరకు దూకాడు. కంసుడికి మృత్యువు తన ఎదురుగా నిలబడినట్టయింది. పెంటనే తన ఆసనము మీది నుండి లేచి కత్తి చేతిలోకి తీసుకున్నాడు. కృష్ణుని మీదికి ఉలకాడు. కృష్ణుని చంపడానికి అటు ఇటు కత్తి విసురుతున్నాడు.

గరుడుడు పాము తల పట్టుకున్నట్టు కృష్ణుడు ఒడుపుగా కంసుడి మెడ పట్టుకున్నాడు. కంసుని కిలీటము జాల కింద పడింది. కృష్ణుడు కంసుని జుట్టుపట్టుకొని కిందకు లాగాడు. కంసుడు కింద పడ్డాడు. కృష్ణుడు కంసుడి గుండెల మీద కూర్చున్నాడు. రెండు చేతులతో కంసుని గుండెల మీద మోది కంసుని చంపాడు కృష్ణుడు. చచ్చిన కంసుని జుట్టు పట్టుకొని కిందికి లాగేసాడు. కంసుడు దొర్లుకుంటూ వచ్చి నేలమీద పడ్డాడు. హటాత్తుగా జలగిన ఈ సంఘటనను చూచి జనాలు హాహాకారాలు చేసారు. ఇబి చూచిన కంసుని తమ్ముళ్లు అయిన కంకుడు, న్యగ్రోధుడు మొదలగు వారు ఎనిమిబిమంబి కృష్ణుని మీబికి వచ్చారు. ఇబి చూచిన బలరాముడు అక్కడే ఉన్న పలిఘను తీసుకొని వాలిని ఎదుర్కొన్నాడు. బలరాముడు ఆ ఎనిమిబి మంబి తలలను పలిఘతో నలికాడు. దేవతలు దుందుభులు మోగించారు. పుష్మవృష్టి కులిపించారు. అష్టరసలు నృత్యం చేసారు. గంధర్వులు ఆడారు పాడారు.

ఈ విషయం దావానలంలా అంత:పురానికి పాకింది. కంసుని భార్యలు గుండెలు బాదుకుంటూ కంసుడు పడిఉన్నచోటికి వచ్చారు. కంసుని శవం మీద పడి ఏడుస్తున్నారు. "ఓ ప్రభూ!నాధా! మమ్ములని వదిలిపెట్టి పోయావా! మా అందలనీ అనాధలను చేసి వెళ్లపోయావా! నీవు లేని మధుర భర్తలేని ప్రియురాలిలా ఉంది. ఏ పాపమూ చెయ్యని వాలని బాధపెట్టిన ఫలితం వలననే కదా నీకు ఈనాడు ఇటువంటి గతి పట్టింది. అకారణంగా సాటి ప్రాణులను హింసించిన వాడు ఎవరైనా బాగుపడ్డాడా! కృష్ణుడు విష్ణు అంశ అని తెలిసి కూడా ఆయనతో విరోధం ఎందుకు పెట్టుకున్నావు? కృష్ణుని ఎదిలంచి ఎవరైనా బతికారా! అంతా మన ఖర్త." అంటూ ఏడుస్తున్నారు.

కృష్ణుడు వాలని యధోచితంగా ఓదార్చాడు. కంసునికి రాజలాంఛనాలతో దహన క్రియలు, కర్షకాండలు చేయించాడు. కృష్ణుడు, బలరాముడు వెంటనే కారాగారమునకు పోయి తన తల్లి తండ్రులను బంధనిముక్తులను చేసారు. వాల పాదాలకు నమస్కలంచారు. బలరామ కృష్ణులను చూచిన దేవకీ వసుదేవులు, వాలని దేవతామూర్తులుగా భావించి, వాలని లేవనెత్తి, ఆరింగనము చేసుకొంటే ఏమవుతుందో అని, వెనక్కు తగ్గారు." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు కంసవధను గులంచి నివలంచాడు.

> డ్రీమద్భాగవతము దశమస్కంధము నలుబబి నాలుగవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> > శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము నలుబబి ఐదవ అధ్యాయము.

శ్రీకృష్ణుడు తన తల్లి తండ్రులు అయిన దేవకీ వసుదేవుల వద్దకు వచ్చి వాలకి భక్తితో నమస్కలించాడు. "అమ్తా! నాన్నా!" అంటూ ప్రేమతో పలకలించాడు.

"అమ్మా! నేను పుట్టినప్పటి నుండి మీ నుండి దూరంగా ఉండటం వలన మాత్యప్రేమకు పితృప్రేమకు నోచుకోలేకపోయాను. మీరు కూడా నా బాల్యము, పౌగండము, కిశోరము మొదలగు అవస్థలను చూచి ఆనందించే అదృష్టాన్ని కోల్వోయారు. అది మీ దురదృష్టమో, యశోద అదృష్టమో కానీ, నేను మీ వద్ద పెరగలేదు. నాకు కూడా నా తండ్రి వద్ద బాల్యంలో అనుభవిచే సుఖములను దూరం అయ్యాను. అమ్మా! నాన్నా! ఈ శలీరము మీరు ఇచ్చారు. మీ వలననే ఏర్పడిన ఈ శలీరముతో నూరు సంవత్సరములు జీవించినను, ఈ నూరు సంవత్సరములు మీకు సేవలు చేసిననూ, జన్హనిచ్చిన తల్లి తండ్రుల ఋణం తీర్చుకోలేదు.

ప్ కుమారుడైనా తనకు శక్తి ఉండి కూడా, తన తల్లి తండ్రులను పోషించకుండా నిర్లక్ష్యం చేస్తే, నరక లోకంలో యమభటులు, వాడి మాంసమును, వాడిచేతనే తినిపిస్తారు. తల్లితండ్రులను, భార్వను, సంతానమును, తన కులములోని వృద్ధులను, గురువుగాలని, బ్రాహ్మణులను, తనను ఆశ్రయించిన వాలని, పోషించే శక్తి ఉండి కూడా, నిర్లక్ష్యం చేస్తే, వాలని పోషించకుండా వాల మానానా వాలని వటిలివేస్తే, అటువంటి వారు, బతికినా చచ్చినట్టే.

అమ్మా! నేను, అన్నగారు ఇప్పటి వరకు కంసుని భయముతో మీ పద్దకు పచ్చి, మిమ్ములను పూజించే అవకాశమును కోల్వోయాము. మా జీవితములో ఇన్ని రోజులు వృధాగా గడి-చిపోయాయి. అటి కాకుండా మేము ఇద్దరమూ యసోదా నందుల గృహంలో పెరుగుతున్నాము. వాళ్లపోషణలో ఉన్నాము. అనుబినము ఏ రాక్షసుడు పచ్చి చంపుతాడో అనే భయంతో బతికాము. ఆ కారణం చేత తల్లితండ్రులయిన మిమ్ములను సేవించలేకపోయాము. మా అపరాధమును క్షమించండి. మమ్ములను ఆశీర్యబించండి." అని బలరాముడు, శ్రీకృష్ణడు తమ తల్లితండ్రులయిన దేవకీ వసుదేవుల ముందు మోకలల్లారు. తమ కుమారులు తమ ఆశీర్యాదము కోరుతూ పలికిన మాటలు విన్న దేవకీ వసుదేవులు తమ కుమారులను ప్రేమతో కౌగవించుకున్నారు. ఒడిలో కూర్చోపెట్టుకున్నారు. వాల తలలు ఆప్కాయంగా నిమిరారు. దేవకీ వసుదేవుల కళ్ల నుండి ఆనందభాష్టాలు ధారగా కారుతున్నాయి. వాల కంఠములు బొంగురుపోయాయి. ఆనందంతో నోటి వెంట మాటలు రావడం లేదు. అలా ఎంతో సేపు ఉండి పోయారు.

తరువాత బలరామ కృష్ణులు తమ తాతగారైన ఉగ్రసేనులవాలి వద్దకు పోయి వాలి ఆశీర్యాదము తీసుకున్నారు. ఉ గ్రసేనుని తిలిగి సింహాసనము మీద కూర్చోబెట్టి రాజుగా అభిషేకించారు. కృష్ణుడు ఉగ్రసేనుని ముందు వినయంగా చేతులు జోడించి నిలబడి ఇలా అన్నాడు. "ఉగ్రసేన మహారాజా! మేము నీ ప్రజలము. మీ సేవకులము. మమ్ములను ఆజ్ఞాపించండి. మీ ఆజ్ఞలను శిరసావహించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. యదు వంశము వాలికి సింహాసనము మీద కూర్చునే అర్హత లేదు అని యయాతి మహారాజు ఆదేశించాడు. కాని అబి తమలికి వల్తించదు. మీరు మా మహారాజులు. దేవతలు కూడా మీకు కానుకలు సమల్విస్తారు. ఇంక మనుషుల సంగతి చెప్పేదేముంది. తమరు నిర్భయంగా రాజ్యపాలన సాగించండి."

తరువాత కృష్ణుడు, కంసుని భయంతో నలుబిక్కులకు పాలిపోయి, వివిధ దేశములలో తలదాచుకుంటున్న యాదవులను, వృష్ణులను, అంధకులను, మాధవులను, కుకురులను ఇంకా ఇతర వంశస్థులను అందలినీ తిలిగి మధురకు రావలసినబిగా వర్తమానం పంపాడు. వాలని అందలనీ పిలిపించి గౌరవించాడు. వాలకి అందలకీ పునరావాసము కల్పించాడు. పేరుకు ఉగ్రసేనుడు మహారాజు అయినా, మధురా నగర సంరక్షణను బలరామ కృష్ణులు వహించారు. ప్రజల కోలకలు తీర్వారు. మధురా నగర ప్రజలు కూడా ప్రతిరోజూ కృష్ణుని బివ్వమంగళవిగ్రహమును దల్మస్తూ ఆనందంతో కాలం గడుపుతున్నారు. మధురా నగరంలో ఉన్న వృద్ధులు కూడా శ్రీకృష్ణుని బివ్వసందర్శన భాగ్యంతో తిలగి యౌవన్వాని పాంబినట్టు అనుభూతి పాందారు.

అష్టటి వరకు నందుడు మధురా నగరములోనే ఉన్నాడు. మధురలో పలిస్థితులు చక్కబడిన తరువాత, బలరామ కృష్ణులు నందుని వద్దకు వెళ్లారు. ఆయనకు నమస్కలంచి ఇలా అన్నారు. "తండ్రీ! నీవు, మా తల్లి యనోద, నన్ను, అన్న బలరాముని మీ ప్రేమామృతంలో ముంచారు. లాలించారు. పోషించారు. మేము ఎంత అల్లలి చేసినా భలించారు. సాధారణంగా తల్లి తండ్రులకు తమ శలీరముల మీద కంటే, తమ సంతానము మీద ఎక్కువ ప్రేమ ఉంటుందంటారు. కాని మీరు ఇద్దరూ మా మీద అంతకంటే ఎక్కువ ప్రేమ చూపించారు.

ప్ కారణం చేతనైనా కన్న తల్లి తండ్రులు తమ సంతానమును పెంచడానికి అశక్తులైతే, ఆ పిల్లలను పెంచిన తల్లి తండ్రులను కన్న తల్లి తండ్రుల వలెనే పలగణించాలి. మీరు మాకు కన్న తల్లి తండ్రుల కంటే ఎక్కువ. మీరు క్షేమంగా వ్రజమునకు వెళ్లండి. మేము ఇక్కడ చేయవలసిన కార్యములను అన్నిటినీ నిర్వల్తించి, తీలక చూచుకొని, మిమ్ములను తల్లి యనోదను చూడటానికి వస్తాము." అని అన్నాడు. తరువాత కృష్ణుడు నందునికి, గోపబాలురకు గోపకులకు, వాలి పలివారమునకు అనేక విలువైన కానుకలు ఇచ్చాడు. ఆభరణములను, వస్త్రములను, పాత్రలను సమల్వించాడు. నందుడు కూడా బలరామ కృష్ణులను ప్రేమగా కౌగరించుకొని, వాలని వదలలేక వదలలేక వబిలి పెట్టి వ్రజమునకు తన పలివారముతో సహా వెళ్లిపోయాడు.

తరువాత వసుదేవుడు తమ పురోహితుడైన గర్గుని పిలిపించాడు. బలరామ కృష్ణులకు ఉపనయన సంస్కారములు జలిపించాడు. ఆ సమయంలో బ్రాహ్హణులకు గోవులను, వస్త్రములను, ధనమును దానం చేసాడు. శ్రీకృష్ణుడు పుట్టినప్పుడు తాను మనసులో అనుకున్న వేయిగోవుల దానమును గుర్తు చేసుకొని, బ్రాహ్హణులకు వేయి గోవులను చక్కగా అలంకలంచి దానం చేసాడు. గర్గముని చేత ఉపనయన సంస్కారమును పాంట, బలరామ కృష్ణులు ట్విజులు అయ్యారు. వారు బ్రహ్హచర్యవ్రతమును స్వీకలంచారు.

తరువాత వారు విద్య నేర్చుకోడానికి కాశీపండితుడు అయిన సాంబీపుడు అనే ముని ఆశ్రమమునకు వెళ్లారు. అక్కడ గురుకుల వాసము చేస్తున్నారు. తమ గురువైన సాంబీపుని భక్తితో సేవిస్తూ విద్య నేర్చుకుంటున్నారు. గురువైన సాంబీపముని కూడా వీల భక్తి శ్రద్ధలకు సంతోషించి, వాలకి వేదములు, షడంగములు, ఉపనిషత్తులు, మంత్రములతో సహా ధనుర్వేదము, మనుధర్హశాస్త్రము, తర్కము, మీమాంస, మొదలగు శాస్త్రములను, రాజనీతిని ఉపదేశించాడు. బలరామ కృష్ణులు కూడా గురువుగారు బోథించిన వేదములను, శాస్త్రములను భక్తితో, శ్రద్ధతో, ప్రకాగ్రబుబ్ధతో, ఒక్కసాల చెబితే చాలు, ఇట్టే గ్రహించారు. అంతే కాకుండా వారు అరవైనాలుగు కళలను అభ్యసించారు. బలరామ కృష్ణుల విద్యాభ్యాసము పూల్త అయింది. వారు గురువుగారైన సాందీపని వద్దకు పోయి "గురువుగారూ! తమలకి గురుదక్షిణ సమల్వించుకోవాలని అనుకుంటున్నాము. తమలకి ఏమి కావాలో కోరుకోండి." అని వినయంగా అడిగారు.

సాందీపుడు తన సిష్కలైన బలరామకృష్ణులను వాత్యల్యంతో చూచి "కుమారుతారా! నా కుమారుడు ప్రభాసక్షేత్రంలో సముద్రంలో పడిచనిపోయాడు. వాడిని తిలగి బతికించి ఇవ్వగలరా! అదే మీరు నాకు, మీ గురుపత్వికి ఇచ్చే గురుదక్షిణ." అని అడిగాడు. మారుమాటాడకుండా బలరామ కృష్ణులు రథం ఎక్కి ప్రభాస క్షేత్రం దగ్గర ఉన్న సముద్రతీరానికి వెల్లారు. సాక్షాత్తు శ్రీహల అవతారమైన కృష్ణుడు వచ్చాడని తెలుసుకొని సముద్రుడు వాల దగ్గరకు వచ్చాడు.

సముద్రుని చూచిన కృష్ణుడు ఇలా అన్నాడు. "నీవు నీ తరంగములలో మా గురువుగాల కుమారుని ముంచి నీలో కలుపుకున్నావట. మా గురు పుత్రుని తిలగిమాకు ఇచ్చెయ్యి." అని తాను వచ్చిన పని మూడుముక్కలలో చెప్పాడు. ఆమాటలకు సముద్రుడు ఇలా అన్నాడు. "దేవా! నేను మీ గురుపుత్రుని నాలో కలుపుకోలేదు. ఈ సముద్రంలో పంచజనుడు అనే రాక్షసుడు ఒక శంఖం రూపంలో నివసిస్తున్నాడు. మీ గురుపుత్రుడిని అతడే అపహలంచాడు." అని అన్నాడు.

వెంటనే కృష్ణడు సముద్రజలములలోకి దూకాడు. పంచజనుడికి వెతుక్కుంటూ వెళ్లాడు. వాడిని పట్టుకున్నాడు. కాని వాడి వద్ద గురు పుత్రుడు కనపడలేదు. కృష్ణడు ఆ అసురుడి నుండి పుట్టిన శంఖమును తీసుకొని యముడి దగ్గరకు వెళ్లాడు. యమపుల ద్వారము వద్ద నిలబడి ఆ శంఖమును గట్టిగా ఊదాడు. ఆ శంఖధ్యనిని విన్న యమధర్తరాజు పరుగు పరుగున శ్రీకృష్ణని వద్దకు వచ్చాడు. ఆయనకు అర్హ్మము పాద్యము ఆసనము ఇచ్చి సత్కలించాడు.

"ఓ మహావిష్ణు! మీరు ఈ మానవదేహములలో అవతలంచారని నాకు తెలుసు. నేను మీకు ఏమి సేవచేయుగలనో తెలుపండి." అని వినయంగా అడిగాడు. "ఓ యమధర్హరాజా! నీవు నీ విభి నిర్వహణలో భాగంగా మా గురువుగాల పుత్రుని తీసుకొని వచ్చావు. మా గురువు గాల కుమారుని తిలగి మాకు అష్టగించు." అని అడిగారు. వెంటనే యమధర్హరాజు గురుపుత్రుని తీసుకొచ్చి బలరామకృష్ణులకు అష్టగించాడు. బలరామకృష్ణులు గురుపుత్రుని తీసుకొన్ని వచ్చి తమ గురువుగారు సాంబీపునికి అష్టగించారు. ఇలా అన్నారు. "గురువుగారూ! తమరు ఇంకేమన్నా కోరుకోండి. తమల కోలక తీరుస్తాము." అని వినయంగా అడిగారు.

బలరామ కృష్ణుల మాటలకు సంతోషించిన సాందీపుడు వాలితో ఇలా అన్నాడు. "కుమారులారా! మీవంటి శిష్కులకు గురువైన నాకు కోరుకోవడానికి ఇంకేం మిగులుతుంది. అయినా మీరు నాకు గురుదక్షిణ ఇచ్చారు. అది చాలు. మీ విద్యలు పూల్త అయ్యాయి. ఇంక మీరు మీ గృహమునకు వెళ్లండి. వివాహములు చేసుకొని పుత్రపౌత్రాభివృద్ధి పాందండి. మీ కీల్త మూడులోకములలో వృద్ధిచెందుతుంది." అని ఆశీర్వదించాడు.

గురువుగాల ఆశీర్యాదములను పాంచిన బలరామకృష్ణులు రథము ఎక్కి మథురానగరము వెళ్లిపోయారు. తమ విద్యాభ్యాసము పూల్తి చేసుకొని వచ్చిన బలరామకృష్ణులను చూచి దేవకీ వసుదేవులు, మధురా నగర ప్రజలు ఎంతో సంతోషించారు." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు బలరామకృష్ణుల విద్యాభ్యాసము గులంచి వివలంచాడు.

> శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము నలభై ఐదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము. ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> > శ్రీమద్హాగవతము దశమస్కంధము నలభై ఆరవ అధ్వాయము.

శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు ఇలా చెబుతున్నాడు.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! వృష్టివంశంలో ఉద్ధవుడు అనే ఉత్తమ వ్వక్తి ఉన్నాడు. ఉద్ధవుడు కృష్ణుడికి ఆంతరంగిక మిత్రుడు. ఒకరోజు కృష్ణుడు తన మిత్రుడు ఉద్ధవుని పిలిచాడు. ఎవరూ లేని చోట ఉద్దవుని చేతులు పట్టుకొని ఇలా అన్నాడు. "మిత్రమా! నీవు నాకు మారుగా నందుడు మొదలగు గోపకులు గోపికలు నివసించే వ్రజమునకు వెళ్లాలి. నా తల్లి తండ్రులు అయిన యానోదా నందులకు నా క్షేమ సమాచారములు చెప్పి వాలి మనస్యులకు సంతోషాన్ని కలుగచెయ్యి. ఆ ఊలిలో ఉన్న గోపకాంతలు గోపికలు నేను లేని విరహంతో బాధపడుతుంటారు. వాలికి నా గులించి చెప్పి ఓదార్చు. నందవ్రజములో ఉన్న గోపికలు వాలి మనస్యులను నాకు అల్వించారు. నన్ను వాల ప్రాణం కన్నా ఎక్కువగా చూసుకుంటున్నారు. నా కోసరం వాల భర్తలను సంతానాన్ని, బంధువులను కూడా వటిలిపెట్టడానికి సిద్ధపడ్డారు. నన్ను వాల ఆత్త్వస్వరూపుడుగా భావించారు. నా కోసరము సకల ధర్తములను వటిలిన వాలి యోగక్షేమములు చూడవలసిన బాధ్యత నామీద ఉంది.

ఓ ఉద్ధవా! నేను వాలకి అత్యంత ప్రియము చేకూర్చే వాడిని. నేను వాలని వబిలివచ్చి చాలా కాలం అయింది. వారు నన్నే తలచుకుంటూ విరహవేదన చెందుతుంటారు. నేను గోకులము నుండి మధురకు వచ్చేటప్పడు వాలకి త్వరలోనే గోకులమునకు తిలగి వస్తానని చెప్పాను. నేను మరలా గోకులమునకు వస్తాననే ధైర్యముతోనే తమతమ శలీరములలో ప్రాణములు నిలుపుకొని ఉన్నారు. కాబట్టి నీవు పోయి వాలకి నా క్షేమ సమాచారములు చెప్పి వాలని ఓదార్చు." అని అన్నాడు.

కృష్ణుని ఆదేశము మేరకు ఉద్ధవుడు రథం ఎక్కి గోకులానికి బయలుదేరాడు. సూర్వాస్తమయము కాలానికి ఉద్ధవుడు గోకులం చేరుకున్నాడు. అఫ్మడు ఆవులు, దూడలు గోశాలలు చేరుకుంటున్నాయి. గోవుల కాలి గిట్టల నుండి లేచిన ధూఇలో ఉద్ధవుని రథం కప్పబడి పోయింది. అందు గోకులములో ఉన్న వాలకి ఉద్దవుని రాక తెలియదు.

ఉద్ధవుడు నందుని గృహము చేరుకున్నాడు. ఆ సమయంలో గోపికలు గోప కాంతలు చల్ల చిలుకుతూ కృష్ణుని లీలలను గీతములుగా పాడుకుంటున్నారు. నందవ్రజములోని అన్ని గృహములలో అగ్ని, సూర్కుడు, అతిధులు, గోవులు, బ్రాహ్మణులు, పితృదేవతలు నిత్యము పూజింపబడుతున్నారు. సాయంసమయములో దేవతాగృహములలో వేసిన సుగంధ ధూపములతో వ్రజము సుగంధభలతమయింది.

మధురనుండి కృష్ణుడు పంపగా వచ్చిన ఉద్ధవుని రాకను గులంచి విన్న నందుడు పరుగు పరుగున ఉద్ధవుని రథం వద్దకు వచ్చాడు. ఉద్ధవుని సాదరంగా ఆహ్యానించాడు. ఆలింగనము చేసుకున్నాడు. అర్హ్హపాద్యములు ఇచ్చి సత్కలించాడు. మంచి భోజనం పెట్టాడు. ఆయన సుఖంగా పడుకోడానికి పక్కపలచాడు. ఉద్ధవుడు పడుకోగానే ఆయన కాళ్లు పడుతున్నాడు. ఆ విధంగా ఉద్ధవుడు విశ్రాంతి తీసుకుంటున్న సమయంలో నందుడు ఇలా అడిగాడు.

"మహాత్తా! కంసుని చెరనుండి విముక్తి పాందిన దేవకీ వసుదేవులు సుఖంగా ఉన్నారా! వాల బంధుమిత్రులు సుఖంగా ఉన్నారా! ఆ కంసుడు ధర్తపరులు, సాధువులు అయిన యాదవుల మీద అకారణంగా విరోధం పెంచుకున్నాడు. అతని పాపమే అతని మరణానికి కారణం అయింది. కంసుని మరణం యాదవులందలకీ అదృష్టంగా పలణమించింది.

ఉద్ధవా! మా కుమారుడు కృష్ణుడు, బలరాముడు క్షేమంగా ఉన్నారా! వాళ్లు ఎఫ్ఫుడైనా నన్ను, తల్లి యసోదను, గోపాలురను, బంధువులను, మిత్రులను, ఈ వ్రజములోని ప్రజలను, గోవులను, తాను ఆడుకున్న బృందావనమును, గోవర్ధనగిలిని ఎఫ్ఫుడన్నా తలచుకుంటూ ఉంటారా! కృష్ణుడు మా అందలినీ, తన ఆత్త్తీయులను చూడటానికి ఒక్కసారైనా నందగోకులము రావచ్చు కదా! ఉద్ధవా! సుందరమైన ఆ కృష్ణుని ముఖపద్తము మాకు మరలా కనపడుతుందంటావా! ఆ శ్యామసుందరుని మేము ఎఫ్ఫుడు చూస్తామో ఏమో!

కృష్ణడు మా అందలిసీ గోవర్ధన పర్వతము ఎత్తి రక్షించడం, కాళీయుని బాలి నుండి రక్షించడం, దావానలము నుండి రక్షించడం, రాక్షసుల బాలి నుండి రక్షించడం మేము ఎన్నటికీ మలిచిపోలేము. మా చిన్ని కృష్ణడు ఈ గోకులములో చేసిన అద్యుతమైన లీలలను, కృష్ణడి మాటలను, చిలిపిపనులను, తలచుకుంటూ ఉంటే మేము ఆకలి, దఫ్ఫులు కూడా మలిచిపోతున్నాము. మా కృష్ణడు తన పాదములతో నడిచిన ఈ నందవ్రజము, బృందావనము, యమునా తీరము, అడవులు, కొండలు, ఇసుక తిన్నెలు, చూచినఫ్మడు ఈ లోకమంతా కృష్ణమయంగా కనిపిస్తుంటి.

గర్గమహాముని చెప్పిన దానిని బట్టి, కృష్ణుని మేమందరమూ, దేవతల కార్తము నెరవేర్చడానికి, మా అదృష్టము కొట్ది, మా ఇంట పుట్టిన పరమాత్త్తస్వరూపుడిగా భావించాము. కృష్ణుడు చిన్నప్పటి నుండి, తన వయసుకు మించి చేసిన లీలలు అన్నీ ఆ విషయాన్ని రూఢిచేసాయి. లేకపోతే అమిత బలవంతులైన చాణూర,ముష్టికులను, కువలయాపీడము అనే ఏనుగును, బాలురైన బలరామకృష్ణులు చంపడం సాధ్యమా! అత్యంత బలిష్ఠమైన ఆ ధనుస్సును, ఏనుగు చెరకు గడను విలచినట్టు, అవలీలగా విలచారు కదా! ఏడు సంవత్యరముల బాలుడు, ఏడు రోజులు గోవర్ధన పర్వతమును తన చేతి మీద నిలపడం మానవమాత్రులకు సాధ్యమా!

ఇబి అంతా ఒక ఎత్తు. దేవతలకు కూడా జయింప అలవి కాని ధేనుకుని, అలమ్జని, తృణావర్తుని, బకుడిని సంహలంచడం మరొక ఎత్తు. ఇవన్నీ చూస్తుంటే బలరామ కృష్ణలు మానవ మాత్రులు కారనీ, అవతార పురుషులు అని తెలుస్తూ ఉంది కదా! తమరేమంటారు?" అని తన మనసులో మాట బయటపెట్టాడు నందుడు.

సందుడు కృష్ణుని పరమాత్త్త స్వరూపుడుగా, భగవదవతారంగా భావిస్తుంటే, తల్లి యాసోదకు మాత్రము చిన్ని కృష్ణుడు తన ఒడిలో పడుకొని పాలుతాగుతున్న పసిబాలుడులాగా గోచలంచాడు. కృష్ణుని ముద్దమాటలు తలచుకుంటేనే ఆమెకు స్తనములలో నుండి పాలుకారుతున్నాయి. ఆ మాతృహృదయము కృష్ణుని సందర్శనము కోసరం తల్లడిలిపోతూ ఉంది. వాలద్దలకీ కృష్ణుని మీద ఉన్న అనురాగం ఒక్కటే. నందుడికి కృష్ణుని మీద అవతారపురుషుడు అన్న నమ్మకం, భక్తి. యాసోదకు కృష్ణుని మీద వాల మాటలు విన్న ఉద్ధవుడు ఇలా అన్నాడు. "మాన్కుడా! సాక్షాత్తు అవతారపురుషుడైన కృష్ణుని మీద మీకు ఉన్న ప్రేమానురాగాల వలన మీరు ఈ లోకంలో పూజనీయులయ్యారు. శ్రీకృష్ణుడు, బలరాముడు పురుషుడు, ప్రకృతి. మీరు సకల జీవులలో ఆత్త్యస్వరూపులుగా వెలుగుతున్నారు. (31 నుండి 33) శ్రీకృష్ణుడు త్వరలోనే ఇక్కడకు వచ్చి మీకు సంతోషాన్ని కలుగజేస్తాడు. కంసుని సంహలంచిన తరువాత కృష్ణుడు మీతో ఏం చెప్మాడో అవన్నీ తష్మకుండా నెరవేరుస్తాడు. మీరు కృష్ణుని గులంచి దు:ఖించకండి. కొబ్దికాలంలోనే కృష్ణుడు మీ వద్దకు వస్తాడు.

కృష్ణుడు అన్ని ప్రాణుల హృదయములలో ఉన్నట్టు మీ హృదయములలో కూడా ఆత్త్రస్వరూపుడుగా వెలుగుతున్నాడు. ఇంక కృష్ణుడు మీ వద్ద లేడు అన్న భావన మీకు ఎందుకు కలుగుతుంది. నందా! కృష్ణుడికి అందరూ సమానమే. ఒకరు ఎక్కువ ఒకరు తక్కువ లేదు. ఒకల మీద మమకారము, మరొకల మీద ద్వేషము లేదు. ఒకరు గొప్ప వాడు, మరొకడు అధముడు అన్న భావన కృష్ణునికి లేదు. ఆయన దృష్టిలో తల్లి, తండ్రి, భార్త, పుత్రులు, బంధువులు, మిత్రులు, శత్రువులు అందరూ ఒకటే. అసలు ఆయనకు ఈ భౌతిక శలీరం అంటూ ఏమీ లేదు. ఆయనకు జన్హకూడా లేదు. మనమధ్య జన్హించడం, తిరగడం కేవలం ఆయన లీల. అసలు పరమాత్త్రకు చేయవలసిన కర్త అంటూ ఏటీ ఉండదు. అన్నీ మనకోసమే చేస్తుంటాడు.

ఆయన దేవతలో కానీ, మనుష్యులలో కానీ, మత్హ్య, కూర్త, వరాహములు గా అవతలంచాడంటే దానికి కారణం కేవలం దుష్టులను శిక్షించి, సాధువులను రక్షించడానికే కానీ వేరు కాదు. ఆయనకు జన్హతంటూ లేదు. ఆయనను ఏ గుణాలు అంటవు. కాని అన్ని గుణాలలో ఉంటాడు. ఆయనకు ఎవలతోనూ సంగమం లేదు. కానీ తనను నమ్ముకున్న సత్మురుషులను రక్షించడానికి వాల వెంటనే ఉంటాడు. సృష్టి, స్థితి, లయము కేవలం వినోదం కొరకే చేస్తుంటాడు. (41)

కృష్ణుడు మీ ఇద్దలకే కుమారుడు కాదు. ఆయన ఈ అనంత సృష్టిలో ఉన్న తల్లితండ్రులందలకీ కుమారుడు. ఆయనే అందలకీ తల్లి, తండ్రి, కుమారుడు, బంధుపు మిత్రుడు. ఎవరు ఏ విధంగా భావిస్తే ఆ విధంగా గోచలిస్తాడు. భూత, భవిష్యత్, వర్తమాన కాలములు, ఉండడం, లేకపోవడం, కాలం గడపడం, అత్యంత పెద్దటి, అత్యంత చిన్నటి, చూచేటి, చూడబడేటి, వినేటి, వినపడేటి ఇవగ్నీ ఆ పరమాత్త, స్వరూపాలే. వీటన్నిటికీ మూలం ఆ పరమాత్త, పరమాత్త లేనిదే ఇవగ్నీ లేవు. ఆ పరమాత్త కృష్ణుడిగా అవతలంచాడు. కృష్ణుడు మీ కుమారుడు కావడం మీ అదృష్టం, నాకు సఖుడు కావడం నా అదృష్టం." అని అన్వాడు ఉద్దవుడు.

ఆ ప్రకారంగా కృష్ణుని లీలలను గులంచి ముచ్చటించుకుంటూ ఆ రాత్రి గడిపారు నందుడు, ఉద్ధవుడు. తెల్లవారుజాము అయింది. గోపికలు, గోపకాంతలు నిద్రలేచారు. కాలకృత్యములు తీర్చుకొని, భూదేవిని, గోమాతలను పూజించి పెరుగు చిలకడంలో మునిగిపోయారు. వారు అలా పెరుగు చిలుకుతూ కృష్ణలీలలను పాటలుగా పాడుకుంటున్నారు. వాల గాత్రసౌరభముతో ఆ పల్లె అంతా పులకించి పోయింది.

ఇంతలో సూర్కోదయం అయింది. చీకట్లు తొలగిపోయి వెలుతురు వచ్చింది. వారందరూ సందుని వాకిట్లో ఒక రథం నిలబడి ఉండటం చూచారు. (ముందురోజు సాయం సంధ్యాసమయంలో గోధూశిలో వాలికి రథం కనపడలేదు అని చెప్పకున్నాము కదా!)

"ఈ రథం ఎవలబి? సందుని ఇంటికి ఎవరిాచ్చారు? తమ మధ్యలో నుండి కృష్ణుని విడటిసి, మధురా నగరమునకు తీసుకొని పోయిర ఆ క్రూరుడైన అక్రూరుడు మరలా రాలేదు కదా! ఆ అక్రూరుడు కంసుని సంతోష పెట్టడానికి కృష్ణుని మననుండి విడటిసి, మన మనసులను కూడా విడటిసాడు. ఇప్పడు కేవలం శరీరాలతో బతుకుతున్నాము. ఇప్పడు ఆ శరీరాలను కూడా ఛిన్మాభిన్నం చేసి మన మాంసంతో ఆ కంసునికి పిండములు పెట్టడు కదా!" అని కసిగా అనుకుంటున్నారు. వీరు ఇలా అనుకుంటూ ఉండగా ఉద్ధవుడు స్వానం సంధ్య మొదలగు అనుష్ఠానములను పూల్త చేసుకొని, నందుని ఇంటి నుండి బయలు దేల గోపికల వద్దకు వచ్చాడు." అని శుకమహల్న పలిక్షిత్ మహారాజుకు కృష్ణుడు పంపగా నందవ్రజమునకు వచ్చిన ఉద్దవుని గులంచి వివలంచాడు.

*శ్రీమద్మాగవతము* 

దశమస్కంధము నలభై ఆరవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

## శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము నలభై ఏడవ అధ్యాయము

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! పీతాంబరమును ధలించి, పద్షమాలను మెడలో వేసుకొని, చెవులకు కుండలములను ధలించి, ఉద్ధవుడు వ్రజములో ఉన్న గోపకాంతల వద్దకు వెళ్లాడు. ఆయనను చూచి గోపికలు, గోపకాంతలు ఆశ్చర్యపోయారు.

"అఛ్ఘం కృష్ణుడి మాబిల ఉన్నాడు. ఆ మాబిల వేషం వేసుకున్నాడు. ఎవరబ్జు ఈయన. ఎక్కడి నుండి వచ్చాడు? ఈ పల్లెలో ఈయనకు ఆత్త్రీయులు ఎవరు? ఎవలంటికి వచ్చాడు?" అని ఒకలతో ఒకరు గుసగుసలాడుకుంటున్నారు.

ఉద్ధవుడు ఒక ఏకాంత ప్రదేశంలో కూర్చుని ఉంటే, గోపికలు, గోపకాంతలు ఆయన చుట్టు చేరారు. ఉద్ధవునికి నమస్కలించారు. ఆయనతో ఇలా అన్వారు.

"మహాత్తా! మీరు ఎవరో కానీ అచ్చు మా కృష్ణుని మాబిల ఉన్నారు. మిమ్ములను మా కృష్ణుని స్నేహితునిగా భావించుచున్నాము. శ్రీకృష్ణుడు తన క్షేమ సమాచారములను తన తల్లి యసోదకు, తండ్రి నందునికి తెలుపడానికి తమలిని ఇక్కడకు పంపించాడా! అయినా ఈ వ్రజములో కృష్ణుని గులించి తలచుకోడానికి ఈ వ్రజములో ఆయన తల్లి తండ్రులు తప్ప వేరే ఎవరున్నారు చెప్పండి. ఆయన తల్లితండ్రులు తప్ప కృష్ణుని గులించి తలుచుకొనే వాళ్లు మా కైతే ఎవరూ కనపడటం లేదు. ఎందుకంటే కృష్ణుని బంధువులు యశోదా నందులే కదా.

మాదంతా, ఒక పురుషుడు, ఒక స్త్రీ మధ్య ఉన్న స్నేహబంధమే కాని వేరు కాదు. తేనె ఉన్న పుష్టముల వద్దకు భ్రమరము వెళుతుంది. తేనె తాగుతుంది. వెళ్లిపోతుంది. మాతో కృష్ణుని అనుబంధము అటువంటిదే! కృష్ణునికి మా మీద ఉన్న అనుబంధాన్ని స్నేహము అనుకోడానికి వీలు లేదు. ఇక్కడ ఉన్నన్ని రోజులు మాతో తిలిగాడు, ఆడాడు, పాడాడు. ఆయన ప్రయోజనము నెరవేర్చుకున్నాడు. వెళ్లపోయాడు. మాకు కృష్ణునికి ఉన్న స్నేహము ఆయన కోలక తీరునంతవరకే. తరువాత ఆ స్నేహము నెనించిపోతుంది. కృష్ణునికి మాకు ఉన్న స్నేహము, కేవలము స్నేహితులుగా నటించడం వరకే కాని అది నిజమైన స్నేహం కాదు.

డబ్బులేని వాళ్లను వేశ్వలు దగ్గరకు కూడా రానివ్వరు. అసమర్ధుడగు రాజును ప్రజలు తిరస్కలిస్తారు. విద్యాభ్యాసము పూల్త అయిన తరువాత శిష్కులు గురువును మలిచిపోతారు. తమకు రావలసిన దక్షిణ ముట్టగానే పురోహితులు యజమాని మొహం కూడా చూడరు. పండ్లులేని చెట్టు మీద పక్షులు వాలతాయా చెప్పండి. తృప్తిగా భోజనం చేసిన తరువాత అతిథులు ఆ ఇల్లు విడిచి వెళ్లపోతారు కదా! దావానలంచే కాలిపోయిన అడవిని మృగములు విడిచిపెట్టి వెళ్లపోతాయి కదా! వ్యభిచారం అలవాటుగా కల పురుషులు, దొలకిన స్త్రీలను అనుభవించి, తరువాత వాల ముఖం కూడా చూడరు కదా! అలాగే, కృష్ణుడు కూడా ఇక్కడ ఉన్నన్నాళ్లు మాతో ఆడీ పాడీ మా అవసరం తీరగానే వెళ్లపోయాడు. ఇన్వాళ్లయినా మా ముఖం కూడా చూడలేదు." అని గోపకాంతలు గోపికలు, పరాయి పురుషుడు అన్న భావన కూడా లేకుండా, సిగ్గు, మర్యాద వటిలిపెట్టి, కృష్ణుని మీద తమకు ఉన్న అక్కసును ఉద్ధవుని ముందు వెళ్లగక్కారు. కృష్ణుని విరహమును తట్టుకోలేక ఏడుపు మొదలెట్టారు.

కొందరు గోపికలు ఆ తోటలో పూలకోసం తిరుగుతున్న ఒక భ్రమరమును చూచి, ఆ భ్రమరము కృష్ణడు తమ వద్దకు పంపాడని తలచి ఇలా అంటున్నారు. "ఓసి భమరము! నీవు మమ్ములను తాక వద్దు. నీవు ఆ దుష్టుడైన కృష్ణునికి మిత్రుడవు. మధురలో ఉన్న స్త్రీలవ్యామోహంలో పడ్డాడు నీ మిత్రుడైన కృష్ణుడు. పోనీలే! వాళ్లతో నన్నా సుఖంగా ఉండనీ! నీవు కూడా అంతేకదా! దొలకిన ప్రతిపూవు లోనుండి తేనె తాగుతున్నావు. నీ మాటిరే ఆ కృష్ణుడు కూడా మా అందలి మీదా ప్రేమ నటించి, మా అథరామృతమును తాగి, ఆయన అథరామృతమును మా చేత తాగించి, వెంటనే మా అందలనీ నిర్దాక్షిణ్యంగా వటిలెపెట్టి వెళ్లపోయాడు. ఇంత చంచలమైన వాడిని ఆ లక్ష్మీదేవి ఎలా భలస్త్తూ ఉందో? పాపం ఆ లక్ష్మీదేవి కూడా కృష్ణుడు చెప్పే అబద్ధాలకు మోసపోయు ఉంటుంది. మేము మాత్రము లక్ష్మీదేవి వంటి తెలిపితక్కువవాళ్లము కాము కృష్ణుడి మాయమాటలకు మొసపోవుడానికి.

ఓ భ్రమరమా! నీవు ఎందుకు ఈ పూల వెంట తిరుగుతూ కృష్ణుని కథలను గానంచేస్తున్నావు? కృష్ణుని మీద నీకంత ప్రేమ ఉంటే కృష్ణుని కథలను మధురలో ఉన్న అమ్మాయిల దగ్గర వినిపించు. కృష్ణుని పాందులో సుఖాలను అనుభవిస్తున్న మధురానగర కాంతలు నీవు పాడే కృష్ణుడి పాటలను సంతోషంగా వింటారు. నీ కోలకలు తీరుస్తారు.

అయినా మా పిచ్చిగానీ, స్వర్గంలోకంలో, మానవలోకంలో, రసాతలంలో కృష్ణుడు మాయలో, కృష్ణుని మోహంలో పడని వారు ఎవరున్వారు చెప్పు? ఇంతెందుకు! సాక్షాత్తు లక్ష్మీదేవి కూడా ఎప్పుడూ ఆయన పాదపద్తములను సేవిస్తూ ఉంటుంది కదా! అటువంటప్పడు ఎక్కడో ఈ చిన్ని పల్లెలో ఉన్న మేము ఆయనకు ఎలా జ్ఞాపకం ఉంటాము! " అని ఈసడింపుగా మాట్లాడింది ఒక గోపిక.

ఇంతలో అక్కడ ఎగురుతున్న భ్రమరము ఒకటి ఆ గోపిక పాదాల మీద వాలింది. ఆ భ్రమరము తనను క్షమించమని వేడుకుంటున్నది అని అర్థం చేసుకున్న ఆ గోపిక ఇలా అంది. "ఓసి భమరమా! మా కాళ్లకు ఎందుకే మొక్కుతావు. విడిచిపెట్టు. సీవు మాత్రము సామాన్కురాలివా! సీ ప్రియమిత్రుడు కృష్ణుడి మాటల ఎవలితో ఎలా మాట్లాడాలో బాగా నేర్చావు! సీ సంగతి సీ మిత్రుడు కృష్ణుడి సంగతి మాకు తెలుసులే! సీవు మాకు కృష్ణుడికి మధ్య సంధి కుదర్చడానికి వచ్చినట్టున్నావు. మేమంతా ఆ కృష్ణుడి కోసరం మా తల్లి తండ్రులను, అత్తమామలను, భర్తలను, సంతానమును వదిలివేసాము. కాని కృష్ణుడు మా అందలినీ వదిలివేసాడు. ఇటువంటి స్వార్ధపరుడితో మాకు సంధి ఎలా కుదురుతుంది?

ఓ భ్రమరమా! నీ మిత్రుడు కృష్ణుడు ఈ అవతారములోనే కాదు, రామావతారములో కూడా ఒక వేటకాడి వలె చెట్టు చాటున నిలబడి, వాలిని కొట్టాడు. తన భార్వ సీత మీద ప్రేమతో అమాయకురాలైన చూర్వణఖ ముక్కు చెవులు కోయించాడు. వామనావతారంలో బలి చక్రవల్తి పెట్టిన తినుబండారములు అన్నీ మెక్కి, ఆ బలిని కాకిని కట్టినట్టు కట్టేసాడు. ఇటువంటి వాడితో స్నేహం చేయడం వల్ల మాకేమీ ప్రయోజనం లేదు.

కాని ఏం చేస్తాం! కృష్ణుని మలచిపోలేక విరహంతో వేగిపోతున్నాము. కృష్ణలీలలను మలచిపోలేకపోతున్నాము. కృష్ణుని కథలను గానం చేయకుండా ఉండలేకపోతున్నాము. బుద్ధిమంతులైన వాళ్లు, భగవంతుడైన కృష్ణుని లీలలను వీనులవిందుగా వింటూ, నోరారా పాడుతూ, రాగద్వేషములను విడిచిపెట్టి, దు:ఖభాజనమైన సంసారమును వదిలిపెట్టి, భిక్షాటన చేస్తూ జీవిస్తున్నారు. అటువంటి కృష్ణలీలామృతమును మేము ఎలా విడిచిపెట్టగలము.

జింకలను పట్టుకోవాలని, వేటగాడు వలపన్ని, వేణువు ఊదుతూ వాటిని ఆకల్షిస్తాడు. పాపం ఆ జింకలు ఆ వేణునాదము విని అమాయకంగా వచ్చి వేటగాడి వలలో పడతాయి. మేమూ అంతే. మనోహరమైన కృష్ణుని వేణుగానమును విని, కృష్ణుడి మాయమాటలు నమ్మి, ఆయన వలలో పడి, ఇఫ్ఫుడు ఆయన మా అందలినీ వటిలివెళ్లగానే, ఆయన విరహంతో బాధపడుతున్నాము. కాబట్టి నీవు ఇంక ఆ కృష్ణుని కీల్తించడంమాని వేరే గీతికలు ఆలాపించు." అని భ్రమరం మీద పెట్టి కృష్ణుని సూటీపోటీ మాటలు అంటున్నారు ఆ గోపికలు. ఆ గోపికల గోల భలించలేక, ఆ భ్రమరములు అక్కడినుండి పాలపోయాయి. కాని ఆ భ్రమరములకు కూడా గోపికల విరహవేదనను వినాలని మనసు పీకుతూ ఉంది. అందుకని పోయినట్టే పోయి, అక్కడక్కడా ఎగిలి మరలా ఆ గోపికల వద్దకు వచ్చాయి. మరలా వచ్చిన ఆ భ్రమరములను చూచి గోపికలు ఇలా అంటున్నారు.

"పొంటి! మీరంతా మీ సఖుడు కృష్ణుని వద్దకు పోయి మరలా కొత్త సంగతులు ఏమైనా మోసుకొచ్చారా! మా అందలినీ కృష్ణుడు మధురాపురమునకు రమ్మన్వాడా! నీకు కృష్ణుడికి ఇష్టం అయితే వెంటనే వచ్చేస్తాము. అయినా మా అందలినీ నీపు మధురకు ఎలా తీసుకెళ్లగలవు? ఇంతకూ కృష్ణుడు ఇప్పడు ఎక్కడున్వాడు? కృష్ణుడు విద్యాభ్యాసము ముగించుకొని మధురానగరము వచ్చాడని విన్నాము. నిజమేనా! కృష్ణుడు మధురానగరములో, రాచనగరులో, అంత:పురములో, రాజభోగాలు అనుభవిస్తూ, నందుని, యశోదను, మా అందలినీ కనీసం మనసులోనైనా తలుచుకుంటున్నాడా! మా గులించి ఎప్పుడైనా ఒక్క మాటైనా మాట్లాడుతున్నాడా! కృష్ణుడికి ఇక్కడకు వచ్చే ఆలోచన ఏమైనా ఉందా!" అని ఆతురతగా అడిగింటి ఒక గోపిక.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఆ గోపికలు గోపకాంతలు కృష్ణుని మీద ప్రేమతో, భక్తితో అన్న మాటలను అన్నీ ఓపికగా విన్నాడు ఉద్దవుడు. వాలతో ఉద్దవుడు ఇలాఅన్నాడు. "ఓ గోపకాంతలారా! మీరందరూ ధన్యజీవులు. మీ మనస్యులు అన్నీ కృష్ణుని యందే లగ్నం అయి ఉన్నాయి. మీరు ముల్లో కములలో పూజనీయులు. మానవులు అందరూ దానములు చేసి, తపస్సులు ఆచలంచి, ప్రతములు చేసి, హెహమములు చేసి, జపములు చేసి, వేదములు అధ్యయనం చేసి, ఇంట్రియములను నిగ్రహించి కృష్ణుని మీద భక్తిని సాధిస్తారు. ఇవేమీ చేయుకుండానే మీరందరూ కృష్ణుని మీద అచంచలమైన, ఏకాగ్రమైన భక్తిని సాధించారు. ఇంతకన్నా మహద్థాగ్యము ఏముంటుంట? మీరు మీ తల్లి తండ్రులను, అత్తమామలను, భర్తలను, సంతానమును, ఇల్లువాకిళ్లను వదిలిపెట్టి, సాక్షాత్తు పరమాత్త అవతారమైన కృష్ణుని వలించారు. ఇదికూడా ఒక మహద్థాగ్యమే!

గోపికలారా! మీకు కృష్ణుని మీద అచంచల మైన ఏకాగ్రమైన భక్తి ఉంది. కృష్ణుని ఎడబాటును సహించలేక మీరు పలికిన పలుకులు నాకు అమితానందాన్ని కలుగచేసాయి. కృష్ణుడు నన్ను ప్రత్యేకంగా మీ వద్దకు పంపాడు. మీకు ఒక సందేశమును అందించమని చెప్పాడు. ఆ కృష్ణ సందేశమును నేను మీకు ఆ కృష్ణుడు చెప్పినట్టుగా, కృష్ణుడి మాటలలో వినిపిస్తాను. శ్రద్ధగా వినండి.

"ఓ గోపికలారా! గోపకాంతలారా! నేను అందలలోనూ ఆత్తస్వరూపుడుగా వెలుగుతుంటాను. మీమనసుల్లో సదా మెదులుతున్నాను. కాబట్టి నేను మిమ్ములను విడిచిపెట్టి వెళ్లాను అన్న ప్రసక్తిలేదు. నేను ఈ పంచభూతములలో ఉన్నాను. అలాగే మీ మనస్సులో, మీ ప్రాణములలో, మీ ఇంబ్రియములలో, మీ గుణములలో అంతర్లీనంగా ఉన్నాను. నా మాయచేత సృష్టి, స్థితి,లయము అనే కార్యములను చేస్తున్నాను. సమస్తజీవులలో ఉండే ఆత్త, జ్ఞానము చేత నిండి ఉంది. ఆత్తను సత్య,రజస్తమోగుణములు అంటవు. ఈ గుణములలో ఆత్త ప్రవర్తించదు. ఆత్త శుద్ధసత్యగుణస్వరూపము. జాగ్రదావస్థలోనూ, స్వష్నములోనూ, సుషుప్తిలోనూ ఈ ఆత్త, మాయచేత మోహితమైన మనస్సు చేసే పనుల ద్వారా పెల్లడి అవుతూ ఉంటుంది. కాని ఆత్తస్వరూపము అది కాదు.

ఈ మానవుడు తన మనస్సు ద్వారా బయట ప్రపంచములో చూడటం, వినడం, తాకడం, అనుభవించడం అనే పనులు చేస్తుంటాడు. కాని అవి అన్నీ మాయతో కూడుతొన్నవి. వాటిని మీరు నమ్మకండి. మీ మనసునునిగ్రహించండి. భూమీ మీద ప్రవహించే నదులన్నిటికీ సముద్రమే హద్దు. అదేమాటిల వేదములను అధ్యయనం చేయడం ద్వారా, అష్టింగయోగము, సాంఖ్యయోగము, సన్యాసము, స్వధర్మఆచరణము, ఇంబ్రియ నిగ్రహము మొదలగునవి పాటించడం ద్వారా, మనస్సను అదుపులో ఉంచుతోవచ్చును. మీరు కూడా మీకు తోచిన విధంగా మనస్సును అదుపుచేసుకోండి.

ద్రజములో ఉన్నంత కాలము నేను మీ అందలకీ ప్రియుడను. ప్రస్తుతము శాలీరకంగా దూరంగా ఉన్నాను. నేను మీ శలీరంలో ఉండే కళ్లకు కనిపించకుండా దూరంగా ఉండటం వలన, నేను మీకు అనుక్షణం స్థురణకు వస్తున్నాను. మీ మనసులో నిలిచి ఉన్నాను. మీరు నన్ను ఎల్లఫ్ఫుడూ ధ్యానిస్తున్నారు. అందుకనే నేను మీకు దూరంగా ఉన్నాను అని తెలుసుకోండి. ధ్యానము ద్యారా మనసు పలశుద్ధమవుతుంది. ప్రియుడు దూరంగా ఉన్నఫ్ఫుడు స్త్రీలు ఆ ప్రియుడిని ఎల్లఫ్మడ తలచుకుంటూ ఉంటారు. అదే ఎదురుగా ఉంటే పట్టించుకోరు. నేను మీ ఎదురుగా లేకపోవడం వలన, మీరు కూడా మీ మనస్సంతా నా మీద లగ్నం చేసి నన్నే స్త్వలస్తున్నారు. మీ ఏకాగ్రమైన మనోచింతన వలన మీరు త్వరలోనే నన్ను పాందగలరు." అని కృష్ణుడు మీతో తన మాటలుగా చెప్పమన్వాడు." అని ఉద్ధవుడు గోపికా స్త్రీలతో చెప్పాడు. కృష్ణుని బిప్కోపదేశమును విన్న ఆ గోపకాంతలు ఉద్ధవునితో ఇలా అన్నారు.

"అందలి అదృష్టములు పండి, యాదవుల కులమునకు కంటకుడుగా మాలన కంసుడు మరణించాడు. మధురానగరములో కృష్ణుడు తన తల్లి తండ్రులతో ఆప్తులతో క్షేమంగా ఉన్నాడా! కృష్ణుడు ఇక్కడ ఉండగా మా మీద చూపిన ప్రేమను ఇప్పడు మధురానగర స్త్రీల మీద కూడా చూపిస్తున్నాడా! అవునులే! కృష్ణుడిని చూచినా, కృష్ణుడిమాటలు విన్నా, ఏ స్త్రీలు మోహించకుండా ఉంటారు. ఆ మధురా నగర స్త్రీల వ్యామోహంలో పడి, కృష్ణుడు ఎఫ్మడైనా గ్రామీణస్త్రీలైన మమ్ములను తలచుకుంటాడా! యమునా నదీ తీరములలో, ఆ ఇసుక తిన్నెల మీద, మాతో విహలించి, రాసలీలలు సలిపాడు కదా! మాతోగడిపిన ఆ రాత్రులను మేము రోజూ తలచుకుంటూ ఉంటాము. కృష్ణడు ఆ రాత్రుల గులించి కనీసం గుర్తుచేసుకుంటాడా! ఇంతకాలము కృష్ణుని విరహబాధతో వేగిపోతున్నాము. కృష్ణుడు మరలా ఇక్కడకు వస్తాడా! మా కళ్లకు ຮබ්ඪබ<del>ූ</del>ු කෑ කාතා සතරයට පිහාරු සිබුු කේ!" මහ පිරිටිර් රි්ඨාර් అంటే, మల కొందరు గోపికలు ఇలా అన్నారు.

"అవునే! ఎందుకు వస్తాడు? ఇప్పడు కంసుడు చచ్చాడు. కృష్ణడు యువరాజు అయ్యాడు. కృష్ణడిని పెళ్లచేసుకోడానికి రాజకన్యలు పోటీ పడుతుంటారు. హాయిగా తనకు నచ్చిన రాజకుమార్తెలను పెళ్లాడి సుఖంగా ఉంటున్నాడు.పల్లె మొద్దలం మనకోసం ఇక్కడికి ఎందుకు వస్తాడు?" అని ఈసడింపుగా మాట్లాడింది.

కాని మరికొందరు గోపికలు "అదేమిటే అలా అంటావు! శ్రీకృష్ణుడు సాక్షాత్తు విష్ణుస్వరూపుడు. సకల సంపదలకు అభిష్ఠానదేవత అయిన లక్ష్మీదేవి ఆయన భార్త, ఆయనకు కొదవేముంది. ఈ పల్లెలలో నివసించే మనతోనూ, రాచనగరులో నివసించే రాజకన్యలతోనూ ఆయనకు పనేముంది. ఆయన కోరుకుంటే మనలాంటి వాళ్లు కోటానుకోట్లమంది ఆయన పాదాల మీద వాలుతారు. తెలుసా! కాబట్టి కృష్ణుడు ఇంక రాడు అనే నిరాశతో బతకడంలోనే సుఖం ఉందని తెలుసుకోండి. మూడులోకములలో ఉన్న వాళ్లు ఎల్లప్పుడూ కృష్ణుని తలచుకుంటూ, ఆయనను మనసులో నుండి క్షణకాలం కూడా విడిచిపెట్టరు. ఇంతెందుకు ఆయన తన భార్య లక్ష్మీదేవిని కూడా లక్ష్మపెట్టడు. కాని లక్ష్మీదేవి ఆయన పక్షస్థలంలో స్థిరనివాసము పర్వరచుకొని ఆయనను క్షణంకూడా పదిలిపెట్టదు.

కాని కృష్ణుడు ఏకోలకలు లేని వాడు. అన్ని కోలకలు తీలనవాడు. ఆయన అందలిలో ఉన్నాడు. కాబట్టి మనం కూడా కృష్ణుని మలచిపోకుండా మనసులోనే స్త్వలంచుకుంటూ ఉందాము. కృష్ణుడు తిలగిన ప్రదేశములలో విహలద్దాము. ఆయన తన పాదములు పెట్టిన చోట నడుద్దాము. ఆడుదాము. పాడుదాము. ఆయన మాటలను మనసం చేసుకుందాము. కృష్ణుడు మనపక్కనే ఉన్నట్టు భావిద్దాము. ఇంక కృష్ణుని మసం మలచిపోయాము అనే ప్రశ్న ఉదయించదు. ఉద్ధవ మహాశయా! కృష్ణుడు తన మాటల చేతా, చేతల చేతా మా మనస్సులను హలంచాడు. మేము కృష్ణుని మరువలేము. అని మా మాటలుగా కృష్ణునికి చెప్పండి." అని అన్నారు గోపికలు.

ఉద్ధవుని ద్వారా కృష్ణతత్వమును తెలుసుకున్న గోపికలు కృష్ణుని తమ హృదయములలో నిలుపుకొని పూజంపసాగారు. తరువాత ఉద్ధవుడు కొన్నాళ్లు గోకులములోనే ఉంది గోప కాంతలతో మాట్లాడుతూ, కృష్ణుని లీలలను ముచ్చటించుకుంటూ, కృష్ణుడు తిలగిన వనములలోనూ, పచ్చిక బయళ్లలోనూ, కొండలమీదా తను కూడూ తిలగాడు. కృష్ణుడు తాకిన లతలను. చెట్లను తనూ తాకాడు. కృష్ణుడి బాల్యచేష్టల గులించి ఎన్వోవిషయములను గోపికలను, గోపకాంతలను అడిగి తెలుసుకున్నాడు. పరమానందభలతుడయ్యాడు. అక్కడ ఉన్నన్ని రోజులు క్షణాల్లా గడిపాడు ఉద్దవుడు.

ఆ గోపస్త్రీలకు కృష్ణుని మీద ఉన్న ప్రేమకు, భక్తికి, ఆవేశమునకు ముగ్ధుడయిన ఉద్ధవుడు వాలకి నమస్కలంచి వాలతో ఇలా అన్నాడు. "సకలజీవులలో ఆత్త్రస్వరూపుడుగా ఉన్న శ్రీకృష్ణుని ప్రేమకు నోచుకున్న ఈ అమాయక గోపకాంతల జన్హలు సార్ధకమయ్యాయి. మోక్షము కొరకు తపస్సులు చేసే మునులు, మా వంటి భక్తులు ఎల్లప్పడూ ఈ కృష్ణుడి ప్రేమకోసం పలతపిస్తుంటాము. ఏ తపస్సు చేయకుండా ఈ గోపకాంతలు కృష్ణప్రేమను అపారంగా పాందారు. ఎల్లప్పడూ కృష్ణుడి మనసులో నిలుపుకొని ధ్యానించే అమాయక గోపకాంతలకు, గొప్ప కులంలో పుట్టడం, ఉపనయన సంస్కారములు చేయడం, యజ్ఞయాగములు చేయడం బీక్షలు తీసుకోవడం ఏ మాత్రం అవసరం లేదు. అటువంటి వారు బ్రాహ్షణజన్హ ఎత్తనవసరం లేదు. ఏ కులంలో జన్మించినా వారు కృష్ణప్రేమకు అర్హులే!

గ్రామంలో నివసిస్తూ వ్యభిచారులు అనే ముద్రపడిన ఈ అమాయక గోప కాంతలు ఎక్కడ? పరమాత్త స్వరూపుడైన ఆ శ్రీకృష్ణుని పరమమైన ప్రేమ ఎక్కడ? తాను సేవించేటి అమృతం అని తెలియకుండా సేవించినా, అమృతము తనను సేవించిన వాలకి సుఖము, సంతోషము కలుగజేస్తుంటి. అలాగే కృష్ణతత్వమును ఏమీ తెలియని ఈ గోపికలు, గోపకాంతలు, కృష్ణుని సేవించడం ద్వారా, స్త్వలంచడం ద్వారా, ముక్తిని పాందారు. ఈ గోపికలు చేసుకున్న అదృష్టము, ఆయనను ఎల్లప్పడూ అంటిపెట్టుకొని ఉండే అప్దరసలు, సాక్షాత్తు లక్ష్మీదేవి కూడా పాందారో లేదో అని అనుమానంగా ఉంది.

కేవలం వేదాధ్యనముతోనే పాంద దగిన ఆ పరమాత్త్మ పాదములను, ఈ గోపికలు తమ అమాయక ప్రేమతో పాందగలిగారు. నేను మరుజన్హలో ఈ గోపికలు తమ పాదములతో తిలగిన ఈ వనములో ఒక చెట్టుగానో, లతగానో పుట్టి నా జన్హ సార్ధకం చేసుకుంటాను. ఎవల పాదపద్మములను లక్ష్మీదేవి నిరంతరము సేవిస్తూ ఉంటుందో, ఎవల పాదములను బ్రహ్మమొదలగు దేవతలు తమ హృదయములలో నిలుపుకొని పూజస్తూ ఉంటారో, ఆ శ్రీకృష్ణని పాదములను కౌగలించుకొని వాటిని తమ గుండెలమీద హత్తుకున్న ఈ అమాయక గోపికలు తమ మనసులను పవిత్రం చేసుకున్నారు. శ్రీకృష్ణని పాదస్పర్మతో పునీతమైన ఈ గోపికల పాదములకు నేను నమస్కలస్తున్నాను. వీల కృష్ణనామస్త్రరణతో మూడులోకములు పవిత్రం అవుతాయి." అని తనలో తాను అనుకున్నాడు ఉద్దవుడు.

తరువాత ఉద్ధవుడు గోపికల దగ్గర, సందుని దగ్గరా, యాసోద దగ్గరా సెలవు తీసుకొని మధురకు పోవడానికి రథం ఎక్కాడు. సందుడు మొదలగు గోపాలురు ఉద్ధవుడికి ఎన్నో ఉపాహారాలు తీసుకొని వచ్చి రథంలో పెట్టారు. సందుడు మొదలగు వారు ఉద్ధవునితో ఇలా అన్నారు.

"కృష్ణుడు దైవాంశ సంభూతుడు అని మాకు తెలుసు. మా మనస్సు ఎల్లప్పుడూ శ్రీకృష్ణుని పాదముల యందే లగ్నం అయి ఉండుగాక! మా నోరు ఎల్లప్పడ కృష్ణునామమును పలుకుగాక! మా చేతులు ఎల్లప్పుడూ కృష్ణునికి నమస్కలించు గాక! మేము ఎక్కడ ఉన్నా, మా మనసులు మాత్రము కృష్ణుని యందే లగ్నం అయి ఉండుగాక!" అని కృష్ణుని కీల్తించారు.

తరువాత ఉద్ధవుడు నందుని వద్ద సెలవు తీసుకొని మధురకు వెళ్లిపోయాడు. మధుర చేరగానే ఉద్ధవుడు కృష్ణని గృహమునకు వెళ్లాడు. తాను నందవ్రజములో అడుగుపెట్టినప్పటినుండి మరలా మథురకు వచ్చేవరకు జలగిన విషయములు, గోపికలతోనూ, గోపకాంతలతోనూ తాను ముచ్చటించిన విషయములు అన్నీ వివరంగా చెప్పాడు. తరువాత ఉద్ధవుడు ఉగ్రసేన మహారాజు దగ్గరకు, వసుదేవుని వద్దకు పోయి నందుడు వాలకి పంపిన కానుకలను సమల్వంచాడు." అని శుయోగీంద్రులు పలీక్షిత్ మహారాజుకు ఉద్ధవుడు నందవ్రజమును సందల్మంచడం గులంచి తెలియచేసాడు.

> శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము నలభైప్డవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> > శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము నలభైఎనిమిదవ అధ్యాయము.

"ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఉద్ధవుని వలన నందవ్రజములో జలగినటి అంతా విని సంతోషించాడు కృష్ణుడు. మధురకు వచ్చినపుడు తనకు సుగంధ ద్రవ్యములను ఇచ్చిన త్రివక్ర అనే ఆమెఇంటికి వస్తానని మాట ఇచ్చాడు కృష్ణుడు ఆ మాట నెరవేర్చడానికి కృష్ణుడు త్రివక్ర ఇంటికి వెళ్లాడు. త్రివక్ర ఇంటి నిండా సుగంధవస్తువులతోనూ, వివిధరకములైన లేపనములతోనూ నిండి ఉంది. ఆమె ఇల్లు అంతా సుగంధ పలమళములతో గుభాఇస్తూ ఉంది.

తన ఇంటికి వచ్చిన కృష్ణుని చూచి త్రివక్ర సంభ్రమంతో లేచి ఆయనకు ఎదురుగా వచ్చి ఆహ్యానించింది. అర్హ్హము పాద్యము ఇచ్చి సత్కరించింది. ఆయనకు ఉచితాసనము ఇచ్చి ఆయనను పూజించింది. కృష్ణుడు ఆమె ఇంట్లో ఒక సుఖాసనము మీద కూర్చన్వాడు. ఆమె చేసిన పూజలు స్వీకలంచాడు. తరువాత ఆమె కృష్ణునికి స్వానము చేయించి, నూతన వస్త్రములను కట్టబెట్టింది. గంధముమొదలగు సుగంధ లేపనములను ఆయన శలీరమునకు పూసింది. పూలమాలలతో అలంకలంచింది. తరువాత త్రివక్ర కృష్ణుని పక్కనే కూర్చుంది.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఆ త్రివక్ర కేవలము కృష్ణుడు మధురకు వచ్చినపుడు ఆయనకు సుగంధ లేపనములు ఇచ్చింది. ఆమె వ్రజిస్త్రీలు చేసినట్టు ఆయనకు ఏమీ సేవలు చెయ్యలేదు. కాని కృష్ణుడు ఆమె ఇంటి వెళ్ల ఆమెను అనుగ్రహించాడు. త్రివక్ర కూడా కృష్ణుని పాదములను కౌగరించుకొని తాదాత్త్యము పాందింది. ఆనందస్వరూపుడైన కృష్ణునితో తాను సుఖించినట్టు మనసులోనే భావించింది. తన చిత్తములో ఉన్న సంతాపమును పూల్తగా పాగొట్టుకుంది. నిర్మల చిత్తంతో కృష్ణుని ఆరింగనము చేసుకొంది.

ఆమె సేవలకు సంతుష్టిచెందిన కృష్ణుడు ఆమెను ఏదైనా వరం తోరుతోమన్వాడు. ఆమె కృష్ణుని తన ఇంటనే తొన్ని దినములు ఉండి తనకు ఆనందము కలుగజేయమని తోలింది. కృష్ణుడు ఆమె తోలినట్టు ఆమెతో తొంత కాలము గడిపి, తరువాత తన మందిరమునకు వెళ్లిపోయాడు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! త్రివక్ర కృష్ణుని మహిమలను కళ్లారా చూచింది. ఆమె కురూపమును పాగొట్టి అందగత్తాగా చేసింది కృష్ణుడే కదా! అటువంటి కృష్ణుడు వరం కోరుకోమంటే, నిరంతర కృష్ణభక్తి కోరుకోకుండా, కృష్ణునితో కామసుఖములు అనుభవించాలని కోరుకుంది. దురదృష్టవంతుడికి పెన్నిథి లభించినా, వాడు దానిని అందుకోలేడు. దుష్టబుట్ధి కలవారు, తుచ్ఛులు, తుచ్ఛమైన కామవాంఛలు, ప్రాపంచిక విషయములు కోరుకుంటారే కానీ, పరమాత్తతో సాయుజ్యమును కోరుకోరు. పరమాత్త కూడా వాల మూర్థత్వానికి జాలిపడి, వారు కోలంబి ఇస్తాడు. త్రివక్ర కూడా అటువంటి మూర్ఖురాలే.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! తరువాత కృష్ణుడు బలరామునితో కలిసి అక్రూరుని ఇంటికి వెళ్లాడు. కృష్ణుడు బలరాముడు తన ఇంటికి రావడం అక్రూరుడు దూరంనుండి చూచాడు. సంభ్రమంతో తొట్టుపాటు పడ్డాడు. అతని మనసంతా సంతోషంతో నిండిపోయింది. వాళ్ల ఎదురు పోయి ఆలింగనం చేసుకున్నాడు. కృష్ణుడి కాళ్లమీదపడి నమస్కలించాడు. ఇద్దలినీ ఇంటిలోనికి తీసుకొని పోయి అర్హ్మము తసనము ఇచ్చి సత్కలించాడు. తరువాత అక్రూరుడు బలరామకృష్ణుల పాదములను కడిగి ఆ నీళ్లు తల మీద చల్లుకున్నాడు. బలరామకృష్ణుల చేత నూతన వస్త్రములను ధలింపచేసాడు. వివిధ పూజాద్రవ్యములతో పూజించాడు. తరువాత కృష్ణుని కాళ్లు పడుతూ ఇలా అన్నాడు.

"కృష్ణి! మా అదృష్టము పండి, నీ చేతిలో కంసుడు మరణించాడు. యాదవ కులము తన కష్టముల నుండి తేరుకుంది. మీ ఇరువుల దయ వలన యాదవ కులము రక్షింపబడింది. మీరు ఉత్తమ పురుషులు. పరమాత్త స్వరూపులు. ఈ జగమంతా నిండి ఉన్నారు. ఓ కృష్ణి! సత్య రజస్తమోగుణముల కలయికతో నీవు ఈ విశ్వాన్ని సృష్టించావు. ఈ సృష్టిలో ప్రవేశించి పోషిస్తున్నావు. లయం చేస్తున్నావు. కాని ఈ గుణములు ఏపీ నిన్ను అంటవు. నీవు గుణాతీతుడవు. భూమి, ఆకాశము, వాయువు, అగ్ని, నీరు కలిసి వివిధ భౌతిక రూపములలో కబిలేవి, కదలనివి గా వెల్లడి అవుతున్నాయి. అలాగే నీవు కూడా అన్నిజీవులలో ఆత్తస్వరూపుడుగా వెలుగుతున్నావు.

ఈ సత్వ,రజస్త్రమోగుణములు నీ శక్తులు. వీటితో నీవు సృష్టి,స్థితి,లయములను నిర్వహిస్తున్నావు. కాని నీవు ఆ గుణముల చేత గానీ, సృష్టి, స్థితి, లయ కార్యములకు కానీ బద్ధుడవు కావు. మానవులు తమ అవిద్య చేత బంధనములకు లోనవుతున్నారు. ఆ అవిద్య నీలో లేదు కాబట్టి ఏ బంధనములు నీకు లేవు. నీవు మానవుడిగా అవతలంచావు. ఏ అవతారములో కూడా నీవు అవిద్యకు లోనయి బంధనములలో చిక్కుకున్నావని ఏ శాస్త్రము, ఏ శాస్త్రకారుడు నిరూపించలేదు.

సాధారణ జీవుల వలె నీకు సంసార బంధములు కానీ, పునర్జన్మలు కానీ లేవు. ఎందుకంటే, జీవులు తమ అవిద్య వలన సంసార బంధనములలో చిక్కుకొని, వివిధములైన కర్త్తలు చేసి, ఆ కర్త్తల ఫలితంగా పునర్జన్మ పాందుతుంటారు. అటువంటి అవిద్య నీలో ఉంటే నీవు కూడా మామూలు జీవులవలె ఈ సంసార సాగరంలోనూ, జనన మరణ చక్రములోనూ పడి తిరుగుతూ ఉండేవాడివి కదా! నీవు నిరాకారుడవు. నీకు దేహము అంటూ లేదు. జ<u>న్మ</u> అంటూ లేదు. అందుకని నీకు తల్లి తండ్రి, భార్త, సంతానము అనే బంధములు ఏవీ లేవు. బంధములే లేనపుడు ముక్తి పాందవలసిన అవసరము లేదు.

ఓ దేవా! నీవు జగత్కల్యాణము కొరకు వేదములను సృష్టించావు. వైబిక ధర్తమును, భాగవత ధర్తమును ప్రచారం చేసావు. కాని కొందరు దుర్తార్సులు, అసుర ప్రవృత్తి కలవారు, ఆ సనాతన వైబిక ధర్తమునకు విఘాతం కలిగిస్తున్నారు. ఆ సమయంలో నీవు శుద్ధసత్వగుణ స్వరూపముతో ఆవిర్భవించి, సనాతన వైబిక ధర్తమును మరలా ఉద్ధలిస్తున్నావు.

కృష్ణి! రాజులందరూ అసురప్రవృత్తిచేత సంచలస్తూ లోకకంటకులుగా మారడంతో, నీవు బలరాముడుతో సహా యాదవ వంశములో ధర్తసంస్థాపన కొరకు అవతలించావు.

ఓ దేవా! నీవు యజ్ఞమూల్తవి. దేవతలు, ఋషులు, పితృదేవతలు, మానవులు అందరూ నీ స్వరూపాలే. అందలి నీవు అంతల్లీనంగా ఉన్నావు. నీ పాదముల నుండి పుట్టిన పవిత్ర గంగ మూడులో కములలో ప్రవహించి, తనలో మునిగిన వాల పాపములను ప్రక్షాళనచేస్తూ ఉంది. అటువంటి పరమాత్త, స్వరూపుడవు, జగద్గురువు అయిన నీవు ఈ నాడు నా పూర్వపుణ్యవిశేషము చేత మా ఇంట్లో అడుగుపెట్టావు. మా గృహము పావనం అయింది. ఓ దేవా! నీకు నీ భక్తులంటే అత్యంత ప్రేమ. నీవు ఎల్లఫ్ఫుడు సత్యం పలుకుతావు. నీ హృదయం మంచిది. నీవు అందలపట్లా కృతజ్ఞతాభావంతో ఉంటావు. అందుకని తెలిసినవారు, బుద్ధిమంతులు నిన్ను తప్ప మరొకలని ఆశ్రయించరు. ఎవరైనా నిన్ను ఏకాగ్రమైన, నిర్మలమైన మనసుతో నిన్ను కొద్దిగా సేవించినా, వారు కోలందల్లా ఇస్తావు. నిన్ను నీవే వాలకి సమల్పంచుకుంటావు. నీవు భక్తపరాథీనుడివి కదా!

ఓ దేవా! నీ గులంచి సంపూర్ణంగా తెలుసుకోడానికి సనకాబి యోగులకు, బ్రహ్మాబి దేవతలకు సాధ్యంకాలేదు. ఇంక నేనెంత. నా వంటి గృహమునకు నీవు రావడం నా అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను. నీ మాయతో కష్టబడిన భార్యాజిడ్డలు, ధనము,గృహములు మొదలైన వానియందు మాకు ఉన్న మోహమును బంధనములను ఛేబించి మాకు ముక్తి ప్రసాబించమని వేడుకుంటున్నాను." అని కృష్ణని ప్రాల్ధించాడు అక్రూరుడు.

అక్రూరుని మాటలను విన్న కృష్ణుడు చిరునవ్వులు చిందిస్తూ ఇలా అన్నాడు. "అక్రూరా! నీవు మాకు గురువు. పితృసమానుడవు. మాకు దగ్గర బంధువు. మేము నిన్ను పూజించాలి. స్తుతించాలి. మేము నిన్ను ఎల్లప్పడూ పోషించాలి, రక్షించాలి. అది మా విభి కర్తవ్వము. నీవంటి సాధుపుంగవులు, లోక కల్యాణమును కోరుకొనేవారు, మానవులందలి చేతా పూజింసబడతారు. దేవతలకు కేవలము తమ తమ కార్యముల మీదనే ఆసక్తి. కాని మీ బోటి సాధువులకు లోకకల్యాణము మీద ఆసక్తి. మీరు నిరంతరము ఇతరుల క్షేమమును కోరుతుంటారు.

గంగా మొదలగు పవిత్రమైన తీర్థములు, రాతితోనూ, మట్టితోనూ చేసిన దేవతామూర్తులు అన్నీ పూజింపదగినవే. వాటిని పూజిస్తే ఎంతో కాలానికి కానీ వాటి అనుగ్రహము కలుగదు. కాని మీ వంటి వాలని కేవలం దల్మంచుకుంటేనే మానవులు పవిత్రులవుతారు.

అక్రూరా! మా బంధువులలో కల్లా నీవే మంచి హృదయము కలవాడివి, శ్రేష్టమైన వాడివి. నీవు ఎల్లఫ్మడూ మా శుభమును కోరుతుంటావు. కాబట్టి నీవు మాకు ఒక పని చేసి పెట్టాలి. నీవు ఇఫ్ఫడు హస్తినాపురము వెళ్లాలి. అక్కడ మా మేనత్త కుంతీదేవి కుమారులు పాండవులు ఉన్నారు. వాలకి తండ్రి చనిపోయాడు. అనాధలైన పాండవులు, తమ తల్లి కుంతితో పెదనాన్న ధృతరాష్ట్రని గృహములో ఉన్నారని విన్నాను.. వాలి క్షేమ సమాచారములు తెలుసుకొనిరా.

ధృతరాష్ట్రడు పుట్టు గుడ్డివాడు. అతని బుబ్ధి మంచబి కాదు. అతని కుమారులు కూడా దుష్టబుబ్ధకలవారు. ధృతరాష్ట్రనికి కుమారులు ఎంతచెజుతే అంతా. వాళ్ల మాటను జవదాటడు. ధృతరాష్ట్రుడు తన కుమారులను, తన తమ్ముడు కుమారులైన పాండవులను సమానంగా చూస్తున్నాడన్న నమ్మకం నాకు లేదు. ఆ కారణం చేత నీవు ఇప్పడు హస్తినాపురమునకు పోయి, పాండవులు ఎలా ఉన్నారు. ధృతరాష్ట్రని ఇంట్లో క్షేమంగా ఉన్నారా! పాండవుల పట్ల ధృతరాష్ర్యని ప్రవర్తన ఎలా ఉంబి? పాండవులను తన కుమారులతో సమానంగా చూస్తున్నాడా లేక పక్షపాతవైఖలి అవలంబస్తున్నాడా! ఈ విషయములన్నీ తెలుసుకొనిరా. నీవు తెచ్చిన సమాచారమును బట్టి

నేను పాండవులకు శుభం కలిగే విధంగా కార్యములను చక్కబెడతాను." అని అన్నాడు. ఆ ప్రకారంగా అక్రూరుని ఆదేశించి, కృష్ణుడు బలరామునితో సహా తన గృహమునకు వెళ్లిపోయాడు." అని శుకమహల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు అక్రూరుని హస్తినకు పంపండం గులించి వినిపించాడు.

## *శ్రీమద్మా*గవతము

దశమస్కంధము నలభై ఎనిమిదవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము నలభై తొమ్మిదవ అధ్వాయము.

"ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! శ్రీకృష్ణుడు పంపగా అక్రూరుడు హస్తినాపురము చేరుకున్నాడు. వెళ్లగానే ముందు భీష్కుని కలుసుకున్నాడు. తరువాత ధృతరాష్ట్రుని, విదురుని, కుంతిని, బాహ్లికుని, ద్రోణుని, కృపాచార్కుని, కర్ణుని, దుర్కోధనుని, అశ్వత్థామను, పాండు కుమారులను, ఇతర బంధువులను కలుసుకున్నాడు. వాల క్షేమసమాచారములను తెలుసుకున్నాడు. ధృతరాష్ట్రుడు తన తమ్ముని కుమారులు అయిన పాండవుల పట్ల ఎలా ప్రవర్తిస్తున్నాడీ గమనిస్తూ కొంతకాలము హస్తినాపురములో గడిపాడు. విదురుడు పాండవులను కౌరవ కుమారులు ఎలా అష్టకష్టములు పెట్టింది వివలంచాడు. పాండవులకు కురుకుమారులు విషం పెట్టి చంపడానికి ప్రయత్నించారని చెప్పాడు. పాండవులకు ప్రజాదరణ నానాటికీ ఎక్కువ కావడం సహించలేని సుయోధనుడు అతని తమ్ములు పాండవులను అంతమొందించడానికి ప్రయత్నాలు చేసారని వివలంచాడు. తనకు వరుసకు సోదరుడైన అక్రూరునితో కుంతీదేవి కళ్లనీళ్లు కుక్కుకుంటూ ఇలా చెప్పసాగింది.

"సోదరా! నా గులంచి మధురలో ఎవరైనా తలచుకుంటున్నారా! మా తల్లి తండ్రులు, నా సోదరులు, అక్కచెల్లెళ్లు, బంధువులు నా గులంచి మనసులో స్త్వలంచుకుంటారా! నా మేనల్లుడు అయిన శ్రీకృష్ణుడు, ఆయన అన్నగారు బలరాముడు తన మేనళ్లుక్ల గులంచి ఎఫ్మడైనా విచాలంచాడా!

అక్రూరా! హస్తినలో మా పలిస్థితి తోడేళ్ల మధ్య ఉన్న లేడి పిల్లల మాటిలి ఉంది. ఇక్కడ మా చుట్టు శత్రువులే. మాకు దు:ఖము తప్ప మరొకటి తెలియదు. నా పిల్లలు తండ్రిలేని అనాధలు. మమ్ములను కృష్ణుడు ఓదారుస్తాడంటావా! శ్రీకృష్ణుడు సాక్షాత్తు విష్ణ్యంశ సంభూతుడు. సర్వాంతర్యామి.

శ్రీకృష్ణి! ముకుందా! హస్తినలో పసివాలతో కష్టములు అనుభవిస్తున్న నన్ను రక్షించవా! ఓ దేవా! ఈశ్వరస్వరూపుడవైన నీ పాదపద్తములను ఆశ్రయించుకొని ఉన్నాము. నీ పాదములు తప్ప మాకు శరణాగతి మరొకటి లేదు. జ్ఞానస్వరూపుడైన నిన్ను శరణువేడుతున్నాము. మమ్ములను కాపాడు." అని కుంతీదేవి అక్రూరునితో మాట్లాడుతూ కృష్ణుని స్త్వలించుకుంది. దు:ఖము ఆపుకోలేక పెద్దపెట్టున ఏడవసాగింది కుంతి.

తన సోదల కుంతి దు:ఖము చూచి అక్రూరునికి కూడా దు:ఖము పార్లుకొచ్చింది. కాని నిగ్రహించుకున్నాడు. కుంతీదేవిని ఓదార్చాడు. "అమ్మా కుంతీదేవీ! నీ కుమారులు సామాన్యులు కారు. దైవాంశ సంభూతులు. వాలకి అశుభము ఎన్నటికీ కలుగదు. మీకు త్వరలోనే సకల శుభములు కలుగుతాయి." అని ఓదర్చాడు.

తరువాత మధురకు ప్రయాణం అయ్యాడు. వెళ్లబోయే ముందు ధృతరాష్ట్రని కలిసాడు. ఆయనతో ఇలా అన్నాడు. "కురువంశ శ్రేష్మా! ధృతరాష్ట్రై! నీ సోదరుడు పాండు రాజు మరణించిన తరువాత నీపు ఈ కురు సామ్రాజ్యమునకు చక్రవల్తివి అయ్యావు. నీపు ప్రజలను కన్నబిడ్డలవలె ధర్తంగా పాలిస్తున్నావు. అందలినీ సమంగా ఆదలిస్తున్నావు. అలా కాకుండా నీ కుమారులను ఒక తీరునా, నీ తమ్ముని కుమారులను ఒకతీరునా చూస్తే నీకు నరకం సంప్రాప్తిస్తుంది. కాబట్టి దయచేసి నీ కుమారులు అయిన సుయోధనాదులను, నీ తమ్ముని కుమారులు అయిన ధర్తరాజాదులను సమంగా ఆదలంచు. అప్పడు లోకం నిన్ను హల్నస్తుంది.

మహారాజా! ఈ శలీరములు శాశ్వతములు కావు. ఎఫ్ఫడో ఒకఫ్ఫడు ఈ శలీరమును వదిలిపెట్టిపోవలసిందే. ఈ శలీరమే శాశ్వతము కానఫ్ఫడు భార్త,పుత్రులు, రాజ్యములు, సుఖములు ఎలా శాశ్వతము అవుతాయి. శాశ్వతములు కాని శలీరములు, పుత్రుల మీద మమకారం పెంచుకోవడం, ఇతరులను ద్వేషించడం మంచిబి కాదు.

ఈ ప్రపంచంలోకి జీవులు ఒంటలగానే వస్తారు. ఒంటలగానే పోతారు. ఎవరూ ఎవల వెంటా రారు. తాను ఈ శలీరములో ఉన్నప్పడు సంపాదించుకున్న పుణ్యములు, పాపములు ఒంటలగానే అనుభవిస్తాడు. నీటిలో పుట్టి, నీటిలో పెలగే చేపలు మొదలగు జలచరములు తమ సంతానమునకు నీటినే తమ ఆస్తిగా ఇస్తాయి. అలాగే మానవులు కూడా తాము అధర్తంగా ఆల్జంచిన ఆస్తిని తమ సంతానమునకు వారసత్యంగా ఇస్తారు. ఆ సంతానము కూడా ఆ అక్రమంగా ఆల్జంచిన ఆస్తిని హలించి అధర్తవర్తనులు అవుతారు.

తండ్రులు తమ సంతానమును పోషించే నిమిత్తం ఎన్నో అధర్మకార్యములు చేసి ధనము సంపాబిస్తారు. కాని వాని పుత్రులు ఆ ధనమును హలించి, అబి చాలదనీ, ఇంకా సంపాబించలేదనీ, ఆ తండ్రులను నింబించి, వెళ్లగొడతారు. ఉన్నధనము, ఆస్త్రి తన కుమారులు హలించగా, వీథిని పడ్డ తండ్రులు తాము చేసిన అక్రమాలకు ఫలితంగా పాపఫలమును మూటగట్టుకొని, నరకంలో పడతారు.

కాబట్టి ఓ ధృతరాష్ట్రమహారాజా! ఈ రాజ్యము, పుత్రులు శాశ్వతములు కావు. నీవు నడిచే ధర్తమార్గమే నీ వెంట ఉంటుంది. ఈ సంసారము, భార్త, పిల్లలు, రాజ్యభోగములు అన్నీ స్వష్టంలో మాదిల కలగిపోతాయి. నీ మనసును నిగ్రహించి, ప్రలోభములను వదిలిపెట్టి, ధర్తంగా పలపాలించు. అందలసీ సమంగా ఆదలంచు. అఫ్మడు సీకు శాంతి సౌభాగ్యాలు కలుగుతాయి." అని హితోపదేశం చేసాడు అక్రూరుడు.

ఆ మాటలు అగ్నీ విన్న ధృతరాష్ర్యడు ఇలా అన్నాడు. "అక్రూరా! మానవులకు అమృతం ఇచ్చినా వాలకి తృప్తి కలగదు. అలాగే నాకు కూడా నీ హితవచనములు చెవికెక్కడం లేదు. నీవు చెప్పింబి అంతా సత్యమే. కాదనడానికి వీలు లేదు. కానీ నాకు అన్నిటి కంటే నా కుమారులు ఎక్కువ. నా శలీరం అంతా వాల మీద ప్రేమతో నిండి పోయి ఉంది. వాల సుఖం కోసరం, వాల సౌభాగ్యం కోసరం నేను ఏమైనా చేస్తాను. నేను స్వంతంగా ఏ నిర్ణయమూ తీసుకోలేని అశక్తుడను.

భూభారమును తగ్గించడానికి ఆ పరమాత్త్త కృష్ణుడుగా అవతలించాడని నాకు తెలుసు. ఆయన సంకల్వమును మార్హడానికి ఎవలకీ సాధ్యము కాదు. ఈ కృష్ణుడికి ఇక్కడి నుండి ఒక నమస్కారం చేయడం తప్ప ఇంక ఏమీ చేయలేను." అని అన్వాడు.

ధృతరాష్ర్యుని మనోని గ్రచయము విన్న అక్రూరుడు ఇంక ఏమీ చెప్పి ప్రయోజనము లేదని తెలుసుకొని అక్కడి నుండి వెళ్లపోయాడు. తరువాత భీష్కుడు మొదలగు పెద్దల అనుమతి తీసుకొని మధురకు ప్రయాణమయ్యాడు. మధురకు తిలగి వచ్చిన తరువాత విదురుడు, కుంతి, ధృతరాష్ర్యుడు తనలో పలికిన పలుకులు యథాతథంగా కృష్ణునికి, బలరామునికి వివలంచాడు అక్రూరుడు." అని శుకమహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు అక్రూరుని హస్తినాపుర పర్యటన గులంచి వివలంచాడు.

శ్రీమద్హాగవతము దశమస్కంధము నలభైతొమ్మిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము యాభయ్యవ అధ్వాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! మధుర దేశమును పలపాలించు కంసుడు మగధ దేశమును పలపాలించే జరాసంధునికి స్వయానా అల్లుడు. జరాసంధుడు తన కుమార్తెలు అయిన అస్త్రి, ప్రాప్త్రి లను కంసునికి ఇచ్చి వివాహం చేసాడు. ఆ కంసుడు కృష్ణుడికి మేనమామ. జరాసంధుని అండచూచుకొని కంసుడు రెచ్చిపోయాడు. ప్రజలను, బ్రాహ్మణులను, తాపసులను హింసించనారంభించాడు. తుదకు కృష్ణుని చేతిలో మరణించాడు.

కంసుడు మరణించిన తరువాత కంసుని భార్యలు అయిన ప్రాప్తి, అస్తి తమ తండ్రి జరాసంధుని గృహమునకు వెళ్లారు. తమ భర్తను కృష్ణుడు ఎలా చంపాడో, తమకు వైధవ్యము ఎలా ప్రాప్తించిందో తమ తండ్రి జరాసంధునికి వివలించారు. తన అల్లుని చంపి తన కుమార్తెలను విధవలుగా మాల్చిన కృష్ణుని మీద జరాసంధునికి అపలిమితమైన కోపం వచ్చింది. భూమి మీద యాదవులు అనే మాట

లేకుండా చేయదలచుకున్నాడు జరాసంధుడు. తన వద్ద ఉన్న 23 అక్షైాహిణీల సైన్యమును యుద్ధమునకు సిద్ధం చేసాడు. ఉగ్రసేనుడు పలిపాలిస్తున్న మధుర మీబికి దండెత్తాడు. మథురను నాలుగు వైపుల నుండి చుట్టుముట్టాడు.

జరాసంధుడు తన అపారమైన సేనావాహినితో మథురను ముట్టడించాడు అన్న వార్త విన్న కృష్ణుడు తనలో తాను ఇలా అలోచించాడు. "ఈ జరాసంధుడు తన సేనతో మథురను చుట్టుముట్టాడు. ఇఫ్ఫడు వీడిని యుద్ధంచేసి సంహలిస్తే వీడి వెనక ఎంతమంచి రాజులున్నారో తెలియదు. అందుకని వీడితో యుద్ధం చేసి ఓడిస్తాను. వీడిని మాత్రం సంహలించను. అఫ్ఫడు వీడుపోయి తనకు సాయంగా ఉన్న మిగిలిన రాజులను తీసుకొని వస్తాడు. అఫ్ఫడు వాలని కూడా సంహలించవచ్చు. అఫ్ఫడు కానీ దుష్టులైన రాజులను సంహలించడం, సాధుజనులను రక్షించడం, తద్వారా భూభారమును తగ్గించడం అన్న నా అవతార ప్రయోజనమునెరవేరదు. ధర్తమును రక్షించడానికే కదా నేను ఇష్టటి వరకు మత్త్యకూర్తు,వరాహ అవతారములను దాల్చింది." అని అనుకున్నాడు కృష్ణుడు.

కృష్ణుడు ఇలా ఆలోచిస్తూ ఉండగానే ఆకాశము నుండి రెండు బివ్వరథములు వచ్చాయి. ఆ రథములు సూర్కుని వలె ప్రకాశిస్తున్నాయి. ఆ రెండు రథములకు హయములు, సారథులు ఉన్నారు. ఆ రథముల నిండా వివిధములైన ఆయుధములు, అస్త్ర, శస్త్రములు ఉన్నాయి. వాటిని చూచిన కృష్ణుడు బలరామునితో ఇలా అన్నాడు. "అన్నయ్యా! ఇబిగో నీ రథము. సకల అస్త్ర,శస్త్రములతో నిండిన బివ్వ రథము. దుర్మార్గుడు, దుష్టుడు అయిన జరాసంథుడు మన మీబికి తన 23 అక్షైాహిణీల సైన్యముతో దండెత్తి వచ్చాడు. నీవు వాడితో యుద్ధము చేసి వాడి సైన్యమును సర్వనాశనం చెయ్యి. యాదవులను, యాదవ పంశములను కాపాడు. భూభారమును తగ్గించడానికే కదా మనము అవతలించింది. " అని అన్వాడు.

తరువాత బలరాముడు, కృష్ణుడు చెల ఒక రథము ఎక్కారు. తమ వెంట కొంత మంది సైన్యమును తీసుకొని జరాసంధుని మీదికి యుద్ధమునకు వెళ్లారు. దారుకుడు అనే సారథి తన రథమును నడుపుతుండగా కృష్ణుడు మథుర నుండి బయటకు వచ్చాడు. జరాసంధుని సైన్యము ఎదుట నిలిచి తన శంఖము పాంచజన్యమును పూలించాడు.

బలరాముడు శ్రీకృష్ణుడు తమ బివ్వరథముల మీద రావడం చూచాడు జరాసంధుడు. . "కృష్ణి! నీవు బాలుడవు. నీతో యుద్ధం చేయడం నా వంటి వీరుడికి తగదు. కాబట్టి నీతో యుద్ధం చేయను. నీవు నీ మేనమామను చంపావు. భయంతో మథురలో దాక్కున్నావు. నీ వంటి పిలకి పందతో నేను యుద్ధం చేయను. వెళ్లపో. ఓ బలరామా! నీవు చాలా బలం కల వాడివని విన్నాను. నీకు నాతో యుద్ధం చేయ్యాలని కోలకగా ఉంటే నాతో యుద్ధానికి సిద్ధపడు. అతిత్వరలోనే నీవు స్వర్గసుఖాలు అనుభవిస్తావు. నీకు బలం, ధైర్యం, పరాక్రమం ఉంటే నన్ను చంపడానికి ప్రయత్నించు" అని ప్రగల్ఖాలు పలికాడు జరాసంధుడు.

ఆ మాటలు విన్న కృష్ణుడు ఇలా అన్నాడు. "జరాసంధా! వీరులు ఎఫ్ఫుడూ తమను గులంచి తాము పాగుడుకోరు. కేవలం తమ బలపరాక్రమములు ప్రదల్శిస్తారు. నీవు వీరుడవు కావు. అందుకే ప్రగల్ఖులు పలుకుతున్నావు. నీవు చావడానికే ఈ యుద్ధానికి వచ్చావు. అందుకే నీ మాటలు మాకు నచ్చలేదు." అని అన్నాడు.

కృష్ణని మాటలు జరాసంధునికి శూలాల్లా గుచ్చుకున్నాయి. వాయువేగంతో తన రథాన్ని కృష్ణని మీటికి పోనిచ్చాడు. జరాసంధుని సేనలు బలరామకృష్ణలను చుట్టుముట్టాయి. మథురా నగర కోట గోడల మీద నిలబడి చూస్తున్న మథురా నగరవాసులకు, జరాసంధుని సైన్యం మధ్యలో చిక్కుకున్న కృష్ణడు బలరాముల రథాలు కనిపించలేదు. వారంతా హాహాకారాలు చేస్తున్నారు. జరాసంధుని సైన్యములు యాదవ సైన్యములను విచక్షణా రహితంగా సంహలస్సన్నాయి.

ఇబి గమనించిన కృష్ణుడు తన బివ్వమైన విల్లును తీసుకున్నాడు. ఆ బివ్వమైన ధనుస్సుకు అస్త్రములను సంధించి వదులుతున్నాడు. కృష్ణుడు అస్త్రములను సంధించే వేగానికి ఆ విల్లు గుండ్రంగా ఉందా అని భ్రమకలుగుతూ ఉంబి. జరాసంధుని సేనలలో ఉన్న ఏనుగులు, గుర్రాలు, సైనికులు కృష్ణని బాణములు తగిలి కుష్ఠలుగా పడిపోతున్నారు. రథాలు, వాటికి కట్టిన ధ్వజములు విలిగి పడుతున్నాయి. సారథులు మరణిస్తున్నారు. కాల్బలము నాశనం అవుతూ ఉంది. ఏనుగులు, గుర్రములు, కాల్బలము శవాలుగామారుతుంటే వాటి శలీరముల నుండి కారే రక్తం ఏరులుగా పారుతూ ఉంది. ఆ రక్తపు మడుగులలో సైనికుల తలలు తాబేళ్ల మాబిల తేలుతున్నాయి.

మరొక పక్క బలరాముడు కూడా విజ్యంభించి జరాసంధుని సేనలను ఊచకోతకోస్తున్నాడు. ఈ అనంత విశ్వాన్ని సృష్టించి పోషించి లయం చేస్తున్న పరమాత్త్తకు, అయనకు తోడుగా ఉన్న ఆబిశేషువుకు, జరాసంధుని సైన్యాన్ని లయం చేయడం పెద్దవిషయము కాదు. తన సేనలు అన్నీ నశించి పోగా, కేవలం జరాసంధుడు మాత్రం మిగిలిడు. బలరాముడు జరాసంధుని ఎదుర్కొన్నాడు. వారుణాస్త్రముతో జరాసంధుని బంధించాడు. ఇంతలో కృష్ణుడు అక్కడకు వచ్చాడు. జరాసంధుని చంపబోతున్న బలరాముని వాలించి జరాసంధుని కట్టు విప్పాడు.

"జరాసంధా! ఇఫ్ఫడు పోయి రేపురా! మరలా సైన్యమును తీసుకొని రా!" అని జరాసంధుని విడిచిపెట్టడు. అవమాన భారంతో కుంగి పోయిన జరాసంధుడు తల వంచుకొని మగధకు వెళ్లిపోయాడు. సర్వమును వదిలిపెట్టి తపస్సు చేయాలని అనుకున్నాడు. కాని అతని మిత్రరాజులు అతనిని వాలంచారు.

"మిత్రమా! యాదవ సేన పలమితము. నీ సేన అపారము. బలరామ కృష్ణుల చేతిలో నీవు ఓడిపోవడం కేవలం పూర్వజన్హ కర్తఫలమే కానీ వేరు కాదు. నీవు అధైర్యపడవద్దు. మరలా సేనలనుసమకూర్చుకొని యాదవులను ఓడిద్దాము." అని ధైర్యం చెప్పారు. కొబ్ద సేనలతోనే అపారమైన సేనావాహిని కల జరాసంధుని ఓడించిన బలరామకృష్ణలమీద పూలవాన కులపించారు దేవతలు. మథురా నగర వాసులు విజయోత్యవాలు చేసుకున్నారు. బలరామకృష్ణల బలపరాక్రములను వేనోళ్ల స్తుతించారు. మథురను శోభాయమానంగా అలంకలించారు. వీధులను పన్నీటితో తడిపారు. మామిడి తోరణాలు కట్టారు. బలరామకృష్ణలు నగరంలోకి వస్తుంటే శంఖములు పూలించారు. దుందుభులుమోగాయి. మేడల మీద నిలబడ్డ మథురానగర కాంతలు పూలవాన కులపించారు. కృష్ణని అందచందాలను కళ్లతోనే తాగుతున్నారు. బలరామకృష్ణులు తమ తాతగారు అయిన ఉగ్రసేనుని వద్దకు పోయి జరాసంధుని వద్దనుండి తాము తెచ్చిన అమూల్యమైన రత్యాభరణములను సమల్వంచారు.

తరువాత జరాసంధుడు ఊరుకోలేదు. మరలా సైన్యమును సమకూర్చుకొని మథుర మీద దండెత్తాడు. కాని ఓడిపోయాడు. ఈ మాబిల పదునేడు సార్లు మథుర మీద దండెత్తి ఓడిపోయాడు జరాసంధుడు. దానితో జరాసంధుని సమస్త సైన్యము, జరాసంధుని మిత్రరాజుల సైన్యములు సర్వనాశనం అయ్యాయి. జరాసంధుడు తన రాజధానికి తిరుగుముఖం పట్టాడు.

కాని జరాసంధునికి మథురను జయించాలనే ఆశ చావలేదు. పదునెనిమిదవ సాలి యుద్ధానికి సన్నద్ధం అయ్యాడు. ఈ సమయంలో నారదుడు జరాసంధుని వద్దకు వచ్చాడు. "జరాసంధా! నీవు 17 సార్లు ఓడిపోయావు కదా! కృష్ణుని తో యుద్ధం చేయడానికి నీ బలం చాలదని నీకు తెలియదా! కాబట్టి కాలయవనుడు అనే వీరుడు ఉన్నాడు. వాడి సాయం తీసుకో. నీవు గెలుస్తావు." అని హితోపదేశం చేసాడు. నారదుడు చెప్పినట్టు జరాసంధుడు కాలయవనునితో కలిసి మధురను ముట్టడించాడు. కాలయవనుని మూడుకోట్ల సేనలు మధురను ఒక వైపు నుండి ముట్టడించాయి. జరాసంధుని సేనలు మరొక వైపు నుండి ముట్టడించాయి. మధురా నగరము బగ్దంధం చేయబడింది. బలరాముడు, శ్రీకృష్ణడు ఈ పలిస్థితిని గమనించారు. ఇప్పడు వీలతో యుద్ధం చేయడం యాదవులకుసాధ్యంకాదని భావించారు.

"అన్నయ్యా! మథుర నాలుగు పక్కలా ముట్టడించబడింది. మనము ఒక పక్క కాలయవనునితో యుద్ధం చేస్తుంటే మరొక పక్క జరాసంధుడు నగరంలో ప్రవేశించి యాదవులను నాశనం చేస్తాడు లేదా బంటీలుగా పట్టుకుంటాడు. కాబట్టి మనం కొంత కాలము వీలితో యుద్ధం చేయకుండా ఉందాము. ఈ లోపల మనము మరొక నగరమును నిల్హించి, యాదవులను, మధురా నగర వాసులను ఆ కొత్త నగరమునకు చేరుద్దాము. తరువాత ఈ కాలయవనునితో యుద్ధం చేసి వీడిని సంహలద్దాము." అని అన్నాడు.

బలరాముడు సరే అన్నాడు. వెంటనే కృష్ణుడు విశ్వ కర్ష చేత పడమటి సముద్ర మధ్యలో ఒక నగరమును నిల్హింపజేసాడు. ఆ నగరము 12 యోజనముల వైశాల్యము కలిగి ఉంది. నగరం అంతా వాస్తు శిల్వచాతుర్యము కనపడుతూ ఉంది. నగరం నిండా ఉద్యానవనములు, ఎత్తైన మేడలు, భవనములు, బంగారు శిఖరములతో శోభాయమానంగా ఉన్నాయి. అశ్వశాలలు, ఏనుగుల ఆవాసములు సైనిక శిజిరములతో కళకళలాడుతూ ఉంది ఆ నగరము. ఆ నగరంలో ఉన్న భవనముల మీది శిఖరములు వెండి బంగారు కలశములతో అలంకలంపబడి ఉన్నాయి. దేవతా గృహములు, నాట్యశాలలు నిల్హించబడ్డాయి. నాలుగు వర్ణముల వాలకి తగిన గృహవసతి కల్పించబడింది.

ఇంద్రుడు సుధర్త అనే దేవసభను నిల్మించి ఇచ్చాడు. పాలజాత వృక్షమును ఆ నగరంలో నాటాడు. వరుణుడు కృష్ణుడికి అమితవేగముగల అశ్వములను కానుకగా ఇచ్చాడు. కుబేరుడు కృష్ణునికి నవనిధులను బహూకలంచాడు. ఇతర లోక పాలకులు తమ శక్తిమేర కానుకలు సమల్వంచారు.

సిద్ధులు తమ వద్ద ఉన్న శక్తులను, సిద్ధులను కృష్ణునికి సమల్ధంచారు. వాటి సాయంతో, కృష్ణుడు తన యోగబలంతో మథురా నగర వాసులను అందలనీ నూతనంగా నిల్హంచిన నగరానికి తరలించాడు. బలరాముని ఆ నగరములో ప్రభువుగా ప్రతిష్టించాడు. తరువాత కృష్ణుడు ఒంటలగా మథురకు బయలుదేరాడు." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుడు బలరామకృష్ణులకు, జరాసంధునికి జలగిన యుద్ధవిశేషములను వివలంచాడు.

<del>త్ర</del>ీమద్మాగవతము

దశమస్కంధము యాభయ్కవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

## శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము యాభై ఒకటవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! యాదవుల సందలినీ సముద్రము మధ్యలో నిల్హిం-చిన నగరంలో వటిలి వచ్చిన కృష్ణుడు తిలగి మథురకు వచ్చాడు. నగర ముఖద్వారము వద్ద నిలబడ్డాడు.

శ్యామల వర్ణంతో, పచ్చని పట్టువస్త్రము ధలంచి, శ్రీవత్సము అనే మచ్చ వక్షస్థలము మీద శోభను చూకూరుస్తూ ఉండగా, కంఠము నందు కౌస్తుభమణిని ధలంచి, ఆజానుబాహువులతో, తామరపూవు రేకుల వంటి కన్నులతో, పెదాల మీద చిరునవ్వుతో, నిలబడి ఉన్న కృష్ణని చూచాడు కాలయవనుడు. ఇంతకు ముందు నారదుడు తనను కలిసినపుడు కృష్ణని గుర్తు పట్టడానికి కొన్ని లక్షణాలు చెప్పాడు. ఆ లక్షణాలు, గుర్తులు అన్నీ ఇతనిలో కనిపిస్తున్నాయి. ఇతడు కృష్ణడే అని మనసులో నిర్ధాలంచుకున్నాడు కాలయవనుడు.

కాని కృష్ణుని చేతిలో ఏమీ ఆయుధములు లేవు. ఏ ధైర్యంతో నా ముందు నిలబడ్డాడా అని సందేహించాడు కాలయవనుడు. కృష్ణుని చేతిలో ఆయుధములు లేవు కాబట్టి తన చేతిలో కూడా ఆయుధము ఉండడం ధర్వం కాదు, నేను కూడా నా ఆయుధములు వటిలిపెట్టి యుద్ధం చేస్తాను అని అనుకున్నాడు కాలయవనుడు. (కాలయవనుడు రాక్షసప్రవృత్తి కలవాడు, దుర్మార్సడు అయినా యుద్ధ

ధర్తం పాటించాడు. నేడు మనం చదువుకున్నాం. నాగలకులం. కాని

బూటకపు ఎన్కౌంటర్లు, లాకప్ డెత్లలు, మాటువేసి మట్టుబెట్టడం, ఆస్త్రి కోసం, డబ్బుకోసం హత్యలు చేయడం మన దైనందిన చర్యలలో ఒక భాగం అయ్యాయి. ఎందుకంటే మనకు చదువు ఉంది. జ్ఞానం ఉంది. కాని కాలయవనునికి ఉన్న పాటి సంస్కారం మాత్రం లేదు.)

కృష్ణడు ఒంటలగా ఉన్నాడు. నిరాయుధుడుగా ఉన్నాడు. నేను ఒక్కడినే కృష్ణడితో ఆయుధములు లేకుండా యుద్ధం చేస్తాను. మీరంతా ఇక్కడే ఉండండి అని తన సేనాథిపతులకు ఆదేశాలు ఇచ్చాడు. కృష్ణడు వైపు వెళ్లాడు. ఆయుధములు కింద పెట్టి తన వైపు వస్తున్న కాలయవనుడిని చూచాడు కృష్ణడు. వెనక్కు తిలగి పరుగెత్తాడు. కృష్ణడు పరుగెత్తడం చూచి. కాలయవనుడు కూడా కృష్ణడి వెంట పరుగెత్తాడు. ఇద్దరూ పరుగెత్తుతున్నారు. కాని కృష్ణడు అందినట్టే అంది, చిక్కినట్టే చిక్కి మరలా పరుగు లంకించుకుంటున్నాడు.

అలా పరుగెత్తి పరుగెత్తి ఒక పర్వత గుహ వద్దకు చేరుకున్నాడు కృష్ణుడు. కాలయవనుడు తనను అనుసలంచి రావడం గమనించాడు. ఆ పర్వతగుహలోకి దూరాడు. కృష్ణుడి వెంట వస్తున్న కాలయవనుడు "కృష్ణి! నీవు యదువంశములో జన్మించావు. పరాక్రమవంతుడవు. ఇలా పరుగెడుతున్నావు ఏమిటి! పైగా జంతువు మాటల పర్వతగుహలో దూరావు. ఇదేం బాగాలేదు." అంటూ తను కూడా ఆ గుహలోకి దూరాడు.

లోపల అంతా చిమ్మచీకటిగా ఉంది. దూరంగా ఉన్న బండరాతి మీద ఒక వ్యక్తి పడుకొని ఉండటం చూచాడు. "అమ్మయ్య దొలకాడు. ఇక్కడి దాకా నన్ను నీ వెంట పరుగెత్తించి, ఇక్కడ తీలిగ్గా పడుకున్నావా! ఉండు నీ పనిచెబుతాను." అంటూ దగ్గరగా వెళ్లి తన కాలితో సాచి ఒక తన్ను తన్నాడు. ఆ దెబ్బకు పడుకొని ఉన్న వ్యక్తి కింద పడ్డాడు. లేచి నిలబడ్డాడు. కాలయవనుడి వంక తీక్షణంగా చూచాడు. ఆ చూపుల తీక్ష్మతకు, కాల యవనుడు మంటలలో మాడి బూడిద అయ్యాడు." అని శుక మహల్ని చెబుతుంటే పలీక్షిత్ మహారాజు అడ్డు తగిలాడు.

"మునివర్యా! ఇంతకూ ఆ వ్యక్తి ఎవరు? ఆయన చూపులకు కాలయవనుడు ఎందుకు మాడి మసి అయ్యాడు? కృష్ణుడు ఏమయ్యాడు? నాకంతా అయోమయంగా ఉంది. వివరించండి." అని అడిగాడు. శుకుడు చిరునవ్వు నవ్వి ఇలా అన్వాడు.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఆ వ్వక్తి ఇక్ష్మాకు వంశములో జ్వించిన మాంధాత కుమారుడు. పేరు ముచుకుందుడు. అతడు నిత్యము సత్యమునే పలికేవాడు. బ్రహ్మజ్ఞాని. పూర్వము రాక్షసులు, అసురులు దేవతలను వేభించేవారు. రాక్షసులను ఎబిలించే శక్తి దేవతలకు లేదు. అందుకని వారు ముచుకుందుని సాయం కోరారు. ముచుకుందుడు వాలకి సాయంగా స్వర్గానికి వెళ్లాడు. ముచుకుంది పరాక్రమానికి జడిసి రాక్షసులు దేవతల వంక చూచేవాళ్లు కాదు.

అలా చాలా కాలం గడిచింది. తరువాత మహాశివునికి కాల్తకేయుడు జన్మించాడు. దేవతలు కాల్తకేయుని (కుమారస్వామిని) తమ సేనాథిపతిగా నియమించుకున్నారు. ఇంక ముచుకుందుని అవసరం దేవతలకు తీలపాయింది. వారు ముచుకుందుని చూచి ఇలా అన్నారు.

"మహాత్తా! ఇంతకాలము మీరు మీ వాలనందలనీ వబిలెపెట్టి మావద్ద ఉండి మా అందలనీ కంటికిరెష్టలా కాపాడారు. మీకు చాలా కృతజ్ఞులము. ఇంతకాలము మా రక్షణలో నిమగ్నమై ఉండి మీరు ప్ భోగాలు అనుభవించలేదు. మీరు ఇంతకాలము స్వర్గములో ఉండటం వలన భూలోకంలో మీ వారందరూ, మీ దాయాదులు, బంధువులు, మిత్రులు, నీ మంత్రులు, సేనాభిపతులు అందరూ కాలం చేసారు. నీ రాజ్యం కూడా లేదు. ప్రస్తుతం భూలోకంలో మీకు నా అన్న వాళ్లు ఎవరూ లేరు. మీకు ఏం వరం కావాలో కోరుకోండి. ముక్తి ప్రసాబించడం తష్ట ఏ వరమైనా ఇస్తాము. ఎందుకంటే ఒక్క శ్రీమన్నారాయణుడే ముక్తిని ప్రసాబించడానికి సమర్ధుడు. మీ ఇష్టం వచ్చిన వరం కోరుకోండి." అని పలికారు దేవతలు.

ముచికుందుడు ఒక క్షణం అలోచించాడు. "దేవతలారా! నేను ఇంతకాలము నిద్రాహారాలు మాని మీకు సేవ చేసాను. బాగాఅలసి పోయాను. నాకు విశ్రాంతి కావాలి. నాకు బీర్హనిద్ర ప్రసాదించండి." అని అడిగాడు. అలాగే అన్నారు దేవతలు. ముచికుందుడు ఈ గుహలో పడుకొని నిద్రపోతున్నాడు. కాలయవనుడు కాలితో తన్నడంతో ముచికుందునికి హాటాత్తుగా మెలుకువ వచ్చింది. ఒక్క సాల కళ్లు తెలచాడు. కొన్ని సంవత్యరాల పాటు మూసుకున్న కళ్లు ఒక్కసాలగా తెరవడం వలన ఆ తీక్షణతకు ముచికుందువు భస్తం అయ్యాడు. కాలయవనుడు కాలి పోగానే పక్కనే దాగి ఉన్న కృష్ణుడు బయటకు వచ్చాడు. కృష్ణుని చూచి ముచికుందుడు ఆశ్చర్యపోయాడు. "జనసంచారము లేని ఈ అరణ్యంలో, ఈ పర్వతగుహలోకి మీరు ఎలా వచ్చారు. మీరు ఎవరు? ఇక్కడ ఎందుకు తిరుగుతున్నారు? మిమ్ములను చూస్తుంటే తేజోమూల్తలా ఉన్నారు. మీరు అగ్నిదేవులా! సూర్యుడా! సోముడివా! ఇంద్రుడివా! లేక ఇతర లోకపాలకుడివా! కాదు వీరెవరూ కాదు. నీవు సాక్షాత్తు శ్రీమహావిష్ణువే. సందేహము లేదు. ఎందుకంటే నీవు రాగానే ఈ గుహ అంతా వెలుగులతో నిండి పోయింది.

ఓ దేవా! నేను ఇక్ష్మాకువంశీయుడను. యవనాళ్యుని మనుమడిని. మాంధాత కుమారుడను. నా పేరు ముచుకుందుడు. నేను దేవతలను రక్షించడానికి ఎన్నో నిద్రలేని రాత్రులు గడిపాను. బాగా అలసి పోయాను. అందుకని ఈ జనసంచారము లేని ఈ పర్వత గుహలో హాయిగా నిద్రపోతున్నాను. ఎవరో తెలియని వ్యక్తి వచ్చి నా నిద్రకు భంగం కలిగించాడు. నిద్రపోతున్న వాడిని హింసించడం మహాపాపం. వాడి పాపానికి వాడు భస్త్యం అయ్యాడు. (అందుకనే గాఢంగా నిద్రపోతున్న వాడిని కొట్టి తిట్టి నిద్రలేపడం పాపం అని పెద్దలు చెబుతుంటారు.) తరువాత తమరు నాకు కనపడ్డారు. మీ తేజన్యుముందు నేను నిలబడలేకున్నాను. ఇంతకూ మీరు ఎవరు? మీ పుట్టుక, గోత్రనామాలు తెలియజేయుండి." అని అడిగాడు ముచుకుందుడు.

ముచుకుందుని మాటలకు కృష్ణుడు చిరునవ్వుతో ఇలా సమాధానం చెప్వాడు. "ఓ రాజా! నేను లెక్కలేనన్ని జన్హతు ఎత్తాను. ఎన్వో పేర్లతో పిలువబడ్డాను. అందులో ఇది ఒకటి. ఈ జన్హలో నన్ను కృష్ణుడు అంటారు. ఈ భూమి మీద ఉన్న ధూశికణములను లెక్కపెట్టవచ్చుగానీ, నా జన్హలు ఎన్వో ఎవరూ లెక్కపెట్టలేరు. అది మహర్నులకు కూడా సాధ్యం కాదు. బ్రహ్మ భూలోకములో ధర్తమును రక్షించడానికి, దుర్మార్గులను శిక్షించడానికి, భూభారమును తగ్గించడానికి నన్ను భూలోకములో ఆవిర్థవించమని కోరాడు. బ్రహ్మ కోలక మేరకు కృష్ణుడు అనే పేరుతో అవతలంచాను. వసుదేవుని కుమారుడు కావడం వలన వాసుదేవుడు అని కూడా అంటారు. ఈ అవతారములో చాలామంది రాక్షసులను చంపాను. ఇప్పుడు చచ్చినవాడు కాలనేమి అనే యవనుడు. నీవు విష్ణభక్తుడవు. నీవు నన్ను అత్యంత భక్తి శ్రద్ధలతో ప్రాల్థించేవాడివి. ఆ కారణం చేత నిన్ను అనుగ్రహించడానికి ఇక్కడకు వచ్చాను.

ఓ రాజల్నీ! నీవు నా ఏకాగ్రభక్తుడవు. నీకు వరములు ప్రసాబించడానికి వచ్చాను. నీకు ఏ వరం కావాలో కోరుకో! అన్నీ ఇస్తాను. నన్ను వరాలు కోలన వాడికి, కోరుకోడానికి ఇంక ఏ వరమూ మిగల కూడదు. అన్ని వరాలు కోరుకో!" అని అన్నాడు కృష్ణుడు.

మచుకుందుడు ఒక్కు పులకలంచింది. తన ముందు నిలబడింది సాక్షాత్తు శ్రీమన్వారాయణ మూల్తి అని తెలుసుకున్నాడు. శ్రీహలకి నమస్కలించి ఇలా స్తుతించాడు.

"ఓదేవా! ఈ లోకంలో ఉన్న స్త్రీలు పురుషులు నీ మాయ చేత మోహితులై నిన్ను సేవించడం మాని, ప్రాపంచిక సుఖములలో మునిగితేలుతున్నారు. ఇల్లు, భార్త, భర్త, పిల్లలు, బంధువులు, స్నేహితులు, ధనము వీటినే ముఖ్యంగా భావిస్తూ సంసార సాగరంలో పడి కొట్టుకుపాతున్నారు.

ఓ దేవా! ఎన్నోపుణ్యకార్యములు చేస్తే కానీ ఈ మానవ దేహము లభించదు. దుర్లభమైన మానవ శలీరమును పాంబి కూడా మానవుడు తనను తాను మలచిపోతున్నాడు. నీ పాదములను సేవించడం లేదు. పశువుల వలె తినడం, కామసుఖములు అనుభవించడం, నిద్రపోవడం వీటితోనే కాలం గడుపుతున్నాడు. సంసారము అనే చీకటిగుహలో మగ్గిపోతున్నాడు.

ఓ దేవా! నేను కూడా అటువంటి వాడినే. నాకూ ఈ దేహము అంటే ఎంతో ప్రేమ. నాకూ భార్య పిల్లలు ఉన్నారు. నాకూ ధనమునందు, రాజ్యమునందు ఆసక్తి ఎక్కువగానే ఉంది. రాజభోగములు అనుభవించడం అనే మత్తులో పడిపోయాను. ఇష్టటి దాకా నేను నా జీవితమును వృధాగా గడిపాను. నేను రాజును, వీరందరూ నా సేవకులు అనే భ్రమలో ఉన్నాను. నా చతురంగ బలములతో వీర విహారం చేసాను. ఎంతో మందిని యుద్ధంలో ఓడించాను. నిన్ను మాత్రం ఒక్కరోజు కూడా తలంచలేదు. నేను సర్యాభికాలని అని అహంకలంచాను. గల్యంచాను.

ఓ దేవా! నేను కాదు ఈ లోకంలో ఉన్న మానవులు అందరూ ఇదే బాటలో నడుస్తున్నారు. ప్రతిరోజూ ఏదో ఒక పని చెయ్యడం. ఈ పని తరువాత మరొక పని, ఆ తరువాత మరొక పని. ఇలా పనికిమాలిన పనులు చేస్తూ జీవితం వ్యర్ధం చేసుకుంటున్నారు. మానవుడు ఒక స్త్రీతో సంతృప్తి చెందడం లేదు. కామ దాహంతో అనేకమంది స్త్రీలను అనుభవిస్తున్నాడు. అయినా మానవుడి కామవాంఛలు తీరడం లేదు. తీవ్రమైన అసంతృప్తితో అలమటిస్తున్నాడు.

ఇంతలో ఆకలితో ఉన్న పాము, ఎలుకను పట్టుకున్నట్టు కాలము మానవుని కబఇస్తుంది. మానవుడు మృత్యుముఖంలో పడిపోతాడు. ఈ శలీరం పడిపోతుంది. ఏ దేహంతో అయితే రాజభోగములు, కామసుఖములు అనుభవించాడో ఆ దేహము అగ్నిలో కాలి భస్త్యం అవుతుంది లేక మట్టిలో కలిసిపోయి క్రిములకు కీటకములకు ఆహారం అవుతుంది.

జీవితం అంతా నాలుగు బిక్కులను జయించడం, సామ్రాజ్యమును విస్తలించడం, యుద్ధాలలో మనుషులను చంపి, అందులో ఆనందం పాందడం, సాటి రాజుల మధ్య చక్రవల్తిలాగా సన్మానింపబడటం, అందలచేతా జేజేలు కొట్టించుకోవడం, పాగిడించుకోవడం, దొలకిన స్త్రీలను అనుభవించడం, ధనం సంపాదించడం, సుఖాలు అనుభవించడం, జీవితం అంతా వీటితోనే గడిపి తుదకు మట్టిపాలవుతున్నావు మానవుడు. అంతటితో ఆగకుండా చచ్చిన తరువాత కూడా రంభాసంభోగము కోసరం, స్వర్గసుఖాల కోసం, యజ్ఞములు యాగములు చేయడం, తపస్సు చేయడం వీటిలో కాలమును వృధా చేస్తున్నాడు. ఇటువంటి మానవుడికి సంసార బంధనములు ఎఫ్ఫుడు తొలగిపోతాయో అప్పడే వాడికి సత్యాంగత్యము కలుగుతుంది. సాధువులతో సాంగత్యం ఏర్వడుతుంది. సాధువులతోటి సాంగత్యము ఫలితంగా పరాత్వరుడవైన నీ మీద భక్తి శ్రద్ధ కలుగుతాయి. తుదకు ముక్తి పాందుతాడు.

సాధారణంగా రాజులు వానప్రస్థమునకు పోయి తపస్సు చేసుకుంటుంటారు. లేక గృహములోనే ఉండి నిన్ను ధ్యానిస్తూ, ఈ సంసార బంధనములు తొలగిపోవాలని నిన్ను ప్రాల్థస్తుంటారు. కాని నాకు మాత్రము నా రాజ్య కాంక్ష, సంసారము మీద మమకారము వాటంతట అవే పటాపంచలయ్యాయి. నాకు సంప్రాప్తించిన ఈ వైరాగ్యము నీ అనుగ్రహము వలననే అని తలుస్తాను.

ఓ దేవా! గీవు నన్ను వరములు కోరుకోమన్నావు. నాకు ఏవరములూ వద్దు. నిరంతర నీ పాదసేవను నాకు అనుగ్రహించు. ఏ కోలకలూ లేని వారు నీ పాదసేవ తప్ప మరేమీ కోరుకోరు కదా! సాక్షాత్తు పరమాత్త, సాక్షాత్కలంచినపుడు ముక్తిని కోరుకోకుండా, బంధనములకు కారణమైన ప్రాపంచిక సుఖములను ఎవడుకోరుకుంటాడు తెలివితక్కువ వాడు తప్ప. కాబట్టి ఓ దేవా! నేను సంపూర్ణముగా సత్య, రజస్తమో గుణములను వచిలిపెట్టాను. కోలకలను వచిలెపెట్టాను. నిరాకారుడవు, నిర్గుణుడవు అయిన నిన్ను శరణుజొచ్చాను.

ఓ దేవా! నేను ఇప్పటి దాకా ఎన్నో కర్తలు చేసాను. వాటి ఫలములను అనుభవించాను. సుఖదు:ఖములకు లోనయ్యాను. ఇంద్రియ సుఖములకు లోబడి తీవ్రమైన అశాంతికి లోనయ్యాను. నేడు నీ అనుగ్రహము చేత నీ పాదపద్షములను ఆశ్రయించాను. నన్ను రక్షించు. నాకు ముక్తిని ప్రసాదించు." అని శ్రీకృష్ణుని శరణు వేడాడు ముచుకుందుడు.

ముచుకుందుని మాటలు విన్న శ్రీకృష్ణుడు అతనితో ఇలా అన్నాడు. "ఓ సార్వభౌమా! నీ మనసు, బుబ్ధి ఇఫ్ఫుడు నిర్తలంగా ఉంది. నీలో ఏ కోలకలూ లేవు. నేను నీకు ఎన్నో వరములు ఇస్తానని ఆశపెట్టినా, ప్రలోభ పెట్టినా, నీవు లొంగలేదు. కాబట్టి నీకు ఈ ప్రాపంచిక విషయముల వలన ఎలాంటి భయము లేదు. నీ వంటి ఏకాగ్రత కలిగిన భక్తులకు ప్రాపంచిక సుఖముల వలనా, విషయ సుఖముల వలనా ఎలాంటి హానీ జరగదు. ఎందుకంటే మీకు వాటి మీద ఎటువంటి ఆసక్తి లేదు కాబట్టి.

ఈ లోకంలో చాలా మంచి యోగులు, జ్ఞానులు ఉంటారు. వారు ప్రాణాయామము మొదలగు యోగములు అవలంజించినా, వాలలో ఉన్న కోలకలు, వాసనలు చావవు. వారు ప్రాపంచిక విషయముల మీద ఆసక్తి కలిగి ఉంటారు. విషయ వాంఛల మీదకు వాల మనసు మళ్లుతూ ఉంటుంది.

(ఈ నాటి స్వామీజీలు, సన్యాసులు అని చెప్పుకునే వాళ్లు, సన్యాసం పుచ్చుకొని కాషాయ వస్త్రములు కట్టి, ప్రాణాయామం మొదలగు యోగాభ్యాసాలు చేసి, సిద్ధగురువుల మని చెప్పుకుంటూ ధాల్హక ఉపన్యాసాలు ఇస్తున్నా, లోపల మాత్రం ఆస్తుల మీదా, బంగారము, ధనము మీద, కార్లు మొదలగు వాహనముల మీదా వ్యామోహం చావడం లేదు. కొంతమంటికి స్త్రీవ్యామోహం కూడా ఎక్కువగానే ఉంది. మలి కొంత మంచి రాజకీయనాయకులతో సంపర్కం పెట్టుకుంటున్నారు. టీవీలలో ప్రచారం చేసుకుంటున్నారు. ఈ విషయాలన్నీ కృష్ణుడు ఆ నాడే ఊహించాడు.).

ఓ ముచుకుందా! నీవు నా మీద మనసు లగ్నం చేసి స్యేచ్ఛగా ఈ లోకంలో సంచలంచు. అందలకీ జ్ఞానబోధ చెయ్యి. నా మీద నీకు ఉన్న భక్తి కారణంగా ఈ ప్రాపంచిక విషయములు, విషయ వాంఛలు నిన్ను అంటవు. నీవు ఇబివరకు చక్రవల్తగా ఉండగా ఎన్నో యుద్ధాలు చేసావు. ఎంతో మంబిని చంపావు. వేట మిషతో ఎన్నో మృగములను చంపావు. ఇప్పడు నా గులించి తపస్సు చేసి ఆ పాపములను పేగొట్టుకో. తరువాత జన్హలో బ్రాహ్హణుడవై పుట్టి అనేక పుణ్యకార్యములు చేసిచివరకు ముక్తి పాందు." అని ముచుకుందుని అనుగ్రహించాడు కృష్ణుడు." అని శుక మహల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు ముచుకుందుని వృత్తాంతమును వినిపించాడు.

<del>త్ర</del>ీమద్మాగవతము

దశమస్కంధము యాభై ఒకటవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

## శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము యాభై రెండవ అధ్వాయము.

శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు శ్రీకృష్ణుడికి, రు<u>క్</u>కిణికి జలగిన కల్యాణానికి దాల తీసిన పలిస్థితులను వివలస్తున్నాడు.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! శ్రీకృష్ణుని అనుగ్రహానికి పాత్రుడయిన ముచుకుందుడు కృష్ణుడి చుట్టు ప్రదక్షిణం చేసి, నమస్కలించి ఆ గుహలో నుండి బయటకు వచ్చాడు. ఉత్తరబిక్కుగా గంధమాధన పర్వతము వద్దకు వెళ్లపోయాడు. బదలికాశ్రమం చేరుకున్నాడు. అక్కడ శ్రీహలిని గూల్చి తపస్సుచేస్తున్నాడు.

ముచుకుందుని కంటిచూపుతో కాలయవనుడు మరణించగానే, శ్రీకృష్ణుడు మథురకు తిలిగి వచ్చాడు. కాలయవనుని సైన్యాన్ని సునాయాసంగా సంహలించాడు. కాలయవనుని నుండి స్వాథీనం చేసుకున్న సంపదలను, మథురలో ఉన్న గోవులను ద్వారకకు తీసుకొని వెళుతుండగా, జరాసంధుడు తన సైన్యముతో వచ్చి శ్రీకృష్ణుని అడ్డగించాడు. జరాసంధుని అపారసేనావాహినిని చూచి, శ్రీకృష్ణుడు, బలరాముడు మానవ సహజమైన పిలికితనంతో జరాసంధుని ఏమాల్చి పాలిపోయారు.

జరాసంధుడు తన సైన్యముతో సహా వాలని తరుముతున్నాడు. బలరామ కృష్ణులు పరుగెత్తి పరుగెత్తి అలసి పోయి ప్రవర్నణ అనే పర్వతము మీదకు ఎక్కారు. ఆ పర్వతము మీద వర్నపాతము ఎక్కువగా ఉంటుంది. జరాసంధుడు పర్వతము అంతా గాలించాడు కానీ బలరామ కృష్ణుల జాడ తెలుసుకోలేకపోయాడు. విసిగి పోయిన జరాసంధుడు ఆ పర్వతము చుట్టు మంటపెట్టించాడు. మంటలు ఒక పక్క చెలరేగుతుంటే, బలరామ కృష్ణులు ఆ మంటల మధ్యనుండి బయటకు వచ్చి వేగంగా ద్వారకకు చేరుకున్నారు. ఈ విషయం తెలియని జరాసంథుడు బలరాముడు, కృష్ణుడు మంటలలో పడి మాడిమసి అయి పోయి ఉంటారని భ్రమచెంది, అక్కడి నుండి తన సేనలతో మగధకు చేరుకున్నాడు. బలరామ కృష్ణులు ద్వారకలోనూ, జరాసంధుడు మగధలోనూ సుఖంగా ఉన్నారు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఇబివరలో నీకు ఆనర్తదేశాభి పతి అయిన రైవతుడు అనే మహారాజు తన కుమార్తె రేవతిని బ్రహ్హాదేవుని ఆదేశము అనుసలంచి బలరామునికి ఇచ్చి వివాహం చేసాడని చెప్పాను కదా! ఆ తరువాత శ్రీకృష్ణుడు శిశుపాలుని, సాల్యుని మొదలగు రాజులను జయించి భీష్మకుని కుమార్తె అయిన రుక్షిణిని వివాహం చేసుకున్నాడు." అని శుక మహల్ని చెప్పగానే పలీక్షిత్ మహారాజు అడ్డు తగిలాడు.

"ఓ మహల్న సత్తమా! శ్రీకృష్ణడు భీష్తకుని కుమార్తె రుక్తిణిని రాక్షస విధిలో వివాహం చేసుకున్నాడని ఇదివరలో విన్నాను. ఈ వివాహ సందర్భంలో సాళ్యుడికి, శిశుపాలుడికి కృష్ణడికి ఎందుకు యుద్ధం జలగింది. రుక్తిణిని కృష్ణడు రాక్షస విధిలో వివాహం ఎందుకు చేసుకోవాల్సి వచ్చింది. ఈ వివరాలు దయచేసి చెప్పండి." అని అడిగాడు.

ත්ජ ක්කිව<sub>තු</sub> කිව් සූම් ක්කිව්ට සම කිරීට සම කිරීවට සම ක

(ఒక మనవి. ఈ అధ్యాయం నుండి రుక్తిణీ కల్యాణం ప్రారంభం అవుతుంది. ఈ రుక్తిణీ కల్యాణం ఘట్టం చదివితే పెళ్లకాని అమ్మాయిలకు త్వరగా వివాహం అవుతుందనీ, గుణవంతుడు, బుద్ధిమంతుడు అయిన భర్త దొరుకుతాడనీ నమ్మకం. ఎన్ని సంబంధాలు చూచినా, ఓ పట్టాన వివాహం కుదరని వాళ్లు రుక్తిణీకల్యాణం పారాయణం చేస్తుంటారు. ఇంక చదవండి రుక్తిణీ కల్యాణం.)

ఓ పలీక్షిత్ మహారాణా! విదర్భదేశమును భీష్షకుడు అనే రాజు పలిపాలిస్తున్నాడు. అతనికి ఐదుగురు కుమారులు ఒక కుమార్తె. వాలిలో రుక్షి అనే వాడు పెద్దవాడు. తరువాత రుక్షరథుడు, రుక్షబాహువు, రుక్షకేశుడు, రుక్షమాలి అనే వారు ఉన్నారు. ఆ ఐదుగులికి ఒకే చెల్లి ఆమె పేరు రుక్షిణి. రూపములో నూ గుణములోనూ రుక్షిణికి ఎవరూ సాటి రారు.

రుక్కిణి తన తండ్రి వద్దకు వచ్చే వాల దగ్గర నుండి శ్రీకృష్ణని గుణగణములు, ఆయన శౌర్య పరాక్రమములు గులంచి ఆయన మీద ప్రేమ పెంచుకుంది. పెళ్లి అంటూ చేసుకుంటే శ్రీకృష్ణని మాత్రమే పెళ్లి చేసుకోవాలి అని నిశ్చయించుకుంది. ద్వారకలో ఉన్న శ్రీకృష్ణడుకూడా అన్న గాలకి వివాహం అయింది కాబట్టి తను కూడా వివాహం చేసుకోదలిచాడు. తగిన వధువు కొరకు వెదుకుతుంటే రుక్షిణి గులంచి ఆమె గుణగణముల గులంచి విన్నాడు. రుక్షిణి యొక్క

మంచి బుబ్ధి, మంచి లక్షణములు, ఉదార స్వభావము, మంచి రూపము, మృదువైన స్వభావము, సుకుమారత్వము మొదలగు మంచి లక్షణముల గులించి విని రుక్షిణినే వివాహం చేసుకోవాలని అనుకున్నాడు.

కాని రుక్తి, జీ అన్నగారు అయిన రుక్తి, తన చెల్లి రుక్తి, జీని తన స్నేహితుడు, చేది దేశపు రాజు అయిన శిశుపాలునికి ఇచ్చి వివాహం చేయాలని నిశ్చయించాడు. రుక్తి, తన నిర్ణయాన్ని తన చెల్లి రుక్తి, జీకి తెలిపాడు. ఆ వార్త విన్న రుక్తి, జీ హతాశురాలయింది. తీవ్రమైన దు:ఖంతో కుమిలిపోయింది. కాని ధైర్యం చేసింది. తనకు నమ్మకస్థుడైన ఒక బ్రాహ్మణుని పిలిపించింది. తనకు కృష్ణుని మీద ఉన్న ప్రేమ, ఆయననే వివాహం చేసుతోవాలనే తోలక, ఎలాగైనా తన వివాహం నాటికి కృష్ణుని విదర్శకు రమ్మని ఆహ్వానము, తనను వివాహం చేసుతోని తీసుతోని వెళ్లమని అభ్యర్థన ఇవన్నీ ఒక లేఖ రాసి, దానిని కృష్ణునికి ఇవ్వమని, తన గులంచి కృష్ణునికి విన్నవించమని ఆ బ్రాహ్మణునికి చెప్పి ద్వారకకు ప్రయాణం చేసి పంపింది.

ఆ బ్రాహ్హణుడు ద్వారకకు చేరుకున్నాడు. ద్వారపాలకులు ఆ బ్రాహ్హణుని శ్రీకృష్ణుని వద్దకు తీసుకొని వెళ్లారు. సాక్షాత్తు విష్ణుస్వరూపుడైన శ్రీకృష్ణుని కనులారా చూచాడు ఆ బ్రాహ్హణుడు. ఆ బ్రాహ్మణుని చూడగానే శ్రీకృష్ణుడు తన ఆసనము నుండి లేచి ఆయన వద్దకు వచ్చి ఆయనకు అర్హ్హము పాద్యము ఆసనము ఇచ్చి సత్కరించాడు. ఆయన పక్కన కూర్చుని ఆయన పాదములు వత్తుతూ ఆయనతో ఇలా అన్వాడు.

"ఓ బ్రాహ్హణోత్తమా! మీరు మీ వారు క్షేమమే కదా! మీరు ప్రాచీనమైన వైబిక ధర్తమును చక్కగా అనుష్ఠిస్తున్నారు కదా! మీ వేదాధ్యయనమునకు ఎటువంటి ఆటంకము లేదు కదా! బ్రాహ్హణులు తమకు దొలకిన దానితో తృప్తి చెందుతూ, స్వధర్తమును పాటిస్తున్నంతవరకూ, వారు నమ్ముకున్న ధర్తమే వాలని కాపాడుతుంది. అన్ని కోలకలు తీరుస్తుంది. అంతేకానీ, తనకు దొలకిన దానితో తృప్తి చెందని బ్రాహ్మణుడికి ఇంద్ర పదవి ఇచ్చినా, ఇంకా ఏదో కావాలని ఒక లోకము నుండి మరొక లోకమునకు తిరుగుతుంటాడు. ఉన్నదానితో తృప్తి చెందే బ్రాహ్మణుడు, కటిక దలద్రుడైనా, ఏ దు:ఖము లేకుండా సుఖము, శాంతి అనుభవిస్తుంటాడు.

తనకు దొలకిన దానితో తృప్తిపడేవారు, స్వధర్తాన్ని పాటించే వారు, ఇతరుల మేలు కోరేవారు, అహంకారము లేని వారు, ఎల్లఫ్ఫుడూ ప్రశాంతంగా ఉండేవారు అయిన బ్రాహ్త్షణులకు నేను ఎల్లఫ్ఫుడూ నా తలవంచి నమస్కలిస్తాను. ఓ బ్రాహ్త్షణోత్తమా! మీరు ఏ దేశము నుండి వచ్చారు? మీ రాజుగారు సుఖంగా ఉన్నారా? ధర్తాన్ని పలరక్షిస్తున్నాడా! ఏ రాజుయొక్క రాజ్యములో ప్రజలు సుఖసంతోషాలతో వల్లిల్లుతుంటారో, అటువంటి రాజులు అంటే నాకు చాలా ఇష్టం. ఇంతకూ తమరు ఎక్కడి నుండి, ఏ పని మీద, ఏ కోలకతో సముద్రం దాటి నా వద్దకు వచ్చారు. ఆ విషయం నాకు చెప్పదగినబి అయితే నాకు తెలియజేయండి." అని వినయంతో అడిగాడు కృష్ణుడు.

కృష్ణుడు అంత వినయంతో అడుగుతుంటే ఆ బ్రాహ్హణుడికి ఒళ్లంతా పులకలించి పోయింది. నోట మాట రాలేదు. మనసంతా ఆనందంతో నిండి పోయింది. వణుకుతున్న చేతులతో తనకు రు<u>క</u>్కిణి ఇచ్చిన లేఖను తీసి కృష్ణుడికి ఇలా చదివి వినిపిస్తున్నాడు.

"ఓ భువన సుందరా! నేను మా తండ్రి గాల వద్దకు వచ్చిన మ్యక్తులద్వారా, వాల సంభాషణల ద్వారా, నీ సౌందర్యమును గులంచి, నీ గుణగణముల గులంచి, నీ వీరత్వము, పరాక్రమము గులంచి విని, నా మనస్సు నీ యందు లగ్నం అయింది. అందుకే సిగ్గువిడిచి ఈ లేఖ రాస్తున్నాను.

ఇదేమిటి! ముక్కు మొహం ఎరుగని కన్వ పర పురుషునికి ఇలా లేఖ రాయడం ఏమిటి అని నీవు అన్వథా భావించవలదు. మంచి వంశములో పుట్టిన కన్వ, ఉదార గుణము కల కన్వ, వివాహమునకు తగిన వయసు వచ్చిన కన్వ, ధైర్వము కల కన్వ, రూపము, వయస్సు, విద్వ, ధనము కల నిన్ను వలించకుండా ఎలా ఉండగలదు. ఆ కారణం చేతనే నేను తమలిని వలించాను. పతిగా చేసుకోదలిచాను. ఆత్మార్థణం చేసుకున్నాను.

నన్ను చేబదేశాబి పతి శిశుపాలునికి ఇచ్చి వివాహం చేయడానికి నా అన్నగారు సంకర్వించారు. కాబట్టి తమరు వెంటనే వచ్చి నన్ను తీసుకొని వెళ్లమని ప్రాల్థిస్తున్నాను. నీ కోసమే పుట్టిన నన్ను, నిన్నే పతిగా కోరుకున్న నన్ను, ఆ శిశుపాలుడు తాకక ముందే, నన్ను తీసుకొని వెళ్లు. ఉ॥ శ్రీయుతమూల్తి యోపురుషసింహము సింహముపాలి సామ్ము గో మాయువు గోరు చందమున మత్తుడు చైద్కుడు నీ పదాంబుజ ధ్యాయినియైన నన్ను వడి దాగోనిపోయెద నంచు నున్నవా డాయధమాధముం డెఱుగ డద్భతమైన భవత్వతాపమున్

ఓ దేవా! నేనే కనుక నా పూర్వ జన్హలలో బావులు తవ్వించి ఉంటే, అగ్నిహోత్రము మొదలగు పుణ్య కర్తలు ఆచలించి ఉంటే, గోదానములు, సువర్ణదానములు చేసి ఉంటే, తీర్థయాత్రలు చేసి ఉంటే, వ్రతములు ఆచలించి ఉంటే, దేవతలను, బ్రాహ్హణులను పూజించి ఉంటే, ఇంతెందుకు నేను కనుక నా పూర్వజన్హలలో శ్రీహలిని భక్తితో అల్చించి ఉంటే, నన్ను శ్రీకృష్ణుడు పాణిగ్రహణం చేసుకొనుగాక! శిశుపాలుడు నా చేతిని తాకకుండు గాక! ఓ కృష్ణి!

ఉ॥ అంకిలి సెప్టలేదు చతురంగ బలంబులతోడ నెల్లి యో పంకజనాభ నీవు శిశుపాలజరాసుతులన్ జయించి నా వంకకు వచ్చి రాక్షస వివాహమునన్ భవబీయ శౌర్యమే యుంకువ సేసి కృష్ణ పురుషోత్తమ చేకొని పామ్ము వచ్చెదన్.

కృష్ణి! పురుషోత్తమా! రేపే నా వివాహము. నీవు ఎవలకీ తెలియకుండా విదర్జకు వచ్చి శిశుపాలుని, జరాసంధుని వాల సేనలను జయించి, నీ వీర్తము, ప్రతాపమే నాకు కట్నంగా ఇచ్చి, రాక్షస విభిలో నన్ను వివాహం చేసుకొని నీ వెంట తీసుకొనిపామ్మని ప్రాల్థిస్తున్నాను. నా వారందలినీ విడిచిపెట్టి నీవెంట రావడానికి నేను సిద్ధంగా ఉ న్నాను. ఓ కృష్ణి! ఈ సందర్ఖంలో నీకు ఒక సందేహము రావచ్చు. నన్ను తీసుకుపోతుంటే నా అన్నగారు నీకు ఎదురు తిరగవచ్చు. నీతో యుద్ధం చేయవచ్చు. నావాలకి హాని చేయకుండా నన్ను తీసుకొని వెళ్లడం ఎలాగా అని నీకు సందేహము రావచ్చు. దానికి ఒక ఉపాయము చెబుతాను.

వివాహానికి ముందు రోజు పెళ్లకూతురు, బంధుమిత్రులలో, ఊలి వెలుపల ఉన్న అమ్మవాలి ఆలయమునకు పోయి అక్కడ పూజలు చేయడం ఆనవాయితీ. ఈ సందర్భంలో నేను మా ఊలి వెలుపల ఉన్న పార్వతీ దేవి ఆలయమునకు వస్తాను. ఆ సమయంలో నీవు అక్కడకు వస్తే నేను నీ రథం ఎక్కుతాను. మనం వెళ్లపోదాము.

కృష్ణి! ఎంతో మంది సాధుపుంగవులు, తపోధనులు నీ పాదములను కడిగి ముక్తి పాందుతుంటారు. నాకు కూడా నీ పాదములు కడిగి ఆ పవిత్రజలములను శిరస్సున ధలించే అదృష్టాన్ని ప్రసాదించు. లేనిచో, నేను అసలు పెళ్లే చేసుకోను. ఉపవాసములతో ఆహారము, నీరు తీసుకోకుండా ఉపవాసములు చేసి ప్రాణత్యాగము చేస్తాను."

ఓ యదుకుల సందనా! ఇవి రుక్తిణి యొక్క లేఖలోని అంశములు. మరొక్క మాట. ఉ॥ ఆ ఎలనాగ నీకు దగు, సంగనకుం దగుబీవు, మాయుపా ధ్యాయుల యాన పెండ్లియగు, దప్పదు, జాష్యములేల? నీవు నీ తోయమువాల గూడుకొని తోయరుహాసన దెత్తుగాన వి చ్చేయుము శతులన్ సుఱుముసేయుము, సేయుము శోభనం జిలన్.

శ్రీకృష్ణి! మా పండితుల మీద ఒట్టు. నీకు రుక్తిణికి ఈడూజోడు, ఒకల కోసరం ఒకరు పుట్టారు. మీ వివాహం తప్పక జలగితీరుతుంది. ఇంకా ఆలస్యం ఎందుకు? రుక్తిణిని తీసుకొని రావడానికి వెంటనే నీ చతురంగ బలములతో బయలుదేరు? అడ్డం వచ్చిన శత్రువులను సంహలంచు. రుక్తిణి పాణిగ్రహణం చెయ్యి. లోకానికి శుభం చేకూర్చు." అని అన్నాడు ఆ బ్రాహ్తణుడు." అని శు కమహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు రుక్తిణీకళ్యాణఘట్టం వినిపిస్తున్నాడు.

శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము యాభైరెండవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్నత్ ఓం తత్నత్ ఓం తత్నత్

> శ్రీమద్యాగవతము దశమస్కంధము యాభైమూడవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! విదర్జనగరం నుండి రుక్షిణి పంపిన లేఖను తీసుకొని వచ్చి తనకు చబివి వినిపించిన లేఖాంశములను, తనకు రుక్షిణికి ఈడూ జోడూ సలిపోయింది వెంటనే బయలుదేరండి అని పలికిన ఆ బ్రాహ్మణుని పలుకులను సావధానంగా విన్నాడు కృష్ణుడు. ఆప్వాయంగా ఆ బ్రాహ్మణుని చేతులను నిమురుతూ ఇలా అన్నాడు కృష్ణుడు. "బ్రాహ్మణోత్తమా! మీ రాకుమార్తె చిత్తము నా యందు లగ్నం కావడమే కాదు, నా మనసు కూడా మీ రాకుమాల యందు ఎఫ్మడో లగ్నం అయింది. మీ రాకుమాల గులించి ఆలోచిస్తూ నాకూ రాత్రిళ్లు నిద్రపట్టడం లేదు. మీ రాకుమాలని, ఆమె అన్నగారు రుక్తే, తనమిత్రుడు శిశుపాలునికి ఇచ్చి వివాహం చేయ నిశ్చయించాడు అని కూడా నాకు తెలుసు. నేను వెంటనే విదర్శకు వచ్చి, శిశుపాలుడు మొదలగు రాజులను ఓడించి, నా మీద మనసుపడ్డ మీ రాకుమాలని పలిణయం చేసుకుంటాను.

కం॥ వచ్చెద విదర్జభూమికి జొచ్చెద భీష్షకుని పురము సురుచిరలీలన్ దెచ్చెద బాలన్ వ్రేక్తిడి వ్రచ్చెద నడ్డంబు లపులు వచ్చిన బోరన్. అని ప్రతిజ్ఞచేసాడు కృష్ణుడు.

వెంటనే తన సారథి దారుకుడిని పిలిచాడు. రథం సిద్ధం చేయమన్వాడు. శైబ్యము, సుగ్రీవము, మేఘపుష్మము, బలాహకము అనే నాలుగు గుర్రాలు కట్టిన రథాన్ని సిద్ధం చేసాడు దారుకుడు. శ్రీకృష్ణుడు బ్రాహ్మణునితో సహా ఆ రథం ఎక్కాడు. విదర్భకు బయలుదేరాడు.

ఇంక విదర్ఖదేశంలోని కుండిన నగరంలో భీష్మకుడు, తన కుమారుడు రుక్షి మాటకు ఎదురు చెప్పలేక, తన కుమార్తె రుక్షిణికి వివాహ సన్వాహాలు చేస్తున్నాడు. నగరం అంతా శోభాయమానంగా అలంకలించారు. నగరంలో వీధులు అన్ని శుభ్రంగా చిమ్మారు. పన్నీరు చల్లారు. నగరం అంతా రకరకాల పతాకములతో అలంకలించారు. రుక్షిణి పెళ్ల తమ ఇంట్లో శుభకార్యంగా భావించిన కుండిన నగర వాసులు తాము కూడా కొత్త బట్టలు కట్టుకొని వివాహ వేడుకలలో పాలుపంచుకుంటున్నారు.

భీష్మకుడు శుభకార్యమునకు ముందు పిత్వదేవతలను అల్చంచాడు. దేవతలను అల్చంచాడు. బ్రాహ్మణులకు దానములు చేసాడు. వాలకి భోజనములు పెట్టించాడు. బ్రాహ్మణులు రుక్షిణిని సుమంగఇగా ఆశీర్వదించారు. రుక్షిణి చేత నూతన వస్త్రములు ధరింపచేసారు. ఆభరణములతో చక్కగా అలంకరించారు.

బ్రాహ్మణులు నాలుగు వేదములను అనుసలించి వధువుకు మంగళాచరణం చేసారు. హెూమములు, గ్రహశాంతులు చేస్తున్నారు. ఆ కార్యములు చేసిన బ్రాహ్మణులకు భీష్మకుడు గోవులను, ధనమును, బంగారమును కానుకలుగా ఇచ్చాడు. బెల్లంతో కూడిన నువ్వులను, వస్త్రములను దానం చేసాడు.

ఇంక పెళ్లికొడుకు అయిన శిశుపాలుడు ఉన్న చేటిదేశంలో కూడా శిశుపాలుని తండ్రి దమఘోషుడు పెళ్లి సన్నాహాలు చేస్తున్నాడు. బ్రాహ్తుణుల చేత తన కుమారుడు శిశుపాలునికి శుభకర్తలను చేయించాడు. హొమములు, దేవతార్షనలు, పితృదేవతల పూజలు చేయించాడు. తరువాత ఏనుగులతోనూ గుర్రములతోనూ, రథములతోనూ కూడిన అపార మైన సైన్యముతో, శిశుపాలుడు రుక్తిణిని వివాహం చేసుకొనే నిమిత్తము కుండిన నగరమునకు తరలి పెళ్లుడు. కుండిన నగర పాలిమేరల వద్దకు రాగానే, భీష్మకుడు పెళ్లకుమారుడు శిశిపాలునికి, దమఘోషునికి స్వాగత సత్కారాలు చేసాడు. సాదరంగా ఆహ్మానించాడు. వాలకి తగిన విడిబి ఏర్వాటు చేసాడు. శిశుపాలుని మిత్రులైన సాళ్యుడు, జరాసంధుడు, దంతవక్ర్మడు, విదూరథుడు, పౌండ్రకుడు మొదలగు రాజులు, చక్రవర్తులు తమ తమ సేనలతో, రథముల మీద వివాహమునకు వచ్చారు. భీష్మకుడు వివాహమునకు వచ్చిన వారందలకీ స్వాగత సత్కారములు చేసి, తగిన విడుదులు చూపించాడు.

సినపాలునికి, కృష్ణునికి జన్హవైరము ఉంది. అందుకని కృష్ణుడు బలరామునితో సహా తన సేనలతో వచ్చి తన పెళ్లి చెడగొడతాడేమో అని భయపడ్డ సిశుపాలుడు, తన మిత్రబృందమును దేనికైనా సిద్ధంగా ఉండమని చెప్పాడు. సాళ్యుడు,జరాసంధుడు మొదలగు వారు తమ తమ సేనలతో ఏ పలిస్థితి నైనా ఎదుర్కోడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. పైకి మాత్రం పెళ్లసంబరాలు ఘనంగా జరుగు తున్నాయి. లోలోపల యుద్ధసన్నాహాలు కూడా జరుగుతున్నాయి.

బ్రాహ్మణుడు వచ్చి రుక్తిణి గులించి చెప్పి, ఆమె రాసిన లేఖను ఇవ్వగానే కృష్ణుడు వెంటనే తన రథంమీద కుండినకు బయలు దేరాడని తెలుసుకున్నాడు బలరాముడు.

"కృష్ణుడు రుక్తిణిని బలవంతంగా ఎత్తుకురావడానికి ఒంటలగా వెళ్లాడు. రుక్తిణిని కృష్ణుడు తీసుకొని వస్తుంటే రుక్తి, శిశు పాలుడు అతని మిత్రులు ఊరుకోరు కదా! ఖచ్చితంగా అక్కడ గొడవలు జరుగుతాయి. యుద్ధంకూడా జలగే అవకాళం ఉంది." అని భయపడిన బలరాముడు తన సేనలతో కుండిన నగరం బయలు దేరాడు.

వీళ్ల ఫ్యూహాలు, ప్రతివ్యూహాలు, పెళ్ల సందడి ఇలా ఉంటే, అంత:పురంలో ఉన్న రుక్షిణికి మనసంతా అల్లకల్లోలంగా ఉంది. తాను పంపిన బ్రాహ్మణుడు ఇంకా రాలేదు. ఏమయ్యూడో ఏమో! పెళ్లకి ఇంక ఒక్కరోజే మిగిలింది. శ్రీకృష్ణడు వచ్చిన జాడలు కనిపించడం లేదు. ఆ బ్రాహ్మణుడు కూడా తిలగి వచ్చినట్టు లేదు. కారణం తెలియడం లేదు.

శాగ్దంబెల్లి వివాహంబు గబిసే నేలా రాడు గోవిందు? డు బ్యగ్నం బయ్యెడి మానసంబు వినెనో వృత్తాంతమున్; బ్రాహ్మణుం డగ్నిద్యోతను డేటికిం దడసె? నా యత్నంబు సిబ్ధించునో భగ్నంబై చనునో! విలంచికృత మెబ్టంగిన్ బ్రవల్తించునో?

పెళ్ల ముహూర్తం రేపే! కృష్ణుడు ఇంకా రాలేదు. మనసంతా అల్లకల్లోలంగా ఉంది. ఏమీ తోచడం లేదు. ఇంతకూ నా గులించి కృష్ణుడు అంతా విన్నాడా! ఇంతకూ నేను పంపిన బ్రాహ్మణుడు అగ్నిద్యోతనుడు కూడా రాలేదే! ఏమయ్యాడు? నేను చేసిన ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయా! బెడిసి కొడతాయా! నా మొహాన ఆ బ్రహ్మదేవుడు ఎవలతో రాసిపెట్టాడో ఏమో! ము ఘనుడా భూసురుడేగెనో? నడుమ మార్గ్ర్రాంతుడై చిక్కెనో విని కృష్ణుండిది తప్పగా దలచెనో! విచ్చేసెనో? యీశ్వరుం డనుకూలింప దలంచునో తలపడో? యార్వామహాదేవియున్ నను రక్షింప నెఱుంగునో యెఱుగదో? నా భాగ్యమెట్లున్నదో?

ఇంతకూ ఈ బ్రాహ్హణుడు ద్వారకకు వెళ్లి ఉంటాడా! లేక నడవ లేక దాల మధ్యలో ఆగిపోయాడా! పోసీ ఎలాగో ఒక లాగా ద్వారకకు వెళ్లి నా సందేశాన్ని వినిపిస్తే, కృష్ణడు "ఇదేమిటి! పెళ్లి కావలసిన ఆడపిల్ల ఇలా పరపురుషుడికి లేఖ రాయడం తప్పకాదా!" అని అనుకున్నాడేమో! లేక నా మొర విని కుండినకు వచ్చి అవకాశం కోసరం ఎదురు చూస్తున్నాడేమో! నా ప్రయత్నాలు నేను చేసాను. మల దేవుడు కూడా నాకు అనుకూలించాలి కదా! అనుకూలిస్తాడో లేదో! నేను పుట్టినప్పటి నుండి పూజించే ఆ పార్వతీదేవి నన్ను కరుణిస్తుందా! నేను ఇలాంటి ఆపదలో చిక్కుకున్నానని ఆ దేవికి తెలుసో తెలియదో! ఇంతకూ నా భాగ్యం ఎలా ఉందో! ఏమిటో!" అని రుక్తిణి పల పల విధాల ఆలోచిస్తూ ఉంది.

ఆమె ఆలోచనలు ఎంతకూ ఒక కొలిక్కిరావడం లేదు. అయినా ఇంకా సమయం మించి పోలేదు. ఏ క్షణానైనా కృష్ణుడు రావచ్చు తనను కాపాడవచ్చు అని ధైర్యంగా ఉంది. కళ్లుమూసుకొని కృష్ణుని మనసులో నిలుపుకుంది. ఇంతలో ఆమె ఎడమకన్ను అదిలంది. అది శుభసూచకంగా భావించిన రుక్తిణి మనసంతా ఆనందంతో నిండి పోయింది. ఇక్కడ ఇలా ఉంటే కృష్ణుడు, అగ్నిద్యోతనుడు అనే బ్రాహ్హణుడు కుండిన నగరం చేరుకున్నారు. తాను వచ్చిన సంగతి చెప్పమని బ్రాహ్హణుని రుక్తిణి వద్దకు పంపించాడు కృష్ణుడు. ఆ బ్రాహ్హణుడు కూడా వెంటనే రుక్తిణి ఉన్న అంత:ఫురమునకు వెళ్లాడు. బ్రాహ్మణుని చూడగానే రుక్తిణి ఆతురతగా ఆయన వద్దకు వచ్చింది. వెళ్లనపని ఏమయిందని కళ్లతోనే అడిగింది.

ఉంటెచ్చే భవద్గుణోన్నతి, కమేయ ధనావళు లిచ్చే నాకు దా వచ్చే సుదర్శనాయుధుడు వాడె, సురాసురులెల్ల నడ్డమై వచ్చిన నైన రాక్షస్ వివాహమునం గొనిపోవు నిన్ను, నీ సచ్చలితంబు భాగ్యమును సర్వము నేడు ఫలించె గన్యకా!

అమ్మా రుక్కిణీ! నీవు చేసిన పూజలు, వ్రతాలు, నీ సద్గుణములు అన్ని ఫరించాయమ్మా! నీ అదృష్టం పండిందమ్మా! ఉన్నతమైన నీ గుణగణములను కృష్ణుడు మెచ్చుకున్నాడమ్మా! ఈ వార్త తెచ్చినందుకు నాకు అంతులేని ధనము బహుమానంగా ఇచ్చాడమ్మా! కృష్ణుడు నా వెంటనే ఇక్కడకు వచ్చాడమ్మా! తాను వచ్చిన విషయం నీకు చెప్పమని నన్ను పంపాడమ్మా! దేవతలు, రాక్షసులు అందరూ ఏకమై వచ్చినా సరే వాలని ఓడించి నిన్ను రాక్షస వివాహ విభిలో తీసుకొని వెళ్లాను అని చెప్పెడమ్మా! నీవు అదృష్టవంతురాలివి తల్లీ! అని ఆశీర్యదించాడు ఆ బ్రాహ్మణుడు.

తన మనవిని విని కృష్ణుడు తన కోసం వచ్చాడు అని వీనుల విందుగా విన్న రుక్తిణి మనసంతా ఆనందంతో పరవళ్లు తొక్కింది. ము జలజాతేక్షణు దోడి తెచ్చితివి నా సందేశమున్ జెప్పి, నన్ నిలువం బెట్టితి, నీ కృపన్ బ్రబికితిన్, నీ యంత పుణ్కాత్తకుల్ గలరే! బీనికి నీకు బ్రత్యుపకృతిం గావింప నే నేర, నం జలి గావించెద భూసురాన్వయమణీ! సధ్యంధు చింతామణీ!

ఓ బ్రాహ్హణోత్తమా! ఎంతటి చల్లని మాట చెప్పెవయ్యా! నాతోసం అంతదూరం వెళ్లి, కృష్ణుడికి నా గులించి చెప్పి, ఇక్కడకు తీసుతొని వచ్చావా! నీ ప్రాణములు నిలబెట్టావయ్యా! నీ దయవల్ల బతికాను లేకపోతే ఈ దేహంలో ప్రాణాలు నిలిచేవి కావు. నీ వంటి పుణ్యాత్త్ములు ఈ లోకంలో ఉండరు. నాకు ఇంత ఉపకారం చేసిన నీకు నేను ఏమి ప్రత్యుపకారం చెయ్యగలను. నీకు చేతులెత్తి నమస్కలించడం తప్ప ఏమీ చేయలేని అశక్తురాలిని అని ఆ బ్రాహ్మణునికి పాదాభివందనం చేసింబి రుక్తిణి.

ఇక్కడ ఇలా ఉంటే తన కుమార్తె వివాహానికి బలరాముడు, శ్రీకృష్ణడు వచ్చారని భీష్షకునికి తెలిసింది. వెంటనే వాల వద్దకు వెళ్లాడు. మంగళవాద్యములతో, పూజాద్రవ్యములతో వాలకి స్వాగతం పలికాడు. అతిభి సత్కారాలు చేసాడు. మధుపర్కములు, వస్త్రములు ఇచ్చాడు. వాలకి భోజన సదుపాయములు చేసాడు. వాలకి వాల సైన్యమునకు తగిన విడిది గృహములు చూపించాడు.

(కృష్ణుడు ఎవలకీ తెలియకుండా దొంగతనంగా వచ్చి రుక్షిణిని అపహలంచి తీసుకొని వెళ్లాడు అని మనకు ఒక అపోహ ఉంది. సినిమామలలో కూడా ఆ విధంగానే చూపిస్తుంటారు. అబి అబద్ధం. కృష్ణుడు, బలరాముడు వివాహానికి అతిధులుగా వచ్చారు. రాజసత్కారాలు పాందారు. రుక్తిణి తన వెంట మనస్మూల్తగా వస్తే తీసుకొని వెళ్లాడు.)

కుండిన నగరంలోకి ప్రవేశించిన శ్రీకృష్ణుని చూచి ఆ నగర వాసులు ఆనందంతో పాంగిపోయారు. ఆయన వంకా అలా చూస్తూ నిలబడి పోయారు. వాలలో వారు ఇలా అనుకుంటున్నారు. "మన మహారాజు సుగుణాల రాసి అయిన రుక్తిణిని ఆ శిశుపాలుడికి ఇచ్చి వివాహం చేస్తున్నాడు. ఏం బాగా లేదు. కాకి ముక్కుకు దొండపండు ఇచ్చినట్టు ఉంది. లక్షణంగా ఈ కృష్ణుడికి ఇచ్చి చెయ్యవచ్చు కదా. ఈడూజోడూ సలిపోయింది.

ము తగు నీచక్రి విదర్జరాజసుతకుం దథ్యంబు వైదర్జియుం దగు నీ చక్రికి, నింతమంచి దగునే! దాంపత్య మీ యిద్దఱిం దగులం గట్టిన బ్రహ్హ నేర్వల గదా! దర్వాహతారాతియై మగడా గావుత జక్రి యీ రమణికిన్ మా పుణ్యమూలంబునన్॥

శ్రీకృష్ణుడికి రుక్తిణికి ఈడూజోడూ సలిపోయింది. కృష్ణుడికి రుక్తిణి, రుక్తిణకి కృష్ణుడు సలిగ్గా సలిపోయారు.

(ఈ రోజుల్లో మేడ్ ఫార్ ఈచ్ అదర్ అనే మాట వాడుకలో ఉంది. కాని ఆ మాటను నాడు పోతన గారు పద్యరూపంలో వాడారు.)

వీళ్లను భార్యభర్తలుగా నిర్ణయించిన ఆ బ్రహ్హదేవుడు ఎంతటి నేర్వల అయి ఉంటాడు. అదే నిజం అయితే, మా రాకుమాల పూజలు ఫలిస్తే ఈ కృష్ణుడు ఆ దుష్టులు శిశుపాలుడు మొదలగు వాలని ఓడించి రుక్షిణిని పెళ్లి చేసకుంటే ఎంతబాగుంటుందో! మనకు అంతటి అదృష్టం ఉందంటావా! ఉంటుంది. మనం ఏకొంచెమైనా పుణ్యం చేసుకొని ఉంటే రుక్షిణికి శ్రీకృష్ణుడికి కల్యాణం జరుగుతుంది. ఇది తష్టదు అని వాలలో వారు అనుకుంటున్నారు.

బీళ్లు ఇలా అనుకుంటూ ఉంటే, అక్కడ రాజ మందిరంలో అందరూ వివాహమునకు సిద్ధం అవుతున్నారు. వివాహమునకు ముందు వధువు గౌలీపూజ చేయడం ఆనవాయితీ. అందుకని రుక్తిణి తన చెలులతో కలిసి పార్వతీ దేవి ఆలయానికి బయలుదేలంది. ఆమె వెంట ముత్తయిదువలు, చెలికత్తెలు, కన్యలు, అమ్మవాలకి ఉపాహారములను పూజావస్తువులను తీసుకొని బయలుదేరారు. రాకుమార్తెకు రక్షణగా కొంత మంది సైనికభటులు కూడా వెళ్లారు.

රා<u>ತ</u>್ತಿಣಿ ಅಮ್ತವಾව ಆಲಯಮುಸಕು చేరుకుంది. కాళ్లు చేతులు కడుగుకొని అమ్తవాల ముందు నిలబడింది. ఆమెను ఇలా ప్రార్థించింది.

ఉ॥ సమ్మితి నా మసంబుస సనాతసులైన యుమామహేశులన్ మిమ్ము బురాణ దంపతుల మేలు భజింతు గదమ్మ! మేటి పె ద్దమ్మ దయాంబురాశివి గదమ్మ హలి బతిసేయుమమ్మ నిన్ సమ్మిన వాలికెన్నడును నాశము లేదు గదమ్మ యీశ్వలీ!

అమ్మా! సనాతనులైన పార్వతీపరమేశ్వరులను మనస్ఫూల్తగా నమ్ముకున్నాను. మీరు పురాణ దంపతులు, మిమ్ములను మనసారా పూజిస్తున్నాను. ఓ దయగల తల్లీ! లోకాని కంతా పెద్ద బిక్కు నీవేనమ్మా! నాకూ కృష్ణునికి వివాహం జలిగేట్టు కరుణించమ్మా! అమ్మా! నిన్ను నమ్మిన వాలకి నిరాశ లేదు కదమ్మా! నా కోలక మన్నించమ్మా! నన్ను దయచూడమ్మా!" అని ప్రాల్థించింది.

తరువాత రుక్తిణి అమ్మవాలని షోడశ ఉపచారములతో పూజించింది. బ్రాహ్హణులకు,ముత్తయిదువులకు, కన్కలకు వస్త్రములు, ధనము, బంగారము, ఉపహారములు ఇచ్చి సత్కలించింది. ఆమెతో వచ్చిన ముత్తయిదువులు కూడా అమ్మవాలని యధోచితంగా పూజించారు. రుక్తిణి ముత్తయిదువులకు నమస్కలించింది. వారు ఆమెను బీర్హసుమంగఇగా బీవించారు. తరువాత దేవికి అల్టించిన పూలను భక్తితో తీసుకొని తలలో పెట్టుకుంది. తరువాత తన చెలికత్తెల చేతులను పట్టుకొని హంసగమనంతో ఆలయం నుండి వెలుపలికి వచ్చింది.

ఆలయం వెలుపల రథం మీద పగ్గములు పట్టుకొని లీవిగా నిలబడి ఉన్న జగన్తోహనాకారుడైన శ్రీకృష్ణుని చూచింబి రు<u>క</u>్తిణి.

ముకినియెన్ రుక్తిణి చంద్రమండలముఖుం గంలీరవేంద్రాన ల గ్ను నవాంభోజదశాక్షు జారుతరవక్షున్ మేఘసంకాశ దే హు నగారాతి గజేంద్ర హస్తనిభబాహుం జక్రి పీతాంబరున్ ఘనభూషాన్వితు గంబుకంఠు విజయోత్కంఠున్ జగన్తోహనున్.

ఆలయం బయటకు వచ్చిన రుక్షిణి రథం మీద లీవిగా నిలబడి ఉన్న కృష్ణుని చూచింది. ఆ జగన్హోహనాకారానికి ముగ్ధురాలయింది. నీలమేఘచ్ఛాయతో, పున్నమినాటి చంద్రబింబము వంటి గుండ్రని ముఖంతో, సన్నని నడుముతో, తామరపూలరేకులవంటి కళ్లతో, విశాలమైన వక్షస్థలముతో, ఏనుగుతొండముల వంటి బాహువులతో, పట్టు పీతాంబరమును ధలంచి, రథం మీదనిలబడి ఉన్న మోహనాంగుడిని కనులారా చూచింది రుక్షిణి.

మెల్లిగా నడుచుకుంటూ రథం దగ్గరగా వచ్చింది. కృష్ణుడు చేయి అందించాడు. కృష్ణుని చేతిని పట్టుకొని రథం ఎక్కింది. కృష్ణుడు గుర్రాలను అదిలించాడు. అవి ఒక్కసాలిగా ముందుకు దూకాయి. వాయువేగాన్ని అందుకున్నాయి. కృష్ణుని రథం క్షణాల్లో అదృశ్యం అయిపోయింది.

తమ కళ్లముందు జలగిన ఈ తతంగాన్ని చూచి ఆమె వెంట వచ్చిన చెలికత్తెలు హాహాకారాలు చేసారు. సైనికులు రథం వెంట పరుగెత్తారు. క్షణాలో ఈ వార్త ఇటు భీష్మకునకు, రుక్షికి, అటు శిశు పాల జరాసంధులకు తెలిసిపోయింది. అంతా నిశ్చేష్టులయ్యారు. అంతలోనే తేరుకొని విజృంభించారు.

"ఆయ్! ఇంత ద్రోహమా! మనందల ముందు పెళ్లకూతులని హలస్తాడా ఆ కృష్ణుడు. మన సైన్యాలు ఏమైనట్టు! మన అస్త్రశస్త్రములు ఏమైనట్టు!" అని కలగుండు పడుతున్నారు." అని శుకమహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు రుక్షిణీకల్యాణ కథను కమనీయంగా వినిపిస్తున్నాడు.

*శ్రీమద్మాగవతము* 

దశమస్కంధము యాభైమూడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

## శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము యాభైనాలుగవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! శ్రీకృష్ణుడు రుక్తిణీ దేవిని తీసుకొని తన రథం మీద వెళుతున్నాడు అని తెలియగానే జరాసంధుడు, శిశు పాలుడు, రుక్తి మొదలగు వారు తమ తమ సైన్యములతో శ్రీకృష్ణుని రథమును వెంబడించారు. ఇలా జరుగుతుందని ముందే ఊహించిన బలరాముడు తన సైన్యములతో శ్రీకృష్ణునికి జరాసంధుడికి, శిశు పాలుడికి మధ్యగా నిలబడ్డాడు.

బలరాముడికి జరాసంధుడికి పోరు ఘోరంగా జలగింది. ఒకల మీద ఒకరు అస్ర్హశస్ర్రములను జడివానలాగా కులపించారు. రథము మీద ఉన్న రుక్త్తిణి వెనక్కుతిలగి చూచింది. తన కోసరం జరుగుతున్న ఘోరయుద్ధమును గమనించింది. భయాందోళనలకు గుల అయింది. రుక్తిణి ముఖంలో కనపడుతున్న భయమును చూచిన కృష్ణుడు ఆమెతో ఇలా అన్నాడు.

"సుందలీ! భయపడకు. యాదవ సేనలు జరాసంధుని సేనలను త్వరలోనే జయించగలవు." అని అన్నాడు.

ఆమాటలకు అనుగుణంగానే యాదవ సేనలలో ముఖ్కులైన గదుడు, సంకర్షణుడు మొదలగు వారు శత్రుసేనలను చించి చెండాడుతున్నారు. ఎంతో మంది సైనికులు తలలు నరకబడి కిందపడి దొర్లుతున్నారు. ఆ ప్రదేశమంతా ఖడ్గములు, గదలు, విల్లులు, బాణములు, రథములు, సైనికుల మృత కశేబరములతోనూ నిండి పోయింది. యాదవుల చేతిలో పరాజయమును పాందిన జరాసంధుని సేనలు తిరుగుముఖం పట్హాయి.

పెళ్లపీటల దాకా వచ్చిన పెళ్ల పెటాకులు కావడంతో శిశు పాలుని దు:ఖమునకు అంతులేదు. శిశుపాలుని జరాసంధుడు మిగిలిన రాజు ఓదార్చారు.

"ఓ సిశుపాలా! ఎందుకయ్యా దు:ఖిస్తావు. ఈ శరీరములు అందులో ఉన్న ప్రాణములే శాశ్వతములు కానపుడు, ఈ పెళ్లి, భార్య శాశ్వతమూ చెప్పు. మనమంతా ఆ పరమాత్త చేతిలో కీలుబొమ్మలం. నా సంగతే చెప్పు. నేను ఆ కృష్ణుని చేతిలో 17 సార్లు ఓడిపోయాను. చివరకు నేను గెలిచాను. నాకు భయపడి కృష్ణుడు బలరాముడు పాలపోయారు. కాబట్టి జయము పరాజయము దైవాభీనములు. మన చేతిలో లేవు. జయం కలిగినప్పడు సంతోషించడం, అపజయం కలిగినప్పడు దు:ఖించడం అవివేకులు చేయవలసిన పని. నా వంటి జగదేకవీరుడు కూడా ఈ యాదవుల చేతిలో ఓడిపోవాల్నివచ్చింది. కాలం కలిసిరానపుడు ఇలాగే జరుగుతుంటాయి. ఇప్పడు కృష్ణుడు విజయం పాందాడు. మనం కూడా మరొక సాల కృష్ణుని ఓడించి విజయం పాందుదాము అష్టటి దాకా ఓపికపట్టు. ఇంతకూ ఆ రుక్తిణికి నిన్ను భర్తగా పాందే యోగ్యతలేదు అని సలపెట్టుతోవడం తప్ప మరోమార్గం లేదు.

ఆగ్రుతుకవచ్చు నొడల బ్రాణంబు లుండిన, బ్రతుకు గలిగెనేని భార్మగలదు బతికితీవు; భార్మపట్టు దైవమెఱుంగు, వగవ వలదు చైద్మ వలదు వలదు.

"శిశుపాలా! పెళ్ల కావాలన్నా భార్య రావాలన్నా ముందు మనం బతకాలి కదా. బతకాలంటే శలీరంలో ప్రాణాలు ఉండాలి కదా! బతికి బాగుంటే ఇటువంటి రుక్తిణులు ఎంతమందైనా దొరుకుతారు. కాబట్టి నీవు ఈ రుక్తిణి కోసరం ఏడవడం ఎందుకు చెప్పు. నా మాటవిని ఈ దు:ఖము విడిచిపెట్టు." అని జరాసంధుడు శిశుపాలునికి హితబోధ చేసాడు. జరాసంధుని హితబోధలు విన్న శిశుపాలుడు చేసేబి లేక, తన చేబి దేశమునకు తిలిగి వెళ్లాడు. అతని మిత్రులు కూడా తమతమ దేశములకు తిలిగి వెళ్లపోయారు.

శిశుపాలుడు, జరాసంధుడు అయితే వెనక్కు తిలగారు కానీ, తన చెల్లిని అలా బలవంతంగా కృష్ణడు తీసుకొని పోతుంటే చూస్తూ ఊరుకోలేకపోయాడు రుక్తిణి అన్నగారైన రుక్తి. "యుద్ధంలో కృష్ణని జయించి, నా చెల్లి రుక్తిణిని తీసుకొని గానీ తిలగి కుండిన నగరంలో అడుగుపెట్టను" అని అందలముందు శపథం చేసాడు. అలా శపథం చేసిన రుక్తి. కృష్ణడి రథం వెంట తన రథం మీద వెంబడించాడు.

"కృష్ణి! నిలు నిలు పాలపాకు" అని అరుస్తున్నాడు. తన విల్లు ఎక్కుపెట్టి మూడు బాణములతో కృష్ణుని కొట్టాడు. "కృష్ణి! క్షణకాలం నిలబడు. నా ప్రతాపం చూపిస్తాను. కాకి వచ్చి యజ్ఞప్రసాదము ముట్టుకున్నట్టు నీవు నా చెల్లిని అపహలంచి పాలపోతున్నావు. ఎక్కడకు పోతావు. నా నుండి తప్పించుకోలేవు. నా సంగతి నీకు తెలియదు. నాకు మాయాయుద్ధం తెలుసు. క్షణకాలంలో నీ తల నలకి నేల మీద పొల్లిస్తాను. నా బాణములు తగిలి చావకముందే, నా చెల్లిని నాకు అప్పగించు." అని అరుస్తున్నాడు.

సీ॥మా సలవాడవా మా పాప గొనిపోవ? నేపాటి గలవాడ? నేబ వంశ? మెందు జన్మిం-చితి? వెక్కడ బెలిగీతి? వెయ్యబ నడవడి? యెవ్వడెఱుగు? మానహీనుడ వీవు? మర్యాదలెఱుగవు, మాయగైకొని కాని మలయరావు నిజరూపమున శత్రునిహవంబుపై బోవు, వసుధేశుడవు కావు, వాని లేదు. ఆ॥ కొమ్మనిమ్ము; నీవు గుణరహితుండవు, విడువు, విడువవేని విలయకాల శిభిశిఖాసమాన శితశికీముఖముల, గర్వమెల్ల గొందు గలహమందు.

అని రుక్తి, అరుస్తూ, కృష్ణుని తిడుతూ తన రథం మీద పరుగెడుతున్నాడు. కృష్ణుడు రథం నడుపుతూ, రుక్తిణి వంక చూస్తూ, ఆమె అన్నగారు అనే మాటలు సరదాగా వింటున్నాడు. రుక్తి, తిట్టడం మొదలు పెట్టడంతో ఇంక ఊరుకోలేక పోయాడు.

రథమునకు కట్టిన గుర్రాల కళ్లెములు రుక్తి ణికి ఇచ్చాడు. తాను విల్లు తీసుకున్నాడు. ఎనిమిబి బాణములతో రుక్తి రథమునకు కట్టిన గుర్రములను, రెండు బాణములతో సారథిని, మూడు బాణములతో రథమునకు కట్టిన పతాకమును కొట్టాడు. రుక్తికూడా కృష్ణని మీద ఐదు బాణములను సంధించాడు. కృష్ణడు ఒకే బాణంతో రుక్తి విల్లు విరగగొట్టాడు. రుక్తి మరొక విల్లు తీసుకోబోతుంటే, ఆ విల్లు కూడా విలచాడు కృష్ణడు. రుక్తి రథము మీబికి పలఘలు, శూలములు, డాలు, శక్తి, తోమరము మొదలగు ఆయుధములు తీసుకున్నాడు. రుక్తిపై ఆయుధము పట్టుకుంటే ఆ ఆయుధమును విరగగొడుతున్నాడు కృష్ణుడు. రుక్తి పెద్ద ఖడ్గము డాలు తీసుకొని కృష్ణుని మీబికి ఉలకాడు. కృష్ణుడు తన బాణములతో రుక్తి పట్టుకున్న ఖడ్దమును, డాలును తునాతునకలు చేసాడు.

రుక్షి నిరాయుధుడు అయ్యాడు. అఫ్ఫడు కృష్ణుడు కత్తితీసుకొని రుక్షిమీబికి ఉలకాడు. అఫ్ఫడు రుక్షిణి కృష్ణుని కాళ్లు పట్టుకుంది. తన అన్నను కాపాడమని బతిమాలింది. రుక్షిణి నోరు ఎండి పోయింది. కాళ్లు వణుకుతున్నాయి. శలీరం కంపిం-చింది. రుక్షిణి కృష్ణుని పాదములను పట్టుకొని వదలలేదు. బీనంగా వేడుకుంటూ ఉంది.

రుక్షిణి ప్రార్థన విన్న కృష్ణుడు రుక్షిణి చంపడం మానుకున్నాడు. రుక్షిని పట్టుకొని రెండు చేతులో తన అంగవస్త్రముతో కట్టాడు. రుక్షి మీసములను, తలను అక్కడక్కడా గొలగాడు. వికృతరూపునిగా చేసాడు. ఈ లోపల బలరాముడు అక్కడకు చేరుకున్నాడు. వికృతరూపుడుగా ఉన్న రుక్షిని చూచాడు. కృష్ణుని మీద మండి పడ్డాడు.

"కృష్ణి! ఎంతపని చేసావు. ఒక క్షత్రియుడి తల మీసములు గొరుగుతావా. యాదవులు చేయదగిన పనేనా ఇది. అసలు ఇటువంటి పని వీరుడైన వాడు ఎవడైనా చేస్తాడా! రుక్తి, నీకు దగ్గర బంధువు. బంధువులను ఈ విధంగా అవమానించడం వాలని చంపడం కంటే హేయమైనది." అని కృష్ణని మందలించాడు. పక్కనే ఉన్న రుక్తిణిని చూచి బలరాముడు ఇలా అన్నాడు. "అమ్తా రుక్తిణి! నా తమ్ముడు నీ అన్నను ఈ విధంగా కురూపిని చేసాడని మా మీద కోపం తెచ్చుకోకు. నీ అన్న ఏ జన్హలో ఎవలకి ఏ అపకారం చేసాడో ఈ నాడు ఇటువంటి ఫలితం అనుభవించాడు. ఎవలకైనా కర్తఫలము అనుభవించక తప్పదు కదా! ఎవల సుఖదు:ఖములకు ఎవరూ కారణం కాదు." అని రుక్తిణిని ఓదాల్హ, కృష్ణుని చూచి

"కృష్ణి! బంధువులు చంపదగిన నేరం చేసినా వాలని చంపకూడదు. వాడి మానాన వాడిని వబిలెయ్యాలి. అతడు చేసిన దారుణమైన పనికి అతడు అఫ్ఫడే చచ్చాడు. ఇంకా నీవు చంపడం ఎందుకు?" అని కృష్ణునితో చెప్పి మరలా రుక్షిణిని చూచి

"అమ్మా! ఈ లోకంలో దుర్మార్సులు పెలగిపోతున్నారు. ఎవల ధర్తం వారు పాటించడం లేదు. తోడబుట్టిన సోదరుడే తన సోదలని చంపడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు. ఆ నాటి ధర్తం దారుణంగా తయారయింది. నీ అన్న కూడా నీకు ఇష్టం లేని పెళ్లి చేయడమే కాకుండా, నీవు స్వతంత్రించి నీకు ఇష్టం అయిన వాడిని పెళ్లిచేసుకుంటే నిన్ను వెంట తరుముతున్నాడు. అందుకనే ఇలా చేయవలసి వచ్చింది. బాధ పడకు." అని మరలా కృష్ణని వంక తిలగి

"కృష్ణి! ధనంతో, ఐశ్వర్యంతో మదించిన వారు రాజ్యము కోసరం, ఆస్తుల కోసరం, ధనం కోసం, స్త్రీల కోసం ఇంకా ఇతర చిన్న చిన్న విషయాల కోసం ఇతరులను హింసిస్తుంటారు. నువ్వు కూడా කංව మංబరే చేసావు. ఇబ తగునా! రుక్తి, నీ భార్యకు అన్నగారు. ఆయనను ఇలా అవమానించడం ధర్తమా! " అని మరలా రుక్తిణి వంక తిలగి

"అమ్మా! ఈ రుక్తి, సీ సోదరుడు. ఇతను ఎంత దుర్మార్గుడైనా నీవు ఇతని క్షేమం కోరడంలో తప్పలేదు. కాని ఇతడు దుర్మార్గంగా ప్రవర్తించాడు. తన చెల్లి మనసు తెలుసుకొని ఆమె కోలన వాడిని వివాహం చేయకుండా ఉండడమే కాక, తన చెల్లి వివాహం చేసుకున్న వాడిని తలమి తలమి చంపడానికి ప్రయత్నించాడు. అందుకే ఇలా చేయువలసి వచ్చింది. బాధపడకు.

అయినా రుక్షిణీ! ఈ బంధాలు, బాంధవ్యాలు, మిత్రత్వాలు, వీడు నాకు బంధువు, వాడు నాకు శత్రువు అనే భావన, ఈ దేహానికే కాని ఆత్తకు కాదు. కాని ఈ దేహంలో ఉన్నంత కాలం ఆత్త ఇటువంటి మోహంలో పడుతుంది. తన వాలకి ఏదైనా కీడు జలగితే బాధపడుతుంది. అది సహజం. ఇదంతా భగవంతుని మాయు అని తెలుసుకుంటే ఏ బాధా ఉండదు.

అమ్మా! సకలజీవులలో ఉండే పరమాత్త తత్వము ఒక్కటే. ఒకే సూర్కుడు, ఒకే చంద్రుడు అన్ని జలాశయములలో వేరు వేరు గా కనపడుతున్నట్టు, ఒకే ఆకాశము కుండ మొదలగు పాత్రలలో పలమితంగా ఉన్నట్టు, పరమాత్త కూడా అన్ని జీవులలో ఆత్త స్వరూపంగా వెలుగుతున్నాడు. అవిద్య వలన పంచభూతముల కలయికతో, సత్వ,రజస్త్రమోగుణముల మిశమంతో, ఈ దేహం

බ්ර්ූ යීට ස රා සම වූ ආතිට ඩීන් සීතු යා වුංතිට එ පිතිරා කා වෙම් තියී, තිතුරා නට ආවතා වම් සයී, තිම තිනු මා තුයා. (46)

అమ్మా రుక్తిణీ! జననము, మరణము, బీటి మధ్య వచ్చే బాల్య, యౌవన, వృద్ధాష్యములు అన్నీ ఈ శలీరమునకు సంబందించినవే. ఇవేబీ ఆత్తకు అంటవు. చంద్రుడు మనకు వృద్ధిచెందుతున్నట్టు, క్షీణిస్తున్నట్టు కనపడతాడు. కానీ అబి నిజం కాదు. చంద్రునికి వృద్ధి క్షయములు లేవు. కాని భూమి మీబి నుండి చూచేవాలకి అటువంటి భమ కలుగుతుంటుంది.

మానవులకు నిద్రలో స్వప్షములు వస్తుంటాయి. వాటిలో తాను కూడా ఉంటాడు. ఏమేమో పనులు చేస్తుంటాడు. సంతోషం, సుఖం, దు:ఖం. కష్టములు అనుభవిస్తుంటాడు. నిద్రలేవగానే అవేవి ఉండవు. అలాగే ఈ జీవితం కూడా స్వప్షం వంటిబి అనుకుంటే ఈ సంసారము నుండి విముక్తి పాందుతాము. ఆత్త్మతత్వము తెలియని వాడు మాత్రమే ఈ శలీరము, ఈ ప్రాపంచిక సుఖములు నిజం అనుకొంటాడు.

కాబట్టి ఓ రుక్తిణీ! నీ అన్నగాలని నా తమ్ముడు చేసిన పనికి కలిగిన శోకమును ఈ తత్వజ్ఞానముతో విడిచిపెట్టు. నీ మనసును స్వస్థత పరుచుకో." అని ఒక పక్క తన తమ్ముడు కృష్ణుని మందలిస్తూ, మరొక పక్క తన మరదలు రుక్తిణిని ఓదార్చాడు బలరాముడు. తన బావగారు బలరాముడు పలికిన మాటలు విన్న రుక్తిణి తన శోకమును వబిలిపెట్టింది. ఆత్త్త తత్వమును తెలుసుకొంది. తన మనసును సమాధాన పరచుకొంది.

కృష్ణుని చేతిలో అవమానమును పాందిన రుక్తి, అచటి నుండి వెళ్లపోయాడు. కానీ తానుచేసిన ప్రతిజ్ఞను అనుసరించి కుండిన నగరంలో ప్రవేశించలేదు. (రుక్తి, జితోనే నగర ప్రవేశం చేస్తానని ప్రతిజ్ఞ చేసాడు కదా!) నగరం బయట తన కోసరం ఒక కుటీరం నిల్మంచుకున్నాడు. అందులోనే నివాసం ఉన్నాడు. అది క్రమంగా ఒక నగరంగా మాలింది. దానికి భోజకటము అని పేరు.

కృష్ణుడు రుక్షిణితో సహా ద్వారకా సగరం ప్రవేశించాడు. రుక్షిణిని తన అంత:పురమునకు తీసుకొని వెళ్లాడు. పెద్దల సమక్షంలో రుక్షిణిని వేదోక్తంగా వివాహం చేసుకున్నాడు. రుక్షిణీ కృష్ణుల కత్యాణం తమ ఇంట్లో జలిగిన శుభకార్యంగా భావించి ద్వారకా నగర వాసులు సంబరాలు జరుపుకున్నారు. ద్వారకను అందంగా అలంకలించారు. తాము కూడా కొత్త బట్టలు కట్టుకున్నారు. సూతన వధూవరులకు తమకు తోచిన విధంగా కానుకలు ఇచ్చారు.

రుక్షిణీ కృష్ణుల కల్యాణమునకు కురు, సృంజయ, కేకయ, విదర్భ, యదు, కుంతి మొదలగు వంశముల నుండి రాజులు బంధు,మిత్ర,సపలవార సమేతంగా విచ్చేసారు. ఆ రాజులందరూ ఒకలతో ఒకరు ముచ్చటించుకుంటూ ఆనందంగా గడిపారు. ఆ సందర్భంలో వివాహమునకు వచ్చిన, రాజులు, రాచ కన్యలు కృష్ణుడు రుక్షిణిని తీసుకువచ్చిన వృత్తాంతమును విని ఆశ్చర్యచకితులయ్యారు. ద్వారకా నగర వాసులు అందరూ రుక్రిణీ కల్యాణమును కనులారా చూచి మహదానందభలతులయ్యారు." అని శుకమహల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు శ్రీకృష్ణుడు రుక్తిణిని వివాహం చేసుకున్న విధానమును వివలంచాడు.

## <del>ి</del>త్రీమద్మాగవతము

దశమస్కంధము యాభైనాలుగవ అధ్యాయము సంపూర్ణము. రుక్తిణీ కల్వాణ ఘట్టము పూల్తి అయింది. ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము యాభైఐదవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! పరమనివుడు తపస్సు చేసుకుంటున్నప్పుడు మన్హధుడు శివుని మీద బాణములు వేస్తే, శివుడు కోపించి మన్హధుడిని భస్త్వం చేసాడు. ఆ ప్రకారంగా భస్త్వం అయిన మన్హధుడు ఆకారం లేకుండా ఉన్నాడు. శ్రీకృష్ణుడికి, రుక్తిణికి వివాహం అయిన తరువాత రుక్తిణి గర్భం ధలించింది. మన్హధుడు రుక్తిణి గర్భంలోకి ప్రవేశించాడు. తొమ్మిది నెలలు గడిచిన తరువాత రుక్తిణి పండంటి మగబిడ్డను ప్రసవించింది. ఆ కుమారుని పేరు ప్రద్యుమ్మడు. ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! శంబరుడు అనే రాక్షసుడు ఉన్నాడు. వాడికి మన్హధుడికి విరోధము ఉంది. మన్హధుడు శివుడి చేతిలో భస్తం అయ్యాడని తెలుసుకొని శంబరుడు ఆనందించాడు. కాని మన్హధుడు తిలగి రుక్తిణీదేవి గర్ఖంవాసాన జన్మించాడు అని తెలుసుకొని మనసులో కలత చెందాడు. పులటి గదిలో ఉన్న ప్రద్యుమ్ముని దొంగతనంగా తీసుకొని పోయి సముద్రమధ్యలో పడవేసాడు. ప్రద్యుమ్ముడు మరణించాడు అని ధృవీకలంచుకొని తన గృహమునకు వెళ్లాడు శంబరుడు.

కాని సముద్రములో ఒక మహాద్ముతము జలగింది. పసిజడ్డగా ఉన్న ప్రద్యుమ్ముడిని ఒక పెద్ద చేపమింగింది. ఆ చేప కొంత మంది జాలరుల వలలో చిక్కుకుంది. జాలరులు ఆ చేపను పట్టుకొని తమకు ప్రభువైన శంబరాసురుని వద్దకు తీసుకొని వెళ్ల ఆయనకు కానుకగా ఇచ్చారు. శంబరాసురుడు ఆ చేపను తన వంట వాడికి ఇచ్చి వండమన్నాడు.

ఇదంతా ఒక కంట కనిపెడుతున్న నారదుడు మన్హధుని భార్య రతీదేవి వద్దకు పోయి, ఆమెకు మన్హధుడు రుక్తిణీదేవికి జన్హించడం, ఆ జుడ్డను శంబరుడు సముద్రంలో పారవేయడం గులంచి చెప్పి ఆమెను శంబరుని ఇంట్లో ప్రవేశించమన్నాడు. వెంటనే రతీదేవి వంటలక్క వేషంలో మాయావతి అనే పేరుతో శంబరుని ఇంట్లోకి ప్రవేశించింది. శంబరుడు తనకు ఇచ్చన చేపను వంటవాడు కత్తితో రెండుగా నలకాడు. ఆ చేప పాట్టలో నుండి ప్రద్యుమ్నుడు బయట పడ్డాడు. మాయావతి పేరుతో ఉన్న రతీదేవి, నారదుని మాటలు గుర్తు తెచ్చుకొని, ఆ జుడ్డను తన భర్త మన్హధునిగా గుల్తించి, ఆ జుడ్డను తాను పెంచుకుంటాను తనకు ఇవ్వమని అడిగింది. వంటవాడు ప్రద్యుమ్నుడిని మాయావతికి ఇచ్చాడు. మాయావతి ఆ సిశువును అత్యంత ప్రేమతో పెంచసాగింది.

ప్రద్యుమ్ముడు పెలగి పెద్ద వాడయ్యాడు. యువ్వనవంతుడైన తన భర్తను చూచి ములసిపోయింది రతీదేవి. తన భర్త మీద ప్రేమను పెంచుకుంది. కాని ప్రద్యుమ్ముడికి ఈ విషయాలు ఏమీ తెలియవు. రతీదేవిని తన తల్లి మాబిరే పూజిస్తున్నాడు. రతీదేవి వింత ప్రవర్తన చూచిన ప్రద్యుమ్ముడు ఆమెతో ఇలా అన్నాడు.

"తల్లీ! ఇటీవల నీ ప్రవర్తన వింతగా ఉంది. నీ బుద్ది పెడత్రోవ పడుతున్నట్టు ఉంది. నీవు నన్ను నీ కుమారునిగా కాకుండా నీ ప్రియుని మాదిల భావిస్తున్నావు. దీనికి కారణమేమి?" అని అడిగాడు.

అఫ్ఫడు రతీదేవి ప్రద్తుమ్మడికి అసలు విషయం చెప్పింది. "కుమారా! నీవు నీవు మన్హధుడవు. నేను నీ భార్య రతీదేవిని. నిన్ను మహాదేవుడు భస్తం చేసాడు. నేను నీ వియోగమును భలంచలేక నిన్ను వెంటాడుతున్నాను. నీవు శ్రీకృష్ణుడు, రుక్తిణి దంపతులకు జన్పించావు. నీ పేరు ప్రద్యుమ్మడు. నీవు పులటిలో ఉండగానే ఈ శంబరాసురుడు నిన్ను సముద్రంలో పారవేసాడు. నిన్ను ఒక చేప

మింగింబి. ఆ చేపను జాలరులు శంబరాసురుడికి ఇచ్చారు. నారదుడు నీకు ఈ విషయాలన్నీ చెప్పాడు. నేను శంబరాసురుడి ఇంట్లో వంటకత్తె గాచేల నిన్ను పెంచి పెద్ద చేసాను. కేవలం నిన్ను నేను పెంచి పెద్ద చేసానే తప్ప నేను నీ భార్యను. మనం ఇద్దరం రతీమన్హథులము.

ఇంక అసలు విషయం చెబుతాను విను. ఈ శంబరాసురుడు నీకు శత్రువు. నీవు మన్హధుడు అని తెలిస్తే నిన్ను బతుకనీయడు. అందుకని వీడిని వెంటనే చంపు. ద్వారకలో నీ తల్లి రుక్తిణి నీ కోసం పలతపిస్తూ ఉంది. ఆమె వద్దకు వెళ్లి ఆమెకు సంతోషము కలిగించు." అని చెప్పింది రతీదేవి.

"నువ్వు చెప్పింబి బాగానే ఉంది. శంబరుడు మహా బలవంతుడు. వాడిని నేను ఎలా చంపగలను." అని సందేహము వెలిబుచ్చాడు ప్రద్యుమ్నుడు. అఫ్పుడు రతీదేవి తన వద్ద ఉన్న మహామాయ అనే విద్యను ప్రద్యుమ్నుడికి ఇచ్చింది. "మన్హథా! ఈ విద్య అత్యంత మహిమ కలది. ఈ విద్య ముందు ఎటువంటి అసుర మాయలు పనిచెయ్యవు. ఈ విద్య సాయంతో నీవు శంబరాసురుని మట్టుబెట్టు." అని చెప్పింది రతీదేవి.

ప్రద్యుమ్నుడు మహామాయ అనే శక్తిని రతీదేవి నుండి తీసుకొని శంబరాసురుని ఎబిలంచాడు. శంబరాసురుని నానారకాలుగా తిట్టి రోషం ఉంటే తన మీబికి యుద్ధానికి రమ్మని ఆహ్వానించాడు. తన ఇంట్లో పుట్టి పెలగిన ఈ అర్థకుడు తనను ఎబిలస్తున్నాడని తెలుసుకున్న శంబరాసురుడు తన గద తీసుకొని ప్రద్యుమ్నుని మీటికి వెళ్లాడు. ఆ గదతో ప్రద్యుమ్నుని ఒకే దెబ్ట్రకొట్టాడు. ప్రద్యుమ్నుడు ఆ గదను నేర్ముగా పట్టుకొని తిలగి ఆ గదను శంబరాసురుని మీటికి విసిరాడు. ఇలా కాదని శంబరాసురుడు ఆకాశంలోకి ఎగిరాడు. శంబరుడు తన మాయావిద్యతో ఆకాశం నుండి అస్త్రములు శస్త్రములు ప్రద్యుమ్నుని మీద వర్నంలా కులిపించాడు.

రాక్షసుడు తన మాయావిద్యను ప్రయోగించగానే, ప్రద్యుమ్ముడు కూడా రతీదేవి తనకు ఇచ్చిని మహామాయను ప్రయోగించాడు. శంబరాసురుడు ప్రయోగించిన మాయలన్నీ పటాపంచలయ్యాయి. తరువాత శంబరుడు తన వద్ద ఉన్న గుహ్యక, గంధర్వ, పిశాచ, సర్వ, రాక్షస విద్యలను ప్రయోగించాడు. ఆ విద్యలను అన్నిటినీ ప్రద్యుమ్ముడు తన మహామాయతో ఛేబించాడు. శంబరుడు నిల్వీర్యుడు అయ్యాడు. అఫ్పడు ప్రద్యుమ్ముడు ఒక కత్తి తీసుకొని శంబరుని తల నలకాడు. శంబరుడు నేలమీద పడిపోయాడు.

శంబరుడు మరణించగానే రతీదేవి ప్రద్యుమ్ముని వద్దకు వచ్చింది. ప్రద్యుమ్ముని తనతో ద్యారకకు తీసుకొని వెక్లింది. రతీదేవి ప్రద్యుమ్ముడు ద్వారకలో ఉన్న శ్రీకృష్ణుని అంత:పురములో ప్రవేశించారు. ప్రద్యుమ్ముడు కూడా నీలమేఘశ్యాముడు, పీతాంబరధాల, ఆజానుబాహుడు, చెరగని మందహాసము, సుందరమైన గుండ్రని ముఖపద్మము, సుదుటి మీద అల్లల్లాడే ముంగురులు, ముమ్మూర్తులా శ్రీకృష్ణుని మాబిరే ఉన్నాడు. అంతా కృష్ణుడే వచ్చాడు అనుకున్నారు. సిగ్గుతో పక్కకు తప్పకున్నారు. కాని కొంచెం పలీక్షగా చూసి అమ్మయ్య కృష్ణుడు కాదు అని నిర్ధాలంచుకొని, ధైర్యంగా ప్రద్యుమ్నుని ముందుకు వచ్చారు. ఇంతలో రుక్తిణీదేవి కూడా అక్కడకు వచ్చింది. ఎన్నాళ్ల తరువాతనో తన దగ్గరకు వచ్చిన కుమారుడిని చూచి రుక్తిణిలో పుత్రప్రేమ పాంగి పారలింది. పులటిలో అపహలంపబడ్డ తన కుమారుడు ఇలా యవ్వనవంతుడై తిలిగి వచ్చాడా అని క్షణకాలం అనుకుంది రుక్తిణి.

" ముమ్మూర్తులా కృష్ణుని పోలికలతో ఉన్న వీడు నా కుమారుడు కాకపోతే ఇంకెవరు? ఎవల కుమారుడు? ఇతని తల్లి ఎవరు? వీడికి పెళ్లి అయిందా! అయితే ఎవరా అదృష్టవంతురాలు? అయినా నా కుమారుడు పులటిలోనే చనిపోయాడు కదా. అంతా ఎవరో రాక్షసుడు తీసుకొని పోయారు అని అన్నారు. అబి నిజమో అబద్ధమో తెలియదు.

ఒక వేళ నా కుమారుడే బతికి ఉంటే సలిగ్గా ఈ వయసులో ఉండేవాడు. అయినా నాకు అంత అదృష్టమా! ఏమో! వీడు నా కుమారుడేమో! లేక పోతే అచ్చం కృష్ణుడి పోలికలు ఎందుకుంటాయి? ఆ ముఖము, శలీరము, అందము, చిరునవ్మ్యు అన్నీ కృష్ణుని పోలికలే! సందేహం లేదు. వీడు నా కుమారుడే. నాఅదృష్టం కొట్టి మరలా నా వద్దకు వచ్చాడు. నా ఎడమ భుజం అదురుతూ ఉంది. శుభ శకునములు గోచలిస్తున్నాయి. వీడిని చూడగానే నా స్తనములలో నుండి పాలు చేపుతున్నాయి. నాలో వీడి మీద పుత్రప్రేమ పాంగి పారలుతూ ఉంది." అని తనలో తాను పల పల విధముల తలపోస్తూ

ఉంది రుక్తిణి. ఇంతలో శ్రీకృష్ణుడు తన తల్లి తండ్రులు దేవకీ వసుదేవులతో సహా అక్కడికి వచ్చాడు. భూత, భవిష్యత్ వర్తమానములను తెలిసిన కృష్ణుడు ప్రద్యుమ్నుని చూచి మౌనంగా ఉన్నాడు. ఏమీ మాట్లాడలేదు. ఇంతలో నారదుడు కూడా అక్కడకు వచ్చాడు. రుక్తిణికి విషయం అంతా వివలంచాడు. శంబరుడు రుక్తిణి కుమారుడిని పులటిలోనే అపహలంచడం, సముద్రంలో పారెయ్యడం, చేప మింగడం, రతీదేవి ప్రద్యుమ్నుడిని పెంచడం, శంబరాసురుని చంపడం అన్నీ వివరంగా చెప్పాడు.

ఈ విషయాలన్నీ విన్న రుక్తిణి అంత:ఫుర కాంతలు ఆనందంతో పాంగిపోయారు. రుక్తిణి తన కుమారుని కౌగరించుకొని అక్కున చేర్చుకుంది. శ్రీకృష్ణుని కుమారుడు తిలిగి వచ్చాడన్న వార్త ద్వారక అంతా పాకిపోయింది. అంతా కృష్ణుని అంత:పురం ముందు బారులు తీరారు. "చనిపోయాడు అనుకున్న బాలుడు తిలిగి వచ్చాడు ఎంత అదృష్టం" అనుకుంటూ ఆ బాలుని అందరూ బీవించారు.

ద్వారకానగరవాసులందలకీ ప్రద్యుమ్నుని చూస్తే అచ్చు కృష్ణుని చూచినట్టే ఉంది. అందలకీ కృష్ణుని చూడగానే మన్హధభావాలు మనసులో పాడసూపాయి. ఎందుకంటే ప్రద్యుమ్నుడు మన్హధుని ప్రతిరూపమే కదా!" అని శుకుడు పలీక్షిత్ మహారాజుతో ప్రద్యుమ్నుని వృత్తాంతమును వివలంచారు.

<del>త్ర</del>ీమద్ఖాగవతము

దశమస్కంధము యాభైఐదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్

## త్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము యాభైఆరవ అధ్వాయము.

శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు స్వమంతక మణి వృత్తాంతమును ఈవిధంగా వినిపించాడు.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! పూర్వము సత్రాజిత్తు అనే రాజు ఉండేవాడు. అతడు సూర్కుని గులించి తపస్సు చేసాడు. అతని తపస్సుకు మెచ్చిన సూర్కుడు అతనికి ఒక అద్భుతమైన ప్రకాశవంతమైన మణిని ఇచ్చాడు. ఆ మణి పేరు స్వమంతక మణి. దానిని ధలించిన సత్రాజిత్తు రెండవ సూర్కుని వలె ప్రకాశించాడు.

సత్రాజిత్తు స్వమంతక మణిని ధలించి ద్వారకలో ప్రవేశించాడు. స్వమంతక మణిని ధలించి వస్తున్న సత్రాజిత్తును చూచి ద్వారకానగరంలోని జనం అందరూ సూర్యభగవానుడు భూమి మీబికి వచ్చాడు అని అనుకున్వారు. ఆ సమయంలో కృష్ణుడు పాచికలాట ఆడుతున్వాడు. భటులు పరుగు పరుగున వచ్చి "దేవా! ద్వారకా నగరంలోకి సూర్యభగవానుడు వస్తున్నాడు." అని చెప్మారు. వాలి అమాయకమైన మాటలకు కృష్ణుడు నవ్వి "ఆయన సూర్యుడు కాడు. సత్రాజిత్తు మహారాజు. ఆయన మెడలో ధలించిన స్వమంతక మణి అలా ప్రకాశిస్తూ ఉంది." అని అన్నాడు. సత్రాజిత్తు తన భవనమునకు వెళ్లిపోయాడు. స్వమంతక మణి కోసరం ఒక ప్రత్యేకమైన పేటిక చేయించాడు. అందులో మణిని ఉంచాడు.ఆ పేటికను పూజామంచిరంలో ప్రతిష్ఠించాడు. బ్రాహ్మణులను పిలిపించి పూజలు జలిపించాడు. ఉత్యవములు చేసాడు.

స్యమంతక మణి ప్రతి బినము ఎనిమిబి బారువలు బంగారము ఇస్తుంబి. (మీశ అంటే 1400 గ్రాములు. అటువంటి 8 మీశలు ఒక మణుగు. 20 మణుగులు ఒక బారువ. అంటే 1400 x 8 x 20 = 224 కిలోల బంగారము) ఆ స్వమంతక మణి ఎక్కడ ఉంటుందో అక్కడ రోగములు, ఈతి బాధలు ఉండవు.

అటువంటి మణి ప్రజలకు ఉపయోగ పడాలి కానీ ఒక వ్యక్తికి కాదు, వ్యక్తి క్షేమం కన్నా ప్రజాక్షేమమే ముఖ్యం అని తలచి, కృష్ణుడు ఆ మణిని ద్వారకానగర రాజుకు సమల్పించమన్నాడు. దానికి సత్రాజిత్తు ఒప్పుకోలేదు. కృష్ణుడు కూడా ఏమీ అనలేదు.

సత్రాజిత్తుకు ఒక తమ్ముడు ఉన్నాడు వాడి పేరు ప్రసేనుడు. వాడు ఒక రోజు స్వమంతక మణిని మెడలో ధలించి వేటకు వెళ్లాడు. ఒక సింహాన్ని వేటాడబోయాడు కాని ఆ సింహము ప్రసేనుడిని వేటాడింది. సింహము ప్రసేనుడిని చంపి ఆ మణిని తినే వస్తువని భమించి దానిని నోట కరచుకొని వెళ్లపోయింది. నోట్లో మణిపెట్టుకొని తిరుగుతున్న సింహాన్ని భల్లూకరాజు అయిన జాంబవంతుడు చూచాడు. ఆ సింహాన్ని సంహలించి ఆ మణిని తీసుకున్నాడు. దానిని తీసుకుపోయి తన గుహలో ఉన్న ఒక బుల్లి ఎలుగుబంటికి ఇచ్చి ఆడుకోమన్నాడు.

వేటకు పోయిన తమ్ముడు ఎంతకూ తిలగి రాకపోవడంతో సత్రాజిత్తుకు కంగారుపుట్టింది. పైగా స్వమంతక మణిని మెడలో వేసుకొని వెళ్లాడు. ఏమయ్యాడో ఏమో అని ఆతురత పడుతున్నాడు. వెంటనే సత్రాజిత్తు అనుమానం కృష్ణుని మీదికి పోయింది. "అవును. కృష్ణుడు ఈ స్వమంతక మణిని తనకు ఇమ్మని అడిగాడు. నేను ఇవ్వలేదు. అందుకని నా తమ్ముడు ఒంటల వాడిని చేసి వాడిని చంపి ఆ మణిని కాజేసి ఉంటాడు. సందేహం లేదు." అని అనుకున్నాడు.

ఈ విషయం ఆనోటా ఆనోటా పాకి పోయింది. "కృష్ణుడు ప్రసేనుడిని చంపి మణిని అపహలంచాడట. అయినా ఇమ్హని అడిగితే ఇవ్వడా. దానికి చంపాలా!" అని ద్వారకలో జనం చెవులు కొరుక్కుంటున్నారు. ఈ విషయం కృష్ణుడి చెవి దాకా వచ్చింది. ఇదేదో అపనింద తన మీద పడింది అనుకున్నాడు. దానిని ఖండించడం కన్నా, ఆ అపనింద నిజం కాదు అని నిరూపించదలచుకున్నాడు.

వెంటనే కృష్ణుడు బయలు దేల ప్రసేనుడు వేటకు వెళ్లన అడబికి వెళ్లాడు. అతను వెళ్లన మార్గములో వెళుతుంటే, ఒక చోట ప్రసేనుడి శవం, దాని పక్కనే అతను ఎక్కి వచ్చిన గుర్రం కళేబరము కనపడ్డాయి. అక్కడి నుండి రక్తపు మరకలు జాడలను బట్టి పోగా, ఒక సింహము చచ్చి పడి ఉంది. అక్కడి నుండి రక్తపు మరకలు లేవు. కాని ఒక ఎలుగుబంటి అడుగు జాడలు కనపడ్డాయి. ఆ అడుగు జాడలను బట్టి పోగా కృష్ణుడు ఒక గుహ వద్దకు చేరుకున్నాడు. తన పలివారమును ఆ గుహ బయటనే ఉంచి కృష్నుడు ఆ గుహలో ప్రవేవించాడు.

కొంత దూరంపోగానే, ఒకచోట స్యమంతక మణితో ఆడుకుంటున్న ఎలుగుబంటి పిల్లను చూచాడు. అమ్మయ్య మణి దొలకింది కదా అని దానిని తీసుకోడానికి ఆ ఎలుగుబంటి పిల్ల వద్దకు పోయాడు. ఆ పిల్ల ఎలుగు బంటి కృష్ణుని చూచి ఇదేదో వింత మృగము అనుకొని జిగ్గరగా కేకలు పెట్టింది. ఆ కేకలు విని జాంబవంతుడు బయటకు వచ్చాడు. ఎవరో వచ్చి స్త్రమంతక మణిని అపహలస్తున్నాడు అని అనుకున్నాడు.

కృష్ణునితో జాంబవంతుడు తలపడ్డాడు. ఇద్దరూ ఆ మణికోసరం ఒకలితో ఒకరు పోరాడుతున్నారు. ద్వంద్వయుద్ధం చేసుకుంటున్నారు. ఇద్దరు సమ ఉజ్జీగా పోరాడుతున్నారు. ఇరవై ఎనిమిబి బినములు పోరాడిన తరువాత జాంబవంతుడి శక్తి సన్నగిల్లింబి. ఎదుటి వ్వక్తి సామాన్కుడు కాదు అని అనుకున్నాడు. కృష్ణుని చూచి జాంబవంతుడు ఇలా అన్నాడు.

"ఓ దేవా! నీవు సామాన్యుడివి కావు. ఈ లోకములో ఉన్న సకల ప్రాణులకు దేహ బలము నీవే అయినప్పడు నేను నిన్ను ఎలా గెలువగలను. నీవు సర్వాంతర్వామివి. సాక్షాత్తు విష్ణస్వరూపుడవు. బ్రహ్హా మొదలగు దేవతాగణములకు సృష్టికర్తవు నీవే. నీవు శుద్ధసత్వగుణ స్వరూపుడవు. కాలశక్తివి నీవే. పరమ పురుషుడవు నీవే. నాకు ఇప్పడు

అర్థం అయింది. త్రేతాయుగములో రాముడుగా అవతలంచావు. సముద్రము మీద సేతువును నిల్మంపజేసావు. రావణుని చంపావు. నీవు ఆ శ్రీరామచంద్రుడివే సందేహము లేదు. నా అపరాథమును క్షమించు." అని అన్వాడు జాంబవంతుడు.

కృష్ణుడు జాంబవంతుని శలీరం అంతా తన అమృతహస్తముతో నిమిరాడు. జాంబవంతునితో ఇలా అన్నాడు. "జాంబవంతా! ఈ స్యమంతక మణిని నేను అపహలంచాను అని నా మీద అపవాదు వచ్చింది. బీనిని వెతుక్కుంటూ నేను నా పలవారము ఇక్కడకు వచ్చాము. నీగుహలో ఈ మణిని చూచాను. నేను ఆ మణిని తీసుకుంటూ ఉండగా నీవు వచ్చావు." అని అన్నాడు. ఆమాటలకు సంతోషించాడు జాంబవంతుడు. స్యమంతక మణిని కృష్ణునికి ఇచ్చాడు. మణితో పాటు తన కుమార్తె జాంబవతిని కూడా కృష్ణునికి ఇచ్చి వివాహం జలిపించాడు.

గుహ లోపల ఇలా జరుగుతుంటే, గుహ బయట ఉన్న కృష్ణుని పరివారము కృష్ణుని కొరకు ఎదురుచూస్తున్నారు. ఎంత కాలానికి కృష్ణుడు బయటకు రాకపోవడంతో వారంతా దు:ఖిస్తున్నారు. తుదకు వారు కృష్ణుడు ఇంక రాడు అని నిశ్చయించుకొని ద్వారకకు తిలిగి వెళ్లారు. కృష్ణుడు ఒక గుహలోకి వెళ్లాడు తిలిగి రాలేదు అని తెలుసుకున్న దేవకి, వసుదేవుడు, రుక్తిణి బంధువులు, యాదవులు శోకింపసాగారు. వాలి దు:ఖమునకు అంతులేదు. కృష్ణుని మీద అపవాదు వేసిన సత్రాజిత్తును అందరూ తిట్టిన తిట్టు తిట్టకుండా తిట్టసాగారు. ద్వారకా నగర వాసులు కృష్ణుడు క్షేమంగా తిలిగి

మణిని వెదుకుతూ వెళ్లన శ్రీకృష్ణడు భార్యామణిని (జాంబవతిని) వెంటబెట్టుకొని ద్వారకలో ప్రవేసించాడు. కృష్ణని రాకతో ద్వారకలో అనందోత్యాహాలు వెల్లివిలసాయి. చచ్చిన వాడు బతికి వచ్చినట్టు, అబీ మణితోనూ, భార్యామణితోనూ వచ్చిన కృష్ణని చూచి దేవకీవసుదేవులు, రుక్తిణి, బలరాముడు, యాదవులు పరమానంద భలతులయ్యారు.

వెంటనే కృష్ణుడు సత్రాజిత్తును పిలిపించి స్క్రమంతక మణిని అతనికి ఇచ్చాడు. కృష్ణని మీద అపవాదు వేసిన సత్రాజిత్తు సిగ్గుతో తలదించుకున్నాడు. సత్రాజిత్తు ఇంటికి వెళ్లాడే కానీ, తాను చేసిన పనికి సిగ్గుతో కుచించుకుపోతున్నాడు. "నేను చేసినది మామూలు అపరాధము కాదు. ఘోరమైన అపరాధము. దానికి ఎలా ప్రాయాశ్రిత్తము చేసుకోవాలి. శ్రీకృష్ణుని ఎలా ప్రసన్నం చేసుకోవాలి? ఏమిచేస్తే నా మనసు శాంతిస్తుంది. లోకమంతా నన్ను అపరాధిగానూ, దూరదృష్టిలేని వాడిగానూ, లోభిగానూ ఆడిపోసుకుంటున్నారు. ఈ అపవాదు ఎలా పోగొట్టుకోవాలి?" అని తీవ్రంగా ఆలోచించాడు. తుదకు కృష్ణుని తన అల్లునిగా చేసుకోవడమే దీనికి పలిష్కారము అని అనుకున్నాడు. తన కుమార్తె సత్యభామను కృష్ణుడికి ఇచ్చి వివాహము చేయనిశ్వయించాడు. తన కుమార్తెతో పాటు స్వమంతక మణిని కూడా కృష్ణునికి సమర్వించుకోవాలని అనుకున్నాడు.

అనుకున్నదే తడవుగా సత్రాజిత్తు తన కుమార్తెను, స్వమంతక మణిని తీసుకొని కృష్ణుని వద్దకు వెళ్లాడు. తన కుమార్తెను, స్వమంతక మణిని శ్రీకృష్ణునికి కానుకలుగా సమర్వించుకున్నాడు. శ్రీకృష్ణుడు రుక్తిణీదేవి అనుమతితో సత్రాజిత్తు కుమార్తె సత్యభామను వేదోక్తంగా వివాహం చేసుకున్నాడు. కాని కృష్ణుడు స్వమంతక మణిని స్వీకలించలేదు.

"రాజా! ఈ మణి మీబి. నాకు అవసరము లేదు. మీరు సూర్యుని భక్తులు. సూర్యుడు మీకు ఇచ్చాడు. బీని మీదకానీ, బీనినుండి వచ్చే ఫలితము మీద కానీ మాకు ఎలాంటి అభికారము లేదు. కాబట్టి ఈ స్యమంతక మణిని మీ వద్దనే ఉంచండి. లోకోపకారమునకు వినియోగించండి." అని అన్నాడు కృష్ణుడు." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు స్యమంతక మణి వృత్తాంతమును, శ్రీకృష్ణ, సత్యభామ, జాంబవతుల వివాహముల గులించి వివలించాడు.

> శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము ఏబబి ఆరవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్

## శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము ఏబబి ఏడవ అధ్వాయము.

"ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ముచ్చటగా ముగ్గురు భార్యలతో శ్రీకృష్ణుడు సుఖంగా ఉంటూ ఉండగా, ఆయనకు ఒక దుర్వార్త తెలిసింది. పాండవులను ధృతరాష్ట్రుడు వారణావతమునకు పంపాడనీ, అక్కడ లక్కఇంట్లో వారు కాలిపోయారనీ చారుల వలన తెలుసుకున్నాడు. ఇంతలోనే మరొక చారుడు వచ్చి పాండవులు లక్కఇంట్లో కాలి పోలేదనీ, తప్పించుకున్నారనీ చెప్పాడు. ఆ మాటవిని సంతోషించిన బలరామ కృష్ణులు ఎందుకైనా మంచిదని హస్తినా పురమునకు వెళ్లారు. అక్కడ ధృతరాష్ట్రుని, భీష్ముని, విదురుని, ద్రోణ, కృపాచార్కులను, గాంధాలని కలిసి పాండవులు మరణించిన దానికి సానుభూతి వచనాలు పలికారు. వాలతో పాటు బలరామ కృష్ణులు కూడా కాసేపు సంతాపం ప్రకటించారు.

ఇబి ఇలా ఉండగా ద్వారకలో అక్రూరుడు, కృత వర్హ మనస్సులలో ఒక దురాలోచన పుట్టింది. వారు శతధన్యుని వద్దకు వెళ్లారు. "నీవు సత్రాజిత్తు నుండి ఆ స్వమంతకమణిని ఎందుకు తీసుకోలేదు. నీకు ఇంకో విషయం తెలుసా. సత్రాజిత్తు మొదట తన కుమార్తె సత్యభామను ఈ కృతవర్తకు ఇచ్చి పెళ్ల చేస్తాను అని నిశ్చయం చేసాడు. ఇంతలో ఆ కృష్ణుని బల పరాక్రమాలు చూచి ఆయన మణి తెచ్చి ఇవ్వగానే, తన కూతులని కృష్ణుడికి ఇచ్చి వివాహం చేసాడు. ఇబి దుర్మార్గం కాదా! కాబట్టి మనము ఆ సత్రాజిత్తు మీద పగ తీర్చుకోవాలి. సత్రాజిత్తును చంపితే మన పగా తీరుతుంది. ఆ మణి దక్కుతుంది. ఆ మణి తీసుకొని మనం ముగ్గురం పాలపోదాము." అని కృతవర్త అక్రూరుడు శతధన్మునికి సూలపోసారు.

వాల మాటలు విన్న శతధన్యుడు సత్రాజిత్తును చంపడానికి నిశ్చయించుకున్నాడు. ఒక రోజు సత్రాజిత్తు నిద్రపోతూ ఉంటే, శతధన్యుడు సత్రాజిత్తును చంపాడు. స్వమంతక మణిని అపహలంచాడు. తండ్రి మరణించిన విషయం సత్యభామకు తెలిసింది. వలవలా ఏడుస్తూ తండ్రి వద్దకు వచ్చింది. తండ్రి శవం మీద పడి భోరున ఏడిచింది. మంత్రులు అందరూ సత్రాజిత్తు శవాన్ని తైలములో భద్రపలచారు. వెంటనే వార్తాహరులను హస్తినకు పంపి సత్రాజిత్తు మరణించిన విషయాన్ని బలరామ కృష్ణులకు తెలియుజేసారు.

ఈ వార్త విన్న బలరామ కృష్ణులు వెంటనే బయలుదేల ద్వారకకు వచ్చారు. సత్యభామతో కూడా కాసేపు మామగారు చనిపోయినందుకు ఏడ్హి, సత్యభామను ఓదార్చాడు కృష్ణుడు. బీని కంతటికీ కారణం శతధన్వుడు అని తెలుసుకొని వాడిని దండించడానికి పూనుకున్వాడు.

ఈ విషయం తెలిసిన శతధన్ముడు భయంతో వణికిపోయాడు. కృతవర్త దగ్గరకు పోయి "మీ మాటలు విని నేను సత్రాజిత్తును చంపాను. ఇఫ్ఫుడు కృష్ణుడు నన్ను చంపడానికి వస్తున్వాడు. మీరే నన్ను కాపాడాలి." అని అన్వాడు. "అబి కాదు శతధన్యా! మేమేదో ఆవేశంలో అన్నామే అనుకో. సువ్వ వెంటనే పోయి సత్రాజిత్తును చంపాలా! అయినా నువ్వ ఊలకే మాకోసం చంపలేదుగా! సత్రాజిత్తును చంపి మణిని అపహలించావు. అయినా బలరామకృష్ణలు సామాన్యులు కాదు. దైవాంశ సంభూతులు. వాలకి మేము ఎదురు నిలిచి పోరాడలేము. వారు కంసుని, చాణూర ముష్టికులను చంపారు. జరాసంధుడు కూడా బలరామకృష్ణల చేతిలో ఓడిపోయాడు. బలరామకృష్ణలతో విరోధం పెట్టుకొని ఎవడు బతికి బట్టకట్టాడు చెప్పు. కాబట్టి నీకు బిక్కున్న చోటికి వెళ్లు." అని అన్నాడు కృతవర్త.

ఆ మాటలు విన్న శతధన్వుడు హతాశుడయ్యాడు. "ఏమయ్యా! అక్రూరా! ఆరోజు నువ్వు కూడా ఉన్నావు కదయ్యా! ఆరోజు నన్ను సత్రాజిత్తును చంపడానికి పులగొల్టి ఇప్పుడు ఇలా మాట్లాడటం న్యాయమా! నువ్వు అయిన చెప్పవయ్యా!" అని అక్రూరుని వేడుకున్నాడు.

"శతధన్యా! బలరామ కృష్ణుల బలపరాక్రమాలు తెలిసిన వాడు ఎవడైనా వాలకి ఎదురు నిలువగలడా! మేమూ అంతే. కృష్ణుడు సాక్షాత్తు విష్ణుస్వరూపుడు. సృష్టి, స్థితి లయములు అవలీలగా చేస్తుంటాడు. నిన్ను చంపడం ఆయనకు చిటికలో పని. బ్రహ్మకూడా విష్ణుమాయకు లోబడి ఉంటాడు. ఏడుసంవత్యరముల వయసులోనే కృష్ణుడు గోవర్ధన పర్వతమును గొడుగుపట్టుకున్నట్టు పట్టుకోలేదా! అటువంటి కృష్ణుడికి నమస్కలంచాలి గానీ ఎదురు తిరగరాదు. ఎదురు తిలగితే మనం మిగలం." అని అన్నాడు.

శతధన్యునికి ఆఖరు ఆశకూడా పోయింది. ఈ దుర్తార్గుల మాటలు విని సత్రాజిత్తును చంపి మరణాన్ని ఆహ్యానించి సందుకు తనను తాను తిట్టుకున్నాడు.

"అయ్యా! మీ మాటలు విని మోసపోయాను. నాకు మణీ వద్దు ఏమీ వద్దు. ఈ స్వమంతక మణి మీరే తీసుకోండి. బతికి ఉంటే బలుసాకు తిని బతుకుతాను." అని స్వమంతక మణిని అక్రూరుడి చేతిలో పెట్టి తన గుర్రం మీద పాలపోయాడు శతధన్వుడు. శతధన్వుడు పాల పోతున్నాడు అని తెలిసిన బలరామకృష్ణులు తమ రథముల మీద శతధన్పుని వెంటబడి తలమారు.

శతధన్యుడు ఎక్కిన గుర్రము మిథిలా నగరము దాకా పరుగెత్తి, ఇంక పరుగెత్తలేక, కూలిపోయింది. శతధన్యుడు గుర్రము బిగి పరుగెత్తాడు. కృష్ణుడు కూడా వాడి వెంటపడ్డాడు. కృష్ణుడు తన చేతిలోని చక్రాయుధమును శతధన్వుని కంఠానికి గుల పెట్టి విసిరాడు. ఆ చక్రాయుధము శతధన్వుని మెడను నలకింది. తల మొండెము వేరుకాగా, శతధన్వుడు మరణించాడు.

కృష్ణుడు శతధన్ముని వద్దకు పోయి స్వమంతక మణి తోసరం అతని దుస్తులన్నీ వెతికాడు. కృష్ణునికి స్వమంతక మణి దొరకలేదు. తరువాత కృష్ణుడు బలరాముని వద్దకు వచ్చి "బలరామా! నేను శతధన్వుని చంపాను. కాని స్వమంతక మణి వాడి వద్దలేదు." అని అన్నాడు. "కృష్ణి! బీడు సత్రాజిత్తును చంపి మణిని అపహలంచాడు. కాబట్టి ఆ మణి బీడి వద్దనే ఉండాలి. లేక ఎవలకైనా ఇచ్చి ఉండాలి. మనం వాడు ఎవరో పట్టుకోవాలి. నీవు ద్వారకకు వెళ్లి ఆ పని చూడు. ఇంతదూరం వచ్చాను కాబట్టి నేను మిఖిలా నగరం పోయి, మిఖిలాభిపతిని దల్శంచి వస్తాను." అని అన్నాడు.

బలరాముడు మిథిలకు వెళ్లాడు. కృష్ణుడు ద్వారకకు వచ్చాడు. మిథిలా నగర రాజు బలరాముడు వచ్చాడని తెలిసి ఆయనకు ఎదురు పోయి ఆహ్యానించి అర్హ్హపాద్యములు ఆసనము ఇచ్చి సత్కలించాడు. బలరాముని యధాశక్తి పూజించి, ఆహారపానీయాలు సమల్వంచాడు. బలరాముడు మిథిలలో కొన్ని సంవత్సరాలు ఉన్నాడు. కృష్ణుడంటే దుర్కోధనునికి భయం. బలరాముడు కృష్ణనికి దూరంగా మిథిలలో ఉన్నాడని తెలిసి, దుర్కోధనుడు మిథిలకు వచ్చి బలరాముని వద్ద గదాయుద్ధము నేర్చుకున్నాడు.

బలరాముడు మిథిలకు వెళ్లగానే, కృష్ణుడు ద్వారకకు వచ్చాడు. తాను శతధన్వుని చంపాననీ, కానీ స్వమంతక మణి వాడి వద్ద లేదనీ సత్యభామకు చెప్పాడు. తరువాత కృష్ణుడు తన మామగారైన సత్రాజిత్తుకు అపర కర్తలన్నీ శాస్త్రాక్తిక్తంగా చేసాడు. కృష్ణుడు శతధన్వుని చంపిన వార్త అనోటా అనోటా పాకి అక్రూరుడు, కృతవర్తచెపిని పడింది. ఎలాగైనా కృష్ణుడు తమ ఇద్దలనీ వెతికి వెతికి చంపుతాడని, అక్రూరుడు, కృతవర్త, స్త్రమంతక మణితో సహా ద్వారక విడిచి పెట్టి పాలపోయారు. స్వమంతక మణి ద్వారకను విడిచిపోగానే, ద్వారకానగర వాసులకు రోగాలు, అకాల మరణాలు, ప్రమాదాలు సంభవిస్తున్నాయి. వర్నాలు కురవడం లేదు. పంటలు పండటం లేదు. బీని కంతా అక్రూరుడు ద్వారక విడిచి వెళ్లిపోవడమే కారణం అని జనం అనుకోసాగారు. దానికీ ఒక కారణం ఉంది.

ఒక సాల కాశీ నగరంలో వర్నాలు కురవ లేదు. అఫ్ఫడు కాశీరాజు అక్రూరుని తండ్రిని కాశీనగరానికి పిలిపించి, ఆయనకు తన కుమార్తెను ఇచ్చి వివాహం చేసాడు. అక్రూరుని తండ్రి శ్వఫల్కుడు కాశీనగరంలో కాలుపెట్టగానే, అప్పటి వరకూ అనావృష్టితో అల్లాడుతున్న కాశీనగరంలో వర్నాలు విస్తారంగా కులసాయి. ద్వారకా పుల వాసులు ఆ విషయాలు గుర్తుకు తెచ్చుకొని, ఇఫ్ఫడు కూడా అక్రూరుడు వెళ్లపోవడం వలన అనావృష్టి సంభవించింది అని అనుకోసాగారు.

ఈ విషయం కృష్ణడికి తెలిసింది. "అక్రూరుడు ద్వారక విడిచి వెళ్లపోవడం వలన అనావృష్టి సంభవించి ఉండవచ్చు. కాని అదే కారణం కానక్కర్లేదు. స్త్రమంతక మణి ద్వారక నుండి అపహలంపబడటం కూడా ఒక కారణం కావచ్చు" అని అనుకున్నాడు. ద్వారకానగరవాసుల మాటలు ఎందుకు కాదనాలి అని అనుకున్న కృష్ణడు వెంటనే అక్రూరుని ద్వారకకు పిలిపించాడు. ఆయనకు స్వాగత సత్కారాలు చేసాడు. ఆయనను పూజించాడు. ఉచితాసనము ఇచ్చి సత్కలించాడు. అప్పడు అసలు విషయం బయట పెట్టాడు.

"అక్రూరా! శతధన్వుడు సత్రాజిత్తును చంపి స్వమంతక మణిని అపహరించాడు. ఆ స్వమంతక మణిని నీ వద్ద దాచాడని నాకు తెలుసు. ఈ మణి సత్రాజిత్తుకు చెందింది. సత్రాజిత్తుకు మగ సంతానము లేరు. నా భార్య సత్యభామ ఒక్కతే కూతురు. కాబట్టి సత్రాజిత్తుకు కర్తకాండలు, అబ్దకాలు జలిపించవలసినది ఆమె కుమారులే. సత్రాజిత్తు ఆస్తికి వారసులు కూడా సత్యభామ కుమారులే. ఇది ప్రస్తుత న్యాయము. ధర్తము. సత్యభామ కుమారులకు చెందవలసిన స్వమంతక మణిని నీ దగ్గరపెట్టుతోవడం న్యాయం కాదు. కాని నీ వంటి సత్యరుషుల వద్ద ఆ మణి ఉండటం వలన దాని శోభ మరింత పెరుగుతుంది.

ఇక్కడే ఒక చిక్కు వచ్చి పడింది. నా మాటలు నా అన్న బలరాముడు నమ్మడం లేదు. నేను శతధన్వుని చంపి ఆ మణిని అపహలంచానని అనుకుంటున్నాడు. ఇఫ్ఫడు నీవు ఆ మణిని అందలకీ చూపించి నా మీద వచ్చిన అపవాదును పోగొట్టు. నా పరువు కాపాడు. లేకపోతే అందరూ నన్ను హంతకుడనీ దొంగ అనీ నిందిస్తారు. అది నీకు సమ్మతమా చెఫ్ము.

నీ వద్ద మణి ఉంది అన్న దానికి తగిన ఆధారాలు ఉన్నాయి. నీవు కొన్ని రోజులుగా ధనమును విచ్చలవిడిగా వ్యయం చేస్తున్నావు. అన్నీ బంగారు వస్తువులలో యజ్ఞములు చేస్తున్నావు. సామాన్కుడవి అయిన నీ వద్ద ఇంత బంగారము ఉండే అవకాశము లేదు. కాబట్టి నీ వద్ద స్యమంతక మణి ఉంది అన్న విషయం బీని వలన రూఢి అవుతూ ఉంది. కాబట్టి నీ వద్ద ఉన్న ఆ మణిని ఇక్కడ ఉన్న వారందలకీ చూపించి నీ మీద ఉన్న నా మీద ఉన్న అనుమానాలను పటాపంచలు చెయ్తి" అని బుజ్జిగించి, లాలించి, యుక్తిగా అడిగాడు శ్రీకృష్ణుడు.

కృష్ణుడి మాటలకు ముగ్ధుడు అయిన అక్రూరుడు తన వస్ర్రములలో దాచి పెట్టిన మణిని తీసి కృష్ణుడికి ఇచ్చాడు. కృష్ణుడు ఆ మణిని అందలకీ చూపించి తిలగి ఆ మణిని అక్రూరునికే ఇచ్చాడు." అని శుక యోగీంద్రుడు పలీక్షిత్ మహారాజుకు శతధన్వుని మరణము, అక్రూరుని వద్ద ఉన్న మణిని అందలకీ చూపించడం గులంచి చెప్మాడు

. శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము యాభైఏడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము యాభై ఎనిమిదవ అధ్యాయము.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! పంచపాండవులు ద్రాపబిని వివాహం చేసుకొని పాంచాల రాజ్యంలో సుఖంగా అత్తగాల ఇంట్లో ఉన్నారు. ఆ సమయంలో కృష్ణుడు వాళ్లను చూడటానికి వెళ్లాడు. కృష్ణుని చూచిన పాండవులు ఆయనకు స్వాగత సత్కారాలుచేసారు. ఉచితాసనము మీద కూర్చోబెట్టారు. శ్రీకృష్ణుడు తన కన్నా పెద్ద వారైన ధర్మరాజుకు, భీమసేనునికి నమస్కలంచాడు. సమ వయస్కుడైన అర్జునుని కౌగలించుకున్నాడు. తన కన్నా చిన్న వారైన నకుల సహదేవుల ప్రణామాలు స్వీకలంచాడు. కొత్త పెళ్లకూతురు అయిన ద్రౌపబి వచ్చి కృష్ణుడికి నమస్కలించింది. కృష్ణునితో వచ్చిన సాత్యకి, ఇంకా ఇతర యాదవులు కూడా తమ తమ ఆసనముల మీద కూర్చున్నారు. అందరూ ఇష్టాగోష్టిగా మాట్లాడుకుంటున్నారు.

తరువాత కృష్ణుడు కుంతీ దేవి వద్దకు పోయి ఆమె క్షేమములు విచాలంచాడు. కృష్ణుని చూడగానే ఆమె కన్నీళ్ల పర్యంతము అయింది. ద్వారకలో ఉన్న వాల క్షేమములు అడిగి తెలుసుకుంది. కృష్ణుని చూడగానే కుంతీదేవికి తమకు కౌరవులు పెట్టిన బాధలు, తమ మీద జలగిన హత్యాప్రయత్నం అన్నీ గుర్తుకు వచ్చాయి. శోకతప్పురాలయింది. కృష్ణునితో ఇలా అంది.

"కృష్ణి! నీవు మధురకు చేలన వెంటనే, మా అందలనీ గుర్తుకు తెచ్చుకొని మా అందల క్షేమములు విచాలంచి రమ్మని అక్రూరుని హస్తినకు పంపినపుడే నీ దయ వలన మేమంతా క్షేమంగా ఉంటాము అని ధైర్యము కలిగింది. మాకూ ఒక చిక్కు ఉన్నాడు మేము అనాథలము కాము అన్న భావన మాలో పాతుకుపోయింది.

కృష్ణి! నీవు సాక్షాత్తు విష్ణు స్వరూపుడవు. సర్వాంతర్యామివి. బీడు నావాడు, వాడు పరాయివాడు అన్న భావన నీకులేదు. నీకు అందరూ సమానమే. నీ గులించి నిరంతరము ధ్యానం చేసే భక్తుల హృదయాలలో ఎప్పటికీ నిలిచి ఉంటావు. నా కన్నా చిన్నవాడివైనా, నీకు నా నమస్కారము." అని కృష్ణుడికి నమస్కలించింది కుంతి. యుథిష్ఠిరుడు కృష్ణుడితో ఇలా అన్వాడు. "అభిశ్వరా! ఇంతకు ముందు జన్హలలో మేము ఏం పుణ్యం చేసుకున్నామో గానీ ఈ జన్హలో మాకు నీ దర్శనభాగ్యం లభించింది. మేము సాధారణ మానపులము. ప్రాపంచిక విషయములలో, కామభోగములలో తేలియాడుతుంటాము. అటువంటి మాకు యోగీశ్వరుడవైన నీ దర్శనం కలగడం మా పూర్వజన్హసుకృతంగా భావిస్తున్నాము." అని అన్నాడు.

పాండవుల ఆదరాన్ని అభిమానాన్ని ఆస్వాబిస్తూ కృష్ణుడు వాల దగ్గర కొంతకాలం గడిపాడు. ఒక రోజు అర్జునుడు, కృష్ణుడు రథం మీద సమీపములో ఉన్న వనములోకి విహారముగా వెళ్లారు. అర్జునుడు ఆ అడవిలో ఉన్న క్రూర మృగములను వేటాడి సంహలంచాడు. వాటిని తనతో వచ్చిన సేవకులకు ఇచ్చి పంపించాడు. ఇంతలో అర్జునుడికి దాహం వేసింది. యమునా నది వద్దకు నీరు తాగడానికి వెళ్లాడు. అర్జునుడు, కృష్ణుడు యమునా నదిలో స్వానం చేసారు. అలసట తీర్చుకున్నారు. స్వచ్ఛమైన యమునా నదీ జలములను తాగారు. నదీతీరంలో విహలస్తున్నారు.

ఆ సమయంలో వారు యమునా నటి తీరంలో విహలస్తున్న ఒక కన్కను చూచారు. అర్జునుడు ఆ కన్క వద్దకుపోయి ఆమెను ఇలాఅడిగాడు. "సుందలీ! నీవు ఎవరు? ఇక్కడ ఎందుకు ఉన్నావు? నీ తల్లి తండ్రులు ఎవరు? నీకు ఇంకా వివాహం కాలేదనీ, యోగ్కుడైన భర్తకోసం వెదుకుతున్నావనీ తెలుస్తూ ఉంది. నీ గులంచి వివరంగా చెప్పు." అని అడిగాడు. ఆ మాటలకు ఆ కన్క ఈ విధంగా సమాధానం ఇచ్చింది.

"నేను సూర్యుని కుమార్తెను. నా పేరు కాఇంది. నాకు ఇంకా వివాహం కాలేదు. నేను శ్రీమహావిష్ణవును భర్తగా వలించాను. ఆయన కోసరం తపస్సు చేస్తున్నాను. ఆయన తప్ప వేరే ఎవలినీ వివాహం చేసుకోను. ఇది నా నిర్ణయం. అప్పటి వరకు నేను ఈ యమునా నదీ జలాలలో నివసిస్తూ ఉంటాను." అని పలికింది కాఇంది.

అర్జునుడు కృష్ణుడి వద్దకు పోయి ఈ విషయాలన్నీ వివరంగా చెప్పాడు. తరువాత కృష్ణుడు కాఇంబిని తన రథము మీద ఎక్కించుకొని యుభిష్ఠిరుని వద్దకు తీసుకొని వెళ్లాడు. ద్వారకకు వెళ్లిన తరువాత, తాను ఆమెను వివాహం చేసుకోదలచినట్టు పాండవులకు చెప్పాడు.

తరువాత పాండవులు కృష్ణుని సాయంతో ఇంద్రప్రస్థము అనే నగరాన్ని నిల్హించుకున్నారు. ఆ నగరంలో సుఖంగా ఉన్నారు. అగ్నిదేవుడు అర్జునుని వద్దకు వచ్చి తనకు ఆహారంగా ఖాండవ వనమును దహించవలెనని కోలకగా ఉందని తనకు సాయం చెయ్యమని కృష్ణార్జునులను కోరాడు. కృష్ణుని తన సారథిగా చేసుకొని అర్జునుడు ఖాండవ వన దహనంలో అగ్నిదేవునికి సాయంగా నిలిచాడు. అందుకు ప్రతిఫలంగా అగ్నిదేవుడు అర్జునునికి గాండీవము అనే ధనుస్సు (విల్లు),. తెల్లని నాలుగు గుర్రములు కట్టిన బివ్వమైన రథము, ఎష్పటికీ అయిపోని బాణములు కల అక్షయతూణీరము, ఎటువంటి అస్త్రములతో కూడా పగులగొట్టబడని దుర్థేద్యమైన కవచమును ఇచ్చాడు. ఖాండవ వన దహన సమయంలో అర్జునుడు మయుడు అనే దానవ శిల్టిని రక్షించాడు. దానికి ప్రతిఫలంగా మయుడు పాండవులకు ఒక బివ్వమైన మయసభను నిల్హించి ఇచ్చాడు. రాజసూయ యాగ సందర్ఖంలో ఆ సభను చూడటానికి వచ్చిన దుర్క్వోధనుడు కనపడని నీటి మడుగులో పడి అవమానాల పాలయ్యాడు.

రాజసూయ యాగము జలగిన తరువాత, శ్రీకృష్ణుడు, సాత్యకితోనూ యాదవులతోనూ కలిసి, పాండవుల అనుమతి తీసుకొని ద్వారకకు వెళ్లపోయాడు. ద్వారకకు చేరుకున్న తరువాత తనతో వచ్చిన కాఇంబిని శాస్ర్మాక్తంగా వివాహం చేసుకున్నాడు కృష్ణుడు.

ఇబి ఇలా ఉండగా, విందుడు, అను విందుడు అనే వారు అవంతీ రాజ్యాన్ని పలిపాలిస్తున్నారు. వారు కృష్ణుడి మేసత్త అయిన రాజాభిదేవి కుమారులు. వాలికి ఒక సోదలి ఉంది. ఆమె పేరు మిత్ర వింద. మిత్రవింద తన బావ శ్రీకృష్ణుని మహిమలను, గుణగణములను విని కృష్ణుని భర్తగా వలించింది. ఇది ఆమె అన్నలకు ఇష్టం లేదు. దానికి తోడు, అవంతీ రాజ్యం హస్తినకు సామంత రాజ్యం. ఆ కారణం చేత విందుడు, అనువిందుడు దుర్కోధనుడు మాట జవదాటరు. దుర్కోధనుడికి మిత్రవిందను పాండవ పక్షాన ఉన్న కృష్ణుడికి ఇచ్చి వివాహం చేయడం ఇష్టంలేదు. అందుకని విందాను విందులు మిత్రవింద కృష్ణుని పెళ్లచేసుకోడానికి ఒప్పుకోలేదు. విందాను విందులు తమ సోదల మిత్రవిందకు స్వయం వరం చాటించారు.

కృష్ణుడు కూడా మిత్రవింద స్వయంవరానికి వెళ్లాడు. అందరు రాజులు చూస్తూ ఉండగా, కృష్ణుడు మిత్రవిందను రథం మీద ఎక్కించుకొని తీసుకొని వెళ్లాడు.

ఇది ఇలా ఉండగా, అయోధ్యా నగరమును నగ్నజిత్తు అనే పరమ ధాల్మికుడు అయిన రాజు పలిపాలిస్తూ ఉండేవాడు. ఆయనకు ఒక కూతురు ఉంది. ఆమె పేరు నాగ్నజితి. నగ్నజిత్తు తన కుమార్తెకు స్వయం వరం ఏర్వాటు చేసాడు. ఆయన వద్ద ఏడు ఆబోతు ఎద్దులు ఉన్నాయి. ఆ ఏడు ఆబోతులను లొంగదీసుకున్న వీరుడికి తన కుమార్తెను ఇచ్చి వివాహం చేస్తానని ప్రకటించాడు నగ్నజిత్తు.

ఈ వార్త విన్న కృష్ణుడు తన సైన్యముతో అయోధ్యానగరానికి వెళ్లాడు. శ్రీకృష్ణుని రాక గులించి తెలుసుకున్న నగ్నజిత్తు ఆయనకు సకల మర్యాదలు చేసాడు. పూజించాడు. సత్కలించాడు. నాగ్నజితి కూడా కృష్ణుని చూచింది. కృష్ణుని అందచందాలకు ముగ్ధురాలైన నాగ్నజితి కృష్ణుని తప్ప వేరే ఎవలినీ వివాహం చేసుకోనని మంకు పట్టు పట్టింది.

నాగ్నజితి అగ్నిదేవుని ఆరాభిస్తుంది. తనలో తాను ఇలా అనుకుంది. "నేను అగ్ని దేవుని మనస్ఫూల్తిగా ఆరాభించిన దానను అయితే నాకు కృష్ణుడు భర్తగా లభిస్తాడు. కృష్ణుని భర్తగా పాందాలంటే ఇంకా ఏంచెయ్యాలో తోచడం లేదు." అని అనుకొని తన మనసులో కృష్ణుని నిలుపుకుంది. "ఓ దేవా! నేను నీకు ఏమీ చేయలేను. నిన్ను భర్తగా వలించాను. నా కోలక మన్నించు. నన్ను వివాహమాడు." అని ప్రాల్థించింది.

ఈమె పలిస్థితి ఇలా ఉండగా కృష్నడు నగ్నజిత్తుతో ఇలా అన్నాడు. "నీ కుమార్తెను వివాహ మాడటానికి నీవు పెట్టిన నిబంధన శాస్త్ర విరుద్ధము. దానిని నేను అంగీకలంపను. నాకు నీ కుమార్తెను వివాహం చేసుతోవాలని తోలకగా ఉంది. నీ కుమార్తె తోసరం నేను నిన్ను యాచించను. అది క్షత్రియ ధర్తం కాదు. నీ కుమార్తెను వివాహం చేసుతోడానికి నేను నీకు ఎటువంటి శుల్కము ఇవ్వను. తరువాత నీ ఇష్టం." అని నీవు నీ కుమార్తెను తనకు ఇచ్చి వివాహం చేయకపోతే బలవంతంగా ఎత్తుకుపోతాను అని నర్తగర్థంగా చెప్పెడు కృష్ణుడు.

ఆ మాటలు విన్న నగ్నజిత్తు ఇలా అన్నాడు. "కృష్ణి! నీ కన్నా గుణవంతుడు, యోగ్కుడు నాకు ఎవరు దొరుకుతారు. నా కుమార్తెకు తగిన వరుడిని నిర్ణయించడానికి ఈ స్వయంవరము, ఈ నిబంధన పెట్టాను కానీ వేరుకాదు. ఇప్పటికి ఎంతో మంది రాజకుమారులు వచ్చి, నా దగ్గర ఉన్న ఎద్దులతో పోట్లాడి, వాడి కొమ్ముల దెబ్బలు తిని వెనుదిలగి పోయారు. నీవు కూడా నీ శక్తి కొట్టి ఆ ఎద్దులతో పోల గెలిస్తే నా కుమార్తెను ఇస్తాను. నీవు గెలవలేవని కాదు. ఏదో ఒక నియమం పెట్టుకున్నప్పడు దానిని పాటించాలి కదా! పైగా నేనుపెట్టిన నియమాన్ని అతిక్రమించి నా కుమార్తెను నీకు ఇచ్చి వివాహం చేస్తే, ఓడిపోయిన రాజులు నా మీద దండెత్తుతారు. కాబట్టి నా కోసరం, నా క్షేమం కోసం నీవు ఈ ఎద్దులను లొంగబీసుకుంటే మంచిబి." అని నసుగుతూ చెప్మాడు.

బీడి ముచ్చట ఎందుకు కాదనాలి అని కృష్ణుడు తన ధట్టీని జిగించి ఏడు ఎద్దులను ఎదుర్కొన్నాడు. చిన్నప్పటినుండి గోవుల మధ్య ఎద్దుల మధ్య పెలిగిన వాడవడం వల్ల, ఆ ఎద్దులను లొంగబీసుకోవడం కృష్ణుడికి ఏమంత కష్టం కాలేదు. ఏడు ఎద్దులను తాళ్లతో కట్టాడు. ముక్కుతాళ్లు వేసాడు. వాటిని లాగుకొని వచ్చి నగ్నజిత్తు ఎదుట నిలబెట్టాడు.

శ్రీకృష్ణుని పరాక్రమానికి సంతోషించాడు నగ్నజిత్తు. తన కుమార్తె నాగ్నజితిని కృష్ణునికి ఇచ్చి వైభవంగా వివాహం జలిపించాడు. అయోధ్యలో గొప్ప ఉత్యవం జలిపించాడు.

నగ్నజిత్తు తన కుమార్తె నాగ్నజితికి పబివేల ఎద్దులు, మూడువేల మంబి దాసీలు, తొమ్మిబి వేల ఏనుగులు, తొమ్మిబి లక్షల రథములు, తొమ్మిబి కోట్ల అశ్వములు, నూరు కోట్ల మంబి సైనికులను అరణంగా ఇచ్చాడు. వధూవరులను రథం ఎక్కించి సాదరంగా ద్వారకకు పంపాడు నగ్నజిత్తు.

అంతకు ముందు నాగ్నజితిని వివాహం చేసుకోవాలని కోలకతో ఎద్దులతో పోరాడి ఓడి పోయిన రాజులందరూ ఒకటయ్కారు. వారందరూ కృష్ణుని దాలలో ఎదుర్కొన్నారు. అర్జునుడు కృష్ణునితో "కృష్ణి! నీవు నాగ్నజితిని తీసుకొని అయోధ్యకు వెళ్లు. నేను వీళ్ల సంగతి చూస్తాను." అని అన్నాడు. అర్జునుని అస్త్రశస్త్రధాటికి ఆ రాజులు తట్టకోలేకపోయారు. యధాశక్తి పాలపోయారు. అర్జునుడు కూడా ద్వారకకు చేరుకున్నాడు. కొత్త పెళ్లకూతురు నాగ్నజితి, కాఇంబిలతో కృష్ణుడు ఆనందంగా విహలస్తున్నాడు.

శ్రీకృష్ణునికి మరొక మేనత్త ఉంది. ఆమె పేరు శ్రుతకీల్త. ఆమె కూతురు పేరు భద్ర. శ్రీకృష్ణుడు తన మేనత్త కూతురు భద్రను కూడా శాస్ర్రైక్తంగా వివాహం చేసుకున్నాడు. తరువాత శ్రీకృష్ణుడు మద్రరాజు కుమార్తె తననే భర్తగా వలించిన లక్ష్మణ అనే కన్యను, స్వయంవర మండపము నుండి బలవంతంగా తీసుకొని వచ్చి వివామం చేసుకున్నాడు.

(ఇప్పటికి శ్రీకృష్ణుడు వివాహం చేసుకున్న వారు... రుక్తిణి, జాంబవతి, సత్యభామ, కాఇంబి, మిత్రవింద, నాగ్నజితి, భద్ర, లక్ష్మణ. వీలలో రుక్తిణి, మిత్రవింద, సులక్షణలను బలవంతంగా తీసుకొని వచ్చి వివాహం చేసుకున్నాడు. కాని వీరంతా కృష్ణని తమ భర్తగా వలించిన వారే!)

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! తరువాత శ్రీకృష్ణుడు నరకాసురుని సంహలంచి వాడి చెరలో ఉన్న వేలకొలబి రాజకుమార్తెలను చెర విడిపించి, వాల కోలక మేరకు వాల నందలనీ వివాహం చేసుకున్నాడు." అని శుకమహల్న పలీక్షిత్తు మహారాజుకు శ్రీకృష్ణని అష్టభార్యల గులంచి వాల వివాహముల గులంచి వివలంచాడు.

*శ్రీమద్మాగవతము* 

యాభై ఎనిమిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము. ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

## శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము యాభై తొమ్మిదవ అధ్యాయము.

శుక యోగీంద్రులు పలీక్షిత్ మహారాజుకు నరకాసుర వధ వృత్తాంతమును ఈ విధంగా వివలించాడు.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! పూర్వము నరకుడు అనే అసురుడు ఉండేవాడు. వాడు ప్రాగ్జ్హ్యోతిష పురమునకు రాజు. వాడు ఇంద్రుని జయించి అతని వద్ద నుండి వరుణునికి చెందిన ఛత్రమును, అదితి కి చెందిన కుండలములను, మణిపర్వతము అనే ఉద్యానవనమును బలవంతంగా అపహలించాడు. ఈ విషయాన్ని ఇంద్రుడు శ్రీకృష్ణునికి చెప్పాడు. శ్రీకృష్ణుడు తన సేనలతో నరకుని మీదికి యుద్ధానికి వెళ్లుడు. సత్యభామ కూడా శ్రీకృష్ణుని వెంట వెళ్లంది. శ్రీకృష్ణుడు, సత్యభామ గరుడుని మీద ఎక్కి నరకుని మీదికి యుద్ధానికి బయలుదేరారు.

నరకుడు పలపాలించే ప్రాగ్జ్హోతిష పురము చుట్టు జల దుర్గము అంటే అగడ్తలు ఉన్నాయి. కోట గోడల మీద అగ్నిగోళాలు అమర్షబడి ఉన్నాయి. కోట బురుజుల మీద అస్త్రములు, శస్త్రములతో సాయుధదశాలు కాపలా ఉన్నాయి. అటువంటి నరకాసుర రాజధాని మీబికి యుద్ధానికి వెళ్లాడు శ్రీకృష్ణుడు. గరుడుని మీబి నుండి తనబాణములతో కోట బురుజుల మీద ఉన్న సైనికులను చంపాడు. తరువాత కోట గోడలను అగడ్తలను నాశనం చేసాడు. కోట బురుజుల మీద ఉన్న అగ్వి యంత్రములను, అగ్విగోళములు (ఫిరంగులు), లోహపు గోళములను (గుండ్లు) విసురు యంత్రములను నాశనం చేసాడు. తన గదతో కోట గోడలను బద్దలు కొట్టాడు. శ్రీకృష్ణుడు విజయసూచకంగా పాంచజన్యమును పూలించాడు.

ఆ శంఖధ్యని విన్న దుర్గ రక్షకుడు అయిన మురుడు అనే రాక్షసుడు పైకి లేచాడు. వాడికి ఐదు తలలు. తన ఐదు తలలను విటిలించాడు. త్రిశూలం తీసుకున్నాడు. కృష్ణుని మీటికి ఉలకాడు. తన త్రిశూలమును గరుడుని మీటికి విసిరాడు. తన ఐదు ముఖములతో వికటాట్టహాసం చేసాడు. ఆ ధ్వనికి మూడులోకములు భయాభాంతమయ్యాయి. జ్రీకృష్ణుడు మూడు బాణములు ప్రయోగించి గరుడుని మీటికి వస్తున్న త్రిశూలమును ముక్కలు చేసాడు. తరువాత ఐదు బాణములతో మురుడి ఐదు తలలను కొట్టాడు.

మురుడు తన గదను శ్రీకృష్ణుని మీబికి విసిరాడు. శ్రీకృష్ణుడు తన గదను విసిల మురుడు విసిలన గదను ముక్కలు చేసాడు. నిరాయుధుడుగా ఉన్న మురుడు తన చేతులతో శ్రీకృష్ణుని మీబికి దూకాడు. శ్రీకృష్ణుడు తన చక్రాయుధముతో వాడి తలను ఖండించాడు. తల తెగిన మురాసురుడు కోట బయట ఉన్న అగడ్తలో పడిపోయాడు. మురాసురునికి పెడుగురు కుమారులు. వాల పేర్లు తామ్రుడు, అంతలక్షుడు, శ్రవణుడు, విభావసుడు, వసువు, నభస్వంతుడు, అరుణుడు. తండ్రి మరణ వార్త విన్న ఆ ఏడుగురు కుమారులు శ్రీకృష్ణుని మీద ప్రతీకారం తీర్చుకోడానికి ఆయన మీబికి యుద్ధానికి బయలుదేరారు. మీలి యొక్క సేనాభిపతి పీఠుడు తన సేనలతో వాలి వెంట బయలుదేరాడు.

మురుడి కుమారులకు, శ్రీకృష్ణుడికి ఘోరయుద్ధం జలగింది. మురాసురుని కుమారులు వాల సైన్వము ప్రయోగించిన బాణములను, ఖడ్గములను, గదలను, శక్తి మొదలగు ఆయుధములను, ఋష్ట్రలు మొదలగు ఆయుధములను, శూలములను శ్రీకృష్ణడు తన బాణములతో ముక్కలు చేసాడు. పీరుడు అతని సేనలు శ్రీకృష్ణని చేతిలో మరణించారు.

తన సేనాథిపతి పీరుడు మరణించాడు అన్న వార్త విన్న నరకాసురుడు తన ఏనుగు మీద శ్రీకృష్ణుని మీదికి యుద్ధానికి వచ్చాడు. వచ్చీరాగానే నరకుడు శ్రీకృష్ణుని మీదకు ఒక శతఘ్నిని విసిరాడు. నరకుని సేనాథిపతులుకూడా శ్రీకృష్ణుని మీద నానావిధములైన అస్త్రములు, శస్త్రములు ప్రయోగించారు.

శ్రీకృష్ణుడు తన దృష్టి అంతా నరకుని మీద పెట్టాడు. నరకుడు వేసే బాణములను గరుడుడు అటు ఇటు ఎగురుతూ తప్పించాడు. శ్రీకృష్ణుడు నరకుని రథమును, గుర్రములను, విల్లును ఛేదించాడు. నరకుని గజసైన్యమును, అశ్వ సైన్యమును, సైనికులను తన బాణములతో చంపాడు. గరుడుడు కూడా అమిత వేగంతో కింబికి బిగి సేనలను తన ముక్కుతో పాడిచి చంపి అదే వేగంతో పైకి ఎగిరేవాడు. శ్రీకృష్ణుని చేతిలో నరకుని సైన్యం అంతా హతం అయింది. మిగిలిన సేనలు పాలపోయారు.

సరకుడు ఒంటలగా మిగిలాడు. శక్తి అనే ఆయుధమును గరుడుని మీద ప్రయోగించాడు. గరుడుడు ఆ శక్తిని తప్పించుకున్నాడు. తరువాత సరకుడు కృష్ణుని మీబికి తన శూలమును విసిరాడు. ఆ శూలము తన వద్దకు రాక ముందే శ్రీకృష్ణుడు తన చక్రాయుధమును ప్రయోగించి, సరకుని కంఠమును ఛేబించాడు. చెవులకు కుండలములతో, తల మీద మణిమయ కిలీటముతో శోభించే సరకుని తల నేల మీద దొర్లుతూ ఉంబి.

అబి చూచి నరకుని సేనలు, బంధు మిత్రులు హాహాకారాలు చేసారు. దేవతలు కృష్ణుని మీద పూలవాన కులిపించారు. నరకుని వద్ద ఉన్న అబితి కుండలములను, వైజయన్తిమాలను, వరుణుని ఛత్రమును, ఎవలిబి వాలికి ఇచ్చాడు కృష్ణుడు. తరువాత భూమాత కృష్ణుని ఈ ప్రకారంగా స్తుతించింబి.

"దేవదేవా! శంఖ,చక్ర,గదాధరా! నీవు భక్తుల కోలక మేరకు కృష్ణుడుగా అవతలంచావు. అట్టినీకు నమస్కారము. ఓ పంకజనాభా! పంకజమాలినే! పంకజనేత్రా! పంకజాంఘ్రినే!(తామరపూల వంటి పాదములు కలవాడా!) నీకు నమస్కారము.ఓ భగవాన్! వాసుదేవా! హే విష్ణి! పరమపురుషా! ఆబిదేవా! పూర్ణుడా! నీకు నమస్కారము. ఓ దేవా! నీకు జన్హ లేదు. కాని బ్రహ్హాగా ఈ జగత్తును సృష్టించావు. అట్టినీకు నమస్కారము.

ఓ దేవా! నీవు రణోగుణమును ఆశ్రయించి, బ్రహ్మాగా ఈ విశ్వమును సృష్టించావు. జగత్తును లయం చేయడానికి పరమశివుని రూపంలో తమోగుణమును ఆశ్రయించావు. సృష్టి, లయముల మధ్య ఈ జగత్తును పోషించడానికి సత్యగుణమును స్మీకలించావు. కానీ ఈ మూడు గుణములు నీలో లేవు. నీవు గుణాతీతుడవు. కాలస్వరూపుడవు. ఈ ప్రకృతి, పురుషుడు నీవే అయి ఉన్నావు. అట్టి నీకు నమస్కారము.

ఓ దేవా! నాతో కలిపి పంచభూతములు, పంచ తన్మాత్రలు (శబ్దము, రూపము, స్వర్శ,రస,గంధములు), పబి ఇంద్రియములు, మనస్సు, బుద్ధి, అహంకారము, మహత్తత్వము, ఇవన్నీ నీ యందే ఇమిడి ఉన్నాయి. వీటిని వేరుగా, స్వతంత్రంగా చూడటం ఒక భ్రమ తప్ప వేరు కాదు. అన్నీ నీవే అయినప్పడు, వేటికీ స్వతంత్రత లేదు కదా!

తన తండ్ర్తి నరకాసురుడు నీ చేతిలో మరణించి నందువలన, అతని కుమారుడు చాలా భయంతో ఉన్నాడు. అతనిని నీ వద్దకు తీసుకొని వచ్చాను. ఈ కుమారుడిని నీవు కాపాడు. ఇతనికి అభయం ఇవ్వు. నరకుని కుమారుని నీ బివ్యమైన కరకమలములతో ఆశీర్వదించు." అని కోలింబి భూదేవి.

నరకుని కుమారుడు భగదత్తుడు. భూదేవి కోలక మేరకు, భగదత్తునికి శ్రీకృష్ణుడు అభయం ఇచ్చాడు. ఆశీర్వదించాడు. తరువాత శ్రీకృష్ణుడు, నరకుని కుమారుడు భగదత్తునితో కలిసి రాజాంత:పురమునకు వెళ్లాడు. నరకుని అంత:పురములో, నరకుడు వివిధదేశాలరాజులను ఓడించి వాల వద్దనుండి బలవంతంగా తెచ్చిన కన్యలు పదహారు వేలమందిని బందీలుగా చూచాడు. వెంటనే వాలనందలనీ విడుదలచేయమని భగదత్తుని కోరాడు. శ్రీకృష్ణుని కోలక మేరకు భగదత్తుడు ఆ కన్యలను విడుదల చేసాడు.

ఆ కన్యలందరూ శ్రీకృష్ణుని చూచి ఆయనే తమ భర్తగా వలంచారు. ఆయన మీదనే తమ మనస్సును లగ్నం చేసారు. శ్రీ కృష్ణుడు ఆ రాచ కన్యలను అందలినీ రథముల మీద ఎక్కించి ద్వారకకు పంపాడు. వాలితో పాటు భగదత్తుడు ఇచ్చిన ధన,కనక,వస్తు,వాహనములను ద్వారకకు తరలించాడు. నాలుగు దంతములు కలిగి ఐరావతము కులములో పుట్టిన ఏనుగులు 64 భగదత్తుడు కృష్ణునిని కానుకగా ఇచ్చాడు. వాటిని కూడా కృష్ణుడు ద్వారకకు తరలించాడు.

తరువాత శ్రీకృష్ణుడు తన భార్వ సత్యభామతో కలిసి ఇంద్రుడి వద్దకు వెళ్లాడు. తన తల్లి అబితిని దల్శంచి ఆమెకు కుండలములను ఇచ్చాడు. ఇంతలో సత్యభామ నందన వనములో ఉన్న పాలిజాత వృక్షమును చూచి అబి తనకు కావాలని కోలింబి. తన ముద్దులభార్య సత్యభామ కోలకను మన్నించి, కృష్ణుడు నందన వనములో ఉన్న పాలిజాత వృక్షమును పెకలించి గరుడుని మీద పెట్టుకొని తీసుకు పోతూ ఉంటే ఇంద్రుడు తన సేనలతో అడ్డగించాడు. ఇంద్రుని అతని సేనలను ఓడించి, కృష్ణుడు పాలిజాత వృక్షమును ద్వారకకు తెచ్చి సత్యభామ అంత:పురములో నాటించాడు. పాలజాతపుష్ఠముల వాసనకు అలవాటు పడ్డ భ్రమరములు పాలజాత వృక్షముతో పాటు స్వర్గమునుండి భూలోకమునకు వచ్చాయి.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! మొట్ట మొదట ఇంద్రుడు నరకాసురుని బాధలు పడలేక, నరకాసురుని వధించమని కృష్ణని కోరాడు. ఇంద్రుని కోలక మేరకు కృష్ణడు నరకాసురుని వధించాడు. కాని కృష్ణడు పాలజాతవృక్షమును కోలతే, ఇంద్రుడు యుద్ధానికి బిగాడు. దేవతలు కూడా ఈ రాగద్వేషములకు అతీతులు కారు అనడానికి ఇబి ఒక ఉదాహరణ.

తరువాత కృష్ణుడు ద్వారకకు వచ్చి తాను నరకుని చెరనుండి విడిపించిన 16,000 మంది రాజ కన్యలను వివాహం చేసుకున్నాడు. శ్రీకృష్ణుడు అప్పటికే తాను పెళ్లాడిన ఎనిమిది మంది భార్యలను, ఈ 16,000 మందిని అందలినీ సమానంగా ఆదలంచాడు, గౌరవించాడు, ప్రేమించాడు, లాలించాడు, అనుగ్రహించాడు. వారందలితోనూ గృహస్థధర్తమైన మైధున క్రియలను కొనసాగించాడు.

డ్రీకృష్ణుని వివాహంచేసుకున్న 16,008 మంది భార్యలు కూడా శ్రీకృష్ణుని మీద అనురాగము కలవారై వాలలో వాలకి ఎటువంటి ద్వేషము, మాత్యర్యము లేకుండా కలిసిమెలిసి ఉన్నారు. వాలకి ఎంతమంది దాసదాసీజనము ఉన్నప్పటికినీ, వారందరూ శ్రీకృష్ణునికి అన్ని రకాల సేవలు స్వయంగా చేసేవారు. వారందరూ శ్రీకృష్ణుని సేవించడం లోనే ఆనందాన్ని పాందారు. శ్రీకృష్ణుడు తమ మందిరమునకు రాగానే స్వాగతం పలకడం దగ్గర నుండి, ఆయనకు ఆసనము, స్వానము, వస్ర్హధారణ, భోజనము, తాంబూలము., శయ్యను అమర్హడం, విసనకర్రతోవిసరడం అన్ని పనులు తామే స్వయంగా చేసేవారు. ఎన్ని తపస్సులు చేసినా పాందలేని పరమాత్త, సేవలను వారు పాందగలిగారు. వాల అదృష్టము ఏమని చెప్మాలి." అని శుకుడు పలీక్షిత్ మహారాజుకు నరకాసుర వధ గులంచి వివలంచాడు.

శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము యాభైతొమ్మిదవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము అరువదవ అధ్వాయము.

"పలీక్షిత్ మహారాజా! ఒక రోజు శ్రీకృష్ణుడు రుక్షిణీ దేవి మందిరంలో ఉన్నాడు. తన శయ్యమీద కూర్చుని ఉన్నాడు. రుక్షిణి పక్కన నిలబడి పలచాలక చేతిలో ఉన్న వింజామరను తాను తీసుకొని, స్వయంగా విజామర వీస్తూ ఉంది. శ్రీకృష్ణుడు రుక్షిణి ఒకలకి ఒకరు అందచందములలో ఒకలకి ఒకరు తగినట్టుగా ఉన్నారు. తనకు సేవలు చేస్తున్న రుక్షిణిని చూచి కృష్ణుడు ఆమెతో ఇలా అన్నాడు.

"విదర్భరాజకుమాలీ! ఈ లోకంలో ఉన్న ఎంతో మంది రాజకుమారులు, వీరులు, శూరులు, నీ అందం గులంచి విని, నిన్ను వివాహమాడటానికి ఉవ్విళ్లూరారు. నీ సోదరుడు, నీ తండ్రి నిన్ను శిశు పాలునికి ఇచ్చి వివాహం చెయ్యడానికి సంకర్వించాడు. కానీ నీవు నన్ను వరించావు. నాకు లేఖ రాసావు. నన్ను పిలిపించుకున్నావు. నా వెంట వచ్చావు.

నిజం చెప్మాలంటే నేను వాలకి ఎందులోనూ సాటి రాను. వారందరూ మహారాజులు, చక్రవర్తులు. నేను ఏ దేశానికి రాజును కాను. వాల వద్ద ఉన్న ధనము, సంపదలు నా వద్దలేవు. పైగా నేను జరాసంధుడికి భయపడి ద్వారకలో దాక్కున్న పిలకివాడిని. నా మీద రాజులందరూ ద్వేషంతో ఉన్నారు. (13)

దేవీ! నాకు ఏ కోలకలూ లేవు. నాకు సంపదలు లేదు. నాకు సంపదల మీద ఆసక్తిలేదు. నాకు యోగుల మీద సన్యాసుల మీద ఆసక్తి కానీ ధనవంతుల మీద కాదు. అటువంటి నన్ను రాజులు, ధనవంతులు ఆదలించరు.

ఒక వివాహం జరగాలంటే ఈడూ జోడూ ఉండాలి. వియ్యమైనా కయ్యమైనా సమాన మైన వాల మధ్యనే జరగాలి. కులములో కానీ, ఐశ్వర్యములో కానీ, రూపములో కానీ, మంచి పుట్టుకలో కానీ, ధనము లో కానీ, సమానంగా ఉన్న వాల మధ్యనే వివాహాలు జరుగుతుంటాయి. ధనము,ఐశ్వర్యము, కులములలో హెచ్చుతగ్గులు ఉంటే ఆ వివాహాలు జరుగవు. ఒకవేళ జలగినా కలకాలం నిలబడవు. ෂ సంగతి తెలిసి కూడా ఏ మాత్రం దూర దృష్టి లేకుండా నా బోటి వాడిని వలంచావు.

అయినా నా సంగతి నీకు పూల్తగా తెలిసే నన్ను వరించావా! నేను బాల్యంలో గోపికలతో విహరించాను తెలుసా? నాకు యోగులు, సన్యాసులు అంటేనే ఇష్టం. అటు వంటి నన్ను ఎలా వరించావో అర్ధం కావడం లేదు. రుక్తిణీ! ఇష్టటికీ మించి పోయింది లేదు. ఇఫ్ఫుడైనా నీకు తగిన వాడిని, చక్రవర్తిని, ధనము, సంపదలు కలవాడిని చూచి వివాహం చేసుకో! నీ జీవితం సుఖమయం చేసుకో! ఇంతమంది సవతుల మధ్య ఏం సుఖపడతావు!

పైగా నీ అన్న రుక్తిడి నన్ను నిరంతరము ద్వేషిస్తూనే ఉంటాడు. నీకు నా వలన పుట్టింటి సుఖం దూరం అయింది. పైగా మహా బలవంతులు అయిన జరాసంధ, సాళ్య, సిశుపాల, దంతవక్త్రులు నాకు శత్రువులు. వాల వల్ల నాకు ప్రమాదం ఎల్లప్ముడూ పాంచి ఉంటుంది. కేవలం ఆ దుష్టుల నుండి కాపాడడానికే నిన్ను తీసుకొని వచ్చాను కానీ, నీ మీద ప్రేమ ఉండి కాదు.

రుక్షిణీ! నేను నీ కు ఒక విషయం స్వష్టం చేయదరిచాను. నాకు ఈ సంసారము, దేహము, ఇల్లు, మొదలగు విషయములు అంటే ఆసక్తి అసలు లేదు. భార్త, పిల్లలు ధనము, ఐశ్వర్తము మొదలగు వాటి మీద ఏ మాత్రం కోలకలేదు. నేను ఎల్లఫ్ఫడూ నా ఆత్తను పరమాత్తతో అనుసందానం చేసి ఆత్తానందం పాందుతుంటాను. నేను ఏ కర్తను ఆసక్తితో చేయను. నేను ఆ కర్త

చేయాలి కాబట్టి చేస్తుంటాను. ఫలితాన్ని ఆసించి ఏ కర్ష, చెయ్యను. అటువంటి నిష్క్రియాపరుడిని నన్ను కట్టుకుని ఏం సుఖపడుతున్నావు. ఆలోచించు." అని అన్నాడు కృష్ణుడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! రుక్షిణికి ఇటీవల కొంచెం గర్యం పెలిగింబి. తాను అందలి భార్యలకాన్న గొప్పదానిననీ, పట్టపురాణిని అనీ, అందలిలోకీ అందగత్తెననీ గర్వంగా ఉండేబి. ఆ గర్వాన్ని పాగొట్టడానికే కృష్నుడు ఆ విధంగా మాట్లాడాడు. అనవలసినవి అన్నీ అనేసి, రుక్తిణి ఏం అంటుందా అని ఎదురుచూస్తున్నాడు కృష్ణుడు.

కృష్ణుడు శరములు సంధించినట్టు ఒక్కొక్క మాట అంటుంటే రుక్తిణి ఏడుపు ఆగలేదు. వెక్కివెక్కి ఏడుస్తూ ఉంది. ఎక్కడ కృష్ణుడు తనను వదిలేస్తాడేమో అని మనసంతా చింతతో నిండి పోయింది. తన బొటనవేలితో నేల మీద రాస్తూ ఉంది. ఆమె కన్నీళ్లు గుండెలమీదికి ధారాపాతంగా కారుతున్నాయి. నోటి నుండి మాట పెగలడం లేదు. గొంతు బొంగురుపోయింది. చేతిలో నుండి వింజామర జాలపోయింది. దేహంలో ప్రాణం ఉందా పోయిందా అన్నట్టు అలాగే రాయిలాగా నిలబడిపోయింది. ఇంక ఏమాత్రం నిలబడలేక, కుష్పకూలిపోయింది.

అఫ్ఫడు కృష్ణుడికి రుక్తిణి మీద దయ కలిగింది. తన ఆసనము మీది నుండి దిగాడు. రుక్తిణి వద్దకు వచ్చాడు. ఆమె బుజాలు పట్టుకొని లేవదీసాడు. ఆమె జుట్టును ముడివేసాడు. కన్నీళ్లు లాలనగా తుడిచాడు. రుక్తిణిని గట్టిగా కౌగలించుకున్నాడు. రుక్తిణిని ఓదార్చాడు. రుక్తిణి ముంగురులు సవలస్తూ ఇలా అన్నాడు. "దేవీ! నా మీద కోపమా! నీకు నా మీద ఎంత ప్రేమ ఉందో తెలుసుకోడానికి అలా అన్నాను కానీ, నీ మీద నాకు నిజంగా ప్రేమలేక కాదు. చూడు. నీమీద ప్రేమ లేకపోతే, నీవు రాసిన లేఖను చూచీచూడగానే అమాంతం ద్వారకనుండి విదర్శకు పరుగెత్తుకొని వస్తానా చెప్పు. నిజం చెప్పనా!

దేవీ! నీవు కోపంలో ఎంతో బావుంటావు. ప్రణయ కోపంతో అందంగా అటెరే పెదాలు, నీకు కోపం వస్తే నీ కళ్లలో కనపడే ఎరుపు జీర, ధనుస్సులాంటి నీ కనుబొమలు పైకి కింటికి ఆడడం, వీటన్నిటితో అలరారే తామర పూవు వంటి నీ ముఖము, వీటిని చూడడానికే నేను అలా అన్నాను. ప్రేమించే భార్యతో సరసాలు ఆడటం, ప్రియురాలికి కోపం తెప్పించడం, ఆ కోపంలో అందమైన ఆమె ముఖాన్ని చూడటం, ప్రియులకు సర్వసాధారణం కదా! ఎఫ్మడూ ప్రియంగా మాట్లుడుకుంటే నవ్వుకుంటే ఏం బాగుంటుంటి చెప్పు. కాసేపు సరదాగా ప్రణయ కలహములతో గడిపితేను సంసారములో అందం ఆనందం." అని రుక్తిణిని ఓదార్వాడు కృష్ణుడు.

కృష్ణుడు ఎన్ని మాటలు మాట్లాడినా రుక్తిణిలో ఉన్న భయం పోలేదు. కృష్ణుడిని అలాగే కౌగరించుకొని వదలలేదు. కృష్ణుడు తన భార్వ రుక్తిణి వీపు నిమురుతూ ఉంటే, రుక్తిణి తల పైకెత్తి కృష్ణుడి ముఖంలోకి చూస్తూ ఇలా అంది.

"నాధా! మూడు గుణములు నీలో ఉన్నాయి. అవి తమ సౌందర్యముతో ప్రకాశిస్తున్నాయి. నీ మహిమలు అద్భుతములు. అటువంటి నీవు నాకు తగినవాడవు కావు అని అన్నావు.

నీవు చెప్పినబి నిజమే. నీవు నాకు తగినవాడవు కావు. ఎందుకంటే, నీవు మూడు లోకములకు అభిపతివి. బ్రహ్హను, శివుని శాసించేవాడివి. సకల ఐశ్వర్యములను అభినేతవు. అటు వంటి నీవు ఎక్కడ! రజోగుణము, తమోగుణములతో కూడిన దానను, ధనం కోసం పనిచేసే నా దాసదాసీల చేత కాళ్లు మొక్కించుకొనే దానను నేనెక్కడ!

నీవు జరాసంధుడు మొదలగు రాజులకు భయపడి సముద్రమధ్యలో నగరమును నిల్హించుకొని ఉన్నావు అనడం కూడా యదార్థమే! దుష్టులైన రాజులకు భయపడి నీ భక్తులయొక్క హృదయ సముద్రములలో పరమాత్త స్వరూపుడుగా శయనించి ఉన్నావు.

రాజులందరూ నీ మీద వైరంతో ఉన్నారు అని అన్నావు. ఇబి కూడా నిజమే. కోపము,లోభము,మోహము,కామము,మదము మాత్యర్యము అనే దుష్టులైన రాజులు నీ మీద వైరంతో ఉన్నారు. మహాబలవంతులై నిత్యము మానవులను హింసిస్తున్న అలిషడ్యర్గములు నీకు శత్రువులు కావడంలో ఆశ్చర్యం ఏముంది.

నీవు మరొకటి కూడా అన్నావు. నీకు రాజ్యము లేదు. రాజ సింహానము లేదు అని అన్నావు. అదీ నిజమే. నీవే కాదు, నిన్ను సేవించే భక్తులు కూడా ఈ రాజ్యములు, రాజ సింహాసనములు, రాజభోగములు, స్వర్గలోక సుఖములను కూడా అన్నిటినీ తృణప్రాయంగా త్వజిస్తారు. నీ పాదసేవకోసం పాకులాడుతుంటారు. అట్టి నీవు రాజసింహాసనం విడి-చిపెట్టడంలో విశేషం ఏముంది.

నాధా! నీకు ప్రాపంచిక విషయములు ఇష్టము లేవనియు నిగూఢములైన విషయములందే ఆసక్తి కలిగి ఉంటావని అన్నావు. అటీ నిజమే. నిరంతరము నీ పాదములనే సేవిస్తూ, నీ మీద అచంచలమైన భక్తి కలిగి ఉండే వాలకి కూడా నీ గులంచి ఏమీ తెలియదు. ఇంక నాబోటి సామాన్య మానవుల సంగతి చెప్పనక్కరలేదు. సువ్వే కాదు, నిన్ను సేవించే భక్తులు కూడా నీ వలెనే ఎవ్వలకీ అర్ధం కారు. ఈ సకల జగత్తులను శాసించే నీవు కూడా ఎవలకీ అర్థంకావు అనడంలో అతిశయోక్తి లేదు.

తమరు మరో మాట కూడా అన్నారు. "నేను ఎవలనుండీ ఏమీ కోరను." అని కూడా అన్నావు. అటి నిజమే. అందల చేతా పూజలు అందుకుంటున్న బ్రహ్హ, మహేశ్వరుడు కూడా నిన్నే పూజిస్తూ ఉంటారు. నీవు తష్వ ఏ ఇతర పదార్థము ఈ సృష్టిలో లేదు. అటువంటి నీవు ఇతరుల నుండి ఏదైనా కోరడానికి అవకాశం ఏముంటుంబి? నీకు ఏదైనా లేకపోతే కదా ఇతరుల నుండి కోరడానికి!

తమరు ఇంకొక మాట కూడా అన్నారు. "ధనికులు నన్ను పూజించరు" అని అన్నారు. అదీ యదార్థమే. ధనము, సంపదలు ఉన్న వారు గర్యంతో గుడ్డివారైపోతారు. వాలకి ప్రాపంచిక విషయములు తప్ప నీ గులించి పట్టదు. అటువంటి వారు నిన్ను ఎలా పూజిస్తారు. నాధా! సమస్తపురుషార్థములు నీలోనే ఉన్నాయి. సకలఫలములను ఇచ్చేవాడివి నువ్వే! నీ గులంచి తెలుసుకోడానికి పండితులు నానాపాట్లు పడుతుంటారు. ఆ కారణం చేత నీవు నీ భక్తులకు మాత్రమే సంబంధం ఉంటుంది. కేవలం ప్రాపంచిక సుఖములలో మునిగితేలుతూ, విషయవాంఛలతో తృప్తిపడేవాలకి నీతో ఎలాంటి సంబంధం ఉండదు. ఈ ప్రాపంచిక విషయములను విడిచిపెట్టినవారు మాత్రమే నిన్ను తెలుసుకోగలరు.

నీవు సకల జగత్తులోనూ అంతర్యామిగా వెలుగుతున్నావు. నీ భక్తులకు నిన్ను నీవు అల్దించుకుంటావు. ఈ విషయం నాకు తెలుసు. అందుకనే నేను బ్రహ్తా, శివుడు మొదలగు దేవతలను వదిలిపెట్టి నిన్నే నా హృదయ పీఠంలో నిలుపుకున్నాను.

నీవు పురుషులలో సింహము వంటి వాడివి. సింహము ఇతర జంతువులను జయించినట్టు నీవు కూడా ఇతర రాజులను జయించి, నన్ను తీసుకొని వచ్చావు. అటువంటి నీవు తుచ్ఛులైన రాజులకు భయపడి సముద్రములో దాక్కున్నావు అని అనడం కూడా సమ్మతమే. ఎందుకంటే ఇదంతా నువ్వు నా కోసము, నా ప్రేమకోసరం, నన్ను పెళ్లచేసుకోవడం కోసమే కదా చేసావు!

తమరు ఇంకొక మాట కూడా అన్నారు. నాకు సన్యాసము, సన్యాసులు అంటే ఇష్టము సంసారము అంటే విరక్తి అని అన్నారు. పూర్వము అంగరాజు, యయాతి, పృథుడు, భరతుడు, గయుడు మొదలగు చక్రవర్తులు, నీ పాదములను సేవించి వానప్రస్థమునకు వెళ్లారు కదా! వారు నీ మార్గమును అనుసలంచి వెళ్లన వారే! మల వారు దానికి పేమీ చింతించలేదు కదా! అన్నిగుణములు నీలో ఇముడ్చుకున్న నీ పాదకమలములు ఆత్మజ్ఞానమును పాంటన వాలకి ఆశ్రయములు. లక్ష్మీదేవి కూడా నీ పాదములను ఆశ్రయించి ఉంటుంది. సకల జనులకు మోక్షమును ప్రసాబించేవి నీ పాదపద్మములు. ఇంక మానవలోకములో ఉన్న నా బోటి స్త్రీలకు నీ పాదపద్మముల ఆశ్రయం దొలకితో, వారు వేరే పురుషులగులంచి ఎందుకు ఆలోచిస్తారు. పరపురుషులను ఎందుకు ఆశ్రయుస్తారు.

కాబట్టి ఓ నాధా! జగద్రక్షకా! సర్వాంతర్యామీ! అన్ని కోలకలు తీర్రేవాడా! నాకు నీవే శరణ్యము. నిన్ను సేవించిన వాల సంసార బంధనములు ఛేదించి వాలని నీ వద్దకు చేర్చుకుంటావు. అందుచేత ఈ జన్హలోనే కాదు రాబోవు జన్హలలో కూడా నాకు నీ పాదకమలముల సేవను అనుగ్రహించమని కోరుకుంటున్నాను.

ఓ దేవదేవా! బ్రహ్హ మొదలగు దేవతా గణములు కీల్తంచే నీ లేలలు ఏ స్త్రీ వినకుండా, సాంసాలక విషయములలో మునిగితేలుతూ ఉంటుందో, వాళ్లు మానవులు కారు. మానవ రూపములలో ఉన్న జంతువులు. జంతువులకు ఆహార, నిద్ర, మైధునములు తప్ప నీ పాదముల మీద ఆసక్తి ఉండదు కదా! ఇది వరకు నువ్వు చెప్పావే ఆ దుర్మార్గులు అయిన రాజులు వాళ్లకు భర్తలుగా లభిస్తారు. అటువంటి స్త్రీలు దుర్మార్గులు అయిన రాజులతో సంసారంలో పడి మునిగి తేలుతుంటారు. జనన మరణ చక్రంలో గిరా గిరా తిరుగుతుంటారు. ఓ దేవదేవా! నీ పాదపద్షములను సేవించని స్త్రీలు కేవలము చర్తము, రక్తము, మాంసము, ఎముకలతో కూడిన శలీరములను కలిగి జీవస్తూ కూడా శవముల మాబిల బతుకుతున్న మగవాలని భర్తలుగా పాందుతారు. అటువంటి జీవచ్ఛవములకు సేవలు చేస్తుంటారు కానీ నీ గులంచి తలచుకోరు. కాని ఒక సామాన్య స్త్రీని అయిన నాకు పరమపురుషుడవైన నీవు భర్తగా లభించావు. నాకు నీ పాదముల మీద నిరంతర భక్తి ఆసక్తి కలిగి ఉండేటట్టు అనుగ్రహించు.

ఓ దేవా! నీవు శుద్ధసత్యగుణ సంపస్నుడవు. కాని నాకు సంతానమును అనుగ్రహించే ఉద్దేశములో రజోగుణమును దాల్చి నన్ను కలిసినపుడు అదే నాకు పరమానందాన్ని కలిగిస్తుంది. ఆ ఆనందాన్ని నాకు అనుగ్రహించు.

నాధా! "నీకు తగిన వాడిని చూచి వలంచు" అని అన్నావు. అబి నిజమే కదా! నేను నా పెళ్లి కాకముందు నాకు తగినవాడిని ఎన్నుకొని వలంచాను. వలంచిన వాడిని లేఖరాసి పిలిపించుకున్నాను. వివాహం చేసుకున్నాను. నీవు చెప్పినట్టు నాకు తగినవాడినే వివాహం చేసుకున్నాను కదా! అయినా నా ప్రవర్తన బాగా లేకపోతే నీవు నా కోసం రావు. నన్ను పెళ్లి చేసుకోవు. కాబట్టి నేను ఇంక పరపురుషుని మనసులో కూడా తలంచుకొనే ప్రసక్తి లేదు." అని చెప్పి కృష్ణుడి గుండెల మీద తలవాల్పి మౌనం వహించింది.

రుక్తిణి పలికిన పలుకులు విన్న కృష్ణుడు చిరునవ్వు నవ్వుతూ ఇలా అన్నాడు.

"సాళ్యీ! నేను చెప్పిన ప్రతి మాటకు సానుకూలమైన అర్థము చెప్పావు. నీ నోటి వెంట ఇటువంటి మాటలు వినడానికే నీతో ఆ విధంగా మాట్లాడాను. నా మాటలకు నీ వ్యాఖ్యానము అక్షరసత్యము. కళ్యాణీ! నీకు నా అనుగ్రహము ఆశీస్సులు ఎల్లప్పుడూ ఉంటాయి. నీవు నాకు సహధర్తచాలణివే కాదు. నాకు అనన్యభక్తురాలివి. నిన్ను నేను నా పరుషము లైన మాటలతో నీ మనస్సును చలింపచేయడానికి ప్రయత్నించాను. కానీ నీవు ఏ మాత్రముచలించకుండా, నా మాటలు నాకే అప్పచెప్పావు. నీకు నా మీద ఉన్న ప్రేమ, పాతివ్రత్యము, పతిభక్తి పెల్లడిచేసావు.

ప్రాపంచిక విషయములతోనూ. విషయ వాంఛలతోనూ, ఏవేవో కోలకలతోనూ నన్ను పూజించేవాళ్లు, నా గులంచి తపస్సు చేసేవాళ్లు, వారందరూ నా మాయకు లోబడి ఉంటారు కానీ నా అనుగ్రహాన్ని పాందలేరు. కొంత మంది నా గులంచి తపస్సు చేస్తారు. నన్ను భక్తితో పూజిస్తారు. కాని వాల కోలకలు మాత్రము ప్రాపంచిక విషయముల మీద, విషయ వాంఛల మీదనే ఉంటాయి. అటువంటి వారు మందభాగ్కులు. వాలకి నా అనుగ్రహము లభించదు.

నా ప్రాణేశ్వలీ! నీకు నా మీద ఉన్నది నిష్కామ ప్రేమ. నీవు నన్ను ఏ కోలకలు లేకుండా సేవిస్తున్నావు. కాని ఎల్లఫ్మడు కామకోలకలతో సతమతమయ్మే వారు, ఇంబ్రియసుఖములకు దాసులు అయిన వాళ్లు, ఎదుటి వాలని మోసం చేయడానికి ఎల్లఫ్మడూ ప్రయత్నించేవారు, ఇటువంటి స్త్రీలకు నా మీద నిష్కామ ప్రేమ ఎన్నటికీ కలుగదు.

దేవీ! నిన్ను వివాహం చేసుకోడానికి ఎంతో మంది రాజులు, చక్రవర్తులు, ధనవంతులు వచ్చారు. వాల సందలినీ కాదని, నన్ను వలంచి, నాకే లేఖరాసి, నన్ను నీ వద్దకు రష్టించుకున్నావు. నీ వంటి ప్రణయమూల్త, ధర్తపత్ని మూడులోకములలో లేదు. నేను నీ అన్నగారైన రుక్తిని అవమానించాను. నీకు తీవ్రమైన దు:ఖమును కలిగించాను. ఆ దు:ఖమును నా మీద ఉన్న ప్రేమతో సహించావు. నీకు ఉన్న మంచి గుణములు, సహనశీలత నాకు నీ మీద ఉన్న ప్రేమను ఇనుమడింపజేసాయి.

దేవీ! నీవు నా వద్దకు ఒక బ్రాహ్హణుని దూతగా పంపావు. కాని ఆ బ్రాహ్హణుడు కానీ, నేను కానీ ఎంతకూ రాలేదు. వివాహ సమయం సమీపిస్తూ ఉంది. అట్టి సమయంలో నీవు పడ్డ మనోవేదన, ఈ లోకం అంతా శూన్యంగా భావించి నీవు అనుభవించిన చిత్తక్షోళ్ల, తుదకు నీవు దేహత్యాగమునకు కూడా సిద్ధపడటం, ఇవన్నీ నాకు తెలియనివి కావు. కాని నేను నిన్ను పెళ్లచేసుకొని నా ప్రేమను పంచి ఇవ్వడం తప్ప ఇంకేమీ ఇవ్వలేకపోయాను. నీ ఋణం ఎలా తీర్చుకోవాలో తెలియడం లేదు. అటువంటి శక్తి సామర్థ్యాలు నాకు లేవు." అని కృష్ణుడు రుక్తిణితో ప్రేమగా ఆర్ధంగా మాట్లాడాడు.

రుక్తిణి శోకమంతా దూబిపింజ లాగా ఎగిలిపోయింది. కృష్ణునితో ఆనందంగా విహలించింది. కృష్ణుడు రుక్తిణితోనే కాదు ఇతర భార్యల వద్ద ఉన్నప్పుడూ ఇటువంటి చతురమైన మాట్లాడి వాలకి కోపం తాపం కలిగించి మరలా అనునయిస్తున్నాడు." అని శు కయోగీంద్రుడు పలీక్షిత్ మహారాజుతో రుక్షిణీ కృష్ణుల సంవాదమును వివరించాడు.

<del>ి</del> బ్రీమద్మాగవతము

దశమస్కంధము అరువబియవ అధ్యాయము సంపూర్ణము. దశమస్కంధము రెండవ భాగము సంపూర్ణము. ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

## శ్రీమద్యాగవతము దశమస్కంధము అరవై ఒకటవ అధ్యాయము.

"ఓ పరీక్షిత్ మహారాణ! శ్రీకృష్ణుడు తన పదహారువేల ఎనిమిబిమంబి భార్యల యందు ఒకొక్కలికి పబి మంబి సంతానాన్ని ప్రసాబించాడు. వారంతా కృష్ణునితో సమానమైన బలపరాక్రమములు కలిగిఉన్నారు. శ్రీకృష్ణుడు ఎఫ్ఫుడూ ఎవలి గృహములోనూ ఉండే వాడు కాదు. కాని కృష్ణుడు భార్యలందలికీ కృష్ణుడు ఎల్లఫ్ఫుడూ తన వద్దనే తన గృహములోనే ఉన్నాడు అనే భ్రమకలిగించాడు. కృష్ణుని భార్యలు అందరూ కృష్ణుడికి తన మీదనే ఎక్కువ ప్రేమ అందుకనే ఎల్లఫ్ఫుడూ నా వద్దనే ఉన్నాడు అని అనుకుంటూ ఉండేవారు.

కృష్ణుగి భార్యలందరూ కృష్ణుగి మనోహరమైన ముఖ కమలమును, బీర్హబాహువులను, విశాలమైన వక్షస్థలమును, తామర రేకుల వంటి కళ్లను, ప్రేమతో గిండిన చూపులను, ఆయన మాట్లాడే చతురమైన సంభాషణములను, చూచి మోహంలో పడిపోతుంటారు. కానీ ఎవరు కూడా కృష్ణుగి మనసు తెలుసుకోలేకపోయారు. కృష్ణుగి చిత్తమును వశం చేసుకోవడాగికి ఎవలి తరమూ కాలేదు.

డ్రీకృష్ణుని భార్తలు అందరూ తమ చిరునవ్వుతోనూ, హావభావములతోనూ, మస్త్రధబాణముల వంటి తమ చూపులతోనూ, కామశాస్త్రములో చెప్పబడిన వివిధలీతుల రతిభంగిమలతోనూ, ఇంకా ఇతర ఉపాయములతోనూ డ్రీకృష్ణుని శలీరమును వశం చేసుకో గలిగారే కానీ, ఆయన మనసును ఏ మాతము గెలువలేక పోయారు. వారంతా శ్రీకృష్ణునికి భార్యలు అయి ఉండి కూడా, ఆయన సన్నిధానములో ఎల్లప్పడు ఉండికూడా, శ్రీకృష్ణునికి సకల పలచర్యలు స్వయంగా చేస్తూ ఉండి కూడా, కృష్ణుని గులంచి, ఆయన తత్వముగులంచి ఏ మాత్రమూ తెలుసుకోలేకపోయారు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాణా! శ్రీకృష్ణుని సంతానము గులంచి చెబుతాను విను. శ్రీకృష్ణునికి రుక్షిణి ద్వారా, ప్రద్యుమ్నుడు, చారుధేష్ణడు, సుధేష్ణడు, చారుదేహుడు, సుచారువు, చారు గుప్పుడు, భద్రచారువు, చారు చంద్రుడు, విచారువు, చారువు అనే పబ మంబ సంతానము కలిగారు.

శ్రీకృష్ణునికి సత్యభామ వలన భానువు, సుభానువు, స్వర్ణానువు, ప్రభానువు, భానుమానుడు, చంద్రభానుడు, బృహద్జానుడు, అతిభానుడు, శ్రీభానుడు, ప్రతిభానుడు అనే పబి మంది కుమారులు కలిగారు.

జాంబవతికి సాంబుడు, సుమిత్రుడు, పురుజిత్తు, శతజిత్తు, సహస్రజిత్తు, విజయుడు, చిత్రకేతువు, వసుమానుడు, ద్రవిడుడు, క్రతువు అనే పబిమంబి కుమారులు కలిగారు.

నాగ్నజితికి బీరుడు, చంద్రుడు, అశ్వసేసుడు, చిత్రగువు, వేగవానుడు, వృషుడు, ఆముడు, శంకువు, వసువు, కుంతి అనే పబి మంబి కుమారులు కలిగారు. కాఇంది అనే భార్యకు శ్రీకృష్ణుని వలన శ్రుతుడు, కవి, వృషుడు, వీరుడు, సుబాహువు, భద్రుడు, శాంతి, దర్శుడు, పూర్ణమానుడు, సామకుడు అనే పబి మంబి పుత్రులు కలిగారు.

మాద్రి అనే భార్యకు ప్రఘోషుడు, గాత్రవానుడు, సింహుడు, బలుడు, ప్రబలుడు, ఊర్డ్హగుడు, మహాశక్తి, సహుడు, ఓజుడు, అపరాజితుడు అనే పబి మంబి సంతానము కలిగారు.

మిత్రవిందకు వృకుడు, హర్నుడు, అనిలుడు, గృధ్రుడు, వర్ధనుడు, అన్నాదుడు, మహాంసుడు, పావనుడు, వహ్మి, క్షుభి అనే పబిమంబి కుమారులు కలిగారు.

శ్రీకృష్ణుని ఆఖల భార్య అయిన భద్రకు సంగ్రామజిత్తు, బృహత్లేనుడు, శూరుడు, ప్రహరణుడు, అలజిత్తు, జయుడు, సుభద్రుడు, వాముడు, ఆయుడు, సత్యకుడు అనే పేర్లుగల పబిమంది కుమారులు జన్షించారు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! రుక్తిణి అన్నగారు రుక్తి. ఆయన కుమార్తె పేరు రుక్తవతి. రుక్తవతిని కృష్ణునికి రుక్తిణికి కలిగిన కుమారుడు ప్రద్యుమ్నుడు వివాహం చేసుకున్నాడు. ప్రద్యుమ్నునికి, రుక్తవతికి ఒక కుమారుడు జన్మించాడు. ఆ కుమారుని పేరు అనిరుద్దుడు. కృష్ణుని పదహారువేల మంది భార్యలకు ఒక్కొక్కలికీ పదిమంది కుమారులు జన్మించారు. ఆ కుమారులకు కుమారులు జన్మించారు. ఆ ప్రకారంగా కృష్ణుని పుత్రులు, పౌత్రులు కోటాను కోట్లమంది కలిగారు." అని శుక మహల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు కృష్ణుని సంతానమును గులించి వివలించాడు.

ఇఫ్ఫడు పరీక్షిత్ మహారాజుకు ఒక అనుమానం వచ్చింది. "మహర్నీ! కృష్ణుడికీ, రుక్తికి విరోధం ఉంది కదా! కృష్ణుడు రుక్తిని అవమానించాడు కదా! రుక్తి, సమయం దొలకితో కృష్ణుడిని చంపుదామని ఎదురుచూస్తున్నాడు కదా! మల తన కుమార్తె రుక్తవతిని కృష్ణుని కుమారుడు ప్రద్యుమ్మనికి ఇచ్చి వివాహం ఎలా చేసాడు? ఒకలని ఒకరు ద్వేషించుకొనే కృష్ణుడు, రుక్తి, మధ్య ఇచ్చిపుచ్చుకోడాలు ఎలా జలగాయి. మీరు భూత, భవిష్యత్, పర్తమానములను తెలుసుకోగలిగిన యోగులు. ఈ ప్రపంచంలో జలగే అన్ని విషయములను చూడగలరు. ఈ విషయాన్ని కూడా నాకు వివరంగా తెలియచేయుండి." అని అడిగాడు.

శుకుడు ఇలా చెప్పసాగాడు. "ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! పరమశివుని చేతిలో భస్త్వం అయిన మస్త్షధుడే, శ్రీకృష్ణుడు, రుక్తిణికి కుమారుడుగా ప్రద్యుమ్ముని పేరుతో పుట్టాడు అని చెప్పాను కదా! రుక్తి తన కుమార్తె రుక్తవతికి స్వయంవరం ప్రకటించాడు. ఆ స్వయంవరానికి ప్రద్యుమ్ముడు కూడా వెళ్లాడు. రుక్తవతిని చూచాడు. మోహించాడు. స్వయంవరానికి వచ్చిన రాజులందలినీ ఎటిలంచి, జయించి, రుక్తవతిని తనకు ఇమ్తని రుక్తిని అడిగాడు.

రుక్తి, కోపం కృష్ణుని మీద కానీ, తన సోదల రుక్తి, జీ మీద కాదు. అందుకని రుక్తి, జీ కుమారుడు, తన మేనల్లుడు అయిన ప్రద్యుమ్నుడికి తన కుమార్తె రుక్తవతిని ఇచ్చి వివాహం జలిపించాడు. రుక్తి, జీకి ఒక కుమార్తె కూడా ఉంది. ఆమె పేరు చారుమతి. ఆ చారుమతిని కృతవర్త, కుమారుడు బలి వివాహం చేసుకున్నాడు.

ప్రద్యుమ్మునికి రుక్షవతి వలన ఒక కుమారుడు కలిగాడు. అతని పేరు అనిరుద్ధడు. తన చెల్లెలు రుక్షిణికి సంతోషాన్ని కలిగించడానికి రుక్షి తన మనుమరాలిని అనిరుద్ధనికి ఇచ్చి వివాహం చేసాడు. ఆ వివాహానికి శ్రీకృష్ణుడు, బలరాముడు, రుక్షిణి, సాంబుడు, ప్రద్యుమ్నుడు మొదలగు వారంతా భోజకటకమునకు వెళ్లారు. వివాహం వైభవంగా జలిగింబి. ఆ వివామానికి కఇంగరాజులు కూడా వచ్చారు.

కారిగ రాజులు మహాగల్విష్టులు. వచ్చిన వాళ్లు వివాహం చూచి భోజనం చేసి సత్కారాలు పాంచి వెళ్లకుండా, రుక్తిని బలరామునితో పాచికలాగ ఆడమని బలవంతపెట్టారు. బలరాముని ఎలాగైనా పాచికల ఆటలో ఓడించాలని పట్టుబట్టారు. విధిలేని పలిస్థితులలో రుక్తి, బలరాముడు పాచికల ఆట ఆడారు. పాచికల ఆటలో అంతగా నైపుణ్యము లేని బలరాముడు ఓడిపోయాడు. ఓడిపోయిన బలరాముని చూచి కొంగ రాజులు హేళన చేస్తూ పకపకా నవ్వారు. బలరామునికి తీవ్రంగా కోపం వచ్చింది. కాని తమాయించుకున్నాడు. ఈ సాల రుక్తి, లక్ష పణాలు పందెంగా పెట్టాడు. ఆ ఆటలో బలరాముడు గెలిచాడు. ఇన్ని ఆటలు ఓడిన వాడు ఈ ఆట ఎలా గెలుస్తాడు. అంతా మోసం అన్నాడు రుక్తి. బలరాముని కోపం తారస్థాయికి చేలంది. ఈ సాల బలరాముడు పదికోట్లు పణములను పందెంగా పెట్టాడు. మరలా బలరాముడే గెలిచాడు. కాని రుక్తి, ఒప్పుకోలేదు. నేను గెలిచాను. బలరాముడు మోసం చేస్తున్నాడు అని గట్టిగా అలిచాడు.

అఫ్ఫడు ఆకాశ వాణి "బలరాముడే ధర్త్తబద్ధంగా గెలిచాడు" అని పలికింది. రుక్తి ఆకాశ వాణి మాటలు లెక్కచెయ్యలేదు. రుక్తికి కఇంగరాజులు తోడయ్యారు. అందరూ కలిసి బలరాముని హేళన చేసి మాట్లాడసాగారు. "ఓ బలదేవా! మీరు ఆఫులను కాయడానికి మాత్రమే పనికివస్తారు. అడఫుల్లో నివసిస్తుంటారు. మీకు పాచికలాట ఎందుకు చెఫ్ఫ? అసలు మీకు పాచికలు ఎలా ఆడాలో తెలుసా! ఏమీ తెలియని వాడివి నాతో పాచికలాట ఎందుకు ఆడాఫు? కేవలం క్షత్రియులు మాత్రమే పాచికల ఆటలో నైపుణ్యం సాధించగలరు కానీ యాదవులు కాదు. ముఖ్యంగా మీ వంటి పశువులు కాచుకునే వాళ్లకు అసలు పాచికలాట చేతకాదు." అని రుక్తి ఉక్రోషంతో బలరాముని హేళన చేసి సవ్యాడు.

బలరాముడు కోపం ఆపుకోలేకపోయాడు. ఆత్తరక్షణకు ఉంచుకున్న గండ్రగొడ్డలితో రుక్తి, తలను ఒకే వేటుతో నలకాడు. ఇబి చూచి అప్పటి దాకా బలరాముని హేళన చేసి నవ్విన కశింగ రాజులు పాలపోయారు. కాని బలరాముడు వాలని వెంటబడి పట్టుకొని వాళ్ల పళ్లురాలగొట్టాడు. రుక్తికి సాయంగా వచ్చిన ఇతర రాజుల చేతులు కాళ్లు సలకాడు బలరాముడు. ఇదంతా చూస్తున్న కృష్ణుడు ఒక్కమాట కూడా మాట్లాడలేదు. అటు బలరాముని గానీ, ఇటు రుక్తిని గానీ సమర్ధించలేదు. ఎందుకంటే రుక్తితో కృష్ణునికి ఉన్న సంబంధ బాంధవ్యాలు చెడిపోతాయి కదా! అందుకని.

తరువాత కృష్ణుడు, బలరాముడు, అనిరుద్ధుడు, వాల వెంట వచ్చిన యాదవులు అందరూ సూతన వధువును తీసుకొని ద్వారకకు వెళ్లారు." అని శుకుడు పలీక్షిత్ మహారాజుకు రుక్షిని బలరాముడు ఎలా సంహలించింటే చెప్పాడు.

శ్రీమద్హాగవతము దశమస్కంధము అరువబి ఒకటవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము అరువబి రెండవ అధ్యాయము.

పలీక్షిత్ మహారాజుకు ఒక సందేహము కలిగింది. శుకమహల్నని ఇలా అడిగాడు. "శుకయోగీంద్రా! శ్రీకృష్ణని మనుమడు, ప్రద్యుమ్మని కుమారుడు అయిన అనిరుద్ధుడు బాణాసురుని కుమార్తె ఉషను కూడా వివాహం చేసుకున్నాడనీ, ఆ సందర్భంగా విష్ణవుకు, శివునికి భయంకర యుద్ధం జలిగిందనీ విన్నాను. ఆ విషయం కూడా నాకు చెప్పవలసింది." అని అడిగాడు.

శుకమహల్న ఈ విధంగా చెప్పాడు. "ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! బలిచక్రవల్తికి సూరుగురు కుమారులు. వాలలో పెద్ద వాడు బాణుడు. అసురత్వము కలిగి ఉన్నాడు కాబట్టి బాణాసురుడు అని కూడా పిలుస్తారు. ఈ బాణాసురుడు గొప్ప శివభక్తుడు. మంచి దాత. అందలిచేతా గౌరవింపబడేవాడు. బుబ్ధిశాలి. ఎల్లఫ్మడూ సత్యము పలికేవాడు. ఏ పని అయిన తల పెడితే దానిని సంపూర్ణంగా నెరవేర్చేవరకూ విశ్రమించడు. అటువంటి బాణుడు శోణీత పురమును పలిపాలిస్తున్నాడు.

బాణుడికి శివుని అనుగ్రహం ఉంది కాబట్టి ఇంద్రుడు మొదలగు లోక పాలకులు కూడా ఆయనతో స్నేహంగా ఉండేవారు. బాణాసురుడికి వేయి చేతులు. ఆ వేయిచేతులతో తాశాలు మోగిస్తూ, శివుడి ముందు తాండవ నృత్యం చేసేవాడు బాణుడు. బాణుడు ఎంతటి గొప్పవాడంటే, ఒక సాల బాణుని భక్తికి మెచ్చి శివుడు ఏం వరం కావాలో కోరుకో అన్నాడు. అప్పడు బాణుడు శివుని తన ద్వారపాలకునిగా ఉండమని కోరాడు.

అంతే కాదు ఇంకా ఇలా అన్నాడు. "ఓ పరమ శివా! నీవు మా బోటి వారు కోలన కోలకలు అన్నీ తీరుస్తావు అని అంటారు. నీవు కల్పవృక్షము. ఈ లోకానికి గురువు. సమస్త జగత్తుకు ఈశ్వరుడవు. అటువంటి నీకు నమస్కారము. నీవు నాకు వేయి చేతులు ప్రసాబించావు. ఈ మూడులోకములలో నువ్వు తష్ఠ నన్ను ఆ మాటలు విన్న శివుడికి కోపం వచ్చింది. "మూర్ఖుడా! తొందర పడకు. నాతో సమానమైన వాడు మరొకడు ఉన్నాడు. వాడితో నీకు యుద్ధం సంభవిస్తుంది. అప్పడు నీ ధ్వజముకూలి పోతుంది. నీ గర్వం నశిస్తుంది. నీవు ఓడి పోతావు." అని పలికాడు. నా ధ్వజం కూలి నపుడు కదా నేను ఓడి పోయేది. అదీ చూద్దాం అనుకుంటూ బాణుడు తన గృహమునకు వెళ్లపోయాడు.

బాణాసురుడికి ఒక కుమార్తె ఉంది. ఆమె పేరు ఉష. ఆమెకు ఒక సాలి ఒక అందమైన పురుషుడు కలలో కనిపించాడు. ఆ పురుషుడితో ఆమె ఆడింది పాడింది. స్వర్గలోకభోగములు అనుభవించింది. ఇంతలో ఉషకు మెలుకువ వచ్చింది. "హా ప్రియా ఎక్కడకు పోయావు, రా" అంటూ అరుస్తూ లేచి కూర్చుంది. అక్కడ ఎవరూ లేరు. ఉష అరుపులు విని చెలులు పరుగెత్తుకొని వచ్చారు. వాళ్లను చూచి సిగ్గు పడింది ఆమె. తరువాత తనకు కలలో కనపడ్డ పురుషుని గులించి తలచుకుంటూ మనోవేదనకు గులి అయింది.

బాణునికి ఒక మంత్రి ఉన్నాడు. అతని పేరు కుంభాండుడు. అయనకు ఒక కుమార్తె ఉంది. ఆమె పేరు చిత్రలేఖ. చిత్రలేఖ ఉషకు అంతరంగిక చెలి. ఉషకు కలిగిన మనోవేదన గులంచి అడిగింది చిత్రలేఖ. "సఖీ! నాకు తెలిసి నీవు ఎవ్వలినీ ప్రేమించలేదు. నీకు ఇంకా పెళ్ల కాలేదు. మలి నీవు ఎవలని గులంచి తలచుకుంటూ వేదన చెందుతున్నావు. నాతో చెప్పవా!" అని అడిగింది చిత్రలేఖ. అప్పుడు ఉష తన మనసులో మాట చెప్పింది.

"చెల్! నేను ఒక రోజు స్వష్నములో అందగాడు, నీలమేఘచ్ఛాయ కలవాడు, తామర రేకుల వంటి కళ్లు కలవాడు, పచ్చని పట్టుపీతాంబరములు ధరించినవాడు, ఆజానుబాహుడు, అందమైన ఆడపిల్లల మనసులు దొంగిలించేవాడు, ఏ ఆడపిల్ల అయిన వాడిని చూడగానే మనసు పారేసుకునేంత అందగాడు అయిన ఒక యువకుని చూచాను. అతనితో ఆడాను పాడాను, ఆయన అధరామృతమును ఆస్వాదించాను, ఆయనతో క్రీడించాను. ఇంతలో మెలుకువ వచ్చింది. ఎంత ప్రయత్నించినా ఆ యువకుడు మరలా కనపడలేదు. నాకు ఎలాగైనా అతనిని చూడాలని ఉంది." అని చెప్పింది ఉష.

ఆ మాటలకు చిత్రలేఖ నవ్వి "బీనికి ఇంత వేదన పడాలా సఖీ! నీకు అందల రాజకుమారుల చిత్రపటాలు చూపిస్తాను. వాలలో నీ ప్రియుడు ఎవరో గుల్తంచు. వాడు ఎక్కడ ఉన్నా సరే తీసుకొని వచ్చి నీ పక్కన నిలబెడతాను." అని పలికింది. తరువాత చిత్రలేఖనములో అత్యంత ప్రావీణ్యము కల చిత్రలేఖ తనకు తెలిసిన దేవ, దానవ, గంధర్య, మానవులను చిత్రీకలంచి ఉషకు చూపించింది. ఆ చిత్రములలో ప్రద్యుమ్నని కూడా చిత్రీకలంచింది.

"ప్రద్యుమ్ముడు అచ్చు తాను చూసిన యువకుడి పోలికలతో ఉన్నాడు కానీ వయసులో పెద్దవాడు కాబట్టి తనకు కలలో కనిపించిన యువకుడు ప్రద్యుమ్నుని కుమారుడు కాబోలు." అని తనలో తాను అనుకుంటి ఉష. తరువాత చిత్రలేఖ ప్రద్యుమ్నుని కుమారుడు అనిరుద్ధని చిత్రమును వేసింటి. ఉష మనసు ఆనందంతో పాంగి పోయింది. "ఇతడే ఈ యువకుడు" అని ఆనందంతో గెంతులు వేసింది.

చిత్రలేఖకు చిత్రలేఖనమే కాదు యోగవిద్వలో కూడా ప్రావీణ్యం ఉంది. అనిరుద్ధుడు శ్రీకృష్ణుని మనుమడు అని తెలుసుకొని, యోగ విద్వతో ఆకాశమార్గంలో ద్వారకకు వెళ్లంది. రాచమందిరంలో నిద్రిస్తున్న అనిరుద్ధని చూచింది. అనిరుద్ధడు నిద్రిస్తున్న మంచమును ఎత్తుకొని ఆకాశమార్గంలో శోణితపురమునకు తీసుకొని వచ్చింది. ఉప మందిరంలో దించింది.

ఆ రోజు నుండి ఉషకు అనిరుద్ధనితోనే లోకం అయింది. ఎవరూ లోపలకు రాకుండా చిత్రలేఖ కట్టడి చేసింది. అంత:ఫురము లోపల ఉషా అనిరుద్ధలు ఆనందంగా విహలించసాగారు. అనిరుద్ధడు ఏది కోలతే అది క్షణాల్లో సమకూర్చేది ఉష. వస్త్రములు, పుష్మమాలలు, గంధము,అగరు,సువాసనద్రవ్యములు, మంచి ఆసనములు, శయ్యలు, చక్కటిభోజనము, అన్నీ సమకూర్చేది.

ఉషాదేవి అనురాగములో మునిగితేలుతున్న అనిరుద్ధనకు రోజులు క్షణాల్లా గడుస్తున్నాయి. ఇటువంటి రహస్యములు ఎన్నాళ్లో దాగవు కదా! అంత:ఫురములో ఉన్న పలచాలకలు ఉషయొక్క దుస్తులు, హావభావములు చూచి ఆమె పరపురుషునితో సంభోగిస్తూ ఉందని గ్రహించారు. ఉష కన్యాత్యము హలింపబడినబి అని මතාమాත්పడి వెంటనే ఈ విషయాన్ని బాణుడికి చెప్పారు.

"రాజా! తమల కుమార్తె ఉష పరపురుషునితో సంభోగిస్తూ ఉందని మాకు అనుమానంగా ఉంది. మేము అంత:ఫురమునకు కట్టుబిట్టమైన కాపలా పెట్టాము. కానీ లోపల ఎవరున్నారో, అసలు ఆ పురుషుడు లోపలకు ఎలా వచ్చాడో తెలియడం లేదు." అని చెప్మారు.

ఆ వార్త విన్న బాణునికి విపలీతమైన కోపం వచ్చింది. వెంటనే ఉష ఉన్న అంత:ఫురమునకు వెళ్లాడు. అక్కడ అనిరుద్ధని చూచాడు. అందమైన ఆ యువకుని చూచి ఆశ్చర్యవేయాడు బాణుడు. భువన మోహానాకారుడు, నీలమేఘచ్ఛాయు కలవాడు, పీతాంబరధాల, తామరరేకుల వంటి కన్నులు కలవాడు, ఆజానుబాహుడు, ముఖము మీద చిరునవ్వు చెరగని వాడు అయి అనిరుద్ధని, అతని ఎదురుగా కూర్చుని ఉన్న తన కుమార్తె ఉషను చూచాడు బాణుడు.

ఆ సమయంలో అనిరుద్ధడు ఉషతో పాచికలాట ఆడుతున్నాడు. సైనికులతో వచ్చిన బాణుని చూచి అనిరుద్ధడు లేచి నిలబడ్డాడు. పక్కనే ఉన్న పలఘ అనే ఆయుధమును తీసుకొని బాణుని మీబికి ఉలకాడు. అఫ్ఫడు బాణుని సైనికులు అనిరుద్ధని పైకి దూకారు. అనిరుద్ధడు తన చేతిలో ఉన్న పలఘతో ఆ సైనికులను సంహలంచాడు. చావగా మిగిలిన వారు పాలపోయారు.

ఇలా కాదని బాణుడు నాగాస్త్రమును ప్రయోగించి, అనిరుద్ధని నాగపాశములతో బంధించాడు. తన ఎదురుగా తన తండ్రి తన ప్రియుని నాగపాశములతో బంధించడం చూచి ఉష పెద్దగా ఏడవడంమొదలెట్టింబి. ఆమె కళ్ల వెంట కన్నీరు ధారాపాతంగా కారుతూ ఉంబి.

(యుగాలు మాలనా, తరాలు మాలనా, మనుషుల మనసులు మారవు. వాల ప్రేమకథలు అంతకంటే మారవు అనే దానికి ఇదే ఉదాహరణ. ఈ రోజుల్లో అమ్మాయిలు ప్రేమించిన వాలతో పాలిపోతున్నారు. ఉష తాను వలచిన ప్రియుని తన ఇంటికే రష్పించుకుంటి అంతే తేడా. మిగిలిన కథ మామూలే!)

శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము అరువబి రెండవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము అరువబి మూడవ అధ్వాయము.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! బాణాసురుని రాజధాని అయిన శోణిత పురంలో పలిస్థితి ఇలా ఉంటే ద్వారకలో అనిరుద్ధుడు కనిపించక పావడంతో అంత:పురంలో కలకలం మొదలయింది. వేటకు వెళ్లాడేమో లేక విహారయాత్రకు వెళ్లాడేమో అనుకుంటూ నాలుగు నెలలు గడిపారు. కాని ఎంతకూ అనిరుద్ధుడు రాలేదు. ఇంతలో నారదుడు వచ్చి అనిరుద్ధని బాణుడు బంభించాడు అన్న వార్త చల్లగా కృష్ణుని చెవిని వేసాడు. అనిరుద్ధుడు ఉష ఒకలని ఒకరు ప్రేమించుకోవడం, అబి బాణాసురునికి ఇష్టం లేకపోవడంతో వాలిద్దరూ రహస్యంగా కలుసుకోవడం మొదలగు విషయాలు అన్నీ ద్వారక అంతా పాకిపోయాయి.

అనిరుద్ధని విడిపించి తీసుకురావడానికి కృష్ణడు తన సైన్యంతో శోణిత పురానికి వెళ్లాడు. కృష్ణడి వెంట ప్రద్యుమ్మడు, సాత్యకి, గదుడు, సాంబుడు, సారణుడు, సందుడు, ఉపనందుడు, భద్రుడు మొదలగు వీరులు వెళ్లారు. కృష్ణడు తన వెంట వచ్చిన 12 అక్షౌహిణీల సైన్యంతో బాణాసురుని నగరాన్ని ముట్టడించాడు. యాదవ సైన్యము శోణితపురంలో ఉన్న ప్రాకారములను, ఉద్యానవనములను, భవనములను ధ్వంసం చేయసాగారు.

కృష్ణుడు తన సైన్యముతో నగరాన్ని ముట్టడించాడు అన్న వార్త విన్న బాణుడు, కృష్ణుని సైన్యంతో సమానంగా తన వద్ద ఉన్న 12 అక్షాహిణీల సైన్యమును తీసుకొని శోణితపురం నుండి బయటకు వచ్చాడు. తన భక్తుడు బాణుడు యుద్ధం చేయడం చూచి పరమ శివుడు, తన కుమారుడు కాల్తకేయునితోనూ, తన ప్రమథ గణములతోనూ బాణునికి సాయంగా వచ్చి కృష్ణునితో యుద్ధం చేస్తున్నాడు.

కృష్ణుడికి పరమ శివునికి, ప్రద్యుమ్నునికీ కాల్తికేయునికి పారుఘోరంగా సాగుతూ ఉంది. కుంభాండుడు, కూపకర్ణుడు అనే వాలితో బలరాముడు, బాణుని కుమారునితో సాంబుడు, బాణునితో సాత్యకి యుద్ధం చేస్తున్నారు. దేవుళ్లమధ్య జరుగుతున్న యుద్ధం చూడటానికి దేవతలు అంతా ఆకాశంలో తమ తమ విమానముల మీద వచ్చారు.

శ్రీకృష్ణుడు బివ్వమైన తన ధనుస్సు నుండి పదునైన బాణములతో శంకరుని అనుచరులైన ప్రమథ గణములను, భూతములను, శాకినీ ఢాకినులను, వినాయకులను, భేతాకురను, ప్రేతములను, మాతృకలను, పిశాచములను కూష్కెండములను, బ్రహ్మరాక్షసులను, చించి చెండాడుతున్నాడు. శంకరుడు కూడా శ్రీకృష్ణుని మీద తన పద్ద ఉన్న బివ్యాస్త్రములను ప్రయోగించాడు. ఆ అస్త్రములను అన్నింటినీ శ్రీకృష్ణుడు మధ్యలోనే ఛేటించాడు. శంకరుడు బ్రహ్మాస్త్రము వేస్తే, బ్రహ్మాస్త్రమును, వాయవ్యాస్త్రము వేసే, పర్వతాస్త్రమును, శంకరుడు పానుత్యామ్మమును, శంకరుడు పానుపత్యామ్మము వేస్తే దానికి ప్రతిగా నారాయణస్త్రమును, శంకరుడు ప్రయోగించాడు. శంకరుడు ప్రత్యమ్మమును, శంకరుడు ప్రయోగించాడు. శంకరుడు ప్రత్యము వేస్తే దానికి వ్రతిగా నారాయణస్త్రమును శ్రీకృష్ణుడు ప్రయోగించాడు. శంకరుడు ప్రత్యము వేస్తే దానికి వ్రతిగా నారాయణస్త్రమును శ్రీకృష్ణుడు ప్రయోగించాడు. శంకరుడు ప్రత్యము వేస్తే దానికి వ్యతిరేకాస్త్రములను ప్రయోగించి, శంకరుడు ప్రయోగించిన అస్ర్రములను నిర్మీర్యం చేస్తున్నాడు కృష్ణుడు.

ఇలా కాదని కృష్ణుడు తన వద్ద ఉన్న జృంభణాస్త్రమును ప్రయోగించి, శంకరునికి మోహం కలిగించాడు. శంకరునికి ఏం జరుగుతూ ఉందో తెలియడం లేదు. ఇదే సమయమని కృష్ణుడు రకరకాల ఆయుధములను ధలంచి బాణాసురుని సైన్యమును చిందర వందర చేసాడు. ప్రద్యుమ్నుడి ధాటికి తట్టుకోలేక కాల్తికేయుడు తన నెమలి వాహనము ఎక్కి పాలపోయాడు. బాణుని సేనాభిపతులైన కుంభాండుడు, కూపకర్ణుడు బలదేవుని ధాటికి తట్టుకోలేక తన సేనలు, తనకు సాయంగా వచ్చిన శంకరుని ప్రమథ గణములు ఓడిపోవడం చూచి బాణుడు కోపంతో రగిలిపోయాడు. సాత్యకిని వబిలిపెట్టి రథం మీద కృష్ణుని ఎదుర్కొన్నాడు. ఒకేసాల 500 విల్లులు పట్టుకొని యుద్ధం చేయసాగాడు. (బాణుడికి వేయి చేతులు). కృష్ణుడు ఆ 500 ధనుస్సులను విరగ్గొట్టాడు. బాణుడు ఎక్కిన రథాన్ని విరగ్గొట్టాడు. సారథిని చంపాడు. విజయ సూచకంగా పాంచజన్యం పూలించాడు.

బాణాసురుని తల్లి పేరు కోటర. తన కుమారుడు యుద్ధంలో ఓడి పోయాడు అని తెలుసుకున్న కోటరకు పిచ్చెక్కినట్టయింది. తన కుమారుని ఎలాగైనా రక్షించుకోవాలని, బట్టలన్నీ ఊడబీసుకొని వివస్త్రగా పెద్ద పెట్టున ఏడుస్తూ వచ్చి కృష్ణుని ముందు నిలబడింది. ఆమెను వివస్త్రగా చూడలేక కృష్ణుడు తల పక్కకు తిప్పుకున్నాడు. ఇదే సందని బాణుడు రథం వదిలి నగరంలోకి పాలిపోయాడు.

ఇబి ఇలా ఉండగా భూతగణములకు అభిపతి అయిన మూడు తలల రౌద్రజ్వరము(రుద్రుని తేజోరూపము) అనే భూతము కృష్ణుని ఎదుర్కొంబి. రౌద్రజ్వరము కృష్ణుని మీబికి రావడం చూచి, విష్ణజ్వరము(విష్ణ తేజస్సు) దానిని ఎదుర్కొంబి. ఆ రెండు ఒకదానితో ఒకరు ఎదుర్కొంటున్నాయి. విష్ణజ్వర ధాటికి రౌద్రజ్వర తట్టుకోలేక పోయింది. తుదకు కృష్ణుని శరణు వేడింది. రాద్ర జ్వరము కృష్ణుని ఇలా ప్రాల్థించింది. "ఓ దేవా! నీవు అనంత శక్తిమంతుడవు. బ్రహ్హ మొదలగు దేవతలకు అభిపతిని. సర్వాంతర్వామిని. శుద్ధసత్వగుణ సంపన్నుడవు. వేదస్వరూపుడవు. ఈ అనంత విశ్వమును సృష్టించి, పోషించి, లయం చేస్తున్నావు. అట్టినీకు నమస్కారము.

ఓ దేవా! కాలము, కర్తము, దైవము, స్వభావము, జీవుడు, సూక్ష్మశలీరము, స్థూలశలీరము, అహంకారము, పబి ఇంట్రియములు, మనస్సు, లింగదేహము ఇవన్నీ నీ మాయు వలననే సంభవిస్తున్నాయి. ఆ మాయకు నీవు అతీతుడవు. అట్టి నీకు నమస్కారము. నీవు మత్య్యావతారము మొదలగు అవతారములను దాల్వి లోకంలో ఉన్న సాధువులను రక్షించావు. దుర్మార్గులను, హింసచేసేవాలని శిక్షించావు. ఇప్పడు భూభారాన్ని నిర్మూలించడానికి ఈ కృష్ణావతారం ధలించావు. నీ తేజస్సును మేము భలించలేము. నీ విష్ణుతేజస్సును తట్టుకోలేక పోయాను. నీ పాదములను శరణు వేడుతున్నాను. నన్ను కాపాడు." అని ప్రాల్థించింది రౌద్ర తేజస్సు.

"ఓ మూడు శిరస్సుల రౌద్రతేజమా! నీకు అభయం ఇస్తున్నాను. విష్ణతేజము నిన్ను ఏమీ చేయదు." అని పలికాడు శ్రీకృష్ణడు. రౌద్రతేజము కృష్ణడికి నమస్కలంచి వెళ్లపోయింది. శివుడు కృష్ణని మోహంలో పడ్డాడు. శివతేజము విష్ణతేజం ముందు ఓడి పోయింది. బాణుడి సేనలు పాలపోయాయి. బాణుడు ఒంటలగా యుద్ధభూమిలో మిగిలాడు. అయినా ధైర్యం తెచ్చుకొని కృష్ణనితో తలపడ్డాడు. తన వేయి చేతులతో కృష్ణడి మీద అశ్ర్మప్రయోగం చేస్తున్నాడు. శ్రీకృష్ణడు తన

సుదర్శనము అనే చక్రాయుధమును ప్రయోగించి బాణుడి వేయి చేతులు నలకాడు. ఇంతలో మోహంలో నుండి తేరుకున్న శివుడు, బాణాసురుని చేతులు శ్రీకృష్ణుడు తన సుదర్శన చక్రంతో నరకడం చూచి వెంటనే కృష్ణని వద్దకు వచ్చాడు. కృష్ణని తో ఇలా అన్నాడు.

"దేవా! నీవు సాక్షాత్తు విష్ణస్వరూపుడవు. శుద్ధసత్వగుణ సంపన్నుడవు. ఆకాశమునే నాభిగా, అగ్నిని ముఖముగా, జలము నే రేతస్మగా, స్వర్గమునే తలగా, బిక్కులే చెవులుగా, భూమి పాదములుగా, చంద్రుడే మనసుగా, సూర్తుడే కన్నులుగా, సముద్రమే పాట్టగా, ఇందుడు మొదలగు లోకపాలకులు నీ భుజములుగా, ఓషధులు నీ వెంటుకలుగా, మేఘములే నీ తల మీద ఉన్న జుట్టుగా, బ్రహ్హాయే బుబ్ధిగా, ప్రజాపతియే జననేంబ్రియముగా, ధర్తమే హృదయముగా, ఈ పదునాలుగు భువనములను నీలో ఇముడ్చుకొని విరాట్ పురుష రూపంతో విరాజిల్లుతున్నావు. అటువంటి విశ్వాత్తకుడవైన నీవు ధర్తసంరక్షణార్థము భూలోకములో కృష్ణుడిగా అవతలంచావు. నీ ఆజ్లాను సారము నేను లయకారుడిగా నా పని నేను చేస్తున్నాను. నీకు నావాడు, పరాయి వాడు అనే భేదములేదు. నీవు స్వయంప్రకాశకుడవు. నీకు జ<u>న</u>్హలేదు. నీవు సర్వాంతర్యామివి అయినా నీ మాయచేత వివిధ రూపములతో ప్రకటితమవుతుంటావు.

నిరంతరము ప్రకాశించే సూర్యుడు, మేఘములు ఆవలస్తే సూర్యుడు మానవులకు కనిపించడు. అలాగే నీవు స్వయం ప్రకాశకుడవై జీవుల హృదయములలో ఆత్త్రగా వెలుగుతూ ఉన్నప్పటికినీ, ఆ జీవులను అహంకారము అనే మేఘములు కప్పడం వలన, వాలకి నీవు కనిపించవు. అత్యంత దుర్లభమైన మానవ జర్మనుపాందినప్పటికినీ, మానవులు ఇంద్రియలోలత్వమునకు వశులై, నీ పాదములను సేవించడం మలిచిపోతున్నారు. తమను తామే మోసం చేసుకుంటున్నారు. అది చాలా దురదృష్టము. ఏ మానవుడైతే ఈ ప్రాపంచిక విషయముల మీద, భార్యా, జిడ్డల మీద, సంపదల మీదా ఆసక్తుడై, నిన్నుసేవించడం మలిచిపోతాడో, అతడు అమృతమును విడిచిపెట్టి విషం తింటున్నాడు.

ఓ దేవా! నీవు సృష్టి,స్థితి,లయములను నిర్వల్తిస్తున్నావు. నీవు ఉంతమూల్తివి, నీకు ఎవల మీదా కోపము, ద్వేషము లేదు. అందరూ నీకు సమానమే. ఈ సకల జగత్తుకు నీవే అభినేతవు. నీ మీద భక్తి కలగడానికి మేమందరము నిన్ను ఆరాభిస్తున్నాము. నేను, బ్రహ్తా, దేవతలు, మునులు అందరమూ నిన్ను శరణువేడుతున్నాము.

ఇంక ప్రస్తుత విషయానికి వస్తే, ఈ బాణాసురుడు నాకు మిత్రుడు. అంతకు మించి నాకు భక్తుడు. వీడికి నేను అభయం ఇచ్చాను. అందుకని నీడి పక్షాన నిలిచి నీతో యుద్ధం చేయవలసి వచ్చింది. నీవు పూర్వము దైత్కుడైన ప్రహ్లాదుని మీద ఎటువంటి కరుణ చూపావో అటువంటి కరుణ ఈ బాణాసురుని మీద చూపించు. వీడిని అనుగ్రహించు." అని ప్రాల్థించాడు.

పరమశివుడు పలికిన పలుకులు విన్న కృష్ణుడు ఇలా అన్నాడు. "పరమశివా! నీ మాట నేను జవదాటను. నీవు కోలనట్టే చేస్తాను. అంతేకాకుండా ఈ బాణుడు, నా భక్తుడు అయిన బలి చక్రవల్తి కుమారుడు. "నీ వంశములో పుట్టిన వాలని ఎవలనీ నేను చంపను"

ఈ బాణాసురుడు తనకు వేయి చేతులు ఉన్నాయనీ, అపార సైన్యము ఉందనీ గల్మించి అందలమీబికీ కయ్యానికి కాలు దువ్పుతున్నాడు. అతని గర్వము అణచడానికే ఇతని చేతులు ఖండించాను ఇతని సైన్యమును సంహలంచాను. ఇప్పడు బాణుని గర్వము నసించింది. ఈ బాణుడు తనకు మిగిలిన నాలుగు చేతులతో నీ అనుచరగణములో ఒకడుగా, జనన మరణములు లేకుండా, శాశ్వతముగా నీ వద్దనే ఉండగలడు." అని అన్నాడు శ్రీకృష్ణుడు.

శ్రీకృష్ణుని వలన అభయమును పాంచిన బాణుడు, తన కుమార్తె ఉషను, అల్లుని అనిరుద్ధని, బివ్వమైన రథముమీద ఎక్కించి శ్రీకృష్ణుని వద్దకు పంపించాడు. శ్రీకృష్ణుడు శంకరుని వద్ద సెలవు తీసుకొని, అనిరుద్ధ ఉషలతో, బాణుడు వాలికి కానుకలుగా ఇచ్చిన బివ్వ వస్త్రములు, భూషణములతో, తన అన్న బలరాముడు, సాత్యకి మొదలగు వాలితో, తన సైన్వముతో ద్వారకకు చేరుకున్నాడు.

శ్రీకృష్ణుని విజయ వార్త ముందే తెలిసిన ద్వారకా నగరవాసులు ద్వారకను అత్యంత సుందరంగా అలంకలించారు. శ్రీకృష్ణునికి బలరామునికి, ఉషా అనిరుద్ధులకు ఘనంగా స్వాగత సత్కారాలు చేసారు. శ్రీకృష్ణుని బంధువులు, బ్రాహ్మణులు, మంగళ వాద్యములు మోగుతుండగా, కృష్ణునికి ఎదురు వెళ్ల, స్వాగత వచనాలు పలికారు. ఆ ప్రకారంగా శ్రీకృష్ణుడు సూతన వధూవరులతో ద్వారకా నగర ప్రవేశం చేసాడు." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు శ్రీకృష్ణ,పరమనివుల యుద్ధము, ఉషా అనిరుద్ధల వివాహము, మొదలగు విషయములను వివలం-చాడు.

## <del>ి</del> బ్రీమద్మాగవతము

దశమస్కంధము అరువబి మూడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము అరువబి నాలుగవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఒక రోజు సాంబుడు, ప్రద్యుమ్నుడు, చారుడు, భానుడు, గదుడు మొదలగు యాదవ కుమారులు విహారము కొరకు ఒక ఉద్యానవనమునకు వెళ్లారు. వారు ఆడుకుంటూ ఉండగా వాలకి దాహం వేసింది. నీటి కోసరం వెదుకుతూ వారు ఒక పాడుబడ్డ బావి దగ్గరకు వెళ్లారు. ఆ బావిలో వారు ఒక విచిత్రమైన ప్రాణిని చూచారు. ఆ ప్రాణిని ఊసర వెల్లి అని అనుకున్వారు. కాని అది ఊసరవెల్లికన్నా చాలా పెద్దదిగా ఉంది.

యాదవ కుమారులు అతి కష్టం మీద ఆ ప్రాణిని బయటకు తీయడానికి ప్రయత్నం చేసారు కానీ వాలి ప్రయత్నములు ఫరించలేదు. వారందరూ శ్రీకృష్ణని వద్దకు పోయి వారు చూచిన వింత ప్రాణి గులించి చెప్మారు. శ్రీకృష్ణడు వాలి వెంట ఆ బావి వద్దకు వచ్చాడు. ఆ ప్రాణిని అవలీలగా బయటకు తీసాడు. శ్రీకృష్ణుని చేతి స్టర్మ తగలగానే ఆ వింత ప్రాణి ఒక బివ్వమైన మనిషి రూపం దాల్చింబి. శ్రీకృష్ణునికి ఆ వింతప్రాణి వృత్తాంతము తెలిసినప్పటికినీ, అక్కడ ఉన్న యాదవ కుమారులకు కూడా తెలియవలెననే కోలకతో ఆ బివ్వపురుషునితో ఇలా అన్నాడు.

"మహాత్తా! మీరు ఎవరు? మీరు ఈ ఊసరవెల్లి రూపంతో ఈ బావిలో పడి ఉండటానికి కారణం ఏమి? పూర్వజన్హలో మీరు మహా తపస్సంపన్నులుగా ఉండి ఉంటారు. అయినా, మీకు ఈ నీచ జన్హ రావడానికి కారణం ఏమి?" అని అడిగాడు. కృష్ణుడు ఆ ప్రకారంగా అడుగగా, ఆ బివ్వపురుషుడు కృష్ణుడికి నమస్కలంచి ఈ విధంగా సమాధానం చెప్పాడు.

"దేవా! నేను ఇక్ష్మాకు వంశములో జగ్హించిన వాడను. నా పేరు నృగ మహారాజు. ఈ లోకంలో దానము చేయు ప్రముఖులను లెక్కించునపుడు, నా పేరు కూడా మీరు వినిఉంటారు. తమలకి తెలియని విషయము లేదు కడా! ఆకాశంలో ఎన్ని నక్షత్రాలు ఉన్నాయో అన్ని ఆఫులను, ముఖ్యంగా కపిల గోపులను, వాటి దూడలతో సహా, నేను బ్రాహ్మణులకు దానంగా ఇచ్చాను. అంతే కాకుండా, నేను గుణము, శీలము కల బ్రాహ్మణులకు బాగా అలంకలించిన బంగారు పాన్నులు వేసిన గోపులను, సారవంతమైన భూములను, బంగారు అభరణములను, కట్టించిన గృహములను, ఏనుగులను, గుర్రములను, దానంగా ఇచ్చాను. ఎంత మంచికో కన్యాదానం చేసాను. ధన దానము, తిలదానము, శయ్యాదానము, వస్త్రదానము, మొదలగు దానములను ఎన్నింటినో చేసాను. లెక్కకు మించిన యజ్ఞములను, యాగములను చేసాను. సత్రములు కట్టించాను. బావులు తక్వించాను.

కాని ఒక సాల ఒక పారపాటు జలగింది. నేను ఒక ఆవును ఒక బ్రాహ్హణుడికి దానంగా ఇచ్చాను. ఆ బ్రాహ్హణుడు ఆ ఆవును తీసుకుపోతుంటే అబి తప్పించుకొని పోయి, దానములు ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్న ఆవులలో చేలపోయింది. ఆ విషయం తెలియక నేను అదే ఆవును మరొక బ్రాహ్హణుడికి దానంగా ఇచ్చాను.

ఆ బ్రాహ్హణుడు, నేను పారపాటున రెండవ సాల దానంగా ఇచ్చిన ఆవును తోలుకొని వెళుతుంటే, అంతకు ముందు అదే ఆవును దానంగా తీసుకున్న బ్రాహ్హణుడు ఆ ఆవును గుర్తుపట్టి "మహారాజుగారు ఈ ఆవును నాకు దానంగా ఇచ్చారు, నీవు ఎందుకు తీసుకొని వెళుతున్నావు." అని అడిగాడు. "ఈ ఆవు నీబి కాదు. ఈ ఆవును మహారాజుగారు ఇప్పడే నాకు దానంగా ఇచ్చారు." అని అన్నాడు రెండవ బ్రాహ్హణుడు. ఆ ఆవును గులించి వాలి మధ్య వివాదం చెలరేగింబి.

వాల వివాదం ఎంతకూ తేలక నా వద్దకు వచ్చారు. వారు చెప్పిన మాటలను విన్న తరువాత నాకు అసలు విషయం అర్థం అయింది. నేను మొదటి బ్రాహ్హణునితో ఇలా అన్నాను. "అయ్యా! ఇది నేను తెలిసీ చేసిన తప్ప కాదు. పారపాటున మొదట నేను దానంగా ఇచ్చిన ఆవు దానం ఇవ్వవలసిన ఆవులతో కలిసిపోయింది. ఈ ఆవుకు బదులుగా నేను మీ ఇద్దలకీ చెల ఒక లక్ష ఆవులను దానంగా ఇస్తాను. దయచేసి నన్ను ఆడిన మాట తప్పి వాడిగా చేయకండి." అని ప్రాధేయపడ్డాను. ఆ మాటలకు మొదటి బ్రాహ్మణుడు "నాకు దానంగా ఇచ్చిన ఆవును మరొకలకి దానంగా ఇచ్చిన తరువాత, మరలా నేను దానిని తీసుకోను" అంటూ వెళ్లపోయాడు. రెండవ బ్రాహ్మణుడు "మీరు నాకు లక్ష ఆవులు దానంగా ఇచ్చినా, నాకు అక్కరలేదు." అని వెళ్లపోయాడు. నేను ఏమీ చెయ్యలేక ఊరుకున్నాను.

నాకు అవసాన దశ సమీపించింది. నన్ను యమలోకానికి తీసుకొని వెళ్లారు. అక్కడ యముడు నన్ను చూచి "నీవు ఎన్నో పుణ్యాలు చేసావు. ఒకే ఒక చిన్న పాపం చేసావు. ముందు పుణ్యఫలం అనుభవిస్తావా! లేక పాపఫలంఅనుభవిస్తావా!" అని అడిగాడు. నేను ఆలోచించాను. ఆ పాపఫలం పేదో ముందే అనుభవిస్తే, తరువాత పుణ్యఫలం అనుభవించవచ్చు అని అనుకున్నాను. అదే మాట యమధర్త్రరాజుకు చెప్మాను. ఆ మాటలకు యమధర్త్రరాజు "నీవు పతితుడవు కమ్ము." అని అన్నాడు. అప్పటి నుండి నేను ఈ ఊసరవెళ్ల రూపం ధలంచి ఈ పాడుబడ్డ బావిలో పడి ఉన్నాను.

ఓ దేవా! నేను బ్రహ్హజ్ఞునము పాంచిన వాడను, అనేక దాన ధర్మములు చేసిన వాడను కాబట్టి నాకు పూర్వజన్హ స్త్భతి పాలేదు. తమల దర్శనం కోసం నిలీక్షిస్తున్నాను. నా పూర్వజన్హసుకృతం వలన నేను యాదవ కుమారుల దృష్టిలో పడటం, ఆ విషయం మీకు తెలియడం, తమరు ఇక్కడకు రావడం, తమ దర్శనభాగ్యం నాకు లభించడం, తమల కరస్పర్శతో నాకు పాపవిమోచన కలిగడం అంతా ఆశ్చర్యంగా ఉంది.

దేవదేవా! జగన్నాధా! గోబిందా! పురుషోత్తమా! నారాయణా! హృషీకేశా! పుణ్యశ్లోకా! అచ్యుతా! అవ్యయా! సృష్టి స్థితి లయ కారకా! నిల్వికారా! అనంత శక్తిమంతా! శ్రీకృష్ణి! వాసుదేవా! నీకు నమస్కారము. నాకు అనుమతి ఇస్తే నేను పుణ్యలోకాలకు వెళ్లపోతాను. నేను ఎక్కడ ఉన్నా తమలి పాదసేవనము మాత్రము నా మనసులో నుండి తొలగిపోకుండా నన్ను అనుగ్రహించ మని ప్రార్థనే!" అని ప్రాల్థంచి శ్రీకృష్ణనికి ప్రదక్షిణం చేసి నమస్కలించి, స్వర్గము నుండి వచ్చిన బిమానము ఎక్కి వెళ్లపోయాడు నృగుడు.

న్యగరాజు వృత్తాంతమును ఉదాహరణగా చూపి, శ్రీకృష్ణుడు యాదవ కుమారులందలకీ ఈ విధంగా చెప్పాడు. "ఎవరు కూడా బ్రాహ్మణులకు చెంటిన ధనమును ఏ రూపంలో అపహలంచినా, దానికి తీవ్రమైన పాపఫలమును అనుభవించక తప్పదు. సామాన్య మానవులకే ఈవిధంగా ఉంటే రజోగుణ సంపన్నులు, అహంకారులు అయిన రాజుల సంగతి చెప్పేదేముంటి! హాలాహలము వంటి విషమునకు విరుగుడు ఉంది. కాని బ్రాహ్మణుల సాత్తు అపహలంచడం వంటి పాపమునకు ప్రాయశ్చిత్తము లేదు. ఎందు కంటే విషము తిన్నవాలనే చంపుతుంది. కానీ బ్రాహ్మణుల సాత్తు అపహలిస్తే, వాల వంశమును పూల్తిగా నాశనం చేస్తుంది.

ఇంకొక మాట. బ్రాహ్మణుల అనుమతి లేకుండా వాల సాత్తు అనుభవిస్తే, వాల మూడు తరముల వాలకి నష్టం చేస్తుంది. కాని బ్రాహ్మణుల సాత్తు వాల వద్దనుండి బలవంతంగా లాగుకొని అనుభవిస్తే, అటువంటి వారు అటు పబితరముల వారు, ఇటు పబితరముల వారు నాశనం అవుతారు. సాధారణంగా రాజ్యాభికారము, పరులను పాలించు అభికారము కలదని గర్వముతో అంధులైన రాజులు, బ్రాహ్త్షణుల వద్దనుండి వాల సాత్తును, భూములను లాగుకొని అనుభవిస్తే, వారు కోల కోల నరకద్వారములను తెలచినట్టే! అటువంటి వారు తాము అధోగతి పాలవుతున్నారు అని తెలుసుకోలేరు.

రాజుల చేత సర్వస్వము అపహలంపబడిన బ్రాహ్హణుల యొక్క కన్నీటి చుక్కలు ఎన్ని భూమి మీద పడతాయో, అన్ని సంవత్సరముల పాటు కుంభీపాకము అనే నరకంలో పడతారు. తాను బ్రాహ్హణులకు దానం చేసిన ధనమును తిలగి తీసుకున్నా, ఇతరులు బ్రాహ్హణులకు దానంగా ఇచ్చిన ధనమును ఎవరు తీసుకున్నా, వారు 60,000 సంవత్సరములు మలములో నివసించే క్రిమిగా పడి ఉంటాడు. బ్రాహ్మణుల ధనమును అపహలంచే వారు పాములుగా జన్మిస్తారు.

కాబట్టి మీరు ఎఫ్ఫడు కూడా బ్రాహ్త్షణులను అవమానించడం, వాల సాత్తును అపహలంచడం చేయకండి. బ్రాహ్త్షణులు పారపాటున తఫ్ఘచేసినా, వాలని దండించ కూడదు. బ్రాహ్త్షణులు మీమీద కోపించినా, మీరు వాలకి వినయంగా నమస్కలంచాలే గానీ, వాల మీద కోపపడకూడదు.

సర్వకాల సర్వావస్థలయందు, నేను బ్రాహ్త్షణులను పూజిస్తాను. మీరు కూడా బ్రాహ్త్షణుల విషయంలో చాలా జాగ్రత్తగా ఉండండి. మీరు ఎఫ్ఫడైనా బ్రాహ్త్షణులకు అపకారం చేస్తే వాలని నేను శిక్షిస్తాను. ఈ నృగమహారాజు తన తప్ప ఏమీ లేకపోయినా, తాను దానం చేసిన ఆవును తిలగి మరొకలకి దానం చేసినందుకు, ఎంతో తీవ్రమైన శిక్షను అనుభవించాడు. అదే విధంగా బ్రాహ్హణుల ధనమును అపహలంచిన వారు తీవ్రమైన శిక్షలను అనుభవిస్తారు. అధ:పతితులవుతారు." అని శ్రీకృష్ణడు బ్రాహ్హణుల ధనమును అపహలంచిన వాలకి కలుగబోవు పలణామాలను వివలంచి తన భవనమునకు వెళ్లపోయాడు." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుడకు నృగమహారాజు చలత్ర వివలంచాడు.

శ్రీమద్భాగవతము దశమస్కంధము అరువబి నాలుగవ అధ్కాయము సంపూర్ణము ఓం తత్నత్ ఓం తత్నత్ ఓం తత్నత్

> శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము అరువబి ఐదవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! బలరామునికి ఒక కోలక కలిగింది. ఎఫ్మడో చిన్నతనంలో ఆడిపాడి తమ బాల్యాన్ని ఆనందంగా గడిపిన గోకులము ఇఫ్పడు ఎలా ఉందో చూడవలెనని కోలక కలిగింది. కోలక కలగడమే తడవుగా వెంటనే రథము ఎక్కి నంద గోకులమునకు వెళ్లాడు.

బలరాముడు తమ ఊలకి వస్తున్నాడని తెలిసి గోకులములో ఉ న్న గోపకులు గోపకాంతలు అందరూ పరమానందభలతులయ్యారు. బలరాముడు రథం బిగి తమ తల్లి తండ్రులు అయిన యానోదా నందుల వద్దకు వెళ్లాడు. యానోద బలరాముని కౌగలించుకొని శిరస్సును ముద్దుపెట్టుకుంది. బలరాముడు యశోదకు, సందునికి పాదాభివందనము చేసి వాలి ఆశీర్వాదములు తీసుకున్నాడు. "బలరామా! నువ్వు, శ్రీకృష్ణుడు ఇద్దరే మాకు బిక్కు. మీ ఇద్దరూ మమ్ములను ఈ పల్లెను కాపాడుతూ ఉండండి." అని పలికాడు నందుడు.

తరువాత బలరాముడు ఆ ఊలలో ఉన్న వృద్ధులు అయిన గోపకులకు పాదాభివందనము చేసాడు. కొందలని గౌరవంగానూ, కొందలని నవ్వుతోనూ పలకలంచాడు. తాము బాల్యంలో కలిసి తిలగిన గోపకుల యోగజ్జేమాలు తెలుసుకున్నారు. తరువాత ఆ గోపకులు బలరాముని ఇలా అడిగారు. "బలరామా! ద్వారకలో మా బంధువులు అందరూ జ్ఞేమంగా ఉన్నారా! మీరందరూ ఎప్పడైనా మా గులంచి తలచుకుంటూ ఉంటారా!" అని అడిగారు.

కృష్ణునితో ఆడి పాడి రమించిన గోపకాంతలు బలరామునితో ఇలా అన్వారు. "బలరామా! కృష్ణుడు ఎలా ఉన్నాడు? బాగున్నాడా! ఎఫ్ఫుడైనా యానోదా నందులను, ఇక్కడ ఉన్న గోపకులను, కృష్ణుని కోసరం సర్వస్వం అల్వించిన మా అందలినీ ఎఫ్ఫుడైనా తలచుకుంటాడా! కనీసం తన తల్లి యానోదను చూడటానికైనా ఒక్కసాలి ఇక్కడకు రావచ్చు కదా! కృష్ణుడు మాతో ఆడి పాడిన ఆటలను ఎఫ్ఫుడైనా గుర్తుకు తెచ్చుకుంటాడా!

బలరామా! నీకు తెలసుకదా! మేమందరమూ కృష్ణని కోసరము మా తల్లితండ్రులను, అన్నదమ్ములను, సంతానమును, అక్కచెల్లెళ్లను, బంధుమిత్రులను, విడువరాని వాలని కూడా విడిచి ఆయన వద్దకు వచ్చాము. కాని కృష్ణుడు మా అందలనీ వదిలిపెట్టి, చెప్మా పెట్టకుండా మథురకు అక్కడి నుండి ద్వారకకు వెళ్లిపోయాడు. మథురకు వెళ్లేటఫ్ళడు మరలా తొందరలోనే వస్తాను అని చెప్పడంతో కృష్ణుడు మథురకు వెళుతున్నప్పడు మేము అడ్డురాలేదు. కానీ శ్రీకృష్ణుడే మాట తప్పి మరలా ఒక్కసాలి కూడా గోకులమునకు రాలేదు.

మా సంగతి సరే! అక్కడ మథురలో కానీ, ద్వారకలో కానీ, అంతా నాగలకులు విద్యావంతులు కదా! మల ఏ మాత్రం సమ్మకం లేని కృష్ణుని మాటలను వారు ఎలా సమ్ముతున్నారో ఆశ్చర్యంగా ఉంది." అని కొంత మంది గోపికలు అన్నారు.

ఇంతలో ఒక గోపిక కలుగచేసుకొని "అబ్జు! ఇన్ని సంవత్సరాలు గడిచిపోయాయి. ఇంకా ఎందుకే ఆ కృష్ణుని గులంచి తలచుకోవడం. మానెయ్యండి. ఆయన గులంచి తలచుకోవడం, ఆయన గులంచి మాట్లాడటం వలన ఏ మాత్రం ప్రయోజనము లేదు. మనల నందలనీ వటిపిపెట్టి కృష్ణుడు ఇన్ని సంవత్యరాలు ఉండగా లేనిటి, మనము కూడా కృష్ణుని వటిపిపెట్టి, ఆయన జ్ఞాపకాలను మనసులోనుండి తుడిచివేసి, మిగిలిన జీవితాన్ని గడపలేమా! మనం అనవసరంగా కృష్ణుని గులంచి తాపత్రయపడుతున్నాము కానీ, కృష్ణుడు అస్యలు మనగులంచి తలుచుకోవడం లేదు. పట్టించుకోవడంలేదు. లేకపోతే ఇన్ని సంవత్యరాలు గడిగినా ఒక్కసారైనా మనలను చూడటానికి ఈ పల్లెకు రావడానికి ఆయనకు తీలక లేదా!" అని నిష్టూరంగా మాట్లాడింది.

ఆ ప్రకారంగా గోపికలు కృష్ణుని గులించి ఆయన లీలల గులించి, ఆయన ఎడబాటును తలచుకుంటూ శోకించారు. బలరాముడు తనకు తోచిన విధంగా వాలిని ఓదార్చాడు. బలరాముడు గోకులములో చైత, వైశాఖ మాసములు గడిపాడు.

బలరాముని కోసరం వరుణుడు, వారుణి అనే వృక్షమును భూలోకములో ప్రతిష్ఠించాడు. వరుణుడు పంపిన చెట్టు నుండి తయారు చేయబడిన పానీయమే వారుణి. ఆ వారుణిని సేవించి బలరాముడు మత్తులో తేలియాడుతున్నాడు. గోపకులు, గోపకాంతలు కూడా బలరామునితో కూడా వారుణిని సేవించారు. అందరూ బృందావనములో విహలించారు.

బలరాముడు యమునా నబిలో జలకాలాటలు ఆడదామని అనుకున్నాడు. బలరాముడు బాగా మత్తులో ఉండటం వలన యమునా నబి బలరాముని ఆహ్యానించలేదు. దానితో బలరామునికి కోపం వచ్చింబి. "ఓ యమునా! నీవు నా ఆజ్ఞను భిక్కలించావు. స్యేచ్ఛగా ప్రవహిస్తున్న నిన్ను నా హలాయుధముతో వేయి పాయలుగా విభజిస్తాను." అని పలికాడు. బలరాముని మాటలకు యమున గడగడ వణికిపోయింబి. బలరాముని కాళ్లమీద పడింది. "బలరామా! నీ గులంచి పూల్తగా తెలుసుకోలేకపోయాను. నన్ను క్షమించు. నిన్ను శరణు కోరుతున్నాను." అని వేడుకుంది. యమున మాటలతో బలరాముడు ప్రసన్నడయ్యాడు. గోప కాంతలతో సహా బలరాముడు యమునా నబిలో జలక్రీడలు సలిపాడు.

ఆ ప్రకారంగా చిన్న నాటి ఆట పాటలను తలచుకుంటూ, బలరాముడు నందవ్రజములో రోజులు క్షణాల్లా గడిపాడు." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు బలరాముని నందవ్రజవిహారము గులించి తెలిపాడు.

## శ్రీమద్హాగవతము దశమస్కంధము అరువబి ఐదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము అరువబి ఆరవ అధ్వాయము.

"ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! కృష్ణుడు ద్వారకలో ఉన్న కాలంలో కరూష పురమును పౌండ్రకుడు అనే రాజు పలిపాలిస్తున్నాడు. వాడు ఒక అజ్ఞాని. తెలిపితక్కువ వాడు. వాడికి కృష్ణుడి గులంచి తెలిసింది. తన పేరు కూడా వాసుదేవుడు అని మార్చుకున్నాడు. కృష్ణుడు మాటిల శంఖు, చక్రము, గద తయారు చేయించుకున్నాడు. కృష్ణుడి మాటిల పీతాంబరమును ధలంచాడు. వక్షస్థలము మీద శ్రీవత్యము మాటిల ఒక మచ్చ పెట్టుకున్నాడు. మెడలో ఒక మాల వేసుకున్నాడు. తానే వాసుదేవుడను అని ప్రకటించుకున్నాడు.

బీడికి తోడు బీడి మంత్రులు కూడా అజ్ఞానులే. వారు కూడా "తమరే అసలైన వాసుదేవులు. ఈ జగత్తునంతా తమరే పాలిస్తున్నారు. తమల ముందు ఆ కృష్ణుడు ఎంత?" అని అతని లోని అజ్ఞానాన్ని రెచ్చగొట్టారు. పౌండ్రకుడు ఇంకా రెచ్చిపోయాడు. ఒక దూతను కృష్ణుని వద్దకు పంపాడు. రాజాజ్ఞ నెరవేర్చాలి కాబట్టి ఆ దూతకూడా విభిలేక కృష్ణుడి వద్దకు వెళ్లాడు. కృష్ణుడు రాజ సభలో కూర్చుని ఉండగా పౌండ్రక వాసుదేవుని సందేశమును ఈ విధంగా వినిపించాడు.

"ఓ కృష్ణి! అసలు సిసలైన వాసుదేవుడను నేనే! నేను ఈ భూమిని ఉద్ధలంచడానికి అవతలంచాను. ఈ లోకంలో నేను తప్ప మరొక వాసుదేవుడు లేడు. ఉండకూడదు. కాబట్టి ముందు నీవు వాసుదేవుడు అనే నీ పేరును విడిచిపెట్టు. నీవు ఇష్టటి వరకు అజ్జానముతో మూర్ఖత్వముతో ధలంచిన శంఖు, చక్రము, గద మొదలగు ఆయుధములను వెంటనే విడిచిపెట్టు. నన్ను శరణు వేడి, ఒక సామాన్కుని వలె బతుకు. లేదా నీతో యుద్ధం చేసి, నిన్ను ఓడించి, నీ రాజ్యాన్ని ఆక్రమిస్తాను. జాగ్రత్త!" అని పౌండ్రకుని సందేశమును ఆ దూత కృష్ణనికి వినిపించాడు.

ఆ సమయంలో సింహాసనము మీద కూర్చున్న ఉగ్రసేనుడు, సాత్యకి మొదలగు వారు ఆ సందేశమును విని పెద్దగా పలహాసంగా సవ్యారు. అఫ్ఫడు కృష్ణుడు ఆ దూతతో ఈ విధంగా అన్నాడు. "నీవు దూతగా వచ్చావు. మీ రాజుగాల సందేశమును వినిపించావు. నేను నా సందేశమును వినిపించావు. నేను నా సందేశమును వినిపించు. నీవు వెళ్ల నా సందేశమును యధాతథంగా మీ రాజుగాలకి వినిపించు. "ఓ మూఢుడైన పౌండ్రకా! కేవలము నా పేరు పెట్టుకొని, సుదర్శనము మొదలగు ఆయుధములను తయారు చేయించుకొని, నువ్వే వాసుదేవుడవు అని నిన్ను నువ్వే పాగుడు కుంటున్నావు. ఇతరులచేత పాగిడించుకుంటున్నావు. నేను నీతో యుద్ధానికి వస్తాను. నిన్ను ఓడించి, నీ ఆయుధములను అన్నిటినీ

ధ్వంసం చేస్తాను. నా చేత ఓడించబడ్డ నీవు యుద్ధరంగంలో బిక్కులేకుండా పడి ఉండి గద్దలు, కుక్కలు, నక్కలతో సహవాసం చేస్తావు." అని నా మాటగా మీ రాజుగాలకి చెప్పు." అని కృష్ణుడు పలికాడు.

ఆ దూతకూడా బతుకు జీవుడా అనుకుంటూ ద్వారకను విడిచిపెట్టి కరూషపురమునకు చేరుకున్నాడు. కృష్ణుని వాక్కులను యథాతథంగా పౌండ్రకునికి వినిపించాడు. కృష్ణుని మాటలను విన్న పౌండ్రకుడు అగ్గి మీద గుగ్గిలం అయ్యాడు. వెంటనే తన సేనలను సిద్ధం చేసాడు. కృష్ణుని మీబికి దాడి చేయడానికి బయలు దేరాడు.

దూతను అటు పంపించి, కృష్ణుడు కూడా తన రథము ఎక్కి కాశీనగర సమీపమునకు వచ్చాడు. ఇద్దరూ కాశీరాజ్యము సమీపములో కలుసుకున్నారు. కాశీరాజు పౌండ్రక వాసుదేవునికి మిత్రుడు. తన మిత్రుడు కృష్ణుని మీచికి యుద్ధమునకు వెళుతున్నాడు అని తెలిసి కాశీరాజు కూడా పౌండ్రకునికి సాయంగా వచ్చాడు. ఈ పౌండ్రకుడు ఎవడు ఎలా ఉంటాడు అని కృష్ణుడు పౌండ్రకుని వంక చూచాడు. నిజంగానే పౌండ్రకుడు తన మాచిరే ఉన్నాడు అని అనుకున్నాడు. శంఖము, చక్రము, గద, ధనుస్సు, ఖడ్గము, శ్రీవత్లము మొదలగు నవి ధలంచి, మెడలో కౌస్తుభమును ధలంచి, వనమాల మెడలో వేలాడుతుండగా, పీతాంబరమును కట్టుకొని మకర కుండలములతో రథం మీద వెలిగిపోతున్న పౌండ్రకుని చూచాడు కృష్ణుడు.

నాటకంలో వేషం వేసుకొని వచ్చిన వాడి మాటల ఉన్న పౌండ్రకుని చూచి కృష్ణడు పెద్దగా నవ్వాడు. ఇంతలో పౌండ్రకుని సేనలు కృష్ణని మీటికి శూలములు, గదలు, పలఘలు, శక్తి ఆయుధము, తోమరములు, ఖడ్గములు, పట్టిసములు, శరములు విసరసాగారు. కృష్ణడు కూడా తన గద, చక్రము,ఖడ్గము,విల్లు ధలించి, పౌండ్రకుని సేనలను ఎదుర్కొన్నాడు. పౌండ్రకుని సేనలను చించి చెండాడాడు. రణరంగము భీభత్యంగా ఉంది. కృష్ణడు పౌండ్రకుని రథము వద్దకు తన రథమును పోనిచ్చి పౌండ్రకునితో ఈ విధంగా అన్నాడు.

"పౌండ్రకా! నీవు నీ దూత ద్వారా నా ఆయుధములను නියී- අධ්වේස් හි අර් සහ පිරිත්ව හිතු කිර<del>්</del>න් කිරීම ఆయుధములను విడి-చిపెట్టమన్నావో అవే ఆయుధములను నీ మీద ప్రయోగిస్తున్నాను. ధైర్యం ఉంటే కాచుకో! అయినా, నీవు నా పేరు పెట్టుకున్నంత మాతాన, నా ఆయుధముల మాదిల ఆయుధములను ధరించినంత మాత్రాన, నా అంత వాడివి అవుతావా! నీతో యుద్దం చేయమని వర్తమానం పంపావు కదా! నీతో యుద్ధం చేయడానికే వచ్చాను. నీ ఆయుధములను నాశనం చేసి, నీ వాసుదేవ నామమును విడిచిపెట్టేటట్టు చేస్తాను. ఒక వేళ నేను ఓడిపాతే, నా ఆయుధములను, నా వాసుదేవ నామమును విడచిపెడతాను. కాచుకో." అని కృష్ణుడు పౌండ్రకుని మీద ముందు తీవమైన బాణములను ప్రయోగించి వాడి రథాన్ని విరగ్గొట్టాడు. రథం విలగి පීරක්කීරක.

తన మిత్రుడు అయిన పౌండ్రకుడు కృష్ణని చేతిలో చావడం చూచిన కాశీరాజు కృష్ణని మీబికి యుద్ధానికి వచ్చాడు. కృష్ణడు తన వాడి అయిన బాణములతో కాశీరాజు శిరమును ఛేబించాడు. కాశీరాజు తల కిందపడకుండా, ఆ తలను కాశీరాజు కోట ద్వారం దగ్గర పడేటట్టు కొట్టాడు. కాశీరాజు తల కాశీపట్టణ ద్వారం దగ్గర పడింబి. తమ తమ రాజులు చావడంతో వాలి సేనలు తలా ఒక బిక్కు పాలిపోయాయి. విజయంతో కృష్ణడు ద్వారకకు తిలిగివచ్చాడు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! తెలిస్తో తెలియకో పౌండ్రకుడు వాసుదేవుని మాటల వేషం వేసుకొని, ఆయన ఆయుధములు ధలంచి, తానే వాసుదేవుడనని నిరంతరం తలచుకుంటూ ఉండటం వలన, శ్రీకృష్ణని చేతిలో చావడం వలన, పౌండ్రకుని ఆత్త పరమాత్తలో ఐక్యం అయింది.

కాశీపట్టణము ముఖద్వారము వద్ద పడి ఉన్న తలను చూచి కాశీపట్టణ వాసులు ఇదేమిటి! ఇబి ఎవలి తల? అని అనుకోసాగారు. కొంత మంది రక్తంతో మలినమై ఉన్న ఆయన ముఖమును నీటితో కడిగి అబి కాశీరాజు తల అని గుల్తించారు. ఈ వార్త దావానలంలా కాశీరాజ్యం అంతా పాకింది. కాశీరాజు భార్యలు, సంతానము ఏడ్చుకుంటూ కాశీరాజు తల పడి ఉన్న చోటికి వచ్చారు.

"మా అందలినీ అనాధలను చేసి వెళ్లి పోయావా! జగద్రక్షకుడైన వాసుదేవునితో ఎందుకు పెట్టుకున్నావు? నీవు ఆయనంత వాడివా! చెప్పడు మాటలు విని చెడిపోయావు" అని కాశీరాజు పుత్రుడైన సుదక్షితుడు తండ్రికి అంత్యక్రియలు చేసాడు. తన తండ్రిని చంపిన వాడిని చంపకుండా వదలను అని ప్రతిజ్ఞకూడా చేసాడు. వెంటనే తన పురోహితులను పిలిపించాడు. కతోర నియమములతో మహాదేవుని గులంచి హెహమాలు చేసాడు. అతని ఆరాధనకు తృప్తి చెందిన శివుడు ఆయనకు ప్రత్యక్షం అయ్యాడు. ఏం వరం కావాలని అడిగాడు. తన తండ్రిని చంపడమే తనకు కావాల్నిన వరం అని అడిగాడు సుదక్షిణుడు.

అఫ్ఫడు శివుడు ఇలా అన్నాడు. "నీవు నీ పురోహితులను సంప్రదించి అభిచార విధానంతో హెూమం చెయ్యి. అందులో దక్షిణాగ్నిని ప్రజ్వలిల్లచేయి. అఫ్ఫడు అగ్ని దేవుడు నీ కోలక నెరవేరుస్తాడు. ఆ అగ్నిని బ్రాహ్తణులకు విరోధముగా ఉన్న వాల మీదనే ప్రయోగించాలి. అఫ్ఘడే నీ కోలక నెరవేరుతుంది." అని చెప్పి శివుడు అంతల్హితుడు అయ్యాడు.

వెంటనే సుదక్షిణుడు తన పురోహితులను పిలిపించి కృష్ణుడి మరణాన్ని కోరుతూ అభిచార విధానంలో హెూమం చెయ్యమని ఆదేశించాడు. దక్షిణాగ్నిని ప్రజ్వలిల్లచేసాడు. ఆ అగ్ని కుండము నుండి రాగి రంగు జుట్టుతో, నిఫ్ఫలు కక్కే కళ్లతో, కోర పళ్లతో, క్రూరమైన ముఖంతో, ఒంటిమీద బట్టలు లేకుండా, అతి భయంకరాకారంతో చేతిలో త్రిశూలాన్ని ఊపుకుంటూ ఒక వింత భూతం లాంటి ఆకారం అగ్ని కుండము నుండి బయటకు వచ్చింది. ఆ ఆకారం త్రిశూలము ఊపుకుంటూ ద్వారకానగరం వైపు పరుగెత్తాడు. ఆ వ్యక్తి ద్వారకా నగరం చేరుకోగానే ద్వారకా నగర వాసులు భయంతో కంపించి పోయారు. ఆ సమయంలో కృష్ణుడు తన భార్యలతో పాచికలాట ఆడుకుంటున్నాడు. ప్రజలంతా "కృష్ణి! ఏదో భూతం ద్వారకానగరం మీదికి వస్తూ ఉంది. దాని బాల నుండి ద్వారకానగరవాసులను రక్షించు." అని మొరపెట్టుకున్నారు. విషయం తెలుసుకున్న కృష్ణుడు భయపడకండి ఆ భూతం మిమ్ములను ఏమీ చేయదు అని అభయం ఇచ్చాడు. వెంటనే తన సుదర్శన చక్రమును ఆ భూతం మీదికి వదిలాడు.

కృష్ణుని చేత ప్రయోగింపబడిన సుదర్శన చక్రము ఆ భూతమును వెంబడించింది. సుదర్శన చక్రము ముందు ఆ భూతశక్తి నిల్వీర్యము అయింది. వెంటనే ఆ భూతము, అభిచార హెూమము చేసి తనను ఆవాహన చేసిన వాల వద్దకు వచ్చింది. ఆ యజ్ఞము చేసిన వాల నందలనీ, ఆ హెూమము చేయమని చెప్పిన సుదక్షిణుని దహించివేసింది. ఆ భూతము వెంట వచ్చిన సుదర్శన చక్రము ఆ భూతమును, దాని వెంట వారణాసి పురమును దహించి వేసింది. అను మచ్చిన పని అయిపోగానే సుదర్శన చక్రము తిలగి శ్రీకృష్ణుని వద్దకు చేలంది." అని శుకయోగింద్రులు పలీక్షిత్ మహారాజుకు పౌండ్రకవాసుదేవుని వృత్తాంతము వినిపించాడు.

*శ్రీమద్మాగవతము* 

దశమస్కంధము అరువబి ఆరవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

## శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము అరువబి ఏడవ అధ్వాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! శ్రీకృష్ణుడు సరకుడు అనే అసురుని చంపాడు అని చెప్పాను కదా. ఆ సరకుడికి ఒకమిత్రుడు ఉన్నాడు. వాడి పేరు మైందుడు. ఆ మైందుడి సోదరుడి పేరు బ్యవిదుడు. వీళ్లు ఇద్దరూ వానరులు. రామాయణ కాలంలో వీరు ఇద్దరూ సుగ్రీవునికి ముఖ్య అనుచరులు, మంత్రులు. వీరు ఇద్దరూ వానరులు.

తమ మిత్రుడు నరకుడు కృష్ణుని చేతిలో మరణించాడు అన్న వార్త విన్న ఆ సాదరులు తమ మితుని ఋణము తీర్చుకోవాలని అనుకున్నారు. వె౦టనే వారు ఇద్దరూ కృష్ణుని రాజ్యములో ఉన్న పట్టణములను, గ్రామములను తగులబెట్టడం మొదలు పెట్టారు. దానితో పజలలో అసహనం రేగింది. అది ప్రజలలో తిరుగుబాటుకు దాల తీసింది. ఆ ఇద్దలిలో ఒక వానరుడు పెద్ద పెద్ద వృక్షములను, బండరాళ్లను పెకలించి కృష్ణుడు పలిపాలించే దేశములో ఉన్న గామముల మీద విసర సాగాడు. అంతే కాకుండా సముదములోకి బిగి సముదము నీటిని అడ్డగించి, తీర పాంతములో ఉన్న గామములను ಮುನಿಗಿವ್ಯಾಯೆಟಟ್ಟು ವೆಯನಾಗಾಡು. ಅಂತೆ ತಾದು ಯಜ್ಞಮುಲು యాగములు చేసుకుంటున్న మునుల ఆశమములను ధ్వంసం చేయడం వాటిని అపవితం చేయసాగాడు. ఆడవాళ్లను, మగవాళ్లను ಬಂಧಿಂ ವಿ ಕ್ವಿ ಏರೈತ ಗುహಲಲ್ ಬಂಧಿಂ ಕಿ, ಆ ಗುహಲನು ರಾಕ್ಲತ್ మూసేవాడు. లోపల ఉన్న వాళ్లు ఊపిల ఆడక, ఆహారము నీరు లేక <del>ವನಿವ</del>್ಯಿಯೆವಾರು.

ఆ సమయంలో బలరాముడు రైవతకము అనే పర్వత ప్రాంతములలో మధ్యము తాగి మత్తుతో, స్త్రీలతో విహలస్తున్నాడు. ఆ సంగతి తెలిసిన వానరుడు రైవతకము దగ్గరకు వెళ్లాడు. బలరాముని చూచాడు. ఆ వానరుడు చెట్ట మీద దుముకుతూ కిచకిచ నవ్వుతూ బలరాముని పేళన చేయసాగాడు. బలరాముని పక్కన ఉన్న స్త్రీలు ఆ వానరుని చూచి నవ్వసాగారు.

ఇబి చూచి బలరామునికి కోపం వచ్చింది. వాడు సామాన్య వానరము అనుకొని రాళ్లు తీసుకొని ఆ వానరమును కొట్టాడు. ఆ వానరము రాళ్ల దెబ్బలు తప్పించుకొని, బలరాముడు తాగుతున్న మద్యము పాత్రను ఎత్తుకొని పోయి చెట్టుమీద కూర్చున్నాడు. పళ్లు ఇకిలించి నవ్వసాగాడు. హటాత్తుగా బిగివచ్చి బలరాముని భార్యల వస్త్రములు లాగాడు. బలరాముడు కట్టుకున్న బట్టలు లాగసాగాడు.

బీడు సామాన్య వానరం కాదు అని అనుకున్నాడు బలరాముడు. వెంటనే తన హలాయుధమును, ముసలమును తీసుకున్నాడు. ఇది చూచిన ద్వివిదుడు అనే ఆ వానరము పక్కనే ఉన్న సాలవృక్షమును పెకలించి దానితో బలరాముని తల మీద మోదాడు. కాని బలరాముడు ఆ చెట్టును మధ్యలోనే పట్టుకొని విలచాడు. ముసలంతో ఆ వానరుడిని కొట్టాడు. ఆ ముసలం దెబ్బకు ద్వివిదుడి తల పగిలింది. రక్తం కారసాగింది. కాని ఆ వానరుడు ఆ దెబ్బలు లక్ష్మపెట్టకుండా మరొక చెట్టును పీకి దానితో బలరాముని కొట్టాడు. బలరాముడు తన హలముతో ఆ చెట్టును ముక్కలు చేసాడు. ఈ ప్రకారంగా బలరాముడు బ్వివిదుడు చెట్లతో రాళ్లతో యుద్ధం చేసుకుంటున్నారు. ఆ వనములోని చెట్లు అన్నీ ముక్కలు ముక్కలు అయి కిందపడి ఉన్నాయి. ఆ వనములో పెరకడానికి ఏ ఒక్క చెట్టు లేకపోవడంతో రాళ్లు తీసుకొని బలరాముని మీబికి విసరసాగాడు బ్వివిదుడు. ఆ రాళ్ల దెబ్బలు తప్పించుకుంటున్నాడు బలరాముడు.

ఇలా కాదని ఇద్దరూ ముష్టియుద్ధమునకు బిగారు. బ్వివిదుడు తన పిడికిలి జిగించి బలరాముని గుండెలమీద కొట్టాడు. బలరాముడు బ్వివిదుడు గొంతు పట్టుకున్నాడు. గట్టిగా నులిమాడు. ఊపిల ఆడక ఆ వానరుడు చచ్చాడు. ఆ ప్రకారంగా బ్వివిదుడు బలరాముని చేతిలో మరణించాడు." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు బ్వివిదుని వృత్తాంతమును వివలంచాడు.

<del>త్ర</del>ీమద్థాగవతము

దశమస్కంధము అరువబి ఏడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్

## శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము అరువబి ఎనిమిదవ అధ్యాయము.

"ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! తండ్రికి తగ్గ తనయుడు అనే మాట విని ఉంటావు. శ్రీకృష్ణుని కుమారుడు సాంబుడు తండ్రికి తగ్గ తనయుడు అనే మాటను సార్ధకం చేసాడు. సుయోధనుడు తన కుమార్తె లక్షణకు స్వయంవరం ప్రకటించాడు. ఆ స్వయంవరానికి శ్రీకృష్ణుని కుమారుడు సాంబుడు కూడా వెళ్లాడు. వెళ్లన వాడు కుదురుగా ఉండకుండా, శ్రీకృష్ణుడు రుక్తిణిని ఎత్తుకెళ్లనట్టు, సాంబుడు సుయోధనుని కుమార్తె లక్ష్మణను ఎత్తుకెళ్లాడు.

ఇబి చూచిన కౌరవులు ఆశ్చర్యపోయారు. "వీడేంబి. ఇలా చేసాడు. మన అమ్మాయికి ఇష్టమో లేదో తెలుసుకోకుండా బలవంతంగా తీసుకొని వెళ్లాడు. శ్రీకృష్ణుని కుమారుడు అని ఉపేక్ష చేయకుండా వీడిని వెంటనే బంధించండి.అయినా ఈ యాదవులకు ఇంత గర్వమా! మన చేతి కింద బతుకుతూ, మనం ఇచ్చిన రాజ్యమును ఏలుకుంటూ మనకే ద్రోహం తలపెడతారా! మన అమ్మాయినే అపహలిస్తారా! ముందు వీడిని బంధిస్తే యాదవులు మన కాళ్ల దగ్గరకు వస్తారు." అని అనుకున్నారు కౌరవులు.

ఈ విషయాన్ని భీష్కుని చెవిని వేసారు. చెప్పినా వినరు అని తెలిసిన భీష్కుడు "మీ ఇష్టం వచ్చినట్టుచెయ్యండి." అని అన్నాడు. వెంటనే సుయోధనుడు, కర్ణుడు, శల్కుడు, భూలశ్రవసుడు మొదలగు మహాబీరులు సాంబుని వెంబడించి అతనిని బంధించడానికి ప్రయత్నించారు. కాని సాంబుడు అంత పిలికి వాడు కాదు. ధనుస్సు తీసుకొని వాలని ఎబిలంచాడు. ఒకల మీద ఒకరు బాణవర్నం కులపించుకున్నారు. సాంబుడు ఆరు బాణములతో కర్ణుడు, శల్యుడు మొదలగు బీరులను తుక్కు కింద కొట్టాడు. వాళ్ల రథాలను విలచాడు. రథాలకు కట్టిన గుర్రములను చంపాడు. సారధిని గాయపలచాడు.

ఇలా కాదని కౌరవ వీరులు అందరూ ఒక్కసాలగా సాంబుని చుట్టుముట్టారు. ఒకడు రథాన్ని విరగ్గొట్టాడు, మరొకడు గుర్రాలను చంపాడు. మరొకడు సాంబుని విల్లు విలచాడు. మరొకడు సాంథని చంపాడు. ఇలా అందరూ నాలుగు పక్కలా చుట్టుముట్టి సాంబుని బంధించారు. తమ కుమార్తె లక్ష్మణను అంత:పురానికి చేర్చారు. సాంబుడు హస్తినలో బందీగా ఉన్నాడు.

ఈ విషయాన్ని నారదుడు కృష్ణుని చెవిని వేసాడు. ఈ వార్తను కృష్ణుడు రాజు ఉగ్రసేనుడికి చెప్పాడు. రాజు అనుమతితో యాదవులంతా కౌరవుల మీబికి యుద్ధానికి సన్నద్ధం అయ్యారు. కాని బలరాముడు వాలని వాలంచాడు.

"కౌరవులు మనకు బంధువులు. వాలతో యుద్ధం ఎందుకు. సుయోధనుడు నా శిష్కుడు. నేను చెప్పినమాట వింటాడు. నేను హస్తినకు పోయి మన సాంబుని తీసుకొని వస్తాను." అని పలికి హస్తినకు వెళ్లాడు బలరాముడు. హస్తినాపురము బయట ఉన్న ఒక ఉద్వాన వనములో విడిబి చేసాడు బలరాముడు. తాను వచ్చినట్టు సుయోధనునికి వర్తమానం పంపించాడు.

బలరాముడు స్వయంగా వచ్చాడు అని విన్న సుయోధనుడు, కౌరవులు పూజాద్రవ్యములు తీసుకొని ఆయన వద్దకు వచ్చారు. ఆయనకు అర్హ్మము, పాద్యము ఇచ్చి సత్కరించారు. ఆయనకు పాదపూజ చేసారు. భీష్ముడు మొదలగు వారు బలరాముని ఆశీర్యబించారు. ఒకలిని ఒకరు బంధుమిత్రుల కుశలములు అడిగి తెలుసుకున్నారు.

అఫ్ఫడు బలరాముడు కౌరవులతో ఇలా అన్నాడు. "మీకు మా ఉగ్రసేనమహారాజు ఒక ఆదేశమును పంపించాడు. అదేమిటంటే...... మీరంతా అధర్త యుద్ధము చేసి బాలుడైన సాంబుని బంధించారు.అబి అధర్తము. ఈ విషయం మాకు తెలిసింది. మనము అందరమూ బంధువులము కాబట్టి ఒకలితో ఒకలికి విరోధము కూడదు కాబట్టి మీరు చేసిన అన్యాయమును, అధర్తమును మా ఉగ్రసేన మహారాజుగారు సహించారు. మీరు వెంటనే మా సాంబుని మాకు అష్ఠగించండి. చేసిన తప్పకు క్షమాపణ కోరండి. మా ఉగ్రసేన మహారాజుల వారు మీ అందలినీ క్షమిస్తారు." అని గర్యంగా దర్వంగా అన్నాడు.

బలరాముని మాటలకు కౌరవులు నిశ్చేష్టులయ్యారు. అంతలోనే తేరుకున్నారు. పకపకా హేళనగా నవ్వసాగారు. "ఏమీ! ఏమేమీ! యాదవులు కౌరవులను ఆదేశించుటయా! ఎంత ఆశ్చర్యము! ఎంత ఆశ్చర్యము! కాలికి తొడుగుకొనే చెప్పలు సింహాసనము అథిష్టించవలెనని చూస్తునట్టుంది! అసలు ఈ యాదవులు ఎవరు! కుంతీదేవిని మా పాండురాజు వివాహం ఆడటం వలన వాళ్లకు మాకు బంధుత్యం పేర్వడింది కానీ లేకపోతే యాదవులు మా పాదధూఇకి సలిపోరు. ఆ స్వల్వ బంధుత్యం చేతనే మా మధ్య రాకపోకలు, వాలితో కలిసి భోజనం చేయడం, విహలించడం జరుగుతున్నాయి.

అదీ కాకుండా మీ యాదవులు మా దయాధర్త్ భక్షతోనే సింహాసనమును అభిష్టించగలిగారు లేకపోతే మీకు రాజ్యాభికారము ఎక్కడిటి? మా వలన రాజులైన మీరు మాతో సమానులమని విర్రవీగుతారా! ఎంతటి దుస్మాహనము. మా దయవలన మా ఉపేక్ష వలన మీరు సింహాసనము మీద కూర్చున్నారు. కిలీటము ధలించారు. వింజామరలు వేయించుకుంటున్నారు. రాజభోగములు అనుభవిస్తున్నారు. అటువంటి వారు మాకు ఆదేశములు ఇస్తారా! పాముకు పాలు పోసి పెంచితే పెంచిన వాడినే కాటు వేస్తుందట. అలాగే మేము పాలు పోసి పెంచిన యాదవులు, సిగ్గు ఎగ్గు లేకుండా మాకే ఆజ్ఞలు ఇస్తున్నారు. ఇంక మీరు రాజులుగాఉండ తగరు.

ఓ యాదవా! నీకు ఒక విషయం తెలుసో లేదో! మా భీష్ముడు, మా అర్జునుడు, ఇస్తేనే ఇంద్రుడు కూడా ఏ వస్తువైనా వినయంగా తీసుకుంటాడు. కాబట్టి మీ హద్దుల్లో మీరు ఉండండి. సర్యం సహా చక్రవర్తులకు ఆదేశాలు ఇచ్చే స్థాయికి ఎదగకండి." అని ఘాటుగా అన్వారు కౌరవులు. తరువాత వారు హస్తినాపురమునకు వెళ్లపోయారు.

బలరామునికి తల తీసినట్టయింది. కృష్ణుడు చతురంగ బలములను తీసుకొని యుద్ధమునకు వెళ్లమంటే కాదని, సంభికి వచ్చినందుకు తగిన శాస్త్రి జలగింది అనుకున్నాడు బలరాముడు. కౌరవుల దురహంకారము, వారు పలికిన పరుషవాక్కులు చూచి బలరామునికి కోపము నవ్మ వచ్చాయి.

"ఈ కౌరవులకు రాజ్యమదాంధత ఎక్కువ అయింది. గర్వం ప్రబలింది. వీలకి మామూలు మాటలతో ప్రయోజనము లేదు. దండోపాయమే సలఅయిన మార్గము. అయినా నాదే తప్ప. ఎప్పడైతే సాంబుడిని అక్రమంగా బంధించారు అన్న సమాచారం విన్నప్పడు వెంటనే కౌరవుల మీద దాడి చేసి సాంబుని విడిపించుకొని వద్దాము అని కృష్ణుడు, యాదవులు అన్నారు. కాని నేను అనవసరంగా కౌరవులు మంచి వాళ్లు, నా మాట వింటారు, సాంబుడిని సగౌరవంగా వదిలిపెడతారు అనే అపోహతో వస్తే కౌరవులు, తనను అవమానించి అనరాని మాటలన్నీ అన్నారు. నాకు తగినవిధంగా బుద్ధిచెప్మారు. ఇంక ఉపేక్షించి లాభం లేదు.

అసలు వీళ్లగులించి వీళ్లు ఏమను కుంటున్వారు? ఇంద్రుడు మొదలగు లోకపాలకులకు కూడా ఆదేశాలు ఇవ్వగల సమర్ధత ఉన్న ఉగ్రసేనమహారాజు వీలి దృష్టిలో రాజు కాడా! దేవ లోకము నుండి పాలజాతమును తెచ్చి సత్యభామ పెరటిలో నాటించి, సుధర్త అనే సభలో కార్యకలాపాలు సాగిస్తున్న కృష్ణుడు వీలి దృష్టిలో కిలీటం పెట్టుకోడానికి అనర్హుడా! ఇంద్రుడు మొదలగు లోక పాలకులు ఎవని పాదములను ఎల్లప్పడూ శిరస్సన ధలిస్తారో, బ్రహ్మ, శివుడు, నేను, లక్ష్మీ ఎవని అంశలతో జన్మించామో, ఎవని పాదధూకి మా అందలకీ శిరోధార్యమో, అట్టి అవతార పురుషుడు శ్రీకృష్ణుడు వీలి దృష్టిలో ఏమీ! మేము కౌరవుల దయాధర్త్ భిక్ష మీద బతుకుతున్నామా! వారు ఇచ్చిన రాజ్యమును అనుభవిస్తున్నామా! మేము వాళ్ల కాళ్ల కింద పాదుకలమా! ఈ కౌరవులు రాజ్యమదముతోనూ, ఐశ్వర్యమదము తోనూ కళ్లు మూసుకుపోయి ఇష్టం వచ్చినట్టు మాట్లాడుతున్నారు. ద్వారకాభీశుడను అయిన నేను వీల అయోగ్యములు, అసందర్భములు అయిన ప్రేలాపనలు సహించాలా! కుదరదు. వీలకి తగిన శాస్త్రి చేస్తాను. ఈ భూమి మీద కౌరవులు అనే పదాన్ని వినపడకుండా చేస్తాను. ఈ కౌరవ వంశము నేటితో చలత్రలో కలిసిపోతుంది." అని నిశ్చయించుతొన్నాడు.

బలరాముడు తన హలాయుధమును తీసుకొని హస్తినాపుర కోట దక్షిణ ద్వారము దగ్గరకు వెళ్లాడు. కోట దక్షిణ భాగము కింబికి తన హలమును జొప్పించాడు. బలంగా కోటను పైకి లేపాడు. అంత కంతకూ హస్తినాపురము కోట పైకి లేస్తూ ఉంది. కోటలో ఉన్న కౌరవులు భయభ్రాంతులయ్యారు. భూకంపం వచ్చినట్టు తల్లడిల్లి పోయారు. బలరాముడు హస్తినాపురము కోటను యమున వైపుకు లాగుతున్నాడు. బలరాముడు లాగుతుంటే హస్తినాపుర కోట అటు ఇటు ఊగుతూ ఉంది.

కాసేపట్లో హస్తినాపుర కోట యమునలో మునుగుతుంబి అని తెలుసుకున్న కౌరవులు భయంతో బలరాముని వద్దకు పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చారు. ఆయన కాళ్ల మీద పడి శరణు వేడారు. సాంబుని సగౌరవంగా తెచ్చి బలరాముడికి అప్పగించారు. "బలరామా! మమ్ములను క్షమించు. నీ బలాన్ని తక్కువ అంచనా వేసాము. నీవు సాక్షాత్తు ఆబిశేషువు అని తెలియక నిన్ను అవమానించావు. ఫలితం అనుభవించాము. మా అపరాధములను క్షమించు. మమ్ములను కాపాడు. ఈ భూమిని నీ వేయిపడగల మీద ఆవగింజ మాబిలగా ధలంచిన నీకు ఈ హస్తినాపురము ఒక లెక్కలోనిబి కాదు. నీవు శుద్ధసత్యగుణ సంపన్నుడవు. నీకు ఆవేశము తగదు. శాంతించు. నీకు ఎవల మీద కోపము కానీ ద్వేషము కానీ లేవు. నీవు అందలనీ సమంగా చూస్తావు. నీకు భక్తితో నమస్కలస్తున్నాము. నీ శరణు వేడుతున్నాము. మా అందలనీ కాపాడు." అని భక్తితో ప్రాల్థించారు.

వాల మాటలకు శాంతించాడు బలరాముడు. హస్తినాపుర కోటను మరలా మామూలు స్థితిలో ఉంచాడు. అందరూ ఊపిల పీల్చుకున్నారు. మీకేం భయంలేదు అని అభయం ఇచ్చాడు బలరాముడు. సుయోధనుడు తన కుమార్తె సులక్షణను సాంబుడికి ఇచ్చి వైభవంగా వివాహం జలిపించాడు. వధూవరులకు 1200 ఏనుగులు, 10000 గుర్రములు, 6000 రథములు, వేయి మంది దాసీలను కానుకగా ఇచ్చాడు. బలరాముడు నూతన వధూవరులతో హస్తిన నుండి బయలు దేలి ద్వారకకు వెళ్లాడు. ద్వారక చేలన తరువాత కృష్ణుడికి, ఉగ్రసేనుడికి ఇతర యాదవ ప్రముఖులకు హస్తినలో జలిగిన విషయములన్నీ వివలించాడు బలరాముడు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఆ రోజు బలరాముడు హస్తిన కోటను దక్షిణ బిక్కున పైకి లేపాడు కదా, దాని ఫలితంగానే ఇప్పుడు కూడా హస్తినాపుర నగరము దక్షిణ బిక్కున ఎత్తుగా కనిపిస్తుంది." అని శుక మహల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు సాంబుని వివాహము గులంచి వివలంచాడు.

# త్రీమద్హాగవతము దశమస్కంధము అరవై ఎనిమిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓ౦ తత్యత్ ఓ౦ తత్యత్ ఓ౦ తత్యత్

(ఈ సందర్థంలో మీకు ఒక సందేహము రావచ్చు. ఒక నాగలితో అంత పెద్ద కోటను ఎత్తడం సాధ్యమా అని. మనకు కావాల్సింబి బలరాముడు కోటను ఎత్తాడా లేదా అని కాదు. దాని వెనుక దాగిన అంతరార్థము తెలుసుకోవాలి. అహంకారపూలతమైన, అనవసరమైన, ఆవేశపూలతమైన, అసందర్భమైన మాటలు, అన్ని వేళలా పనికి రావు అని వ్యాసుడు చెప్పదలచుకున్నాడు అని గ్రహించాలి.

బలరాముడు తమ వద్దకు వచ్చనపుడు, మీ వాడు తప్ప చేసాడు, మా కన్యను అపహలంచడానికి ప్రయత్నించాడు, మీ వాడిని మందలించండి అని కౌరవులు సాంబుని బలరామునికి అప్పగిస్తే సలపోయేది. వల్లమాలిన అభమానంతో అహంకారంతో "మీరు మా కాళ్ల కింద చెప్పలు అంటి వాళ్లు, మా దయాధర్త,భక్ష మీద బతుకుతున్నారు" అని హేళన చేస్తే ఎవలకైనా కోపం వస్తుంది. బలరాముడు తనకు తోచింది చేసాడు. పైగా బలరాముడు భాగవతంలో ఆదిశేషువు అవతారము అని నమ్ముతున్నాము. కాబట్టి ఇందులో ఔచిత్యము లేదు అని భావించనవసరం లేదు. పెద్దల ముందు అహంకలించరాదు. వినయంగా ఉండాలి. సామరస్యంగా సమస్యలు పలష్కలించుతోవాలి అనే సత్యాన్ని ఈ వృత్తాంతము నుండి గ్రహించాలి అని మనవి. అంతేకాదు. దీనిని ఈ నాటికి కూడా అన్వయించుతోవచ్చు.

కాంగ్రెసువారు తెలంగాణా రాష్ట్రం ఇచ్చారు. అంతవరకు బాగానే ఉంది. వెంటనే ఒక నాయకుడు "ఆంధ్రా వాళ్లంతా వెళ్లిపోవాలి. ఆప్షన్లు ఏమీ ఉండవు" అని ఆవేశంతో సెలవిచ్చారు. అంతే ఆంధ్ర యన్జీపోలు అనే ఆదిశేషువు తన వేయిపడగలు విప్పింది. మరొక భీష్కుడు తిరుమలకు దైవదర్శనానికి వెళ్ల, మీడియా వాల మైకు చూడగానే రెచ్చిపోయి "ఆంధ్రా యన్జీపోలు ఆంధ్రా వెళ్లపోవాలి, లేకపోతే రాజీనామాచేసి ఇక్కడే ఉండాలి." అని ఒక ఉచిత సలహా పారేశారు. దాంతో బలరాముడు నిరభిక సమ్మే అనే హలాన్ని ధలించాడు.

ఇదంతా కేవలం అహంకార పూలతమైన మాటల వల్ల వచ్చిన అనర్థమే కదా! ఇచ్చిన తెలంగాణా వచ్చితీరుతుంది. అందులో సందేహం లేదు. కాని! ఏ అభికారమూ లేని వాళ్ల మాటల వలన నాడు హస్తినాపురానికి కలిగిన నష్టం ఈ నాడు ఆంధ్రదేశంలో కలుగుతూ ఉంది. కాబట్టి ఏదైనా సమస్య వచ్చినపుడు సామరస్యంగా పలష్కలంచుకోవాలే గానీ ఆవేశపూలతమైన మాటలు మంచిని కావు అనే సత్యాన్ని మనం అందరం గ్రహించాలి అని ఈ కథ సారాంశము.)

# శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము అరవై తొమ్మిదవ అధ్వాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! శ్రీకృష్ణడు నరకుడిని చంపి ఆయన చెరలో ఉన్న 16,000 మంది రాచ కన్వలను విడిపించాడనీ, ఆ రాజకన్వలను తమ తమ ఇళ్లకు వెళ్లమని సూచించాడనీ, ఇప్పడు తాము ఎక్కడికీ వెళ్లలేమనీ, ఒక వేళ వెళ్లనా తమను తమ తమ అల్లితండ్రులు రానివ్వరనీ, అందుకనీ, అందరూ శ్రీకృష్ణనితోనే ఉ ంటామని ముక్తకంఠంతో పలికారనీ, విధిలేని పలిస్థితుల్లో శ్రీకృష్ణడు ఆ 16,000 మందిని వివాహం చేసుకోవలసి వచ్చిందనీ నీకు చెప్పాను కదా!

శ్రీకృష్ణుడు 16,000 మంది రాచకగ్యలను వివాహం చేసుకున్న తరువాత వాలకి అందలకీ వేర్వేరు భవనములను నిల్హంచి ఇచ్చాడు. వారందలతో కాపురం చేస్తున్నాడు. 16,000 మందిని పెళ్ల చేసుకున్న శ్రీకృష్ణుడు, శ్రీకృష్ణుని కోల చేసుకున్న 16,000 రాచ కన్యలు బాగానే ఉన్నారు. మధ్యలో నారదుడికి ఒక పేద్ద సందేహం వచ్చింది. కృష్ణుడు ఒకడు, భార్యలు 16,008. ఒక్కొక్క భార్య ఇంట్లో ఒక్కొక్కరోజు ఉన్నా 45 సంవత్యరాలకు కానీ ఒక్కొక్కల వంతు రాదు. అటువంటిది కృష్ణుడు ఇంతమందితో ఎలా కాపురం చేస్తున్నాతో చూద్దామని నారదుడికి కుతూహలం ఎక్కువయింది.

వెంటనే నారదుడు ద్వారకలో వాలి పోయాడు. శ్రీకృష్ణుని అంత:పురములోనికి ప్రవేశించాడు. 16,008 మంది భార్యలకు వేర్వేరు గృహములు ఉండటం చూచాడు. ముందు రుక్తిణీ దేవి గృహమును ఎంచుకున్నాడు. ఆ గృహములోకి వెళ్లాడు.

ఆ గృహము చక్కగా అలంకలంపబడి ఉంది. ఆ గృహములో శ్రీకృష్ణుడు శయ్యమీద కూర్చుని ఉన్నాడు. ఆయన భార్య రుక్తిణి తన పలచాలకలతో సహా కృష్ణునికి సేవచేస్తూ ఉంది. తానే స్వయంగా వింజామర తీసుకొని వీస్తూ ఉంది. నారదుడు రావడం చూచిన కృష్ణుడు తాను కూర్చున్న ఆసనం మీదినుండి లేచాడు. నారదుడికి నమస్కలంచాడు. నారదుని ఉచితాసనము మీద కూర్చండబెట్టాడు. నారదుడి కాళ్లు కడిగి ఆ నీరు తలమీద చల్లుకున్నాడు.

"నారద ముసీంద్రా! తమలి రాకకు కారణమేమి? నేను చేయవలసిన పని ఏదైనా ఉంటే చెప్పండి. తక్షణమే చేస్తాను." అని వినయంగా అడిగాడు. ఆ మాటలకు నారదుడు ఇలా అన్వాడు.

"దేవా! తమరు సత్యరుషులను నిరంతరము రక్షిస్తూ ఉంటారు. వాలకి అపకారం చేసేవాలని శిక్షిస్తూ ఉంటారు. ఈ జగత్తులో ఉన్న జీవుల యోగక్షేమములను నిరంతరము పలరక్షిస్తూ ఉంటారు. ఆ కారణం చేతనే ఈ కృష్ణరూపం ధలంచావు. నీ అవతార రహస్యమును నేను చక్కగా తెలుసుకున్నాను. యోగులు అందరూ నీ పాదపద్తములను తమ హృదయములలో నిలుపుకొని ధ్యానిస్తుంటారు. నీ భక్తులకు మోక్షమును ఇచ్చేవి, సంసారములో పడి కొట్టుకుంటున్న వాలకి ఆ సంసార కూపము నుండి విముక్తి కలిగించేవి నీ పాదపద్తములే కదా! అటువంటి నీ పాదములను ఈనాడు నేను దల్శించగలిగాను. నా జీవితము ధన్యమయింది. నీ నామస్త్రరణ చేస్తూ నేను నిరంతరము లోక సంచారం చేస్తున్నాను. కేవలము తమలని చూచి పోదామని వచ్చాను." అని అన్నాడు.

తరువాత నారదుడు అక్కడి నుండి వెళ్లిపోయాడు. మరొక మందిరములోనికి ప్రవేశించాడు. అక్కడ కూడా కృష్ణడు ఉన్నాడు. అ మందిరములో ఉన్న భార్వతోనూ, తన స్వేహితుడు ఉద్ధవునితోనూ పాచికలు ఆడుతున్నాడు. నారదుని చూడగానే కృష్ణడు లేచి నారదునికి నమస్కలించి ఆయనకు ఆసనం ఇచ్చి కూర్చోబెట్టి, అర్హ్హము పాద్యము ఇచ్చి సత్కలించాడు.

"నారద మునీంద్రా! తమరు ఎఫ్మడు ద్వారకకు వచ్చారు? తమల రాకకు కారణమేమి?" అని ఏమీ తెలియనట్టు అడిగాడు. నారదునికి అంతా అయోమయంగా ఉంది.

నారదుడు మరొక మందిరములోనికి వెళ్లాడు.ఆ మందిరంలో తన కుమారులను ఒడిలో కూర్చోబెట్టుకొని ముద్దులాడుతున్న కృష్ణుని దూరంనుండి చూచాడు. లోపలకు పోవడం ఎందుకని, మరొక మందిరమునకు వెళ్లాడు. ఆ గృహంలో కృష్ణుడు శుచిగా హోమం చేస్తున్నాడు. మరొక మందిరములో కృష్ణుడు శ్రద్ధగా యజ్ఞం చేస్తున్నాడు. మరొక మందిరములో కృష్ణుడు బ్రాహ్తుణులకు భోజనం పెడుతున్నాడు. మరొక మందిరములో కృష్ణుడు భోజనం చేస్తున్నాడు.

మరొక మందిరములో కృష్ణుడు సంధ్యవార్చుకొని గాయత్రి మంత్రమును జపిస్తున్నాడు. మరొక మందిరములో కత్తియుద్ధమును అభ్యాసం చేస్తున్నాడు. మరొకమందిరములో కృష్ణుడు రథం ఎక్కి బయటకు వెళ్లడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాడు. మరొక మందిరములో తన మంత్రులతో రాచకార్యములు చల్చిస్తున్నాడు. మరొక చోట కొంత మంది భార్యలతో కలిసి జలక్రీడలు ఆడుతున్నాడు. మరొక మందిరములో కృష్ణుడు బ్రాహ్తణులకు గోవులను దానం చేస్తున్నాడు. మరొక మందిరములో తన భార్యతో కూర్చుని పురాణమును వింటున్నాడు. మరొక మందిరములో తన భార్యతో కూర్చుని పురాణమును వింటున్నాడు. మరొక మందిరములో కృష్ణుడు తన భార్యతో హాస్యంగా మాట్లుడుతూ నవ్వుతూ, నవ్విస్తున్నాడు.

మరొక గృహములో కృష్ణుడు ధాల్తిక మైన పనులుచేస్తున్నాడు. మరొక గృహాములో ధన సంబంధమైన వ్యవహారములు చల్చస్తున్నాడు. మరొక ఇంట్లో కృష్ణుడు నిశ్చలంగా కూర్చుని ధ్యానం చేసుకుంటున్నాడు. మరొక గృహాములో కృష్ణుడు తన వద్దకు వచ్చిన గురువులకు దక్షిణలు ఇస్తున్నాడు. మరొక ఇంట్లో కృష్ణుడు ఎవలితోనో తగాదా పడుతున్నాడు. మరొక గృహములో కృష్ణుడు ఇరుపక్షములకు మధ్యవల్తగా ఉండి, వాల మధ్య సంధి కుదురుస్తున్నాడు. మరొక గృహములో, కృష్ణుడు, బలరామునితో కలిసి పలిపాలనా వ్యవహారములను చక్కబెడుతున్నాడు. మరొక మందిరములో కృష్ణుడు తన కుమారులకు వివాహ సంబంధముల గులంచి చల్చస్తున్నాడు. మరొక గృహములో కృష్ణుడు తన కూతుళ్లను, అల్లుళ్లను అత్తవాలింటికి పంపే కార్వక్రమంలో తీలకలేకుండా ఉన్నాడు. మరొక ఇంట్లో కృష్ణుడు దేవతారాధన చేస్తున్నాడు. మరొక చోట కృష్ణుడు ప్రజలకు ఉపయోగ పడటానికి బావులు తవ్వించడం, చెట్టు నాటించడం మొదలగు కార్యక్రమములు నిర్యల్తిస్తున్నాడు.

ఇదంతా చూస్తున్న నారదుడికి తల తిలగి పోయింది. అడవిలోకి పాలపోయాడు. అక్కడ కూడా కృష్ణుడు వేటాడుతూ కనిపించాడు. ఇదేంటి ఎక్కడకు పోయినా కృష్ణుడు కనిపిస్తున్నాడు అని మరలా ద్వారకకు వచ్చాడు. నగరంలో జలగే కార్యకలాపాలను స్వయంగా తెలుసుకోడానికి కృష్ణుడు మారు వేషంలో తిరుగుతున్నాడు.

ఇంక తట్టుకోలేక పోయాడు నారదుడు. రెండు చేతులు ఎత్తి శ్రీకృష్ణుడికి నమస్కలించాడు. "ఓ దేవా! నీవు మానవ రూపంలో ఉండి కూడా నీ యోగమాయను ప్రదల్శస్తున్నావా! అందలనీ, నన్ను నీ మాయలో ముంచెత్తుతున్నావా! నేను కాబట్టి నీ మాయను తెలుసుకోరలిగాను. కాని సామాన్య ప్రజలు నీ మాయను తెలుసుకోలేక అంతా నిజమని నమ్ముతున్నారు. నేను నీ లీలలను ముల్లోకములలోని వాలకి పెద్దగా అలచి, పాడి చెప్పాలని అనుకకుంటున్నాను. నాకు అనుమతి ప్రసాబించు." అని ప్రాల్థంచాడు నారదుడు.

ఆ మాటలకు కృష్ణుడు నారదునితో ఇలా అన్నాడు. "మహాత్తా! ధర్తమును ముందు నేను ఆచలించి, తరువాత అందలినీ ఆచలించమని చెబుతాను. ధర్తమును చక్కగా ఆచలించిన వాలి చర్కలను నేను సమల్ధిస్తాను. ధర్తము నేను ఆచలించి చూపించి, అందలి చేతా ఆచలింపచేసి, తద్వారా ధర్తమును మరలా ప్రతిష్ఠింప చేయడానికి నేను భూలోకములో అవతలించాను. కాబట్టి నా చర్కలను చూచి నీవు మోహంలో పడవద్దు. నేను అంతటా ఉంటాను కానీ ఎక్కడా ఉండను. నేను అందల ముందు ఉన్నట్టు వాలకి భ్రమ కలిగిస్తాను. అంతే." అని కృష్ణతత్వమును బోభించాడు కృష్ణుడు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఆ ప్రకారంగా నారదుడు శ్రీకృష్ణుడు ప్రతి ఇంట్లో ప్రతిచోటా ఉండటం చూచి ఆశ్చర్యపోయాడు. తరువాత కృష్ణుని ద్వారా ఆయన తత్వమును తెలుసుకున్న తరువాత, కృష్ణలీలలను లోకంలో ప్రచారం చేయడానికి వెళ్లపోయాడు.

ఆ ప్రకారంగా శ్రీకృష్ణుడు తన 16,008 మంది భార్యలతో అందలికీ సంతోషం కలిగిస్తూ విహలస్తున్నాడు." అని శుకయోగేంద్రుడు పలీక్షిత్ మహారాజుకు శ్రీకృష్ణుని సర్వవ్యాపకత్వము గులించి చెప్పాడు.

#### శ్రీమద్హాగవతము దశమస్కంధము అరువబి తొమ్మిదవ అధ్వాయము సంపూర్ణము

ఓ౦ తత్నత్ ఓ౦ తత్నత్ ఓ౦ తత్నత్

శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము డెబ్బబియవ అధ్వాయము.

"పలీక్షిత్ మహారాజా! ఇష్టటి దాకా నీకు శ్రీకృష్ణుడు తన భార్యల అందలి ఇళ్లయందు ఏక కాలంలో ఉండటం, వాలతో సరస సల్లాపాలు సాగించడం, అందలి ఇళ్లతో తానుఉన్నట్టు భ్రమ కలిగించడం, ఆ విషయాన్ని నారదుడు గ్రహించడం గులంచి చెప్పాను. ఇప్పుడు శ్రీకృష్ణుని రోజువాలీ బినచర్య గులంచి చెబుతాను విను. శ్రీకృష్ణుడు ప్రతిరోజూ తెల్లవారుజామున నిద్రలేస్తాడు. కాలకృత్యములు తీర్చుకుంటాడు. ఆచమనం చేస్తాడు. పరమాత్త్మను ధ్యానం చేస్తాడు. (బీని గులంచి వివరణ తరువాత వస్తుంబి.) ధ్యానము పూల్తి అయిన తరువాత శుభ్రంగా స్వానం చేస్తాడు. అంటే ముందు ధ్యానంతో మనసును పలశుద్ధం చేసుకొని, తరువాత స్వానంతో దేహాన్ని శుభపరచుకుంటాడు. శుభమైన దుస్తులు ధలస్తాడు.

(మనం ఈ నాడు మార్కెట్ తో దొలకే అన్ని రకాల సబ్బులతో శలీరాన్ని రుబ్ది రుబ్ది స్వానం చేస్తాము. అత్యంత ఖలీదైన బ్రాండెడ్ దుస్తులు ధలస్తాము. కాని మనసును మాత్రం ఏ మాత్రం ను భ్రపరచుకోము. అందల మనసులు కల్హషములతో నిండి ఉంటాయి. దానికి విరుగుడు ధ్యానం. అబి మాత్రం ఎవరూ చేయరు. కృష్ణుడు తాను ధ్యానం చేసి తన చర్యల ద్వారా మనలను కూడా ధ్యానం చేయమని సూచిస్తున్నాడు.)

తరువాత శ్రీకృష్ణుడు సంధ్యావందనము మొదలగు కార్యములను చేసి తరువాత హోమం చేస్తాడు. ఔవీసనా కార్యక్రమమును నిర్వల్తిస్తాడు. హోమం చేసిన తరువాత గాయత్రి మంత్రమును ఏకాగ్రమైన మనసుతో జపిస్తాడు. అష్టటికి సూర్యుడు ఉదయిస్తూ ఉంటాడు. సూర్యోదయం కాగానే శ్రీకృష్ణుడు సూర్యుడిని ఉపాసిస్తాడు. తరువాత దేవతలకు, పితరులకు, గురువులకు, ఋషులకు, చనిపోయిన వృద్ధులకు తర్వణములు వదులుతాడు. తరువాత బయటకు వచ్చి తన దర్శనం కోసరం వేచి ఉన్న బ్రాహ్మణులకు, ఇతరులకు నమస్కలిస్తాడు. వాలి ఆశీర్వాదములు తీసుకుంటాడు. వాలికి వస్త్రములను, ధనమును, జింక చర్తములను, పాలు ఇచ్చే ఆవులను, ఎవలకి ఏది అవసరమో దానిని దానంగా ఇస్తాడు. తరువాత గోవులను, బ్రాహ్మణులను, దేవతలను, పెద్దవాలని గురువులను పూజిస్తాడు.

తరువాత తను కూడా ఆభరణములతో అలంకలంచు కుంటాడు. తరువాత ప్రజలను కలుసుకుంటాడు. వాల వాల అవసరాలకు తగ్గట్టు వారు కోలన వస్తువులను దానంగా ఇస్తాడు. ప్రజలు కానుకలుగా తెచ్చిన వస్తువులను స్వీకలస్తాడు. ఇంతలో కృష్ణుని సారథి రథమును తెచ్చి కృష్ణుని గృహము ముందు నిలబెడతాడు. కృష్ణుడు సాత్యకి తోనూ, ఉద్ధవునితోనూ ఆ రథమును ఎక్కుతాడు. తన భార్యలు, అంత:పుర స్త్రీలు తనకు వీడ్కోలు చెబుతూ ఉంటే రథం బయలు దేరుతుంది. యాదవులందరూ కొలువుదీల ఉన్న సుధర్త, అనే రాజ సభలోకి ప్రవేశిస్తాడు.

అదొక విచిత్రమైన సభ. ఆ సభలో కూర్చుని ఉంటే ఆకలి, దాహము, విసుగు, కోపము ఏవీ ఉండవు. అందరూ ప్రశాంతంగా వివిధ విషయముల గులించి చల్చిస్తారు. ఆ సభలోకి ప్రవేశించిన కృష్ణుడు తన సింహాసనముమీద కూర్చుంటాడు. నాట్యాచార్యులు, నర్తకులు, గాయకులు, తమ తమ విద్యలను ప్రదల్శిస్తారు. సూతులు, వంగిమాగధులు, మృదంగము, వీణ, వేణువు, శంఖములు, చప్పట్లు మొదలగు వాయిద్యములతో ఆడి పాడి శ్రీకృష్ణుని స్తుతిస్తారు.

తరువాత వేద పండితులు వేదమంత్రముల మీద తమతమ వ్యాఖ్యానములను వినిపిస్తారు. మల కొందరు వేదములలో చెప్పబడిన రాజుల చలత్రలను వినిపిస్తారు. ఆ ప్రకారంగా సభ జరుగుతూ ఉండగా, ప్రతీహాల వచ్చి ఒక నూతన పురుషుడు సభలోకి రావడానికి అనుమతి కోరుతున్నాడు అని తెలిసాడు. శ్రీకృష్ణని అనుమతి తీసుకొని, ప్రతీహాల ఆ నూతన పురుషుని సభలోకి ప్రవేశపెట్టాడు.

ఆ పురుషుడు శ్రీకృష్ణునికి సమస్కలించి ఇలా అన్నాడు. "దేవా! నేను జరాసంధుని చెరలో ఉన్న రాజుల ప్రతినిభిగా వచ్చాను. జరాసంధుడు మా రాజ్యములను జయించి, ఆ దేశము రాజులను బంటీలుగా పట్టుకున్నాడు. వారందలినీ గిలివ్రజము అనే దుర్గములో బంధించి ఉంచాడు. వాలి సంఖ్య ఇప్పటికి 20,000. జరాసంధుని ఎబిలించలేక వారంతా జరాసంధుని కారాగారములో మ్రగ్గుతున్నారు. అందుకని వారందరూ మీ శరణు కోరుతున్నారు. జరాసంధుని అంటి వారు, వాల వాల కోలకలు తీర్చుకోడానికి చేయకూడని పనులు చేస్తూ, శాస్త్రములో చెప్పబడిన ధర్తములను మలచిపోతున్నారు. అట్టి వాలని శిక్షించడానికే నీవు అవతలంచావు. కాలస్వరూపుడవైన నీకు సమస్కారము.

ఓ దేవా! గీవు మూడు లోకములకు అభిపతికి. దుష్ట శిక్షణ, శిష్ట రక్షణ కొరకు ఈ లోకములో మానవ రూపంలో అవతలంచిన పరమాత్తవు. మాకష్టములు నీకు చెప్పకున్నాము. ఈ రాజులందరూ బంబీలు కావడం వారు చేసుకున్న పూర్వజన్హకర్తఫలితమా లేక జరాసంధుని దురాగతమా అనే విషయాన్ని అర్థం చేసుకోలేక పోతున్నాము. రాజభోగములు అనుభవిస్తూ వాల ప్రజలను పాలించ వలసిన రాజులు జరాసంధుని చెరసాలలో బంబీలుగా ఉన్నారు. ఇబి వాస్తవము. జరాసంధుడు తమను ఎప్పడు చంపుతాడో అన్న

భయంతో, తమ భార్త, జడ్డలను విడిచి ఉన్నామన్న బగులుతో, జీవచ్ఛవాలుగా బతుకుతున్నారు. ఇదంతా నీ మాయ అనుతోవాలా! నీ మాయచేత మోహితులమై మేము సుఖములకు దూరమై కష్టములను అనుభవిస్తున్నామా! ఏమీ తెలియడం లేదు.

ఓ దేవా! నిన్ను నమ్ముకున్న వాళ్లకు నీ పాద సేవ సుఖ సంతోషాలను కలుగచేస్తుంటి. మేమంతా నీ పాదములను నమ్ముకున్నాము. మాకు ఈ జరాసంధుని చెరనుండి విముక్తి కలిగించు. జరాసంధుని చెరలో ఉన్న 20,000 మంటిని బంధవిముక్తులను చెయ్యి.

ఓ దేవా! ఆ జరాసంధుని బలపరాక్రమములు నీకు తెలియనిని కావు. నీవు జరాసంధునితో పదునెనిమిబ సార్లు యుద్ధం చేసావు. అందులో పబిహేడు సార్లు జరాసంధుడు నీ చేతిలో ఓడి పోయి పాలపోయాడు. ఆఖరు సాలగా నిన్ను జయించి, గర్యంతో అహంతో విర్రవీగుతున్నాడు. మా అందలినీ బాభిస్తున్నాడు.

ఓ దేవా! జరాసంధునిచేత బంధింపబడిన రాజులు 20,000 మంది నీ దర్శనం కోరుతున్నారు. నిన్ను శరణు వేడుతున్నారు. వాలని కాపాడి, వాల జీవితాలలో మరలా సుఖసంతోషాలు కలుగజెయ్యి. ఓ దేవా! నీకు అన్ని విషయములను వివలించాను. నీకు ఏచి ఉచితమో అచి చెయ్యి." అని ముగించాడు ఆ ఆగంతకుడు.

అగంతకుడు ఈ ప్రకారంగా జరాసంధునిచేత బంధింపబడిన రాజుల యొక్క కష్టములు వివలస్తూ ఉండగా, నారదుడు ఆ సభకు వచ్చాడు. నారదుని చూచి కృష్ణడు తన ఆసనము నుండి లేచాడు. సభలోని వారందరూ లేచి నిలబడ్డారు. శ్రీకృష్ణడు తన ఆసనము నుండి బిగి వచ్చి నారదునికి నమస్కలించాడు. ఆయనకు ఆసనమును చూపించాడు.

నారదుడు ఆసనము మీద కూర్చన్న తరువాత కృష్ణుడు ఆయనకు అర్హ్మము పాద్యము ఇచ్చి పూజించాడు. నారదునితో కృష్ణుడు ఇలా అన్నాడు. "నారద మునీంద్రా! తమరు మూడులోకములు తిరుగుతూ ఉంటారు. మీవలన మాకు మూడులోకములలో ఉన్న విషయములు అన్నీ ఎప్పటికఫ్ఫుడు తెలుస్తూ ఉంటాయి. తమరు త్రికాలజ్ఞులు. తమలకి తెలియని విషయం అంటూ ఏమీ లేదు. నారదా! అన్ని లోకములు క్షేమముగా ఉన్నాయా! మా పాండవులు క్షేమంగా ఉన్నారా! వారు ఇప్పడు ఏమి చేస్తున్నారు? వాల గులంచి వివరాలు తెలియజేయండి." అని అడిగాడు.

అమాటలు విన్న నారదుడు కృష్ణునితో ఇలా అన్నాడు. "ఓ దేవా! నీవు సర్వవ్యాపకుడవు. ఈ విశ్వమును సృష్టించిన వాడవు నీవు. నీ మాయాశక్తి ద్వారా సకల భూతములలో ఆత్త్తస్వరూపుడుగా వెలుగుతున్నావు. నీ మాయా శక్తిని నేను చాలా సార్లు స్వయంగా అనుభవించాను. ఓ దేవా! ఈ జగత్తు ను అంతా నీవు సృష్టించి పాలిస్తున్నావు. నీ సృష్టిరహస్తమును తెలుసుకోవడం ఎవలకీ సాధ్యం కాదు. నీకు భక్తి నమస్కలించడం తప్ప ఏమీ చేయలేను.

ఓ దేవా! ఈ అనంత విశ్వంలో జీవులు అన్నీ పుడుతూ, చస్తూ ఒక దేహము నుండి మరొక దేహమునకు సంచలస్తున్నాయి. కాని ఎవరు కూడా ఈ చావు పుట్టుకల నుండి విముక్తి పాందడం ఎలా అనే విషయాన్ని తెలుసుకోలేక పోతున్నారు. అటువంటి వాలకి సులభంగా ముక్తిని ప్రసాబించడం కోసమే నీవు మానవ రూపంలో అవతలంచావు. అట్టి నీకు నమస్కలస్తున్నాను.

ఓ దేవా! గీవు పాండవుల గులంచి అడిగావు. అయినా గీకు తెలియకనా నన్ను అడుగుతున్నావు. గీవు అడిగావు కాబట్టి నాకు తెలిసిన విషయాలు చెబుతున్నాను. యుభిష్ఠిరుడు గీ మేనత్త కుమారుడు. గీ భక్తుడు. ఆయన తన రాజ్యమును విస్తలంప చేసుకోడానికి రాజసూయ యాగము అనే యాగమును చేయవలెనని సంకల్పించాడు. దానికి గీ అనుమతి కోరుతున్నాడు. తమరు వచ్చి యాగమునకు అనుమతి ప్రసాబిస్తే, యుభిష్ఠిరుడు రాజసూయ యాగము నిల్విఘ్నంగా నెరవేరుస్తాడు.

ఆ యాగమునకు నీవు వస్తావు కాబట్టి, నిన్ను చూడటానికి దేశదేశాల రాజులు ఆ యాగమునకు వస్తారు. ఇష్టటి దాకా వారందరూ నీ కథలను విని, నిన్ను కీల్తంచి, నిన్ను ధ్యానించి, పవిత్రులవుతున్నారు. ఇప్పడు నిన్ను స్వయంగా చూచి, నిన్ను తాకి, నీ పాదములను స్టృశించి ధన్యులవుతారు.

ఓ దేవా! నీకీల్త మూడులోకములలో వ్యాప్తి చెందింది. నీ పాదముల నుండి ఉద్దవించిన జలము దేవలోకంలో మందాకిని పేరుతోనూ, భూలోకములో గంగ పేరుతోనూ, పాతాళములో భోగవతి పేరుతోనూ ప్రవహిస్తూ, మూడులోకముల వాలని పవిత్రం చేస్తూ ఉంది. " అని అన్నాడు నారదుడు. నారదుని మాటలు విన్న తరువాత, ఇఫ్ఫడు కర్తవ్వం ఏమిటి అని సభాసదులను అడిగాడు. యాదవ ప్రముఖులు అందరూ జరాసంధుని మీటికి యుద్ధానికి పోవటానికి ఉ త్యాహపడ్డారు కానీ, పాండవుల వద్ద కు పోవడానికి ఉత్యాహము చూపించలేదు. వాల మాటలకు కృష్ణుడు నవ్వి ఊరుకున్నాడు.

కృష్ణడు తన స్నేహితుడు ఉద్ధవుని పిలిచాడు. "ఉద్ధవా! నీకు మంత్రాంగము బాలా తెలుసు. నీవు నాకు బంధువు కూడాను. నాకు నేత్రముల వంటి వాడవు. ఇప్పడు మన ముందు రెండు విషయములు ఉన్నాయి. ఒకటి జరాసంధునితో యుద్ధము చేసి అతనిని ఓడించి అతని వద్ద బంటీలుగా ఉన్న రాజులను విడిపించడం. రెండవబి పాండవులతో రాజసూయయాగము చేయించడం. యాదవు అందరూ జరాసంధుని మీద యుద్ధానికే ఉత్యాహంగా ఉన్నారు. నీ ఉద్దేశం ఏమిటో చెప్పు. నీవు ఆలోచించి ఏది చెజుతే దానిని ఆచలిస్తాము." అని అన్నాడు కృష్ణుడు. అన్నీ తెలిసిన కృష్ణుడు తనను ఆలోచించి చెప్పమనడం ఆశ్చర్యం కలిగించింది ఉద్ధవునికి. కృష్ణుడు అంతటి వాడు అడిగాడు కాబట్టి, క్షణకాలము ఆలోచించి, ఈ విధంగా బదులు చెప్పెడు ఉద్ధవుడు." అని శుక మహల్ని పలిక్షిత్ మహారాజుకు కృష్ణుని వినచర్యను కృష్ణుని ముందున్న సమస్యల గులించి వివలించాడు.

<del>త్ర</del>ీమద్మాగవతము

దశమస్కంధము డెబ్జబియవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

## శ్రీమద్హాగవతము దశమస్కంధము డెబ్బబి ఒకటవ అధ్వాయము.

"ఓ పలీక్షేత్ మహారాజా! ఉద్దవుడు నారదుని మాటలను, అంతకు ముందు వచ్చిన ఆగంతకుని మాటలను శ్రద్ధగా విన్నాడు. కృష్ణునితో ఇలా చెప్మాడు.

"దేవా! తమల ముందు ఉన్న రెండు సమస్యలు తక్షణము పలష్కలంప తగ్గవే! జరాసంధుని చెరలో మగ్గుతున్న రాజులను విడిపించడం ఎంత ముఖ్యమో, తమలి మేసత్త కుమారుడు అయిన యుభిష్ఠిరునికి సాయము చేయడం కూడా అంతే ముఖ్యం. ధర్మరాజు ರಾಜసూಯ ಯಾಗಂ చెಯ್ಯಾಲಂಟೆ, ನಾಲುಗು ಬಿತ್ಕುಲಲ್ ఉನ್ನ రాజులను జయించాలి. అఫ్ఫడు కానీ రాజసూయ యాగము చేయలేడు. కాబట్టి ఈ బిగ్విజయమును కారణం చేసుకొని పాండవులను జరాసంధుని మీబికి యుద్ధానికి పంపి అతనిని సులభంగా గెలువ వచ్చును. అతని చెరలో బంటీలుగా ఉన్న రాజులను విడిపించవచ్చును. ఒకే కార్యము వలన రెండు ప్రయోజనములు నెరవేరుతాయి. తమల సాయంతో రాజసూయయాగము, తమల పమేయం లేకుండా జరాసంధ వధ రెండు జరగుతాయి. ఇబీ నా అభిప్రాయము. జరాసంధుని ఓడిస్తే యాదవులకు ప్రబల శత్రువైన జరాసంధునికి పరాజయం కలుగుతుంది. అది మనకు అంటే యాదవులకు లాభము. జరాసంధుని చెరలో ఉన్న రాజులను **බ**යීపిට- එත් ජිවු තිජා රජාදුණට එ.

ఇందులో ఇంకొక రహస్యంకూడా ఉంది. జరాసంధుని మరణము భీముని చేతిలో ఉంది. భీముని చేతిలో తప్ప జరాసంధుడు మరొకల చేతిలో చావడు. కాబట్టి జరాసంధుని భీముడు ద్వంద్వ యుద్ధములో ఓడించగలడు. అంతే కాని సూరు అక్షైాహిణీల సైస్యము ఉన్న జరాసంధునితో యుద్ధము చేసి గెలవడం ఎవలకి కూడా సాధ్యం కాదు. కాబట్టి భీమ జరాసంధుల ద్వంద్వయుద్ధమే బీనికి సులువైన మార్గము.

ఇంక బీల ద్వంద్వ యుద్ధము జరగడానికి మార్గము ఒకటి ఉంది. జరాసంధునకు బ్రాహ్హణులు అంటే అమితమైన భక్తి. బ్రాహ్హణులు మాత్రము జరాసంధుని వద్దకు ఎటువంటి అనుమతి లేకుండా వెళ్లవచ్చును. పైగా జరాసంధుడు తన వద్దకు వచ్చిన బ్రాహ్మణులు ఏది కోలతే అది ఇస్తాడు. అది ఆయన వ్రతము. భీమసేనుడు బ్రాహ్హణుడి వేషంతో జరాసంధుని వద్దకు పోయి తనకు జరాసంధునితో ద్వంద్వ యుద్ధము కావాలి అని అడిగితే జరాసంధుడు కాదనడు. భీమ జరాసంధుని ద్వంద్వ యుద్ధము సమయమున తమరు వాల ఎదురుగా ఉండి భీమునికి తగిన విధంగా సూచనలు ఇస్తూ జరాసంధుని వథించడానికి మార్గం సుగమం చేస్తారు.

ఓ దేవా! సకల చరాచర సృష్టిని సృష్టించి, లయం చేసేటి బ్రహ్హ, శివుడు అయినా, వారు కేవలం నిమిత్త మాత్రులు. కాలస్వరూపుడవు అయిన నీవే సృష్టి, స్థితి, లయములు జలిపిస్తున్నావు. ఇక్కడ కూడా జరాసంధుని చంపే వాడవు, చంపించే వాడవు నీవే. భీముడు కేవలం నిమిత్తమాత్రుడు. ఈ విధంగా ఏమాత్రం సైన్య

నష్టము లేకుండా, ఒక్క నెత్తురు బొట్టు నేల రాలకుండా, అత్యంత సులభంగా జరాసంధుని జయించవచ్చును.

ఓ దేవా! జరాసంధుని వధించి ఆయన చెరలో బంటీలుగా ఉన్న రాజులను విడిపిస్తే, వాల భార్యలు, సంతానము నీ చలత్రను, నీ కీల్తని ఎల్లవేళలా గానం చేస్తారు. నిన్ను కీల్తస్తారు. తరువాత నీ సాయంతో ధర్మరాజు చేయబోయే రాజసూయ యాగ సందర్భములో సిశుపాలుడు మొదలగు దుష్టలు కూడా సంహలంపబడే అవకాశము ఉంది. దుష్ట శిక్షణ, శిష్టరక్షణ జలగే ఈ రాజసూయయాగము తమలకి కూడా ఆమోదయోగ్యమే అవుతుంది. ఈ ప్రకారంగా చేస్తే అందలకీ శుభం కలుగుతుందని నా అభిప్రాయము." అని ఉద్ధవుడు చెప్పాడు.

ఉద్ధవుని మాటలను విన్న కృష్ణుడు, నారదుడు, యాదవులు ఆయనను ప్రశంసలతో ముంచెత్తారు. తరువాత కృష్ణుడు నారదుని తగు విధంగా పూజించాడు. కృష్ణుని వలన పూజలందుకున్న నారదుడు లోక సంచారానికి వెళ్లిపోయాడు.

కృష్ణుడు బంబీలుగా ఉన్న రాజులవద్ద నుండి దూతతో ఇలా అన్నాడు. "మీ రాజులను భయపడ వద్దని చెప్పండి. మీకు శుభం కలుగుతుంది. నేను స్వయంగా వచ్చి జరాసంధుని సంహలించి, మీ రాజులకు విముక్తి కలిగిస్తాను అని నామాటలుగా మీ రాజులకు చెప్పండి." అని అన్నాడు. తరువాత ఆ దూత కృష్ణునికి నమస్కలించి వెళ్లిపోయాడు. తరువాత కృష్ణుడు తాను ఇంద్రప్రస్థమునకు పోవడానికి రథం సిద్ధం చెయ్యమని తన సారభి దారుకుని ఆదేశించాడు. తన అన్న బలరాముడు, తాతగారు ఉగ్రసేన మహారాజు గాల వద్ద అనుమతి తీసుకోవడానికి వాల వద్దకు వెళ్లాడు. వాల వద్ద అనుమతి తీసుకొని కృష్ణుడు రథం ఎక్కాడు. ఆయన వెంట గజ, అశ్వ, రథ, పదాతి దళములతో కూడి యాదవ సైన్యం బయలుదేలంది. కృష్ణని వెంట ఆయన భార్యలు కూడా పల్లకీలలో, రథములలో బయలుదేరారు.

అంత:పుర స్త్రీలకు రక్షణగా వాల వెంట అంగరక్షకులు బయలు దేరారు. బీల వెంట పలచారకులు, పలచాలకలు, వాల భార్యలు, భర్తలు, సంతానము కూడా వాల వాలకి తగిన వాహనములలో బయలుదేరారు. సైనికాభికారులకు మొదలగు వాలకి వినోదం కలిగించడానికి వారకాంతలు కూడా రథములలో, పల్లకీలలో బయలుదేరారు.

పెద్ద పెద్ద ధ్వజములతోనూ, పతాకములతోనూ, అస్ర్హశస్ర్హములతోనూ, కిలీటములతోనూ, కవచములతోనూ కూడిన యాదవ సైన్యము మహాసముద్రములాగా కనపడుతూ ఉంది. అపార సేనావాహినితో, అంత:ఫుర కాంతలతో, పలజనముతో కృష్ణుడు, ప్రయాణం సాగించాడు. ఆనర్తము, సౌబీరము, మరుదేశము, కురుక్షేత్రమును దాటి వెళుతున్నాడు. దాలలో అడవులను, పర్వతముల గుండా ప్రయాణిస్తున్నాడు. దృషద్వతి, సరస్వతి అనే నదులను దాటాడు. పాంచాల దేశము, మత్మ దేశము దాటాడు. ఇంద్రప్రస్థపురమునకు చేరుకున్నాడు. కృష్ణుడు ససైస్కంగా, సపలవార సమేతంగా ఇంద్రప్రస్థమునకు వస్తున్నాడనే వార్త ధర్మరాజుకు తెలిసింది. కృష్ణునికి స్వాగత సత్కారాలు చేయడానికి ధర్మరాజు తన పురోహితులతోనూ, బంధువులతోనూ ఇంద్రప్రస్థపురము బయట వేచి ఉన్నాడు.

కృష్ణుడు రాగానే ఆయనకు ఎదురు వెళ్లి ధర్త్మరాజు కృష్ణుని ప్రేమతో కౌగరించుకున్నాడు. చాలా రోజుల తరువాత కృష్ణుని చూడటంతో ధర్త్మరాజు కళ్ల నిండా ఆనంద భాష్టాలు నిండాయి. తరువాత భీమసేనుడు కృష్ణుని ప్రేమతో కౌగరించుకున్నాడు. తరువాత కృష్ణుడు అర్జునుని, నకుల సహదేవులను ప్రేమతో కౌగరించుకున్నాడు. నకుల సహదేవులు కృష్ణునికి భక్తితో నమస్కలించారు.

తరువాత కృష్ణుడు బ్రాహ్మణులకు వృద్ధులకు నమస్కలించాడు. కురు వంశము వారు, సృంజయ వంశము వారు, కేకయ వంశము వారు అయిన వృద్ధులకు నమస్కలించాడు. సూతులు, వంబమాగధులు కృష్ణుని కీల్తని గానం చేసారు. కృష్ణుడు నడుస్తుంటే అతని ముందు గాయకులు పాడుతున్నారు, నర్తకులు నృత్యం చేస్తున్నారు. ఈ ప్రకారంగా కృష్ణుడు ఇంద్రప్రస్థపురంలోకి ప్రవేశించాడు.

కృష్ణుని రాకను పురస్కలంచుకొని ఇంద్రప్రస్థ పురమును అత్యంత సుందరంగా అలంకలించారు. చిత్ర విచిత్ర ధ్వజములతోనూ, పతాకములతోనూ, తోరణములతోనూ, పూర్ణకుంభములతోనూ అలంకలించారు. ఇంద్రప్రస్థములో ఉన్న స్త్రీ పురుషులు నూతన వస్త్రములను ధలించి కృష్ణుని దర్శనము కొరకు ఉవ్విళ్లూరుతున్నారు. రాజ మార్గములలో పూల మాలలతో ఏనుగులు నిలబడి ఉన్నాయి. అన్ని గృహములను బీపములతో అలంకలించారు.

కృష్ణుడు వస్తున్నాడు అనే వార్త తెలియగానే పురస్త్రీలు అన్ని పనులు వటిలిపెట్టి మేడల మీటికి ఎక్కి కృష్ణుని వంక ఆతురతగా చూస్తున్నారు. ఆయనకు మనసులతోనే స్వాగతం పలికారు. కృష్ణుని రూపమును మనసులలో నిలుపుకొని ధ్యానించసాగారు. వాలలో వారు ఇలా అనుకుంటున్నారు.

"ఈ కృష్ణడు తన చిరునవ్వుతో క్రీగంటి చూపులతో మనకు ఎంతటి ఆనందమును కలుగచేస్తున్నాడో చూడండి. ఇటువంటి దరహాసములను, క్రీగంటి చూపులను ప్రతిరోజూ అనుభవిస్తున్న ఆయన భార్యలు ఎంతటి అదృష్టవంతులో కదా! పూర్యజన్మలలో ఎన్ని పుణ్యకర్తలు చేసుకుంటే కానీ ఈ జన్మలో ఇంతటి అదృష్టం లభించదు." అని అనుకుంటున్నారు. ఎవలి ఇళ్ల ముందుకు కృష్ణడు వస్తే ఆ ఇళ్ల వాళ్లు కృష్ణనకు హారతులు ఇచ్చి నివేదనలు సమల్నస్తున్నారు.

(ఈ రోజుల్లో కూడా దేవుడు ఊరేగింపుగా ఇంటి ముందుకు వచ్చినపుడు టెంకాయలు కొట్టి, హారతులు ఇవ్వడం ఆనవాయితీగా వస్తూ ఉంది.).

పురజనుల హారతులు అందుకుంటూ కృష్ణుడు రాజ మంబరములోకి అడుగుపెట్టాడు. కుంతీ దేవి, తన కోడలు ద్రాపబితో కలిసి కృష్ణునికి ఎదురు వచ్చింది. తన మేనల్లుడైన కృష్ణుని వాత్యల్యముతో కౌగలించుకొని శిరస్సు మీద ముద్దపెట్టుకుంది. కృష్ణుడు తన మందిరమునకు వచ్చాడు అన్న ఆనందంతో ఒక్కు మలచిపోయిన ధర్హరాజు కృష్ణునికి అతిథి మర్యాదలు చేయాలి అన్న విషయం కూడా మలచి పోయాడు. ఉజ్జతజ్జబ్జు అవుతున్నాడు. కృష్ణుడు కుంతీదేవికి సమస్కలించాడు. ద్రౌపది, సుభద్ర తమ అన్నగాలకి సమస్కలించారు. తరువాత అత్తగారైన కుంతీ దేవి అనుమతితో ద్రౌపది శ్రీకృష్ణుని భార్యలైన రుక్తిణి, సత్యభామ, భద్ర, జాంబవతి, కాఇంది, మిత్రవింద, శైబ్హ, నాగ్నజిత్తి మొదలగు కృష్ణుని భార్యలను సాదరంగా ఆహ్యానించి నూతన వస్త్రములు, లేపనములు, ఉపాహారములు, ఆసనములుఇచ్చి సత్కలించారు. ధర్మరాజు శ్రీకృష్ణునికి, అతని భార్యలకు, అతని పలవారమునకు, సైన్యాభికారులకు, సైన్యమునకు వాలి వాలి కి తగినట్టు భోజనము, వసతి సౌకర్యములు కలుగజేసాడు.

ఒక రోజు అర్మునుడు, శ్రీకృష్ణుడు వాహ్యా ఇకి పోయినప్పుడు అగ్ని దేవుడు వాలకి బివ్యాస్త్రములను ఇచ్చి ఖాండవ వనమును దహించమని కోరాడు. ఆ సమయంలో ఖాండవ వనములో నుండి బయట పడిన మయుడు అనే దానవ శిల్పి, ధర్తరాజుకు కానుకగా ఒక అద్భుతమైన భవనమును నిల్తించి ఇచ్చాడు. తరువాత శ్రీకృష్ణుడు తన భార్యలతోనూ, అనుచరులతోనూ ఇంద్రప్రస్థములో కొన్నాళ్లు సుఖంగా గడిపాడు." అని శుక మహల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు శ్రీకృష్ణుడు ఇంద్రప్రస్త నగరమునకు రావడం గులంచి వివలంచాడు.

<del>త్ర</del>ీమద్<del>ట</del>ాగవతము

దశమస్కంధము డెబ్జబి ఒకటవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

# శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము డెబ్బబి రెండవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! శ్రీకృష్ణుడు ఇంద్రప్రస్థములో విహలస్తూ ఉండగా ఒక రోజు ధర్తరాజు సభలో సింహాసనము మీద కూర్చుని ఉ న్నాడు. ఆ సభలో బ్రాహ్తణులు, మునులు, ప్రజలు కూర్చుని ఉన్నారు. శ్రీకృష్ణుడు ఒక ఉన్నతాసనము అలంకలంచి ఉన్నాడు. ధర్తరాజు శ్రీకృష్ణుని చూచి ఇలా అన్నాడు.

"గోబిందా! నేను రాజసూయము అనే యాగాన్ని చేయవలెనని సంకల్పించాను. ఆ యాగములో లోక పాలకులను, దేవతలను, బ్రాహ్మణులను పూజించవలెనని కోలకగా ఉంది. నీ ఆధ్యర్యములో ఆ యాగమును పూల్తచేయవలెనని నా కోలక. ఓ దేవా! నిరంతరము నీ పాదపద్మములను సేబించేవాలకి, ధ్యానించేవాలకి, కీల్తించేవాలకి, ఈ సంసార బంధముల నుండి బముక్తి లభిస్తుంది. ఎల్లప్పడూ ఏపో కోలకలతో సతమతమయ్యే రాజులకు, చక్రవర్తులకు నీ పాద సేవ చేయడం సాధ్యం కాదు కదా! అందుకని ఈ రాజసూయు యాగానికి వచ్చే రాజులు, చక్రవర్తులు నిన్న దల్శించుకొని, నీ పాదసేవ చేసుకొని తలస్తారు. కురువంశపు రాజులు, స్పంజయ వంశపు రాజులు, ముదలగు రాజులందరూ వచ్చి నీ సేవలో పునీతులవుతారు.

ఓ దేవా! నీకు రూపం అంటూ లేకపోయినా, లోక కల్వాణార్థము ఈ రూపం ధలంచావు. నీవు సర్వాంతర్వామివి. నీకు నావాడు, పరాయివాడు అనే భేదము లేదు. అందరూ నీకు సమానమే. నీవు ఎల్లప్ఫుడూ ఆత్మానందంలో తేలియాడుతుంటావు. నిన్ను సేవించే వాలకి, వారు పట్ల నీ అనుగ్రహాన్ని ప్రసలస్తుంటావు. నిన్ను సేవించే వాలకి, వారు నిన్ను సేవించే విధానాన్ని బట్టి వాలకి తగిన ఫలములను ఇస్తుంటావు. ఈ విషయంలో ఎటువంటి సందేహము లేదు. కాబట్టి నా ప్రార్థన మన్నించి ఈ రాజసూయ యాగము నిల్విఘ్నముగా జలపించవలెనని నా కోలక." అని అన్నాడు ధర్తరాజు.

ఆ మాటలను విన్న కృష్ణుడు ఇలా అన్నాడు. "ధర్తనందనా! నీ సంకల్పము మిక్కిలి ఉత్తమమైనది. నీ సంకల్వబలంతో అది నిల్వఫ్నంగా నెరవేరుతుంది. నీ కీల్త మూడు లోకములయందు వ్యాపిస్తుంది. నీవు సంకల్పించిన రాజసూయ యాగము దేవతలకు, ఋషులకు, పితరులకు, నీ బంధువులమైన మాకు సకల భూతములకు వాంఛనీయమైనది.

రాజసూయ యాగము చేయబోయే ముందు నీవు బిగ్విజయ యాత్ర చెయ్యాలి. రాజులందలినీ గెలవాలి. ఈ భూమి అంతా నీ వశం కావాలి. కావలసిన యజ్ఞ సంభారములను సమకూర్చుతోవాలి. అప్పడు రాజసూయ యాగము నిల్విఘ్నంగా నెరవేరుతుంది. ఈ పనులన్నీ నీకు సాధ్యమైనవే. ఈ విషయములలో నా సాయం నీకు పెద్దగా అవసరం ఉండదు. నీ తమ్ములు లోకపాలకుల అంశల నుండి పుట్టినవారు. వారు అజేయులు. నీవు ధర్మస్వరూపుడవు. జితేంద్రియుడవు. అందుకనే నన్ను కూడా నీ వశం చేసుకున్నావు. నా సాయం నీకు తప్పకుండా ఉంటుంది. రాజసూయ యాగము చేయవలెను అనే నీ సంకల్బమును కార్మరూపం దాల్చుగాక!" అని

కృష్ణని మాటలకు ఎంతో సంతోషించాడు ధర్తరాజు. తన తమ్ములైన భీమార్జున, నకుల, సహదేవులను బిగ్విజయ యాత్రకు నాలుగు బిక్కులకు వెళ్లమని ఆదేశించాడు. సృంజయుల సేనలతో సహదేవుని దక్షిణ బిక్కుకు, మత్ల్యదేశ బీరులతో నకులుడు పడమటి బిక్కుకు, కేకయ బీరులతో అర్జునుడు ఉత్తరబిక్కుకు, మద్ర సేనలతో భీముడు తూర్పుబిక్కుకు విజయ యాత్ర సాగించాలని ఆదేశించాడు ధర్తరాజు. భీమార్జున,నకుల సహదేవులు తమ బిగ్విజయ యాత్రను నిల్విఘ్నంగా కొనసాగించారు. ఆయా రాజులను ఓడించి తెచ్చిన ధనమును, సంపదలను, ధర్తరాజుకు సమల్దంచారు.

పాండవులు అందరు రాజులను ఓడించారు కానీ జరాసంధుని మాత్రం ఓడించలేక పోయారు. దాని గులంచి ధర్తరాజు తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నాడు. అప్పడు కృష్ణుడు తనకు ఉద్ధవుడు చెప్పిన మాటలను ధర్తరాజుకు చెప్పాడు. జరాసంధుని యుద్ధం చేసి ఓడించడం సాధ్యం కాదని, ఉపాయంతోనే జయించాలని చెప్పాడు కృష్ణుడు.

కృష్ణుని ఆలోచన ప్రకారము భీమార్జునులు, కృష్ణుడు బ్రాహ్హణ వేషములలో జరాసంధుని నివాస స్థానమైన గిలివ్రజ నగరానికి వెళ్లారు. జరాసంధుడు బ్రాహ్తణ వేషములలో ఉన్న భీమార్జునులు, కృష్ణుని సాదరంగా ఆహ్వానించాడు. అతిభి సత్కారాలు చేసాడు. వారు వచ్చిన పని గులించి అడిగాడు. అప్పుడు భీముడు ఇలా అన్నాడు. "రాజా! మేము దూర దేశము నుండి వచ్చాము. యాచకులుగా నీ వద్దకు వచ్చాము. మేము కోలనబి మాకు ఇచ్చి మమ్ములను సంతోష పెట్టు. నీకు శుభం కలుగుతుంది. బ్రాహ్మణులు నీ వద్దకు వచ్చి ఏబి అడిగినా లేదనకుండా ఇస్తావు అని కీల్తి గడించావు. నీవు ఈయతగనిబి అంటూ నీ వద్ద ఏమీ లేదు. నీవు ఏమి అడిగినా ఈయగల సమర్థుడవు.

ఎవరైనా తమ వద్ద ఉన్న వాటిని ఈయగల సామర్థ్యము ఉ ండి కూడా, వాటిని ఈయకుండా దాచుకుంటే, అటువంటి వాడు నింబించతగినవాడు, శోచనీయుడు. ఇంతెందుకు హలచ్దంద్రుడు, రంతి దేవుడు, శిజి చక్రవల్తి, బలి చక్రవల్తి, వ్యాధుని బాలన పడ్డ కపోతము, అంతెందుకు పాలములో రాలిన ధాన్యము గింజలు ఏరుకొని కడుపునింపుకొనే బ్రాహ్మణుడు, తమ ప్రాణములను సైతం లెక్కచేయకుండా, తమ వద్ద ఉన్న సర్వస్యమును దానంగా ఇచ్చ అఖండమైన కీల్తి గడించారు. మాకు ఈయదగ్గని అన్నీ నీ వద్ద ఉ న్నపుడు, వాటిని దానంగా ఇవ్వడానికి నీవు సంకోచించనవసరంలేదు." అని అన్నాడు భీముడు.

జరాసంధుడు ఈ ముగ్గులినీ పలీక్షగా చూస్తున్నాడు. "వీల వాలకములు చూస్తుంటే వీరు బ్రాహ్హణులుగా కనిపించడం లేదు. గంభీరమైన వీల కంఠధ్వని, వీల శలీరము మీద ఉన్న అస్త్రశస్త్రములతో పేర్వడ్డ గాయముల గుర్తులు చూస్తుంటే వీరు క్షత్రియుల మాటిల కనిపిస్తున్నారు. పైగా ద్రౌపటీ స్వయంవరములో వీలని చూచినట్టు గుర్తుకు వస్తూ ఉంబి. సందేహము లేదు. వీరు నిజంగా క్షత్రియులే. ఈ కపట బ్రాహ్తణుల వేషములు వేసుకొని నా వద్దకు వచ్చారు. ఏబ ఏమైనా వీరు బ్రాహ్తణులుగా నా వద్దకు వచ్చి యాచించారు కాబట్టి నా ప్రాణాలైనా ఇచ్చి వీరు కోలన కోలక నెరవేరుస్తాను.

ఇంద్రుడికి తిలగి స్వర్గాథిపత్యమును ఇప్పించడానికి విష్ణవు వామనుడు అనే బ్రాహ్మణుడుగా వచ్చి బలిని మూడు అడుగులు దానంగా తీసుకొన్నడు. దానంగా ఇచ్చిన బలి అఖండ కీల్తమంతుడయ్యాడు. ఆయన యశస్సు మూడులోకములు వ్యాపించింది. ఈనాటికీ ఆయనను అందరూ తలచుకుంటున్నారు. పైగా వామనుడు బ్రాహ్మణుడు కాదు, విష్ణవు అని తెలిసి కూడా, తన గురువైన శుక్రాచార్కుని మాటలు కూడా లెక్కచెయ్కకుండా. మూడు అడుగులు దానం ఇచ్చి బలి లోకారాధ్కుడయ్యాడు.

ఈ శలీరం శాశ్వతం కాదు. ఎఫ్ఫడో ఒకఫ్ఫడు పడిపోవలసిందే. అశాశ్వతమైన ఈ శలీరం కొరకు బ్రాహ్మణులు అడిగింబి లేదన్నాడనే అపకీల్త మూటకట్టుకోలేను. బ్రాహ్మణులకోలక తీల్చ అంతులేని కీల్తని పాందని క్షత్రియుడు బతికినా చచ్చినట్టే. కాబట్టి వీరు ఎవరైనా నాకు అనవసరం. వీరు కోలన కోలక తీర్చడమే నా తక్షణ కర్తవ్వం." అని అనుకున్నాడు జరాసంధుడు.

భీమార్జున, కృష్ణులను చూచి ఇలా అన్నాడు.

"ఓ బ్రాహ్తణోత్తములారా! మీకు ఏం కావాలో అడగండి. తప్పకుండా
ఇస్తాను. తుదకు నా శిరస్సును ఖండించి ఇమ్తన్నా సరే సంతోషంగా
ఇస్తాను." అని అన్నాడు జరాసంధుడు.

(బ్రాహ్త్షణవేషంలో వచ్చిన ఇంద్రుడికి కవచ కుండలాలు ఇచ్చి దానికి ప్రతిగా ఆయన వద్ద నుండి శక్తి అనే ఆయుధమును గ్రహించిన కర్ణుడు గొప్పవాడా, బ్రాహ్త్షణుల కోలిక తీర్వడానికి, తన తలను కూడా నలికి ఇస్తానన్న జరాసంధుడు గొప్పవాడా! మీరే ఆలోచించండి.)

ఆ మాటలు విగ్న శ్రీకృష్ణుడు జరాసంధునితో ఇలా అన్నాడు. " ఓ రాజా! మేము బ్రాహ్తణులకు కాము. క్షత్రియులము. నీతో యుద్ధం చేయాలనే కోలకతో నీ వద్దకు వచ్చాము. నీతో యుద్ధము తప్ప మాకు మరేటీ అక్కరలేదు. కాబట్టి మా తో ద్వంద్య యుద్ధము చేసి మా కోలక తీర్చు.

జరాసంధా! ఇంక దాపలకం ఎందుకు. బీలద్దరూ కుంతీకుమారులు అయిన భీమార్జునులు, నేను బీ చిరకాల శత్రువు అయిన కృష్ణుడను." అని తమను తాము ఎరుకపరచుకున్నాడు కృష్ణుడు. జరాసంధునికి విషయంఅర్థం అయింది.

"మీకు నా తో ద్వంద్వ యుద్ధం చేయడమే మీ తోలక అనుకుంటే ఆ కోలక తీర్హడం నాకు సమ్మతమే. కృష్ణి! నాకు భయపడి నీవు మధురను వటిలి పాల పోయి సముద్రంలో దాక్కున్నావు. నీ వంటి పిలకివాడితో నేను యుద్ధం చేయను. అబి నా పరాక్రమానికి అవమానము. ఈ అర్జునుడు కూడా ఏ మాత్రం బలం లేని వాడు. నా ముందు నిలువలేడు. ఈ భీముడే నాకు సలసమానమయిన బలవంతుడు. ఈ భీమునితో ద్వంద్వ యుద్ధం చేయడానికి నాకు అభ్యంతరంలేదు." అని అన్నాడు. తరువాత జరాసంధుడు రెండు బలమైన గదలు తెప్పించాడు. భీముడికి ఒకటి ఇచ్చి తాను ఒకటి తీసుకున్నాడు. ఇద్దరూ నగరం బయట ఒక విశాలమైన ప్రదేశానికి వెళ్లారు. భీముడు, జరాసంధుడు గదాయుద్ధం చేయడం మొదలు పెట్టారు. గుండ్రంగా తిరుగుతూ అదును చూసి గదలతో మోదుకుంటున్నారు. రెండు మదించిన ఏనుగులు కొట్టుకున్నట్టు కొట్టుకుంటున్నారు. వాల గదలు ఒకదానితో ఒకటి కొట్టుకుంటుంటే కలిగే ధ్వని మారుమోగుతూ ఉంది. భుజముల మీద, నడుముమీద, చేతుల మీద, బలంగా మోదుకుంటున్నారు. వాల గదాఘాతములకు రెండు గదలు విలగిపోయాయి.

గదలు విలగిపోవడంతో వాలద్దరూ చేతులతో కొట్టుకోసాగారు. గదాయుద్ధము మల్లయుద్ధముగా మాలంది. ఒకల మీద ఒకరు పిడిగుద్దుల వర్నము కులిపిస్తున్నారు. భీమ జరాసంధులు ఒకలికి ఒకరు తీసిపోకుండా యుద్ధం చేసుకుంటున్నారు. ఇద్దరూ సమానమైన బలం కలవారే.

ఆ ప్రకారంగా 27 రోజులు గడిచాయి. విజయం ఎవలదీ తేలలేదు. 28వ రోజు ఉదయం భీముడు శ్రీకృష్ణుని వద్దకు వచ్చి "కృష్ణి! ఇంక నా వల్ల కాదు. ఈ జరాసంధుని నేను జయించలేను." అని అన్నాడు. కృష్ణుడు ఆలోచించాడు.

"ఈ జరాసంధుడు అమిత బలవంతుడు. ద్వంద్వయుద్ధంతో ఇతనిని జయించడం కష్టం. ఇతని పుట్టుక విచిత్రంగా జలగింది. రెండు నిలువుభాగములను కలపడం వలన ఇతడు పుట్టాడు. మరలా ఇతనిని అదే మాబిల చీల్పై చంపవచ్చు." అని అనుకొన్నాడు. భీముడు జరాసంధునితో యుద్ధం చేస్తున్నప్పుడు కృష్ణుడు ఒక చెట్టు కొమ్మను చీల్చి అలా జరాసంధుని చీల్చమని సంకేతం ఇచ్చాడు. వెంటనే భీముడు జరాసంధుని నేలమీద పడవేసాడు. ఒక కాలును తన కాలుతో తొక్కిపెట్టి మరొక కాలుపట్టుకొని జరాసంధుని నిలువునా చీల్చడు. జరాసంధుని శలీరము నిలువుగా చీలి పోయింది. పుట్టక ముందు ఎలా ఉన్నాడో ఇప్పడు అలా ఉన్నాడు జరాసంధుడు. ఇప్పడు రెండు ఖండములను అతకడానికి జర అనే రాక్షసి లేదు. అందుకని జరాసంధుడు పాణాలు వబిలాడు.

ఆనందంతో అర్జునుడు భీముని కౌగరించుకున్నాడు. శ్రీకృష్ణడు భీముని అభినందించాడు. శ్రీకృష్ణడు, భీమార్జునులు గిలవ్రజ పురంలోకి ప్రవేశించారు. జరాసంధుని కుమారుడైన సహదేవుని రాజ్యాభిషిక్తుని చేసారు. జరాసంధుని చెరలో ఉన్న రాజుల నందలినీ బంధనిముక్తులను చేసాడు సహదేవుడు. ఆ ప్రకారంగా జరాసంధుని రాజ్యము కూడా ధర్మరాజుకు సామంత రాజ్యం అయింది." అని శుక మహల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు జరాసంధ వధ గులంచి నివలించాడు.

<del>త్ర</del>ీమద్మాగవతము

దశమస్కంధము డెబ్జబి రెండవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

## శ్రీమద్హాగవతము దశమస్కంధము డెబ్బబి మూడవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాణా! జరాసంధుడు యుద్ధములలో జయించి బంటీలుగా పట్టుకొని చెరసాలలో బంధించిన రాజులు ఇరవై వేల ఎనిమిబి వందల మంబి ఉన్నారు. వారందలికీ సలి అయిన ఆహారం లేక బక్కచిక్కిపోయి ఉన్నారు. జరాసంధుడు చావగానే ఆయన కుమారుడు సహదేవుడు వాల నందలినీ బంధనిముక్తులను చేసాడు.

వారంతా చెరసాలల నుండి బయటకు వచ్చి తమ విముక్తికి కారణమైన నీల మేఘ శ్యాముడు, పచ్చని పట్టుపీతాంబరము కట్టుకున్న వాడు, శ్రీవత్యము అనే మచ్చ కలవాడు, నాలుగు చేతులు కలవాడు, తామర పూరేకుల వంటి కళ్లుకలవాడు, ఎల్లప్పడు చిరునవ్వు పెదాల మీద కలవాడు, చేతులలో శంఖము, చక్రము, గద, పద్మము కలవాడు, మణిమయకిలీటము ధలంచినవాడు, మెడలో కౌస్తుభ మణిని ధలంచిన వాడు, అయిన శ్రీకృష్ణపరమాత్తను దల్శంచారు. వారంతా శ్రీకృష్ణని పాదముల మీద పడి సాష్టింగ నమస్కారం చేసారు.

తమ తమ మనసుల నిండా శ్రీకృష్ణని బివ్వమంగళ విగ్రహమును నింపుకొని ఆరాభిస్తున్నారు. శ్రీకృష్ణని బివ్వ దర్శనము కాగానే, వారు అప్పటి దాకా చెరసాలలో పడ్డ కష్టములు అన్నీ మలిచిపోయారు. వారంతా ముక్తకంఠంతో శ్రీకృష్ణని ఇలా స్తుతించారు. "దేవ దేవా! పరమాత్తా! ఆర్తత్రాణపరాయణా! నీకు నమస్కారము. మేము సందేశము పంపగానే వచ్చి మా అందలనీ రక్షించావు. మమ్ములను బంధవిముక్తులను చేసావు. అలాగే మా అందలనీ ఈ సంసారము అనే బంధనముల నుండి కూడా విముక్తులను చెయ్మి. మేమంతా నీ శరణాగతులము.

ఓ దేవా! మమ్ములను బంధించిన జరాసంధుని మేము నింటించడం లేదు. యుద్ధం చేయడం, బంటిలుగా పట్టుకోవడం, బంధించడం అన్నీ క్షత్రియధర్తాలే! ఆ క్షత్రియధర్తాలు కూడా నీ అనుగ్రహం వల్లనే జరుగుతున్నాయి. రాజ్యాభికారము, అభికార మదము, సంపదలతో కూడిన గర్వము ఈ రాజులను అంధులను చేసాయి. వాలి ఇష్టం వచ్చినట్టుఅడ్డు ఆపు లేకుండా వ్యవహలిస్తున్నారు. ఈ రాజ్యములు, ఐశ్వర్యములు, సంపదలు శాశ్వతంగా ఉంటాయని భావిస్తున్నారు. అజ్ఞానంలో పడి కొట్టుకుంటున్నారు. ఎండమావులను జలాశయాలని భావించి నీటి కోసరం వాటి వెంట పరుగెడుతున్నారు. వీరంతా నీ మాయలో పడి కొట్టుకుంటున్నారు.

మేము కూడా ఇందుకు తీసిపోము. మేము కూడా రాజ్యాభికారముతో, దురభమానంతో, ఐశ్వర్య మదముతో ఇష్టంవచ్చినట్టు ప్రవర్తించిన వాళ్లమే. ఈ రాజ్యములు, సంపదలు శాశ్వతములు కావనీ, మృత్తువు మా వెంట ఉందనీ తెలియని అజ్ఞానులము. మూర్ఖులము. రాజ్యములను విస్తలింపచేయాలనే కాంక్షతో, పరస్వర స్వర్థలతో, అసూయతో, ద్వేషంతో, పారుగు రాజులతో యుద్ధములు చేసి, లక్షల కొట్ది సైన్యములను సంహరించాము. మా ప్రజలను అష్టకష్టముల పాలు చేసాము.

మేము మా కన్నా బలహీసులైన రాజులను జయించి వాల రాజ్యములను ఆక్రమించుకుంటే, ఈ జరాసంధుడు మమ్ములను జయించి, మా రాజ్యములను ఆక్రమించుకొని మమ్ములను బంటీలుగా చేసాడు. చేసిన పాపములకు తగిన శిక్ష అనుభవించాము. రాజ్యములు, ఐశ్వర్యములు పోగానే ఈ విధంగా శోకిస్తున్నాము. ఇప్పడు నీ పాదములను పట్టుకొని ప్రాల్థిస్తున్నాము.

ఓ దేవా! ఈ శరీరం శాశ్వతము కాదు, బనబనము క్షీణిస్తూ ఉండేబి అనే సత్యాన్ని తెలుసుకున్నాము. ఈ శరీరంతో అనుభవించే రాజ్య సుఖాలు, సిలసంపదలు మాకు అక్కరలేదు. అవన్నీ ఎండమావుల పంటివి. వాటి వెంట పడి ప్రయోజనము లేదు. మాకు ఇహలోక సుఖాలే కాదు స్వర్గసుఖాలు కూడా అక్కరలేదు. మేము చేసిన పాపాలకు మేము ఇంకా ఎన్నో జన్హలు ఎత్తాలి. ఆ జన్హలలో కూడా మేము నీ పాదపద్ధముల స్తరణను మలచిపోకుండా, సదా నీ పాదములను సేవించే భాగ్యమును మాకు అనుగ్రహించు. ఓ దేవా! గోవిందా! పరమాత్తా! శ్రీహలీ! వాసుదేవా! శ్రీకృష్ణి! నీకు నమస్కారము." అని ఆ రాజులందరూ శ్రీకృష్ణుని స్తుతించారు.

ఆ రాజుల స్తుతి వాక్యములు విన్న శ్రీకృష్ణుడు వాలతో ఇలా అన్నాడు. " మీకు జ్ఞానోదయం అయింది. మీరు కోలన కోలకలు సిద్ధిస్తాయి. రాజ్యమదము, ధనగర్వము ఎంతటి వాలనైనా అంధులుగా చేస్తాయి. కాని మీ సంకల్వము శుభప్రదము. మీరు నిజాలు చెప్మారు. మీ అజ్ఞానాన్ని అవివేకాన్ని ఒఫ్ఫుకున్నారు. నేను కూడా మీ మాచిల ధనమదము చేతనూ, అభికార గర్వంతోనూ, రాజ్వాభికారంతోనూ కళు ్లమూసుకుపాంయి, తమకు ఏ హద్దు లేదని ప్రవల్తించిన రాజులను ఎంతో మంచిని చూచాను.

పూర్వము కార్తవీర్కుడు, సహుషుడు, రావణుడు, సరకుడు ఇంకా దేవతలు, దైత్కులు, మీ వంటి చక్రవర్తులు కూడా రాజ్యాథికారముచేత కలిగిన మదంతో, ఐశ్వర్యము వలన కలిగిన అహంకారంతో తమతమ రాజ్యముల నుండి, సంపదల నుండి భష్టులయ్యారు. మీరు మాత్రము ఈ శలీరము శాశ్వతము కాదు అని తెలుసుకొని, నా యందే మీ మనసులు లగ్నం చేసారు. కాబట్టి మీరు మీ మీ రాజ్యములకు వెళ్లండి. ధర్మంగా, అసూయా ద్వేషాలు లేకుండా రాజ్యపాలన చెయ్యండి. అందరూ సఖ్యంగా ఉండండి. ఒకలతో ఒకరు యుద్ధములు చేసుకోవడం మానండి. శాంతికాములుగా మెలగండి. ప్రజలను కన్నబడ్డలవలె పాలించండి. ప్రజాక్షేమమే ముఖ్యంగా భావించండి. మీ మనసులు మాత్రము ఎల్లప్పడు పరమాత్తయందే లగ్నం అయేట్టు చూడండి. అప్పడు మీరు ఏ పాపమూ చెయ్యరు.

సుఖదు:ఖములను సమానంగా చూడండి. దేని మీదా ఆసక్తి చూపకండి. సుఖములు దు:ఖములు ఒకటి వెంట ఒకటి వస్తుంటాయి పోతుంటాయి. వాటి గులంచి ఆలోచించి దు:ఖించి ప్రయోజనము లేదు. సుఖము రాగానే పాంగి పోవడం, దు:ఖము రాగానే కుంగి పోవడం విజ్ఞల లక్షణం కాదు. సుఖదు:ఖములను సమంగా చూచిన వాడే జ్ఞాని. ఈ దేహం మీద ఎక్కువ ప్రేమాభిమానములను పెంచుకోకండి. ఈ దేహము ఎప్పటికైనా నసించి పోయేదే! ఆత్త శాశ్వతము. దేహముతో అనుభవించే ఆనందం కన్నా, ఆత్తానందమే శాశ్వతము అని గ్రహించండి. మీ మనసులను పరమాత్తయందు లగ్నం చేయండి. ఈ ప్రకారంగా మీ జీవితములను గడిపితే, ఈ దేహములను విడిచిపెట్టిన మీకు ముక్తిలభిస్తుంది." అని పలికాడు శ్రీకృష్ణుడు.

తరువాత చాలాకాలం నుండి స్వానపానములు లేక మట్టిగొట్టుకుపోయిన శలీరములతో ఉన్న రాజులకు అభ్యంగన స్వానం చేయించాడు. జరాసంధుని కుమారుడైన సహదేవునిచేత ఆ రాజులకు మంచి వస్త్రములు, ఆభరణములు, కిలీటములు ఇప్పించాడు. వారందలికీ వాల వాల రాజ్యములను తిలగి ఇప్పించాడు. వాలని రాజులుగా అభిషేకింపజేసాడు. వారందలినీ చక్కగా అలంకలింపబడిన రథముల మీద వాల వాల రాజ్యములకు పంపించాడు. రాజులందరూ శ్రీకృష్ణుని తలచుకుంటూ, తమ తమ మనసుల నిండా కృష్ణ రూపమును నింపుకొని, తమ తమ రాజ్యములకు పెళ్లిపోయారు.

తాము వచ్చిన పని పూల్త అయినందున, శ్రీకృష్ణుడు, భీమసేనుడు, అర్మునుడు ఇంద్రప్రస్థ నగరమునకు బయలు దేరారు. నగర పలసరముల వద్దకు రాగానే వారు ముగ్గురూ తమ తమ శంఖములను పూలంచారు. ఆ శంఖధ్యనులు వినగానే ధర్మరాజు శ్రీకృష్ణుడు భీమార్జునులు విజయులై తిలగి వస్తున్నారని తెలుసుకొని వాలకి స్వాగత సత్కారముల ఏర్వాట్లు చేసాడు. వాలకి స్వాగతం పలకడానికి ధర్మరాజు స్వయంగా వాలకి ఎదురు వెల్లడు. ధర్మరాజును చూడగానే శ్రీకృష్ణుడు, భీమార్జునులు ఆయనకు నమస్కలంచారు. తాము జరాసంధుని ఎలా వధించినటీ, రాజులను ఎలా బంధ విముక్తులను చేసింటీ వివలంచారు.

శ్రీకృష్ణుని సాయంతో తన తమ్ముల విజయం సాధించారన్న విషయాలు విని ధర్తరాజు కనుల నుండి ఆనందభాష్టాలు జలజలా రాలాయి. ఆయనకు నోట మాట రాలేదు. గొంతు బొంగురుపోయింది. మనసంతా ఆనందంతో నిండి పోగా, ధర్తరాజు శ్రీకృష్ణునితో ఇలా అన్వాడు." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు జరాసంధ వధ వృత్తాంతమును, బంబీలుగా ఉన్న రాజుల విముక్తిని వివలంచాడు.

శ్రీమద్హాగవతము దశమస్కంధము డెబ్జబి మూడవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> శ్రీమద్భాగవతము దశమస్కంధము డెబ్బది నాలుగవ అధ్వాయము .

"పలీక్షిత్ మహారాజా! శ్రీకృష్ణుడు, భీమార్జునులు ధర్త్మరాజుతో జరాసంధ వధ గులంచి, ఆయన చేత బంధింపబడ్డ రాజుల విముక్తి గులంచి వివలంచారు. వాల మాటలు విన్న ధర్తరాజు శ్రీకృష్ణునితో ఇలా అన్నాడు. "దేవా! నీ దయ వలన శత్రుసంహారము బగ్విజయంగా పూర్తి అయింది. తదుపల కార్మక్రమమును తెలిపితే మేమందరము నీ మాట శిరసావహిస్తాము. సనకాబి గురువులు, లోకపాలకులు నీ ఆదేశము కోసం ఎదురు చూస్తుంటారు. అటువంటి నీవు మా ఎదుట నిలబడి మాకు ఆదేశములు ఇవ్వడం కన్నా మహాభాగ్యం ఏముంటుంది. నీవు పరమేశ్వరుడవు. కాని నేను నీ కన్నా వయసులో పెద్ద వాడిని కనుక నా ఆదేశమును నీవు అనుసలస్తున్నావు. ఇంతకంటే ఆశ్చర్యం ఏముంటుంది.

దేవా! సూర్కుని తేజస్సు నిరంతరం వెలుగుతూ ఉంటుంది. కాని మనకు సూర్కుడు ఉదయించినట్టు, అస్తమించినట్టు కనపడుతూ ఉంటుంది. కాని అది వాస్తవము కాదు కదా! అలాగే నీ ప్రభావమునకు, నీ తేజస్సుకు వృద్ధి క్షయములు లేవు.

ఓ దేవా! అజ్ఞానులైన మానవులలో ఒకరు ఎక్కువ మరొకరు తక్కువ అనే భేదబుబ్ధి ఉంటుంది. కానీ, నీ భక్తులలో మాత్రము నేను, నాబి అనే భావన ఉండదు. వాలకి అందరూ సమానమే. నీ ఆదేశానుసారము నేను రాజసూయ యాగమును మొదలుపెడతాను." అని పలికాడు ధర్తరాజు.

శ్రీకృష్ణుడు చిరునవ్వు నవ్వి ఊరుకున్నాడు. ధర్తరాజు వెంటనే వేదవేదాంగములలో నిపుణులను పిలిపించాడు. వాలని ఋత్విక్కులుగా నియమించాడు. బ్రాహ్తణులను హౌతలుగా నియమించాడు. ఆ యజ్ఞమునకు వ్యాసుడు, భరద్వాజుడు, సుమంత్రుడు, గౌతముడు, అసితుడు, వశిష్ఠుడు, కణ్యుడు, చ్యవసుడు, మైత్రేయుడు, కవషుడు, త్రితుడు, విశ్వామిత్రుడు, వామదేవుడు, సుమతి, జైమిని, క్రతువు, పైలుడు, పరాశరుడు, గర్గుడు, వైశంపాయనుడు, అధర్వుడు, కశ్వపుడు, ధౌమ్ముడు, పరశురాముడు, ఆసుల, వీతిహౌత్రుడు, మధుచ్ఛందసుడు, వీరసేనుడు, అకృతవర్ణుడు అనే మహాఋషులు అతిధులుగా పిలువబడ్డారు.

రాజసూయ యాగానికి ధృతరాష్త్రుడు, సుయోధనుడు, విదురుడు, భీష్త,ద్రోణ,కృపాచార్య ప్రభృతులు వచ్చారు. బ్రాహ్తణ, క్షత్రియ, వైశ్త, శూద్రులలో అందరూ యాగము చూడటానికి వచ్చారు. నాలుగు బిక్కుల నుండి రాజులందరూ వచ్చారు. ధర్తరాజు బంగారు నాగలితో యజ్ఞభూమిని దున్నాడు. యజ్ఞబీక్ష తీసుకున్నాడు.

యాగములో ఉపయోగింపబడిన అన్ని పాత్రలు బంగారంతో తయారు చేయబడ్డాయి. ఆ యాగమునకు దేవతలు, గంధర్యులు, లోకపాలకులు, విద్యాధరులు, నాగులు, మునులు, యక్షులు, రాక్షసులు, ఖగములు, కిన్నరులు, కింపురుషులు, చారణులు, ధర్మరాజునుండి ఆహ్యానము అందుకున్న రాజులు, వాల భార్యలు, రాజసూయ యాగమునకు వచ్చారు. ఋత్యిక్కులు వేదోక్తంగా ధర్మరాజు చేత యజ్ఞచేయించారు. ధర్మరాజు ఋత్యిక్కులను, యాజకులను హెంతలను యధావిభిగా పూజించాడు.

రాజసూయ యాగములో ఆఖరు ఘట్టము అగ్రపూజ. అగ్రపూజకు ఎవరు అర్హులు అనే విషయం మీద చర్చ జలగింది. అగ్రపూజకు ఎవరు అర్హులు అనే విషయం ఎవరూ నిర్ణయించలేకపోయారు. ఆ సందర్ఖంలో సహదేవుడు ఇలా పలికాడు.

"సభాసదులారా! ఈ సభలో ఉన్న వారందలలో పూజనీయుడు శ్రీకృష్ణడు మాత్రమే. ఆయనే అగ్రపూజకు యోగ్కుడు. ఆయన సాక్షాత్తు పరమాత్త, స్వరూపము. ఈ విశ్వానికి అభిపతి. ఈ యజ్ఞములు, యాగములు, హోమములు, మంత్రములు అన్నీ ఆయనను ఉద్దేశించి చేయబడుతున్నాయి.

ఆయన తన మాయాశక్తిచేత సృష్టి,స్థితి,లయ కార్యములను నిర్వహిస్తున్నాడు. ఈ జగత్తులో ఉన్న చరాచర జీవులు ఆయన అనుగ్రహము చేతనే తమ తమ కర్మలకు తగిన ఫలములను పాందుతున్నారు. ఈ లోకంలో దాన,ధర్మములు చేసే వారు, సర్వభూతములలో తానై ఉన్న వాడు, భేదబుబ్ధిలేని వాడు, శాంతస్వరూపుడు, అయిన శ్రీకృష్ణుని పరంగా ఆ దానధర్మములు చేస్తే దానికి తగిన ఫలం లభిస్తుంది. ఈ కారణం చేత శ్రీకృష్ణునికి అగ్రపూజ చేయడమే ఉత్తమము అని నా అభిప్రాయము. శ్రీకృష్ణుని పూజిస్తే లోకములో అందలనీ పూజించినట్లే అవుతుంది." అని సహదేవుడు తన అభిప్రాయాన్ని తెలియజేసాడు.

సభలో ఉన్న వారంతా సహదేవుని మాటలకు తమ హర్షం వ్యక్తం చేసారు. ధర్మరాజు కూడా శ్రీకృష్ణునికే అగ్రపూజ చెయ్యాలని నిర్ణయించాడు. దానికి తగిన ఏర్వాట్లు చేసాడు. ద్రౌపబి బంగారు కలశంతో నీళ్లు పోస్తూ ఉండగా, ధర్తరాజు, తన నలుగురు తమ్ములు శ్రీకృష్ణుని పాదములను కడిగారు. ఆ నీటిని తమ తలల మీద చల్లుకున్నారు. శ్రీకృష్ణునికి పీతాంబరములు, అమూల్యములు అయిన ఆభరణములు ఇచ్చి సత్కలించారు. సర్వమంగళాకారుడైన శ్రీకృష్ణుని బివ్వమంగళ విగ్రహాన్ని చూస్తూ ఆనంద భాష్టాలు రాల్చారు. సభలో ఉన్న వారంతా వయోభేదం లేకుండా లేచి నిలబడి శ్రీకృష్ణునికి తమ నమస్కారాలు తెలియజేసారు. ఆయన మీద పూలవాన కులసింది.

ఇదంతా చూస్తున్న శిశుపాలుడికి ఒంటినిండా కారం పూసినట్టయింది. తన ఆసనము నుండి లేచి నిలబడ్డాడు. శ్రీకృష్ణునికి జరుగుతున్న అగ్రపూజను ఆక్షేపిస్తూ ఇలా అన్నాడు.

"మీ కందలికీ తెలుసు. వేదములలో కాలము అన్నింటికన్నా బలమైనబి అని చెప్పబడింది. కాల ప్రభావం కాకపోతే బాలుడైన సహదేవుని మాటలకు వృద్ధులైన ఈ సభాసదులు తలలు ఊపడం ఏమిటి? వీరందలికీ మతి చెలించినట్టు కనపడుతూ ఉంది. సహదేవుని మాటలకు ఎలాంటి విలువ లేదు. విలువ ఇవ్వ నవసరం లేదు. ఈ గోపాలుడు యాదవ కులంలో చెడబుట్టాడు. అటు వంటి వాడికి అగ్రపూజ ఎలా చేస్తారు?

ఈ సభలో ఋషులు, మునులు, బీరులు, మేధావులు, తత్వవేత్తలు, ఎటువంటి పాపం చెయ్యని వారు, లోకపాలకులచేత పూజింపబడేవారు, ధాల్షకులు ఎంతో మంది ఉన్నారు. వాలినందలినీ కాదని, దేవతలకు చెందవలసిన పురోడాశము కాకికి పెట్టినట్టు, ఈ యాదవునికి అగ్రపూజచేయడం పరమ శోచనీయము. వీడికి వర్ణాశ్రమ ధర్తములు లేవు. ధర్తం తెలియదు. గుణహీనుడు, స్వేచ్ఛాజీవి. ఉచ్ఛనీచాలు తెలియని ఇతడు అగ్రపూజకు ఎలా అర్హుడు? యాదవ వంశమునకు మూల పురుషుడు అయిన యదుపు యయాతి కుమారుడు. యయాతి యదువును దారుణంగా శహించాడు. యాదవులను సంఘంనుండి బహిష్కలించారు. యాదవులు ఎల్లప్పడు మధ్యం మత్తులో ఉంటారు. అటువంటి వంశంలో పుట్టినవాడు అగ్రపూజకు ఎలా అర్హుడు అవుతాడు? ఈ యాదవులు అందరూ దొంగలు. అందుకే రాజులకు భయపడి పాలపోయి సముద్రంలో దాక్కున్నారు. సముద్రంలో నగరం నిల్హించుకొని సమాజానికి దూరంగా ఉన్నారు. ."

సిను పాలుని నిందా వాక్ ప్రవాహం అలా సాగుతూనే ఉంది. తనను ఎంత నిందించినా కృష్ణుడు చిరునవ్వుతో వింటున్నాడు. ఒక్కమాట కూడా అనలేదు. కాని సభలో ఉన్న వారు మాత్రము ఊరుకోలేదు. కృష్ణుని ఉద్దేశించి సినుపాలుడు మాట్లాడుతున్న నిందావాక్యములను వినలేక చెవులు మూసుకున్నారు. కొందరైతే సభను విడిచి వెళ్లపోయారు.

పాండవుల కుమారులకు, మత్హ్హ,కేకయ, స్పంజయ వీరులకు పట్టరాని కోపం వచ్చింది. కత్తులు దూసి శిశుపాలుని చంపడానికి ఆయన మీదికి దూకారు. శిశుపాలుడు కూడా కృష్ణునికి అండగా నిలబడ్డ రాజులను తీవ్రంగా దూషిస్తూ తన ఖడ్గము దూసి వాలకి ఎదురునిలిచాడు. ఇఫ్ఫడు కృష్ణుడు లేచి నిలబడ్డాడు. ఒకల మీదికి ఒకరు కత్తులు దూసుతోవడం చూచాడు. అందలినీ వాలంచాడు. తన చేతి లోని చక్రాయుధమును శిశుపాలుని మీదికి విసిరాడు. ఆ చక్రాయుధము శిశుపాలుని కంఠమును ఖండించింది. శిశుపాలుని దేహము తల నుండి వేరయి కిందపడింది.

సభలోహాహాకారాలు చెలరేగాయి. చేసిన పాపాలకు తగిన శిక్ష అనుభవించాడు అని అందరూ అనుకున్నారు. కొంతమంది భయంలో పరుగులు తీసారు. ఇంతలో ఒక అద్భతము జలిగింది. శిశు పాలుని దేహమునుండి ఒక జ్యోతి బయటకు వచ్చింది. ఆ జ్యోతి శ్రీకృష్ణని దేహంలో ప్రవేశించి, ఆయనలో ఐక్యం అయింది.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! మునుల చేత శపించబడ్డ జయవిజయులకు ఇది మూడవ జన్హ. అందులో శిశుపాలుడు ఇఫ్ఫడు మరణించి విష్ణసాయుజ్యము పాందాడు. ఇంక దంతవక్త్రుడు మిగిలి ఉన్నాడు. ఇందులో మరొక విశేషము కూడాఉంది. శిశుపాలుడు శ్రీకృష్ణని మీద వైరంతో తన అవసాన దశలో ఆయననే తలచుకున్నాడు. మనసంతా అయననే నింపుకొని ఆయనను నిందించాడు. ఆ కారణం చేత శిశుపాలునిలోని జీవుడు పరమాత్తలో ఐక్యం అయ్యాడు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! నీకు జయవిజయుల వృత్తాంతమును ఇబివరకే వివలంచాను. రాజసూయ యాగములో అగ్రపూజ ఆ విధంగా ముగిసింబి. ధర్మరాజు ఋత్త్విక్కులకు, బ్రాహ్మణులకు దక్షిణలు విలవిగా ఇచ్చాడు. యాగమునకు వచ్చిన రాజులందలనీ ఘనంగా సత్కలంచాడు. యాగ బీక్ష విడిచిపెట్టిన తరువాత చేయవలసిన కర్తులను అన్నింటినీ యధావిభిగా నిర్వల్తించాడు. రాజసూయ యాగము తరువాత ధర్తరాజు అవబృధ స్వానము చేసి యజ్ఞము పలసమాప్తి చేసాడు. ఆ విధంగా రాజసూయ యాగము విజయవంతంగా ముగిసింబి.

శ్రీకృష్ణడు పాండవుల కోలక మీద కొన్ని రోజులు ఇంద్రప్రస్థములో ఉన్నాడు. తరువాత ధర్తరాజు అనుమతి తీసుకొని, సకుటుంబ,సపలవారసమేతంగా ద్యారకకు వెళ్లపోయాడు. యాగమునకు వచ్చిన రాజులందరూ రాజసూయు యాగ విశేషములను చెప్పకుంటూ, ధర్తరాజు ఔదార్యమును కీల్తస్తూ తమ తమ దేశములకు వెళ్లపోయారు. కాని ఒక్కడు మాత్రము ధర్తరాజు యొక్క వైభవము, సిలసంపదలు, రాజులు ఇచ్చిన కానుకలు చూచి ధర్తరాజు మీద ద్వేషంతో రగిలిపోతున్నాడు. అతడే ధృతరాష్ట్రని పెద్దకుమారుడు సుయోధనుడు." అని శుక మహల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు రాజసూయు యాగ విశేషములను వివలించాడు.

<del>త్ర</del>ీమద్మాగవతము

దశమస్కంధము డెబ్బబినాలుగవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్నత్ ఓం తత్నత్ ఓం తత్నత్ శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము డెబ్బబి ఐదవ అధ్వాయము.

పలీక్షిత్ మహారాజు శుక మహల్నితో ఇలా అన్నాడు.

"ఓ శుకయోగీంద్రా! రాజసూయ యాగమునకు వచ్చిన వారంతా ఎంతో తృప్తితో, సంతోషంతో వాల వాల స్వస్థలములకు వెళ్లపోయారు ఒక్క సుయోధనుడు తప్ప. సుయోధనుడు అసూయతో ద్వేషంతో రగిలిపోయాడు అని చెప్పారు కదా! అలా ఎందుకు జలగింది. సుయోధనునిలో ప్రజ్వలల్లిన అసూయాద్వేషాలకు కారణం ఏమిటి?" అని అడిగాడు. దానికి శుక యోగీంద్రులు ఈ విధంగా సమాధానం చెప్పాడు.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! గీ పితామహుడు అయిన ధర్త్మరాజు రాజసూయ యాగం చేసాడని చెప్పాను కదా! ఆ యజ్ఞములో తన బంధువులకు, మిత్రులకు ఒక్క్రొక్కలికి ఒక్కో పని అప్పచెప్పాడు ధర్త్మరాజు. భీముడు వంటశాలకు అధ్యక్షుడి గానూ, సుయోధనుడు కోశాగారమునకు అధ్యక్షుడి గానూ, సహదేవుడు యాగమునకు వచ్చిన వాలని సాదరంగా ఆహ్యానించి వాలకి తగు ఏర్వాట్లు చేయడానికి గానూ, నకులుడు యాగమునకు కావలసిన వస్తువులు సమకూర్హడానికి గానూ, అర్జునుడు వచ్చిన ఋషులకు, మునులకు తగు సదుపాయములు కల్పించి వాలకి సేవచేయడానికి గానూ, శ్రీకృష్ణుడు వచ్చిన వారందలకీ అర్హ్మము, పాద్యము ఇవ్వడానికి గానూ,

ద్రాపట వచ్చిన వారందలకీ తగు విధంగా ఆహార పదార్థములను వడ్డించడానికి గానూ, కర్ణుడు వచ్చిన వారందలకీ కానుకలు ఇవ్వడానికి గానూ, యుయుధానుడు, వికర్ణుడు, హాల్దిక్కుడు, విదురుడు, భూలశ్రవసుడు, బాహ్లీకుడు, ఇంకా ఇతర మిత్ర రాజులు వివిధ కార్యములు నిర్వహించడానికి నియుమితులయ్యారు.

అగ్రపూజ సమయంతో కృష్ణని చేతిలో శిశుపాలుడు హతుడయ్యాడు. తరువాత ఋత్విక్కులు, సదస్యులు, శాస్త్రజ్ఞులు, బంధువులు అందలినీ ధర్మరాజు తగు లీతిగా కానుకలు, దక్షిణలు ఇచ్చి సత్కలించాడు. తరువాత అందరూ గంగలో అవబృథస్వానాలు చేసే కార్యక్రమం అత్యంత వైభపోపేతంగా సాగింది. మృదంగములు, శంఖములు, దుంధుభులు మోగుతున్నాయి. నాట్యకత్తెలు, గాయకులు అడుతున్నారు పాడుతున్నారు.

రాజులందరూ అమూల్యములైన అభరణములను అలంకలంచుకొని ఏనుగుల మీద, గుర్రముల మీదా, రథముల మీదా వేళుతున్నారు. ముందు ధర్మరాజు వేళుతుండగా ఆయన వెంట యదు, సృంజయ, కాంభోజ, కేకయ, కురు, కోసల వంశీయులైన రాజులు నడుస్తున్నారు. రాజుల భార్యలు, అంత:పుర స్త్రీలు, రథములను ఎక్కి, అంగరక్షకులు వెంటరాగా, అవబృధ స్నానానికి బయలు దేరారు. వాల వెంట సైన్యం నడుస్తూ ఉంది. వాల ముందు సదస్యులు, ఋత్తిక్కులు వేదపఠనం చేస్తూ నడుస్తున్నారు. వీరే కాకుండా చక్కగా అలంకలంచుకున్న పురజనులు, స్త్రీపురుషులు కూడా వాల వెంట నడుస్తున్నారు.

అందరూ చందనము మొదలగు లేపనములు ఒంటికి పూసుకొని స్వానాలు చేసారు. ఒకల మీద ఒకరు నీటిని చిమ్ముకుంటూ ఆనందించారు. పాండవులు అందరూ తమ తమ బంధుమిత్రులతో స్వానాలు చేసారు.

ధర్త్రరాజు, ద్రౌపబి స్వెనం చేయడానికి నిలబడ్డారు. ఋత్విక్కులు వాల చేత పత్నీసంయాజము చేయించి, ఇద్దలనీ గంగలో స్వానం చేయించారు. ఆ సమయంలో దుందుభులు, శంఖములు మోగాయి. ధర్త్రరాజు ద్రౌపబి స్వానం చేయగానే వాల బంధువులు అందరూ స్వానాలు చేసారు. తరువాత ధర్త్రరాజు పట్టు వస్త్రములను ధలంచి, ఋత్విక్కులకు, బ్రాహ్త్రణులకు, సదస్కులకు విలవిగా దక్షిణలు ఇచ్చి వాలని పూజించాడు. తరువాత బంధుమిత్రులకు, ఆప్త్రలకు ఎన్మోకానుకలు ఇచ్చాడు. ధర్త్రరాజు ఇచ్చిన విలువైన వస్త్రములను, ఆభరణములను ధలంచి వారు మలంత శోభించారు. తరువాత అందరూ వాల వాల స్వస్థలములకు వెళ్లిపోయారు.

రాజసూయ యాగమునకు వచ్చిన వారంతా ధర్త్తరాజు యాగము చేసిన తీరు, ధర్తరాజు వైభవమును వేనోళ్ల ప్రశంసించుకుంటూ వెళుతున్నారు. ధర్తరాజు కూడా తన తమ్ముళ్లతోనూ, కృష్ణునితోనూ, ఆప్పలతోనూ ఇంద్రప్రస్థము చేరుకున్నాడు. శ్రీకృష్ణడు వెంట వచ్చిన సాంబుడు మొదలగు వారు ద్వారకకు వెళ్లపోయారు. శ్రీకృష్ణడు మాత్రము కొంత కాలము పాండవుల దగ్గర ఉన్నాడు. ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఆ ప్రకారంగా ధర్తరాజు రాజసూయ యాగమును నిల్విఘ్నంగా నెరవేల్ష తన చిరకాల కోలకను తీర్చుకున్నాడు. కాని వాల వెంట ఉన్న సుయోధనుడు ధర్తరాజు సంపదలను, వైభవమును, ఐశ్వర్యమును చూచి అసూయతో రగిలిపోతున్నాడు. పైకి మాత్రము నవ్వుతున్నాడు.

ఒక నాడు ధర్మరాజు తన తమ్ములు వెంటరాగా, మయుడు నిల్మించిన మయసభ అనే చిత్రవిచిత్ర సభనకు వెళ్లాడు. అ మయసభలో ధర్మరాజు సింహాసనము మీద కూర్చుని అష్టబిక్వాలకుల మధ్య ఇంద్రుని మాబిల శోభిల్లాడు. ఆ సభలో శ్రీకృష్ణుడు కూడా కూర్చుని ఉన్నాడు. ఆ సమయంలో సుయోధనుడు చేతిలో ఖడ్గం ధరించి, ఆ సభలోకి ప్రవేశించాడు.

ఆ మయసభలో నడుస్తూ ఉండగా ఒక చోట నీరు ఉన్నట్టు కనపడింది. సుయోధనుడు తన వస్త్రములు పైకెత్తి పట్టుకొని నడిచాడు కానీ అక్కడ నీటి జాడ లేదు. మరొక చోట సమతలంగా ఉంది. అక్కడభీమాగా నడుస్తూ అక్కడే కనపడకుండా ఉన్న జలాశయములో పడిపోయాడు. అది చూచి ముందు కృష్ణుడు గట్టిగా నవ్వాడు. ఆయనను చూచి భీముడు, పలిచాలికలు, ఇతర రాజులు పక్కున నవ్వారు. ధర్మరాజు వాలని వాలంచాడు. సుయోధనుడు సిగ్గుతో చితికిపోయాడు. తల వంచుకొని నిలబడ్డాడు.కోపంతో బుసలు కొడుతున్నాడు. ఏమీ మాట్లాడకుండా అక్కడి నుండి వెళ్లపోయాడు. తరువాత హస్తినాపురమునకు వెళ్లపోయాడు. ఈ పలణామము చూచి ధర్తరాజు ఎంతో చింతించాడు. కాని శ్రీకృష్ణుడు ఆనంబించాడు. కురుక్షేత్ర మహా సంగ్రామానికి ఒక్కనవ్వుతో బీజం వేసిన కృష్ణుడు, చిరునవ్వుతో మౌనంగా ఉన్నాడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఇంతకూ ఏం జలగిందంటే, శ్రీకృష్ణుడు తన మాయతో సుయోధనుడికి నీళ్లు ఉన్నచోట లేనట్టు, నీళ్లు లేని చోట ఉన్నట్టు భ్రాంతి కల్పించాడు. సుయోధనుడు నీటిలో పడి పోయాడు. శ్రీకృష్ణుడు ముందు తాను హేళనగా నవ్యాడు. కృష్ణుని చూచి అందరూ నవ్వారు. సుయోధనుడు పరాభవాగ్నితో రగిలిపోయాడు. అతనిలో అంకులంచిన పరాభవాగ్ని తీవ్రంగా ప్రజ్వలల్లి మాయాద్యూతమునకు, కురుక్షేత్ర మహా సంగ్రామమునకు దాలతీసింది. తద్వారా భూభారము తగ్గించడానికి కృష్ణుడు బీజం వేసినట్టయింది." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు సుయోధనుని పరాభవ వృత్తాంతమును వివలంచాడు. ( దుర్కోధనుడు నీటిలో పడ్డప్పడు ద్రౌపది నవ్వడం, దుర్కోధనుడు పాంచాలీ! పంచభర్తృకా అనిపెద్దగా సినిమాలలో మాటిల అరవడం అన్నీ కట్టుకధలే కామాల్ను)

> శ్రీమద్హాగవతము దశమస్కంధము డెబ్జబి ఐదవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్నత్ ఓం తత్నత్ ఓం తత్నత్

శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము డెబ్బబి ఆరవ అధ్యాయము.

"ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! రుక్తిణీ కల్యాణము సందర్భంలో సాళ్యుడు, శిశుపాలుడు, జరాసంధుడు మొదలగు రాజులు యాదవుల చేతిలో ఓడిపోయారు అని చెప్పాను కదా! అఫ్పడు సాళ్యుడు అనే శిశు పాలుని మిత్రుడు, "నేను ఈ భూమి మీద యాదవులు అనే వాడు లేకుండా చేస్తాను. ఇదే నా ప్రతిజ్ఞ" అని ఫోరమైన ప్రతిజ్ఞ చేసాడు. అప్పటి నుండి సాళ్యుడు ప్రతిరోజూ ఒక పిడికెడు దుమ్మును ఆహారంగా తీసుకుంటూ శివుని గులించి తపస్సుచేసాడు.

ఇఫ్ఫడు శివుడు సందిర్ధంలో పడ్డాడు. సాధారణంగా శివుడు ఎవరైనా తనను గులంచితపస్సు చేస్తే వెంటనే అక్కడకు వచ్చి వాలకి వరాలు ఇస్తుంటాడు. కాని ఇఫ్ఫడు సాళ్యుడు, యాదవులు, శ్రీకృష్ణుడు వీలకి అపకారం తలపెట్టడానికి తపస్సు చేస్తున్నాడు. తన శక్తి విష్ణుశక్తి ముందు నిలువదు. అందుకని సాళ్యుడికి వరాలు ఇవ్వడానికి శివుడు సందేహించాడు. కాని సాళ్యుడు తన పట్టు విడవకుండా తపస్సు చేస్తున్నాడు. ఇంక శివుడికి వరాలు ఇవ్వక తప్పలేదు.

సాళ్యుడి ముందు శివుడు ప్రత్యంక్షం అయి ఏం వరం కావాలో కోరుకో అన్నాడు. "ఓ దేవా! దేవతలు, అసురులు, నాగులు, మనుష్యులు, గంధర్వులు, రాక్షసులు మొదలగు వాల చేత నాశనం కాని వాహనము ఒకటి నాకు ప్రసాదించండి." అని అడిగాడు. అమ్మయ్య అనుకొన్నాడు శివుడు. సాళ్యునికి వెంటనే ఆ వరం ఇచ్చాడు. సౌభరము అనే ఒక పెద్ద విమానమును లోహముతో నిల్హించి ఇచ్చాడు. సౌళ్యుడు సంతోషించాడు. ఆ విమానము ఎక్కి తన నగరము వెళ్లిపోయాడు.

తరువాత సాళ్యుడు యుద్ధ సన్నాహాలు చేసాడు. తన సేనలతో ద్వారకానగరమును ముట్టడించాడు. నగరము వెలుపల ఉన్న భవనములను, ఉద్యానవనములను, ద్వారములను, అన్నింటినీ నాశనం చేయసాగాడు. తన విమానము ఎక్కి ఆ విమానము నుండి ద్వారకా నగరము మీద రాళ్లు, బండలు, చెట్లు, పాములు వర్నంగా కులిపించాడు.

ద్వారకా నగరము అంతా భయంతో వణికిపోయింది. ఆ సమయంలో శ్రీకృష్ణుని కుమారుడు ప్రద్యుమ్నుడు నగర రక్షకుడుగా ఉన్నాడు. ప్రద్యుమ్నుడు తన సేనలతో సాళ్యుని ఎదుర్కొన్నాడు. ప్రద్యుమ్నుడికి సాయంగా సాత్యకి, చారుదేష్ణుడు, సాంబుడు, అక్రూరుడు, హాల్దిక్కుడు, భానువిందుడు, గదుడు, శుకుడు, సారణుడు, మొదలగు యాదవ వీరులు సాళ్యునితో యుద్ధం చేస్తున్నారు.

యాదవులకు, సాళ్యుని సేనలకు ఫోర యుద్ధం జలగింది. ప్రద్యుమ్నుడు రతీ దేవి వద్ద నేర్చుకున్న మాయా విద్య చేత, సాళ్యుని మాయలను అన్నిటినీ ఛేదించాడు. సాళ్యుని సేనలను యాదవ వీరులు తమ అస్త్ర శస్త్రములతో చించి చెండాడుతున్నారు. ప్రద్యుమ్నుడు నూరు బాణములతో సాళ్యుని కొట్టాడు. ఒక్కో బాణంతో ఒక్కో సైనికుడు చస్తున్నాడు. సేనానాయకుడిని చంపడానికి పది బాణాలు

కేటాయించాడు. ఒక్కో రథాన్ని మూడేసి బాణములతో విరగ గొడుతున్నాడు. ఈ ప్రకారంగా ప్రద్యుమ్నుడు సాళ్యుని సేసలసు మట్టికలపిస్తున్నాడు. ఒక లెక్క ప్రకారం, పద్ధతిగా యుద్ధం చేస్తున్నా ప్రద్ముమ్నుని చూచి అంతా ఆశ్చర్యపోతున్నారు. సాళ్యుని సేనానాయకులు కూడా ప్రద్యుమ్నుని యుద్ధలీతులను మెచ్చుకుంటున్నారు.

ఇబి చూచి సాళ్యుడు సహించలేకపోయాడు. సౌభర విమానమును ఎక్కి మాయం అయ్యాడు. తన మాయలను ప్రదర్శించసాగాడు. ఆ విమానము ఒక్కోసాలి వెయ్యివిమానములుగా కనపడుతూ ఉంది. అంతలోనే మాయం అవుతూ ఉంది. మరలా కనపడుతూ ఉంది. ఆ విమానం ఎఫ్ఫిడు ఎక్కడ ఉంటుందో తెలియక తికమకపడుతున్నారు యాదవ వీరులు. ఆ సౌరభము ఒకసాలి భూమి మీద ఉంటుంది. అంతలోనే ఆకాశంలోకి ఎగిలిపోతుంది. మరుక్షణంలో ఒక కొండమీద ఉంటుంది. అంతలోనే జలంలో విహలస్తూ ఉంటుంది. ఉన్నచోట ఉండకుండా ఆ సౌరభము మాయాయుద్ధం చేస్తూ ఉంది.

సౌరభము కనిపించినప్పడు వెంటనే దాని మీద శరవర్నము కులపిస్తున్నారు యాదవులు. సౌరభము కంటే వేగంగా బాణములు వేస్తున్నారు. యాదవులు సాళ్యునితో తాడో పేడో తేల్చుకోవాలని అనుకున్నారు. గెలిస్తే విజయం లేకపోతే వీర స్వర్గం అనే నిశ్చయంతో తెగించి యుద్ధం చేస్తున్నారు.

యాదవ బీరుల దెబ్టకు సాళ్యుని సేనలు తట్టుకోలేక పోతున్నాయి. సాళ్యునికి బిక్కుతో-చడం లేదు. ద్వుమానుడు అనే వాడు సాళ్యుని మంత్రి, మహా బలశాలి. వాడిని ప్రద్యుమ్నుడు తుక్కు కింద కొట్టాడు. వాడు పాల పోయాడు. కాని పౌరుషంతో తిలగి వచ్చాడు. ఈ సాల ఇనుముతో చేసిన పెద్ద గదను తీసుకొని ప్రద్యుమ్ముని గుండెల మీద మోదాడు. పెద్దగా అలచాడు. ఆ దెబ్బకు ప్రద్యుమ్ముడు తూలి పడ్డాడు. ఇబి గ్రహించిన సారథి ప్రద్యుమ్ముని రథమును పక్కకు తీసుకొని వెళ్లాడు.

అంతలోనే ప్రద్యుమ్నుడు తేరుకున్నాడు. తన సారథితో ఇలా అన్నాడు. "సారథీ! నా రథమును యుద్ధరంగము నుండి ఎందుకు మాక్లంచావు. పిలకివాడివలె పాల పోవడం బీరుల లక్షణం కాదు. సారథి కారణంగా పాల పోయిన బీరుడను నేనే అనుకుంటాను. యుద్ధము నుండి పాల పోయిన పాపము నన్ను చుట్టుకుంటుంది. ఎందు కంటే యాదవ వంశంలో పుట్టిన బీరుడు ఎవరూ ఇష్టటి దాకా యుద్ధ రంగము నుండి పిలకి వాని వలె పాలపోలేదు. నేను బినలేదు. ఇఫ్ఫడు నీ వలన నాకు యుద్ధ రంగము నుండి పాలపోయిన అపనింద వచ్చింది. ఇఫ్ఫడు నేను ద్వారకకు పోయి నా తండ్రి శ్రీకృష్ణునికి, పెద తండ్రి బలరామునికి ఏమని సమాధానం చెప్పుకోవాలి. మా తల్లి, మా పెద తల్లులు, పినతల్లులు నన్ను చూసి నవ్వుతూ "నీ శత్రువులు పం చేస్తే ఇలా పాల పోయి వచ్చావు" అని హేళనగా అడిగితే వాల మొహం ఎలా చూడాలి." అని సారథిని మందలించాడు ప్రద్యుమ్నడు.

ఆ మాటలకు సారథి క్లుప్తంగా సమాధానం చెప్మాడు. "సారథి చేయవలసిన విధులు తమలకి తెలియనివి కావు. రథికుడు ఆపదలో ఉన్నప్పడు, అతనిని రక్షించడానికి, సారథి రథమును పక్కకు తీసుకొని పోవడం సారథి ప్రాధమిక ధర్తము. ఆ ధర్తము తెలిసిన వాడిని అవడం చేత నేను తమరు శత్రువు గదతో కొట్టిన దెబ్బకు మూర్హవేయినపుడు, తమల రథమును యుద్ధరంగము నుండి సురక్షిత ప్రదేశమునకు తీసుకొని వచ్చాను. నేను ఏ తప్పు చేయలేదు. నా ధర్మం నేను చేసాను." అని సమాధానం చెప్పాడు సారథి." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు ప్రద్యుమ్మ సాళ్యుల యుద్ధము గులంచి వివలంచాడు.

> శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము డెబ్జబి ఆరవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> > శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము డెబ్బబి ఏడవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! సారభి తనను యుద్ధ రంగము నుండి అవతలకు తీసుకు వచ్చిన తరువాత, సారభి మాటలను ఆమోబించిన ప్రద్యుమ్నుడు స్వానము చేసి, విశ్రాంతి తీసుకొని, మరల కవచమును, ధనుస్సు ధలించి యుద్ధరంగమునకు వచ్చాడు. తనను ద్యుముడి వద్దకు తీసుకు పామ్మని చెప్పాడు. సారభి ప్రద్యుమ్నుని రథమును ద్యుముడి వద్దకు పేనిచ్చాడు.

ప్రద్యుమ్నుడు ద్యుముని ఎనిమిబి బాణములతో కొట్టాడు. నాలుగు బాణములతో ద్యుముని రథమునకు కట్టిన గుర్రములను, ఒక బాణముతో సారథిని, రెండు బాణములతో విల్లు విరుగగొట్టాడు. ఒక బాణముతో పతాకమును కూల్చడు. మరొక బాణమును ద్వుముని మెడకు గుల పెట్టి కొట్టాడు. అదే సమయంలో యాదవ వీరులైన సాంబుడు, సాత్యమి, గదుడు, మొదలగు వారు సాళ్యుని సేనలను ఊచకోత కోస్తున్నారు. ఆ ప్రకారంగా సాళ్యునికి, ప్రద్యుమ్నునికి ఇరవై ఏడు రోజులు ఘోర యుద్ధం జలగింది.

ఇక్కడ ఇలా జరుగుతుంటే, అక్కడ హస్తినా పురములో, రాజసూయ యాగము ముగిసిన తరువాత, అందలి అనుమతి తీసుకొని కృష్ణుడు ద్వారకకు బయలుదేరాడు. దాలలో ఇలా అనుకుంటున్నాడు. "నేను, బలరాముడు ద్వారకలో లేకుండా ఉండటం చూచి శిశుపాలుడు అతని మిత్రరాజులు ద్వారక మీబికి దండెత్తే అవకాశం ఉంది. అసలు ఈ పాటికి దండెత్తే ఉంటారేమో!' అని తనలో తాను అనుకుంటున్నాడు. కృష్ణుడు ద్వారకకు చేరుకున్నాడు.

ద్వారకకు రాగానే సాళ్యుని దండయాత్ర గులంచి, యాదవ బీరులు సాళ్యునితో యుద్ధం చేయడం గులంచి తెలుసుకున్నాడు. ద్వారకకు రక్షణగా బలరాముని నియమించాడు. తాను రథంమీద వెంటనే యుద్ధభూమికి బయలుదేరాడు. శ్రీకృష్ణుడు యుద్ధభూమితో ప్రవేశించగానే సాళ్యుని సేనలకు గరుడ ధ్వజము కనపడింది. అది చూచిన సాళ్యుడు కసిగా ప్రద్యుమ్నని మీదికి శక్తి అనే ఆయుధమును విసిరాడు. శ్రీకృష్ణుడు అది చూచి తన బాణములతో ఆ శక్తిని ముక్కలు ముక్కలు చేసాడు. తరువాత కృష్ణుడు పదహారు బాణములతో సాళ్యుని చితక్కొట్టాడు. కృష్ణుడు తన బాణ వర్నముతో సౌభరమును ముంచెత్తాడు. సాళ్యుడికి మండి పోయింటి. ఒకే ఒక బాణంతో కృష్ణుని భుజాన్ని కొట్టాడు. ఆ దెబ్బకు కృష్ణుని చేతి లో నుండి ధనుస్సు కిందపడింటి. అది చూచి సాళ్యుడు కృష్ణుని జయించానని సింహనాదము చేసాడు. కృష్ణుని చూచి ఇలా అన్నాడు.

"కృష్ణి! నీవు, నా ఎదుట, నా మిత్రుడు, శిశుపాలునికి కాబోయే భార్యను అపహలంచావు. రాజసూయు యాగంలో ఏకంగా శిశుపాలుని చంపావు. ఇప్పడు నిన్ను నేను చంపుతాను. కాచుకో." అని అన్నాడు సాళ్యుడు. అప్పడు కృష్ణుడు నవ్వుతూ ఇలా అన్నాడు.

"రాకుమారా! అనవసరంగా నిన్ను నీవు పాగుడుకోవద్దు. చేతనైన పని చెయ్హి. మృత్తువు నీ ఎదురుగా నిలబడి ఉంది. అది తెలుసుకో. వీరుడైన వాడు తన పరాక్రమాన్ని ప్రదర్శిస్తాడు కానీ గొప్పలు చెప్పుకోడు." అని అన్నాడు.

తరువాత కృష్ణుడు మరొక విల్లు తీసుకొని సాళ్యుని భుజముల మీద, గుండెలమీద కొట్టాడు. సాళ్యుడు రక్తం కక్కుకుంటూ కిందపడ్డాడు. అంతలో సాళ్యుడు తన మాయాజాలంతో మాయం అయ్యాడు. ఇంతలో ఒక పురుషుడు కృష్ణుని వద్దకు వచ్చాడు. కృష్ణుని చూచి ఇలా అన్నాడు. "దేవా! నేను దేవకీదేవి వద్దనుండి వస్తున్నాను. ఘోరం జలగి పోయింది. సాళ్యుడు మీ తండ్రి వసుదేవుని పశువును కట్టినట్టు కట్టి తీసుకొని పోయాడు." అని అన్నాడు. ఆ మాటలు విన్న కృష్ణుని మనస్సు చరించి పోయింది. కాని అంతలోనే అనుమానం వచ్చింది. "ద్వారకకు రక్షణగా బలరాముడు ఉన్నాడు కదా. సాళ్యుడు అజేయుడైన బలరాముని కూడా జయించి మా తండ్రి వసుదేవుని తీసుకొని పోయాడా! బలరాముని బలం ముందు సాళ్యుని బలం ఎందుకూ కొరకాదు! కాని విధి అనుకూరించనపుడు ఏదైనా జరగడానికి అవకాశం ఉంది కదా!" అని తనలో తాను అనుకుంటూ ఉండగా యుద్ధరంగములో సాళ్యుడు వసుదేవుని పట్టుకొని వచ్చి ఇలా అన్నాడు.

"కృష్ణి! ఈయన ఎవరో తెలుసా! నీకు జన్హనిచ్చన నీ తండ్రి. వసుదేవుడు. నేను వెళ్ల బందీగా తీసుకొని వచ్చాను. నీ కళ్లఎదుటనే వీడిని నరుకుతాను. ఏంచేస్తావో చేసుకో!" అని గట్టిగా అలచాడు. వెంటనే తన ఖడ్గముతో వసుదేవుని తల నలకాడు. వసుదేవుని తల కిందపడింది. సాళ్యుడు సౌభరము ఎక్కి ఎగిలిపోయాడు.

కృష్ణడికి ఒక్కసాలగా పితృప్రేమ ఆవలంచింది. మోహంలో పడి పోయాడు. నిజంగానే తన తండ్రిని సాళ్యుడు చంపాడు అనే భ్రమలో మునిగిపోయాడు. అదంతా క్షణకాలం. వెంటనే తేరుకున్నాడు. తన ఆలోచనకు పదుసుపెట్టాడు. తన చేతిలో చావుదెబ్ట తిన్న ఈ సాళ్యునికి ఇంత బలం ధైర్యం ఎలా వచ్చాయి. ఇది నిజం కాదు. ఇదంతా మాయా కల్పితం. ఇంతకూ తన వద్దకు వచ్చిన దూత ఎక్కడా అని వెచికాడు. వాడు కనపడలేదు. సాళ్యుడు నలకిన తన తండ్రి తల కానీ మొండెము కానీ కనపడలేదు.

ఇదంతా సాళ్యుని మాయ అని రూఢి చేసుకున్నాడు కృష్ణుడు. తల పైకెత్తి చూచాడు. సౌభరంలో ఆకాశంలో తిరుగుతున్న సాళ్యుని చూచాడు. ఇంక ఊరుకుంటే లాభం లేదు. వీడిని చంపాల్గిందే అని అనుకున్నాడు కృష్ణుడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఇక్కడ ఒక చిన్న వివరణ ఇస్తున్నాను. అ వసుదేవుని వృత్తాంతము అంతా మా తండ్రిగారు రాసిన భాగవతములో లేదు. తరువాత కాలంలో ఉన్న ఋషులు చేసిన కల్వన. మాయకు అభిపతి అయిన కృష్ణుడికి మాయ కమ్మడం అసాధారణం కదా! కాబట్టి ఇబి ఋషుల కల్వన అని తెలుస్తూ ఉంది. కాబట్టి దూత రాక ముందు నుండి వివలిస్తాను.

సాళ్యుడు తన అస్ర్హ శస్త్రములతో, మాయా యుద్ధముతో యాదవ బీరులతో యుద్ధం చేస్తున్నాడు. అఫ్ఫడు కృష్ణుడు వాడి అయిన బాణములతో సాళ్యుని కవచమును ఛేబించాడు. బిల్లు విరగ్గొట్టాడు. తన గదతో సౌరభవిమానమును ధ్వంసం చేసాడు. కృష్ణుడి గద దెబ్బకు సౌరభము వేయి ముక్కలై సముద్రంలో పడిపోయింది. అఫ్పడు సాళ్యుడు నేల మీబికి దుమికి గదాయుధంతో కృష్ణుని ఎదుర్కొన్నాడు.

శ్రీకృష్ణుడు ఒక బల్లెం తీసుకున్నాడు. సాళ్యుని భుజానికి గులిపెట్టి విసిరాడు. ఆ బల్లెం అమిత వేగంతో వెళ్ల సాళ్యుని భుజం నలకింది. గదతో సహా సాళ్యుడి భుజం తెగి భూమి మీద పడింది. ఇప్పడు కృష్ణుడు తన చక్రాయుధం ధలించి సాళ్యుని తల నరకడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాడు. కృష్ణుడు తన చక్రాయుధమును గీరా గీరా తిప్పి సాళ్యుని కంఠానికి గుల పెట్టి విసిరాడు. ఆ చక్రాయుధము అమిత వేగంతో వెళ్లి సాళ్యుని కంఠం ఛేబించింది. సాళ్యుని తల తెగి నేల మీద పడింది. ఇదంతా క్షణాల్లో జలగిపోయింది. సాళ్యుని మరణం చూచిన సాళ్యుని సేనలు హాహాకారాలు చేసాయి.

సాళ్యుని మరణం కళ్లారా చూచిన దంతపక్ర్తుడు కోపంతో ఊగిపోయాడు. కృష్ణుని చంపి తనమిత్రుడు సాళ్యునికి రక్త తర్వణం విడవాలని అనుకున్నాడు. కృష్ణుని మరణమే తన మిత్రునికి అంత్యక్రియలు చేయడం అంటిబి అని నిశ్చయించుకున్నాడు. తన గద తీసుకొని కృష్ణునికి ఎదురుగా వెళ్లాడు." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు సాళ్యుని వధ గులంచి వివలంచాడు.

> శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము డెబ్బబి ఏడవ భాగము సంపూర్ణము ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్

> > శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము డెబ్బబి ఎనిమిదవ భాగము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఆ విధంగా దంతవక్ర్తుడు గద తీసుకొని కృష్ణుని మీబికి వచ్చాడు. కృష్ణుడు కూడా తన గదను తీసుకొని రథం బిగి దంతవక్ర్తునికి ఎదురు వెళ్లాడు. అప్పుడు కరూష దేశాభి పతి అయిన దంతవక్త్రుడు కృష్ణునితో ఇలా అన్నాడు. "కృష్ణి! ఈ నాడు నీవు నా కంట పడ్డావు. నాకు ఎదురు నిలిచావు. నీవు నా మేనమామ కుమారుడవు. అయినా నా మిత్రుడు సాళ్యుని చంపావు. అంతే కాకుండా నన్ను చంపడానికి గద తీసుకొని నాకు ఎదురు నిలిచావు. నిన్ను చంపక తప్పదు. ఈ గదతో నిన్ను సంహలస్తాను. కాచుకో!" అని అన్నాడు.

ఆ మాటలకు కృష్ణుడు నవ్వి "తెలివితక్కు వాడా! నీవు నన్ను చంపి నీ మిత్రుని ఋణం తీర్చుకోవాలనుకుంటున్నావు. నేను దుర్తార్గుడవైన నిన్ను చంపి పరలోకంలో ఉన్న నా బంధువుల ఆత్తలకు శాంతి కలిగించాలని అనుకుంటున్నాను." అని అన్నాడు.

ఆ మాటలు విన్న దంతవక్ర్తుడు తన గదతో కృష్ణుని తల మీద బలంగా మోదాడు. కృష్ణడు ఆ దెబ్బను తప్పించుకొని తన గదతో దంతవక్ర్తుని గుండెల మీద బలంగా మోదాడు. దంతవక్ర్తుడు ఆ దెబ్బను తట్టుకోలేక పోయాడు. రక్తం కక్కుకుంటూ నేల కూలాడు. దంతవక్ర్తుని ప్రాణాలు గాలిలో కలిసిపోయాయి. విచిత్రంగా దంతవక్ర్తుని శలీరం నుండి ఒక వింత కాంతి బయటకు వచ్చి కృష్ణునిలో కలిసిపోయింది.

తన సోదరుని మరణాన్ని కళ్లారా చూచిన దంతవక్ర్తుని సోదరుడు విదూరథుడు కోపంతో రగిలిపోయాడు. పెద్ద ఖడ్గము డాలు ధలంచి కృష్ణని ఎదుర్కొన్నాడు. కృష్ణడు కూడా ఒక ఖడ్గము చేతిలోకి తీసుకొని తన ఎదురుగా వస్తున్న విదూరథుని కంఠమును అవలీలగా తెగ నలకాడు. ఈ ప్రకారంగా సాళ్యుడు, దంతవక్ర్తుడు, విదూరథుడు మరణించారు. యాదవులు హర్నధ్యానాలు చేసారు. శత్రుసేనలు పాలపోయాయి. విజయోత్యాహంతో కృష్ణడు యాదవ వీరులతో కలిసి ద్వారకా నగరంలో ప్రవేశించారు.

ఇబి ఇలా ఉండగా హస్తినలో మాయాద్యూతము, పాండవుల అరణ్య, అజ్ఞాత వాసములు జలగిపోయాయి. కౌరవ పాండవుల యుద్ధంలో పాల్గొలనడం ఇష్టంలేని బలరాముడు తీర్థయాత్రలకు వెళ్లపోయాడు. బలరాముడు తన వెంట బ్రాహ్తణులు రాగా తీర్థయాత్రలు చేస్తున్నాడు.

ముందు ప్రభాస తీర్థమునకు వెళ్లాడు. అక్కడ దేవతలకు, పితరులకు, ఋషులకు, గురువులకు తర్వణాలు విడిచాడు. తరువాత సరస్వతీ నబిలో స్వానం చేసాడు. తరువాత పృథూదకము, జిందుసరోవరము, త్రితకూపము, సుదర్శనము, విశాల, బ్రహ్హతీర్థం, చక్రతీర్థము, గంగ, యమున, మొదలగు తీర్థములలో స్వానాలు చేసి తర్వణాలు విడిచాడు.

తరువాత బలరాముడు నైమిశారణ్యము వెళ్లాడు. అక్కడ సత్రయాగం చేస్తున్న ఋషులు బలరాముని సాదరంగా ఆహ్వానించి అల్టించారు. అక్కడ బలరాముడు వ్యాసుని శిష్కుడైన రోమహర్నణుని చూచాడు. బలరాముని చూచి కూడా రోమహర్నణుడు తన ఆసనము నుండి లేవలేదు. బలరామునికి అభివాదము చేయలేదు. ఇది చూచి బలరాముడు కోపంతో మండిపడ్డాడు. తన కంటే హీనమైన కులములో పుట్టినవాడు తనకు నమస్కారం పెట్టకపోవడం బలరాముని కోపానికి కారణం అయింది. "ఈ రోమహర్షణునికి తాను వ్యాసుని శిష్కుడననీ, తనకు సకల శాస్త్రములు తెలుసుననీ గర్వము. ఇన్ని చబివినా ఇతనికి వినయము, జితేంద్రియుత్వము అలవడలేదు. ఇతని పాండిత్యము అంతా వ్యర్ధము. ఇతడు అధ్యయనము చేసిన శాస్త్రములు ఇతనికి పే మాత్రము ఉపయోగపడలేదు. ఇతని శాస్త్రాధ్యయనము ఇతని పాట్ట పాసుకోవడానికే తప్ప ఎందుకూ పనికిరాదు. ధర్మాన్ని ధ్యంసం చేసే ఇటువంటి కపట పండితులను చంపడానికే నేను పుట్టాను. సాధారణంగా పాపాలు చేసేవాల కంటే వీరే సమాజానికి ప్రమాదకారులు. ఆ కారణం చేత పెద్దల పట్ల ఏ మాత్రం గౌరవములేని రోమహర్నణుడు వధించతగ్గవాడు." అని అనుకున్నాడు బలరాముడు. వెంటనే బలరాముడు తన చేతిలో ఉన్న దర్శల మొనలతో రోమహర్నణుని చంపిండు.

రోమహర్షణుని మరణం చూచిన ఋషులు, మునులు హాహాకారాలు చేసారు. బలరామునితో ఇలా అన్నారు. "బలరామ దేవా! మీరు చాలా తప్పు చేసారు. ఈ సత్రయాగ సందర్భంలో ఈయనను మేము మా బ్రహ్మాగా స్వీకలంచాము. ఈయనకు బ్రహ్మాసనము ఇచ్చి గౌరవించాము. పురాణములను వ్యాఖ్యానించడం వలన ఈయనకు శ్రమ కలగకుండా ఈయనకు తగిన బలాన్ని సమకూర్చాము. ఇవన్నీ తెలియకుండా, నిన్ను చూచి లేచి నీకు నమస్కారం చేయలేదనే నెపంతో ఈయనను చంపి బ్రహ్మహత్యాపాత్యపాతకమునకు ఒడిగట్టావు.

සි හවරාකා ධිනා! නිකු පාරස සතාුුයකු. මනුුඪ්ජ් මම්ඡායකු, యోగీశ్వరేశ్వరుడవు. නිకා හුණු హత్య పాతకము මටటదు මත మాకు తెలుసు. కాని మీ వ౦టి వారు ఆచరి౦చి చూపిస్తేనే కదా లోకులుకూడా ఆచలంచేది. మీరే ఆచలంచకపోతే లోకులు కూడా ధర్తాచరణ చెయ్యరు. ఆ కారణంగా నీవు ఈ బ్రహ్మహత్యాపాతకము నకు తగిన ప్రాయత్షిత్తము చేసుకోవాలి." అని అన్నారు.

బలరాముడు కూడా మునుల మాటలను విన్నాడు. "లోకం కోసరమైనా నేను బ్రహ్మహత్యాపాతకమునకు ప్రాయాడ్షిత్తము చేసుకుంటాను. కాని దానిని ఎలా చేయాలో, ఎటువంటి నియమములతో చేయాలో నాకు చెప్పండి. నా యోగ మాయా బలంతో ఈ రోమహర్షణునికి కావలసినవి అన్నీ ఇస్తాను." అని అడిగాడు బలరాముడు.

"బలరామ దేవా! మేము నీకు చెప్పతగ్గ వారము కాదు. నీ అస్త్రశస్త్రములు, నీ వీరత్వము, వీని మరణము, మేము పలికిన వాక్కులు ఏం చేస్తే సత్యములు అవుతాయో, ఆ పని చెయ్యి." అని అన్నారు.

అఫ్ఫడు బలరాముడు ఇలా అన్నాడు. "ఋషులారా! తండ్రి తన కుమారుని రూపంలో మరలా జన్హిస్తాడు అని అంటారు. ఆ కారణం చేత ఈ రోమహర్నణుని కుమారుడగు ఉగ్రశ్రవసుడికి తన తండ్రికి ఉ న్న శక్తులు, శాస్త్రపలజ్ఞానము అన్నీ సంక్రమిస్తాయి. ఈ రోజునుండి ఉ గ్రశ్రవసుడు తన తండ్రి స్థానాన్ని పాందుతాడు. మీరు రోమహర్నణునికి ప్రసాబంచిన ఆయుష్ను,బలము అన్నీ ఈ ఉగ్రశ్రవసునికి కూడా సిబ్దిస్తాయి. ఓ మహామునులారా! ఇంకా మీకు ఏం కావాలో అడగండి. తరువాత నాకు ఈ బ్రహ్హహత్యాపాతకము నుండి విముక్తి కలిగించండి. ఈ విషయంలో నాకు ఏమీ తెలియదు. బీనికి తగిన ఉపాయము ఆలోచించండి." అని అన్నాడు. అఫ్మడు ఋషులు ఇలా అన్నారు.

"బలరామ దేవా! ఇల్వలుడు అనే రాక్షసుడు ఉండే వాడు. వాని కుమారుడు బల్వలుడు. వాడు మేము చేసే యజ్ఞయాగములను పాడుచేస్తున్నాడు. వాడిని చంపి మాకు మేలు చెయ్యి. అదే నీవు మాకు చేసే ఉపకారము. తరువాత నీవు కామము, క్రోధమును విడిచిపెట్టి, భారత దేశం అంతా తిలిగి అన్ని తీర్థములను సేవించు. పన్నెండు నెలలు కృచ్ఛవ్రతము చేస్తూ తీర్థన్నానములు చేస్తే నీవు బ్రహ్మహత్యాపాతకము నుండి విముక్తి పాందుతావు." అని అన్నారు." అని శుకయోగేంద్రుడు బలరాముని తీర్థయాత్రావిశేషములను వివలంచాడు.

<del>ి</del>త్రీమద్యాగవతము.

దశమస్కంధము డెబ్జబి ఎనిమిదవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> త్రీమద్థాగవతము. దశమస్కంధము డెబ్బబి తొమ్మిదవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఋషుల కోలక మేరకు బల్వలుని చంపడానికి బలరాముడు సిద్ధంగా ఉన్నాడు. నైమిశారణ్యంలో సత్రయాగం జరుగుతూ ఉంది. మునులు యాగం చేస్తున్నారు. బల్వలుడు ఎటు వైపు నుండి వస్తాడా అని ఎదురు చూస్తున్నాడు బలరాముడు. ఇంతలో బల్వలుడు యజ్ఞ కుండములను నాశనం చేస్తూ కనిపించాడు. బలరాముడు అటుగా వెళ్లాడు. బల్వలుడు ఒక శూలం ధరించి బలరాముని ఎదురుగా నిలబడ్డాడు.

బల్యలుడు నల్లగా పెద్ద కొండ మాబిల ఉన్నాడు. కోరలతో భయంకరంగా ఉన్నాడు. బలరాముడు తన ముసలాయుధమును తీసుకున్నాడు. అబి చూచి బల్వలుడు పైకి ఎగిరాడు. ఎగిలి కింబికి దూకుతుంటే సలగా బల్వలుడి తల బలరాముడికి అందుబాటులోకి మచ్చింబి. ఆలస్యం చేయకుండా తన ముసలముతో బల్వలుడి తల మీద బలంగా మోదాడు. ఆ దెబ్బకు బల్వలుడి తల రెండుగా చీలింబి. వాడు రక్తం కక్కుకుంటూ కిందపడి మరణించాడు. అబి చూచిన ఋషులు, మునులు బలరాముని స్తుతించారు. ఆ ఋషులు బివ్వమైన వైజయంతీ మాలను, బివ్వ వస్త్రములను, ఆభరణములను బలరామునికి కానుకగా ఇచ్చారు.

తరువాత బలరాముడు మునుల అనుమతి తీసుకొని గంగా నబికి వెళ్లాడు. గంగలో స్వానం చేసి, తరువాత సరయూనబి పుట్టిన స్థలమునకు చేరుకున్నాడు. సరయూ నబిలో స్వానం చేసి, అక్కడి నుండి త్రివేణీ సంగమము అయిన ప్రయాగ క్షేత్రమునకు వెళ్లాడు. అక్కడ పితరులకు తర్వణములు విడిచాడు. తరువాత పులహాశ్రమమునకు వెళ్లాడు. పులహ ఆశ్రమము దర్శించిన తరువాత బలరాముడు వరుసగా గోమతి, గండకి, విపాశ, శోణ నదులలో పుణ్యస్వానాలు చేసాడు. గయకు పోయి అక్కడ పిత్మదేవతలకు పిండప్రదానము చేసాడు. తరువాత గంగా నది సాగరం కలిసే చోటకు వెళ్లి అక్కడ పుణ్యస్వానం చేసాడు. అక్కడి నుండి మహేంద్ర పర్వతము మీబికి వెళ్లాడు. అక్కడ పరశురాముని దర్శనం చేసుకున్నాడు.

తరువాత సప్త గోదావరులు, వేణి, పంప, భీమరథ మొదలగు తీర్థములలో స్వేనం చేసాడు. తరువాత శ్రీపర్యతము (శ్రీశైలం అనుకోవచ్చు) నకు పోయి అక్కడ మహాశివుని దల్శంచాడు. తరువాత బలరాముడు ద్రవిడ దేశములో అడుగుపెట్టాడు. వేంకటాచల క్షేత్రమునుసందల్శంచాడు. కామకోష్ణి, కాంచీపురము ను దల్శంచాడు. కావేలీ నబిలో స్వానం చేసాడు. శ్రీరంగము అనే పవిత్రక్షేత్రమును దల్శంచాడు. తరువాత ఋషభపర్వతమును సందల్శంచాడు. తరువాత రాముడు నిల్హించిన సేతుబందనమును దల్శంచాడు. సేతు బంధనము దగ్గర బలరాముడు బ్రాహ్మణులకు పబివేల గోవులనుదానం చేసాడు.

అక్కడి నుండి బలరాముడు కృతమాల, తామ్రపల్లి, కులాచలము, మలయ పర్వతము అనే ప్రదేశములను దల్శించాడు. మలయ పర్వతము వద్ద తపస్సు చేసుకుంటున్న అగస్త్య మహామునిని దల్శించాడు. ఆయన ఆశీర్వాదము తీసుకున్నాడు. తరువాత దక్షిణ సముద్ర కొసన ఉన్న కన్య అనే పేరుతో ప్రసిబ్ధిచెంబిన దుర్గాదేవిని దల్శించాడు (కన్యాకుమాల క్షేత్రము కావచ్చు).

ఇంతలో ఫాల్గుణ మాసము వచ్చింది. ఫాల్గుణము విష్ణవుకు ప్రీతి పాత్రము. ఆ ఫాల్గుణ మాసంలో బలరాముడు విష్ణవుకు నివాసమైన అనంతపురమునకు పోయి అక్కడ ఉన్న తీర్థములలో స్వానం చేసి, అక్కడ పబివేల ఆవులను దానం చేసాడు. బలరాముడు అక్కడి నుండి కేరళకు వెళ్లాడు. శివుని క్షేత్రమైన గోకర్ణము దల్శంచాడు. దుర్గాదేవిని దల్శంచాడు. అక్కడి నుండి శూర్వారకము అనే క్షేత్రమునకు వెళ్డాడు. అక్కడి నుండి తాపి, పయోష్టి, నిల్వింధ్య, నదులలో స్వానం చేసాడు. అక్కడి నుండి దండకారణ్యములో ప్రవేశించాడు. అక్కడ ఉన్న రేవానబిలోనూ, మనుతీర్థములోనూ స్వానం చేసాడు. అక్కడి తన్న లేవానబిలోనూ, మనుతీర్థములోనూ స్వానం చేసాడు. అక్కడి నుండి తర్థయాత్రలు మొదలుపెట్మాడో ఆ ప్రభాస తీర్థము చేరుకున్నాడు.

ఆ సమయానికి కురుక్షేత్ర యుద్ధం పూల్త అయింది. భీముడు, సుయోధనుడు గదాయుద్ధం చేసుకోబోతున్నారు అని తెలిసింది. వెంటనే బలరాముడు వాల మధ్య యుద్ధం ఆపడానికి కురుక్షేత్రం వెళ్లాడు. బలరాముని చూచిన ధర్మరాజు, నకుల సహదేవులు, కృష్ణార్జునులు ఆయనను సాదరంగా ఆహ్వానించారు. లోలోపల మాత్రం "ఈయన ఇప్పడెంకొచ్చాడు. ఏం చెబుతాడో ఏమో" అని గుసగుసలాడుకున్నారు. కాని పైకి మాత్రం మాట్లాడకుండా మౌనంగా ఉన్నారు.

అఫ్ఫడు బలరాముడు గదాయుద్ధము చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్న భీమ, సుయోధనులను చూచి ఇలా అన్నాడు. "సుయోధనా! భీమసేనా! మీరు ఇద్దరు సామాన్కులు కారు. సమానమైన బలం కలవారు. భీముడు దేహబలములో గొప్పవాడు అయితే, సుయోధనుడు గదాయుద్ధములో నైపుణ్యం కలవాడు. మీరు ఇద్దరూ యుద్ధం చేసుకుంటే ఫలితం సమానంగా ఉంటుంది. ఎవరూ గెలవరు, ఎవరూ ఓడరు. కాబట్టి మీరు యుద్ధం చేసుకోవడం వృథా. వృథా అయిన పసులు చేయడం వ్యర్థం. అందుచేత ఈ యుద్ధం మానండి. సంథి చేసుకోండి. ఇప్పటి వరకు జరగవలసిన అనర్థం జలగిపోయింది. ఇప్పడి కైనా అందరూ క్షేమంగా ఉండండి." అని అన్నాడు.

కాని అస్థటికే జరగ వలసినబి జలగి పోయింది. భీమ, సుయోధనులు అనవలసిన మాటలు అన్నీ అనుకున్నారు. ఒకరు చేసిన దురాగతాలను మరొకరు గుర్తుకు తెచ్చుకుంటున్నారు. ఒకల మీద ఒకరు కోపంతో పగతో రగిలిపోతున్నారు. అందుకని బలరాముని శాంతి వచనాలు వాల తలకెక్కలేదు. "మీఖర్హ మీరు అనుభవించండి. విథి నిర్ణయం ఎలా ఉంటే అలా జరుగుతుంది." అని అనుకొన్న బలరాముడు అక్కడి నుండి వెళ్లపోయాడు.

బలరాముడు ద్వారక చేరుకున్నాడు. ఉగ్రసేన మహారాజును కలిసి, ఆయనకు, తన బంధువులకు, తన యాత్రానిశేషములను నివలంచాడు. బలరాముడు తరువాత మరలా నైమిశారణ్యమునకు వెళ్లాడు. అక్కడ ఋషులు బలరాముని చేత యజ్ఞము చేయించారు. బలరాముడు తనకు తెలిసిన ఆత్త్మజ్ఞానతత్వమును అక్కడి ఋషులకు ఉపదేశించాడు.

ఈ అనంత విశ్వంనిండా పరమాత్త ఉన్నాడు. ఆ పరమాత్తలో అనంత విశ్వం దాగి ఉంబి అన్న పరమసత్యాన్ని అందలికీ వివలించి చెప్మాడు. యజ్ఞము అనంతరము బలరాముడు అవబృథ స్వానం చేసాడు. సూతన వస్త్రములను ధలించాడు. ఓ పలీక్షత్ మహారాజా! బలరాముని చలత్రలు ఇంకా అనేకం ఉన్నాయి. బలరాముని చలత్రలను ఉదయం పూట స్త్వలిస్తే, వారు శ్రీహల కరుణకు పాత్రులవుతారు." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు బలరాముని యాతావిశేషములను వివలంచాడు.

శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము డెబ్బబి తొమ్మిదవ భాగము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము ఎనభయ్యవ భాగము.

"ఓ శుక యోగీంద్రా! శ్రీకృష్ణుని గాధలను ఎన్ని విన్నా తనివి తీరడం లేదు. ఇంకా ఏమన్నా ఉంటే చెప్పండి. వీనుల విందుగా వింటాను. నిరంతరం ప్రాపంచిక విషయములతో, విషయ వాంఛలతో కొట్టుమిట్టాడుతున్న ఈ మానవులకు ఒక్కసాల శ్రీకృష్ణని లీలలను వింటేనే చాలు ఇంక దాని నుండి పక్కకు మరల లేడు. ఎల్లప్పుడూ శ్రీకృష్ణగాధామృతమును వినడానికి ఉత్యాహం చూపిస్తుంటాడు.

భగవంతుని లీలలను కీల్తంచే నాలుకే నిజమైన నాలుక. నిరంతరము భగవంతుని అల్టంచడంలో నిమగ్నమయ్యే చేతులే నిజమైన చేతులు. ఏ చెవులతో అయితే పరమాత్తుని లీలావిశేషములను వింటూ ఉంటాడో అవే నిజమైన చెవులు. పే మనసులో అయితే నిత్యము భగవంతుని ధ్యానం చేస్తుంటాడో అదే నిజమైన మనస్సు. ఈ చరాచర జగత్తు అంతా పరమాత్త మయము, అందరూ పరమాత్త స్వరూపాలే అని నమ్మి అందలకీ నమస్కలంచే వాడి శిరస్సే నిజమైన శిరస్సు. ఆ పరమాత్త స్వరూపాలను నిత్యము దర్శించే నేత్రములే నిజమైన నేత్రములు. ప్రతినిత్యము ఆ పరమాత్త పాదములను అభిషేకించిన నీటిని సేవించే నోరు నిజమైన నోరు. అట్టి పరమాత్త లీలలను నాకు ఇంకా చెప్పండి." అని అడిగాడు పలీక్షిత్ మహారాజు. అప్పడు శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుతో ఇలా అన్నాడు.

"ఓ పరీక్షేత్ మహారాజా! శ్రీకృష్ణునికి చిన్ననాటి స్నేహితుడు ఒకడు ఉండేవాడు. వాడి పేరు సుదాముడు. అతడు ఇంట్రియములను జయించిన వాడు. కోలకలను పటిలెపెట్టిన వాడు. ఎల్లప్పుడూ మనస్సను ప్రశాంతంగా ఉంచుకునేవాడు. వేద వేదాంగములను అభ్యసించాడు కానీ ఏ మాత్రం గర్యం లేని వాడు. ఆయన ధనము సంపాబించడానికి ఏ ప్రయత్నమూ చెయ్యడు. భగవంతుడు ఇచ్చిన దానితో తృప్తి పడి జీవనం గడుపుకుంటూ ఉండేవాడు. తన భార్యా జడ్డలను పోషించుకుంటూ ఉండేవాడు. అతడికి మంచి బట్టలు ఉండేవి కావు. ఎప్పడూ చినిగిపోయిన వస్త్రములనే ధలించేవాడు.(అందుకనే ఆయనకు కుచేలుడు అని పేరు). ఒక రోజు తింటే రెండు రోజులు తినేవాడు కాదు. ఆ కారణం చేత అతని శలీరం శిభిలమైపోయింది. ఆయన భార్య కూడా ఆయనకు తగినదే. అయ్యో భర్తకు సలగా ఆహారం సమకూర్హలేకపోయానే అని ప్రతినిత్యము బాధపడుతూ ఉండేది. ಆ ಇಲ್ಲಾಲು ಒಕ ರೌಜು ತನ ಭರ್ತ ದಗ್ಗರ ಕಾರ್ಬ್ಪನಿ ಇಲಾಅಡಿಗೆಂದಿ. "ಶ್ರಿಕೃಷ್ಣುಡು ಮಿಕು చಿನ್ನ ನಾಟಿ ಮಿತ್ರುಡು ಅನಿ ವಿಪ್ಪೆವಾರು ಕದಾ. ಆಯನ ಕು ಪ್ರಾಪ್ತಾಣುಲು ಅಂಟೆ ಎಕ್ಕುವ ಪ್ರಿತಿ ಅನಿ, ಸರಣಾಗತವತ್ಯಲುಡು ಅನಿ, ಯಾದವ ಕುಲಮುನಕು ಅಥಿಪತಿ ಅನಿ ವಿನ್ನಾನು. ಅಟುವಂಟಿ ಶ್ರಿಕೃಷ್ಣುಡು ಮಿಕು ಮಿತ್ರುಡು ಕದಾ! ಒಕ್ಕನಾಲ ಮಿರು ಮಿ ಸ್ನೆಪಿಾತುನಿ ವದ್ದಕು ವಿಕೆಯು ಕನಪಡಿತೆ ವಾಲು, ಮಿಕು ತಾವಲಸಿನ ಧನಂ ಇನ್ತಾಡು. ಒಕ ನಾಲ ಮಿರು ಕೃಷ್ಣುಡೆ ವದ್ದಕು ವಿಕೆಯು ಆಯನಕು ಮನ ಸ್ಥಿತಿ ಗತುಲು ವಿವಲಂಪಂಡಿ. ವಿಮಯನಾ ನಾಯಂ ವಿಯ್ಯಮನಿ ಅಡಗಂಡಿ.

శ్రీకృష్ణుడు ప్రస్తుతము ద్వారకలోనే ఉన్నాడట. ఆయన భక్తజనవత్యలుడట. తనను నమ్మిన వాలకి తన మీద భక్తి కలిగి ఉన్న వాలకి ఆయన దాసుడవుతాడట. మీరు ఆయనకు మిత్రులు, భక్తులు. ఇంక చెప్పేదేముంది. మనకు కావలసిన ధనం ఆయన ఇస్తాడు. ఒక్కసాల వెళ్లరండి." అని భర్తను కృష్ణుని వద్దకు వెళ్లమని సుదాముని భార్త, ప్రాత్యహించింది.

భార్య మాటలకు సుదాముడు మెత్త బడ్డాడు. కృష్ణుని వద్దకు పోవడానికే నిశ్చయించుకున్నాడు. అంతలోనే ఒక సందేహము కలిగింది. "నువ్వు చెప్పినట్టు నేను కృష్ణుని వద్దకు వెళతాను. కానీ ఆయనకు కానుకగా ఏం పట్టుకెళ్లాలి. మన ఇంట్లో ఏమీ లేదు! ఎలాగా! పోనీ ఇల్లంతా వెదుకు. ఏదైనా దొరుకుతుందేమో!" అని అన్నాడు సుదాముడు. ఇంట్లో ఏమీ లేదని ఆమెకూ తెలుసు. చుట్టు పక్కల ఉన్న బ్రాహ్మణ ఇళ్లకు పోయి నాలుగు పిడికిళ్ల అటుకులు యాచించి తీసుకొని వచ్చింది. ఆ అటుకులను సుదాముని వస్త్రములో కట్టింది. సుదాముడు ఆ అటుకులను తీసుకొని ద్వారకకు బయలు దేరాడు. కొన్ని రోజులు ప్రయాణం చేసి ద్వారకకు చేరుకున్నాడు. శ్రీకృష్ణుని అంత:పురములోకి ప్రవేశించాడు.

ఆ సమయంలో శ్రీకృష్ణడు రుక్తిణీ దేవి మందరములో ఉన్నాడు. అల్లంత దూరము నుండి సుదాముని చూచాడు శ్రీకృష్ణడు. తన ఆసనము నుండి లేచాడు. సుదామునికి ఎదురు వెళ్లాడు. సుదాముని అప్కాయంగా కౌగరించుకున్నాడు. చాలా రోజుల తరువాత కలుసుకున్న మిత్రుని కౌగీట్లో కృష్ణడు అమితమైన ఆనందమును అనుభవించాడు. కృష్ణని కళ్లనుండి ఆనంద భాష్టాలు జాలువారాయి.

శ్రీకృష్ణుడు సుదాముని ఒక ఆసనము మీద కూర్చోబెట్టాడు. కాళ్లు కడిగి తల మీద చల్లుకున్నాడు. చందనము, కుంకుమ,అక్షితలు తో సుదాముని పాదములను పూజించాడు. సుదామునికి గోవులను దానంగా ఇచ్చాడు. రుక్షిణీదేవి చామరము తీసుకొని సుదామునికి పలచర్యలు చేస్తూ ఉంది.

అంత:పురములో ఉన్న వారందలకీ ఇదంతా చాలా విచిత్రంగా ఉంది. ఆ బ్రాహ్మణుడు చూడబోతే నిరుపేద. చినిగిన బట్టలు కట్టుకొని ఉన్నాడు. దుమ్ముకొట్టుకొని పోయి ఉన్నాడు. అటువంటి పేద బ్రాహ్మణుడి పాదములను కడిగి ఆ నీళ్లు నెత్తిన చల్లుకున్నాడు కృష్ణుడు. రుక్తిణీ వింజామర వేస్తూ ఉంది. ఈ పేద బ్రాహ్మణుడు ఎటువంటి పుణ్యం కృష్ణుడు, సుదాముడు తాము చిన్నఫ్ఫుడు గురువుగాల ఆశ్రమంలో ఎలా గడిపిందీ ఆ చిన్ననాటి ముచ్చట్లు చెఫ్మకుంటున్నారు. అఫ్ఘుడు కృష్ణుడు సుదామునితో ఇలా అన్నాడు.

"సుదామా! నీవు విద్య ముగించుతొని ఇంటి వెళ్లగానే పెళ్ల చేసుకున్నావా! గృహస్థ జీవితము అనుభవిస్తున్నావా! నిన్ను చూస్తుంటే నీవు గృహస్థజీవనము అనుభవిస్తూ కూడా, నీ మనస్సు విషయ వాంఛలలో తగులుకున్నట్టు లేదు. నీవు ఎటువంటి తోలకలు లేకుండా నిచ్చింతతో ఉన్నట్టున్నావు. విలువైన గృహము, వస్త్రములు, ఆభరణముల మీద నీకు అంత ప్రేమ మమకారము ఉన్నట్టు లేదు. నన్ను చూడు. ఈ సంసార లంపటంలో పడి కొట్టుకుంటున్నాను. ఎన్నో కర్తలు చేస్తున్నాను.

అబి సరే! నీకు మనము గురుకులములో గడిపిన రోజులు, మనం చిన్న తనంలో చేసిన చిలిపి పనులు గుర్తు ఉన్నాయా! మన చిన్ననాటి చిలిపి చేష్టలను నీవు స్త్వలంచు కుంటూ ఉంటావా! ఓ సుదామా! నీకు తెలియనిబి ఏమున్నబి. మనకు జన్హనిచ్చిన తండ్రి మొదటి గురువు. ఉపనయనము తరువాత గురుకులములో వేదములను శాస్త్రములను బోభించిన వాడు రెండవ గురువు. కాని తన శిష్కులకు జ్ఞానమును ఉపదేశించేవాడు గురువులందలిలోకీ ఉత్తముడు. ఆ గురువే పరమాత్త స్వరూపుడు. లోక గురువు.

ఈ మానవ లోకంలో ఎవరైతే వర్ణాశ్రమ ధర్తములను పాటిస్తూ, పరమాత్త ఉపదేశములను అవలంజంచి, ఈ సంసార సాగరమును దాటుతారో వారే గొప్ప పండితులు. నేను మన గురువుగాల శుశ్రూష ద్వారా పాంబిన సంతోషము, బ్రహ్తాచర్యము, గృహస్థఆశ్రమము, వానప్రస్థము మొదలగు ఆశ్రమములను అవలంజించినా కూడా లభించదు.

సుదామా! మన చిన్న నాటి ముచ్చట్లు నీకు గుర్తున్నాయా! ఒక రోజు మన గురువు గాల భార్య కట్టెలు తీసుకురమ్మని మన ఇద్దలినీ అడినికి పంపింది. అఫ్ఫడు ఏం జలిగిందో నీకు జ్ఞాపకం ఉందా! అఫ్ఫడు ఒక పేద్ద గాలి వాన వచ్చింది. మేఘాలు గల్టించాయి. ఉరుములు, మెరుపులు. మనం ఇద్దరం భయపడి ఒక చెట్టు కింద వణుకుతూ తలదాచుకున్నాము. అప్పటికే చీకటి పడింది. ఆకాశం అంతా మేఘాలతో కప్పబడింది. మనకు ఏమీ కపడటం లేదు. నేలంతా జల మయం అయింది. ఎక్కడ గుంట ఉందో ఎక్కడ ఊటి ఉందో కనపడటం లేదు. నీళ్లతో నిండిన అడినిలో, ఆ కాళ రాత్రి, ఆ గాలివానలో, మనం వచ్చిన మార్గము మలిచిపోయాము. ఒకలి చేతులు ఒకరం పట్టుకొని భయం భయంగా గడిపాము. ఇదంతా నీకు గుర్తుంది కదూ!

ఆ రాత్రంతా అలా వానలో తడుస్తూ చీకట్లో గడిపిన తరువాత తెల్లవాల, మన గురువుగారు, సాంబీపుడు గారు, మనలను వెతుక్కుంటూ వచ్చాడు. ఒక చెట్టు కింబి మనలను చూచాడు. "కుమారులారా! మీరు నా గులించి కాష్ఠములు తీసుకురావడానికి ఈ అడవిలోకి వచ్చి నానా అవస్థలు పడ్డారు. గురువు గాలకి ఇటువంటి నిస్కార్ధచేస్తున్నందుకు నేను మీకు ఏమి ప్రత్యుపకారము చేయగలను. మీ ఇద్దలకీ నాకు వచ్చిన విద్యలు అన్నీ నేల్విస్తాను. వేదశాస్త్రములు అన్నీ అధ్యయనం చేయిస్తాను. మీ ఇద్దలనీ పలపూర్ణవిద్యావంతులను చేస్తాను." అని చెప్పాడు కదా.

సుదామా! మన చిన్న నాటి విషయాలన్నీ నీవు గుర్తుచేసుకుంటూ ఉంటావా! మానవుడికి గురువు గాల అనుగ్రహం ఉంటే జీవితం అంతా ప్రశాంతంగా నడుస్తుంది అనడంలో సందేహం లేదు కదా!" అని ఆప్యాయంగా తమ చిన్ననాటి సంగతులు గుర్తుచేసుకున్నాడు కృష్ణుడు.

ఆ మాటలకు సుదాముడు ఇలా అన్నాడు. "మిత్రమా! నీ వంటి మిత్రునితో గురుకులంలో విద్య నేర్చుకోవడం నేను చేసుకున్న పూర్వజన్హ సుకృతము. నీతో పాటు విద్యాభ్యాసము చేయడం కన్నా నాకు జీవితంలో కలిగే అదృష్టము, సంపద, సౌభాగ్యము ఇంక ఏముంటుంబి చెప్పు. పరమాత్త్మ స్వరూపుడవైన నీవు ఒక సామాన్య విద్యాల్ధిగా గురుకులంలో నా వంటి సామాన్యుడి తోపాటు విద్యాభ్యాసం చేయడం కన్నా విచిత్రం ఏముంటుంబి." అని అన్నాడు సుదాముడు. అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు సుదాముడు శ్రీకృష్ణని వద్దకు రావడం గులంచి వివలంచాడు.

శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము ఎనుబదవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్నత్ ఓం తత్నత్ ఓం తత్నత్

## శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము ఎనుబబి ఒకటవ అధ్యాయము

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! తన చిన్ననాటి మిత్రుడు సుదాముని చూచి కృష్ణుడు పెద్దగా నవ్వుతూ ఇలా అన్నాడు.

"మిత్రమా! నా కోసం సన్ను చూడటానికి ఇంతదూరం వచ్చావు కదా! మల ఈ చిన్న నాటి మిత్రుడికి కానుకగా ఏమి తెచ్చావు. నీవు నా మిత్రుడవు. నా భక్తుడవు. నీవు నాకు ఎంత చిన్న కానుక తెచ్చినా దానిని అపురూపంగా స్మీకలస్తాను. నా మీద భక్తి విశ్వాసము లేనివారు నాకు ఎంత పెద్ద కానుకలు ఇచ్చినా వాటిని నేను స్మీకలించను. వాటి వలన నాకు ఎలాంటి సంతోషము కలుగదు. నా యందు అచంచల మైన భక్తితో, విశ్వాసముతో, నిర్హలమైన మనస్సుతో, నా భక్తులు నాకు ఇచ్చిన చిన్న ఆకు గానీ, ఫలము గానీ, పుష్మము గానీ చివరకు దోసెడు నీరు గానీ, నేను ఆనందంతో స్వీకలస్తాను. కాబట్టి నీవు నా కొరకు ఏమి తెచ్చావో నాకు ఇవ్వు." అని అన్నాడు కృష్ణుడు.

కృష్ణుడు ఆ మాటలు పలుకగానే సుదాముడు సిగ్గుతో తల వంచుకున్నాడు. తాను తెచ్చిన నాలుగు పిడికిళ్ల అటుకులు ఇవ్వడానికి సంకోచించాడు. అఫ్ఫడు కృష్ణుడు తనలో తాను ఇలా అనుకున్నాడు. "నా మిత్రుడు సుదాముడు ఇన్నేళ్లుగా నా దగ్గరకు రాలేదు. నన్ను ఏమీ అడగలేదు. కాని ఇఫ్ఫడు వచ్చాడు. అబీ తన భార్య ప్రాధ్యలంతో వచ్చాడు. ఈ పేద బ్రాహ్మణునికి అనంత ఐశ్వర్యములు ప్రసాబించడం నా ధర్తం." అని అనుకున్నాడు కృష్ణుడు. చిలిపిగా సుదాముని నడుముచుట్టు చేయి పెట్టి తడిమాడు. నడుముకు కట్టుకున్న అటుకుల మూట కనపడింది. "సుదామా! ఇదేమిటయ్యా! నాకోసం ఏదో తెచ్చావు. నాకు ఇవ్వకుండా నన్ను ఊలస్తున్నావు. ఉండు నేనే తీసుకుంటాను." అంటూ సుదాముని వద్ద నుండి అటుకుల మూట బలవంతంగా లాక్కున్నాడు. మూట విప్పాడు. అందులో అటుకులు కనపడ్డాయి.

"అబ్బ! సుదామా! ఎన్నాళ్లకు చూచానయ్యా ఇటువంటి అటుకులు. ఈ అటుకులు చూస్తుంటే నాకు ఎంతో సంతోషంగా ఉంది. ఈ అటుకులను నేను తృప్తిగా తింటాను." అని ఒక పిడికెడు అటుకులు తీసుకొని నోటి నిండా పెట్టుకున్నాడు. హాయిగానమిలి తింటున్నాడు. "మిత్రమా! ఎంతో రుచిగా ఉన్నాయయ్యాఈ అటుకులు. ఎన్నాళ్లయిందో అటుకులు తిని" అంటూ మరొక పిడికెడు అటుకులు తీసుకొని తినబోయాడు.

అఫ్ఫడు కృష్ణుని వెనక నిలబడి ఉన్న రుక్తిణి కృష్ణుని చేయిపట్టుకొని ఆపింది. కృష్ణునితో ఇలా అంది. "నాధా! ఒక్క పిడికెడు అటుకులకే ఈ బ్రాహ్తణునికి ఈ లోకములో, పరలోకములో సమస్త సంపదలు లభించాయి. తమరు మరొక పిడికెడు తింటే నేను వాల ఇంట్లో దాసీగా ఉండాలి." అని ఛలోక్తిగా అంది రుక్తిణి. ఆ మాటలు విని కృష్ణుడు నవ్వుకున్నాడు.

సుదామునికి ఇవేమీ తెలియవు. కృష్ణుడు తాను తెచ్చిన అటుకులు ఆప్కాయంగా తిన్నాడు అని సంతోషించాడు. ఆ రోజు రాత్రి కృష్ణని మందిరంలోనే నిద్రించాడు. మరునాడు సుదాముడు శ్రీకృష్ణని వద్ద అనుమతి తీసుకొని తన ఊలకి బయలు దేరాడు. శ్రీకృష్ణడు కూడా సుదామునితో కొంతదూరం వెళ్ల ఆయనకు నమస్కలించి, వీడ్కోలు పలికి, తిలగి వచ్చాడు.

ఇంత దూరం వచ్చాడు కానీ సుదాముడు కృష్ణని ధనసహాయం చేయమని అడుగలేదు. కృష్ణడు కూడా ఎటువంటి ధనసహాయం చేయలేదు. కేవలం చిన్ననాటి ముచ్చట్లు చెప్పి పంపించాడు. సుదాముడు ఇంటికి వెళుతూ తనలో తాను ఇలా అనుకున్వాడు.

"శ్రీకృష్ణుగి ఆప్యాయుత, స్నేహభావము నా మనసును ఆనంద పరవశుడిగి చేసాయి. ఎల్లఫ్ఫుడూ లక్ష్మీదేవిగి వక్షస్థలములో ధరించిన పరమాత్తస్వరూపుడైన కృష్ణుడు ఈ పేదవాడిగి గట్టిగా ఆరింగనం చేసుకున్నాడు. అంతకంటే అదృష్టం ఏముంటుంది. ఒక రోజు తింటే పదిరోజులు పస్తు పడుతొనే నేను ఎక్కడ. అఖండ ఐశ్వర్యములతో తులతూగే కృష్ణుడు ఎక్కడ! అటువంటి వాడు నన్ను ఆప్యాయంగా కౌగరించుకున్నాడు అంటే అంతకన్నా మహద్థాగ్యం ఏముంటుంది. తను, తన భార్య రుక్తిణి పడుకునే శయ్య మీద నన్ను తన పక్కన కూర్చోపెట్టుతొని నాతో ఆప్యాయంగా మాట్లాడాడు. నన్ను తన స్వంత సోదరుడి మాదిల చూచాడు. రుక్తిణి కూడా స్వయంగా నాకు వింజామరలు వేసింది. అంతే కాకుండా శ్రీకృష్ణుడు నా కాళ్లు పట్టి నా మార్గాయాసమునుపోగొట్టాడు. నన్ను ఒక దేవత వలె పూజించాడు.

ఈ లోకంలో ఉన్న మానవులకు శ్రీకృష్ణని పాదములు సేవించినంతనే వాలకి ఈ లోకములోనూ, స్వర్గలోకములోనూ ఉన్న అన్ని సుఖములు ప్రాప్తిస్తాయి. చివరకు ముక్తి కూడా లభిస్తుంది. నా వంటి వాడికి ధనం ఇస్తే ఆ ధన గర్వంతో పరమాత్తను స్త్వలంపను అనే ఉద్దేశ్వంతో కృష్ణడు నాకు ధనము ఇవ్వలేదు. ఆయన మంచి పనే చేసాడు. మానవుడు దాలద్ర్యంలోనే భగవంతుని నిరంతరం స్త్వలస్తూ ఉంటాడు కదా!" అని ఆలోచిస్తూ తన ఊలకి వెళుతున్నాడు.

సుదాముడు తన ఊరు చేరుకున్నాడు. ఎంత వెతికినా సుదాముడికి తాను నివసిస్తున్న పర్ణశాల కనపడలేదు. అన్నీ ఎత్హైన భవనములు కనపడుతున్నాయి. పలిచారకులు అటు ఇటు తిరుగు తున్నారు. ఇంతలో కొంత మంది స్త్రీలు పురుషులు సుదాముని వద్దకు వచ్చి ఆయనకు అర్హ్మము పాద్యము ఇచ్చి సత్కలంచారు. ఆయనకు స్వాగత వచనాలు పలికారు.

సుదామునికి ఇదంతా అయోమయంగా ఉంది. ఏమీ అర్థం కావడం లేదు. ఇంతలో ఒక భవనము లోనుండి సకల అలంకారములతో, ఆభరణములతో, విలువైన వస్త్రములను ధలించిన సుదాముని భార్త ఆయనకు ఎదురుగా వచ్చింది. భర్తను ఆప్యాయంగా పలకలంచింది. ప్రేమతో ఆరింగనం చేసుకుంది. సుదాముని పాదములకు నమస్కలంచింది. సుదాముని భార్తచుట్టు దాసదాసీజనము ఆమెకు సాయంగా నిలబడి ఉన్నారు.

వీరందలసీ చూచి సుదామునికి మతి పోయింది. తన కళ్లను తాను నమ్మలేకపోతున్నాడు. భార్త, తన చేయి పట్టుకొని తీసుకొని వెళు తుంటే, తన మందిరంలోకి ప్రవేశించాడు. ఆ భవనములో తెల్లటి పట్టుపరుపులతో కూడిన శయ్యలు, బంగారముతో చేయబడిన అసనములు, ఏనుగు దంతములతో చేయబడిన పర్యంకములు (సోఫాలు అనుకోవచ్చు), బంగారు తొడుగులతో ఉన్న చామరములు, సువర్ణమయమైన ఉన్నత ఆసనములు, ముత్తముల మాలలతో శోభిల్లు చాందినీలు, మరకత, మాణిక్యములు పాటిగిన గోడలు, అనేక అలంకారములు చేసుకున్న దాసీలు, వీలతో ఆ భవనము కళకళలాడుతూ ఉంది.

ఇవగ్నీ చూచి "నిరంతరం దాలిద్ర్హంతో విలవిలలాడే నాకు ఇంత ఐశ్వర్యం ఎలా వచ్చింది. ఇదంతా శ్రీకృష్ణుని మహిమ తప్ప వేరు కాదు. శ్రీకృష్ణుడు నా మనసులోని భావమును తెలుసుకొని నాకు అనంత ఐశ్వర్యములు ప్రసాదించాడు. మేఘములు మానవులు కోరకుండానే వర్నములు కులిపించినట్టు నేను ఏమీ కోరకుండానే నాకు కృష్ణుడు ఇంతటి సంపదలను ప్రసాదించాడు.

పరమాత్త, భక్తులు తనకు భక్తితో సమల్వంచిన అతి చిన్న వస్తువును కూడా గొప్పగా భావిస్తాడని ఇఫ్ఫడే తెలిసింది. అందుకనే నేను ఇచ్చిన పిడికెడు అటుకులకు నాకు అనంతమైన సంపదలు ఇచ్చాడు. నేను నా రాబోయే జన్మలలో కూడా కృష్ణుని మిత్రుడుగా, హితుడుగా, కనీసం సేవకునిగా జన్మించాలని ఆ పరమాత్తను వేడుకుంటున్నాను. అటే సాధ్యం కాకపోతే ఆ పరమాత్తను నత్యం భజంచే భక్తుల యొక్క సాంగత్యమును నాకు అనుగ్రహించమని

ప్రార్ధిస్తున్నాను. (నీ పాద కమల సేవయు, నీ పాదార్ఘకులతోటి నెయ్యమును.) శ్రీకృష్ణని వివేకము చాలా గొప్పది. మానవులకు మితిమీలన ధనం ఉంటే, వారు గల్వస్తారనీ, అధ:పతనము చెందుతారనీ గుల్తంచి, వాలని కట్టడి చేస్తూ ఉంటాడు. అప్పడప్పడు వాల ధనమును లాక్కొని వాలకి కష్టములను కలిగిస్తుంటాడు. ఆ కష్టములు కలిగించడం తనమీద భక్తి కలగడానికే గాని వేరు కాదు." అని తనలో తాను ఆలోచిస్తున్నాడు సుదాముడు.

భగవంతుడు తనకు ప్రసాదించిన బశ్వర్యముల మత్తులో పడకూడదని నిశ్వయించుకున్నడు ఆ బశ్వర్యములను అనాసక్త భావంతో అనుభవిస్తున్నాడు. ఓ పలీక్షిత్ మహారాణ! చూచాణా! తన చిన్న నాటి మిత్రుడికి కృష్ణుడు ఎంత సాయం చేసాడో! పరమాత్త్ముడికి మంచి ప్రవర్తన కల బ్రాప్త్మాణులే దైవముతో సమానము. ఆ ప్రకారంగా సుదాముడు కృష్ణుడు ఇచ్చిన ఐశ్వర్యములను ఏ మాత్రం ఆసక్తి, అహంకారము లేకుండా అనుభవించి, మరణానంతరము ముక్తి పాందాడు. ఈ సుదాముని (ఈయననే మనము కుచేలుడు అనగా చిలిగిన వస్త్రములు ధలించిన వాడు అని కూడా అంటాము) చలిత్రను విన్నవారు, అధ్యయనం చేసిన వారు, భగవంతుని మీద భక్తి కలిగి ఉంటారు. ఈ సంసారము నుండి విముక్తి పాందుతారు." అని శుక మహల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు సుదాముని వృత్తాంతమును వినిపించాడు.

<del>త్ర</del>ీమద్<del>ట</del>ాగవతము

దశమస్కంధము ఎనబైఒకటవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్

## శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము ఎనభై రెండవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! శ్రీకృష్ణుడు, బలరాముడు ద్వారకలో సుఖంగా నివసిస్తున్న సమయంలో ఒక సాల సంపూర్ణ సూర్య గ్రహణం సంభవించింది. సూర్య గ్రహణ సమయంలో పుణ్యతీర్థములలో స్వానం చేస్తే పాపాలు నచిస్తాయి అని జనుల నమ్మకం. ఆ కారణం చేత జనులందరూ కురుక్షేత్రానికి, అక్కడికి దగ్గరలోనే ఉన్న శమంతక పంచకానికి చేరుకున్నారు.

పరశురాముడు 21 మార్లు దండెత్తి క్షత్రియు వంశముల నన్నిటినీ నాశనం చేసి, ఆ క్షత్రియుల రక్తంతో ఐదు సరస్సలను ఏర్వాటు చేసాడు. వాటినే శమంతక పంచకము అంటారు. ద్వారక నుండి అక్రూరుడు, వసుదేవుడు, ఉగ్రసేనుడు, గదుడు, ప్రద్యుమ్ముడు, సాంబుడు మొదలగు యాదవ ప్రముఖులు కూడా కురుక్షేత్రానికి వచ్చారు. అనిరుద్ధడు, కృతవర్త ద్వారకా నగర రక్షణ కొరకు ద్వారకలోనే ఉండిపోయారు.

అక్రూరుడు, వసుదేవుడు మొదలగు యాదవులు కురుక్షేత్రములో స్వానం చేసి, ఉపవాసములు ఉన్నారు. బ్రాహ్మణులకు వస్త్రములు, గోవులు దానం చేసారు. మరలా రామహ్రదము అనే తీర్థములో స్వానం చేసి, బ్రాహ్మణులకు, ఇతరులకు అన్న సంతర్వణ చేసారు. అందరూ చెట్లనీడలలో విశ్రాంతి తీసుకుంటున్నారు. కురుక్షేత్రములో స్వానం చేయడానికి నంద గోకులం నుండి నందుడు, యనోద, రోహిణి, గోపికలు, గోప కాంతలు కూడా వచ్చారు. చాలా రోజుల తరువాత కలుసుకున్నందు వలన అందరూ ఒకలిని ఒకరు కౌగరించుకున్నారు. ఆనంద భాష్టాలు రాల్చారు. కుశల ప్రశ్నలు వేసుకున్నారు. బాగోగులు కనుక్కున్నారు. చిన్న వారు పెద్దలకు నమస్కలించారు. పెద్దవారు తమ కంటే చిన్నవాలిని ఆశీర్యచించారు. వారందరూ కృష్ణుడు చిన్నతనంలో నందగోకులంలో చేసిన లీలలను స్త్వలించుకున్నారు.

కుంతీ దేవి తన తల్లి తండ్రులను, సోదరులను, అక్క చెల్లెళ్లను చూచి ఆనందంతో పాంగి పోయింది. వారందరూ కృష్ణుని బలరాముని చూచి పులకాంకితులయ్యారు. కుంతీ దేవి తన సోదరుడు వసుదేవునితో ఇలా అంది.

"సోదరా! నా అంత అభాగిని మరొకటి లేదు కదా! జీవితంలో నాకు ఏ ఒక్క కోలకా నెరవేరలేదు. మీరు ఎక్కడో ద్వారకలో ఉన్నారు. మేము హస్తినలో ఉన్నాము. మనకు ఒకల వార్తలు ఒకలకి తెలియడం లేదు. నేను ఒంటలగా మిగిలిపోయాను. నా బంధువులు, మిత్రులు, జ్ఞాతులు, సోదరులు వీల క్షేమములు ఏమీ తెలియడం లేదు. ఈ సమయంలో మీ అందలనీ కలుసుకోడం నాకు చాలా ఆనందంగా ఉంది." అని పలికించి కుంతీదేవి.

ఆ మాటలకు వసుదేవుడు కుంతీ దేవితో ఇలా అన్నాడు. "సాందలీ! మనం మానవ మాత్రులము. దేవుని చేతిలో ఆట బొమ్మలం. చాలా మంది తమకు తాముగా పసులు చేస్తుంటారు. మల కొందరు ఇతరులు చెప్పినట్టు చేస్తుంటారు. కానీ వీరందరూ ఆ దైవము ఆడించినట్టు ఆడేవారే కానీ స్వతంత్ర్రులు కారు. ఆవిషయం వాలికి తెలియదు. నీవు నీ తండ్రి వద్ద నుండి మరొక ఇంటికి పెంపుడు కుమార్తెగా వెళ్లావు. మేము కూడా ఆ కంసునికి భయపడి, తలా ఒక బిక్కుగా వెళ్లపోయాము. నేను, దేవకి, చెరసాలలో నానా బాధలు పడ్డాము. నేను నా ఆరుగురు కుమారులను పోగొట్టుకున్నాను. ఆ భగవంతుని దయవలన అందరం ఇక్కడ కలుసుకోగలిగాము." అని అన్నాడు.

ఆ కురుక్షేత్రమునకు వచ్చిన రాజులు అందరూ శ్రీకృష్ణుని దర్శనము చేత పునీతులయ్యారు. అదే సమయంలో కురుక్షేత్రానికి భీష్ణ, ద్రోణ, ధృతరాష్ట్ర, గాంధాల మొదలగు వారు తమ తమ పుత్రులతో, పౌత్రులతో సహా కురుక్షేత్రములో పుణ్య స్నానములు చేయడానికి వచ్చారు. అలాగే పాండవులు, కుంతి, ద్రౌపబి, పాండవుల ఇతర భార్యలు, సంజయుడు, విదురుడు, కృపాచార్కుడు, కుంతిభోజుడు, విరాటుడు, భీష్ణకకుడు, నగ్నజిత్తు, పురుజిత్తు, ద్రుపదుడు, శల్ముడు, ధృష్టకేతువు, కాశిరాజు, దమఘోషుడు, విశాలాక్షుడు, మైథలుడు, మద్రుడు, కేకయుడు, యుధామన్మువు, సుశర్త్య, బాప్లొకకుడు, సోమదత్తుడు మొదలగు రాజులందరూ వచ్చారు.

వారందరూ ధర్మరాజును ఆయన మిత్ర రాజులను కలుసుకున్నారు. అందరూ శ్రీకృష్ణుని దల్మించుకున్నారు. వారందరూ ఉగ్రసేనుని, "ఉగ్రసేనా! మీ అందలి జర్హులు సార్ధకం అయ్యాయి. ఎందుకంటే మీరందరూ ప్రతిరోజూ శ్రీకృష్ణుని సందర్శన భాగ్యం వలన పునీతులవుతున్నారు. ఆ శ్రీకృష్ణుని కీల్త, గంగానటి, వేదములు, శాస్త్రములు ఈ భూమిని పవిత్రం చేస్తున్నాయి. కాల ప్రభావంతో తన పవిత్రతను కోల్వోతున్న భూదేవి, శ్రీకృష్ణుని పాద స్వర్మతో మరలా తన పవిత్రతను సంతలంచుకుంటి. మీరందరూ శ్రీకృష్ణుని ప్రతి బినము చూస్తున్నారు. తాకుతున్నారు. ఆయనతో కలిసి నడుస్తున్నారు. ఆయనతో కలిసి భోజనం చేస్తున్నారు. ఆయనతో మాట్లుడుతున్నారు. ఆయనతో నిట్రిస్తున్నారు. శ్రీకృష్ణునితో వివాహ సంబంధములు కలుపు కుంటున్నారు. ఈ కారణంగా మీరందరూ దైవమార్గంలో ప్రయాణం చేస్తున్నారు. ప్రాపంచిక కర్తల యందు ఆసక్తిని వచిలిపెట్టి, ముక్తి మార్గంలో నడుస్తున్నారు. ఆ కారణంగా మీ జీవితములు అన్నీ సార్ధకములు అయ్యాయి." అని అన్నారు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! కురుక్షేత్రము చాలా విశాలమయింది. ఎవరు ఎక్కడ ఉన్నారో తెలియదు. సందునికి కూడా శ్రీకృష్ణడు వసుదేవుడు కురుక్షేత్రానికి వచ్చారని కొంత కాలం తరువాత తెలిసింది. శ్రీకృష్ణని వెదుక్కుంటూ సందుడు అతని పలవారము తిలగారు. ఆఖరుకు కృష్ణడు ఉన్న చోటికి చేరుకున్నారు. శ్రీకృష్ణని చూడగానే సందుడు ఆసందంతో పాంగిపోయాడు. కృష్ణని ఆలింగసం చేసుకున్నాడు. కుశల ప్రశ్నలు వేసుకున్నారు. కంసుడు పెట్టిన బాధలను నెమరు వేసుకున్నారు. గోకులంలో చిన్నతనంలో తాము గడిపిన

రోజులు గుర్తుకు తెచ్చుకున్నారు బలరామ కృష్ణులు.

ఎఫ్ఫుడో చిన్ని కృష్ణనిగా చూచిన వాడిని, ఇఫ్ఫుడు పెలగి పెద్దవాడుగా చూచిన యనోద ఆనంద సముద్రంలో ఓలలాడింది. కృష్ణని ప్రేమతో కౌగరించుకుంది. ఆమెలో మాతృవాత్యల్యం పెల్లుజికింది. కృష్ణనికి, బలరామునికి యనోదను చూచిన ఆనందంతో నోటమాటరాలేదు. గొంతు బొంగురుపోయింది. నందుడు, యనోద కృష్ణని బలరాముని తమ తొడల మీద కూర్చోబెట్టుకొని వాల తలలు ఆప్యాయంగా నిమురుతున్నారు. దేవకీ దేవి, రోహిణీ దేవి యనోదను ఆరింగనం చేసుకున్నారు. చిన్న నాటి ముచ్చట్లు చెఫ్ఫుకున్నారు. కృష్ణతీలలను చెఫ్ఫుకొని నవ్వుకున్నారు.

దేవకీ దేవి, రోహిణి యాశోదతో ఇలా అన్నారు. "అమ్మా యాశోదా! నీ ఋణం మేము ఎన్నటికీ తీర్చుకోలేము. నువ్వు, నందుడు మాకు చేసిన మహొపకారము మీకు ఇంద్రపదవి ఇచ్చినా తీరేబి కాదు. మీరు మాకు చేసిన మేలును మేము ఎన్నటికీ మలచిపోలేము. మీరు మా పుత్రులైన బలరామ కృష్ణులను పసిబిడ్డలు గా ఉన్నప్పటి నుండి కంటికి రెప్పలా కాపాడారు. పెంచి పెద్దవాలగా చేసారు. మేము వాలని కన్నామే గానీ, పెలగింబి అంతా నీ దగ్గరే కదా! ఆ చిన్నిబాలుర ప్రేమ, లాలన నువ్వు పాందగలిగావు. నీవు పుణ్య మూల్తవి. నీకు నీ కుమారులు, ఇతరుల కుమారులు అనే భేదభావము లేదు. అందుకే బలరామ కృష్ణులను నీ కన్నబిడ్డలవలె పెంచావు. లాలించావు." అని యసోదను ప్రశంసించారు దేవకీ దేవి, రోహిణి.

ఇంతలో చిన్నప్పుడు కృష్ణునితో ఆడుకున్న గోపికలు కృష్ణుని చూచి ఆయనవద్దకు వచ్చారు. శ్రీకృష్ణుని వంక కనురెష్టలు ఆర్వకుండా చూస్తున్నారు. వాల కంటికి శ్రీకృష్ణుడు చిన్ని బాల కృష్ణుడి లాగానే కనపడుతున్నాడు. శ్రీకృష్ణుని నిరంతరము చూడకుండా కనురెష్టలు అడ్డుపెట్టిన బ్రహ్తును తిట్టుకున్నారు.

శ్రీకృష్ణుని దగ్గరగా వచ్చారు. ఆయన శలీరం అంతా తడిమారు. పులకించిపోయారు. శ్రీకృష్ణుడు వాలతో కూర్చుని వాల యోగక్షేమాలు కనుక్కున్నాడు. వాలతో ఇలా అన్నాడు. "నేను నా వాలని రక్షించడానికి ఆ సమయంలో మధురకు అక్కడి నుండి ద్వారకకు వెళ్లవలసి వచ్చింది. ఆ కారణంగా మిమ్ములను మరలా కలుసుకోలేక పోయాను. అది సరే! నేను మీకు జ్ఞాపకం ఉన్నానా! మనం ఆడుకున్న ఆటలు అన్నీ గుర్తున్నాయా! నన్ను ఎప్పుడన్నా తలచుకుంటున్నారా! లేక చెప్పా పెట్టకుండా వెళ్లపోయి తిలిగి రానందుకు నన్ను తిట్టుకుంటున్నారా!

ఇదంతా కాల మహిమ. మనం అఫ్పడు విడిపోయాము. ఇప్పడు ఇలా ఇన్వాళ్లకు ఈ కురుక్షేత్రంలో కలుసుకున్నాము. ఇందులో ఎవల తఫ్ఫ లేదు. దట్టంగా మేఘాలు ఆవలంచినఫ్ఫడు, గాలి విపలీతంగా వీచి ఆ మేఘాలను చెల్లాచెదురు చేస్తుంది. అలాగే గాలికి తేలికైన దూలి, దుమ్ము, గడ్డి అన్నీ ఒక చోటికి చేరుతుంటాయి, మరలా ఎగురగొట్టబడి చెల్లాచెదురు అవుతుంటాయి. అలాగే సృష్టి కర్త కూడా మానవులను కలుపుతుంటాడు, విడబీస్తుంటాడు. అంతా దైవ మాయు. మన చేతిలో ఏమీ లేదు. మీకు నా మీద అభికమైన ప్రేమ వాత్సల్యము ఉన్నాయి. అందుకనే మీరు ఇఫ్ఫడు ఇలా నన్ను వెతుక్కుంటూ వచ్చారు. నన్ను కలిసారు.

నేను పరమాత్త అంశ అని మీకు తెలుసు కదా! పంచభూతములు ఈ సృష్టికి మూలములు. ఈ పంచభూతముల వలననే సృష్టి, స్థితి, లయములు జరుగుతున్నాయి. అలాగే నేను కూడా సృష్టి,స్థితి,లయములకు కర్తను. నేను అంతటా ఉన్నాను. మీలోనూ ఉన్నాను. అందుకే మీకు నాకు ఎడబాటు అనేది లేదు. నేను ఎల్లఫ్ఫడూ మీ హృదయములలో ఆత్తస్వరూపుడుగా వెలుగుతున్నాను.

ఈ ప్రకృతిలో మనకు కనిపించే పదార్థములు అన్నీ పంచభూతములతో ఏర్పడినట్టివే! ఆ పంచభూతములు కూడా సూక్ష్మరూపంలో ఉంటాయి. ఇవన్నీ మార్వుకు లోనవుతుంటాయి. కాని ఆత్త్త బీటికి ఇన్నమయింది. ఆత్తకు మార్వులేదు. అది నిత్యము, సత్యము. కాని ఆత్త్త కూడా ఈ పంచభూతములతో కలిసి దేహము ధలస్తూ ఉంది. ప్రాపంచిక భోగములను అనుభవిస్తూ ఉంది. కాలాంతరమున మరలా ఆ దేహమును వదిలేస్తూ ఉంటుంది. ఈ దేహములతో అనుభవించ తగ్గ ప్రకృతి, పంచభూతములతో కలిసి దేహమును పాందిన ఆత్త్త, రెండూ నా యందే ఉన్నాయి. మీ అందరూ నా యందే ఉన్నారు. ఇంక మనము విడిపోయాము అనే మాటకు అర్థం లేదు.." అని గోపికలకు కృష్ణుడు ఆత్తస్వరూపాన్ని బోథించాడు.

వారందరూ శ్రీకృష్ణుని ఇలా ప్రాల్థంచారు. "శ్రీకృష్ణి! నీ పాదపద్తములను యోగులు, మునులు ఎల్లప్పడూ తమ హృదయము లలో నిలుపుకొని ధ్యానిస్తూ ఉంటారు. ఈ సంసారము నుండి విముక్తి ప్రసాబించేబి నీ పాదసేవనము తష్ట మరొకటి కాదు. మేము పామరులము. ప్రాపంచిక విషయములలో మునిగితేలుతుంటాము. తోలకలతో సతమతమౌతుంటాము. అటువంటి మాకు ఎల్లప్ముడు నీ పాదపద్తములను మా మనసుల యందే నిలిచి ఉండేటట్టు మమ్ములను అనుగ్రహించు." అని వేడుకున్నారు.

శ్రీకృష్ణుని వలన ఆత్త్రస్వరూపమును తెలుసుకున్న గోపికలు, నిరంతరము కృష్ణనామమును ధ్యానించడం, స్త్రలించడం ద్వారా, మరణించిన తరువాత ఆయనలో కలిసిపోయారు." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు శ్రీకృష్ణ గోపికల పునస్సమాగమము గులించి వివలించాడు.

శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము ఎనభై రెండవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత& ఓం తత్వత్

> శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము ఎనభై మూడవ అధ్వాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! కురుక్షేత్రంలో శ్రీకృష్ణుడు, బలరాముడు గోపికలను కలుసుకొని వాలతో ముచ్చటించిన తరువాత ధర్తరాజు వద్దకు వెళ్లాడు. ధర్తరాజు బంధువులనందలినీ కలుసుకొని వాలి క్షేమములను విచాలంచాడు. వారంతా శ్రీకృష్ణుని ఈ విధంగా స్తుతించారు. "ఓ దేవా! ఈ ప్రపంచములోని జనులంతా ఈ సంసార సాగరంలో పడి అనేక కష్టములు పడుతున్నారు. ఈ సంసారమునకు మూలకారణం వాలలో ఉన్న అవిద్య. నీపాదపద్రములను సేవించిన వాలకి వాలలోని అవిద్య అంతమవుతుంది. వాలకి ఎటువంటి అమంగళములు కలుగవు.

ఓ దేవా! నీవు సకల ఆనంద స్వరూపుడవు. చిచ్చక్తి సంపన్నుడవు. కాలానుగుణంగా వేదములు ఈ లోకంలో నచించిపోయాయి. వాటిని పునరుద్ధలించడానికి నీవు అనేక అవతారములను ధలించావు. వాటిలో మానవ రూపంలో ఉన్న ఈ కృష్ణావతారము ఒకటి. పరమాత్త, స్వరూపుడవు అయిన నీకు భక్తితో నమస్కలిస్తున్నాము." అని పలికారు.

ధర్తరాజు బంధువులు శ్రీకృష్ణుని పైవిధంగా స్తుతిస్తూ ఉండగా, పంచ పాండవుల భార్య అయిన ద్రౌపబి, వాలి ఇతర భార్యలు, అంత:పుర కాంతలు, శ్రీకృష్ణుని కథలను గానం చేస్తున్నారు. వాలిలో ద్రాపబి శ్రీకృష్ణుని భార్యలతో ఇలా అంబి.

"ఓ రుక్తిణీ!, జాంబవతీ, నాగ్నజితీ, సత్యభామా! కాఇంటీ, నైబ్యా, రోహిణీ, లక్షణా! ఇతర కృష్ణుని భార్యలారా! శ్రీకృష్ణుడు ఒక్కడే కదా మల మీ అందలినీ ఎలా వివాహం చేసుకున్నాడు. మీతో ఎలా సుఖంగా కాపురం చేస్తున్నాడు. దయచేసి నాకు వివరంగాచెప్పండి." అని అడిగింది.

అఫ్ఫడు రుక్తిణి ముసి ముసి నవ్వులు నవ్వుతూ ఇలా చెప్పింది. "మా అన్న రుక్తి, నన్ను శిశుపాలుడికి ఇచ్చి వివాహం చేయదలిచాడు. నాకు కృష్ణుని మీద మనసు ఉంది. వివాహ సమయంలో గొడవ జరుగుతుందని తెలిసి శిశుపాలుని మిత్రుడు జరాసంధుడు మొదలగు వారు యుద్ధానికి సన్నద్ధంగా ఉన్నారు. కాని శ్రీకృష్ణుడు నన్ను రథము మీద ఎక్కించుకొని ద్వారకకు తీసుకొని వచ్చాడు. నన్ను వివాహం చేసుకున్నాడు." అని చెప్పింది.

తరువాత సత్యభామ ద్రౌపబితో ఇలా అంది. "మా తండ్రి వద్ద స్యమంతక మణి అనే మణి ఉంది. దానిని ధలించి మా పినతండ్రి వేటకు వెళ్లాడు. ఒక సింహము మా పినతండ్రిని చంపి ఆ మణిని ఎత్తుకుపోయింది. ఆ సింహమును చంపి ఒక భల్లూకము ఆ మణిని ఎత్తుకుపోయి ఒక గుహలో దాచింది. ఆ మణిని కృష్ణుడు అపహలంచాడని అపవాదు వచ్చింది. ఆ అపవాదు పోగొట్టుకోడానికి కృష్ణుడు భల్లూకరాజైన జాంబవంతుని ఓడించి, ఆ మణిని తెచ్చి నా తండ్రికి ఇచ్చాడు.అప్పటికే నా వివాహము కృతవర్హతో నిశ్చయం అయింది. కానీ నా తండ్రి నన్ను కృష్ణునికి ఇచ్చి వివాహం చేసాడు." అని చెప్పింది.

తన వంతు రాగా జాంబవతి ఇలా అంది. "సత్య చెప్పిన కథే నాబి కూడా. నా తండ్రి జాంబవంతుడు కృష్ణుని చేతిలో ఓడి పోయి, తన వద్ద ఉన్న స్వమంతక మణిని కృష్ణుడికి ఇచ్చాడు. నన్ను కృష్ణుడికి ఇచ్చి వివాహం చేసాడు." అని చెప్పింది. "నేను నా చిన్న తనం నుండి కృష్ణుని భర్తగా పాందవలెనని తపస్సు చేస్తున్నాను. నా మనసులో కోలక గ్రహించిన కృష్ణుడు, తన బావ అర్జునునితో కూడా వచ్చి, నన్ను వివాహం చేసుకున్నాడు." అని కాఇంచి తెలిపించి.

తరువాత భద్ర ఇలా అంది. "నా కథ రుక్తిణి లాంటిదే! నా స్వయం వరంలో కృష్ణుడు నన్ను స్వయంవర మండపం నుండి తీసుకొని పోయి ద్వారకలో నన్ను వివాహం చేసుకున్నాడు. అడ్డం వచ్చిన రాజులను, వీరులను ఓడించాడు." అని చెప్పింది.

"నా తండ్రి నా వివాహానికి ఒక పలీక్ష పెట్టాడు. ఎవరైతే తన వద్ద ఉన్న ఏడు బలిష్టములైన, వృషభములను లొంగబీసుకుంటాడో వాడికి నన్ను ఇచ్చి వివాహం చేస్తాను అన్నాడు. శ్రీకృష్ణుడు వచ్చి ఆ ఏడు వృషభములను లొంగబీసుకొని నన్ను వివాహం చేసుకున్నాడు. అప్పటి నుండి ఆయన పాదములు సేవిస్తున్నాను." అంబి శైబ్య.

ఇంతలో మిత్రవింద ఇలా అంది. "నా వివాహం చాలా ప్రశాంతంగా జలగింది. నా తండ్రి తన మేనమామ కుమారుడగు కృష్ణునికి నన్ను ఇచ్చి శాస్ర్మాక్తంగా వివాహం జలిపించాడు."

తరువాత లక్షణ ఇలా అంది. "నేను నా చిన్నతనంనుండి నారద మహా ముని వలన కృష్ణుని గుణగణములు విని ఆయన మీద మనసు నిలిపాను. ఆయనే భర్తగా కోరుకున్నాను. నా తండ్రి నా కోలకను మన్నించాడు. కాని వీర్య శుల్కముగా ఒక పలీక్ష పెట్టాడు. నీ స్వయం వరం మాటిరే ఒక మత్స్వ యంత్రము తయారు చేయించాడు. కాని అబి బయటకు కనపడదు. ఆ మత్హ్హ యంత్రము కట్టబడిన స్తంభము యొక్క మొదలు దగ్గర ఉంచబడిన కుండలో ఉన్న నీటిలో ఆ మత్స్హ యంత్రము ప్రతి జింబము మాత్రము కనపడుతూ ఉంటుంబి. వీరుడైన వాడు కింద పెట్టబడిన కుండలో ఉన్న మత్యము ప్రతి జింబమును చూచి ఆ మత్స్యమును కొట్టాలి. అబీ పలీక్ష

నా స్వయం వరానికి చాలా మంచి రాజులు వచ్చారు. అందరూ స్వయంవర సభలో కూర్చున్నారు. ధనుర్యాణములను ధలించి మత్స్ట యంత్రమును కొట్టడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. ఒకరొక్కరుగా వెళ్లడం ఆ మత్స్ట యంత్రమును కొట్టలేక తిలిగి రావడం జలిగింది. చాలా మంచికి ఆ మత్స్వము ఎక్కడ ఉందో కనపడలేదు. కనపడని దానిని ఎలా కొడతాం అనుకుంటూ వెనక్కు మళ్లారు.

ద్రాపటి! నీకు ఇంతో విషయం తెలుసా! అర్జునుడుకూడా నన్ను పెళ్ల చేసుతోవాలని ఈ మత్హ యంత్రం తొట్టడానికి వచ్చాడు కానీ లక్ష్యం ఛేబించలేకపోయాడు. ఇంతలో కృష్ణుడు ధనుస్సుతీసుతొని శరమును సంభించి, సునాయాసంగా మత్స్ట యంత్రాన్ని తొట్టుడు. తరువాత నేను పట్టు బట్టలు కట్టుకొని, చక్కగా అలంకలంచుతొని, స్వయంవర మండపంలోకి వచ్చాను. కృష్ణుని మెడలో వర మాల వేసాను.

ద్రాపట్! ఈ ప్రకారంగా నాతో కృష్ణుని వివాహం జలగింది. ఇట చూచిన ఇతర రాజులు సహించలేకపోయారు. కృష్ణుడు తన రథము మీద కూర్చోబెట్టుకొని, తన చేతిలోకి ధనుస్సు తీసుకొని శత్ర్రురాజులతో యుద్ధం చేసాడు. కృష్ణుని రథసారథి దారుకుడు అతి చాకచక్కంగా రథాన్ని నడిపాడు. శత్ర్రు రాజులు కృష్ణుని రథం వెంట పడ్డారు. కాని కృష్ణుడు తన వాడి అయిన శరములతో వాలని ఓడించాడు. కొంత మంచికి కాళ్లు చేతులు నలకాడు. కొంత మంచిని చంపాడు. మిగిలిన వారు పాలపోయారు. తరువాత నేను కృష్ణునితో సహా ద్వారకలో ప్రవేశించాను. తరువాత నా తండ్రి అనేక అమూల్యమైన కానుకలు తీసుకొని ద్వారకకు వచ్చాడు. ద్వారకలో కృష్ణునితో నా వివాహం వైభవంగా జలగింది." అని పలికింది లక్ష్మణ.

డ్రీకృష్ణుని ఇతర భార్యలు కూడా ఇలా అన్వారు. "ద్రౌపటీ! నరకుని సంహలించి, నరకుడు చెరలో బంథించిన మా అందలినీ కృష్ణుడు విడిపించాడు. అప్పటి వరకు మేము అందరమూ కృష్ణుని పాదములను ధ్యానిస్తున్నాము అని తెలుసుకున్న కృష్ణుడు మా అందలినీ వివాహం చేసుకున్నాడు. ఓ ద్రౌపటీ దేవీ! మేము 16,008 మంది కృష్ణుని భార్యలము నిరంతరము కృష్ణుని పాద సేవను కోరుకుంటు న్నాము. మాకు రాజ్యములు, స్వర్గలోక సుఖములు, ఇంద్ర పదవి, అణిమ మొదలగు అష్ట సిద్దులు, బ్రహ్హ పదవి, ముక్తి పదవి ఏవీ కూడా శ్రీకృష్ణుని పాద సేవతో సమానం కావు. అందుకని ఎల్లప్పుడు శ్రీకృష్ణుని పాద పద్మములను మా తలమీద ధలంచవలెనని మేము ఎల్లప్పుడూ కోరుకుంటున్నాము..

మేమే కాదు కృష్ణుని చిన్న తనంలో వ్రజ స్త్రీలు కూడా కృష్ణుని పాదములను నిర్తలమైన మనస్సుతో సేవించి ధన్కులయ్కారు. శ్రీకృష్ణని మీద భక్తి ఉంటే ఆయన పాద సేవను మించినబి మూడులో కములలో పెబీలేదు." అని శ్రీకృష్ణుని భార్త్రలు ముక్త కంఠంతో ద్రౌపబికి చెప్మారు. అని శుక మహల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు శ్రీకృష్ణని భార్తల పలణయ వృత్తాంతములను వివలంచాడు.

శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము ఎనభై మూడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్నత్ ఓం తత్నత్ ఓం తత్నత్

> శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము ఎనభై నాలుగవ అధ్వాయము.

"ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! శ్రీకృష్ణడు కురుక్షేత్రంలో ఉన్న సమయంలో వ్యాసుడు, నారదుడు, చ్యవనుడు, దేవలుడు, అసితుడు, విశ్వామిత్రుడు, శతానందుడు, భరద్వాజుడు, గౌతముడు, భ్యగువు, వశిష్ఠుడు, గాలవుడు, పులస్త్ముడు, కశ్వపుడు, అత్రి, మార్యండేయుడు, బృహస్వతి, బ్వితుడు, త్రితుడు, ఏకతుడు, సనకాబి బ్రహ్మమానస పుత్రులు, అంగీరసుడు, అగస్త్యుడు, యాజ్ఞవల్క్యుడు, వామదేవుడు మొదలగు మునులు శ్రీకృష్ణుని దర్శించుకోడానికి వచ్చారు. అక్కడ ఉన్న రాజులందరూ ఆ మహామునులను చూచి భక్తితో నమస్క లంచారు.బలరాముడు, శ్రీకృష్ణుడు ఆ మహామునులకు అర్హ్హము, పాద్యము, ఆసనము ఇచ్చి సత్కరించారు. పూలమాలలు, ధూపము, చందనములతో పూజించారు. తమ తమ ఆసనములతో సూజుంచారు. తమ తమ ఆసనములతో సూజాసీసులైన మునులతో శ్రీకృష్ణుడు ఇలా అన్వాడు.

"మహామునులారా! ఈరోజు మా జన్హములు ధన్యములు అయ్యాయి. ఒకే చోట ఇంత మంది మహాత్త్ములను సందర్శించే మహద్థాగ్యం మా అందలకీ కలిగింది. మీ అందలి దర్శనభాగ్యము దేవతలకు కూడా లభించదు. సామాన్య మానవులకు మీ వంటి మహాత్త్ములను, యోగీశ్వరులను దల్శించడం, తాకడం, వాలిని ప్రశ్నించడం, నమస్కలించడం, పాదములను అల్టించడం మొదలగు అభికారములు లభించవు. మేము కూడా సాధారణ మానవులమైనా మాకు మిమ్ములను దల్శించి, మీ పాదములను అల్టించే భాగ్యం, మీ దయ వలన కలిగింది.

ఈ లోకంలో అన్ని జలాశయములు, సరస్సులు, నదులు తీర్థములు అని చెప్పబడవు. అలాగే మట్టితోనూ, రాతితోనూ చేయబడిన అన్ని విగ్రహములు దేవతా స్వరూపములు అని చెప్పబడవు. ఈ పుణ్య తీర్థములు కానీ, దేవతా విగ్రహములు కానీ, చాలా కాలం తరువాత గానీ తగిన ఫలితములను ఈయవు. కాని, మీ వంటి మహాత్తుల దర్శనభాగ్యంతో మానవులు తక్షణమే పవిత్రులు అవుతారు. కాబట్టి తీర్థములను, దేవతా విగ్రహములను సేవించడం కన్నా మీ వంటి మహాత్తులను సేవించడమే మేలు.

అదే విధంగా మానవులు అగ్వి, సూర్యుడు, చంద్రుడు, నక్షత్రములు, భూమి, జలము, ఆకాశము, వాయువు, వాక్కు, మనస్సు వీటిని ఉపాసించడం వలన మానవుల పాపములు పోవు. కాని మీ వంటి మహాత్త్ముల పాదపద్తములను సేవించడం వలన మానవుల పాపములన్నీ తక్షణమే నసించపోతాయి.

సాధారణంగా మానవులు వాతము, పిత్తము, కఫము తో ನಿಂಡಿನ ಈ ದೆహಮುನು ಆತ್ತ ಅನಿ ಭ್ರಮ ವಿಂದುತುಂಟಾರು. ದೆహಮೆ తాను అని అహంరకలస్తుంటారు. అలాగే భార్త, పుత్రులను తమ ఆత్త్తియులుగా, తమ సర్వస్వంగా భావిస్తుంటారు. అలాగే మట్టితోనూ, రాతితోనూ చేయబడిన విగ్రహములను దేవతా మూర్తులుగానూ, నదులు, సముద్రములను పుణ్యతీర్థములు గానూ భావిస్తుంటారు. కాని మీ వంటి మహాత్త్ములను, సాధువులను, భగవంతుని తత్వము తెలిసిన గాడిదలతోనూ సమానమైన వారు." అని పలికాడు శ్రీకృష్ణుడు. (ఇక్కడ గడ్డి అంటే ధనము, సంపదలు. మానవులు ధనమును, సంపదలను, విషయ వాంఛలను, పశువులు గడ్డితిన్నట్టు, అనుభవిస్తుంటారు. గడ్డిని మోసే గాడిదలు అంటే భార్త, సంతానము, బంధువులు, స్నేహితులు బీరే సర్వస్వము అని భావించే సంసార భారమును మోసే మానవులు అని అర్థం చేసుకోవచ్చు. ఇటువంటి ವಾರು ತಮ ವಾವಾಲು ವಾೆಗ್ ಟ್ಟು ಕೌಡಾನಿಕಿ ರಕರಕಾಲ ದೆವತಾ ವಿಗ್ರ ಪಾಲನು పూజిస్తుంటారు, తీర్థయాత్రలు చేస్తుంటారు. కానీ పరమాత్త తమలోనే ఆత్తస్వరూపుడుగా ఉన్నాడని తెలుసుకోలేరు.)

ఈ మాటలు విన్న మహా మునులు కొంచెం సేపు మౌనంగా ఉన్నారు. పరమాత్త స్వరూపుడైన శ్రీకృష్ణుడు ఇలా మాట్లాడుతున్నాడు ఏమిటా అని అనుకున్నారు. ఓహో! శ్రీకృష్ణుడు ప్రస్తుతము మానవుడుగా, కర్తలకు అభీనుడుగాఉన్నాడు. తన పరమాత్త స్వరూపమును కప్పిపుచ్చి మామూలు మానవుని వలె ప్రవర్తిస్తున్నాడు. శ్రీకృష్ణుడు ఈ విధంగా మాట్లాడటం కేవలం లోకానికి ఆత్త తత్వమును తెలియజేయడం కోసరమే అని నిశ్చయించుకొని, నవ్వుతూ ఇలా అన్నారు.

"దేవదేవా! నీవు నీ పరమాత్త స్వరూపమును మరుగు పరచి, కేవలం సాధారణ మానవుని వలె మాట్లాడుతున్నావు. మేమందరము మలీచి మొదలగు ప్రజాపతులకు అభిపతులమైనా, నీ మాయను మాత్రము అర్థం చేసుకోలేక పోతున్నాము. నీ మాయలో పడిపోతున్నాము. నీ లీలలు అద్భుతములు కదా!

ఓ దేవా! ఈ భూమి, ఈ మట్టి అంతటా ఒక్కటే. కానీ ఈ మట్టి కుండగానూ, దాని మీద మూతగానూ, వివిధ రూపములు ధలస్తూ ఉంది. వివిధములైన పేర్లతో పిలువబడుతూ ఉంది. నీవు కూడా ఒక్కడివే. నీకు చేయవలసిన పనులు అంటూ ఏమీలేవు. కాని నీవు అనేక రూపములు ధలంచావు. సృష్టి చేసేటప్పడు బ్రహ్మగానూ, పోషించేటప్పడు విష్ణవు గానూ, లయం చేసేటప్పడు విష్ణవు గానూ నీ కర్తవ్యములను నిర్వల్తస్తున్నావు, కానీ ఈ మానవులు నీవు వేరు వేరు అనే భేదభావాన్ని కల్పిస్తున్నారు.

ఓ దేవా! నీవు ఏ కర్త చేసినా ఆ కర్తఫలము నీకు అంటదు. నీవు పుట్టడం పెరగడం, లీలలు చేయడం ఏవీ సత్యము కావు. నీవు పలపూర్ణస్వరూపుడవు. నీవు తప్ప ఈ విశ్వములో మరొకటి లేదు.

ఓ దేవా! ఈ లోకంలో వర్ణాశ్రమ ధర్తములను నీవు ఒక్కడివే రక్షిస్తున్వావు. నీవే పరమ పురుషుడవు. సజ్జనులను రక్షించడానికి, దుర్తార్సలను శిక్షించడానికి నీవు శుద్ధసత్వమయ మైన శలీరములను ధలస్తుంటావు. వేదములను రక్షిస్తుంటావు.

ఓ దేవా! మానవులు వేదములను అధ్యయనం చేయడం చేత నీ శుద్ధసత్యమయ స్థరూపమును తెలుసుకోగలుగుతున్నారు. ఎందు కంటే వేదములన్నీ నీ స్వరూపములే కదా! ఓ దేవా! వేదములే నిన్ను తెలుసుకోవడానికి పరైక ప్రమాణములు. ఈ లోకంలో సత్యగుణ సంపన్నులు, సదాచార సంపన్నులు అయిన బ్రాహ్త్షణులు వేదములను ప్రచారం చేస్తున్నారు. ఆ కారణం చేత నీవు సదా బ్రాహ్త్షణులను సేవిస్తున్నావు. పూజిస్తున్నావు. బ్రాహ్త్మణుల సాహచర్యంలో నీవు వాల మాబిరే పుణ్యకర్తలను ఆచలస్తున్నావు.

ఓ దేవా! ఈ రోజు నీ దర్శనభాగ్యం చేత మేము చేసిన తపస్సు, నేర్చుకున్న విద్య ధన్యమయ్యాయి. మా జన్హలు సార్థకం అయ్యాయి. నిన్ను చూచిన మా కన్నులు సఫలతను సంతలంచుకున్నాయి. శ్రీకృష్ణి! నీవు యోగబలసంపన్నుడవు. నీ మహాత్త్వము నిగూఢంగా ఉంటుంది. నీ బుద్ధిబలము అపారము. నీవు సర్వాంతర్యామివి. నీకు తెలియని విషయం లేదు. నీవే పరమ పురుషుడవు. పరమాత్త స్వరూపుడవు. అట్టి నీకు నమస్కలస్తున్నాము.

ఓ దేవా! గీ చుట్టు ఉన్న యాదవులు, గీకు మిత్రులైన ఈ రాజులు అందరూ యోగమాయచేత కష్టబడి గీవు పరమాత్త, స్వరూపుడవు, సర్వాంతర్యామివి, కాలస్వరూపుడవు అనే సత్యాన్ని గ్రహించలేకపోతున్నారు.

ఓ దేవా! (25) ఈ మానవులు ఇంద్రియ వ్యామోహములో పడి పోయి, విషయవాంఛలకు లోబడి, మోహంలో మునిగిపోయి, వివేకము నచించి, నీ యొక్క అసలు స్వరూపమును తెలుసుకోలేక పోతున్వారు.

ఓ దేవా! పరమ పవిత్రమైన గంగానబికి నీ పాదములే అశ్రయము. పలపక్వత చెందిన యోగులు నీ పాదములనే తమ హృదయములలో నిలుపుకొని ధ్యానిస్తూ ఉంటారు. అటువంటి నీపాద పద్మములను నేడు మా పూర్వపుణ్యవశమున దల్శంపగలిగితిమి. మా అందలనీ నీ భక్తులుగా చేసుకొని నీ కృపాకటాక్షవీక్షణముల మా మీద ప్రసలంపజేయమని ప్రాల్థస్తున్నాము. నీ మీద అనన్యమైన భక్తితోనే కదా నీ భక్తులు వాల మరణానంతరము నిన్ను చేరుకోగలిగారు. నీ మీద భక్తి లేని ఎవరూ నిన్ను ఎన్నటికీ పాందలేరు అనే మాట యదార్థము." అని ఆ మునులందరూ ముక్తకంఠంతో జ్రీకృష్ణుని కీల్తించారు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఈ విధంగా మునులు అందరూ కృష్ణుని స్తుతించి, ధర్మరాజు వద్ద అనుమతి తీసుకొని తమ తమ ఆశ్రమములకు వెళ్లడానికి నిశ్చయించుకున్నారు. ఇంతలో వసుదేవుడు వాలి వద్దకు వెళ్లి వాలి పాదములకు భక్తితో నమస్కలించి, వాలిని ఇలా ప్రాల్థించాడు.

"ఓ మహాఋషులారా! మీరందరూ సకల దేవతా స్వరూపులు. మీ అందలికీ భక్తితో నమస్కలస్తున్నాను. దయచేసి నా మాటలు కూడా వినండి. ఈ లోకంలో మానవులు ఎన్నోరకములైన కర్తలు చేస్తుంటారు. ఆ కర్తలలో పుణ్య కర్తలు, పాప కర్తలు ఉంటాయి. ఆ కర్తల ద్వారా మానవులకు బంధనములు కలుగుతుంటాయి. మల ఆ మానవులు ఆ కర్త బంధనముల నుండి ఎలా విముక్తి పాందుతారు. నాకు వివరంగా తెలియజేయండి." అని అడిగాడు. ఆ మాటలను విన్న నారదుడు ఇలా అన్నాడు.

" ఓ మునులారా! ఈ వసుదేవుడు సాక్షాత్తు యోగీశ్వరేశ్వరుడు అయిన శ్రీకృష్ణునికి తండ్రి. కాని ఈయన కళ్లకు శ్రీకృష్ణుడు ఒక సామాన్య మానవునిలాగా కనపడుతున్నాడు. అందుకే మానవుల కర్తబంధనముల గులించి మనలను అడిగాడు. టీనికి మీరు ఆశ్చర్యపడవలసిన పని లేదు. ఈ లోకంలో ఉండే మానవులు తమ పక్కనే సర్యజ్ఞులు అయిన మహాత్త్తులు, మహాపురుషులు ఉన్నా వాలని ఆదలంచరు. అసలు పట్టించుకోరు. గంగాతీరంలో నివసించే మానవులు ప్రతిరోజూ గంగలో స్వానం చేస్తూ కూడా, ఇతర పుణ్యతీర్థములలో స్వానం చేసి పుణ్యం సంపాబించుకోవడానికి ఉత్యాహపడుతుంటారు.

శ్రీకృష్ణుని పక్కన ఉంటేనే అన్ని సందేహములు, అనుమానములు తీలిపోతాయి. మహాత్త్ముల సాహచర్యము అటువంటిది. శ్రీకృష్ణుని పక్కన ఉంటే కలిగే అనుభూతి ఈ రోజు ఉండి రేపు లేకుండా పోయేది కాదు. పళ్లు కాలంగడిచే కొట్టి పాడయి పోతాయి. ఈ సృష్టి స్థితి లయాలు కూడా కాలాను గుణంగా నడుస్తున్నాయి. సృష్టించ బడ్డ జీవి కాలానుగుణంగా రూపాంతరం చెందుతుంటుంది. కుండ మట్టితో చేయబడింది. దానికి దెబ్ట తగిలితే పగిలిపాతుంది. చిన్న ముక్కలవుతుంది. తుదకు మట్టిలో కలిసి పోతుంది. మరలా మరొక వస్తువుగా రూపాంతరం చెందుతుంది. కాని శ్రీకృష్ణానుభూతి ఎటువంటి మార్వలేకుండా నిత్య సత్యమై ఉంటుంది.

శ్రీకృష్ణుడు సర్వాంతర్యామి. అబ్వితీయుడు. కాని మానవునిలా మనమధ్య తిరుగుతున్నాడు. మేఘములచేత కష్టబడిన సూర్కుని వలె ఆయన మహిమలు మానవ రూపంలో ఉండటం చేత కష్టబడి ఉన్నాయి. ఈ విషయం తెలుసుకోలేక సామాన్య మానవులు కృష్ణుని కూడా తమ వంటి సామాన్య మానవుడనీ, ఆయనకు ప్రాణం ఉందనీ, ఆయనకు కూడా సుఖదు:ఖాలు, రాగద్వేషాలు ఉన్నాయనీ, సత్వ,రజో, తమోగుణములకు లోబడి ఉంటాడనీ భావిస్తుంటారు. వసుదేవుడు కూడా సామాన్య మానవ మాత్రుడే. కాబట్టి ఆయన సందేహములను తీర్చవలసిన బాధ్యత మనకు ఉంది." అని అన్నాడు నారదుడు.

నారదుని మాటలు విన్న ఋషులు వసుదేవునితో ఇలా అన్వారు. "వసుదేవా! మానవులు ఏ కర్త, చేసినా, ఏ యజ్ఞయాగములు చేసినా, అవి అన్నీ విష్ణువు పరంగానే చేయాలని శాస్త్రములు ఘోషిస్తున్నాయి. ఆ ప్రకారంగా అన్ని కర్తలను విష్ణపరంగా చేస్తే, ఆ కర్తల ఫలములు ఆ మానవులకు అంటవు. ఆ కర్తల వలన కలిగే పుణ్య, పాపములు ఆ మానవులకు సంక్రమించవు. కర్తబంధనముల నుండి విముక్తి పాందడానికి ఇదే మంచి ఉపాయమని మునులు, ఋషులు నిర్ణయించారు. పరమాత్త, తత్వమును తెలిసిన పండితులు, శాస్త్రములు అధ్యయనం చేసి, ఆ శాస్త్రములలో ఉన్న మంచి చెడులను చక్కగా పలిశీలించి, విష్ణవు పరంగా చేసే అన్ని కర్తలు, యజ్ఞయాగములు, మనసుకు శాంతిని చేకూరుస్తాయనీ, మోక్షసాధనకు అదే సులభమైన ఉపాయమనీ, అదే ఆత్తకు ప్రీతిని కలిగిస్తుందనీ, భావించారు. ఆ కారణంగానే విష్ణపరంగా చేసే అన్ని కర్తలు ధర్తబద్ధములనీ, ప్రతి మానవుడు అనుసలించవలసిన కర్తవ్వము అనీ బోభించారు.

గృహస్తు అయిన వాడు న్యాయంగా ధనాన్ని సంపాదించాలి. ఆ ధనంతో చేసే పనులన్నీ ప్ విధమైన ఫలితాన్ని ఆశించకుండా చెయ్యాలి. ఆ పనులన్నీ కూడా విష్ణవు పరంగా చెయ్యాలి. ఇదే గృహస్థుకు శ్రేయస్సను కలిగించే ఉత్తమమైన మార్గము.

ఓ వసుదేవా! ఈ లోకంలో ప్రతి మనిషికీ ధనం సంపాదించాలనీ, దానిని దాచుకోవాలనే కోలక ఉంటుంది. ఆ ధనము మీద కోలకలు పోవాలంటే, తాను సంపాదించిన ధనమును దాన, ధర్తములకు, పుణ్యకార్యములకు, వినియోగించాలి.

అలాగే భార్యా, పుత్రుల మీద అమిత మైన, ప్రేమను, మమకారాన్ని కూడా విడిచిపెట్టాలి. తగుమాత్రంగానే ప్రేమ కలిగి ఉండాలి. (నేను లేకపోతే వీళ్లు ఏమైపోతారో అని బిగులుపడటం అవివేకము.) కాలానుగుణంగా అన్ని నచించి పోయేవే, ఆల్జించిన పుణ్యం అయి పోగానే స్వర్గలోకం నుండి కూడా కింబికి తోయబడతాడనీ (క్షీణే పుణ్యే మర్త్మలోకం విశంతి) తెలుసుకొని మానవులు ప్రవర్తించాలి. ఆ కారణం చేతనే పూర్వ కాలంలో భీరులైన రాజులు కూడా గృహస్థాశ్రమాన్ని, అందులో కలిగే సుఖాలను విడిచిపెట్టి, సంసార బంధనములను విడగొట్టుకొని, వానప్రస్థమునకు వెజ్జిపోయారు.

ఓ వసుదేవా! మానవుడు ఉపనయన కార్యక్రమంతో బ్విజడు అవుతాడు అంటే బ్రహ్హచాలగా మరొ జన్హ ఎత్తుతాడు. ఆ తరువాత గృహస్థాశ్రమమును స్వీకలస్తాడు. బీరంతా దేవ ఋణము, ఋషి ఋణము, పిత్యఋణము తీర్చుకోవలసి ఉంటుంది. ఈ మూడు ఋణములు ప్రతి మనిషికి జన్హతోనే సంక్రమిస్తాయి. ప్రతి మనిషి గృహస్థాశ్రమము స్వీకలంచి ఈ మూడు ఋణములను తీర్చుకోవాలి. అలా కాకుండా బ్రహ్హచర్యము నుండి నేరుగా సన్యాసము స్వీకలస్తే, వాడు ఈ మూడు ఋణములను తీర్చుకోలేక, ఋణగ్రస్తుడవుతాడు.

ఆ కారణం చేత ప్రతి మానవుడు బ్రహ్హచాలగా ఉన్నప్పడు వేదాధ్యయనము, శాస్త్ర అధ్యయనము చేయాలి. గృహస్థుగా పుత్ర సంతానమును పాందాలి. అప్పడే ఈ మూడు ఋణములను తీర్చుకోగలడు. గృహస్థాశ్రమమును స్వీకలించకుండా, సన్యాసము స్వీకలించిన వారు దేవ,ఋషి,పితృ ఋణగ్రస్తులై, అధ:పతితులవుతారు.

వసుదేవా! నీవు వేదములను, శాస్త్రములను చబవావు. ఆ కారణంగా ఋషి ఋణము తీర్చుకున్నావు. మంచి సంతానమును పాంబి పిత్యఋణమును తీర్చుకున్నావు. ఇప్పడు యజ్ఞ,యాగములు చేసి దేవఋణమును తీర్చుకో. తరువాత వానప్రస్థఆశ్రమమును స్వీకలించు.

మహాఋషుల మాటలను శ్రద్ధతో విన్న వసుదేవుడు యజ్ఞము చేయడానికి పూనుకున్నాడు. ఆ మహాఋషులనే ఋత్విక్కులుగా ఉండమని వినయంగా ప్రాల్థంచాడు. వసుదేవుని ప్రార్థనను మన్నించి నారదుడు మొదలగు మహామునులు వసుదేవుని చేత ఒక యజ్ఞము చేయించారు.

యజ్ఞబీజ్ఞా సమయంలో యాదవులందరూ శుభ్రంగా స్వానాలు చేసారు. సూతన వస్త్రములు ధలంచారు. పుష్టమాలలను మెడలో వేసుకున్నారు. వాలి భార్యలు కూడా సూతన వస్త్రములు ధలంచారు. చక్కగా అలంకలంచుకున్నారు. చందనము, అక్షితలు మొదలగు పూజాద్రవ్యములను తీసుకొని యాగశాలలోకి వచ్చారు.

యాగ శాలలో మంగళ వాద్యములు మోగుతున్నాయి. గాయకులు భక్తి పారవశ్వంతో పాటలు పాడుతున్నారు. నాట్వకత్తెలు నృత్వం చేస్తున్నారు. సూతులు, వంబి మాగధులు స్త్రాత్రపాఠాలు చదువుతున్నారు. వసుదేవుడు కూడా సూతన వస్త్రములు ధలించి, తన పన్నెండు మంబి భార్యలతో యాగశాలలో ప్రవేశించాడు.

ఋత్విక్కులు వసుదేవునికి యాగ బీక్ష ఇచ్చారు. ఋత్విక్కులు కూడా మంచి పట్టు వస్త్రములు ధరించి ఇందుని యజ్ఞములో ఋత్విక్కుల వలె ప్రకాశించారు.

బలరాముడు, శ్రీకృష్ణుడు తమ తమ భార్యలతో యాగశాలలో ప్రవేశించారు. తరువాత వసుదేవుడు శాస్త్రము ప్రకారము అగ్ని హోత్రము వెలిగించాడు. యజ్ఞపురుషుడు అయిన విష్ణవును ఆరాభించాడు. ఋత్విక్కులు వసుదేవుని చేత వేదమంత్రములతో యజ్ఞము చేయించారు.

యజ్ఞము పూల్త అయింది. వసుదేవుడు ఋత్విక్కులకు, సదస్కులకు, బ్రాహ్హణులకు విలవిగా ధనమును, బంగారమును, గోవులను, భూములను దానం చేసాడు. తరువాత బ్రాహ్హణులు వసుదేవుని చేత పత్వీ సంయాజము, అవభ్భధ స్వానము మొదలగు కర్తులను పూల్తచేయించారు. తరువాత అందరూ రామ ప్రాదములో స్వానము చేసి బీక్ష విరమించారు.

వసుదేవుడు అన్ని వర్ణముల వాలకీ అన్న సంతర్వణ చేసాడు. జంతువులకు, పక్షులకు కూడా వాటికి తగిన ఆహారమును పెట్టాడు. తరువాత వసుదేవుడు తన ఆహ్యానము మేరకు యజ్ఞమునకు వచ్చిన బంధువులకు, విదర్ఞ, కోసల, కురు, కాశీ, కేకయ, సృంజయ రాజులకు, సదస్యులకు, ఋత్విక్కులకు, దేవతలకు, మనుష్కులకు అందలకీ విలివిగా కానుకలు ఇచ్చి సంతృప్తి పలిచాడు. యాగమునకు వచ్చిన వారంతా వసుదేవుని వద్ద, శ్రీకృష్ణుని వద్ద అనుమతి తీసుకొని తమ తమ రాజ్యములకు వెళ్లిపోయారు.

ధృతరాష్త్రుడు, విదురుడు, ధర్తరాజు, భీమార్జునులు, భీష్త, ద్రోణ, ప్రముఖులు, కుంతీ దేవి, నకులసహదేవులు, నారదుడు, వ్యాసుడు మొదలగు ఋషులు, యాదవుల బంధు మిత్రులు, ఒకలని ఒకరు ఆరింగనము చేసుకొని విడువలేక విడిచి పెట్టి తమ తమ గృహములకు వెళ్లపోయారు.

తరువాత వసుదేవుడు, శ్రీకృష్ణుడు, బలరాముడు, ఉగ్రసేసుడు, మొదలగు యాదవ ముఖ్యులు, సందుని, సందవ్రజములో ఉన్న గోపకులను సన్మానించారు. వసుదేవుడు సందుని చేతులు పట్టుకొని ఇలా అన్నాడు.

"సోదరా! మన ఇద్దల స్నేహము ఆ పరమాత్త ద్వర్ధరచినటి. ఎన్ని కష్టనష్టములు వచ్చినా మన స్నేహము మాసిపోదు. చిరకాలము నిలిచి ఉంటుంది. నీ వంటి వారు నాకు చేసిన మహోపకారము మరువలేనిటి. నీవు చేసిన ఉపకారమునకు నేను ప్రత్యుపకారము చేయడానికి అశక్తుడను. నీవు నాకు చేసిన ఉపకారము మన స్నేహబంధమును పటిష్టం చేస్తుంటి కాని, నచించిపోదు.

నా కుమారులు బలరామ, కృష్ణులు నీ వద్ద ఉన్న రోజులలో మేమందరము కంసునికి భయపడి నీకు ఎటువంటి సహాయ చేయలేకపోయాము. కంసుని మరణం తరువాత మేము రాజ్యాభికారం పాందాము. మాకు ఐశ్వర్యము లభించింది. మాకు రాజ్యము, ఐశ్వర్యము, సంపదలు లభించాయి అన్న గర్వంతో, మదంతో మా కళ్లు మూసుకుపోయి ఇఫ్పడు కూడా నీ వంటి సత్సరుషులను మేము అస్థలు పట్టించుకోలేదు. సాధారణంగా మానవులకు రాజ్యము, సంపదలు కలిగినప్పడు కళ్లు మూసుకుపోతాయి. అటు వంటి మానవులు తనకు దగ్గరగా ఉన్న బంధువులను గానీ మిత్రులను గానీ గుల్చించడు. ధన మదంతో విర్రవీగుతుంటాడు. మేమందరము దానికి అతీతులము కాము. ఆత్త తత్వము తెలుసుకోవాలంటే వాడికి ధనము, సంపదలు లభించకుండా ఉంటేనే బాగుంటుంది." అని తన బలహీనతలను వ్యక్తపలిచాడు వసుదేవుడు.

తరువాత వసుదేవుడు తన అవివేకమునకు సందుని చేతులు పట్టుకొని భోరున ఏడ్చాడు. సందుని, యాదవులను, అక్కడి నుండి పోనీయలేదు. వసుదేవుని యొక్క, బలరామ కృష్ణల యొక్క బలవంతంతో నందుడు, యశోద, గోపకులు, గోపస్త్రీలు వాలతో మూడుమాసములు గడిపారు.

తరువాత వసుదేవుడు, ఉగ్రసేనుడు, కృష్ణుడు, ఉద్ధవుడు, బలరాముడు మొదలగు వారు నందుని, యసోదను, గోపకులను, గోప కాంతలను అమూల్యమైన ఆభరణములతోనూ, వస్త్రములతోనూ, ధనముతోనూ ఘనంగా సత్కలించారు. వారు ఇచ్చిన కానుకలు స్వీకలించిన నందుడు, యసోద, గోపకులు, గోపకాంతలు వాలని విడువలేక విడువలేక విడిచి నందవ్రజమునకు వెళ్లిపోయారు.

నందుడు, గోపాలురు, గోపికలు శలీరములు మాత్రము వెళ్లపోయాయి కానీ, వాల మనసులు మాత్రము శ్రీకృష్ణని పాదముల వద్దనే ఉన్నాయి. వారు మధురకు వెళ్లన తరువాత కూడా, వారు శ్రీకృష్ణని పాదపద్తములను విడిచిపెట్టకుండా అనునిత్యము మనసులోనే నిలుపుకొని ధ్యానిస్తున్నారు. ఇంతలో వర్నాకాలము ప్రవేశించింది. వసుదేవుడు, శ్రీకృష్ణుడు, బలరాముడు, యాదవ ప్రముఖులు అందరూ ద్యారకకు బయలుదేరారు. ద్వారక చేరుకున్న తరువాత, అక్కడి వాలకి తమ తీర్థయాత్ర విశేషములను, వసుదేవుని యజ్ఞము గులించి ద్వారకా నగర వాసులకు వివలించారు." అని శుకమహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు శ్రీకృష్ణబలరాముల తీర్థయాత్ర విశేషములను, వసుదేవుని యాగమును, నంద యశోదల సమాగమమును గులించి వివలించాడు.

శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము ఎనభైనాలుగవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> త్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము ఎనభైఐదవ అధ్వాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఒక రోజు శ్రీకృష్ణుడు, బలరాముడు తమ తండ్రి వసుదేవుని వద్దకు పోయి ఆయన పాదములకు నమస్కలించి, ఆయన ఆశీర్వాదములు తీసుకున్నారు. వసుదేవుడు తన కుమారులను ఇద్దలినీ బుజములు పట్టుకొని పైకి లేపి ఆప్యాయంగా ఆలింగనముచేసుకున్నాడు. వాలితో ఇలా అన్నాడు. "కృష్ణి! మహాయోగీ! సంకర్షణా! సనాతనా! ప్రకృతి, పురుషులకు మీరు ఇరువురు మూల పురుషులు. ఈ అనంత విశ్వంలో ఉన్న అన్ని పదార్థములు ఏ ప్రదేశములో, ఏ కాలంలో, ఎవని ద్వారా, ఎవని వలన, ఎవల సంబంధముతో, ఎవల కొరకు పుడుతున్నాయో అట్టి ప్రకృతి పురుషులకు నీవే అభిపతివి. ఈ ప్రకృతిలో ఉన్న అన్ని పదార్థములు నీ స్వరూపములే కదా! ఈ ప్రకృతిలో ఉన్న కార్తములు, కారణములు అన్నీ నీవే.

ఓ అధోక్షజా! పరమాత్తా! సీ మాయ చేత ఏర్పడిన ఈ విశ్వం లోని జీవులలో ప్రాణశక్తి గానూ, క్రియాశక్తి గానూ ఉండి, ఈ విశ్వాన్ని పోషిస్తున్నావు. ఓ దేవా! ఒక బాణము లక్ష్యం వైపుకు దూసుకుపోతూ ఉందంటే ఆ శక్తి బాణానికి లేదు. ఆ శక్తి ఆ బాణం సంధించి వదిలే విలుకానిది. అలాగే ఈ అనంత విశ్వంలో ఉన్న ప్రాణుల యొక్క కార్య కలాపాల యొక్క శక్తి కూడా సీ శక్తియే. సీవే ఆ ప్రాణులలో అంతర్గతంగా ఉండి నడిపిస్తున్నావు.

ఓ దేవా! ఈ విశ్వంలో కొన్ని వస్తువులు కబిలేవి. మల కొన్ని కదలనివి. కబిలే పదార్థములు స్వతంత్రంగా కదులుతుంటాయి. కదలని పదార్థాలు తమ శక్తిని తమలోనే దాచుకుంటాయి. కబిలే పదార్థముల వలె తమ శక్తిని తమలోనే దాచుకుంటాయి. కబిలే పదార్థముల వలె తమ శక్తిని బయట పెట్టుకోవు. కాని ఇతర శక్తుల ఆధారంగా ఈ కదలని వస్తువులు కదులుతుంటాయి. గాలికి గడ్డి, దూబి, మొదలగు తేలికైన కదలని పదార్థములు, కదులుతాయి, ఎగిలిపోతుంటాయి. విలుకాని శక్తితో నిల్జీవమైన బాణము క్రియాశక్తిని పాంబినట్టు, పరమాత్త శక్తి వల్లనే జీవులలో క్రియాశక్తి పుడుతూ ఉంది. కాబట్టి పరమాత్త శక్తి లేకుండా ఈ అనంత విశ్వంలో ఏ జీవికీ, ఏ పదార్ధానికీ

ఓ దేవా! చంద్రుని నుండి వచ్చే వెన్నెల కాంతి, అగ్నినుండి పుట్టే వేడి వెలుతురు, సూర్కుని నుండి వచ్చే ఉష్ణము, తేజస్సు, కాంతి, విద్యుత్తు నుండి పుట్టే శక్తి, పర్వతముల యొక్క ధృఢత్వము, స్థిరత్వము, భూమి యొక్క అయస్కాంత శక్తి, అన్నిటికి ఆధారభూతమైన శక్తి, భూమికి ఉండే వాసన శక్తి ఇవన్నీ కూడా నీ స్వరూపాలే కదా!

ఓ దేవా! ఈ భూమి మీద ఉంటే జలము, దానిని తాగితే వచ్చే తృప్తి అనే శక్తి, ఆ జలములో ఉండే జీవశక్తి, దానిలో ఉండే రస శక్తి, గాలి యొక్క తీవ్రత, బలము, గమనము అన్నీ నీ శక్తి స్వరూపాలే! ఈ బిక్కులు, ఆ బిక్కులు కల్వించే అవకాశ శక్తి, ఆ బిక్కులలో పుట్టే శబ్దశక్తి, నాద శక్తి, ఓంకారము, ఈ విశ్వంలో ఉండే పదార్థాలను వర్ణించే, వాటి పేర్లను పలికే రకరకాల శబ్దాల శక్తి, అన్నీ నీవే కదా!

మానవుల ఇంట్రియముల నుండి వెలువడే శక్తి, ఆ శక్తులకు అభిష్ఠానదేవతలు, వాల యొక్క శక్తి, మానవుల యొక్క బుద్ధిశక్తి, జీవుడు తనను తాను బయట ప్రపంచముతో అనుసంధానించుకొనే శక్తి, అన్నీ నీ ప్రతిరూపాలే! ఓ దేవా! భూతములు ఆవిర్ణవించడానికి కారణభూతమైన తామసాహంకారము, ఇంట్రియములు బయట ప్రపంచములో ప్రవర్తించడానికి కారణమైన రాజసాహంకారము, తాను పూజించుకోడానికి అనువైన దేవతలను కల్పించుకోడానికి మానవులకు ఉపకలించే సాత్యికాహంకారము, ఈ లోకములో ఉండే జీవులు అన్నీ అనుభవించే సంసారమునకు కారణమైన ప్రకృతి, అన్నీ

ఓ దేవా! కుండ మట్టితో తయారవుతుంది. బంగారముతో అభరణాలు తయారవుతాయి. కుండను చూస్తే మట్టి కనపడదు. అంటే మట్టి కుండగా రూపాంతరం చెందింది. అభరణాన్ని చూస్తుంటే అందులో ఉన్న బంగారము కనపడదు. అంటే బంగారము ఆభరణంగా మార్పు చెందింది. ఈ జగత్తులో అన్ని జీవులలో నీవు ఆత్త్త స్వరూపుడుగా ఉన్నా ఎలాంటి మార్పులేకుండా నీ స్వస్వరూపంతో ప్రకాశిస్తున్నావు. ఎందుకంటే ఈ విశ్వంలో మార్పులేని పదార్థము నీ ఆత్త్యస్వరూపమే.

ఓ దేవా! ఈ విశ్వంలో సత్వరజస్త్రమోగుణములు, అవి చేసే పసులు అన్నీ నీ యోగమాయచేత కల్పితం అయ్యాయి. ఈ మూడు గుణములు నీచేత కల్పింపబడ్డాయి కాబట్టి, అవి నీలో కూడా ఉన్నాయి కాని వాటికి నీవు వశుడవు కావు. అవి నీ అభీనంలో ఉంటాయి. నీవు ఈ ప్రపంచంలో ఉన్న చరాచర వస్తువులలో అన్నింటిలోనూ ప్రవేశిస్తున్నావు. సాక్షీభూతంగా ఉంటున్నావు. నీవు లేకపోతే ఆ వస్తువులకు ఉనికి లేదు.

(మనిషి శలీరంలో అన్ని అవయవాలు, ఇంద్రియాలు అన్నీ ఉ ంటాయి. వాటితో పాటు ప్రాణం ఉంటుంది. ప్రాణం పోయిన వెంటనే ఆ శలీరం ఎందుకు పనికి రాదు. కాలుస్తారు లేక పూడుస్తారు. ప్రాణానికి మూలమైన జీవాత్త లేని శలీరానికి ఎటువంటి ఉనికి లేదు.)

ఓ దేవా! సత్వ,రజస్తమోగుణముల ప్రవాహములో పడి, సంసార బంధనములలో చిక్కుకున్న మానవులు, దేహం మీద అభిమానమును పెంచుకుంటారు. ఈ దేహంలో సూక్ష్మరూపంలో నీవు ఉన్నావనీ తెలియక, ఈ దేహమే తాము, తామే ఈ దేహము, ఈ దేహమే తమ సర్వస్వము, తాము కలకాలము జీవిస్తాము అనే భ్రమలో ఉంటారు.

ఓ దేవా! మానవులు తాము పూర్వజన్హతో చేసుకున్న పుణ్యఫలము చేత మానవ జన్హను పాందుతారు. మంచి ఇంట్రియ శక్తిని, గ్రహణ శక్తిని, బుబ్ధిశక్తిని కలిగి ఉంటారు. కానీ నీ మాయలో పడి, కేవలం తమ స్వార్థమే చూసుకుంటారు. నీ గులంచి మలచిపోతారు. తమ జీవితాలను ఆహార,నిద్రా,మైథునములతో వృధాగా గడిపేస్తారు.

ఓ దేవా! ఈ మానవులకు నీవు, అందమైన రూపమును, అందమైన భార్యను, చక్కని సంతానమును, అంతులేని ఐశ్వర్యమును ప్రసాబించి వాలలో అహంకారమును రేకెత్తిస్తున్నావు. వాలకి భార్య మీదా, సంతానము మీదా, ధనము మీదా మమకారమును పుట్టిస్తున్నావు. ఆ అహంకార మమకారములతో మానవులు బంధింపబడుతున్నారు.

ఓ దేవా! మీరు ఇద్దరు నిజానికి నా కుమారులు కారు. భూమికి భారముగా పలణమించిన క్షత్రియులను నాశనం చేసి ధర్తమును స్థాపించడానికి మానవ రూపంలో అవతలంచిన ప్రకృతి పురుషులు. ఈ విషయం మాకు గర్గమహాముని మీ జనన సమయంలో చెప్పాడు. ఆ కారణం చేత నేను మీకు తండ్రిని అయినా, నీ పాదపద్త్రములను ఆశ్రయించాను. ఇంతకాలము నేను మీ ఇద్దలనీ నా కుమారులుగానే చూచాను. నాలోని ఈ పుత్ర మమకారమును పోగొట్టి, నాకు ఆత్త్రజ్ఞానమును కలిగించారు. అట్టి మీకు నమస్కారము.

ఓ దేవా! నీవు పుట్టగానే మాకు చతుర్భజములతో దర్శనం ఇచ్చావు. నీవు అవతార మూల్తవి అని అప్పడే మాకు చెప్పావు. అంతలోనే నీవు పసిజిడ్డగా మాల పోయావు. మమ్ములను పుత్రవ్యామోహం అనే మాయలో పడవేసావు. నీ మాయను తెలుసుకోవడం ఎవల తరమూ కాదు కదా!" అని భక్తితో అన్నాడు వసుదేవుడు.

తన తండ్రి తమను గులంచి అన్నమాటలను విన్న కృష్ణుడు పెద్దగా నవ్వాడు. తండ్రి వసుదేవునికి వినయంగా నమస్కలంచి ఇలా అన్నాడు.

"తండ్రీ! నేను నీ కుమారుడనే. నా గులంచి నీవు ఏమేమో మాట్లాడావు. అవి అన్నీ నిజాలే. తండ్రీ! నేను, నా అన్న బలరాముడు, మీరు, యాదవులు, ద్వారకానగరవాసులు, ఒకటేమిటి ఈ చరాచర జగత్తు అంతా ఆ పరబ్రహ్హస్యరూపముగా నీవు భావించడం చాలా యుక్తియుక్తముగా ఉంది. ఆ పరమాత్త్త, పరంజ్యోతి స్వరూపుడు. తనకు తాను స్వయంగా ప్రకాశిస్తాడు. దేని మీదా ఆధారపడడు. ఆయన నిత్యుడు. ఎప్పటికీ ఉండేవాడు. మార్పులేని వాడు. సత్య,రజస్తమోగుణములు ఆయనకు అంటవు. ఆయన ఈ ప్రకృతి కంటే భిన్నమైన వాడు. ఆయనతో సమానం ఎవరూ లేరు.

ఆయన ముందు సత్వ,రజస్త్రమోగుణములను సృష్టించాడు. ఆ మూడు గుణములు, పంచభూతముల కలయికతో ఈ దేహములను సృష్టించాడు. ఆ దేహములలో తాను ఆత్త్రస్వరూపుడుగా ప్రవేశించాడు. ఈ శలీరములు అన్నీ, భూమి, ఆకాశము, నీరు, వెలుగు, గాలి ఈ ఐబింటి కలయితో పాట్టిగా, పాడుగ్గా, లావుగా, సన్నగా, వివిధ రూపములతో, పుట్టుక, చావు అనే ధర్తములతో ఏర్వడ్డాయి. పరమాత్త్య కూడా ఈ దేహములలో ప్రవేశించి ఆ దేహములతో చేసే కర్తలను సాట్షీభూతంగా చూస్తున్నాడు. ఈ ప్రకారంగా మీరు చెప్పిన మాటలన్నీ నిత్యసత్యములు." అని అన్నాడు కృష్ణుడు.

తన కుమారుడు కృష్ణుడు తన గులంచి చెప్పిన మాటలను విన్న వసుదేవుడు మౌనంగా విన్నాడు. ఇంతలో వసుదేవుని భార్య శ్రీకృష్ణుని తల్లి అయిన దేవకీదేవి అక్కడకు వచ్చింది. దేవకీ దేవి అంతకు ముందు, కృష్ణుడు చిన్న తనంలోనే తన గురువుగారు సాందీపుని కుమారులను యమలోకం నుండి తెచ్చి ఇచ్చాడు, అన్న విషయం విన్నది. ఇప్పుడు ఆమెకు కంసుని చేతిలో మరణించిన తన ఏడుగురు కుమారులు గుర్తుకు వచ్చారు. కృష్ణుని దైవస్వరూపుడుగా భావించి ఇలా అంది.

" కృష్ణి! యోగేశ్వరేశ్వరా! మీరు సామాన్యులు కారు. సనాతనపురుషులు, పరమాత్త స్వరూపులు. బ్రహ్తనే శాసించగల వారు. మీరు ఇరువురు ఈ జగత్తునే శాసించగల శక్తి కలవారయ్తును, శాస్త్రనియమములను వ్యతిరేకిస్తూ, పాపకర్తలు చేస్తూ, భూమికి భారంగా పలణమించిన రాజులను సంహలించడానికి నా గర్భవాసాన ఓ సర్యాంతర్యామీ! వైకుంఠనాధా! ఆటపురుషా! సృష్టి,స్థితి,లయకారకా! నేను నిన్ను ఆశ్రయించాను. నా కోలక తీరుస్తావని ఆశిస్తున్నాను. నీ గురువుగారైన సాంటీపుని యొక్క కుమారులు సముద్రములో మునిగి చనిపోయారనీ, సాంటీపుడు, ఆయన భార్య కోలక మేరకు యమలోకమునుండి వాల కుమారులను తెచ్చి గురువు గాలకి గురుదక్షిణగా ఇచ్చావనీ విన్నాను. కంసుడు నీ అన్మలైన ఏడుగురు కుమారులను నిర్దాక్షిణ్యంగా చంపాడు. మల వాలని కూడా నీవు నాకు తెచ్చి ఇవ్వ గలవా! మీ గురువు గాల కోలిక తీల్చిన మీకు ఇది అసాధ్యం కాదు కదా!" అని అడిగింది.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఆ విధంగా దేవకీదేవి తన కుమారులు అయిన బలరామ కృష్ణులను, కంసుని చేతిలో మరణించిన తన ఏడుగురు కుమారులను తెచ్చి ఇవ్వమని కోరగానే, బలరామ కృష్ణులు తల్లి కోలిక తీర్చడానికి సమాయుత్తమయ్యారు.

వారు వెంటనే యోగమాయను ఆశ్రయించారు. యోగమాయా ప్రభావంతో సుతలమునకు వెళ్లారు. సుతలమును బలిచక్రవల్తి పలపాలిస్తున్నాడు. బలరాముడు, కృష్ణుడు తన లోకానికి వచ్చారు అని తెలిసి వాలకి ఎదురు వెళ్లి స్వాగత సత్కారాలు చేసాడు. వాలకి భక్తితో నమస్కలంచాడు. ఇద్దలకి ఉన్నతాసనములు ఇచ్చి ఆసీనులను చేసాడు. బలరామ కృష్ణులకు బలి కాళ్లు కడిగి ఆ నీరు నెత్తిన చల్లుకున్నాడు. వాలి పాదములను పూలతో పూజించాడు. బలి చక్రవల్తి తన విభవమునకు తగినట్టు విలువైన వస్త్రములు, ఆభరణములు, కానుకలు బలరామ కృష్ణులకు సమల్వించుకున్నాడు. చక్కని ఆహారమును సమకూర్చాడు. తరువాత చేతులు జోడించి, కృష్ణునితో ఇలా అన్నాడు.

"నేను మహాత్యుడైన అనంతునికి, సాంఖ్యయోగమును లోకములో విస్తలంపచేసినవాడు, జగత్తునకే ప్రభువు, సర్యాంతర్యామి అయిన కృష్ణునకు భక్తితో నమస్కలస్తున్నాను. సామాన్య మానవులకు మీ ఇరువుల దర్శనము అసలు దొరకదు. కానీ మీ దయ ఉంటే మీ దర్శనం చాలా సులభంగా దొరుకుతుంది. నా మీద మీయొక్క కటాక్షము ప్రసలంచడం వలన నాకు ఈ నాడు మీ ఇరువుని దర్శనభాగ్యం కలిగింది. నాజన్హ ధన్యమయింది.

ఓ దేవా! దైత్యులు, దానవులు, గంధర్యులు, సిద్ధులు, విద్యాధరులు, చారణులు, యక్షులు, రాక్షసులు, పిశాచములు. భూతములు, ప్రమధులు, మా వంటి వారు, నీ మీద విరోధభావంతో నిన్ను దూషించిన శిశుపాలుడు మొదలగువారు, ఇంకా విశుద్ధమైన సత్యగుణ సంపన్నులు, నీ మీద అచంచల మైన ఏకాగ్రమైన భక్తి కలవారు, నీ మీద అమాయకమైన భక్తి, ప్రేమచూపిన గోపికలు, వారు వీరు అననేల, ఏకాగ్రబుబ్ధితో నిరంతరము నీ నామ స్తరణ చేసినవారు, సునాయాసంగా నిన్ను చేరుకోగలిగారు. నీ మీద భక్తితో, శర్ధంతో, నిన్ను స్తలంచనిదే దేవతలకు కూడా ఇబి సాధ్యం కాదు.

ఓ యోగీశ్వరేశ్వరా! బ్రహ్త మొదలగు దేవతాగణములు కూడా నీ స్వరూపమును గానీ, నీ చేత సృష్టించబడిన యోగమాయను కానీ తెలుసుకోలేరు. వాలకే తెలియనపుడు మాకు మాత్రము నీ యోగమాయావిశేషములు ఎలా తెలుస్తాయి!

మా బోటి వారము గీ పాద కమలములకు, అనన్మభక్తితో సేవించే గీ భక్తులకు దూరంగా, ఈ సంసార కూపంలో పడి కొట్టుకుంటున్నాము. ఈ సంసారము నుండి, ఈ భోగభాగ్యముల నుండి బయట పడి, గీ చరణములను ఆశ్రయించే మార్గము మాకు ఉపదేశించు. మా మనసులకు శాంతి చేకూర్పు. గీ ఆజ్ఞను పాలించి, నిన్ను సేవించి, గీ భక్తిలో మునిగి పోయిన మానవులు ఈ సంసార బంధనముల నుండి విముక్తులవుతున్నారు. మాకు కూడా అటువంటి మార్గమును బోథించి మమ్ములను తలింపజెయ్యి." అని బలి చక్రవల్తి శ్రీకృష్ణని ప్రాల్థంచాడు.

బలి చక్రవల్త చెప్పినబి అంతా ఆలకించిన శ్రీకృష్ణుడు బలి చక్రవల్తితో ఇలా అన్నాడు. "ఓ దైత్య రాజా! పూర్యము, స్వాయంభువ మన్యంతరములో, మలీచి మహల్ని భార్య అయిన ఊర్ణాదేవికి ఆరుగురు కుమారులు కలిగారు. ఆ సమయంలో బ్రహ్హు సరస్యతిని సృష్టించాడు. తరువాత ఆమె కావాలని కోరుకున్నాడు. (బ్రహ్హు మొదట వాక్కును సృష్టించాడు. తరువాత ఆ వాక్కును ఆశ్రయించాడు.) బ్రహ్మ తన స్వంత కూతురు అయిన సరస్యతిని కామించాడు అని తెలిసిన మలీచి కుమారులు అబి చూచి నవ్యారు. బ్రహ్మ వాలని అసురయోనిలో పుట్టమని శహించాడు. ఆ శాపఫలితంగా మలిచీ కుమారులు అయిన ఆ ఆరుగురు హిరణ్యకశివునికి కుమారులుగా జన్మించారు. వెంటనే మరణించి ఆ జన్మనుండి విముక్తి పాందారు.

మరలా వారు దేవకీదేవికి ఆరుగురు కుమారులుగా జగ్వించారు. వెంటనే కంసుని చేతిలో మరణించి విముక్తి పాందారు. కాని మానవ మాత్రురాలైన నా తల్లి దేవకి మరణించిన ఆరుగురు కుమారుల కోసరం పలతపిస్తూ వాలని తెచ్చి తనకు చూపించమని నన్ను కోలంది. ఆ ఆరుగురు ప్రస్తుతము నీ వద్ద ఉన్నారు. మా తల్లి సోకమును పోగొట్టడానికి నేను వాలని ఒకసాల తీసుకొని వెళ్ల నా తల్లికి చూపిస్తాను. వెంటనే వాలకి శాప విమోచన అవుతుంది. వారు మరలా తమ యథాస్థానమైన దేవలోకము చేరుకుంటారు. వాలకి సద్ధతులు కలుగుతాయి." అని అన్నాడు.

కృష్ణుని కోలక తీర్ఘడానికి బలి చక్రవల్తి సంతోషంగా అంగీకలించాడు. స్త్వరుడు, ఉబ్గీథుడు, పలిష్యంగుడు, పతంగుడు, క్షుద్రభృత్తు, ఘృణి అనే ఆరుగు కుమారులను తీసుకొని బలరామ కృష్ణలు ద్వారకకు వచ్చారు. దేవకీ దేవి ఎదుట వాలని నిలబెట్టాడు. చనిపోయిన తన ఆరుగురు కుమారులను చూడగానే దేవకీదేవిలో మాతృప్రేమ పాంగింది. దేవకీ దేవి వాలని ఆరింగనము చేసుకొని వాల తలల మీద ముద్దు పెట్టుకుంది.

శ్రీకృష్ణుని యోగమాయ వలన, దేవకీ దేవికి, ఆ ఆరుగురు కుమారులు, వారు కంసుడు చంపినపుడు ఏ దేహములతో ఉన్నారో అదే దేహములతో కనిపించారు. శాపవిమోచన అయిన ఆ ఆరుగురు తమ తల్లి దేవకీదేవికి, బలరామ కృష్ణులకు నమస్కలించి దేవలోకము వెళ్లిపోయారు. ఇదంతా దేవకీ దేవికి ఒక మాయలాగా గోచలించింది. ఇదంతా పరమాత్త, స్వరూపుడైన తన కుమారుని యోగ మాయ అని ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! మానవలోకంలో, సామాన్య మానవునిగా పుట్టిన కృష్ణుని లీలలు ఇంకా ఎన్వో ఉన్నాయి. ఈ కృష్ణలీలలను భక్తితో విన్నా, గానం చేసినా, వాలి జన్హములు ధన్యమౌతాయి అనడంలో సందేహము లేదు. తుదకు పరమాత్తలో లీనం అవుతారు." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు కంసుని చేతిలో చనిపోయిన దేవకీ దేవి ఆరుగురు కుమారులను మరలా తెచ్చి తల్లికి చూపించి, ఆమె ఋణం తీర్ముకోవడం గులంచి విపులంగా చెప్పాడు.

> శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము ఎనభై ఐదవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> > శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము ఎనభై ఆరవ అధ్వాయము.

"ఓ శుకయోగీంద్రా! తమరు నాకు ఇష్టటి వరకు శ్రీకృష్ణ లేలలను గులంచి వీనుల విందుగా చాలా బాగా వివలంచారు. మా పితామహి అంటే మా తండ్రి గాల తల్లి, శ్రీకృష్ణలవాల చెల్లి అయిన సుభద్రను మా తాత గారు అర్జునుల వారు ఎలా వివాహం చేసుకున్నారు. ఆ వివరాలు నాకు చెప్పండి." అని అడిగాడు పలీక్షిత్తు. శుక మహల్న ఈ విధంగా చెప్పసాగాడు.

"ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! పాండవుల అరణ్య వాస కాలములో ఒక సాల అర్జునుడు తీర్థయాత్రలు చేయడానికి వెళ్లాడు. ప్రభాస తీర్థము చేరుకున్నాడు. అక్కడ అర్జునునకు ఒక విషయం తెలిసింది. తన మేనమామ కుమార్తె అయిన సుభద్రను బలరాముడు తన శిష్కుడు సుయోధనునకు ఇచ్చి వివాహం చెయ్యాలని నిశ్చయించాడనీ, ఆ వివాహం వసుదేవునికి, కృష్ణునికి, సుభద్రకు ఇష్టం లేదనీ తెలుసుకున్నాడు.

అర్జుసుడు వెంటనే ద్వారకానగరానికి వెళ్లాడు. సన్యాసి వేషం వేసుకున్నాడు. త్రిదండి సన్యాసిగా ద్వారకా నగర పలసరాలలో తిరుగుతున్నాడు. అక్కడ చాతుర్తాస్త్య వ్రతం గడుపుతున్నాడు. ఈ విషయం బలరామునికి తెలిసింది. బలరామునికి సన్యాసులు అంటే ఎంతో ప్రేమ గౌరవము, భక్తి. వెంటనే బలరాముడు తన పలివారముతో సన్యాసి వేషములో ఉన్న అర్జునుని దర్శనానికి వెళ్లాడు. అయనను భక్షకు తన ఇంటికి ఆహ్వానించాడు. అర్హ్మము పాద్యము ఆసనము ఇచ్చి సత్కలంచాడు. మధురాన్నములతో భక్షను సమల్పంచాడు.

బలరాముని వెంట వచ్చిన సుభద్రను చూచాడు అర్జునుడు. అపూర్వ సౌందర్యవతి అయిన సుభద్రను చూచి మోహపరవశు డయ్యాడు. ఆమెనే వివాహం చేసుకోవాలని నిశ్చయించుకున్నాడు. ఆమె దర్శనం కోసరం పలతపిస్తున్నాడు. సుభద్ర కూడా ఆజానుబాహుడు, అందగాడు, తన బావ అయిన అర్జునునికి తన మనసును అల్దించింది. బలరాముడు సన్యాసి వేషంలో ఉన్న అర్జునుని చాతుర్మాస్య వ్రతము తన ఉద్యాన వనములో జలిపించుకోమని కోరాడు. అర్జునుడు అంగీకలంచాడు. బలరాముడు ఎన్ని సౌకర్యాలు కల్పించినా, అర్జునుని మనసు మాత్రం సుభద్ర సన్నిధానాన్ని కోరుతూ ఉంది.

ఇంతలో శ్రీకృష్ణునికి ఈ విషయం తెలిసింది. ఆయన దేవకీ వసుదేవులతో ఈ విషయం చల్చించాడు. సుభద్రను బలవంతంగా తీసుకొని పామ్మని అర్జునునికి సూచన ప్రాయంగా తెలియజేసాడు. సమయం కోసరం వేచిఉన్నాడు అర్జునుడు.

ఒక రోజు సుభద్ర దేవి పూజకోసరం రథం మీద నగర వెలుపలికి వచ్చింది. అదే సమయం అని అర్జునుడు ఆ రథం ఎక్కాడు. తన నిజ రూపాన్ని సుభద్రకు చూపించాడు. సారథిని పక్కకు నెట్టాడు. రథం నడుపుకుంటూ వేగంగా వెళ్లపోయాడు. అప్పటి వరకు తాను సేవలు చేసిన సన్యాసి తన బావ అర్జునుడు అని తెలిసిన సుభద్ర మనసు ఆనందంతో పరవళ్లు తొక్కింది.

సుభద్ర వెంట వస్తున్న ఆమె చెలికత్తెలు, రక్షకభటులు ఇబి చూచి హోహాకారాలు చేసారు. రక్షకభటులు అర్జునుని రథమును వెంబడించారు. అర్జునుడు తన ధనుస్సు తీసుకొని వాల మీద బాణములను ప్రయోగించాడు. అర్జునుని బాణముల ధాటికి యాదవ మీరులు తట్టుకోలేక పోయారు. తిలగి వచ్చి బలరామునికి ఈ విషయం చెప్పారు. శ్రీకృష్ణుడు తన అన్న బలరాముని చేతులు పట్టుకొని అసలు విషయం చెప్పి, శాంతింపజేసాడు. వసుదేవుడు, దేవకీదేవి కూడా బలరామునికి నచ్చచెప్పారు. తరువాత బలరాముడు, కృష్ణుడు అనేకములైన కానుకలను, వస్త్రములను, ఆభరణములను తీసుకొని పోయి అర్జునునకు ఇచ్చారు. సుభద్రా అర్జునుల వివాహం ఘనంగా జలిపించారు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఈ విధంగా నీ పితామహి సుభద్ర వివాహం అర్జునునితో జలగింది. కృష్ణ మహాత్త<sub>్వ</sub>మును తెలిపే మరొక వృత్తాంతమును చెబుతాను శ్రద్ధగా విను.

ఆ రోజుల్లో కృష్ణభక్తుడు అయిన బ్రాహ్మణుడు ఒకడు ఉండేవాడు. ఆయనకు తీరని కోలకలు అంటూ లేవు. అమిత శాంత మూల్త. ప్రాపంచిక విషయములలోనూ, విషయ వాంఛలలోనూ ఏ మాత్రం ఆసక్తి లేని వాడు. దొలకి దానితోనే తృష్తి పడేవాడు. భగవంతుడు ఏబి ఇస్తే దానితో కుటుంబ పోషణ జరుపుకునే వాడు. జనకుని వంశములో పుట్టిన బహులాన్వుడు అనే రాజు మిథిలా నగరమును పలిపాలిస్తూ ఉండేవాడు. ఆ బహులాన్వునకు అహంకారము అనేబి తెలియదు. బహులాన్వుడు కూడా కృష్ణభక్తుడు.

శ్రీకృష్ణుడు తన భక్తులైన బహులాన్యుని, ఆ బ్రాహ్హణుని చూడడానికి తన రథం మీద మిథిలా నగరమునకు బయలుదేరాడు. శ్రీకృష్ణుని వెంట నేను, నారదుడు, వామదేవుడు, అత్రి, వ్యాసుడు, భార్గవుడు, అసితుడు, అరుణి, బృహస్వతి, కణ్యుడు, మైత్రేయుడు, చ్యవనుడు ఆయన వెంట వెళ్లాము. శ్రీకృష్ణుని రాకను విని దాలలో ఉన్న గ్రామ, పట్టణ, నగర వాసులు వాలకి, మాకు అర్హ్హము పాద్యము ఇచ్చి సత్కలించారు. రాజమార్గములకు అటు ఇటు నిలబడి శ్రీకృష్ణునికి ఘనస్వాగతం పలికారు. శ్రీకృష్ణుడు ప్రయాణించే దాలలో గల ఆనర్త, ధన్వ, కురు జాంగల, కంక, మత్య<sub>లో</sub>, పాంచాల, కుంతి, మధు, కేకయ, కోసల మొదలగు దేశముల ప్రజలు శ్రీకృష్ణుని చూడటానికి ఆయన ప్రయాణించే మార్గమునకు అటుఇటు బారులు తీల నిలబడి ఆయనను పూజించారు.

శ్రీకృష్ణుడు వాల పూజలు అందుకుంటూ, వాలకి తత్వజ్ఞానమును బోథిస్తూ విదేహ రాజ్యమునకు వెళ్లాడు. విదేహ రాజ్య ప్రజలు తమకు తోచిన కానుకలను తీసుకొని కృష్ణునికి ఎదురు వెళ్లి, శ్రీకృష్ణని అల్చించారు. ఆయనకు పాదాభి వందనము చేసారు. ఆయన వెంట వెళుతున్న మునులకు పాదాభివందనము చేసి అర్హ్హ పాద్యములు సమల్వంచారు.

మిథిలా నగరమును పలిపాలించే బహులాన్వడు, ఆ నగరంలో నివసించే శ్రుత దేవుడు అనే బ్రాహ్హణుడు శ్రీకృష్ణుని పాదముల మీద పడి నమస్కలించారు. వాలిద్దరూ శ్రీకృష్ణుని, ఆయన వెంట వచ్చిన మునులను తమ గృహమునకు వచ్చి తమ ఆతిథ్యమును స్వీకలించమని కోరారు. శ్రీకృష్ణుడు వాలి ప్రార్థనను మన్నించి వాలి ఇద్దలి గృహములకు వెల్లాడు. ఇద్దలి ఇళ్లకు ఒకే సాల వెల్లాడు.

బహుతాన్వుడు శ్రీకృష్ణుని రాకను దూరం నుండి చూచి, వాలికి ఎదురు వెళ్లి అర్హ్మము పాద్వము ఆసనము ఇచ్చి సత్కలించాడు. శ్రీకృష్ణుని, ఆయన వెంట వచ్చిన మునుల కాళ్లు కడిగాడు. ఆ నీళ్లు తల మీద చల్లుకున్నాడు. గంధము, పుష్టములు, నూతన వస్త్రములు సమల్వించాడు. ధూప,బీప,నివేదనలను సమల్వించాడు. వాలికి ఆవులను కానుకలుగా ఇచ్చి సత్కరించాడు. తరువాత బహుకాన్వడు మృష్టాన్నములతో వాలకి భోజనము పెట్టాడు. భోజనానంతరము వారు విశ్రాంతి తీసుకుంటూ ఉంటే, వాల పాదములు వత్తుతూ బహుకాన్వడు ఈ విధంగా అన్వాడు.

"ఓ దేవా! నీవు సకల జీవ రాసులలో చైతత్వ స్వరూపముగా, ప్రకాశస్వరూపముగా వెలుగుతున్నావు. అటువంటి నీవు, నేను నీ చరణములను ఎల్లప్పుడూ ధ్యానం చేయడం వలన నాకు నీ బివ్వదర్శనభాగ్యము కలిగించావు. ఓ దేవా! నీవు అఫ్పడప్పుడు అంటుంటావు. "నాకు నా భక్తులకంటే నా భార్త లక్ష్మి గానీ, నా కుమారుడు బ్రహ్మ కానీ ఎక్కువ కాదు" అని. నా పట్ల ఆ వాక్కు నిజం చేసావు.

నీవు ప్ కోలకా లేనివారు, ఎల్లప్పడు ప్రశాంతంగా ఉండేవారు అయిన మునులయొక్క హృదయములలో నివసిస్తుంటావు, వాలని అనుగ్రహిస్తావు అన్న విషయం తెలిసిన వాడు ఎవరైనా నీ పాదపద్షములను విడిచి పెడతాడా! ఓ దేవా! నీవు యదు వంశములో జన్మించి, ఈ లోకములో ఉన్న మానవుల యొక్క సంసార బంధనములను పోగొట్టడానికి, వాల పాపములను నాశనం చేయడానికి, వాలకి ఆత్త్మజ్ఞానమును కలిగించడానికి అనేకములైన బోధనలను చేస్తున్నావు.

అహింసాపరుడు, శాంతమూల్త, బదలకాశ్రమములో తపస్సు చేస్తున్న నారాయణ ఋషి నీ కంటే వేరు కాడు. మీలద్దరూ ఒకటే. అటువంటి నీకు నమస్కలస్తున్నాను. ఓ దేవా! నీవు నా ఇంట్లో కొన్ని టనములు ఉండి, నా గృహమును, ఈ మిథిలా నగరమును పావనం చేయమని కోరుతున్నాను." అని ప్రార్థించాడు. శ్రీకృష్ణుడు బహుకాన్యని కోలక మన్నించి ఆయన గృహములో కొన్ని బినములు ఉన్నాడు.

అదే మాటిల శ్రీకృష్ణుడు శ్రుతదేవుడు అనే బ్రాహ్తుణుని ఇంటికి కూడా వెళ్లాడు. శ్రీకృష్ణుని చూచిన శ్రుతదేవునికి శలీరం పులకించింది. ఆనందంతో మైమరచిపోయాడు. కృష్ణుని చూచిన ఆనందంతో, భక్తితో నృత్యం చేసాడు. గడ్డితో చేసిన ఒక చాప మీద శ్రీకృష్ణుని కూర్చోబెట్టుడు. భార్యాసమేతంగా ఆయన పాదములను కడిగాడు. ఆయన పాదోదకము తలలమీద జల్లుకున్నాడు. శ్రీకృష్ణుని పాదోదకమును ఇల్లంతా చల్లుకున్నాడు.

ఆ బ్రాహ్హణుడు నిరుపేద. ఆయన ఇంట్లో ఏమీ లేవు. దొలకిన ఉసిలక పళ్లు శ్రీకృష్ణునికి ఫలహారంగా పెట్టాడు. నీళ్లు ఇచ్చాడు. తులసి దళములను సమల్వంచాడు. తన ఇంట్లో ఉన్న వలి అన్నమును శ్రీకృష్ణునికి సమల్వంచాడు. శ్రీకృష్ణునితో పాటు వచ్చిన మునులకు కూడా ఉసిలక పళ్లు జలము ఇచ్చి సత్కలించాడు. కాని ఆ పేద బ్రాహ్హణునికి ఒక ఆలోచన వచ్చింది.

"ఈ మునులందరూ శ్రీకృష్ణని వెంట వచ్చారు. వీల పాదథూఇతో నా ఇల్లు పవిత్రమయింది. నేనా ఒక పేదబ్రాహ్తణుడను. భార్వపిల్లలతో నిత్వ దలిద్రం అనుభవిస్తున్నాను. ఎల్లఫ్మడూ కృష్ణని మనసులో నిలుపుకొని అల్చిస్తున్నాను. ఇటువంటి నా ఇంటికి ఈ మహా మునులు, బీలకి ఆగ్రయమును ఇచ్చే సాక్షాత్తు శ్రీకృష్ణుడు నా ఇంటికి రావడం చాలా ఆశ్చర్యంగా ఉంది." అని తనలో తాను అనుకున్నాడు. తన భార్యాపిల్లలతో కృష్ణుని పాదముల వద్ద, ఆ మునుల పాదముల వద్ద కూర్చుని వాల పాదములను వత్తుతున్నారు. మునులతో పాటు సుఖంగా కూర్చుని ఉన్న శ్రీకృష్ణుని చూచి శ్రుతదేవుడు ఇలా అన్నాడు.

"ఓ దేవా! గీవు సత్వ, రజస్తమోగుణములతో కూడిన ఈ అనంత విశ్వమును సృష్టించి అందులో ప్రవేశించావు. నేను కూడా ఆ విశ్వంలో ఒక రేణువు అయినందున, నీవు కూడా నాలో ప్రవేశించావు. అటువంటి నీ దర్శనభాగ్యము నేడు నాకు కలిగింటి. ఓ దేవా! మానవులు నిద్రలో అనేక స్వష్టములు కంటుంటారు. తానే అనేక రూపములతో ఎన్నోపనులు చేస్తుంటారు. తెలివి రాగానే స్వష్టం అంతా కలిగిపోతుంది. అలాగే నీవు కూడా ఇప్పడు మాకు ఒక కల లాగా కనపడుతున్నావు. అంతలోనే వెళ్లపోతావు. కాని మా హృదయములలో ఎల్లప్పడూ నిలిచి ఉంటావు. కేవలం మా హృదయములలోనే కాదు, ఎల్లప్పడూ నీ కథలను వినడం, గానం చేయడం, కీల్తంచడం, నిన్ను అల్హంచడం, నీకు నమస్కలించడం, అహంకారము, మత్యరము మొదలగు మలినములను వటిలిపెట్టినవారు అయిన మహాత్త్మల హృదయ కమలములలో నిరంతరము విరాజిల్లుతుంటావు.

ఓ దేవా! నీవు సకల జీవ రాసులలో ఆత్తస్వరూపుడుగా వెలుగుతున్నప్పటికినీ, ఆ జీవులు రజో,తమోగుణముల ప్రభావంతో చేసే ఏ కర్తలతోనూ, వాలి అహంకారముతోనూ ఎలాంటి సంబంధం పెట్టుకోవు. కేవలము జీవులు చేసే కర్తలను సాక్షిగా చూస్తుంటావు. మమతానురాగాలకు, రాగద్వేషాలకు, అహంకారానికి ఆమడ దూరంలో ఉంటావు. నీ గులంచి వింటూ, నిన్ను కీల్తస్తూ ఉండే నీ భక్తజనులకు చాలా దగ్గరగా వాల హృదయకుహరములలో శాశ్వతంగా నివసిస్తూ ఉంటావు.

ఓ దేవా! ఎవని దేహములో అహంకారము ఉండదో, వాడికి సులభంగా మోక్షాన్ని ప్రసాబిస్తావు. ఎవని దేహమందు అహంకారము ఉంటుందో, వాలని సంసార బంధనములలో పడవేస్తావు. ఆ సంసార బంధనములను తెంచుకుంటేనే గాని, వాడు నిన్ను చేరుకోలేడు.

నీవు బయట ప్రపంచానికి నీ విరాట్ రూపమును ప్రకృతి రూపంలో ప్రదల్శస్తూ ఉంటావు. కాని నీకు అసలు రూపమే లేదు. నీవు సచ్చిదానంద స్వరూపుడవు. మా బోటి మానవుల దృష్టి పలమితము. కాని నీ దృష్టి అపలమితము. అప్రతిహతము. అటువంటి నీకు భక్తితో నమస్కలస్తున్నాను.

ఓ దేవా! నీ దర్శనమాత్రము చేతనే నా కష్టములు అన్నీ తొలగి పోయాయి. నాకు కోరుకోడానికి ఏమీ లేదు. నేను నీ సేవకుడను. నేను ఏమి చేయవలెనో ఆజ్ఞాపించు." అని వినయంగా ప్రాల్థించాడు శ్రుతదేవుడు అనే ఆ పేద బ్రాహ్హణుడు.

శ్రీకృష్ణడు ఆ బ్రాహ్షణుని చేతిని తన చేతితో పట్టుకొని లేవబీసి అతనితో ఆప్కాయంగా ఇలా అన్నాడు. "బ్రాహ్షణోత్తమా! ఈ మునులు తమ పాదములకు అంటిన ధూఆని మూడులోకములలో వ్యాపింప జేసి, పవిత్రం చేస్తున్నారు. వీరంతా నాతోపాటు తిరుగు తుంటారు. ఈ మునులందరూ నిన్ను అనుగ్రహించడానికే నీ ఇంటికి వచ్చారు. ఏ దేవతలను పూజించినా, పుణ్యక్షేత్రములు దర్శించినా, గంగ మొదలగు నదులలో స్వానం చేసినా, చాలా కాలం తరువాత కానీ వాలికి మోక్షము కలుగదు. అటువంటి వారు, నీ వంటి బ్రాహ్మణులను పూజిస్తే వెంటనే పవిత్రులవుతారు. కాని ఈ మహా మునులను చూచినంతనే మానవులు పవిత్రలవుతున్నారు.

ఈ లోకంలో బ్రాహ్త్షణులు వేదాధ్యయనము, శాస్త్రవిజ్ఞానము ద్వారా అన్ని ప్రాణులలో కల్లా శేష్ట్రలు. ఆ బ్రాహ్త్షణులే తపస్సు, జ్ఞానము, తుష్టి, భగవత్ ఉపాసన మొదలగుని పాటిస్తే ఇంకా ఆ పుణ్యమూర్తులు అయిన బ్రాహ్త్షణుల గులించి చెప్పేదేముంది. నా కంటే కూడా సత్వరుషులైన బ్రాహ్త్షణులు గొప్ప అని తలచి నేను వాలకి సదా నమస్కలస్తుంటాను. బ్రాహ్త్షణులు వేదస్వరూపులు. నేను కూడా వేదస్వరూపుడనే కాబట్టి వాల ముఖముల ద్వారా నేను ప్రకటితమవుతున్నాను. (బ్రాహ్త్మణోస్యముఖమాసీత్...పురుష సూక్తం).

వివిధ ప్రతిమలను దేవతా స్వరూపాలుగా పూజించేవారు, ఆ ప్రతిమలనే దేవుళ్లుగా నమ్మే వాళ్లు, కేవలం అసూయతో బాధపడేవారు (అంటే మా దేవుడే గొప్ప మీ దేవుడు అసలు దేవుడే కాదు అంటూ అసూయపడేవారు), వీరెవ్వరూ నేను బ్రాహ్మణుల హృదయాలలో నివాసం ఉంటున్నాననే సంగతి తెలియక, లోకగురువులు అయిన బ్రాహ్మణులను అవమానిస్తుంటారు. ఈ విగ్రహములను పూజించే వారంతా నేను సత్యరుషులైన బ్రాహ్మణుల ముఖము నుండి ప్రకటితమౌతుంటాను అని గ్రహించాలి. నా కంటే ఈ మహాఋషులు, మహామునులు పూజ్వులు. నేను కూడా వీలనే పూజిస్తాను. వీలని పూజించకుండా నన్ను పూజిస్తే అది వృధా శ్రమ తప్ప వేరు కాదు." అని పలికాడు శ్రీకృష్ణుడు.

శ్రీకృష్ణుని ఆదేశానుసారము శ్రుతదేవుడు, బహుణాశ్వుడు ఆ మహామునులను పూజించి సద్గతులను పాందారు. ఈ విధంగా శ్రీకృష్ణుడు బహుణాశ్వుడు, శ్రుతదేవుడు ఇళ్లకు వెళ్లి వాలకి జ్ఞానోపదేశము చేసాడు." అని శుక యోగీంద్రుడు పలీక్షిత్ మహారాజుకు శ్రీకృష్ణుడు బహుణాశ్వుని, శ్రుతదేవుని ఏ విధంగా అనుగ్రహించింటే చెప్పెడు.

(ఇక్కడ బ్రాహ్షణులు అంటే కేవలం పుట్టుకతో బ్రాహ్షణులు కాదు. బ్రాహ్షణ కులంలో పుట్టినంత మాత్రాన ఎవరూ బ్రాహ్షణులు కారు. వేదాధ్యయనము చేసినవారు, శాస్త్రములను, పురాణములను చబివినవారు, మనో నిగ్రహము, ఇంబ్రియ నిగ్రహము కలవారు. ఇతరుల ద్రవ్యమునకు ఆశపడని వారు, భగవంతుడు ఇచ్చిన దానితో జీవనం గడుపుకుంటూ తృప్తిగా జీవించే శ్రుతదేవుని వంటి వారే నిజమైన బ్రాహ్మణులు. మనకందలకీ ఈ విషయం తెలయజేయాలనే ఈ శ్రుతదేవుని వృత్తాంతము, భగవాన్ శ్రీకృష్ణుని ముఖతా మనకు అందించాడు వ్యాసుడు.)

<del>త్ర</del>ీమద్<del>ట</del>ాగవతము

దశమస్కంధము ఎనబై ఆరవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్

## శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము ఎనభై ఏడవ అధ్యాయము.

ఇదంతా విన్న తరువాత పలీక్షిత్ మహారాజుకు ఒక సందేహము కలిగింది. "ముసీంద్రా! పరబ్రహ్మము ఈ ప్రకృతి కంటే, సత్వ,రజస్తమోగుణముల కంటే అతీతమైనది కావడం చేత, ఆ బ్రహ్మ తత్వము ఇలా ఉంటుంది అని ఎవరూ నిర్ణయించలేకపోతున్నారు కదా! వేదములు ఆ బ్రహ్మ పదార్థమును ఏ విధంగా నిర్మచించాయి నాకు తెలుపవలసింది." అని అడిగాడు.

శుక యోగీంద్రుడు ఈ విధంగా చెప్పసాగాడు. "ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఆత్త ప్రాపంచిక విషయముల వైపు మళ్లతే జీవాత్త అవుతుంది. అదే ఆత్త పరమాత్త వైపు మళ్లతే, పరమాత్తలో లేనం అవుతుంది. జీవాత్త కర్తలు చేయడానికి వీలుగానూ, సుఖభోగములు అనుభవించడానికి గానూ, పంచ భూతములతోనూ, పంచ తన్మాత్రలతోనూ, బుబ్ధి, మనస్సు, ఇంబ్రియముల తోనూ, ప్రాణములతో కూడిన ఈ శలీరమును సృష్టించాడు.

బ్రహ్తాను గులించిన విషయము లన్నీ ఉపనిషత్తులలో వివలింపబడ్డాయి. ఈ ఉపనిషత్తులలో ఉన్న విషయములను సనకాబి మహామునులు అధ్యయనం చేసారు. ఆ విషయములను నేను నీకు చెప్పబోతున్నాను. శ్రద్ధగా విను. ఈ ఉపనిషత్ విద్యలో వితండ వాదమునకు తావు లేదు. శ్రద్ధగా విని ఆచలించడమే ముఖ్యము. అలా ఆచలించిన వాడు, ఈ సంసార బంధనముల నుండి విముక్తుడై పరమానందమును పాందుతాడు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఒక సాల నారదుడికి నారాయణుడికి సంవాదము జలగింది.ఆ సంవాదము ఎలా జలగింది అనే విషయం గులంచి, అఫ్మడు నారాయణ ఋషి చెప్పిన మాటలను నేను నీకు చెబుతున్వాను. శ్రద్ధగా విను.

ఒక సాల దేవ ఋషి అయిన నారదుడు మూడులోకములలో తిరుగుతూ నారాయణ ఋషిని దల్మించడానికి ఆయన ఆశ్రమమునకు వెళ్లాడు. నారాయణ ఋషి ఈ లోకములో ఉన్న మానవుల క్షేమమును గోల ఈ భరత వర్నములో అవతలంచాడు. ఆయన వర్ణాశ్రమ ధర్మములను పాటిస్తూ, తన ఆశ్రమములో తపస్సు చేసుకుంటున్నాడు. ఆ నారాయణ ఋషి చుట్టు మల కొంత మంది ఋషులు కూర్చుని తపస్సు చేసుకుంటున్నారు.

నారదుడు అక్కడకు వెళ్లాడు. వారందలకీ భక్తితో నమస్కలంచాడు. ఇఫ్పడు నీవు నన్ను అడిగిన విషయములనే నారదుడు నారాయణ ఋషిని అడిగాడు. అఫ్పడు నారాయణ ఋషి నారదునికి, అక్కడ ఉన్న ఋషులకు బ్రహ్తాను గులంచి ఈ ప్రకారంగా వివలంచాడు. నారాయణ ఋషి నారదునితో ఇలా అన్నాడు. "ఓ బ్రహ్హమానస పుత్రా! నారదా! ఒక సాల నీవు నన్ను చూడడానికి ఏడు ఊర్ధ్య లోకములలో ఒకటైన జనలోకమునకు వచ్చావు. అక్కడ ఉన్న బ్రహ్హ మానస పుత్రులు అయిన మునుల మధ్య బ్రహ్హను గులంచి చర్చ జరుగుతూ ఉంది.

అక్కడ ఉన్న మునులందరూ సమాన మైన శాస్త్ర జ్ఞానము కలిగి ఉన్నారు. వారు అన్నిటి యందు సమభావము కలవారు. వాలలో ఒకరు ఎక్కువ ఒకరు తక్కువ అనే భేదభావము లేదు. అందరూ సత్వగుణ సంపన్నులు. వారు తమ మిత్రులను, శత్రువులను సమానంగా చూడగలిగే సమత్వము కలిగినవారు. వారందరూ ఎవలికి వారు వేదముల గులంచి, శాస్త్రముల గులంచి ప్రవచించగల సమర్థులు. అయినప్పటికినీ, వారందరూ సనందనుని చూచి, బ్రహ్మాగులంచి చెప్పమని అడిగారు. ఆయన చెప్పిన మాటలను శ్రద్ధగా వింటున్నారు. సనందనుడు ఇలా చెప్పెడు.

"ఓ మునుతారా! ప్రళయ కాలంలో ఈ సృష్టి అంతా పరమేశ్వరునిలో లీనం అవుతుంది. ప్రళయ కాలంలో పరమేశ్వరుడు యోగనిద్రలో ఉంటాడు. ప్రళయం ముగిసిన తరువాత మొదటి సాలగా అయన విడిచిన ఊపిల నుండి శ్రుతులు బయటకు వచ్చాయి. పరమాత్త నుండి బయటకు వచ్చిన శ్రుతులు పరమాత్తను ఇలా కీల్తించాయి. (అందుకే వీటిని శ్రుతి గీతలు అని అన్నారు.)

"దేవదేవాక్ష్మై! నీవు సకల జీవ రాసులకు జ్ఞాన ప్రదాతవు. అన్ని ప్రాణులలోనూ ఆత్తరూపంగా వెలుగుతుంటావు. ఈ అనంత సృష్టిలో కార్యము నీవే, దానికి కారణమూ నీవే. వేదములు నీ నుండి పుట్టాయి. ఈ ప్రకృతి అంతా సత్వ,రజస్త్రమోగుణములతో నిండి ఉంది. ఈ ప్రాకృతిక బంధనముల నుండి మానవులను విముక్తి చెయ్తి.

ఓ దేవా! మునులు, యోగులు, జ్ఞానులు అందరూ ఈ ప్రకృతిని అంతా బ్రహ్హే స్వరూపంగానే భావిస్తారు. అంతా బ్రహ్హే మయం అంటారు. మహా ప్రకథాయం సంభవించినపుడు, ఈ ప్రకృతి అంతా నీలో లేనం కాగా, నీవు ఒక్కడివే మిగిలి ఉంటావు. ఈ అనంత విశ్వము యొక్క పుట్టుక, లయము రెండూ నీ వల్లనే జరుగుతున్నాయి. ఈ సమస్త విశ్వానికి కారణం నువ్వే!

జ్ఞానులు నిన్ను తమ మనస్సు, వాక్కు, శలీరములతో సేవిస్తుంటారు. పునర్జన్హ లేకుండా చేసుకుంటారు. ఎల్లప్పుడూ నీ పుణ్యచలత్రలను గానం చేస్తుంటారు. ఏకాగ్రమైన మనస్సుతో నిన్నే ధ్యానిస్తుంటారు. అటువంటి మహాత్తులు ఈ సంసారము అనే దుర్ఖర తాపం నుండి విముక్తి పాందుతారు. వార్ధక్యము, మరణము అనేవి వాలి దగ్గరకు కూడా రావు.

ఈ లోకంలో శాశ్వతమూ, అశాశ్వతము అనే రెండు లక్షణాలు ఉన్నాయి. ప్రతి ప్రాణి, ప్రాణ తోశము, అన్నమయ తోశము, బుబ్ధితోశము, విజ్ఞానమయ కోశము, ఆనంద మయ కోశము అనే పంచ కోశముల వల్ల అభివృబ్ధి చెందుతుంటుంది. ఈ పంచ కోశములలో ఆఖలది అయిన ఆనంద మయ కోశములో నీవు ఆత్తస్వరూపంగా వెలుగుతుంటావు. ఓ దేవా! ఈ ప్రకృతి, అహంకారము, మహత్తత్వము, పంచ తన్మాత్రలు, పంచ భూతములు అగ్నీ నీ అభీనములో ఉన్నాయి. వాటి ద్వారా నీవు సృష్టి, స్థితి, లయములను సమర్ధవంతంగా నిర్వహిస్తుంటావు. ఈ దేహధారులు నిన్ను పూజిస్తూ ఈ లోకంలోనూ, పరలోకంలోనూ సుఖసంతోషాలను పాందుతుంటారు. అజ్ఞానంతోనూ, అహంకారంతోనూ నిన్ను సేవించని మానవులు కేవలం తోలు తిత్తిలాగా గాలి పీలుస్తూ వదులుతూ, ఈ దేహమే శాశ్వతము అని భావిస్తూ, ఆహార, నిద్ర, మైధునములతో కాలంగడుపుతుంటారు.

ఓ దేవా! నీ గులంచి తెలుసుకున్న వాళ్లు నిన్ను ఈ శలీరంలో వెలిగే అగ్నిగా భావిస్తారు. అరుణులు అనే ఋషులు నిన్ను సుషుమ్మ అనే నాడీ మార్గంలో సంచలంచే వాడిగా భావిస్తారు. అటువంటి వారు, తమ ప్రాణములను, తమ హృదయ పద్మము నుండి బయలు దేరే మూర్ధన్మ, నాడి ద్వారా బ్రహ్మరంధ్రానికి చేరుస్తారు. అక్కడి నుండి ఆనంద మయకోశములో వెలుగుతున్న నిన్ను చేరుకుంటారు. అటువంటి వాలకి మరలా జన్హ అంటూ ఉండదు.

ఓ దేవా! నీవు అనేక అవతారములను ధలస్తావు. చిత్ర విచిత్ర శలీరములను దాలుస్తావు. ఆయాశలీరములు చేసే పుణ్య పాపములు నీకు అంటవు. మహాత్తులు అయిన వాళ్లు తమలో ఉన్న రజస్తమోగుణములను వటిలిపెట్టి, సత్యగుణసంపన్నులై నిన్ను ఏకాగ్రబుబ్దితో సేవిస్తుంటారు. ఈ శలీరము, అందులో ఉన్న ప్రాణములు తమవి కావని తెలుసుకుంటారు. అటువంటి వారు నిరంతరము నిన్ను సేవించి జనన మరణ చక్రము నుండి విముక్తిని పాందుతుంటారు.

ఓ దేవా! సీ గులంచి తెలుసుకోవడానికి ఎవలకీ సాధ్యం కాదు. సీ గులంచి, సీ తత్వము గులంచి, మానవులకు తెలియజేయడానికి నీవు రాముడిగా, కృష్ణుడిగా మానవుల మధ్య అవతలంచావు. సీ చర్యల వలన మానవులకు తత్వబోధ చేసావు. సీ చలిత్రలను గానం చేసిన వారు, సీ మీద మనసును లగ్నం చేసినవారు మోక్షపదమును కూడా కోరరు. ఎల్లఫ్ఫడూ సీ పాదపద్తములనే ధ్యానిస్తూ ఉంటారు.

ఓ దేవా! ఈ అనంత విశ్వంలో ఉన్న ప్రాణులన్నీ నీ అభినంలో ఉన్నయి అని తెలిసిన వారు, ఎల్లఫ్ఫుడూ నీ పాదపద్తములనే సేవిస్తుంటారు. అలా కాకుండా, ప్రాపంచిక సుఖముల కొరకు, విషయవాంఛల కొరకు పాకులాడేవాళ్లు, ఆ కోలకలు తీరడానికి పుడుతూ చస్తూ, జనన మరణ చక్రంలో గిరా గిరా తిరుగుతుంటారు.

ఓ దేవా! నిన్ను ధ్యానించడానికి ఒక మార్గ మంటూ లేదు. ఇంద్రియములను జయించిన యోగులు, నిన్ను శత్రువుగా భావించిన శిశుపాలుడు మొదలగు రాజులు, నీ పట్ల మూఢభక్తి కలిగిన గోపికలు, అందరూ నీ కృపకు పాత్రులయ్యారు.

ఓ దేవా! నీవు ఇలా ఉంటావు అని చెప్పడం ఎవలకీ సాధ్యం కాదు. ఏ వేదమూ, శాస్త్రము, పురాణము నీవు ఇలా ఉంటావు అని వల్లించి చెప్పలేదు. నీవు ఈ సృష్టికి ముందు ఉన్నావు. ఈ సృష్టి లయం అయిన తరువాత కూడా ఉంటావు. నీ నుండి బ్రహ్త మొదలగు దేవతా గణములు పుట్టాయి. అటువంటి నీవు ఎలా ఉంటావు అని తెలుసుకోవడం ఎవ్వలకీ సాధ్యం కాదు.

ఈ సృష్టి అంతా అణువులు, పరమాణువులతో నిండి ఉంది అని భావించిన కణ్యుడు, గౌతముడు మొదలగు ఋషులు, ఈ సృష్టికి కారణం ఈ ప్రకృతి దాని తత్యములు అని భావించే సాంఖ్యులు, దేహములు పుడుతుంటాయి, కాలం తీరగానే నచించిపోతుంటాయి, బీనికి కారణం అంటే ఏమీ లేదు, బతికి ఉన్నన్వాళ్లు సుఖాలు అనుభవించడమే మేలైన మార్గము అనే భౌతిక వాదులు, ఈ ప్రకారంగా వాల వాల తర్క వితర్కాలతో ఒకలతో ఒకరు విభేదిస్తూ కలపొంచుకుంటున్నారు. నీ గులంచి ఏ మాత్రమూ తెలుసుకోలేక పోతున్నారు. కాని మనసులో నిన్న సాణ్లాత్కలంప చేసుకున్న మహాయోగులు "ఈ సృష్టిలో నీవు తప్ప మిగిలినవి అన్నీ నిజం కావు, అన్ని మార్వు చెందేవి, నాశనం అయ్యేవి, నీవు ఒక్కడివే ఎల్లకాలము నిలిచిఉంటావు" అని భావిస్తారు.

నీ గులంచి తెలుసుకోలేని అజ్ఞానులు ఇది సత్యము, అది అసత్యము, అంటూ విపలీతంగా ఆలోచిస్తుంటారు. వాల ఆలోచనలతోనే జీవితాన్ని ముగిస్తారు. నీ అసలు స్వరూపాన్ని తెలుసుకోవడానికి కనీస ప్రయత్నం కూడా చెయ్యరు.

ఓ దేవా! బంగారము మూల పదార్థము, అబి అన్నిరకాల ఆభరణాలలో అంతల్లీనంగా, వివిధ రూపాలలో ఉంటుంది. మనకు ఆభరణం రూపం కనిపిస్తుంచి కానీ బంగారం కనిపించదు. అలాగే నీవు కూడా అన్నీ ప్రాణుల దేహాలలో అంతల్లీనంగా ఉంటావు. ఓ దేవా! ఈ దేహములలో ఉండే రాగద్వేషములు, ప్రేమానురాగాలు, అహంకారాలు నీకు అంటవు. ఆత్తతత్వాన్ని తెలుసుకున్న వారే నీ గులించి కూడా తెలుసుకోగలరు. నిన్ను చేరుకోడానికి ఒకే ఒక మార్గం నీ పాదములను నిరంతరం సేవించడమే. నీ పాదములను సేవించిన వారు మృత్యువును జయించగలరు. జనన మరణ చక్రం నుండి విముక్తి పాందగలరు. యోగులై మానవులకు జ్ఞానబోధ చేస్తారు. అలా కాకుండా, నీ పాదములను మలిచిన వారు, తమ శలీరములు, తమ రూపములు, తమ పేర్లు శాశ్వతం అనుకుంటూ సంసార సాగరంలో పడి కొట్టుకుంటూ, జనన మరణ చక్రంలో తిరుగుతుంటారు.

ఓ దేవా! నీకు ఒక ఆకారం అంటూ లేదు. బ్రహ్హ మొదలగు దేవతా గణములు నీ వశంలో ఉంటారు. ఈ చరాచర ప్రపంచానికి అభినేతపు నీవే. నీ కృపకు పాత్రులైన వారు మోక్లానికి అర్హులవుతారు. నీ దయకు పాత్రులు కాని వారు దుర్గతి పాలవుతారు. నీటిలో బుడగలు పుట్టి అంతలోనే పగిలి పోయే విధంగా ఈ శలీరాలు కూడా పుడుతూ చస్తూ ఉంటాయి. అటువంటి శలీరములో నీవు ఆత్త్రగా ప్రకాశిస్తుంటావు. ప్రకయ కాలంలో ఈ ఆత్త్రలన్నీ నీలో కలిసిపోతాయి. అటువంటి నీవు నీ భక్తుల కష్టములను దూరం చేస్తావు. భవబంధముల నుండి జీవులకు ముక్తిని ప్రసాబిస్తావు.

ఓ దేవా! ఇంద్రియములను జయించాము అనుకుంటున్న మానవులు కూడా ఒక్కోసాల ఇంద్రియ నిగ్రహమును కోల్వోయి, మనస్సను అదుపులో పెట్టుకోలేక, విషయ వాంఛల నుండి ఎలా වතාළු බංගතම් මවගාජ సతమతమవుతుంటారు. అటువంటి තෙවපී గురువు పాదములే శరణ్యము. గురువును సేవించని వారు ఈ జనన మరణ చక్రంలో తిరుగుతుంటారు. నావికుడు లేని నావ నడి సముద్రంలో ప్రయాణించినట్టు, వాలి జీవితాలు కూడా అల్లకల్లోలమవుతాయి.

ఓ దేవా! ఎల్లప్పడూ తన భార్య, తన సంతానము, తన ఇల్లు, తన ఆస్తి, అనుకుంటూ ఉండే వాళ్లు ఈ సంసారము అనే సముద్రమును ఎన్నటికీ దాటలేరు. అటువంటి వాలకి నా పాదములను సేవించడమే పరమావథి. అందుకే పరమ భాగవతోత్తములు, పుణ్యమూర్తులు, నిన్ను నిరంతరం ఏకాగ్రమైన బుద్ధితో సేవిస్తుంటారు. అటువంటి వారు ఈ సంసార బంధనముల నుండి విముక్తులై ఆనందమయమైన మొక్షమును పాందుతారు.

ఓ దేవా! నీవు సకల జీవరాసులలో ఆత్త్వస్వరూపుడుగా ఉంటూ, ఆ జీవులు చేసే కర్త్మల నన్నిటినీ సాక్షీభూతంగా చూస్తుంటావు. మానవులు తమ కంఠములో ధలంచిన హారమును తాము చూడలేరు. అలాగే అజ్ఞానులైన వారు తమలో వెలుగుతున్న నిన్ను ఎన్నటికీ చూడలేరు. ఓ దేవా! నీ నుండి వేదాలు పుట్టాయి. అవి నీలోనే ఉన్నాయి. అట్టి నీకు నమస్కారము." అని సనందనుడు మహర్నులకు తెలిపాడు. అని నారాయణ ఋషి నారదునికి తెలిపాడు. ఆ నారదుడు ఆ విషయాన్ని వ్యాసుడికి చెప్పాడు. వ్యాసుడు తన కుమారుడు శుకునికి చెప్పాడు. ఆ విషయమే నేను నీకు చెప్పాను. బీనినే

ఇందులో సకల వేదములు, శాస్త్రములు, పురాణములలోని సారం అంతా ఉంది. ఇది చదివితే ఉపనిషత్తులు చదివినట్టే. ఈ నారాయణోపాఖ్యానం విన్నా, చదివినా, వాల పాపాలు అన్నీ నచించిపోతాయి, ఈ లోకంలో పరలోకంలో అన్ని సుఖాలు కలుగుతాయి" అని శుక మహల్న పలీక్షిత్తుకు శ్రుతిగీతలు చెప్పాడు.

శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము ఎనభై ఏడవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము ఎనభై ఎనిమిదవ అధ్వాయము..

ఇంత వరకు భాగవత పురాణమును విన్న తరువాత పలీక్షిత్ మహారాజుకు ఒక వింత సందేహము కలిగింది. శుక మహల్నిని ఈ విధంగా అడిగాడు.

"ఓ శుకయోగేంద్రా! దేవతలు, అసురులు, మానవులు శ్రీహలి గులంచి, మహానివునిగులంచి తపస్సు చేస్తుంటారు కదా! ఎటువంటి భోగములను అనుభవించని శంకరుని ఉపాసన చేస్తున్నవారు అనేక భోగభాగ్యములతో వల్ధిల్లుతున్నారు. కాని అన్నిభోగములను అనుభవించే శ్రీహలని ఉపాసించే వారు దాలిద్ర్యంతో బాధపడుతున్నారు కదా! ఈ ఇద్దరు దేవుళ్లలో ఒకరు భోగలాలసులు, మరొకరు పరమ దలదులు.

కాని వీలని కొలిచిన వాలకి, విరుద్ధమైన, విలక్షణమైన గతులు కలుగుతున్నాయి. వీటికి కారణమేమి. దయచేసి వివలంచండి." అని అడిగాడు. దానికి శుక మహల్ని ఈ విధంగా సమాధానం చెప్మాడు.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! పరమ శివుడు శక్తితో కూడుకున్న వాడు. శివ, శక్తి పక్క పక్కనే ఉంటాయి. శివుడు సత్వ,రజస్, తమోగుణములను ఆశ్రయించిన వాడు. ఆయన పనులన్నీ ఈ మూడుగుణములతో కూడి ఉంటాయి. ఆ కారణం చేత ఆయనలో మూడు రకములైన అహంకారములు అనగా సాత్విక అహంకారము, రాజసిక అహంకారము, తామసిక అహంకారము మూడూ కలిసి ఉంటాయి.

అహంకారము నుండి మనస్సు, పంచభూతములు, పబి ఇంట్రియములు, అనగా 16 వికారములు పుట్టాయి. ఈ వికారములతో సుఖాలను అనుభవిస్తున్నారు. అందులో స్త్రీ పురుష జననేంట్రియములతో అనుభవించే సుఖములు, (వీటినే విషయ సుఖములు అని అంటారు) నాలుకతో రూచి చూడటం, అనేక మధుర పదార్థములు తినడం వలన కలిగే సుఖములు, మనస్సుకు సంతోషాన్ని కలిగించే సుఖాలు (నాకు 10 కోట్ల ఆస్త్రి ఉంటి, నాకు 100 గదుల భవనం ఉంటి, నాకు చాలా మంటి స్త్రీలతో సంబంధం ఉంటి, నేను కోలతే ఏమైనా జరుగుతుంటి.... ఇవన్నీ మానసిక సుఖాలు. ఎన్ని కోట్ల డబ్బు, ఆస్త్రి ఉన్నా దానిని వాడు ఏక కాలంలో అనుభవించలేడు. ఎన్ని గదుల భవనం ఉన్నా వాడు ఉండేటి ఒకే గటిలోనే. ఎంత మంటి స్త్రీలతో సంబంధం ఉన్నా వాడు ఉండేటి ఒకే గటిలోనే. ఎంత మంటి స్త్రీలతో సంబంధం ఉన్నా వాడు ఉండేటి ఒకే గటిలోనే. ఎంత మంటి స్త్రీలతో సంబంధం ఉన్నా వారు నందలినీ అనుభవించలేడు. వీడు హటాత్తుగా

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఎవరైతే శివుని ఆరాభిస్తారో వాలకి ఈ సుఖాలన్నీ శివుడు ప్రసాబిస్తాడు. కాని తను మాత్రం వీటిలో ఏ సుఖాన్ని అనుభవించడు. కాని తాను ఎవలకైతే ఈ సుఖాలను ప్రసాబించాడో, వారు తాను ప్రసాబించిన సుఖాలను అనుభవిస్తూ, ఆ సుఖాలలో మునిగితేలుతూ, ఆఖరుకు పతితులై, లయం కావడం చూస్తూ ఆనంబిస్తుంటాడు.

కాని శ్రీహాల అందలనీ పోషించేవాడు. ఆయనకు అన్నీ తెలుసు. సర్యద్రష్ట. అన్నీ సాక్షిగా చూస్తుంటాడు. ఆయన ప్రకృతి కంటే అతీతుడు. సత్వ,రజస్,తమోగుణములు ఆయనకు అంటవు. శ్రీహలని ఆరాభించినవారు కూడా మూడుగుణములకు అతీతంగా ఉంటారు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ధర్తరాజు అశ్వమేధ యజ్ఞమును పూల్త చేసిన తరువాత, శ్రీకృష్ణుని వలన ధర్త సందేహములను తెలుసుకున్నాడు. ఆ సమయంలో ఇటువంటి ప్రశ్ననే అడిగాడు. మానవులకు శ్రేయస్సను కలిగించడానికి పరమాత్త యదువంశములో శ్రీకృష్ణుడిగా జన్మించాడు. శ్రీకృష్ణుడు ధర్తరాజుతో ఇలా అన్నాడు.

"ధర్తనందనా! నేను నా అనుగ్రహమును ఎవల మీద ప్రసలంపచేయదలచుకున్నానో, వాల సకల సంపదలను వెనక్కు తీసుకుంటాను. కొంత మంది మానవులు ఉంటారు. వాలకి విషయ వాం-ఛలను వదిలి పెట్టాలని కోలక ఉంటుంది. కాని వదిలిపెట్టలేరు. అటువంటి వాడికి నేను నిరంతర దాలిద్ర్యము, దు:ఖము కలుగజేస్తాను. ఎల్లప్పడూ సుఖమును, సంతోషమును కోరే వాడి భార్త, పిల్లలు బంధువులు వాడిని వదిలేస్తారు. ఆ కారణంగా వాడు సంసార బంధనముల నుండి విముక్తుడవుతాడు.

ఓ ధర్త్మనందనా! ఇంకా కొంత మంచి ఉంటారు. వారు ఎల్లప్పుడూ ప్రాపంచిక విషయములలో, విషయ వాంఛలలో మునిగి తేలుతుంటారు. ఆ కోలకలను వచిలిపెట్టాలన్నా వచిలిపెట్టలేరు. తమ కోలకలు తీరడానికి వివిధములైన ఇతర దేవతలను ఆరాధిస్తారు. ఆ దేవతలు వాలి ఆరాధనతో సంతుష్యలై వాలికి రాజ్యసుఖములకు, సంపదలకు సంబంధించిన కోలకలను తీరుస్తారు. వాలి కోలకలు తీరగానే, వాలికి రాజ్యసుఖములు, భోగములు లభించగానే, వాలికి గర్వం కలుగుతుంది. అఫ్పడు ఏ దేవతల అనుగ్రహము వలన తాను ఆ సుఖములను పాందాడో, ఆ దేవతలనే మలచిపోతాడు. పైగా ఆ దేవతలు అసలు దేవతలే కాదని అవమానిస్తారు." అని శ్రీకృష్ణుడు ధర్తరాజుతో మానవుల మానసిక స్థితిని వివలించాడు.

శుక మహాల్న పలీక్షిత్ మహారాజుతో ఇంకా ఇలా అన్నాడు. "ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! బ్రహ్త, విష్ణ, మహేశ్యరులు వరాలు ఇస్తారు, శాపములు ఇస్తారు. వాలలో బ్రహ్త, మహేశ్యరుడు తొందరగా వరాలు ఇస్తారు. అలాగే తొందరగా శాపాలు ఇస్తారు. ఏ కొంచెం తపస్సు చేసినా వారు తృప్తి పాందుతారు. ఏ చిన్న తప్పు చేసినా క్షమించరు. రజోగుణము, తమోగుణము వలన వారు అలా చేస్తుంటారు. కాని శ్రీహాల అలా కాదు. సత్వగుణ సంపన్నుడు. దేనికీ చరించడు. ఆపదలలో ఆదుకుంటాడు. దానికి సంబంధించిన ప్రాచీనమైన కథ ఒకటి చెబుతాను విను.

పూర్వము శకుని అనే అసురుడు ఉండేవాడు. వాడి కుమారుడి పేరు వృకాసురుడు. (వాడి పేరు భస్త్మాసురుడు అని వాడుకలో ఉంది.) ఒక సాల వాడికి నారదుడు కనపడ్డాడు.

"నారదా! బ్రహ్త్త విష్ణు మహేశ్వరులలో ఎవరు తొందరగా ప్రత్యక్షం అయి వరాలు ఇస్తారు" అని అడిగాడు. వానితో నారదుడు ఇలా అన్నాడు.

"నీవు శంకరుని గులంచి తపస్సు చేస్తే ఆయన తొందరగా నీ తపస్సుకు మెచ్చి, నీకు ప్రత్యక్షం అయి వరాలు ఇస్తాడు. పూర్యము, రావణుడు, బాణుడు శివుని తమ స్త్రేత్రములతో మెప్పించి వరాలు పాందారు. అందులో రావణాసురుడు వర గర్యముతో కైలాసాన్ని పెకలించాడు.బాణుడు శివుని తన వాకిట్లో భటుడుగా నిలుపుకున్నాడు. శివుడు వరాలు ఇవ్వగలడు, కష్టాల పాలు కాగలడు. తరువాత నీ ఇష్టం." అని నారదుడు వెళ్లిపోయాడు.

వృకాసురుడు శివుని గులంచి తపస్సు చేయాలని నిశ్చయించుకున్నాడు. కేదారక్షేత్రమునకు వెళ్లాడు. హెూమ గుండం తయారు చేసాడు. అగ్నిని రగిల్చాడు. ఆ అగ్నిలో తన శలీరాన్ని కోసి ఆ మాంసంతో హెూమం చేసాడు. ఏడు రోజులు గడిచింది. కాని శివుడు ప్రత్యక్షం కాలేదు. ఏడవ రోజున తన తలను నలకి అగ్ని గుండంలో హూమం చేయదలచుకున్నాడు. కేదార క్షేత్రంలో ఉన్న సరస్సులో తన తల వెండ్రుకలను తడిపాడు. తన శిరస్సును ఖండించుకోబోయాడు.

వాడి భక్తికి మెచ్చి హెూమ గుండము లో నుండి శివుడు ప్రత్యక్షం అయ్యాడు. వాడి రెండు చేతులు పట్టుకొని వాడు తన తలను ఖండించుకోకుండా ఆపాడు. శివుని చేతి స్వర్మ వలన వృకాసురుడి మరలా పూర్వ రూపం వచ్చింది. (అప్పటి దాకా వాడు తన శలీరములో ని అవయవములను కోసి అగ్నిలో హెూమం చేసాడు కదా!)

శంకరుడు వృకాసురునితో ఇలా అన్నాడు. "వృకాసురా! నీవు నీ చిరస్సును ఖండించుకోవడం వలన ఎటువంటి ప్రయోజనము లేదు. నీకు ఏం వరాలు కావాలో కోరుకో. నేను ఇస్తాను. నన్ను శరణు కోలన వారు నాకు జలము ఇచ్చినా దానిని నేను సంతోషంగా స్వీకలిస్తాను. నీవు అనవసరంగా నీ శలీర భాగాలను కోసి అగ్నిలో హెహమం చేసి కష్టాల పాలయ్యావు. ఇప్పడు నీ తలను కూడా నరకబోతున్నావు. ఇంతటి త్యాగము అవసరం లేదు. నీకే వరం కావాలో కోరుకో!" అని అడిగాడు.

అఫ్ఫుడు వృకాసురుడు ఇలా అన్నాడు. "నేను ఎవల తల మీద చెయ్తి, పెడితే వాడు తక్షణమే మరణించాలి. అటువంటి వరం ప్రసాబించు." అని అడిగాడు.

(భస్తాసుర కథలో నేను ఎవల తల మీద చెయ్యిపెడితే వాడు భస్త్వం కావాలి అని అడిగినట్టు ఉంది. అందుకే వాడికి భస్తాసురుడు అనే పేరు వచ్చింది.) వాడి తోలక విన్న శంకరుడికి క్షణకాలం మహా తోపం వచ్చింది. అంతలోనే తమాయించుకున్నాడు. పెద్దగా నవ్వి "నీవు తోలన వరం ఇచ్చాను. " అని అన్నాడు.

వెంటనే వృకాసురుడు ఇలా అన్నాడు. "మహాదేవా! నీవు ఇచ్చిన వరం పనిచేస్తుందో లేదో తెలిసేటి ఎలాగా! అందుకని నీ తల మీద చెయ్తి, పెట్టి చూస్తాను. నీవు మరణిస్తే నీ వరం పనిచేసినట్టు. లేకపోతే నీవు ఇచ్చిన వరం అబద్ధం అవుతుంటి. ఏటీ నీ తలమీద ఒక సాలి చెయ్యిపెట్టనీ!" అని అన్నాడు.

ఆ మాటలతో శంకరుడు హడిలిపోయాడు. ఆ అసురుడి నుండి తప్పించుకోడానికి పరుగు లంకించుకున్నాడు. వృకాసురుడు ఆయన వెంట పడ్డాడు. శంకరుడు మూడు లోకములు తిలగాడు కానీ వృకాసురుడు ఆయనను వదలలేదు. "ఆగు! ఆగు శివా! ఆగు! ఒక్కసాల నీ తలమీద చెయ్యి పెట్టనీ!" అని అరుస్తూ శివుని వెంట పరుగెడుతున్నాడు.

బ్రహ్హ్ మొదలగు దేవతా గణములు ఇదంతా చూస్తున్నారు కానీ శివుని వరాన్ని మఅ్లంచడానికి శక్తి లేని వారు కావడం వలన చూస్తూ ఊరుకున్నారు. ఎక్కడైతే రాగద్వేషములు ఉండవో, ఎక్కడ ప్రశాంతంగా ఉంటుందో, ఎక్కడ సాధువులు, మునులు ప్రశాంతంగా ఆనందాన్ని అనుభవిస్తుంటారో, ఎక్కడకు వెళితే తిలగి రారో, ఎక్కడైతే శ్రీహలి నివాసం ఉంటాడో, ఆ శ్వేతబ్దిపమునకు వెళ్లాడు శంకరుడు. శంకరుడు పరుగెత్తుకురావడం దూరం నుండే చూచాడు శ్రీహల. వెంటనే ఒక బ్రహ్హచాల వేషం ధలంచాడు. (భస్తాసుర కథలో మోహినీ రూపం ధలంచినట్టు ఉంది).

నడుముకు ధర్మతాడు, చంకలో జింక చర్తము, చేతిలో దండము, జపమాల బీటితో చిన్ని పటువుగా మారాడు శ్రీహల. వృకాసురుడి దగ్గరకు పోయి ఆయనకు వంగి నమస్కలించాడు.

"వృకాసురా! ఏమిటీ ఇలా పరుగెడుతున్నావు. బాగా పరుగెత్తి పరుగెత్తి అలసి పోయినట్టున్నావు. కాసేపు ఇక్కడ ఆగి విశ్రాంతి తీసుకో! అయినా ఇలా పరుగెత్తుతూ ఇంత దూరం ఎందుకు వచ్చావు? దేనికోసం వచ్చావు! మనిషికి శలీరం చాలా ముఖ్యమయింది కదా! దానిని మనం జాగ్రత్తగా కాపాడుకోవాలి. ఇలా పరుగెత్తి పరుగెత్తి అలసిపోయేటట్టు చేసుకుంటే ఎలాగ! ఇంతకూ నీవు ఎందుకు పరుగెత్తుతున్నావో నాకు చెప్పతగినది అయితే చెప్పు. నాకు తోచిన సాయం చేస్తాను. పురుషులు ఇతరుల సాయంతో ఎన్నో కార్యములు చక్కబెట్టుకోవడం మనం చూస్తూనే ఉన్నాము కదా! నీకు నేనేమైనా సాయం చేయగలనో చెప్పు." అని మెత్త మెత్తగా సౌమ్యంగా పలికాడు అ వటువు.

ఎంతో చక్కగా, మృదుమధురంగా ముద్దు ముద్దుగా ఆ పటువు అడుగుతుంటే, వృకాసురుడు ముచ్చట పడ్డాడు. తాను శంకరుని గులంచి తపస్సు చేయడం, ఆయన వరాలు ఇవ్వడం, తాను ఆవరాలను శంకరుని మీదనే పలీక్షింపబోవడం, శంకరుడు పరుగెత్తడం, తాను వెంబడించడం అన్నీ సవివరంగా చెప్మాడు. అఫ్ఫుడు వటువు వేషంలో ఉన్న శ్రీహాలి ఇలా అన్నాడు.

"అవును కదా! శివుని మామగారైన దక్షుడు శివుని పిశాచములకు అభిపతివి కమ్మని శపించాడు. అప్పటి నుండి శివుడు పిశాచం మాటిల ప్రవల్తిస్తున్నాడు. కాబట్టి శివుని వరాలకు, శివుని మాటలకు మేము ఎటువంటి విలువ ఇవ్వము. శివుని వరం అసలు వరమేకాదు. శివుడు ఇచ్చిన వరం అస్యలు పని చెయ్యదు. ఇందులో సందేహం ఏమీ లేదు! ఆ! నువ్వు అనవసరంగా ఆయన మాటలు నమ్మి ఇంతదూరం పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చావు.

ఇదుగో వృకాసురా! నీవు శంకరుని జగద్గురువుగా నమ్మితే, అయనకు వరాలు ఇచ్చే శక్తి ఉంది అని నీవు నమ్మితే, అయన వరాలకు శక్తి ఉందని నీవు నమ్మితే, అయన వరాలు పని చేస్తాయి అని నీకు నమ్మకం ఉంటే ఒక పని చెయ్యి. ఎటూ శివుడు నీకు దొరకడు కాబట్టి, ఆ వరాన్ని నీ తలమీద చెయ్యి, పెట్టి నీవే పలీక్షించుకో! ఆ వరం పనిచేస్తుందో లేదో ఇట్టే తేలిపోతుంది. నాకు తెలిసీ ఆ శంకరుడి వరం అస్థలు పని చెయ్యదు. నీకా భయం లేదు. శంకరుడి వరం పని చెయ్యలేదు అని తేలిపోయిందనుకో, శంకరుడు అసత్య వాబి అని నిరూపణ అవుతుంది కదా! అప్పడు ఆ శంకరుని నీవు వెబికి వెబికి చంపవచ్చు అప్పడు నిన్ను ఎవరూ నిందించరు. ఏమంటావు!" అని నమ్మకంగా పలికాడు శ్రీహల.

ఇదేదో బాగానే ఉన్నట్టు తోచింది. తనలో తాను ఇలా అనుకున్నాడు. "వరాలు ఇచ్చిన శంకరుడికి అంత శక్తే ఉంటే, ఎందుకు పాలిపోతాడు. ధైర్యంగా నిలబడేవాడు. తన వరం పని చెయ్యదు అన్న భయంతోనే పరుగెత్తుతున్నాడు. అందుకని, ముందుగా శంకరుని అసత్యవాచిగా నిరూపించగలిగితే, శంకరుని నాశనం చేయడం తేలిక. ఎటూ శంకరుని వరం పని చెయ్యదు కాబట్టి తన నెత్తి మీద తాను చెయ్యి పెట్టుకున్నా ఏమీ అవదు."

ఇలా ఆలోచించిన వృకాసురుడు శ్రీహల మాటలు నమ్హి శివుడు ఇచ్చిన వరాన్ని పలీక్షించడానికి తన తల మీద తాను చెయ్యిపెట్టుకున్నాడు. వెంటనే శివుని వర మహిమ చేత వృకాసురుని తల పగిలిపోయింది. వృకాసురుడు మరణించాడు.

అమ్మయ్య అనుకుంటూ శివుడు అక్కడకు వచ్చాడు. శ్రీహల తన నిజ రూపం దాల్చడు. శివుని వద్దకు పోయి ఇలా అన్నాడు.

"పరమ శివా! ఈ వృకాసురుడు వాడు చేసిన దుర్తార్గాలకు బలి అయ్యాడు. నీకు అపకారం కలిగించడానికి ప్రయత్నించిన వాడు నాశనం కావడం సహజమే కదా! సత్మరుషులకు ఎవరైతే అపకారం తలపెడతారో వారు నాశనం అవడం తథ్యం. ఆ కారణం గానే వీడు వాడి నెత్తి మీద చెయ్యి పెట్టుకొని సర్వనాశనం అయ్యాడు." అని అన్నాడు. తరువాత శివుడు కైలాసమునకు వెళ్లాడు. ఓ పలీక్షిత్ మహారాణా! ఈ వృకాసురుని వృత్తాంతమును ఎవరు విన్నా, ఇతరులకు చెప్పినా, ఈ సంసార చక్రము నుండి విముక్తి పాందుతారు. వాలకి సకల ఆపదల నుండి విముక్తి లభిస్తుంది." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు వృకాసురుని వృత్తాంతమును వినిపించాడు.

## <del>త్ర</del>ీమద్మాగవతము

దశమస్కంధము ఎనభై ఎనిమిదవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్.

> శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము ఎనభై తొమ్మిదవ అధ్యాయము

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! పూర్వము సరస్వతీ నటి తీరంలో బుషులు ఒక యజ్ఞం చేస్తున్నారు. ఆ యజ్ఞము చేయు సందర్థంలో అక్కడకు వచ్చిన ఋషులకు "త్రిమూర్తులలో శుద్ధ సత్వ గుణ సంపన్నుడు ఎవరు?" అని ఒక చర్చ జలగింది. వాలలో వారు తల్కించుకున్నారు కానీ ఒక నిర్ణయమునకు రాలేకపోయారు. ఆ విషయము తెలుసుకోడానికి వారు బ్రహ్హ మానస పుత్రుడు అయిన భృగు మహల్నని నియోగించారు.

భృగు మహల్న ముందు సత్యలోకమునకు వెళ్లాడు. తన తండ్రి అయిన బ్రహ్తు తనను ఏ విధంగా గౌరవిస్తాడో చూద్దామని, భృగు మహల్న బ్రహ్హకు అభివాదము కూడా చేయలేదు. బ్రహ్హను స్తుతించలేదు. భృగు అహంకారము చూచి బ్రహ్హకు విపలీతమైన కోపం వచ్చింది. భృగు తన కుమారుడు కాబట్టి అంతలోనే తమాయించుకున్నాడు. ఇది గమనించాడు భృగువు. బ్రహ్హ రజోగుణ సంపన్నుడు అని నిర్ధాలించుకున్నాడు.

తరువాత శివుని చూడడానికి కైలాసమునకు వెళ్లాడు. భృగువును చూడగానే శివుడు తన ఆసనము నుండి లేచి భృగువును ఆహ్వానించి అతనిని ఆరింగనము చేసుకోడానికి తనచేతులు చాచాడు. కాని ఉన్హత్త వేషధాలి అయిన శివుని చూడగానే అతడు తమోగుణముతో నిండిన వాడు అని తెలుసుకున్వాడు భృగువు.

"పరమ శివా! ఏమిటీ వేషము? ఏనుగుచర్తం కట్టుకోవడం ఏమిటి? శ్ర్మశానంలో ఉండే బూడిద రాసుకోవడం ఏమిటి? ఆ పాములు ఏమిటి? ఈ ఉన్మత్త వేషంఏమిటి? ఛీ ఛీ నువ్వు నన్ను ఆరింగనం చేసుకోవద్దు." అని ఛీదలించుకున్నాడు భృగువు.

శివుడికి కోపం వచ్చింది. వెంటనే తన త్రిశూలము తీసుకొని భృగువును చంపడానికి ఆయన మీదికి వచ్చాడు. పక్కనే ఉన్న పార్వతీ దేవి పరమ శివుని అడ్డుకుంది. ఆయనను శాంత పలిచింది. ఇదంతా గమనించిన భృగువు, పరమ శివుడు రజోగుణ,తమోగుణములు కలవాడు అని అనుకున్నాడు. అక్కడి నుండి విష్ణలోకము వెళ్లాడు. వైకుంఠములో శ్రీమహావిష్ణపు శేష పాన్ను మీద పడుకొని ఉన్నాడు. శ్రీమహాలక్ష్మి ఆయన పాదములు వత్తుతూ ఉంది. విష్ణపు భృగుపు రాకను గమనించలేదు. భృగుపుకు కోపం వచ్చింది. తన కాలితో విష్ణపు వక్షస్థలము మీద తన్నాడు. వెంటనే శ్రీమహావిష్ణపు, లక్ష్మిదేవి పాన్ను దిగి గబా గబా భృగుపు వద్దకు వచ్చారు. ఆయన కాళ్లు కడిగి ఆ నీళ్లు తన తల మీద లక్ష్మీదేవి తల మీద చల్లుకున్నారు. భృగుపుతో ఇలా అన్నారు.

"మునివరా! తమలకి హాల్దిక స్వాగతం పలుకుతున్నాను. రండి. ఈ ఆసనము అలంకలించండి. తమరు రావడం నేను చూడలేదు. అందుకని క్షణకాలం ఆలస్యం అయింది. నా తప్పను మన్నించండి. నన్ను క్షమించండి. తమరు పాదములు మోపిన ఈ వైకుంఠము పావనమయింది. తమల పాదములు కడిగిన జలము మా శిరస్సన చల్లుకోడంతో నేను లక్ష్మి పవిత్రులము అయ్యాము. ఈ రోజు నుండి తమల పాద తాడనముచేత పవిత్రమైన నా వక్షస్థలము నా భార్య లక్ష్మికి శాశ్వత నివాసము కాగలదు." అని వేడుకున్నాడు శ్రీమహావిష్ణువు.

తాను వక్షస్థలమున తన్నినప్పటికీ, తనను ఆదలించి, గౌరవించి, తన పాదోదకమును నెత్తిన చల్లుకున్న శ్రీమహావిష్ణవు శుద్ధ సత్వగుణ సంపన్నుడు అని నిర్ధాలించుకున్నాడు భృగువు. శ్రీమహావిష్ణవు మాటలు విన్న భృగువు కళ్లనుండి ఆనంద భాష్యాలు రాలసాగాయి. శ్రీమహావిష్ణవు మాటలకు ఆయనకు నోట మాట రాలేదు. మౌనంగా నిలబడ్డాడు. తరువాత భృగువు వైకుంఠము నుండి సరస్వతీ నటి తీరమునకు వెళ్లాడు. అక్కడ ఉన్న మునులకు, ఋషులకు జలగినటి అంతా వివలించాడు. భృగువు మాటలు విన్న ఋషులు ఆశ్చర్వపోయారు. వాలి సందేహము తీలి పోయింది.

ఎవల వలన శాంతి, అభయము, ధర్తము, జ్ఞానము, వైరాగ్యము, అష్ట సిద్ధులు, అష్ట ఐశ్వర్యములు, కీల్త, మొదలగు శుభాలు కలుగుతాయో, ఎవలిలో రాగద్వేషములు ఉండవో, ఎవరు అందల ఎడలా సమానమైన బుబ్ధి కలిగి ఉంటారో, ఎవరు మునిధర్తమును పాటిస్తారో, ఎవరు సాధువులకు అనన్నశరణుడో, ఎవరు విశుద్ధమైన సత్వగుణ సంపన్నుడో, ఎవరు సజ్జునులైన బ్రాప్తాణులను దేవతలవలె పూజిస్తాడో, ఎవలకి కోలకలు లేవో, శాంతమూర్తులైన వివేకము కల మానవులు ఎవలిని నిరంతరము సేవిస్తూ ఉంటారో, ఆ శ్రీమహావిష్ణవే త్రిమూర్తులలో శుద్ధసత్వగుణ సంపన్నుడు అని నిర్ధాలంచుకున్నారు. ఆయన మాయ చేతనే త్రిగుణములతో కూడిన రాక్షసులు, దేవతలు, మానవులు సృష్టింపబడ్డారు. అయినష్టటికినీ శ్రీమహావిష్ణవు శు ద్ధసత్వగుణ సంపన్నుడు అని తీయాహావిష్ణవు శు ద్ధసత్వగుణ సంపన్నుడు అని తీయాహావిష్ణవు శు

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఆ ప్రకారంగా సరస్వతీ నటి తీరంలో ఉండే మహాఋషులు తమ సందేహము తీర్చుకున్నారు. లోకంలో ఉండే మానవుల సందేహము కూడా తీల్చనవారయ్యారు. అప్పటి నుండి వారు ఇతర దేవతలతో పాటు శ్రీమహావిష్ణవును సేవించి ముక్తిని పాందారు.

ఈ వృత్తాంతమును ఎవరు విన్నా,చబివినా, వారు ఈ సంసారము వలన కలిగే దు:ఖముల నుండి విముక్తి పాందుతారు." అని శుక మహాల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు భృగు మహాల్ని త్రిమూర్తులను పలీక్షించే విధానమును వివలంచాడు.

(ఈ కథ మనకు కలియుగ వైకుంఠము అని స్ట్రసిబ్ధి చెందిన తిరుమల క్షేత్ర మహాత్త్యములో కనపడుతుంది. భాగవతంలో భృగువు శ్రీమహావిష్ణవును వక్షస్థలము మీద తన్నడం, విష్ణవు ఆయనను పూజించడం వరకు ఉంది. అక్కడి నుండి తిరుమల స్థలపురాణం మొదలవుతుంది. భృగు మహల్ని శ్రీమహావిష్ణవును తనకాలితో తన్నడంతో లక్ష్మీదేవికి కోపం వస్తుంది. ఆమె విష్ణువు మీద అలిగి భూలోకం వెళ్లిపోతుంది. ఆమెను వెతుక్కుంటూ భూలోకం వస్తాడు. లక్ష్మీదేవి పద్తావతిగా ఆకాశరాజు ఇంటిలో జన్మిస్తుంది. ఒక పుట్టలో విశ్రాంతి తీసుకుంటున్న విష్ణవుకు ఆవు పాలు ఇస్తుంది. ఆ ఆవును ఒక గొల్ల వాడు కొడతాడు. విష్ణవుకు దెబ్బతగులుతుంది. వకుఈ దేవి වක්කුතුතා ඡත පටහීපී ම්సා මත බිණ මාට සි. ලිහි නිතා හිරි මති పేరుతో వకుకాశ్రమంలో ఉంటాడు విష్ణవు. పద్తావతీ శ్రీనివాసులు ఒకలిని ఒకరు కలుసుకుంటారు. ఇష్టపడతారు. వాల వివాహం జరుగుతుంది. శ్రీనివాసుడు తిరుమలలో స్థిరనివాసం ఏర్వరచుకుం**టాడు. తి**రుమల కలియుగ వైకుంఠంగా ప్రసిబ్ధిచెందుతుంది. ఇదీ సంగ్రహంగా తిరుమల స్థలపురాణం.)

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ద్వారకలో ఒక బ్రాహ్హణుడు నివసిస్తూ ఉండే వాడు. ఒక సాల ఆయన భార్య ఒక మగ జిడ్డను ప్రసవించింది. పుట్టిన వెంటనే ఆ జిడ్డ మరణించాడు. ఆ దు:ఖమును తట్టుకోలేక పోయింది ఆ తల్లి. ఆ బ్రాహ్హణుడు, బ్రాహ్హణుని భార్య ఇద్దరూ కలిసి మృత శిశువును తీసుకొని రాజద్వారము వద్దకు వచ్చారు. తమకు న్యాయం కావాలి అని ఏడుస్తూ రాజద్వారము దగ్గర కూర్చుని ఇలా అన్నారు.

"మేము సద్య్రాహ్హణులము. మేము ఏ పాపమూ చేయలేదు. ఇది అంతా మమ్ములను పలిపాలించే రాజు యొక్క కుటిలత్వము. లోభిత్వము, విషయాసక్తత వలన కలిగింది. హింస స్వభావము కలవాడు, ఇంద్రియ ములను అదుపులో పెట్టుకోలేని వాడు, దుష్టుడు అయిన రాజుపాలనలోనే అకాల మరణాలు, శిశు మరణాలు సంభవిస్తాయి. ప్రజలు దలద్రులుగా ఉంటారు. వారు నిరంతరము దు:ఖము అనుభవిస్తుంటారు. కాబట్టి ఈ దేశాన్ని పాలించే రాజు గారు నా బిడ్డను తిలిగి నాకు తెచ్చి ఇవ్వాలి. అప్పటి దాకా నేను ఇక్కడి నుండి కదలను." అని ఆ బ్రాహ్మణ దంపతులు రాజద్వారము వద్ద కూర్చుని ఏడుస్తున్నారు. ఏడ్డి ఏడ్డి వెళ్లపోయారు.

ఆ ప్రకారంగా వాలకి తొమ్మిబి మంది సంతానము కలిగారు. తొమ్మిబి మంది పుట్టగానే మరణించారు. ప్రతి కుమారుడు మరణించినప్పడు ఆ బ్రాహ్మణ దంపతులు రాజద్వారము వద్దకువచ్చి తమ కుమారుడిని తమకు తెచ్చి ఇవ్వమని ఏడుస్తున్నారు. తొమ్మిదవ కుమారుడు మరణించిన తరువాత కూడా ఆ బ్రాహ్మణ దంపతులు అదే ప్రకారము రాజ ద్వారము వద్దకు వచ్చి, బాలకుని శవమును ద్వారము వద్ద పెట్టి ఏడుస్తు, రాజును నానా తిట్లు తిడుతున్నారు. ఆ సమయంలో అర్జునుడు ద్వారకలో ఉన్నాడు. అర్జునుడు వాలి వద్దకు వచ్చి "ఎందుకమ్మా ఏడుస్తున్నావు? నీకు ఏం కష్టం వచ్చింది. మీరు బ్రాహ్మణులు. ఈ నగరంలో మీ కష్టములు తీర్దే క్షత్రియుడు ఒక్కడూ లేడా! కేవలం క్షత్రియులు యజ్ఞములు యాగములు చేయడానికి, బ్రాహ్మణులు యాగములు చేయించడానికే పలిమితం అయ్యారా! క్షత్రియులకు బ్రాహ్మణులను రక్షించవలసిన బాధ్యత లేదా! ఎవలి రాజ్యములో బ్రాహ్మణులను దలిద్రులుగా ఉంటారో, ఏ రాజ్యంలో రాజులు కేవలం తమ సుఖ సంతోషములను మాత్రమే చూచుకుంటూ, ప్రజలను నిర్లక్ష్యం చేస్తారో, వారు రాజులు కారు. కేవలం రాజుల వేషము వేసుకున్న పాషండులు. మీరేమీ బగులు పడకండి. మీ కుమారుడిని నేను రక్షిస్తాను. నేను రక్షించలేకపోతే నేను అగ్నికి ఆహుతి అవుతాను." అని శపధం చేసాడు అర్జునుడు.

అప్పడు ఆ బ్రాహ్హణులు ఇలా అన్నాడు. "అయ్యా! ఈ రాజ్యములో వాసుదేవుడు, సంకర్షణుడు, ప్రద్యుమ్ముడు, అనిరుద్ధుడు ఉన్నారు. వారే నా కుమారులను రక్షించలేకపోయారు. ఇంక నీవెట్లు రక్షిస్తావు. నా కుమారులను రక్షిస్తాను అనడం కేవలం నీ మూర్ఖత్యము. నీ మాటలు నమ్మడానికి మేము సిద్ధంగా లేము. ఇదంతా మా పూర్వజన్మ కర్షఫలము అనుకుంటాము. దు:ఖమును ఆపుకోలేక రాజును తిడుతున్నాము." అని అన్నారు. ఆమాటలకు అర్జునునిలో పౌరుషం చెలరేగింది.

"బ్రాహ్తణోత్తమా! నేను వాసుదేవుడను, సంకర్నణుడను, ప్రద్యుమ్నుడను, అనిరుద్ధుడను కాను. ఈ లోకంలోనే శ్రేష్ఠమైన ధనుర్ధాలి అర్జునుడను. ఇబి నా గాండీవము. బీనికి తిరుగు లేదు. నా బల పరాక్రమములు ఆ పరమేశ్వరుడు కూడా మెచ్చుకున్నాడు. కాబట్టి నన్ను తక్కువ అంచనా వేయవద్దు. ఈ సాలి నీ భార్యకు ప్రసవం అయేటఫ్ళడు నాకు చెఫ్ళు. ఆ యముడిని ఎబిలించి అయినా సరే నీ కుమారుని రక్షిస్తాను." అని అన్నాడు అర్జునుడు.

అప్పటికి ఆ బ్రాహ్హణునికి అర్జునుడి మీద నమ్మకం కలిగింట. అలాగే అంటూ ఆ బ్రాహ్హణ దంపతులు తమ ఇంటికి వెళ్లపోయారు. కొంత కాలము తరువాత ఆ బ్రాహ్హణ పత్ని గర్ఖం ధలించింది. ప్రసవ కాలం సమీపించింది. ఆ విషయం అర్జునుడికి తెలియజేసాడు ఆ బ్రాహ్హణుడు. అర్జునుడు ప్రసవం జలిగే ప్రదేశానికి వచ్చాడు. శుచిగా ఆచమనం చేసాడు. పరమేశ్వరునికి నమస్కలంచాడు. తన వద్ద ఉన్న బివ్యాస్త్రములను ఆవాహన చేసాడు. గాండీవానికి అల్లెత్రాటిని సంధించాడు. ప్రసవం జలిగే గబిచుట్టు బాణములతో ఒక పంజరము మాబిలి నిల్హించాడు.

ఇంతలో ఆ బ్రాహ్త్షణ పత్ని ప్రసవించింది. పుట్టిన వెంటనే ఆ సిశువు ఆకాశంలోకి ఎగిరాడు. ఎవలకీ కనపడకుండా పోయాడు. ఇది చూచి అర్జునుడు ఆశ్చర్యపోయాడు. బ్రాహ్త్షణుడు ఏడుస్తూ ఇలా అన్నాడు.

"అయ్యా!తమరు నపుంసకులు కదా! తమల మాట విని మోసపోయాను. తిలగి నేను నా భార్త, గర్భశోకం అనుభవించాము. అయినా వాసుదేవుడు, సంకర్షణుడు, ప్రద్యుమ్నుడు, అనిరుద్ధుడు చేయలేని పని నీవు చేస్తావని నమ్మడం నా తెలిపితక్కువ. నువ్వు వాల కన్నా పరాక్రమవంతుడని తలచడం నా భ్రమ. కాని నీవు నీ మూర్ఖత్వముతో, నా కొడుకులను రక్షిస్తానని శపథం చేసావు. ఇప్పడు ఆ మాట తప్వావు. నీవు అసత్యవాబివి అని తేలిపోయింది. నిన్ను నీవు పాగుడుకోవడం తప్ప నీకు ఏమీ చేతకాదు. నీ చేతిలో ఈ గాండీవం ఉండటం వ్యర్థము." అని అర్జునుని దూషించాడు ఆ బ్రాహ్హణుడు.

ఆ నిందా వాక్యములను తట్టుకోలేక పోయాడు అర్జునుడు. వెంటనే యమపులకి వెళ్లాడు. యమలోకం అంతా వెబికాడు. ఎక్కడా బ్రాహ్త్షణ కుమారులు కనపడలేదు. తరువాత ఇంద్రలోకము, అగ్నిలోకము, నిర్భతి లోకము, చంద్రలోకము, వాయులోకము, వరుణలోకము, రసాతలము, స్వర్గలోకము, పాతాళము అక్కడా ఇక్కడా అనకుండా పద్వాలుగు లోకములు తిలగాడు. ఎక్కడా ఆ బ్రాహ్త్మణ కుమారులు కనపడలేదు.

తల వేలాడేసుకొని మరలా ద్వారకకు వచ్చాడు. చితి పేల్వించుకున్నాడు. అగ్నిలో దూకడానికి సిద్ధం అయ్యాడు. ఇదంతా విలాసంగా చూస్తున్నాడు కృష్ణుడు. అర్జునుడు చితిలోకి దూకబోతుంటే చెయ్యిపట్టుకొని ఆపాడు. కృష్ణుడు అర్జునునితో ఇలా అన్నాడు.

"అర్జునా! నీవు ఎగిలి పోయిన ఆ బ్రాహ్త్షణ పుత్రుని కొరకే కదా అగ్ని ప్రవేశం చేస్తున్నావు. ఆ కుమారుడిని నేను నీకు చూపిస్తాను. అనవసరంగా అగ్నిలో దూకి ఆత్త్రత్యాగం చేసుకోవద్దు. ఎవరైతే ఇప్పుడు నిన్ను అసత్య వాబి అనీ, అన్నమాట నిలబెట్టుకోలేని భీరుడవనీ అన్నారో, వారే నిన్ను గొప్పవాడివనీ పరాక్రమ వంతుడవనీ కీల్తస్తారు." అని అన్నాడు.

తరువాత కృష్ణుడు అర్జునుని తన రథం మీద ఎక్కించుకొని పడమటి బిక్కుగా వెళ్లాడు. కృష్ణార్జునులు అలా వెళ్లి వెళ్లి, ఏడు సముద్రాలు, ఏడు పర్వతాలు దాటారు. సప్తబ్దిములు దాటారు. లోక, అలోక పర్వతములు దాటారు. అలోక పర్వతము ఆవల ఉన్న అంధకారములోకి ప్రవేశించారు. ఆ అంధకారములోకి కృష్ణుని రథము ప్రవేశించలేకపోయింది. రథమునకు కట్టిన అశ్వములు ముందుకు పామని మొరాయించాయి.

తరువాత కృష్ణుడు సుదర్శన చక్రమును స్త్వలించాడు. ఆ చక్రము తేజస్సు విరజిమ్ముతూ ముందు వెళుతుంటే ఆ వెనకే వెళ్లారు కృష్ణార్జునులు. అక్కడ వాలకి ఒక అఖండమైన జ్యోతి కనిపించింది. ఆ వెలుగు చూడలేక అర్జునుడు కళ్లు మూసుకున్నాడు. అక్కడి నుండి కృష్ణుడు, అర్జునుడు అపార మైన జలరాసిలో ప్రవేశించారు. ఆ జలరాసి అడుగున ఒక అద్భుతమైన నగరం ఉంది.

అక్కడ వేయి పడగలతో, ఆ పడగలమీద మణులతో, రెండువేల కళ్లతో, నల్లని కంఠముతో, తెల్లటి దేహముతో ఉన్న అనంతుడు,ఆబిశేషుని చూచారు. ఆ ఆబిశేషుని మీద పవఇంచి ఉన్న పరమాత్తను దల్శించారు. ఆ పరమాత్త స్వరూపము... నల్లని శలీరంతో, ఎర్రని దుస్తులతో, ప్రసన్నమైన ముఖంతో, విశాలమైన కళ్లతో, పెద్ద కిలిటంతో, పాడవైన తల వెంట్రుకలతో, నాలుగు భుజములతో, కౌస్తుభమణితో, శ్రీవత్య-చిహ్నముతో, వనమాలతో, సునందుడు మొదలగు పార్నదులతో, శంఖు,చక్ర,గదలతో, అణిమాబి అష్టసిద్ధులతో విరాజిల్లుతున్నాడు.

అర్జునుడు సంభ్రమంతో ఆ విరాట్వరుషునికి నమస్కలించాడు. అఫ్హడు ఆ విరాట్వరుషుడు కృష్ణుడు, అర్జునునితో ఇలాఅన్వాడు.

"మీ ఇద్దలినీ చూడటానికే బ్రాహ్హణ పుత్రులను నా వద్దకు తీసుకొని వచ్చాను. మీరు నరనారాయణులు. ధర్మసంస్థాపన కొరకు మానవులుగా అవతలంచారు. మీరు అవతలంచిన పని పూల్త చేసుకొని నన్ను చేరుకుంటారు. మీకు తీరవలసిన కోలకలు అంటూ ఏమీ లేవు. కాని ధర్మ రక్షణ కొరకు, దుష్టశిక్షణ కొరకు మానవులుగా ప్రవర్తిస్తున్నారు." అని అన్నాడు.

కృష్ణార్జునులు ఆ విరాట్వరుషునికి నమస్కలించి అక్కడే ఉన్న బ్రాహ్మణ బాలురను తీసుకొని ద్వారకకు వచ్చారు. ఆ కుమారులను వాలి తల్లితండ్రులకు ఇచ్చారు.

శ్రీకృష్ణుని ప్రభావమును కళ్లారా చూచిన అర్జునుడు ఆశ్చర్యపోయాడు. శ్రీకృష్ణుడు ఈ విధంగా మానవ లోకంలో అనేకములైన లీలలను ప్రదర్శించాడు. మానవుడిమాటిలి ఎన్నో యజ్ఞ యాగములు చేసాడు. ఇంద్రుడు కూడా తగిన కాలములో వర్నములు కులిపిస్తూ భూమిని సస్యశ్యామలం చేసాడు. ఆ ప్రకారంగా కృష్ణార్జునులు "పలిత్రాణాయ సాధూనాం వినాశాయచ దుష్మ్మతాం ధర్మసంస్థాపనార్ధాయ సంభవామి యుగే యుగే" అనే మాటలను సార్థకం చేసారు." అని శుకమహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు భృగు మహల్ని త్రిమూర్తులను సందల్శంచడం, కృష్ణిర్జునులు విరాట్సురుషుని సందర్శనం గులంచి వివలంచాడు.

శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము ఎనభై తొమ్మిదవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము తొంభయ్యవ అధ్యాయము

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! శ్రీకృష్ణుడు ద్వారకా నగరంలో సుఖంగా తన భార్యలతో నివసిస్తున్నాడు. ఆ ద్వారకా నగర శోభ ఈ విధంగా ఉంబి.

ద్వారగా నగరంలో మదించిన ఏనుగులు, గుర్రములు, రథములు రాజవీధులలో తిరుగుతూ ఉన్నాయి. నిరంతరము భటులు కాపలా కాస్తున్నారు. ద్వారకా నగరం చుట్టు ఉద్యాన వనములు, చిన్ని చిన్ని అడవులు ఉన్నాయి. నగరంలోనూ నగరం వెలుపలా చక్కగా పుష్పించిన పూలమొక్కలు కనువిందు చేస్తున్నాయి. అటువంటి ద్వారకలో శ్రీకృష్ణవు తన పదహారు వేల ఎనిమిచి మంచి భార్యలతో సుఖంగా ఉన్నాడు. ద్వారకా నగరంలో నీటిని విరజిమ్ముతున్న స్నాన కొలనులు ఎన్నో ఉన్నాయి. వాటిలో శ్రీకృష్ణుడు తన భార్యలతో జలక్రీడలు ఆడుతున్నాడు.

శ్రీకృష్ణుడు లలిత కళలను పోషించేవాడు. తన ఆస్థానములో ఉన్న నటులకు, గాయకులకు, నర్తకులకు వస్త్రములను, ఆభరణములను ఇంకా అనేక బహుమతులు ఇచ్చి వాల కళలను ప్రేశ్మహించేవాడు. వాలచేత ప్రజల ముందు అనేక ప్రదర్శనలు ఇప్పించేవాడు.

శ్రీకృష్ణుగి భార్యలు కూడా ఎల్లఫ్ఫుడూ కృష్ణ నామమును స్త్వరించుకుంటూ కృష్ణుగి లీలలను తలంచుకుంటూ, కృష్ణుడే లోకంగా కాలంగడుపుతున్నారు. వారు ప్రకృతిగి ఉద్దేశించి ఇలా మాట్లాడుకుంటున్నారు.

"ఓ కురంగ పక్షీ! శ్రీకృష్ణడు రాత్రి వేళ నిద్రపోతాడని తెలియదా! నీకు నిద్ర పట్టక అలా రాత్రంతా కూస్తుంటే శ్రీకృష్ణనికి నిద్రాభంగం అవుతుంటి కదా! అందుకని నీవు కూడా రాత్రి పూట నిద్రపో! " అని కురంగ పక్షిని ఉద్దేశించి పలికింటి. మరొక భార్య చక్రవాక పక్షిని చూచి "ఎందుకే రాత్రిపూట అలా ఏడుస్తున్నావు. ఓహెం! నీ ప్రియుడు కనపడలేదని ఏడుస్తున్నావా! పైగా కళ్లు మూసుకొని ఏడుస్తున్నావా! మేమంతా శ్రీకృష్ణని పాదములను సేవిస్తూ అయన పాదముల మీద పూజించిన పూలను మా తలలో ధలిస్తున్నాము, అటువంటి అదృష్టము నీకు కలగలేదని ఏడుస్తున్నావా!" මබ చక్రవాక పక్షిని ప్రశ్నించింది మరొక వనిత.

ద్వారక సముద్రము మధ్యలో ఉంది కదా! అందుకని మరొక యువతి సముద్రమును చూచి ఇలా అంది. "ఓ సముద్రమా! ఎందుకు రాత్రంతా అలా అలల చప్పడు చేస్తూ గర్జనలు చేస్తుంటావు. ఓహో! సముద్రమును మధించేటప్పడు నీ లోనుండి లక్ష్మీదేవి, వెళ్లిపోయిందని బాధతో గల్జిస్తున్నావా!" అని భాపోద్రేకంతో పలికింది.

మరొకామె చంద్రుడిని చూచి "ఏమయ్యూ చంద్రుడా! నీకు క్షయరోగం పట్టింది కదా! నానాటికీ క్షీణించి పోతూ ఈ లోకంలో ఆవలంచిన అంధకారాన్ని పారదోలడానికి శక్తి లేని వాడివి, నీ చల్లని వెన్నెలతో మాబోటి విరహిణుల విరహబాధను ఎందుకు ఎక్కువ చేస్తున్నావు?" అని నిష్టూరమాడింది.

ఇంతలో మరొక భామ చల్లగా బీచే గాలిని ఉద్దేశించి "ఓ మలయానిలమా! మేము నీకేం అపకారం చేసాము. నీవు చల్ల చల్లగా మెల్ల మెల్లగా బీస్తూ మాలోని బిరహ బాధను ఎందుకు ఎక్కువ చేస్తున్నావు? మమ్ములను ఎందుకు మన్హధబాధకు గుల చేస్తున్నావు? " అని నిలబీసింబి.

మరొక భార్య ఆకాశం వంక చూచి "ఓ మేఘమాలా! ఎండలతో మండి పోతున్న మానవులకు నీ చల్లని వానలతో ఆ తాపాన్ని తీరుస్తున్నావు. నీవు కూడా మా కృష్ణుడికి స్నేహితుడవే కదా! నీవు కూడా శ్రీకృష్ణని సదా స్త్రలిస్తుంటావు కదా! మామాబిల శ్రీకృష్ణని విరహ బాధను అనుభవిస్తున్నావా! లేకపోతే మేము కన్నీరు కాల్చనట్టు నీవు కూడా వర్నధారలను కారుస్తున్నావు కదా! ఆయనతో స్నేహం చేయడం ఎందుకు! ఆయన నీతో మాట్లాడటం లేదని మా మాచిల బాధపడటం ఎందుకు?" అని తనలోని విషాద భావాలను మేఘమాల పరంగా ప్రకటించింది.

మరొక భామ కోకిలను చూచి ఇలా అంది. "ఓ కోకిలా! శ్రీకృష్ణడు మృదుమధురంగా మాట్లాడినట్టు నీవు కూడా మృదుమధురంగా కూస్తుంటావు కదా! దానికి ప్రతిగా మేము నీకేం చెయ్యాలో చెప్పు." అని కోకిలను అడిగింది.

మరొక వనిత ఎదురుగా కనపడుతున్న పర్వతము వంక చూచి "ఓ పర్వతరాజమా! నీవు ఉలుకవు. పలుకవు. కదలవు మెదలవు. గంభీరంగా ఎఫ్ఫడూ ఏదో ఆలోచిస్తుంటావు. నీవు కూడా నీ శిఖరములతో శ్రీకృష్ణని పాదములను తాకవలెనని ఉత్యాహ పడుతున్నావా ఏమి? అబి మాకే సాధ్యం కావడం లేదు. నీకు ఎలా సాధ్యం అవుతుంబి." అని పర్వతాలను నిరుత్యాహపలిచింది.

మరొక భార్య సముద్రములో కలుస్తున్న నదులను చూచి ఇలా అంది. "ఓ నదులారా!ఈ వేసవి కాలంలో మీకు ప్రియుడు అయిన సముద్రుడు తన జలములను మేఘములద్వారా ఆకాశంలోకి పంపి, వర్నము ద్వారా మీ తాపమును పోగొట్టడం లేదా! మేము కూడా శ్రీకృష్ణని పాందు కోసరం పలతపిస్తూ చిక్కి శల్యం అయ్యాము. నీవు కూడా నీ ప్రియుడైన సముద్రునిపాందు కోసరం చిక్కి శల్యమై చిన్న

చిన్న పాయలుగా మాల పోయావా! నీలో పద్షములు కూడా వికసించడం లేదా! నీ శలీరం చిక్కిపోయిందా!" అని తమతో నదులను పోల్హుకుంబి.

ఇంకొక భార్క ఒక హంససు దగ్గరకు తీసుకొని ఇలా అంది. "ఓ హంసరాజమా! నీ ముందు పాలు పెట్టాను. ఈ పాలు తాగి కృష్ణుని గులించి నాలుగు మంచి మాటలు చెప్ప. శ్రీకృష్ణునికి మాకు హంతదౌత్యముచెయ్తి. నువ్వు శ్రీకృష్ణుని వద్ద నుండి వచ్చిన దూతగా అనుకుంటున్నాము. శ్రీకృష్ణుడు ఎక్కడ ఉన్నాడు. సుఖంగా ఉన్నాడా! మా గులించి ఎప్పుడైనా అనుకుంటున్నాడా! అనుకోడం లేదా! మా గులించి అస్థలు తలచుకోని వాడిని మేము ఎందుకు సేవించాలి?

లక్ష్మీదేవి మా అందలనీ మోసం చేసి శ్రీకృష్ణుని తన వద్దనే ఉంచేసుకుంది. మేము ఇలా అన్నామని శ్రీకృష్ణుడికి చెప్పు. కాసేపు ఆ లక్ష్మీదేవిని వదిలిపెట్టి మా దగ్గరకు రమ్మని చెప్పు. చెప్పడం కాదు. నీ వెంటబెట్టుకొని తీసుకొని రా! ఆ లక్ష్మీదేవి ఒక్కత్తేనా శ్రీకృష్ణుని యందు ఏకాగ్రమైన భక్తి, నిష్ట కలిగి ఉండేది? మేమేం తక్కువా! మాకు మాత్రము లక్ష్మీదేవి మాదిల శ్రీకృష్ణుని ఎడల భక్తి నిష్ఠలు లేవా! మేము లక్ష్మీదేవి మాదిల కాదా!" అని పలికింది.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఈవిధంగా శ్రీకృష్ణని భార్వలు శ్రీకృష్ణని గులంచి తమ అనురాగమును పైవిధంగా ప్రకటించారు. వారు శ్రీకృష్ణని తమ పాటలతోనూ, సంగీతముతోనూ, కవితలతోనూ తమలో ఉన్న హావభావములను ప్రదల్శంచారు. శ్రీకృష్ణని గులంచి ప మాట విన్నా వాల మనసులు పులకిస్తున్నాయి. శ్రీకృష్ణునిదే లోకంగా వారు జీవిస్తున్నారు. శ్రీకృష్ణుని భార్యలందరూ వాల మనస్సులను శ్రీకృష్ణుని పాదములకే అంకితం చేసారు. శ్రీకృష్ణునికి సేవలు చేస్తూ ఆయన పాదములను వత్తుతూ, ఆయనను పూజిస్తున్నారు.

శ్రీకృష్ణుడు కూడా తన భార్యల ఎడల మమతానురాగములను చూపుతూ, గృహస్థాశ్రమమే ధర్తము, అర్ధము,కామము అను మూడు పురుషార్థములకు మూలస్థానము అని ప్రపంచానికి వెల్లడిచేసాడు.

డ్రీకృష్ణునికి పదహారు వేల ఎనిమిచి మంచి భార్యలు ఉన్నారు. వాలలో రుక్తిణి మొదలగు ఎనిమిచి మంచి ప్రధానమైన భార్యలు. శ్రీకృష్ణునికి ఒక్కొక్క భార్యయందు పచి మంచి కుమారులు కలిగారు. ఆ కుమారులు అమితమైన పరాక్రమ వంతులు. వాలలో 18 మంచి మహారథులు ఉన్నారు. వారు వరుసగా 1.ప్రద్యుమ్నుడు, 2.అనిరుద్ధుడు, 3.బీప్తిమానుడు, 4.భానుడు, 5.సాంబుడు, 6.మధువు, 7.బృహద్థానుడు, 8.చిత్రభానుడు. 9.వృకుడు.10.అరుణుడు. 11. పుష్కరుడు. 12. వేదబాహువు. 13. శ్రుతదేవుడు. 14.సునందుడు. 15. చిత్రబాహువు. 16.విరూపుడు. 17. కవి. 18. స్వగ్రోధుడు.

బీరందలి కీ రుక్షిణీ కుమారుడు అయిన ప్రద్యుమ్నుడు సర్య శ్రేష్టుడు. ఈ ప్రద్యుమ్నుడు, తన మేనమామ అయిన రుక్షి కుమార్తెను పెళ్లిచేసుకున్నాడు. ఆమె వలన ప్రద్యుమ్నునికి మహాబలవంతుడైన అనిరుద్ధుడు అనే కుమారుడు కలిగాడు. అనిరుద్ధుడు రుక్షి మనుమరాలిని పెళ్లిచేసుకున్నాడు. ఆమె వలన

అనిరుద్ధనికి వ్రజుడు అనే కుమారుడు కలిగాడు.

యాదవులందరూ ఒకలతో ఒకరు కొట్టుకొని చచ్చారు. యాదవుల వంశము లగ్నీ నాశనం అయ్యాయి. వాలలో ఈ వ్రజుడు మాత్రము మిగిలాడు. శ్రీకృష్ణుని వంశములో మిగిలిన వాడు వ్రజుడు ఒక్కడే. ఈ వ్రజునకు ప్రతిబాహువు, ప్రతిబాహువునకు సుబాహువు, సుబాహువునకు శాంతసేనుడు, శాంతసేనునకు శతసేనుడు జన్మించారు. ఈ ప్రకారంగా శ్రీకృష్ణని వంశము అభివృబ్ధిచెందింది.

శ్రీకృష్ణుని వంశంలో దలద్రులు, అల్వాయుష్కులు, పిలకివారు, బ్రాహ్మణ ద్వేషులు ఎవరూ లేరు. అందరూ శ్రీకృష్ణుని మంచి గుణములు అన్నీ పుణికి పుచ్చుకున్నారు. ఈ యదువంశములో ఉన్న ప్రసిద్ధులను లెక్కించడానికే దాదాపు పదివేల సంవత్యరములు పడుతుంది. శ్రీకృష్ణునికి పుట్టిన పుత్రులు, పౌత్రులకు చదువు చెప్పడానికి మూడుకోట్ల ఎనిమిది వేల ఎనిమిది వందల ఉ పాధ్యాయులు ఉండేవారట.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! పూర్వము దేవతలకు అసురులకు జలగిన యుద్ధంలో మరణించిన క్రూరులైన అసురులే మరుజన్మలో రాజులుగా జన్మించి, రాజసుఖాలలో మునిగితేలుతూ ప్రజలను బాధించారు. వాలని శిక్షించడానికే పరమాత్త్మ శ్రీకృష్ణుడుగా అవతలించాడు.

శ్రీకృష్ణడు జబ్హించిన యదు వంశము నూటొక్క ఉప వంశములతో విభజింపబడింది. ఆ నూటొక్క ఉపవంశములలోని వారందరూ శ్రీకృష్ణని పరమాత్త స్వరూపుడుగా భావించారు. ఆ కారణం చేత యాదవ వంశములన్నీ బినబినాభివృద్ధి చెందాయి. యాదవ వంశములోని వారంతా పడుకున్నా, కూర్చున్నా, నడిచినా, మాట్లాడినా, ఆడుకుంటున్నా, స్మానం చేస్తున్న, ఏ పని చేస్తున్న సదా శ్రీకృష్ణ నామం జపిస్తూ, శ్రీకృష్ణని మనసులో ధ్యానిస్తూ ఉండేవారు. శ్రీకృష్ణని కీర్తి ప్రతిష్టలు మూడులోకములలో విస్తలించాయి.

శ్రీకృష్ణుని శత్రువులు కూడా, ఆయన మీద ఉన్న శత్రుత్వముతో కూడా ఆయనను సర్వకాల సర్వావస్థలయందు తలచుకుంటూ ఉండేవారు. బ్రహ్హా మొదలగు దేవతా గణములు లక్ష్మీదేవిని ప్రసన్నం చేసుకోడానికి ప్రయత్నిస్తుంటే, లక్ష్మీదేవిమాత్రము శ్రీకృష్ణుని పాదములను సేవిస్తూఉండేది.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఎవని నామమును విన్నా, కీల్తంచినా, సకల అమంగళములు నచించిపోతాయో, ఎవని వంశములో ధర్షము వృద్ధిచెందిందో, అటువంటి శ్రీకృష్ణడు ఈ భూభారమును హలించాడు అనడంలో అతిశయోక్తి ఏమీ లేదు కదా!

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! శ్రీకృష్ణడు పరమాత్త స్వరూపుడు. అందల దేహములలో ఆత్తగా విరాజిల్లుతున్నాడు. ఆయనకు జన్హ లేదు. కానీ దేవకికి పుత్రుడుగా జన్హించాడు. యాదవులందరూ శ్రీకృష్ణని పరమాత్త స్వరూపుడుగా సేవించారు. శ్రీకృష్ణడు తాను సర్వసమర్ధుడయ్తు, తాను ఆయుధము పట్టలేదు. అర్జునుని చేత భారత యుద్ధముజలిపించాడు. దుష్ట సంహారం చేయించాడు.

శ్రీకృష్ణుడు ఉన్న చోట విజయం తథ్యం అన్నమాట అక్షరాలా నిజం. శ్రీకృష్ణుని మీద భక్తి కలిగిన వారు, ఆయన ధలించిన మత్త్య, కూర్త, వరాహ, నరసింహ,వామన,రామ,కృష్ణ అవతార కథలను వినాలి. గానం చేయాలి. అలా చేయడం వలన వాల కర్తబంధనములు తొలగిపోతాయి.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాణ! ఎవనిలో సాయుజ్యం పాందడానికి పూర్వము మహారాజులు తమ తమ రాజ్యములను వటిలిపెట్టి అరణ్యములకు వెళ్లి తపస్సు చేసారో, ఏ మానవులు సుందరమైన శ్రీకృష్ణకథలను నిరంతరం గానం చేస్తారో, వారు పరమాత్త్వలో ఐక్యం అవుతారు." అని శుకయోగేంద్రులు పలీక్షిత్ మహారాజుకు శ్రీకృష్ణని వంశములోని వాల గులంచి, యాదవులు శ్రీకృష్ణని అల్టంచడం గులంచి వివలంచాడు.

## <del>త్ర</del>ీమద్జాగవతము

దశమస్కంధము తొంభయ్యవ అధ్యాయము సంపూర్ణము. శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము సర్వం సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్